Dep. van ... 3 0 DEC. ... Publicaties

imburgs agblad

NAVOlging

aterdag 21 december 1991 — 73e jaargang nr. 301.

tgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,50

● Johan Museeuw.

● Een oude roestbak waarvoor nieuwe hoop bestaat.

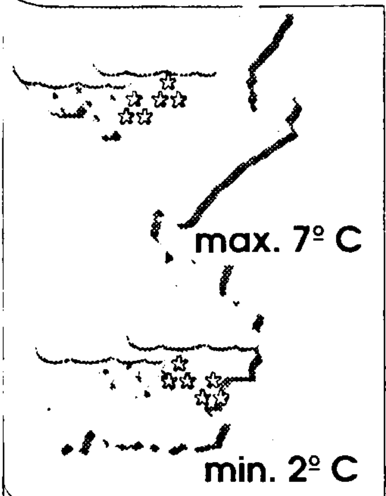
Kerstkrant op dinsdag

De speciale Kerstkrant van het Limburgs Dagblad, vol boeiende reportages, verschijnt dinsdag 24 december.

Israël laat ontvoerde Libanezen vandaag vrij

L AVIV – Drie Libanezen, die ernacht zijn ontvoerd door Is-elische commandotroepen, zullen daag worden vrijgelaten. Een le-woordvoerder in Tel Aviv heeft bekendgemaakt. Volgens het le-is de ontvoering uitgevoerd als erdeel van een anti-terreurope-ie, ten noorden van de door inge-lde veiligheidszone.

drie werden opgepakt in de urt van het Zuidlibanese dorp shiet, de woonplaats van de en-e jaren geleden door Israël ont-erde sjeik Abdelkarim Obeid. Dat de tot speculaties dat Israël er gevangenen wilde maken om positie te verbeteren in een toe-nstige ruil.

ND EN REGEN

s het gisteren nog koud t veel buien, vandaag rdt met een westelijke oming geleidelijk relatief rme en vochtige lucht aan-voerd waarin veel bewol-g voorkomt. Zijn er van-tend nog enkele opklarin-n, later in de ochtend is de wolking toegenomen en t het regenen, vooorafge-n door natte sneeuw. De rslaghoeveelheden kunnen daag behoorlijk zijn. Mor-n is er ook nog veel bewol-g met af en toe wat lichte en. De wind is vanmorgen st matig, later matig tot j krachtig uit richtingen sen zuidwest en west. De gevoerde lucht wordt eds warmer en het wordt daag in de middag dan k 7 graden, morgen zelfs 11 aden.

Aantal misdrijven in 1990 gedaald

...'Sorry'...

Noordatlantische Samenwerkingsraad voor het eerst bijeen

Rusland wil in NAVO

Van onze redactie buitenland

BRUSSEL – Rusland wil op termijn lid worden van de NAVO. Dat heeft president Boris Jeltsin gisteren laten meedelen op de eerste vergadering van de Noordatlantische Samenwerkingsraad. De raad, een overlegorgaan voor veiligheidszaken van de zestien NAVO-landen en negen Oosteuropese landen, werd gisteren in Brussel geïnstalleerd.

In een redevoering die werd voorgelezen door Sovjet-ambassadeur Afanasijevski zei Jeltsin betrekkingen met de NAVO 'zeer serieus' op te vatten. De Russische president is aan de vooravond van de formatie van een nieuw Gemenebest van voormalige Sovjetrepublieken druk doende zijn positie te versterken.

NAVO-functionarissen reageerden terughoudend op het idee van een Russisch lidmaatschap. Secretaris-generaal Manfred Wörner zei dat 'niets uitgesloten' was, maar wees erop dat Jeltsin zelf had gezegd dat het een doelstelling op de lange termijn betrof.

Verklaring

In hun slotverklaring beloofden de westerse en Oosteuropese landen te streven naar een 'nieuwe, blijvende vredesorde in Europa'. Zij spraken af nauwer samen te werken en te overleggen en zeiden dat hun veiligheid 'ondeelbaar' en 'onlosmakelijk verbonden' was. De bestaande verdragen ter vermindering van kernwapens en conventionele wapens zullen worden gerespecteerd en er zal naar worden gestreefd 'de veiligheid met zo min mogelijk wapens te garanderen'.

De ministers van Buitenlandse Zaken van de Noordatlantische Samenwerkingsraad zullen eenmaal per jaar bijeenkomen en daartussen zal op lager niveau overleg worden gehouden

Gemenebest

Op Georgië na zijn alle voormalige Sivjet-republieken bijeen in Alma Ata om een nieuwe statenbond op te richten. Ook de huidige Unieminister van Defensie Sjaposjnikov is bij de gemenebest-besprekingen in de Kazachstaanse hoofdstad aanwezig.

De Oekraïne waarschuwde gisteren aan de vooravond van de bijeenkomst in Alma Ata voor de totstandkoming van een nieuw machtscentrum. Het Oekraïnse parlement keurde met grote meerderheid een verklaring goed waarin werd gesteld dat de nieuwe gemeenschap van staten niet mag worden beschouwd als één rechtspersoon of één staat in het volkenrecht.

Kerstviering vluchtelingen

● *Ruim 300 vluchtelingen uit alle wereldstreken vierden gisteren in het Missionair Centrum in Heerlen Kerstmis. Zij deden onder andere aan dans en muziek en nuttigden een gezamenlijke maaltijd die was bereid door vijf groepen van verschillende nationaliteiten waaronder Ethiopiërs, Somaliërs en Libanezen. Het aantal van 300 deelnemers overtrof de verwachtingen verre. Er was hooguit op 200 mensen gerekend. De deelnemers kwamen uit de gehele Oostelijke Mijnstreek en zelfs van daarbuiten.*

Foto: KLAUS TUMMERS

Zie verder pagina 15

● **Vietnamezen beëindigen hongerstaking nog niet**

President Joegoslavië treedt af

BRUSSEL/BELGRADO – De Joegoslavische president, Ante Markovic, maakte gisteren zijn aftreden bekend en illustreerde daarmee de ondergang van Joegoslavië. De president was een van de politici die het langst is blijven geloven in het behoud van Joegoslavië. Hij was steeds meer aan de zijlijn komen te staan, vooral na de verkiezingen in de zes afzonderlijke republieken die de politieke macht decentraliseerden.

De Europese Gemeenschap wil dat de Verenigde Naties op korte termijn waarnemers en eventueel vredestroepen stationeren in de Joegoslavische republiek Bosnië-Hercegovina. Dat heeft minister Hans van den Broek gisteren bekendgemaakt na overleg met de andere ministers van Buitenlandse Zaken van de EG.

LD-puzzelactie

Heerlen – Bijna drieduizend puzzelaars namen deel aan de eerste aflevering van de grote Limburgs Dagblad-puzzel en brachten zodoende al vele duizenden guldens bijeen voor de twee goede doelen, het Franciscusoord in Valkenburg-Houthem en de Stichting Jo Hansenprijs in Meerssen.

Inmiddels heeft ook puzzel 2 in de krant gestaan. Inzending van puzzel 2 is nog mogelijk tot en met dinsdag 24 december. Vandaag staat puzzel 3 in de krant. Daarvan moeten de oplossingen uiterlijk donderdag 2 januari in het bezit van het Limburgs Dagblad zijn.

Inzenders dingen mee naar de weekprijs van duizend gulden en de hoofdprijs, na twintig puzzels, van vijfduizend gulden.

ZIE PAGINA 11

exposities

● HEERLEN
Stadsgalerij Heerlen, Raadhuisplein 19. Suzan Drummen en Piet Dirkx. T/m 12/1, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● NUTH
Atelier Jac Vinken, Stationsstraat 71. Expositie van Adnan Elmecky en Pablo Rueda-Lara. T/m 18/1, open di t/m vr 9-18 uur, za 9-17 uur.

● LANDGRAAF
Galerie Gaudi, Hereweg 83. Expositie van Rijnhard Schregardus en Leendert Buth. T/m 19/1, open do t/m zo van 10-17 uur. **Galerie Ipomal,** Kerkberg 2. Expositie van Marco Juriën. T/m 29/12, open vr 17-20 uur, za en zo 14-17 uur. **Eastern European Art Gallery,** Baanstraat 127. Bulgaarse kunst. T/m 31/12, open wo t/m vr 11-19 uur, za 11-17 uur en zo 13-18 uur.

● MAASTRICHT
Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 6-7. Expositie van Theike, tussen licht en schaduw. T/m 2/2 1992, open ma t/m vr 10-12.30 uur en 13.30-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Anny van den Besselaar,** Tafelstraat 6a. Expositie van Henk Fonville en Lydia Schröder. T/m 30/12, geopend van do t/m zo 13-17.30 uur. **Bonnefantenmuseum,** Dominikanerplein 5. Expositie 'Hemel & Aarde - Werelden van verbeelding'. T/m 23/2 1992. **Galerie Artisart**, Grote Gracht 43. Expositie van Wil Jungschleger en Math van Kampen. T/m 28/12, open di t/m za van 13.30-17.30 uur. **Artifort,** St. Annalaan 23. Expositie 'Maastrichtse Kunstenaars NU'. T/m 6/1 1992, open ma t/m vr van 10-17 uur, za van 10-16 uur. **Galerie In Situ,** Aylvalaan 10. Expositie van Arno van der Mark. T/m 31/12, open wo t/m za 14-18 uur. **Galerie Fah,** Brusselsestraat 80. Tentoonstelling van Charles Nihoul. T/m 6/1, open vr t/m zo van 13-17 uur. **Galerie Amarna,** Rechtstraat 84. Thema-tentoonstelling 'De vier elementen'. T/m 4/1 1992, open di t/m vr 11-18 uur, do tot 21 uur en za 11-17 uur. **Galerie Simera,** Bogaardenstraat 40b. Expositie van Annehilde Bruining en Ralph Souren. T/m 18/1 1992, geopend wo t/m za 13.30-18 uur.

● CADIER EN KEER
Galerie 'De Keerder Kunstkamer', Kerkstraat 10. Expositie Patrick Rijs en Jan Praet. T/m 15/1, open do t/m zo 13-17.30 uur.

● MARGRATEN
Galerie & Atelier, Groot Welsden 48. Klei-schilderijen van Natascha Rieter en raku-objekten van Siegfried Gorinskat. T/m 31/1, geopend di t/m zo 13-17 uur.

● VAALS
Museum 'de Kopermolen', Von Clermontplein 11. Keramische objekten van Frans Lagro. T/m 5/1 1992, open di t/m zo 14-17 uur.

● SCHIMMERT
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5. Expositie van Henk Fonville en Jo Ramakers. T/m 30/12, open do t/m zo 14-17 uur.

● BEEK
Gemeentehuis, Raadhuisstraat 9. Schilderijen/grafiek van Willemijn Heijboer en beelden van Louis Wierts. T/m 17/1 1992, open ma t/m vr 8.30-12.30 uur, ma en do 13.30-17.30 uur, zo 22/12, do 26/12, zo 5/1 en zo 12/1 ook 14-17 uur.

● SITTARD
Galerie Michel Knops, Steenweg 44. Expositie van Thomas Junghans. T/m 30/12, open di t/ za 11-18 uur en zo 14-17 uur. **Kritzraedthuis, Rosmolenstraat 2.** Expositie van Piet Schoenmakers. T/m 12/1, open di t/m vr 10-17 uur za en zo 14-17 uur.

● LIMBRICHT
Limburgs Volkskundig Centrum, Allee 1a. Tentoonstelling; 'Elk huisje had een kruisje'. T/m 9/2 1992, geopend di t/m vr 13-17 en za en zo 14-17 uur. **Exlibrisgalerie Kasteel Limbricht,** Allee 1. Tentoonstelling van internationale inzendingen voor de Johan Schwencke-prijs en rozenexlibris. T/m 19/1 1992, open van di t/m zo vanaf 14 uur.

● ROERMOND
Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4. Schilderijen en aquarellen van Gerd van Wegberg. T/m 5/1 1992. Meubels en beelden van Pi Backus. T/m 16/2, open di t/m vr 11-17 uur en za en zo 14-17 uur.

● VENLO
Goltziusmuseum, Goltziusstraat 21. Tentoonstelling 'Op het land – Grafiek uit het land van Rembrandt. T/m 6/2 1992.

Olympische wenskaarten Ru de Vries

● *Twee van de 28 wenskaarten die Ru de Vries in het kader van de Olympische Spelen ontworpen heeft.*

HEERLEN – Beeldend kunstenaar en cartoonist Ru de Vries heeft de wenskaarten ontworpen, die PTT Post in het kader van de Olympische Spelen gaat uitgeven. De kaarten beelden in kleurencartoons 28 Olympische sporten uit. In tekstballonnen kan de verzender zelf een tekst invullen.

Begin dit jaar kreeg Ru de Vries van de PTT opdracht wenskaarten te ontwerpen voor de Vierdaagse in Nijmegen. Die bevielen zo goed dat hij ook werd gevraagd speciale Olympische kaarten te maken voor de Winterspelen in Albertville en de Zomerspelen in Barcelona. Het joyeuze gebaar, de humor en de grote inventiviteit, die zo kenmerkend zijn voor de cartoons die De Vries in deze krant maakt en die ook in zijn overige werk zijn terug te vinden, zijn ook op deze wenskaarten in ruime mate aanwezig. Al maakte de Heerlense kunstenaar nu voor het eerst gebruik van kleur en de airbrush-spuit.
Het karakteristieke mannetje, dat steeds een hoofdrol speelt in de cartoons van Ru de Vries, is nu terug te vinden in allerlei situaties die betrekking hebben op sport. Om het tafereel te verluchten laat de Heerlense kunstenaar dieren figureren, die een aparte dimensie geven aan de grappige sportfragmenten.

Anton Geesink heeft de wenskaarten van Ru de Vries, die inmiddels in alle postkantoren te koop zijn, officieel gepresenteerd. Hij gaat er nu Europa mee rond, al is nog niet duidelijk of de kaarten ook Europees gebruikt zullen worden.

Expositie toont hoe anders cultureel klimaat van Luik is

Beelden uit de onderwereld van Nihoun in Galerie Fah

DOOR PIETER DEFESCHE

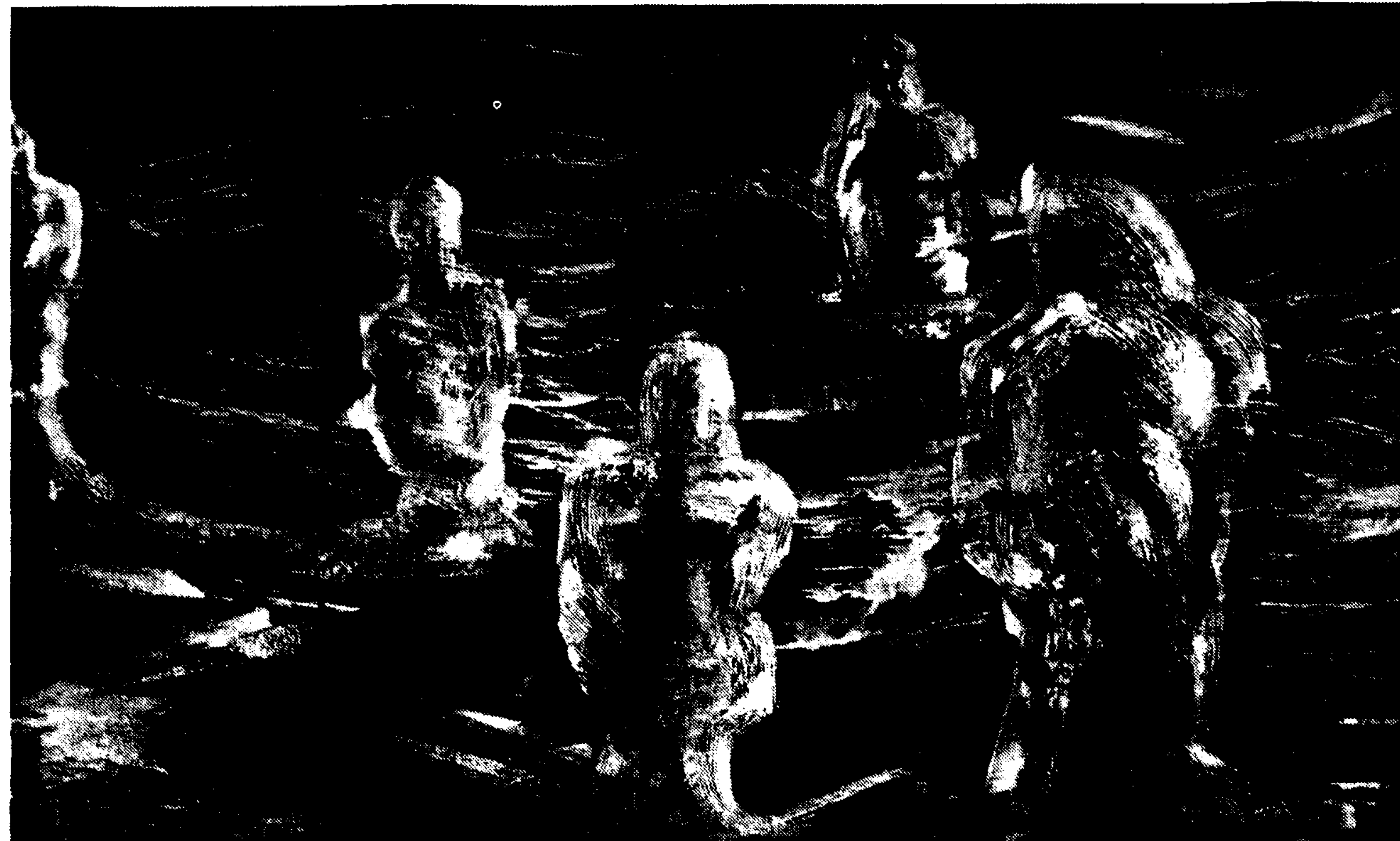
'Langzamerhand verheldert de moeilijke leesbaarheid, de dubbelslachtigheid blijkt en de ironie; de barre fantasie komt terug, het expressionisme treedt aan de dag en men herkent het 'inwendig realisme'. De maatschappijkritiek domineert.'

Zo probeert de criticus Messiaen de ontwikkeling in de kunst van Charles Nihoun te schilderen in een in 1988 aan hem gewijde publicatie met de titel: 'Het humanisme van lijn en kleur'.

Hij vond het nodig zijn visie bij te stellen in een publicatie van 1990 onder de weinig verhelderende kop 'Vortex', nadat hij met de schilder een reis naar Mexico had ondernomen.
Charles Nihoun is een Luiks kunstenaar die een reputatie heeft op te houden. Hij is geboren in 1950, en werd opgeleid aan het Luikse kunstcollege en aan de Academie St. Luc. Hij heeft veel vrienden en bewonderaars – tot de laatsten behoort de leider van de Maastrichtse galerie Fah, die relaties onderhoudt met de academie St. Luc en ingevoerd is in het Luikse kunstbestel.

„Twee jaar geleden leerden wij het werk van deze schilder kennen en wij waren meteen overtuigd van de pure kracht die het uitstraalde." Galerie Fah heeft altijd eigenzinnige keuzes; zij zorgen soms voor onverwachte aanvullingen op het tentoonstellings-aanbod. Met de huidige valt zij al helemaal op, al was het alleen al maar door de titel: 'Netelig Anders'.
Voor zijn activiteit in het Luikse moet Fah worden geprezen; ieder cultureel contact is nuttig. Om vast te stellen bijvoorbeeld hoe anders niet alleen Nihoul is maar ook Luik, en hoever de Euregio verwijderd van een gelijkgeaard klimaat.

'Netelig' is waarschijnlijk niet het beste woord voor wat de bedoeld is: de beklemmende, hachelijke en raadselachtige aspecten aan te geven van de recente kunst van Nihoun. Het is een kunst die men in een oogopslag aan België relateert, al is het moeilijk te zeggen waarom. Vooral franstalig België lijkt ontvankelijk voor bizarre, half-erotische, elegante en vooral de dagelijksheid ontstijgende, surrealistische vormen van kunst. Het is opvallend hoe de smaak ongegeneerd de grenzen overschrijdt tussen kitsch en de over de wereld beroemde verbeeldingen van Magritte, Delvaux en Ensor.

● *'De verwachting' van Charles Nihoun.*

De meest herkenbare en de meest aangename vormen van dat surrealisme treft men intussen bij Nihoun niet aan; zij zijn eruit weggezuiverd door een rechtlijnige, diepgravende en niet tot compromissen bereide geest. 'Geen kunst zonder filosofie' is Nihouns' adagium.

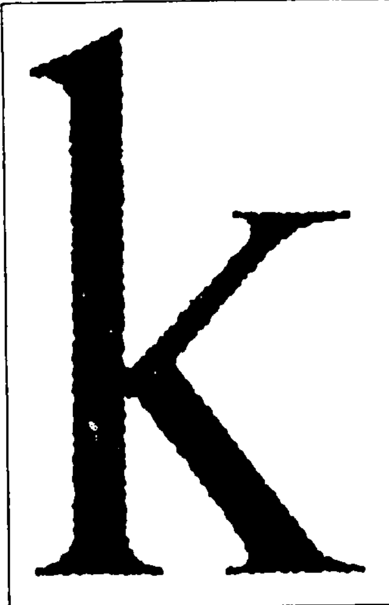
Zijn vroegere werk was vormelijker, preciezer, bedachter, geconstrueerder, zoals 'De architectuur van het leven' alias 'De vierkante kop'. Het was ook vroeger 'netelig', vol cynische metaforen en steeds als maatschappij-kritisch geinterpreteerd.

Wat nu anders is, is de minder rationele maar meer intuïtieve benadering: de thema's komen rechtstreekser voort uit het onderbewuste – vermoedelijk een beladen onderbewuste dat visioenen voortbrengt, chimaeren en niet meer aan enige waargenomen werkelijkheid refererende figuren.
De confrontatie met zijn uitingen is inderdaad: netelig. Men dient zich aan een soort hypnose te onderwerpen – om vervolgens in kosmische ruimtes te belanden, met ogenschijnlijke sterrennevels, spiralend om zwarte gaten waarin het besef van de levende werkelijkheid verdwijnt. Of om juist in ultra-kleine biosferen te geraken, bevolkt door levensvormen als amoeben.

Men kan ook mensachtigen ontmoeten, opgesloten in omhulsels, drijvend in oerzeeën, als 'Ondine', of barstend uit cocons waarin zij tot dan toe waren opgesloten.

Er is een nauw bedwongen vrees en een stelselmatig pogen om in een ander leven door te dringen, zoals in 'Charges et Présences', 'Witte grens, 'Verboden gebied' en 'De doorgang'.
Er zijn beschouwers die bestanddelen van menselijke lichamen in de raadselachtige figuratie weten aan te wijzen. Hoe dan ook leidt het netelig avontuur nergens tot vrolijkheid. De hardnekkigheid van Nihouls zoektocht wekt echter ontzag.

Een aantal terracotta figuren, deels in vitrines, waarin exotische – Afrikaanse, Azteekse? – invloeden manifest zijn, ervaart men meer als bizar dan als vreeswekkend. Het lijkt erop dat voor de expressie van het ultieme de beeldende middelen tekort schieten.
De levensloop van Nihoun wijst op een traumatische ervaring die mogelijk zijn schildertrant gewijzigd heeft. Beelden zijn soms machteloos, op dezelfde manier kan de schrijver Messiaen ervaren 'dat zijn woorden hun betekenis verliezen.'

verder

...loopt in de Openbare Leeszaal en Bibliotheek van Heerlen tot en met 29 maart 1992 de tentoonstelling 'Is getekend', met tekeningen van Fienke Teeken. De expositie kan bezichtigd worden van maandag tot en met vrijdag 9.30-17 uur, zaterdag 10-13 uur en donderdagavond tot 20 uur.
...is in het Slotgebouw van Kasteel Hoensbroek tot en met 29 december de foto-expositie 'Wintersalon 1991' te zien. Het slotgebouw is dagelijks geopend.
...kan in het atelier van Jac Vinken aan de Stationsstraat 282 in Nuth tot en met 18 januari w[...] bezichtigd worden van Ad[...] Elmecky en de Spaanse kun[...] naar Pablo Rueda-Lara. Het a[...] lier is open van dinsdag tot [...] met vrijdag van 9-18 uur en [...] terdag van 9-17 uur.
...worden in het Gemeenteh[...] aan de Raadhuisstraat 9 in Be[...] beelden getoond van Lo[...] Wierts en schilderijen en graf[...] van Willemijn Heijboer. De [...] positie duurt tot en met 17 jan[...] ri 1992 en is geopend van ma[...] dag tot en met vrijdag v[...] 8.30-12.30 uur, op maandag [...] donderdag ook van 13.30-17[...] uur en verder op 22 en 26 dece[...] ber én 5 en 12 januari van 14[...] uur.
...exposeert de beeldend kuns[...] naar Pi Backus vanaf morgen [...] en met 16 februari 1992 meub[...] in het Gemeentehuis aan de A[...] dersonweg 4 in Roermond. H[...] gemeentehuis is geopend v[...] dinsdag tot en met vrijdag 11-[...] uur, zaterdag, zondag en twee[...] kerstdag 14-17 uur.
...vindt in 'Rhenania', Baye[...] strasse 28 in Keulen tot en m[...] 30 december een expositie pla[...] met skulpturen van Mathi[...] Knippenbergh. In hetzelfde [...] bouw loopt ook een tentoonst[...] ling van Trudy van Soest. G[...] opend donderdag, vrijdag, zat[...] dag en zondag van 15-20 uur.

cryptogram

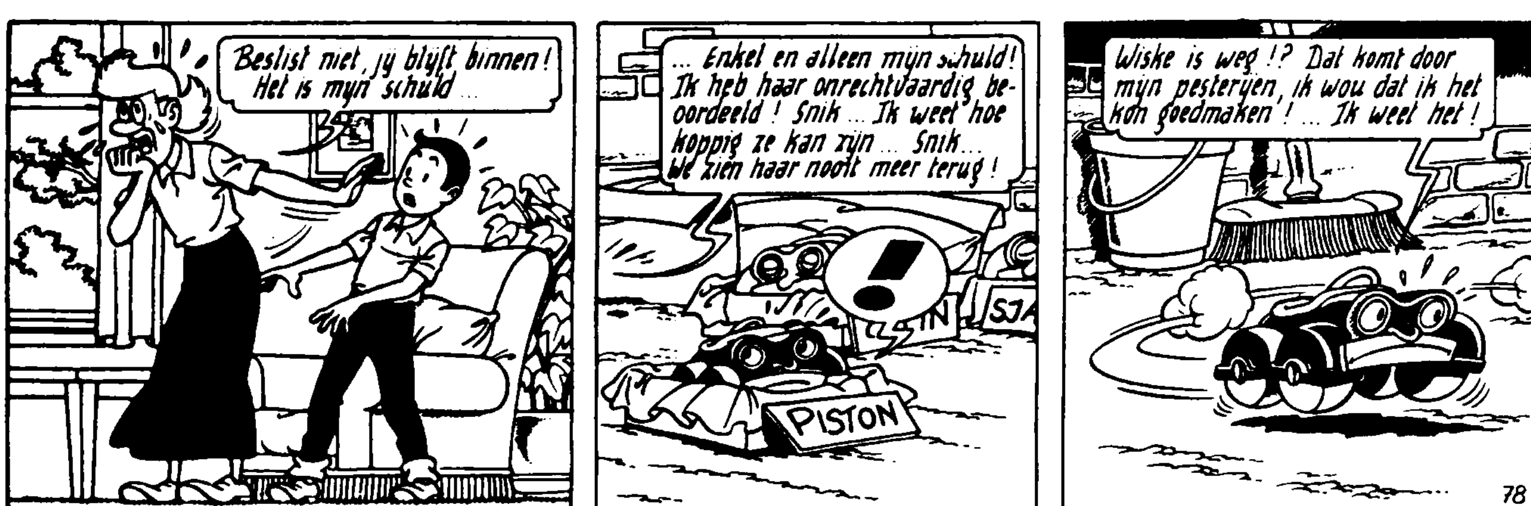
Horizontaal
1. Plantaardige uitblinker tussen het overschot; 4. Schikt het, voedsel in het gebak te doen? 6. Bitter voor de eerste, maar wel deftig; 7. Soms hebt u hem gewonnen, doch altijd moet u hem betalen; 9. Wat een drukte! 10. Daarmee wordt het voertuig in elkaar gedrukt, voordat u dieren ziet; 13. Een diertje achter de voordeur laat over zich lopen; 15. Wat ziet die er lief uit; 17. Zie 'k een dier bij de verpakking? 18. Een dier in deze weide; 19. Hiervan huilen zonder maat; 20. Hier was moeder nog met haar echtgenoot, maar in Frankrijk staat ze alleen; 22. Lekker dooie vent! 24. Het meisje aan de balie is wel en succes ...; 27. ... maar ook deze is lekker; 29. Wie weet, misschien zijn 't er maar een paar; 30. Weg met de bomen! 31. Ik heb niet de beheerder daarvoor gezien; 32. Dat komt meestal op uw schouder neer als 't goed gaat.

Verticaal
1. Krijgt u een kostuum wat u nooit [...] uittrekt als u van wanten weet? 2. W[...] door dooie dienders gebruikt op gro[...] sap te krijgen. 3. Er is moed voor n[...] het nieuwe te lanceren; 4. De familie [...] in de kleding altijd wat vruchten zitte[...] Als u 't niet uithoudt kijkt u maar eens [...] er onder het deksel zit; 6. Vies plaats[...] Verbind dit met 7 en 't wordt niet du[...] tot hier toe; 11. Weg met de aarda[...] 12. Geef die olijkerd toch een kans. A[...] Vond u het tam? U ging er tenminste [...] tig voor zitten; 14. Maakt ge een vis [...] kleine stukjes? 16. Een dier in de g[...] komt tot een gewas boven de grond; [...] Dezelfde van 22, maar voordat hij [...] was; 21. Niet over m'n lijk, maar daa[...] ter, zogezegd; 22. Een stukje grond [...] de padvinderij!? 23. Het ergerlijke bo[...] tje voor de prinses; 25. U beurt het a[...] bij de hof; 26. Met van hier naar de [...] schiet u niet veel op; 28. Met het geld [...] het maar op en neer.

Oplossing van gisteren

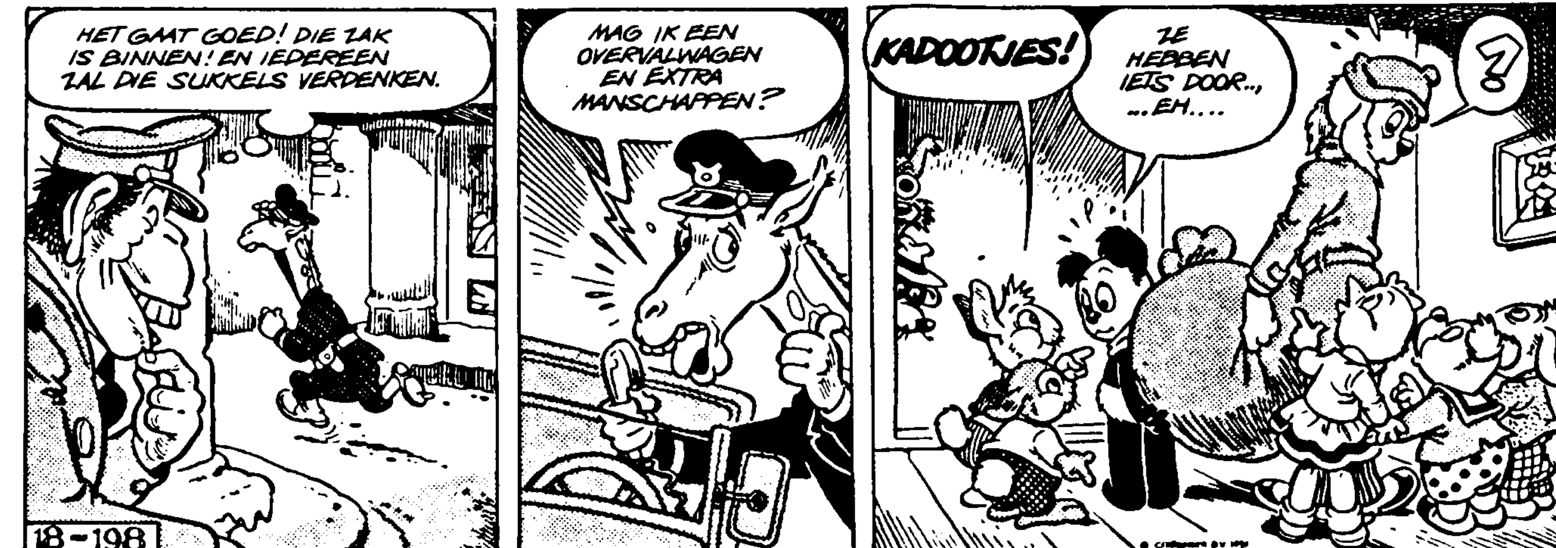
de tootootjes

(C) Standaard Uitgeverij Antwerpen

panda en de weldader

recept

door huub meijer

Karbonade in abrikozensaus

Houdt u van vruchten in combinaties met vlees, dan kunt door de saus eventueel ook nog kleingesneden geweekte gedroogde abrikozen of enkele halve abrikozen uit blik mengen. De toe te voegen hoeveelheid bouillonpoeder die u aan de zoete saus moet toevoegen is afhankelijk van uw smaak, te veel maakt de saus te zout.

Benodigdheden voor 4 personen: 4 ribkarbonades, peper en zout, mosterdpoeder, boter, water, 3 el abrikozenjam en bouillonpoeder.

Wrijf het vlees in met peper, zout en een snufje mosterdpoeder.
Verhit de boter en braad hierin de karbonades aan beide zijden mooi bruin. Draai de warmtebron laag en bak de karbonades verder in een kwartiertje gaar.

Neem het vlees uit de pan. Blus de aanbaksels af met water en roer goed los.
Voeg de abrikozenjam toe en los deze al roerend op in de braadjus.
Proef en voeg naar smaak wat bouillonpoeder toe en ongeveer een mespunt mosterdpoeder.
Laat vlees daarna goed doorwarmen in de jus.
Zeef voor het serveren de saus, voeg kleingeseneden abrikozen toe en serveer apart bij karbonades.

UITGEVERSMAATSCHAPP[IJ]
Limburgs Dagblad B[...]

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739[...]
Advertenties 045-739[...]
Piccolo-advertenties 045-719[...]

Fax:
Redactie 045-7392[...]
Advertenties 045-7392[...]
Algemeen 045-7393[...]

Telex:
Redactie 5612[...]

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 9[...]
Postbank 10 35 1[...]

Rayonkantoren:
Brunssum 045-2563[...]
Geleen 046-7468[...]
Heerlen-Centrum 045-71771[...]
Kerkrade 045-452932/4555[...]
Maastricht 043-2544[...]
Roermond 04750-184[...]
Sittard 046-51557[...]
Valkenburg 04406-1504[...]

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 79,2[...]
per maand f 26,4[...]
losse nummers f 1,5[...]
Bfr. 2[...]

Unieke pamfletten uit oorlog gevonden

SANTPOORT – In een villa in Santpoort-Zuid zijn bij verbouwingswerkzaamheden unieke pamfletten uit de Tweede Wereldoorlog gevonden. De vlugschriften, in het Duits geschreven, roepen Duitse soldaten op de wapens neer te leggen. „Het zijn heel bijzondere pamfletten. Wij hebben ze niet eerder gezien," zegt medewerker R. Kruis van het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie (RIOD).

De pamfletten zijn deze week gevonden in een van de kelders van Villa Najade in Santpoort. Tot voor kort maakte dit buiten onderdeel uit van het Provinciaal Ziekenhuis. Het huis wordt nu verbouwd tot twee appartementen.

RIOD-medewerker Kruis noemt de pamfletten, na een eerste inspectie 'heel bijzonder' en 'merkwaardig'. „In de oorlog hebben de Britse en Amerikaanse inlichtingendiensten veel vlugschriften verspreid om de Duitsers te demoraliseren. Die pamfletten waren vaak in het Duits opgesteld. De nu gevonden papieren lijken niet afkomstig uit deze hoek. De geallieerde stukken hadden altijd een codenummer. Dat ontbreekt op deze stukken." Ook het feit dat de vlugschriften zijn gestencild en niet gedrukt zijn, wijst er op dat ze niet van de 'goed geoliede geallieerde propagandamachine' komen. In het zeer uitgebreide archief van het RIOD komt het in Santpoort gevonden pamflet niet voor.

Hoogstwaarschijnlijk is het stuk afkomstig van het verzet. Welk verzet is niet duidelijk. De idee dat het stuk afkomstig is van rebellerende Duitse soldaten wijst Kruis van de hand. „Zo er al Duits verzet was, kwam dat buiten Duitsland amper voor."

commentaar

Strategie

De NAVO als humanitaire organisatie ter leniging van de materiële noden in wat eens de Sovjetunie was. Op het eerste gezicht is dit een volstrekt ongewone geste voor een verdedigingsorganisatie. Maar de tijden zijn wel veranderd. Sneller dan wie ook kon bevroeden, hebben de stormachtige gebeurtenissen in het oostelijke deel van het Europese continent geleid tot de ontbinding van de USSR en het politieke einde van de verlichter Michail Gorbatsjov.

Er is een nóg grotere instabiliteit ontstaan, die de NAVO op korte termijn èn in samenwerking met de in de Euroaziatische statenbond verenigde republieken teniet wil doen. Snelle erkenning van die republieken moet hand in hand gaan met de garantie vanuit het Oosten dat de daar opgeslagen enorme hoeveelheid kernwapens onder deskundige controle worden gebracht en blijven. Minister Baker heeft die verzekering in Kiev gekregen.

Omgekeerd lanceert de NAVO voor het eerst in haar 42-jarig bestaan een filantropische hulpactie. Bakers toelichting dat de alliantie de Sovjetburgers kan laten zien dat zij een vredelievende, politieke organisatie is en niet langer een (puur) militaire, is waar, maar achter het westelijke aanbod voor voedselleveranties gaat ook een stevig argument van strategische aard schuil. Gevulde magen betekenen rust, stabiliteit; voortdurende honger daarentegen kan ongekende krachten in tegengestelde richting losslaan. Om nog maar niet te spreken over de gevaren die kunnen optreden, als straks een miljoenenleger van hongerige mensen uit het oosten naar het welvarende westen oprukt om er iets van de vleespotten op te eisen. Het is een gedachte die opdoemt bij de steeds weer terugkerende beelden van lange rijen wachtenden voor nagenoeg lege winkels.

Effectieve, snelle hulpverlening is geboden. Op grond van haar grote logistieke mogelijkheden is de NAVO daartoe in staat.

F.S.

Fusie GAK met GMD kost 'maximaal' 6500 banen

AMSTERDAM – De 17.000 personeelsleden van het GAK staat een ingrijpende reorganisatie te wachten, die vermoedelijk een verlies van 6500 banen zal opleveren. De ondernemingsraad van het GAK denkt dat voor een 'tussenstap' tijdens de integratie met de Gemeenschappelijke Medische Dienst (GMD) het externe adviesbureau Horringa en de Koning daartoe een vergaand reorganisatie-advies zal uitbrengen. Gedwongen ontslagen zijn daarbij in ieder geval voor de GMD tot 1995 uitgesloten.

De garantie staat echter op losse schroeven, als ook andere maatregelen doorgaan die de regering, behalve de integratie van GAK en GMD, in petto heeft. Op een persconferentie, gisteren in Amsterdam, noemde de voorzitter van de hoofddirectie van het GAK, dr E.P. de Jong, als ontbindende voorwaarde voor de ontslaggarantie de plannen om werkgevers de eerste zes ziekteweken uit eigen zak te laten betalen. In dat geval kunnen de werkgevers de controle van de bedrijfsgezondheidsdienst in eigen beheer laten verrichten.

Verder kan er werkgelegenheid verloren gaan door de voorstellen van de commissie-Stevens om de inning van de premies werknemersverzekeringen (ww, wao) aan de belastingdienst toe te schuiven. Ook kunnen banen verdwijnen door het voorstel van staatssecretaris Ter Veld, om aaw-voorzieningen (als voorzieningen voor gehandicapten) van bedrijfsverenigingen naar gemeenten en de awbz te laten verhuizen.

Het aantal van 6500 arbeidsplaatsen dat verloren gaat noemde de GAK-topman 'een maximum'. Hij gaat er daarbij vanuit dat de 270 miljoen gulden die uiteindelijk in de uitvoering van de sociale zekerheid moet worden bezuinigd volgens de Tussenbalans, kan worden opgebracht. Bovendien voor de intensievere controle en begeleiding van zieke werknemers meer geld beschikbaar komt dan thans.

Het GAK benadrukte gisteren dat het budget een zaak is van de uitvoeringsorganisaties zelf. Door de politiek opgelegde bezuinigingen moeten een wettelijke basis hebben en die ontbreekt thans, veronderstelt De Jong. De wil om efficiënter te werken is er, maar als de politiek verlangt dat er al na zes weken een intensieve begeleiding van zieke werknemers plaatsvindt, dan hangt daar volgens hem een prijskaartje aan.

Ondanks verdwijnen medicijnen naar awbz

Verzekeraars houden vast aan ziektepremie

Van onze redactie binnenland

UTRECHT – Verschillende grote ziektekostenverzekeraars houden het vaststellen van hun premies voor 1992 een slag om de arm. Aan de ene kant verdwijnen op 1 januari weer meer de medicijnen uit hun pakketten naar de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (awbz). Er tegenover staat dat de totale kosten volgens hun koepelorganisatie het KLOZ het afgelopen jaar meer zijn gestegen dan de overheid had voorzien.

Zilveren Kruis, met 650.000 verzekerden de grootste particuliere ziektekostenverzekeraar, verandert de premies voor de maatschappijpakketen voorlopig niet. De verzekerden krijgen voor 1 mei te horen wat er gaat gebeuren. Volgens een woordvoerder van Zilveren Kruis komt dan een 'flinke verlaging' met terugwerkende kracht te verwachten. Hij hield daarbij enige slagen om de arm.

VGZ (325.000 verzekerden) in Nijmegen houdt de premies op 1 januari ook op hetzelfde niveau. Ze besluit rond 1 april aan de hand van meer recente gegevens over de kosten- en premie-ontwikkeling over eventuele wijzigingen.

VGGN (290.000 verzekerden) in Groningen voert uiteenlopende aanpassingen door, maar het normale tarief gaat met vier procent omlaag. Een aantal premies blijft ongewijzigd.

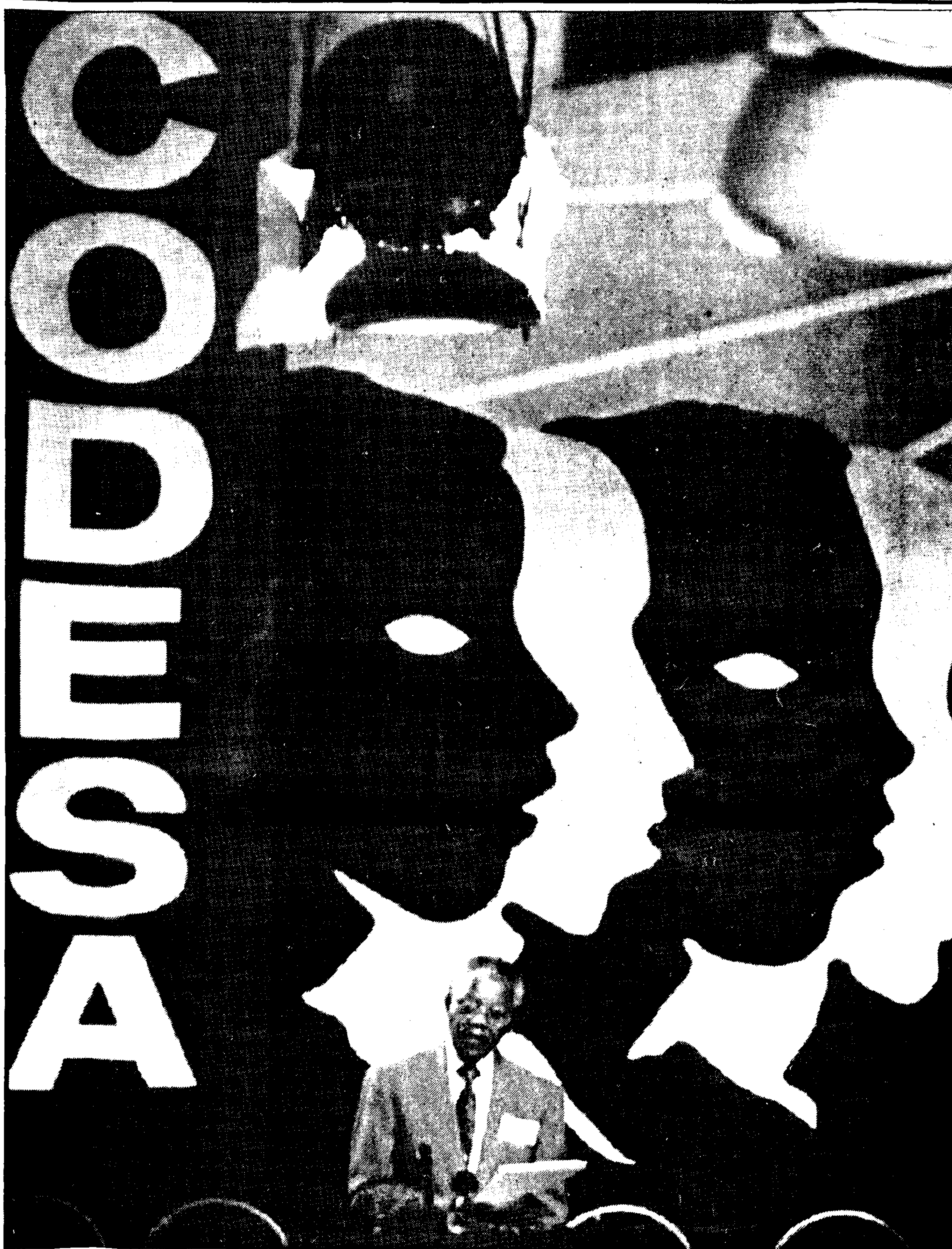
Compensatie

Aegon (200.000 verzekerden) houdt de premie volgend jaar volgens een woordvoerder op hetzelfde niveau.

UAP (eveneens 200.000 verzekerden) handhaaft de huidige basispremie eveneens. Een woordvoerder zei dat het verdwijnen van de geneesmiddelen uit de polis precies de kostenstijging in de gezondheidszorg (en met name in de ziekenhuissector) compenseert. Voor mensen die de kosten voor medicijnen niet hadden meeverzekerd gaat de premie daarom - afhankelijk van het verzekerde pakket - tot 8 procent omhoog.

Hetzelfde geldt voor VZS in Tilburg (130.000 verzekerden). De premies gaan omhoog noch omlaag, met uitzondering van die voor polissen waarin geneesmiddelen niet waren meeverzekerd: die stijgen iets.

Enzico in Amsterdam (75.000 verzekerden) voert, afhankelijk van het soort polis, een premieverlaging door tot 8 procent.

● *Nelson Mandela, president van het Afrikaans Nationaal Congres (ANC), tijdens het Congres voor democratisch Zuid-Afrika.*

De Klerk bereid macht te delen met zwarten

Van onze redactie buitenland

JOHANNESBURG – De Zuidafrikaanse president Frederik de Klerk heeft gisteren in Johannesburg meegedeeld bereid te zijn de grondwet op korte termijn te wijzigen teneinde te komen tot deling van de macht in het land met de zwarte meerderheid.

De Klerk verklaarde zich tijdens het 'Congres voor een democratisch Zuid-Afrika' (CODESA), waaraan de Zuidafrikaanse regering en rond 20 groeperingen en organisaties deelnemen, tevens bereid zwarten aan een overgangsregering te laten deelnemen en ook zetels in het parlement voor hen te reserveren.

Onder de huidige grondwet zijn er in het Zuidafrikaanse parlement alleen kamers voor de onder de apartheid als blanken, kleurlingen of Indiërs ingedeelde bevolkingsgroepen. Van deze groepen zijn de blanken in de meerderheid.

De Klerk onderstreepte dat zijn regering het afwijst de grondwet 'eenvoudigweg op te heffen of in te trekken'. Daarvoor is volgens hem een referendum onder de bevolking noodzakelijk.

De Klerk verklaarde in het kader van de CODESA-besprekingen over een toekomstig democratisch Zuid-Afrika dat zo spoedig mogelijk onderhandelingen moeten plaatsvinden om te komen tot machtsdeling met de niet in het parlement en regering vertegenwoordigde zwarten. De Klerk verklaarde niet bereid te zijn de grondwet in te trekken voor dat Zuidafrikanen van alle rassen zich in een referendum hebben kunnen uitspreken over de toekomst van het land na de apartheid.

Strijd

De hervormingsgezinde president riep het Afrikaans Nationaal Congres (ANC) op een eind te maken aan zijn gewapende strijd tegen het apartheidsbewind. Het ANC schortte in augustus vorig jaar zijn beperkte guerrilla-campagne op maar behield zich het recht voor guerrillastrijders op te leiden en wapenvoorraden aan te houden. „Het ANC heeft zich niet gehouden aan belangrijke afspraken," zei De Klerk, verwijzend naar onthullingen dat het ANC door heel het land illegale wapendepots heeft gehandhaafd.

Strafrechtelijk onderzoek naar explosie DSM

ROTTERDAM – Het Openbaar Ministerie in Rotterdam start een strafrechtelijk onderzoek naar de explosie vorige week vrijdag bij DSM Chemicals. Het technisch onderzoek van de Rotterdamse politie, de Milieudienst Rijnmond/DCMR en de Arbeidsinspectie heeft volgens officier van justitie mr H.J. Moraal voldoende feiten opgeleverd om de strafrechtelijke kant van de zaak nader te bekijken. „Het verdere onderzoek zal erop gericht zijn om na te gaan of DSM of personeelsleden strafrechtelijk iets te verwijten valt," zegt hij.

Gisteren gaf DSM zelf al toe dat bij het afgeven van een vergunning voor werkzaamheden op het dak van een opslagtank geen rekening is gehouden met de mogelijke aanwezigheid van een explosief mengsel in of vlak boven de tank. Dit mengsel kan volgens DSM de aanleiding zijn geweest van de explosie vorige week vrijdag, waarbij zes mensen om het leven kwamen.

Simons stelt ingreep tarief huisarts uit

DEN HAAG – Staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) ziet voorshands af van zijn voornemen om de tarieven van huisartsen met ingang van volgend jaar zodanig te verlagen, dat zij 33 miljoen gulden inleveren. De bewindsman heeft daar na overleg met de organisatie van huisartsen, de LHV, toe besloten.

De LHV toonde zich in het overleg bereid genoeg te nemen met het handhaven van de tarieven zoals die dit jaar gelden. Daarmee denkt men ruim 30 miljoen gulden te kunnen besparen, omdat kostenstijgingen zo niet doorberekend zullen worden. Een tariefsverlaging zoals Simons voorstond is daarmee overbodig, aldus de LHV.

Twaalf jaar geëist tegen hoofdverdachte zaak-Fagel

UTRECHT – Officier van justitie mr J. van Hout heeft gisteren voor de rechtbank in Utrecht in de zaak-Fagel twaalf jaar gevangenisstraf geëist tegen de 23-jarige M.O. Hij wordt beschouwd als de hoofdverdachte van de moord op restauranthouder Gerard Fagel, op 9 juni 1989. Tegen de 21-jarige S.Z., die het fatale schot loste, eiste de officier acht jaar en terbeschikkingstelling met dwangverpleging. De 28-jarige E.L. hoorde tien jaar tegen zich eisen.

punt uit

● Wagner

Het Israëlisch Philharmonisch orkest zal 27 december geen uitvoering geven van werken van Richard Wagner. Dat heeft de leiding van het orkest donderdagavond bekendgemaakt. Het zou voor het eerst zijn dat in Israël muziek van Wagner, die de favoriete componist van Adolf Hitler was, ten gehore zou worden gebracht. Een besluit van muziek van het orkest om het 53 jaar oude verbod op het uitvoeren van werken van Wagner op te heffen was aanleiding voor een ware polemiek tussen voor- en tegenstanders.

● Neo-nazi's

Voor een pizzeria in een winkelcentrum in de Zweedse plaats Nacka is gisterochtend een bom ontploft. De aanslag is opgeëist door een organisatie van neo-nazi's. De bom kwam tot ontploffing omstreeks 4 uur 's nachts. De explosie veroorzaakte alleen glasschade. De neo-nazigroep zei de aanslag te hebben gepleegd om de vrijlating te bewerkstelligen van twee van haar aanhangers, die vorige maand wegens het plegen van een bankoverval werden veroordeeld tot zes en twee jaar gevangenisstraf.

● Aids

Het aids-virus HIV komt niet voor in zweet. Dat heeft Amerikaans onderzoek uitgewezen. Volgens één van de onderzoekers, Gary Wormser, is de vondst, waarvan verslag wordt gedaan in het nieuwste nummer van The Journal of Infectious Diseases, opmerkelijk omdat het HIV-virus wel is aangetroffen in tranen, speeksel, bloed en urine. Voor de duidelijkheid voegde hij daaraan toe dat het risico om het virus op te lopen door in aanraking te komen met speeksel of tranen van een seropositief persoon vrijwel nihil is.

● Helikopter

Negen militairen van het Hondurese leger, onder wie twee kolonels, zijn om het leven gekomen na het neerhalen van hun helikopter door Salvadoraanse rebellen. De helikopter werd neergehaald boven Salvadoraans grondgebied, in het departement Morazan, zo'n 200 kilometer ten oosten van de hoofdstad San Salvador.

● Bomaanslag

Zestien passagiers van een bus in India zijn donderdag om het leven gekomen bij explosies, veroorzaakt door landmijnen door Maoïstische guerrillastrijders. De bus reed over landmijnen die bij het dorp Ramavaram, zo'n 1.140 kilometer ten zuiden van New Delhi, waren geplaatst. Onder de doden bevonden zich acht politiemannen en twee militairen. Guerrillastrijders van dezelfde groepering hebben donderdag in de staat Maharashtra twee kerngeleerden ontvoerd. De wetenschappers werkten aan een overheidsproject bij de stad Nagpur. De ontvoerders hebben gedreigd hun gijzelaars te zullen doden indien niet op korte termijn een aantal gearresteerde militanten wordt vrijgelaten.

Stelselherziening gezondheidszorg: einde van het onrecht?

Het 'waarom' van het plan-Simons

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – Stel, u staat in een winkel met huishoudelijke apparaten. Uw blik is gevallen op een fraai koffiezetapparaat. Alleen de prijs valt wat tegen: dik 300 gulden. Terwijl u staat de dubben nadert de verkoper. „Kan ik u misschien helpen?"

U verwoordt uw belangstelling voor het gewenste artikel en vraagt enige nadere uitleg. Er naderen echter andere klanten en de verkoper wordt wat zenuwachtig van uw weifelende houding. Hij doet een paar stappen opzij en even later staat u wat bedremmeld met een foldertje over het apparaat in de hand. „Daar staat alles in wat u weten wilt", meldt de verkoper.

Terwijl u nog verbouwereerd naar het kleurige stukje papier staat te kijken, hoort u de verkoper beginnen tegen een andere klant die ook interesse heeft voor het koffiezetapparaat. U kijkt op. En tot uw stomme verbazing ziet u de verkoper het prijskaartje bij de koffiezetter weghalen en er een ander voor in de plaats zetten. De prijs is nu ineens dik 30 gulden.

Als het u zo in de winkel zou vergaan, zou u waarschijnlijk in woede uitbarsten. De verkoper naar de keel vliegen of de zaak verbouwen. Het is, toegegeven, een verzonnen tafereeltje, dat hoogstens zou hebben gepast in het vroegere tv-programma Poets, in Candid Camera of Banana Split.

Toch gebeurt het. In werkelijkheid. Alleen gaat het dan niet om de prijs van een koffiezetapparaat of iets dergelijks, maar om de prijs van uw gezondheid. De premie die u nu moet betalen voor uw ziektekostenverzekering plus de algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ).

Het is nu zo dat een alleenstaande werknemer die particulier verzekerd is voor de ziektekosten per maand zo'n 30 gulden kwijt is terwijl een bejaarde in dezelfde situatie dik 300 gulden per maand moet neertellen. Voor dezelfde verzekering.

Nu heeft de alleenstaande werknemer met een particuliere ziektekostenverzekering een ruim inkomen. Anders zit betrokkene immers nog in het ziekenfonds. De bejaarde daarentegen moet rondkomen van een aow-tje plus een aanvullend pensioentje. Geen vetpot.

Onrecht in 'de winkel der gezondheid' ? Het lijkt er wel op. Het is dan ook deze situatie die het Kabinet er mede toe gebracht heeft een stelselherziening gezondheidszorg' te gaan maken: in de wandeling het plan-Simons geheten.

Vanaf 1 januari 1992 wordt er begonnen met een operatie die uiteindelijk een evenwichtiger verdeling van lasten moet brengen. Mooi gezegd, maar moeilijker gedaan als de kosten in de zorg steeds verder stijgen. Van 32,9 miljard gulden in 1980 naar 40,5 miljard in 1985. In 1990 was het bedrag al gestegen tot 48,4 miljard en in 1995 zal het 61,3 miljard zijn.

De kosten kunnen stijgen omdat er geen enkele rem op staat. Als u naar de huisarts gaat en u hebt een medicijn nodig, schrijft de dokter gewoon een recept. U gaat ermee naar de apotheek. Zit u in het ziekenfonds, dan betaalt u bij deze medicijnman niets. Dat doet het fonds. Bent u particulier verzekerd, dan betaalt u wel, maar krijgt de kosten later van de verzekeraar terug.

Stijgen de kosten van de medicijnen, dan vragen ziekenfondsen en verzekeraars meer premie om die te dekken. En u betaalt, al dan niet geholpen via een bijdrage van de werkgever. Is de kostenstijging te hoog, dan zult u proberen in de looneisen compensatie te vinden. Dan moet de werkgever maar over de brug komen.

Worden de ziektekosten u desondanks allemaal te veel, dan kunt u altijd nog via de belastingaangifte proberen de lasten deels op de overheid af te schuiven. En mocht die er weer aan te kort komen, dan gaan gewoon de belastingen weer omhoog. En bent u weer de klos. Hoe je het ook wendt of keert, de kosten worden toch wel gedekt. En niemand is verantwoordelijk. Sterker nog: door te besparen pak je alleen jezelf, want de buurman gaat gewoon verder.

Daar komt nog bij dat er vrijwel geen concurrentie in deze markt is. Ziekenfondsen krijgen automatisch iedereen als klant die beneden een bepaalde inkomensgrens zit. Particuliere verzekeraars alles daar boven.

Dit was het eerste deel van een serie van vijf artikelen over de gevolgen van de stelselherziening gezondheidszorg per 1 januari 1992. Deel twee verschijnt op dinsdag 24 december.

● *Een inmiddels vertrouwd straatbeeld in Moskou: een zwerver is tussen een berg huisvuil wanhopig op zoek naar voedsel en kleren.*

Voedselsituatie volgens deskundigen angstwekkend slecht

Sovjetunie schreeuwt om humanitaire hulp

DOOR HANS VERBRAEKEN

DEN HAAG – De voedselsituatie in de Sovjetunie is momenteel 'precair', 'angstwekkend', 'ongekend sinds de Tweede Wereldoorlog', 'extreem slecht', zo roept een aantal Sovjet-deskundigen in Nederland. Zij houden hun hart vast voor de komende maanden. De heersende ontevredenheid in de verschillende delen van het land kan volgens hen grote politieke gevolgen hebben.

Allen pleiten voor directe, grootschalige humanitaire hulp op korte termijn. Het gaat dan om voedselhulp die rechtstreeks wordt geleverd. Geen kredieten die de Russen dan zelf moeten besteden, want dan komen de goederen toch alleen maar terecht in het zwarte circuit en in onbereikbare staatskanalen, buiten bereik van het overgrote deel van de bevolking, aldus J. Löwenhardt. Hij is als politicoloog verbonden aan de Rijksuniversiteit in Leiden.

Acties als 'Help de Russen de winter door' zijn, hoewel goed bedoeld, volgens Löwenhardt te kleinschalig. „Bij zulke acties schort het aan de uitvoering die erg willekeurig plaatsvindt en ontbreekt het aan coördinatie. Bij de actie 'Help de Russen de winter door' hebben zich gelukkig nog enkele verstandige mensen op de ambassade in Moskou ermee bemoeid die nog tweehonderd ziekenhuizen zijn langsgegaan." Met die actie was twintig miljoen gulden gemoeid.

In Moskou verwacht de bevolking op korte termijn geen verbetering van de voedselsituatie, alleen maar verslechtering. „Zelfs geruchten die normaal de ronde doen dat de pakhuizen nog vol zitten, hoor je niet meer", aldus A. Koppers van het Tweede Wereld Centrum in Amsterdam. Hij baseert zich op een netwerk van contacten in de Russische hoofdstad. De ineenstorting van politieke structuren versterkt de traditionele winterschaarste die voor vaardbaar peil te beperken.' Lukt dat niet, dan is het mogelijk dat de dagelijkse 'voedsel-ellende' met de mensen op de loop gaat en dat de gematigde nationalistische krachten in de republieken onder de voet worden gelopen door agressieve fanatici, zo meent Löwenhardt.

Militair en politiek is de situatie erg instabiel. Weliswaar wordt er nu door de republieken een soort gemenebest van onafhankelijke

achtergrond

een belangrijk deel een distributieprobleem is, aldus Koppers.

„De economische situatie is in grote delen van het land sinds 1945 niet zo nijpend geweest als nu het geval is. Dat geldt voor de hoofdsteden van diverse Sovjetrepublieken, maar nog sterker voor de provinciesteden zoals bij voorbeeld Sverdlovsk en Novgorod. Daar is het nog erger dan in Moskou", zegt M. Jansen, medewerker van het Oost-Europa Instituut.

Het is volgens hem nu zaak om 'de nood tot aan een min of meer aannationale staten opgebouwd, maar het is nog steeds de vraag hoe de macht binnen zo'n samenwerkingsverband wordt gedeeld. Ten tweede spelen er nog allerlei etnische conflicten binnen de verschillende republieken.

En ook het voortbestaan van de grootste republiek, de Russische Federatie, is nog lang niet zeker. Verder is er ook nog de machtsstrijd tussen diverse politieke stromingen binnen de Russische Federatie, de democraten onder leiding van Jeltsin, de vroegere communisten onder aanvoering van vice-president Roetskoj en de rechtse, conservatieve stromingen.

De voedselproblematiek is voor de man en vrouw in de straat echter het meest voelbaar. „Het is goed denkbaar dat zich binnen een aantal weken broodrellen gaan voordoen, met name in de Russische steden", zegt dr M. Ellman, hoogleraar centraal geleide volkshuishoudingen, verbonden aan de Universiteit van Amsterdam. „Zoals het er nu uitziet worden per 2 januari de prijzen in de Russische Federatie losgelaten en dan ontstaat er een hyperinflatie. Dan kan een stedeling helemaal niets meer voor zijn geld kopen."

Volgens Ellman wordt de extreme voedselsituatie niet veroorzaakt door te weinig produktie. „Deze situatie komt voort uit een monetair probleem. De voedselschaarste doet zich vooral in de steden voor en niet op het platteland. De roebel is bijna niets meer waard en de boeren willen hun produkten niet leveren in ruil voor waardeloos geld. Ze houden het achter en voeren het op den duur op aan het vee."

Uiteraard moeten de westerse landen volgens Ellman de Sovjetunie te hulp schieten. Maar alleen op de korte termijn mag dat in de vorm van voedselhulp zijn. Op de lange termijn moeten de westerse landen proberen te helpen bij het op gang brengen van de economische kringloop tussen de boeren en de steden. Ellman stelt zich bij voorbeeld voor dat westerse organisaties één miljard dollar ter beschikking stellen, daarmee het graan bij de boeren opkopen en dat aan de steden verkopen. Daarmee hoopt hij dat de kringloop op gang wordt gebracht.

De situatie is naar de mening van Ellman niet hopeloos. De particuliere sector begint op te komen, zowel bij de produktie als in de handel. Verder is Ellman enthousiast over de aanpak van de huidige bewindsman op Economische Zaken in Rusland, Jegor Gaidar. Maar het is de vraag of hij het een tijd kan uithouden.

Voor het komend jaar staat de Sovjet-republieken volgens Ellman nog een aantal problemen te wachten. Ellman vreest voor de economische betrekkingen tussen de staten, vooral wanneer ze elk afzonderlijk een eigen munteenheid invoeren. „Te verwachten is een ineenstorting van de handel, net zoals dat met de handel tussen de Oostblokstaten is gebeurd."

Löwenhardt ziet graag in Brussel een permanent EG-bureau verschijnen dat zich gaat bezighouden met hulp aan de Sovjetunie. „Een eigen bureau, met een eigen infrastructuur, eigen vrachtwagens etcetera."

Inmiddels wordt de eerste hulp vanuit het Westen geboden. De Verenigde Staten hebben humanitaire hulp geboden en ook de EG komt over de brug. Brussel biedt 250 miljoen ecu rechtstreekse hulp en 500 miljoen ecu aan voedselkredieten. Verder geeft Brussel nog eens 200 miljoen ecu ten laste van de landbouwbegrotingen 1991 en 1992 en nog eens 400 miljoen ecu aan technische hulp.

Idee PvdA-duobaan werd tijdens 'romantisch etentje' geboren

nieuwsanalyse

Rottenberg: 'We keken elkaar aan en – bingo!'

DOOR WILFRED SCHOLTEN

AMSTERDAM – Daar zaten ze dan: de hedendaagse variant op het befaamde duo 'Stef en ik'. Net als het CDA-koppel Scholten en Dijkman destijds hopen Ruud en ik' hun partij als ware verlossers te redden. De aanwezige journalisten kregen donderslag dan ook iets lacherigs over zich om zoveel naïviteit. Twee totaal verschillende voorzitterskandidaten kunnen toch niet samen aan het roer gaan staan van de nu al zwalkende Partij van de Arbeid?

Het kersverse duo gelooft er zelf heilig in. Ook een melige vraag als „Delen jullie straks het salaris ook?' brengt Felix Rottenberg en Ruud Vreeman niet van hun stuk. „Nee, maar we gaan er beiden wel op achteruit", grapt Rottenberg. Net als Scholten destijds is hij de spuit van het stel. Vreeman kijkt het zo zorgelijk de zaal in als Dijkman toen. Dat belooft niet veel goeds.

Het lijkt erop dat Rottenberg en Vreeman met hun – voorzichtig uitgedrukt – opmerkelijke voorstel om samen de partij te gaan leiden, een noodsprong hebben gemaakt. In een lange, hevige en daardoor bloederige strijd hadden beide kandidaten geen zin. Ze beseften – en in hun ontwapenende eerlijkheid erkenden ze dat ook hardop – dat zulks de ondergang van de PvdA zou betekenen. Maar waarom dan deze oplossing? Het blijft een raadsel, zeker na de persconferentie van donderdag.

Beide kandidaten dragen een volstrekt andere traditie met zich mee. De yuppie-achtige Rottenberg begeeft zich immers dag en nacht in het cultuurtje van de intellectuelen en kunstenaars van de Amsterdamse grachtengordel. Wat hij wil, is een open, levendige en verjongde PvdA. Waar ook D66-stemmers in de toekomst graag willen vertoeven.

Vreeman is een sociaal-democraat van de oude stempel. Hij mag dan wel een doctorstitel hebben, zijn kennis staat geheel ten dienste van het oude ideaal van de verheffing van de arbeidersklasse. Als vakbondsman wil hij niets liever dan dat de PvdA met hem weer contact zoekt. De oude socialistische idealen mogen wat hem betreft nog lang niet tussen de mottenballen verdwijnen.

Wie een overeenkomst ziet tussen beide heren mag het zeggen. Het lijkt erop dat ze hun bondgenootschap bouwen op iets wankels in de politiek: vriendschap. Te pas en te onpas laat Rottenberg weten al vijftien jaar met Vreeman bevriend te zijn. Gisteren noemde hij zelfs de datum van hun eerste ontmoeting: maart 1976. Opmerkelijk is dat Vreeman dat in het openbaar nog niet gedaan heeft; in een eerste reactie noemde hij Rottenberg 'een kennis'.

Bij de persconferentie kapittelde Rottenberg hem daarover. „Kom nou Ruud, we zijn toch dikke vrinden." Dat Vreeman zonder z'n kennis in te lichten zich kandidaat stelde, vergat Rottenberg maar even. Nee, hij memoreerde het romantische etentje waarbij de eenigheid over de kandidaatstelling werd bijgelegd. Toen werd het brijante idee van de duobaan geboren. „We keken elkaar aan en – bingo!", zei de nog steeds zichtbaar verliefde Rottenberg.

De mantel der liefde die de tegenstellingen (nu nog) bedekt, werd door de heren stevig omklemd. Verschil in politieke opvattingen? Kom nou, we hebben hooguit verschillende tradities en achtergronden. Maar wat is er mooier dan daarmee het draagvlak van de pluriforme PvdA nog meer te verbreden? „Wij zijn symbolen voor de noodzaak van integratie", flapte Rottenberg er in onvervalst Baliejargon uit (de Balie is het culturele centrum in Amsterdam waarvan hij directeur is).

Bovendien, zo lieten de heren weten, sinds wanneer heeft de voorzitter van de PvdA een eigen mening? In 'double-speak' zegt Rottenberg alvast: „De voorzitters van de Partij van de Arbeid zijn geen ideologen. Wij worden voorzitters van een vereniging en moeten dus bruggen bouwen." Want waarom is het sluiten van een

● *Ruud Vreeman (voorgrond) en Felix Rottenberg zien een tweekoppig leiderschap als dé oplossing om de Partij van de Arbeid weer uit het slop te trekken.*

compromis verdacht?, vraagt (nu eens) Vreeman zich af. „Een compromis sluiten hoort nu eenmaal bij een volkspartij."

Die wijsheid zal hij nog hard nodig hebben. Want bij de eerste voor de hand liggende testcase gingen beide heren al onderuit. Want, zo vroeg een journalist, waren de meningen bij de wao-plannen van het kabinet ook niet zeer verschillend? „Begin jij?", vraag Rottenberg liefjes. Waarop Vreeman verhaalt van zijn woede over de maatregelen, die hij nu echter wel accepteert. Maar inhoudelijk heeft hij er nog steeds moeite mee. Rottenberg maakt wat omtrekkende bewegingen. De hele discussie was inderdaad een 'waardeloos proces'. Er is zelfs geen woord gesproken over de voorstellen met betrekking tot het ziekteverzuim. En jazeker – hij knipoogt naar z'n vriend – de vakbeweging had er veel meer bij betrokken moeten worden. Met de constatering dat een compromis zeker mogelijk was geweest, verhult Rottenberg zijn instemming met de plannen. Om er volsterkt onbegrijpelijk aan toe te voegen: „Op dat punt zijn wij absoluut niet uit elkaar te spelen."

Het eerlijk-openlijke stel zegt nu al te weten dat ze best wel eens ruzie zullen krijgen. „Ja, toch?", flirt Rottenberg. Maar dat geeft allemaal niets, want ze houden van elkaar. De Partij van de Arbeid blijft werkelijk niets bespaard.

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's

Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,25.
Afwijkende tarieven voor rubrieken: Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,10 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,70 per mm.

Reuzepiccolo's

Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,70.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Personeel aangeboden

Hulp, begeleiding, bijles in 6 talen door ervaren DOCENT. Tel. 04920-51769.

Jongeman, 27 jaar, zoekt WERK. Tel. 045-750872.

Jonge vrouw biedt zich aan als BUFFETHULP (met ervaring) of serveerster/kelnerin. Tel. 04754-87913.

SCHOONHEIDSSPECIALISTE biedt zich aan voor werkzaamheden in schoonheidssalon of parfumerie in Heerlen of omgev. Tel. 045-721044.

Man en vrouw geven samen een erotische DANSSHOW, op uw party of feestavond. Tel. 045-211514.

Personeel gevraagd

Bouwvak personeel

Bouw- en ingenieursbureau CATENA BV vraagt met spoed AKOESTIEK-MONTEURS voor het plaatsen van binnenwanden en plafonds voor haar werken in Duitsland, hoog loon en goede soc. voorzieningen. Inl. na tel. afspraak 045-32100.

Gevr. BETONTIMMERLIEDEN, metselaars, steigerbouwers, straatmakers, akoestik-monteurs, baggermachinist voor Atlas. Bin. tel. kantu. 9-17 uur 09-49. 2237.63081, na 18 uur 045-423591.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Chauffeurs

Gevr. Maastrichtse TAXI-CHAUFFEURS M/V voor een leuke afwisselende baan, fulltime of parttime, liefst met ervaring of als aankomend chauffeur. Loo-Tax Maastricht, tel. 043-470303.

Gevr. part-time CHAUFFEUR op oproepbasis, lijst. WAO-er, i.b.v. eig. auto. Uitsl.schrift. reacti. G. Bruningstr. 17 6416 EA Heerlen

CHAUFFEUR gevr. (evt. voor kraanauto). Transport- en containerbedrijf Gelissen Eygelshoven, tel. 045-351365 b.g.g. 353143.

UNDETAXI vraagt: parttime groepsvervoerchauffeurs m/v voor plm. 15 tot 20 uur p/wk. Tel. 045-753636

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Horeca personeel

Medewerker/ster
Gevraagd voor in de bediening. Schriftelijke reacties: Whizz Croissanterie, Promenade 2, 6411 JK Heerlen.

FRITREHULP gevraagd, op oproepbasis in Kerkrade. Tel. 045-415154. Inl. voor 6.00 uur.

Gevr. ervaren zelfstandige HULP voor friture voor avonduren en weekend in Heerlen. Plm. 30 jaar of ouder. Tel. 045-722243.

Huish.pers./Oppas

Wij zoeken een lieve OPPAS (20 uur) voor onze 2 kinderen (4 en 2 jaar), te Heerlen. Tel. 04457-2422.

HULP in de huishouding gevraagd voor maandagmorgen in Sittard. 046-513520 na 18.00 uur.

Medisch pers.

FYSIOTHERAPEUT(E) gevr. voor particuliere praktijk te Aken. Liefst met duitse Anerkennung. 045-714915.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Technisch personeel

Haan Industrial Services
vraagt
bankwerkers, lassers, sleutelaars pijpfitters, montagemedewerkers
Inl. Dhr. J. Andrien, tel. 04408-2634, privé 04408-2504.

Kerp Heerlen
zoekt ter uitbreiding van de remmenservicedienst een
monteur
* voor reparatie aan remsystemen en onderstellen van bedrijfswagens
* teamgerichte en flexibele instelling
* een doorzetter die van aanpakken weet

Heeft u interesse neem dan contact op of stuur uw sollicitatiebrief naar
KERP B.V.
t.a.v. Dhr. C. Croes
In de Cramer 31, 6411 RS Heerlen. Tel. 045-716951.

plafond/monteur
Hansen Plafonds - Wanden Sittard
046-520599.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Winkelpers.

Super van Oppen vraagt voor de afdeling slagerij gemotiveerde MEDEWERKSTERS 17-20 jaar. Meldes Super van Oppen, Gladiolenstr. 216, Kerkrade. Tel. 045-422281.

Diversen personeel

Gevraagd MEDEWERKER/ Compagnon in het bezit van Gewoon of Vakbekwaamheid diploma. Br.o.nr. B-0084, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Centr. Houtverw. Sittard zoekt jonge enthousiaste MEDEW. Tel. 02155-10167.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Autobedrijf Driessen
Officiële Mazda-dealer
zoekt:
Ervaren autoverkoper m/v
Vereisten: goede communicatieve vaardigheden, leeftijd plusm. 30 jaar, zelfstandig kunnen werken, ervaring met in- en verkoop automobielen.
Schriftelijke sollicitaties te richten aan: W. Driessen, Maastrichterlaan 22, 6191 AD Beek.

Asito Heerlen BV
schoonmaak en dienstverlening
zoekt
Schoonmaakmedewerksters
voor nieuwbouw DSM Sittard en voor div. scholen in Born, Buchten en Holtum.
Aanmelden: Asito BV, Bilzerbaan 19A, 6217 JD Maastricht. Tel. 043-472047 van 9.00 tot 17.00 uur.

Club in Maastricht vraagt MEISJES. Ook v. weekend, goede verd. Intern mog. Tel. 043-211620.

Schoonh.salon in Kerkrade zoekt HULPKRACHT (16-20 jr.) voor 3 dagen per week. Tel. soll. 045-352044.

MEISJES gevr. voor zeer goed lopend privé huis, hoge verdiensten en prettige werksfeer. Tel. 045-428856.

TEGELZETTER/Manusje van alles. Zeer net werk, niet te duur. 046-512183.

Schoonmaakbedr. Van den Eijnden vraagt SCHOONMAAKSTERS of stel moet zelfst. kunnen werken. Omgev. Valkenburg (zaterdag morgen), Heerlen-Sittard ('s avonds) geen zwart werk. Tel. 045-424871.

Betrouwbare THUISKAPSTER gevraagd. Tel. 045-229197.

BARDAMES gevraagd, vervoer gratis, garantieloon mog. Tel. 045-217407 na 20.00 uur 045-458916.

Kamers aangeboden/gevraagd

2e jaars student hogere hotel school zoekt m.i.v. 1-1-'92 KAMER/etagewon. in M'richt e/o omgev. weekends afw. 04907-64223.

Ruime kamer te h. per 1-1-'92 met gebr. v. keuk. en badk. voor nette jongeman, nabij C-HEERLEN. Tel. 045-725588.

MDGO-student zkt. m.i.v. 1-1-'92 met spoed 'n kamer omg. HEERLEN, huur max. ƒ 350,- p/m te bereiken na 17.30 u. Tel. 045-422292 of werk: 045-736328.

Gem. kamers te huur, litst. ouder persoon, op goede stand te HEERLEN. Tel. 045-715624

Kamer of woonruimte gezocht in SITTARD. Tel. 04406-13166.

Te huur gevr. kamer in HEERLEN per 1 jan. '92. Tel. 05457-74157.

Kamer te huur centr. GELEEN, voor net persoon, va. ƒ 350,- excl., borg ƒ 400,-. Tel. 046-519388, voor 10 uur en na 18 uur.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieter. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. Tel. 045-460471

ELEMA doe-het-zelf repareert electrisch gereedschap Gatestr. 75, Landgraaf.

Hobby/D.h.z.

BEHANGTAFEL 3 mtr. ƒ 65,-. M. Botterweck, Akerstr. 106, Spekholzerheide.

Winkel & Kantoor

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Type-machines v.a. ƒ 450,-; Kasregisters v.a. ƒ 750,-
Telefax v.a. ƒ 1.495,-.
Prijzen excl. BTW. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Te koop uit Faillissement
Nieuw en gebruikt kantoor- en directie-meubilair van zeer goede kwaliteit. Nieuwe bureau's in diverse kleuren en modellen. Tegen fabrieksprijzen. Zeer mooi directie meubilair met zeer hoge korting. Nieuwe 2-deurs kantoorkasten v.a. ƒ 255,-. Gebruikte bureau's v.a. ƒ 95,-. Diverse soorten gebruikte kantoorkasten vanaf ƒ 150,-. Ladenbloks voor hangmappen (Ahrend-Asmeta- 2 en 4 laden v.a. ƒ 150,-. Tekening ladenkasten A1 en A0 v.a. ƒ 595,-, magazijn- en archiefstellingen v.a. ƒ 75,- per mtr. Brandwerende archiefkasten + brandkasten met extra korting. Burostoelen v.a. ƒ 50,- per st. Nieuwe burostoelen met zeer hoge korting, tekentafels A1 en A0 van ƒ 675,-. Flip-overs-Whiteborden-Rabiokkast. Pallet heftwagens 2000 kg ƒ 825,-. Steekwagens luchtbanden ƒ 109,-. Industrie boormachines 16mm 220 Volt ƒ 425,-. Verder nog 1001 artikel teveel om op te noemen. 1000m2 showroom 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar. Ook verkoop bedrijfsinventaris.
ROCKMART, Kissel 46A, Heerlen. Tel. 045-723142.
Open maand. - vrijd. 9-18.30 uur. Zat. 10.00 tot 16.00 u.

Te koop stalen LEGBORDSTELLING 30, 40 en 70 cm diep met 5 legborden, v.a. ƒ 75,- p.mtr.; Pallet stelling, in staat van nieuw, 80 en 110 cm diep. Zeer interessante prijs. Rockmart, Kissel 46a, Heerlen. 045-723142.

Te k. COPIEERAPPARAAT Mita 1000, 99 cob, z.g.a.nw. ƒ 675,-. Tel. 045-320550.

Te k. TELEFAX 312 AK, volautom., PTT-service z.g.a. nw., ƒ 850,-. 045-320550.

Te huur gestoffeerde KANTOORRUIMTEN Streep, Schaesberg, 70 m2. ƒ 650,- p.mnd. 043-634962.

Geldzaken

Nog enkele dagen voordeel!
i.v.m. de wijzigingen v.d. belasting per 1 jan. a.s. kunt u nu nog een belastingvrije polis afsluiten. Wilt u graag informatie?! Bel dan even voor een vrijblijvende afspraak!! met ONAFHANKELIJK ASSURANTIE-BURO
Kisters Heerlen
Tel. 045-428500.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Landbouw & Veeteelt

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

SCHAPEN en lammeren te koop gevraagd. Tel. 045-724180.

Te k. prima AARDAPPELEN bintjes 25 kg ƒ 8,50; Nicolas (vastkokend) rode; tevens stro. Frijns, naast de kerk Jabeek.

Te k. rode WORTELEN en koolraap. Tel. 04744-2450/1543.

Weg. overschak. te k. 12 st. Tex. OOIEN, drachtig, Maarweg 19 Merkelbeek, tel. 04492-4774.

Te k. 2 jaarling MERRIES rijpaarden en 1 tweejarige tuigpaardmerrie. Tel. 04408-3557.

AUTOS

Alfa

ALFA 75 1.8 IE, LPG, rood 1990, ƒ 20.000,-. Tel. 040-515556.

Te k. ALFA 75, Alfa Rosso bwj. '86, pr. ƒ 9.800,-. tel. 045-412813.

Audi

LET OP ONS RUIM AANBOD OCCASIONS
verderop in deze rubriek en let ook op onze advertentie op maandag en woensdag!
St. Maartensdijk
Trichterweg 109, Brunssum. Tel. 045-229060.

Wegens Lease
Audi 80 1.8 i
Bwj. 9-'89, 54.000 km. Kl. rood, zwarte achterlampen, spoiler, spec. gril, trek., Dig. stereo. Vaste pr. ƒ 25.900,-. Tel. 046-745802.

AUDI 100 2.3 autom., bwj. '86, CD uitv., ƒ 14750,-, APK 12-'92. 046-529307.

Te k. AUDI 80 nw. model, 5-bak, donker gijs, '89, ƒ 20.750,-. Tel. 046-527945

Audi 80 1.8 S stuurbekr., d.blauwmet., c.v., 1990 ƒ 24.500,-. Tel. 040-515556

AUDI 100 GL 5 S 1979 orig. km. 54.000. Auto is nog als nw. ƒ 3.950,-. 046-529579

Te k. AUDI 80 Diesel, mod. '89, vr.pr. ƒ 22.500,-. Tel. 045-456180.

Te k. AUDI CD 200 Turbo, bwj. '83, opknapper, vr.pr. ƒ 2.700,-. 045-229517.

AUDI 100 cc 2.3, '86, blauwmet., 128.000 km, ƒ 14.950,-. Tel. 04906-1387

AUDI 100 2.3 5-cilinder, 11-'88, automaat, schuifdak ƒ 25.950,-. Tel. 04906-1387

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Austin

Te k. automaat MINI Cooper zilver met., mod. '85, pr. ƒ 4.950,-. Tel. 045-740829.

BMW

Te koop zeer mooie BMW 728i, bouwjaar 1981. Tel. 045-459576.

Weg. omst.te k. BMW 316, bwj. '79, APK eind '92, vr.pr ƒ 1.350,-. Vloedgraafstr. 45, Kerkrade-Terwinselen.

Te k. BMW 3.16 LPG, bwj. '81, APK, 100% in orde, pr. ƒ 2.650,-. Tel. 046-516241.

Te k. BMW 318 i, rood, veel acc. met APK, bwj. 6-'82, pr. ƒ 4.500,-. 04752-4826.

BMW 325 i kat., rood, met veel extra's, bwj. 11-'89, inr. mog., vaste pr. ƒ 38.500,-. 045-272921.

Te koop BMW 518, km.st. 103.800, open dak, radio/ cass., i.z.g.st., ƒ 4.000,-. Tel. 04409-1668.

Te k. BMW 320i, bwj. '83, nw. model. Tel. 045-425691 na 17.00 uur.

BMW 318i, i.z.g.st. diamant-zwart, 15 inch velgen, prijs ƒ 18.500,-. Tel. 045-721325

Te k. BMW 323i, bwj. '78, APK '92, vr.pr. ƒ 3.250,-, inr. mog. Tel. 045-455700.

BMW 320i id. wit, bwj. '84, veel acc., i.z.g.st., 1e eig., pr. ƒ 12.750,-. Tel. 04450-3632

Te k. BMW 316 i, bwj. 6-'89, div. extra's, shadow line, sp. velgen, vr.pr. ƒ 24.000,-, tel. 045-458284.

BMW 316i Edition, airco, 9-'90, 50.000 km, vr.pr. ƒ 36.500,-. Tel. 04454-2127

Te k. BMW 318, bwj. '80, donk.groenmetal., LPG, spoiler, ƒ 2.500,-. Tel. 04493-1527.

Te k. BMW 316, bwj. '80, APK 8- '92, i.g.st., vr.pr. ƒ 2.750,-. Charles Vosstr. 25, Sittard. Tel. 046-528355

BMW 323i 4-drs., bwj. '83, nw. model, vertaagd, sportvlgn. APK, vr.pr. ƒ 10.500,-. Inr. andere auto mog. Tel. 045-210072.

Chevrolet

Te k. CITATION, hatchb. 6 cyl., aut., LPG, bwj. '80, pr. ƒ 2.500,-, inr. mog.. Tel. 046-522132.

Daihatsu

Te k. DAIHATSU Jeep Rocky EL, speciaal turbo diesel bwj. 8- '88, 69.000 km., alle extra's, i.z.g.st. Tel. 0932-87653542.

Citroën

Te k. EEND 2 CV 6 Club, t. '82, APK 12-'92, i.g.st., ƒ 1.450,-. Tel. 043-649632.

Citroën AXEL TRS, 8-'86, APK 8-'92, wit, 3-drs., 5 versn., vebr. 1:16, i.z.g.st., met garantie, inr. mog. ƒ 4.500,-. Tel. 04455-2763

Te k. CITROËN BX 1400, 5-drs., kl. fel rood, 88.000 km, bwj. '86, APK 1-'93, pr. ƒ 5.750,-. i.z.g.st. Tel. 04498-52956.

Te k. CITROËN BX 16 TRS, aircon., alles elec., 5-bak, nw APK, pr. ƒ 4.950,-. Tel. 046-522132.

Te k. CITROËN BX, wit, 7-'89, 1e eig., i.z.g.st. ƒ 16.250,-. Tel. 045-422059

Citroën AX 1.1 injectie, okt.'90, 16.000 km, rood, ƒ 12.950,-. Tel. 046-526665

CITROËN BX 19 TRS Station, 11-'89, stuurbekr., grijsmetallic, LPG, ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387

CITROËN BX 19 TRD, 8-'86 grijs/blauwmetallic, electr. schuif/kantelak, ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387

CITROËN BX 19 TR Diesel, 8-'88, grijsmetallic, ƒ 14.950,-. Tel. 04906-1387

EEND 2CV6, '83, APK 7-'92 mooi goed en zuinig, ƒ 2.300,-. Tel. 045-417122.

Te k. rode Citroën VISA Super E, bwj. '83, i.z.g.st., vr. pr. ƒ 2.650,-. Tel. 04451-1724.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Fiat

Fiat PANDA 45 CL zwart, 79.000 km, bwj. '85, i.z.g.st. ƒ 4.800,-. Tel. 045-232321.

Te k. Fiat UNO Turbo, bwj. '88, 1e eig. grijsmet. 84.000 km. 077-545477/518465.

Te k. Fiat PANDA, bwj. '88, 750CL, kl. zwart, km.st. 30.000, vr.pr. ƒ 9.000,-. Tel. 045-259845.

Te k. Fiat REGATTA 70S, bwj. '85, i.z.g.st., extra's, 4-drs, APK tot 8-'92, ƒ 4.500,-. Tel. 046-748071.

FIAT 127, bwj. '83, APK '92, 5-gang, 3-drs., mooie auto, vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-323576.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Ford

Autobanden voordeel:
Alle voordeelprijzen nu incl. BTW, montage en balanceren.
VOORBEELD:
155 R 13T Semperit ƒ 99,-; Continental ƒ 111,-; Uniroyal ƒ 117,-; Michelin ƒ 134,-.
Bij binnen zonder afspraak vooraf, klaar terwijl u wacht onder het genot van een vers kopje koffie.

Jos Bogman Ford
Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.
BEEK: Weth. Sangersstraat 7 bij Makado. Tel. 046-375353
KERKRADE: Hamstraat 70. Tel. 045-423030.
MAASTRICHT (Ch. Felix) Korvetweg 20-22. 043-632555.

Autobedrijf Le-Mans
Staat garant voor service en kwaliteit

Ford Escort 1.4 CL bruin	1989
Ford Escort 1.3 CL grijs	1989
Ford Escort 1.6 CL wit	1989
Ford Fiësta 1.1 CL wit	1987
Ford Siërra 1.6 CL wit	1988
Renault 19 TXE groen	1989
Citroën BX 1.4 wit	1990
Opel Kadett Station 1.3 S wit	1987
Mercedes 190 D wit	1987

3 maanden volledige garantie
Inruil en financiering mogelijk
Tevens een goed adres voor al uw reparaties en servicebeurten
Vraag ook naar onze speciale A.L. garantie.
Haefland 7, Brunssum. Tel. 045-259111.

Mooie Ford ESCORT XR3, bwj. '81, in st.v.nw, ƒ 5.500,-. Torenstr. 27, Oirsbeek.

Te k. Ford ESCORT 1400 Bravo wit, bwj. '88, 5-drs, extra's kat dubb. spiegels, trekh., get. glas, LPG, kleine parkeerschade, pr.n.o.t.k. inr. mog. Tel. 046-748071.

Ford SIËRRA 1.8 Laser, bwj. '85 als nieuw ƒ 7.500,-. Tel. 043-616776.

Te k. Ford CAPRI 1.6 GT, bwj. '76, APK 4-'92. Tel. 046-755304.

Te k. Ford ESCORT XR3, bwj. '81, rood, opknapper, ƒ 2.000,-. Tel. 04492-5645.

Ford ESCORT 1.4i RS-uitv., 5-bak, 3-drs., m. '89, zeer exclusief, geen 2e zo mooi, alle extra's, verk. in st. van splinternw., ƒ 14.750,-, pas gek. Tel. 043-254462.

MERCURY Sable LS Sedan donkerblauwmet., 1988, ƒ 21.500,-. 040-515556.

Ford ESCORT 1300 GL APK t/m sept. '92, sept. '79 045-424871 na 18.00 uur.

Te k. Ford ESCORT RS 1600i, bwj. '83, te.a.b. Tel. 04744-1249

Te k. Ford FIËSTA, bwj. '81, APK 6-'92, zeer mooi. Tel. 045-427299.

Ford SIËRRA 2.0 CL zwart, bwj. 12-'86, LPG, schuifd., ƒ 16.500,-. Tel. 045-464059.

Te k. Ford ESCORT 1,6L, bwj. 6-'81, APK tot 7-'92, 3-drs, i.z.g.st, ƒ 3.400,-. Tel. 04454-2062.

Te k. Ford SIËRRA 1600 GL, bwj. '83, APK 10-'92, pr. ƒ 1.750,-. Bv. M.L. Kinglaan 133, Hoensbroek.

Ford Siërra STATIONCAR 2.0, bwj. '84, pr. ƒ 8.750,-. Gremelsbrugge 36, Landgraaf (Rimburg).

CAPRI 2.0 '81, APK '93, 4 nw. banden, vaste pr. ƒ 2.150,-. Tel. 045-271331

Te k. Ford SIËRRA 1.6 CL, bwj. 1986, ANWB plus APK, verkeert in nw.st., km.st. 70.000 ƒ 14.950,-. Tel. 045-320550

Ford CAPRI 1.6, bwj. '82, zilvermet., in perf. st., t.e.a.b. Tel. 045-424413, na 18.00 uur 045-456633.

Te k. Ford SIËRRA combi, bwj. '86. Te bevragen Dorpstr. 9, Sittard.

Te k. Ford ORION 1.6 GL, bwj. '84, zwart, uitgeb., tel. 045-259769.

Automatiek Ford TAUNUS 1.6 4-drs., km.st. 86.000, type '81, APK 10-'92, ƒ 1.900,-. Tel. 045-232321.

Te koop Ford SIËRRA Combi 1.6, bwj. '83, APK 9-'92, kl. grijsmet., i.z.g.st. Tel. 045-727606.

Ford GRANADA LPG, APK 7-'92 met res. onderd., goedkoop, tel. 045-458301.

Ford SIËRRA 2.3 Diesel Stationcar, 8-'87, grijs kenteken, blauw, ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387

Ford ESCORT XR3, LPG, bwj. '82, mooie auto, vr.pr. ƒ 5.750,-. Tel. 04458-2114.

Te k. Ford ESCORT L diesel bwj. 10-'84, i.z.g.st., tel. 046-332334.

Ford Siërra 2.0 CL, Sedan, bwj. 10-'87, vele extra's, 045-229780 bgg 273670.

Te k. Ford FIËSTA 1000 cc, '83, i.z.g.st. APK, pr. ƒ 4.250,-. Tel. 04450-3617.

4 x ATS velgen, 7 j x 15, BANDEN 195/50-15 voor Escort en Siërra ½ jr. oud. Tel. 045-210290.

Ford ESCORT 1.1, 3-drs., bwj. '83. Tel. 04492-5782.

Te k. Ford ESCORT 1600, wit, 3-drs., 1e eigenaar, div. extra's, km.st. 10.500, div. extra's, bwj. 8-'90, vr.pr. ƒ 18.500,-. Tel. 04406-13202.

ESCORT XR3, 5-bak, schuifdak, '82, ƒ 5.350,-, inr. mog. Tel. 046-581649.

Honda

Honda ACCORD 2.0 EX automaat, '89, blauwmet., in nw.st. vr.pr. ƒ 16.500,-. Inl. 045-455778.

Te k. HONDA Jazz, 12-'84, nieuw staat, ƒ 6.250,-. Tel. 045-453572.

Te koop Honda CIVIC De Luxe 5-speed, '80, i.z.g.st., schadevrij, APK aug. '92, met trekhaak, radio, 79.000 km, pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-213426.

HONDA CIVIC 1.3 bwj. '84, pr. ƒ 4.900,-, evt. inr. mog. Tel. 04492-5782.

Honda ACCORD Aerodeck 2.0 EX, 3-'89, beigemetallic, 59.000 km, ƒ 22.950,-. Tel. 04906-1387

Hyundai

Te k. HYUNDAI Pony XT 1500 L kat. bwj. 7-'88, km.st 21.000, kl. rood, 1e eig. vr.pr ƒ 10.000,-. Tel. 045-258717

Jeep

Nissan Patrol GR
kenteken '92, demo, ƒ 11.000,- onder nieuwprijs; Nissan Patrol '88; Toyota Hi-luxe benz., amerik. uitv. '87; Isuzu Trooper '87; Toyota Landcruiser '88; Mazda Pick-up B 2000, '88, geel kent.; Jeep Cherokee '85 4x4 centre. Texacars, tel. 04702-3040

Te k. SUZUKI Sammurai Jeep bwj.'90, gr.kent., blauw met., div. acc. 045-259983.

Jeep SUZUKI SJ-410 Cabrio, 5-'83, groen, 70.000 km, ƒ 7.450,-. Tel. 04906-1387

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Jeep TOYOTA Landcruiser 3.4 Diesel, 9-'87, wit, longbody, ƒ 24.950,-. Tel. 04906-1387

Jeep NISSAN Patrol 3.3 Diesel, 12-'87, 90.000 km, ƒ 25.950,-. Tel. 04906-1387

Jeep TOYOTA Landcruiser Diesel BJ-42, 8-'81, Cabriolet, nieuwst., ƒ 12.950,-. Tel. 04906-1387

Mazda

Te k. MAZDA 323, APK, bwj. '79, blauw, vr.pr. ƒ 1.250,-. Vinkenstr. 77, Heerlen, Heksenberg.

Voor de liefhebber MAZDA RX 7, bwj. '79, APK 11-'92, iets carrosserie werk. Tel. 043-633204.

MAZDA 323 automatic, bwj. '81, zeer mooi, ƒ 2.950,-. Tel. 045-255027

Te k. MAZDA 323 HB-3DX 1300, bwj. '81, i.z.g.st., APK 4-'92, vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 046-510531.

Te k. van part. MAZDA 626 Sedan GLX 2.0 L, '90, in nw. st., ƒ 23.500,-. Inr. mog. Tel. 045-351936 b.g.g. 045-320347.

Te k. MAZDA 323, bwj. 12-'79, m. '80, APK 12-'92. Tel. 045-325783.

Te k. MAZDA 323, 5-drs. HB, '82, APK, wit, als nieuw, vr.pr. ƒ 3.950,-. 045-219175

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Mercedes

WETZELS Auto's "Gewoon Apart". Mercedes 560 SEC '86; Mercedes 450 SL '80; Mercedes 230 CE '88; Mercedes 500 SEC '86; Mercedes 280 SE '88; Mercedes 190 E 2.6 '86; Mercedes 190 E 2.3 aut. '87; Mercedes 190 E '88 Opel Kadett 1.6 Cabriolet '87; Mercedes 200 TE A '86; Mercedes 280 SE '84; Audi 80 LS '88; Mercedes 300 E aut. '86; BMW 730 i aut. '87; Opel Kadett 1.8i aut. '88; Volvo 740 GL Station '88; Volvo 345 GL '85; Ford Escort 1.4 Bravo '87 '88; Peugeot 3.6 aut. '84; Audi 1.8 S '87; Ford Si erra XR4x4 '87; Golf 1.3 apart '90; Saab 9000 Turbo '85. Industriestraat 35, Sittard. Tel. 046-510855.

MERCEDES 300 D, APK tot 12-'92, airco, trekhaak, zilvermet., alarm, nwe. motor, ƒ 5.900,-. Tel. 04493-4929.

MERCEDES 200 D, 10-'83, wit, 160.000 km, ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387

MERCEDES 240 TD Stationcar, 10-'82, blauwmetallic, 180.000 km, ƒ 10.950,-. Tel. 04906-1387

MG

Te k. div. M.G.B. Californië auto's. Hans Rinkens. Tel. 04750-11228.

Mitsubishi

Mitsubishi LANCER bwj. '83 en bwj '77, Dr. Schaepmanstr. 12, Brs. 045-255304.

Te k. Mitsubishi LANCER F 1200 GLX (Coltmodel), bwj. '83, goede en mooie auto, ƒ 3.600,-. Tel. 04458-2114.

Te k. MERCEDES 230E, bwj. '88. Te bevr. Mispelboom 12, Holtum-Born na 12 uur tel. 04498-53252.

MERCEDES 200D, bwj. '81, i.z.g.st. Tel. 04404-1384.

MERCEDES 300 Diesel, bwj. 10-'82, (m. '83) van 1e eig., veel extra's, 5-bak, in nw.st. vr.pr. ƒ 11.000,-. Tel. 04750-30834.

Te k. Mitsubishi TREDIA m. '84, LPG, vr.pr. ƒ 2.350,-. Tel. 046-527521.

Morris

Te k. MINI 1100 spec., bwj. '78, mett.grijs, APK '92, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 950,-. Tel. 045-727806.

Nissan/Datsun

Sunny 1.4 SLX
bwj. juni 1991,
ƒ 5.500,- onder nw.prijs.
AutoGarant, Schelsberg 128 Heerlen (tussen Hendriks en Bristol) Tel. 045-725588.

Te k. Nissan MICRA bwj. '85 2-kleurig rood/zilver. Tel. 045-316419.

Nissan STANZA 1.8 GL Hb. aut., bwj. '83, APK 6-'92, ƒ 3.600,-. Tel. 043-610426.

Nissan MICRA autom., april '87, km.st. 36.000, pr. ƒ 9.500,-. Tel. 045-412421.

Nissan BLUEBIRD 1.6 GL 1984, LPG, APK, blz. mooi, pr. ƒ 4.750,-. 045-255784.

Te k. Nissan PATROL 3.3 Turbo diesel '86 grijs kent. vaste prijs ƒ 25.000,-. Tel. 046-756091 na 19.00 uur.

Nissan SUNNY coupé jan. '90, 30.000 km. Tel. 045-444548 wegens bedrijfsauto

Opel

Opel Kerstshow

CANTON-REISS
«Waar u auto's met service koopt»
Zondag 22 dec. óók GEOPEND
Valkenburgerweg 34 - Apollolaan 7 Heerlen.

Grandioze Eindejaars-show
Zondag open
van 11.00 - 16.00 uur.
Kom nu nog profiteren!!
OPEL
welling
Haefland 2, Brunssum. Tel. 045-257700

Weg. omst. ASCONA 1.8 S, 4-drs., bwj. 6-'87, kmst. 104.000 (onderh.boekje aanw.) LPG, get. glas, sunroof, radio-cass., nieuwe banden, uitl. kopp., trekh., schadevrij perf. staat. Vr.pr. ƒ 11.000,-. Tel. 045-219922

CORSA bwj. '84 APK 12-'92 65.000 km, pr. ƒ 5.350,-. Tel. 045-273743.

Te k. weg. omst. hed. Opel REKORD 18 S, bwj.'83, APK 12-'92, i.z.g.st. ƒ 6.500,-. Tel. 045-244963

Opel KADETT 1.6 autom. kl. zwartmet., bwj. 9-'89, pr.n.o. t.k. 04454-3206

Te k. Opel KADETT 13 S, bwj. '85, i.nw.st, inr. mog. ƒ 10.750,-. Tel. 045-421731

Te k. Opel KADETT, APK tot nov. '92, bwj. '82, ƒ 2.600,-, tel. 04492-1436.

Opel KADETT 1.8i GT HB, zwartmet., lichte achterschade 1990, ƒ 14.750,-. 040-515556.

Opel KADETT 13 SR, geel, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 04450-2328.

Opel KADETT 1.2, bwj. '80, trekh. 2 nwe. bnd. APK 11-'92, ƒ 1.250,-. 045-752719.

Te k. Opel OMEGA 2.0 ILS, bwj. 9-'87, zwartmet. 1e eig. Vroenhof 80, Valkenburg.

Te k. Opel KADETT 12 LS Hatchback, antracietmet. i.z. g.st. bwj. '85, ƒ 6.900,-. Tel. 045-747737.

Te k. weg. auto v.d. zk. Opel ASCONA 1.6 LS, bwj. '86, grijsmet. weinig km. i.pr.st. Tel. 045-723714.

KADETT GT, '87 rood, alarm 15 " vlg., w.w.glas, etc., ƒ 12.750,-. 045-427072

Te k. Opel OMEGA, bwj. eind '87, 60.000 km, i.z.g.st., pr. ƒ 13.000,-. Tel. 045-741360.

KADETT 1.3 Club '89 1 ste eig., schadevrij, moet weg. spoedprijs ƒ 13.750,-. Tel. 045-524258.

Opel ASCONA 19, bwj. '80, zien is kopen. Dr. Schaepmanstr. 12, Brunssum. 045-255304.

KADETT 5-drs, zeer mooi, bwj. '80, Dr. Schaepmanstr. 12, Brunssum, 045-255304.

Te koop Opel KADETT Diesel, 3-drs., bwj. '83 '92, iets spuitwerk, 100% in orde, nwe. b... Tel. 045-740382, na 15.00 uur.

Opel CORSA 1,2 S, bwj. '86; Opel Kadett 1.3-drs, LPG bwj. '86; 1.2 5-drs bwj. '83; 1.2 Berl. uitv. 3-drs. bwj. Kadett 1.3 bwj. '79 ƒ ... Recente APK's. Verkoop denlaan 23, Oirsbeek. 04492-5782.

Opel KADETT 13 S, wit, 3-drs., 85.000 ƒ 8.950,-. Tel. 04906-1387

Opel KADETT 1.6i SD... stoncar 75.000 km, ƒ 17.500,-. Tel. 046-5...

Te k. Opel REKORD 2... bwj. '81, motorisch 100% e.a.b. 04498-59047.

Opel KADETT C... 3-drs. 16 S, LPG, bwj. zwart met sunr. Pr.n... Tel. 045-241471.

Te k. Opel KADETT D, mo... fect, slechte spatb... ƒ 675,-. Hunnecum 38, ...

Te k. Opel KADETT... bwj. '81, blauwmetal., velgen, goede... ƒ 2.950,-. Tel. 04450-41...

Te k. Opel KADETT... abs. goede staat, 79.0... bwj. '78, ƒ 2.450,-. 04450-2826.

Automatiek Opel KAD... 1.3, kl. blauw, APK 7-... i.z.g.st., pr. ƒ 4.750,-. pisterlestr. 2, Hoensbro...

Peugeot

GTI PEUGEOT 205, M '87, grijs kent. 65.000 km, 1e eig. pr. ƒ 14.900,-. 045-462661.

PEUGEOT 205 diesel, '83, 5-drs, 5-bak, zilvermet., ƒ 4950,-. Hunnecum 38 Nuth

Te k. PEUGEOT 205 XR groen, bwj. '88, id. wit, 35.000 km. Tel. 045-464368

PEUGEOT 305 GL Diesel, stationcar, 8-'86, blauw, 5-drs, ƒ 8.950,-. 04906-1387.

PEUGEOT 309 XLD, 11-'87 rood 112.000km, ƒ 11.950,-. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 405 GR 1.... '88, blauwmetal., 60.00... ƒ 18.450,-. Tel. 04906-1...

PEUGEOT 505 GR ... 6-'85, schuifdak, m... rood, ƒ 7.950,-. 04906-1...

PEUGEOT 505 GR st... car 5-'88, stuurbekr., ... lic blauw, ƒ 19.950,-. 04906-1387.

Porsche

Mooie PORSCHE 924, ... targa dak, i.z.g.st., ... ƒ 8.750,-. Inr. mog... Vliegveldweg 62, Beek.

Renault

Te k. RENAULT 25 V6-i automaat, bwj. 4-'85, APK tot juli '92, alle opties (airco, cr. contr. etc) i.z.g.st. vr. pr. ƒ 14.200,-. Tel. 045-723826

RENAULT 19 GTS, 5-drs., wit, 1989, ƒ 15.250,-. Tel. 040-515556.

RENAULT 5 TL wit lichte achterschade 1989, ƒ 6.950,-. Tel. 040-515556

V Bovag Bedrijf RENAULT 11 GTL, '83, 5-bak, met gar. ƒ 3.950,-. 045-244947.

Te k. RENAULT 5 autom., 11-'80, APK 11-'92, pr. ƒ 1.300,-. Tel. 045-424831.

RENAULT 18, bwj. '81, APK 11-'92, ƒ 1.750,-. Tel. 045-325671.

Te k. RENAULT 9 GTC, bwj. '82, APK '92, i.g.st. Tel. 045-741092.

Te k. RENAULT 5, GTL '80, i.z.g.st., met klein... tordefekt, pr. ƒ 1.300,-. 045-273803.

RENAULT 18 TL statio... bwj. '82. APK ƒ 2... Heerlerweg 88, Hoensbr...

RENAULT 21 GTS 11-... metallic blauw, 90.000 ƒ 9.950,-. Tel. 04906-13...

RENAULT 21 Nevada ... llale, turbo diesel, 11-... metallic, 7-pers., ƒ 22.... Tel. 04906-1387.

RENAULT 25 TS, 1... antraciet grijs metallic, ƒ 7.950,-. Tel. 04906-13...

RENAULT 25 TX 11-... LPG, 110.000km ƒ 13... Tel. 04906-1387.

RENAULT Nevada TD... sel, station, 1988, ... 90.000 km, ƒ 16.950,-. 04906-1387.

Saab

SAAB 900 GLS, 4-drs., '82, APK 11-'92 met of zonder LPG, ƒ 3.750,-. 045-245099

Te k. SAAB 90, bwj. '85, km. st. 43.000. Tel. 045-460675.

Seat

SEAT
Auto Aarts Kerstshow
van 20-12 t/m 31-1...
Veel leuke aanbiedin... Zondag 22-12 geopen... 11.00 tot 16.00 uur... Hamstraat 211, Kerk... Tel. 045-412545.

Skoda

SKODA coupé wit 1985 ƒ 2.250,-. Tel. 040-515556.

Subaru

Subaru MINI-JUMBO de luxe, 4-drs, bwj. '84, pr. ƒ 4.200,-. Tel. 045-753053.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Talbot

Te k. TALBOT Sunbeam 1.6 TI, bwj. 5-'82, div. extra's, i.z.g.st. Zien is kopen, ƒ 2.750,-. Tel. 045-440452

Talbot SAMBA m.'83, APK 7-'92, 3-drs., wit, met stereo verbr. 1:18, wegenbel. ƒ 68,-. Zeer mooi, met garantie, inr. mog. ƒ 2.400,-. Tel. 04455-2763

Suzuki

Te koop SUZUKI LJ80 "Jeep", 1979, toestand zeer mooi, klassiek, ƒ 5.000,-. Tel. 04498-... na 20.00 uur.

Suzuki JEEP bwj. ... 8,0, ƒ ... 04451-2195.

Voor Piccolo's zie verder pagina ...

Proficiat!

Gefeliciteerd
Met uw 50-jarig huwelijk
Veel plezier a.s. vrijdag!
Kinderen en kleinkinderen

Sarah
en nog lang, lang, lang geen Oma!
Sjef, Marcel, Jacqueline, Rob en Silvia.

Gerty en Ja...
Vuur vertselle 't aan ... dat uur hü 25 joar ... jetrouwd. Proficiat!! Van ös allenäul!!
Alweer 1 jaar getrouw...
22 decemb...
Ruud, Christof, Moniq... Rob.

Proficiat Poepie
Ik hou van je.
Monique

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

P[illegible] houding tegenover vluchtelingen aanzienlijk gewijzigd

Asielbeleid van Kosto is streng maar rechtvaardig

[illegible]

● *AAD KOSTO ...streng maar rechtvaardig...*

Veranderingen

[illegible]

naam op te treden een ze [illegible] land te zijn?" Het antwoord daar op kan kort en eenvoudig zijn: nee.

In het voormalige Oostblok wonen nog zo'n 200.000 Vietnamezen. Zij zullen binnen afzienbare tijd die landen moeten verlaten, omdat ze daar na de omwenteling niet meer welkom zijn en hun arbeidscontracten verlopen. Als ze dan direct naar hun moederland terugkeren, hoeven ze niets te vrezen.

Doen ze dat echter niet en komen ze naar een van de Westeuropese landen, dan lopen ze bij een eventueel latere, al dan niet gedwongen terugkeer naar Vietnam, het levensgrote risico gevangenisstraf te krijgen. Het communistische regime in dat land houdt er nu eenmaal niet van dat zijn onderdanen het moederland proberen te ontvluchten.

Dat argument wordt dan ook gebruikt om in Nederland en ande[illegible] te Westen [illegible] te krijgen. Vervolging wegens [illegible] gelijke niet algemeen erkende 'vergrijpen' kan in Nederland namelijk een reden zijn om iemand asiel te verlenen.

Maar als de Nederlandse regering daaraan tegemoet zou komen, zouden binnen de kortste keren alle in het voormalige Oostblok verblijvende Vietnamezen naar Nederland komen. Omdat die daad alleen al voldoende is om vervolging in het eigen land te riskeren, zou Nederland al die mensen asiel moeten verlenen. Dat kan natuurlijk niet.

Met de uit Rusland afkomstige groep joden en niet-joden ligt het een slag anders. Voor zover het echte joden zijn, een minderheid, kunnen ze in Israel zonder enig probleem terecht. De meerderheid echter is volgens de joodse wetten geen jood, bijvoorbeeld omdat ze alleen een joodse vader hebben. Zij hebben in Israel [illegible] maar besloten [illegible] land te gaan [illegible] ontvluchten.

Dergelijke vrij hardhandige acties zouden enkele jaren geleden nog een storm van protest hebben losgemaakt. Niet alleen de oppositiepartijen, maar ook allerlei maatschappelijke organisaties waren in opstand gekomen. Het kabinet zou onder zwaar vuur komen te liggen.

Nauwelijks

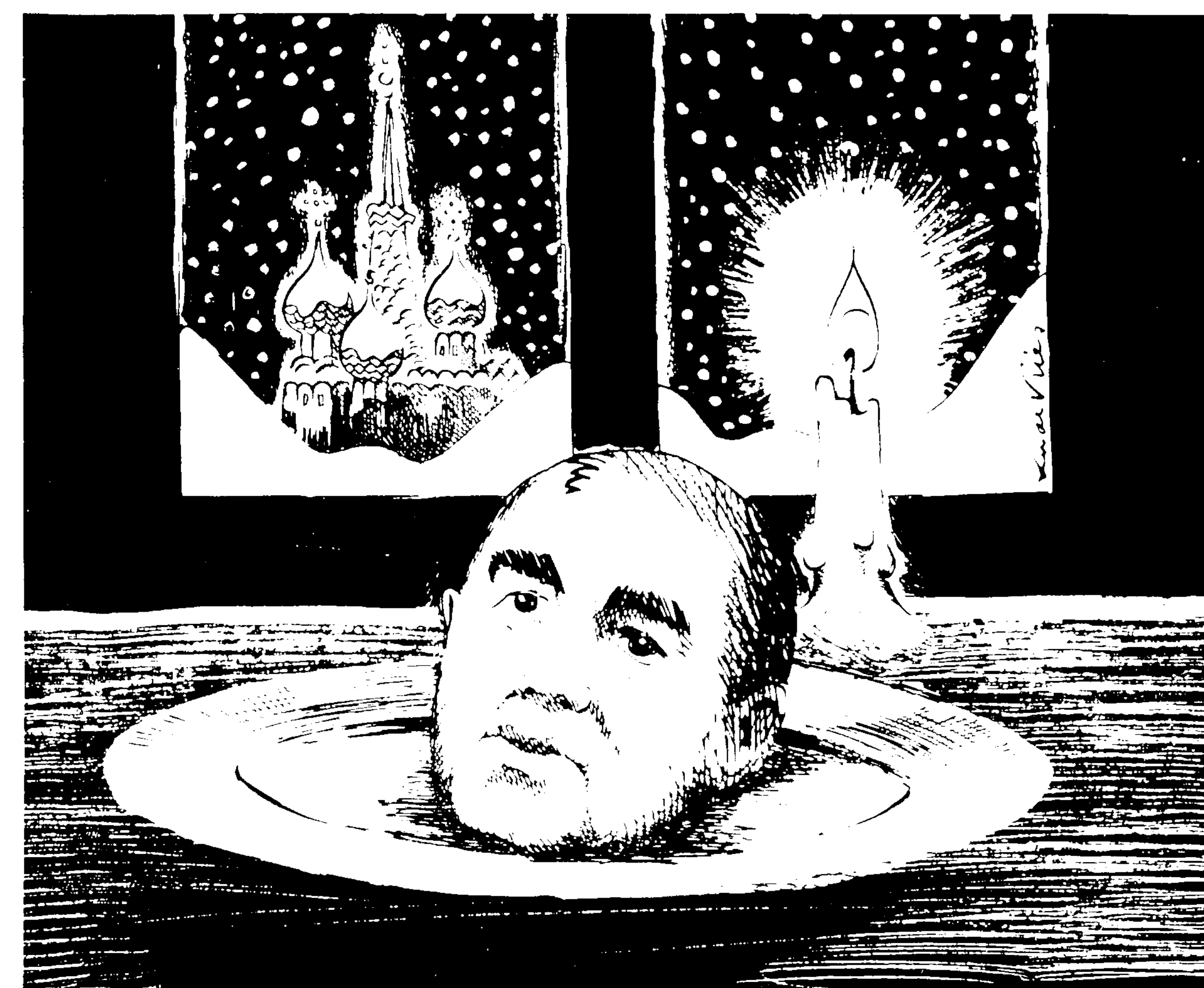
Daar is nu echter nauwelijks sprake van. Weliswaar vroeg Groen Links deze week om een [illegible] voor de overige [illegible] wachten, maar zelfs deze partij wees het beleid niet principieel af. Ook de joodse organisaties tekenden geen protest aan tegen de terugzending van de groep joden en niet-joden naar Israel, hoe hardhandig dat ook is gegaan.

Wat bezielt kabinet en parlement eigenlijk om zo streng op te treden? Heeft Nederland niet een [illegible]

Economisch

Maar [illegible] ons land [illegible] gelijk kan het gesprek [illegible] den van een [illegible] gen. Zij hebben in Israel geen recht op een uitkering en als [illegible] op een baan [illegible] omdat die daar niet [illegible] het opscheppen liggen.

Hoe hard en emotioneel het er de afgelopen week ook aan toe ging met de afhandeling van de afgewezen asielzoekers, Kosto kan en wil geen ander beleid voeren. Hij wordt daarin gesteund door vrijwel de hele Tweede Kamer. Misschien dat daar een signaal van uitgaat naar al degenen die nog van plan waren naar Nederland uit te wijken.

Het einde van de Sovjetunie

LD-TV vermoord, verongelukt, of een natuurlijke dood gestorven?

Einde van een kabelkrant

DOOR RON BROWN

HEERLEN - De circa 45.000 kijkers van LD-TV zullen vanaf 1 januari a.s. vergeefs op hun televisietoestel naar deze kabelkrant van het Limburgs Dagblad zoeken. Het medium LD-TV, dat in totaal bij zo'n 54.000 inwoners van Heerlen, Kerkrade en Hoensbroek bekendheid genoot, is ter ziele. De voorwaarden die de gemeenten Heerlen en Kerkrade stelden voor toekomstige uitzendingen, zijn onhaalbaar voor een realistische exploitatie van de kabelkrant. Eerder dit jaar verdween in Maastricht, na nog geen twaalf maanden, ook al de kabelkrant van het dagblad De Limburger van het scherm.

LD-TV vermoord, verongelukt of een natuurlijke dood gestorven? Het antwoord op deze vraag is [illegible] van de ingrediënten noemen. Aan het einde van de kabelkrant ligt in ieder geval ook de mislukking van het kabelexperiment voor Zuid Limburg ten grondslag.

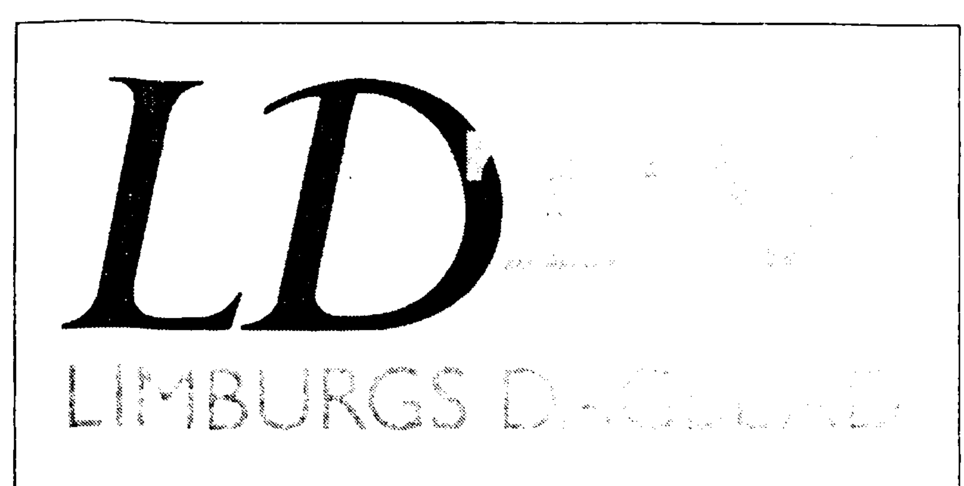
In 1986 startte dit project onder de naam Totaalnet met ruim 80 miljoen gulden om te experimenteren met de mogelijkheden van kabeltelevisie. In de loop der jaren werd echter duidelijk dat Zuid Limburg te klein is om het aanbieden van zaken als interactieve videotekst, teletekst, Film-Net en Cinema-tv tot een commercieel succes te maken.

Hoewel er weinig animo voor de diensten van Totaalnet leek te bestaan, kwamen er wel kabelkranten op de kanalen van deze organisatie. LD-TV startte op 13 december 1989 met zijn uitzendingen in Heerlen en Kerkrade. Die uitzendingen bleken aan te slaan. Metingen door de Nederlandse Kabelkrant Pers (NKP) gaven aan dat 60% van de aangesloten kijkers enthousiast was over deze nieuwe service.

Met het einde van het kabelexperiment kwamen de kanalen echter in handen van de gemeenten c.q. de nutsbedrijven en moest er opnieuw onderhandeld worden. Dat had heel wat voeten in de aarde.

Het had er alle schijn van dat de gemeenten geheel onvoorbereid waren op het einde van het kabelexperiment en de overdracht van de kanalen. Al op 11 april 1991 werden de burgemeesters van Heerlen, Kerkrade en Maastricht benaderd met vragen die tot doel hadden de rechten van LD-TV veilig te stellen.

De gemeente Maastricht etaleerde in haar antwoord nogal wat onwetendheid. Men wilde met

● *Vignet LD-TV*

het Limburgs Dagblad geen bindende afspraken maken omdat De Limburger in Maastricht op de kabel uitzond.

Dat standpunt ging echter geheel voorbij aan het gegeven dat het Limburgs Dagblad het Maastrichtse kanaal gehuurd had en dat kanaal dan weer onderverhuurde aan De Limburger. Maar Maastricht gaf tenminste nog antwoord. Drie maanden na het eerste schrijven zond LD-TV opnieuw een brief aan Heerlen en Kerkrade omdat er nog niets vernomen was.

De uiteindelijk begonnen onderhandelingen, die vrij kort en moeizaam waren, verliepen geheel conform de verwarring en misverstanden die de afsluiting van het totale kabelexperiment kenmerkten. Hoeveel de gemeenten voor de overgedragen kanalen betaald hebben is onduidelijk, maar Heerlen en Kerkrade eisten van LD-TV een bedrag van ƒ1,50 per aansluiting en boden een contract van slechts zes maanden.

Eigenlijk vond de betrokken Heerlense raadscommissie (met uitzondering van de Groepering Heerlen-Noord) dat twee kabelkranten teveel van het goede was en dat er maar een moest verdwijnen. Na een contract tot medio 1992 zou de gemeenteraad dan wel bepalen of de 45.000 kijkers van LD-TV naar 'hun' kabelkrant mochten blijven kijken. Later wilde Heerlen nog wel een contract van een jaar aanbieden, maar behield de gemeente zich nog steeds het recht voor om medio 1992 te bepalen of de stekker uit de zendapparatuur getrokken zou worden. Voor een realistische exploitatie van LD-TV was dit een onmogelijke voorwaarde, evenals de gevraagde prijs.

Optie

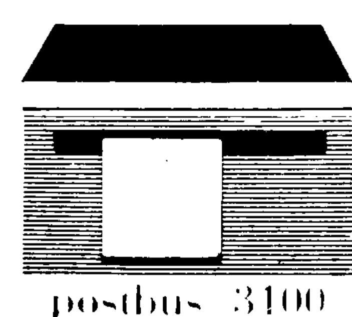
Met een optie van zes maanden en volslagen onzekerheid over de vraag wat er daarna zou gebeuren, kon aan adverteerders geen jaarcontract aangeboden worden, terwijl een redelijk tarief voor commerciële exploitatie eerder ƒ0,50 dan ƒ1,50 bedraagt. De NKP heeft al eerder geconcludeerd dat de te hoge huurprijs in belangrijke mate bijdraagt aan een negatief exploitatieresultaat van de Nederlandse kabelkranten.

Ter vergelijking: Eurosport betaalt ƒ0,20 per aansluiting, Super Channel zit voor ƒ0,25 op de kabel, RTL4 ƒ0,50 en Sportnet voor ƒ0,30, terwijl CNN en TV5 gratis op de kabel vertoeven. Weliswaar zenden deze organisaties bewegende beelden uit, maar hebben zij ook veel meer inkomsten uit reclame.

Onder druk van de eisen die Heerlen en Kerkrade derhalve stelden, zat er weinig anders op dan de knoop voor LD-TV door te hakken. De kabelkrant sluit op 1 januari en de arbeidsplaatsen sneuvelen. De ex-werknemers van LD-TV zullen overigens elders in het Limburgs Dagblad-concern worden ondergebracht.

Het had zo mooi kunnen zijn. Waar de kijkers blijkbaar nog niet toe waren aan het reserveren van schouwburgkaartjes of tafels in een restaurant of het bestellen van een boek via de kabel-tv, bleek er in Heerlen, Hoensbroek en Kerkrade wel waardering te bestaan voor de elektronische krant als ondersteunend en versterkend medium van het 'papieren' dagblad.

Wat er nu door de gemeenten op de kabel toegelaten zal worden, laat zich nog raden. Het is te hopen dat de ex-kijkers van LD-TV daar straks evenveel enthousiasme voor kunnen opbrengen.

[illegible]

● Protestoptocht

[illegible]

de Israël's staat [illegible] tegen [illegible] de Palestijnen [illegible]

HEERLEN **P.W. Hendrikse**

Door redactie ingekort

● Christendom 2

In een reactie op [illegible] van 4 december [illegible] Brenneker uit Sittard [illegible] commentaar op [illegible]. Hij koestert [illegible] de christelijke gemeenschap [illegible] 'Verzorging van wieg tot graf' [illegible] Hij [illegible]. Daar kan ik [illegible] 'hetevangeliseren' [illegible] dat het nog beter is ons zelf te 'evangeliseren' en wel in de bron van het christendom. Hiertoe leest men Gen. III de passages 15 tot 24 en zie daarna wat Paulus ervan maakt in Romeinen 5, passages 12 tot 21. In Genesis, waar God nog [illegible] spreekt, staat [illegible] op [illegible] wijze de mens [illegible] zet wachters voor de poort, opdat de mens niet meer van de boom des levens zou eten 'daar hij anders eeuwig zou blijven leven.' [illegible]

HEERLEN **H. Bost**

Discussie gesloten

● Vliegveld 4

Het gekrakeel over Vliegveld Beek is de laatste twee weken weer in volle gang. De [illegible] staat langs de zijlijn en beschouwt de schermutselingen op afstand. Dan vallen een paar dingen op. Na de 'Vereniging' VGUVB na meer dan tien jaar netjes procederen gelijk gekregen heeft en het Vliegveld dus [illegible] maar toch nog niet [illegible] staat, lijkt zij de minachting van de minister en ze een ander soort activiteit ontplooit om de onrechtvaardigheid in beeld te brengen, wordt de andere zijde [illegible] iets.

'Terrorisme', 'buitenparlementair' en 'blamage voor Limburg' zijn uitdrukkingen die gebezigd zijn. Vallen deze sprekers niet wat al te snel uit hun rol? Voor mij riekt het veel meer naar terrorisme wanneer vliegtuigen jarenlang onrechtmatig boven het Limburgse land denderen. Dat is niet recent een blamage voor Limburg. De 'Vereniging' heeft inmiddels aangetoond dat ze alleen binnen het kader van de wet wil opereren. Het 'Vliegveld' schreeuwde al moord en brand voordat het geslagen werd.

Al dit gedoe heeft wel weer eens duidelijk gemaakt met welk groot probleem Zuid Limburg te kampen heeft. De Oost-westbaan speelt mee op de achtergrond. De grotere problemen van deze baan kunnen al helemaal niet opgelost worden als het voor de Noord-zuidbaan na tien jaar nog niet gelukt is. De signalen zijn duidelijk: de massale weerstand kan niet langer genegeerd worden. Het zal nooit rustig worden rond 'Beek'. Zonder Oost-westbaan blijft er van ons kleine en toch al overbevolkte Zuid Limburg nog iets overeind. [illegible] We willen niet allemaal met een Jumbojet syndroom bij de dokter zitten.

NUTH **H. Snijder**

● Vliegveld 5

In het Limburgs Dagblad van 18 december j.l. lezen wij dat Emery, mede als gevolg van de acties van de Vereniging Geen Uitbreiding Vliegveld Beek, genoemd vliegveld gaat verlaten. Ik wil deze vereniging hiermee feliciteren. Dank zij hun onvermoeibare inzet zullen nu 150 à 200 mensen in de ww verdwijnen. En ik vrees dat dat nog maar het begin is van wat zich rond 'Beek' gaat afspelen! Stille nacht, heilige nacht, Limburg slaapt zacht! En als deze vereniging haar protestenergie nu aan iets anders zou willen wijden, dan geef ik hen een tip: Verspil geen energie aan de periodieke stank-, lawaai- etc. overlast van DSM, in de [illegible] de krant lezen we namelijk dat [illegible]

[illegible]

HEERLEN **P. Schunck**

● Brieven 3

[illegible]

HEERLEN **John Paas**

● Brieven 4

[illegible]

HEERLEN **Sjo Crapels**

● Rabobank

[illegible]

HOENSBROEK **Jan Struver**

● Eurotop

[illegible]

SITTARD **Wiel Bakkes**

● Nee tegen EG

[illegible]

HEERLEN **Ben Tarici**

Sfeervol winkelen in Heerlen bij onderstaande zaken

MUZIEKHUIS
SCHIMMEL PIANOS
GUUS ARONS
Honigmanstraat 5-7-9
Heerlen, 045-717155

nèt even iets anders
GESCHENKARTIKELEN
bour
Saroleastraat 73 en
Geleenstraat 18, Heerlen

22 DECEMBER
KERST-KOOPZONDAG

BEDDENSPECIAALZAAK
ruwette
HEERLEN, BONGERD 29, TELEFOON 045-717324
Verantwoord slaapcomfort

Waarvan dromen uw voeten? Eindelijk weer te gaan als mens!

Schoenspeciaalzaak
pieds sur terre

ZONDAG 22 DECEMBER
KOOPZONDAG
Geopend van 12.00-16.30 uur

Willemstraat 48 - Heerlen - ☎ 045-724471

De enige voetkundig schoenconsulent voor oostelijk Zuid-Limburg
Frans Theelen
lid N.A.V.S.

Openingstijden:
- dinsdag-woensdag-vrijdag van 9.30-18.00 uur;
- donderdag 9.30-21.00 uur;
- zaterdag 9.30-17.00 uur;
- maandag gesloten.

juwelier **bour** horloger
uw vertrouwde adres voor sieraad, briljant en horloge
saroleastraat 1 (t.o. H5-theater) HEERLEN

SPECIALISTEN IN OPTIEK
Peree & Jongen
- gedipl. opticien
- gedipl. optometrist o.v.
- gedipl. contactlensspec. ANVC

Heerlen
Akerstraat 18a
Telefoon 045-714856

TOT 31 DECEMBER
ƒ 60,- retour
voor uw oude bril
(bij aankoop van een complete bril)
(t.b.v. aktie Ghana, pater Cramer)

Directie en medewerkers
van Käller-Schunck
wensen U van harte
PRETTIGE FEESTDAGEN!

Zondag a.s. geopend van 12.00-17.00 uur
käller-schunck
In goede kwaliteit goedkoop!
O. Nassaustr. 33, Heerlen

IDEE!
Een verlicht kerstcadeau

Uw Partner voor een deskundig lichtadvies
Kurnig
Zicht Op Licht
Dr. Poelsstraat 19, Heerlen ☎ 045-716757

NV-G3 VHS Compact Movie
- Kleuren zoeker
- **Kleurenmonitor mét geluid**
- 8x motorzoomlens (6-48 mm) F1.4
- Digital AI Auto Focus systeem
- Automatische video-lamp
- Digitaal (1 pagina) titelgeheugen

ONZE PRIJS **2599,-**

COMBI
FOTO VIDEO AUDIO
ZIJLSTRA
Saroleastraat 60, Heerlen

NIEUW ATELIER
voor reparaties en vervaardigen
van sieraden naar eigen ontwerp.
Ook uw oude edelmetalen kunnen
wij tot nieuwe sieraden
verwerken.

ROLAND OOSTWEGEL
GOUDSMID v.o.f.
Geleenstraat 55
6411 HR Heerlen
Tel. 045-712660

Groothandel in diamant • zetter en goudsmid
• erkend diamantexpert •
beurs voor diamant Antwerpen

WIJ RUIMEN NU OP!

BALLY SUISSE
van Kuyk
SCHOENMODE
Saroleastraat 72/6411 LW Heerlen
Tel. 045-719149

A Swiss Tradition

p.martens
sinds 1908
horloger juwelier diamantair

CERTINA-DS
New Generation

tel 045-713662
Promenade 35
6411 JB Heerlen

CERTINA-DS

LA FARFALLA

Een Kerst zonder
La Farfalla's wijn is als
een boom zonder ballen

- ★ **Pavan/Cabernet ƒ 6,95**
- ★ **Chianti/ Le Gaggiole ƒ 11,75**
- ★ **Pavan/Tocai ƒ 6,95**

La Farfalla
O. Nassaustr. 14, Heerlen
045-712745

EXCLUSIEF bij:
Roeks & Meertens
BRILLEN KONTAKTLENZEN OOGMETING
GELEENSTRAAT 2
HEERLEN 045-740713

GIORGIO ARMANI

Wij nodigen u uit kennis te komen maken
met ons uitgekiende assortiment en talrijke
kleurcombinatiemogelijkheden

KERST SHOW
Tijdens de kerstmarkt
en ook op zondag
22 december
van 11.00 tot 17.00 uur

KERST-KADO-AKTIE:
van 13 tot 31 december
[illegible]
MAGNETRON OVEN t.w.v. ƒ 750 GRATIS!

Wegens verbouwing van showrooms:
gaan keukens nu weg met
40 tot 60% KORTING

Vossen Keukens
SHOWROOMS Glaspaleis Kerkplein Heerlen.
tel 717555 Eikenderweg 77 Heerlen

GEZIEN OP T.V.?

17 december 1991
- Toon is jarig en krijgt duizenden felicitaties van bewonderaars, met extra postzegels voor het WNF
- 's Avonds krijgt hij tijdens het gala van VARA en BRT het eerste exemplaar van het boek TOON 75.

UW BOEK LIGT NU BIJ ONS KLAAR (in het boek staan de namen van de eerste 1000 mensen die meededen aan de WNF verjaarsactie). Met de cd (over het leven en de carrière van Toon + 4 unieke nummers van Toon zelf - samen 50 minuten) erbij voor slechts ƒ 39,90. Een gedeelte daarvan gaat naar het WNF! Koop het boek en cd! Kijk of uw naam erin staat!

WINANTS W BOEKHANDEL
Raadhuisstr. 2, Heerlen

Sheaffer, kwaliteit in vulpennen,
balpennen, rolling balls en
vulpotloden. Sheaffer,
zwart op wit de beste.
Kantoorvakhandel
Gustave Alberts
dr. poelsstraat 22, heerlen

herenmode
J. KERSTEN
De speciaalzaak
Prima cadeaus

- Ook voor hemden tot 52 en mouwlengte 4, 5, 6 en 7 op voorraad
- Hemden worden voor u op de juiste mouwlengte korter gemaakt
- Ook hemden met buikmaten
- Pullovers t/m maat 60

J. KERSTEN herenmode
Heerlen, Saroleastraat 4

Air Holland eindelijk weer in de wolken

Maatschappij voert 'eerste' vlucht uit

HAARLEM – Het herboren Air Holland voerde gistermorgen eindelijk haar eerste vlucht uit. De maatschappij had sinds september niet gevlogen. Een Boeing 757, vol met vakantiegangers, vertrok gisteren om 5.30 uur van Schiphol naar Tenerife.

Als opstekertje riep de reiswereld (het voormalige) Air Holland voor de derde achtereenvolgende maal uit tot de beste Nederlandse chartermaatschappij.

Het leek er even op of Air Holland Charter, zoals de nieuwe maatschappij officieel heet, niet van de grond zou komen. Problemen rond de huur van het vliegtuig zorgden er voor dat de maatschappij op het laatste moment vluchten aan anderen moest overlaten. Nu is met de ABN AMRO eindelijk overeenstemming bereikt over de tijdelijke huur van een vliegtuig. Rond de kerst komt het 'eigen' toestel van een onderhoudsbeurt terug.

Air Holland Charter zal overigens gewoon onder de naam Air Holland opereren. De nieuwe directeur, de Drentse zakenman Peter Langendijk, wil optimaal profiteren van de goede naam van de maatschappij van zijn voorganger John Block. En dat Air Holland een goede reputatie had, blijkt uit een kwaliteitsonderzoek van het Nederlandse reisblad Reisrevue. De reisagenten riepen de maatschappij uit tot beste vervoerder in 1991.

Air Holland streeft er naar binnen enkele jaren een marktaandeel van zo'n 25 procent te verwerven. De maatschappij zal zich concentreren op charterdiensten. In april 1992 wordt de vloot uitgebreid met Boeing 737.

Zeggenschap nog probleem bij fusie

KLM en BA komen er dit jaar nog niet uit

HAARLEM - De besprekingen tussen de KLM en British Airways over een volledige fusie leveren dit jaar nog geen resultaat op. Dat heeft de KLM-directie de ondernemingsraad laten weten. Er is nog altijd geen overeenstemming bereikt over de manier waarop beide maatschappijen de winst verdelen en wie het uiteindelijk in de nieuwe holding voor het zeggen krijgt.

Inmiddels is wel meer duidelijkheid over de plannen van beide maatschappijen. Organisatorisch zijn de twee er helemaal uit. De nieuwe onderneming telt twee kernactiviteiten: passagiers en vracht. Op commercieel gebied wil men de integratie al over twee jaar rond hebben. Dat gaat voornamelijk ten koste van banen op de buitenlandse stations.

Over vijf jaar tijd moet de fusie helemaal rond zijn. Tegen die tijd zal de Amerikaanse maatschappij Northwest Airlines, waar de KLM een belang van twintig procent in heeft, ook bij de fusie worden betrokken. Het is de bedoeling dat de drie maatschappijen onder een naam verder gaan. De naam Global Airline Systems doet al de ronde. Ook de organisatiestructuur is bekend. Beide ondernemingen krijgen ieder drie zetels in een nieuw te vormen raad van bestuur. Daaronder hangt een directie die de dagelijkse leiding over British Airways en de KLM voert. Het personeel, de vliegtuigen en de rechten van beide maatschappijen blijven voorlopig in de oude werkmaatschappijen ondergebracht.

Mochten de besprekingen alsnog mislukken, dan gaat de KLM in zee met de zogenoemde Quality Alliance, een samenwerkingsverband van SAS, Swissair en Austrian Airlines.

munt
uit

● Siemens

Het Westduitse concern Siemens heeft voor de tweede maal in korte tijd een omvangrijke transactie afgesloten met het Tsjechoslowaakse elektroconcern Skoda Plzen. Ditmaal vormen de twee een joint venture voor de produktie van locomotieven. Het Duitse belang wordt 51 procent. De transactie vergt omgerekend f 175 miljoen.

De afgelopen maand koos Skoda Plzen Siemens als partner voor een gezamenlijke onderneming op het gebied van energie in een transactie van omgerekend f 298 miljoen.

● Groot

Na jaren van onderhandelingen is de Italiaanse staatshoudstermaatschappij IRI erin geslaagd een aannemingsconcern van de grond te krijgen dat na de Franse gigant Bouygues het grootste in Europa wordt. IRI heeft haar divisies Italstat (weg- en waterbouw en woningbouw) en Italimpianti (industriële bouw) ondergebracht in Iritecna. Iritecna wordt een onderneming die een omzet krijgt van 8000 miljard lire (f 12 miljard). De orderportefeuille bevat 16.000 miljard lire (f 24 miljard). Er komen 25.000 mensen te werken.

● Verbod

Het verbod op de verkoop van drie merken sigaretten dat Italië vorige week zaterdag instelde is bij de Europese Commissie in verkeerde aarde gevallen. Brussel heeft het verbod illegaal genoemd en eist directe opheffing ervan. Het verkoopverbod geldt voor de merken Marlboro, Muratti en Merit, alle drie merken van Philip Morris. Het verbod is ingesteld om Philip Morris aan te pakken omdat het concern zijn sigaretten in handen van smokkelaars zou hebben laten vallen.

Herstel economie volgend jaar trager dan verwacht

Inflatie naar vier procent

Van onze redactie economie

Heerlen – De inflatie loopt dit jaar op naar vier procent. Dat is ongeveer 0,75 procent meer dan het Centraal Planbureau (CPB) twee maanden geleden nog voorzag. Voor komend jaar verwacht het CPB dat de prijsstijging op 3,5 procent uitkomt, een fractie (0,25 procent) meer dan voorzien.

Het planbureau meent dat het herstel van de economie in 1992 trager tot stand komt dan eerder gedacht. Oorzaak vormt de vertraging in de economische groei in Duitsland en Japan, en het trage herstel van de economie in de Verenigde Staten en Groot-Brittannië.

Vooral de ontwikkelingen in Duitsland zijn van groot belang voor onze economie. Volgens het CPB is er bij onze oosterburen echter nog geen sprake van een recessie. Naast een tragere groei trekt de inflatie in Duitsland aan en bestaan er grote zorgen over de loonontwikkeling in dat land.

Voor komend jaar voorziet het CPB voor ons land een mindere groei van de export en ook een geringere toename van de prijzen voor in- en uitvoer. Ook de toename van de particuliere consumptie valt lager uit.

Het CPB heeft de verwachtingen inzake de dollarkoers in negatieve zin bijgesteld voor 1992. Werd eerst uitgegaan van een gemiddelde dollarwaarde van f. 1,95, het CPB zit nu een dubbeltje lager. Dit betekent voor minister Kok (financiën) een financiële tegenvaller van circa 500 miljoen gulden.

Een voor 1992 voorziene daling van de loonkosten voor ondernemers binnen de totale bedrijfskosten, zal niet optreden, zo verwacht het CPB nu. Een toename van de loonkosten dit jaar valt nog hoger uit dan de voorziene.

Een voor dit jaar berekende daling van het aantal werkzoekenden zonder baan met 20.000 wordt niet gehaald, zo meent het CPB nu. Een toename van de werkgelegenheid met 50.000 valt echter hoger uit. Er ontstaan meer nieuwe banen. De voorspellingen voor 1992 heeft het planbureau echter niet bijgesteld: het aantal werkzoekenden zonder baan stijgt met 30.000, de werkgelegenheid daalt met 8000.

Bouw van koopwoningen neemt toe

HEERLEN - Het gaat goed met de bouw van koopwoningen. In weerwil van de slechte voorspellingen vanuit de bouwsector bedroeg het aantal verleende bouwvergunningen voor de ongesubsidieerde sector (voornamelijk vrije sector koopwoningen) in oktober 4.000. Dit aantal, dat is gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), is het hoogste sinds twee jaar. Bouwbedrijven rekenden eerder dit jaar juist op een daling van het aantal te bouwen woningen, als gevolg van de stijging van het huurwaardeforfait voor en de hoger wordende prijzen van woningen. Het totaal aantal bouwvergunningen voor koopwoningen (gesubsidieerd en ongesubsidieerd) bedroeg in oktober 9.483.

Bedrukte balletjes

● *Geld verdienen is lang niet zo moeilijk als het vaak lijkt. Een slimme Amerikaan kreeg het idee om golfballetjes te bedrukken met hoofden van bekende figuren. Op deze foto zijn dat president Bush, zijn vice-president Quayle en de omstreden presidentskandidaat Duke. Het idee is zo aangeslagen dat de balletjes niet meer zijn aan te slepen. Kassa voor de uitvinder.*

Akkoord over sociaal plan bij RAET

HEERLEN – De vakbonden hebben gisterochtend met de directie van RAET een principe-akkoord bereikt over een sociaal plan bij dit automatiseringsconcern. Bij RAET in Nederland moeten 250 van de 2200 werknemers verdwijnen. Daarbij zijn volgens de directie gedwongen ontslagen niet geheel uitgesloten. RAET heeft een vestiging in Heerlen. Hoeveel banen hier precies zullen verdwijnen kon of wilde het bedrijf gisteren niet meedelen.

Volgens bestuurder H. Scholten van de Dienstenbond FNV ligt er nu een sociaal plan op tafel waarbij als uitgangspunt wordt gehanteerd dat er - althans in 1992 - geen gedwongen ontslagen zullen vallen. Mochten in een later stadium alsnog gedwongen ontslagen onvermijdelijk blijken dan gaan vakbonden en directie opnieuw om de tafel zitten. Werknemers boven de 50 blijven dan in ieder geval buiten schot.

Poging om kwakkelende economie op te peppen

VS verlagen disconto

WASHINGTON – De Federal Reserve Board, het bestuur van de twaalf centrale banken in de Verenigde Staten, heeft besloten het discontotarief te verlagen van 4,5 tot 3,5 procent. De maatregel is gisteren ingegaan.

Het bankenbestuur, de „Fed", heeft laten weten dat de maatregel de basis moet vormen voor het herstel van de economie en dat er ruimte voor de renteverlaging was gezien het vrij lage inflatiepeil in de VS. De verlaging was al geruime tijd verwacht.

De Duitse renteverhoging van donderdag zorgde al voor een koersdaling van de dollar met bijna een cent, omdat de mark met een hogere rente aantrekkelijker is dan de dollar. De Amerikaanse renteverlaging van vrijdag deed daar nog een schepje bovenop. De dollarkoers stond een kwartier na de bekendmaking anderhalve cent lager dan kort voor de mededeling. Het Amerikaanse disconto staat nu op het laagste peil sinds november 1964.

Het besluit om de rente te verlagen volgde tegelijk met de bekendmaking dat de Amerikaanse economie in het derde kwartaal met slechts 1,8 procent op jaarbasis is gegroeid. Deskundigen hebben gezegd dat de verlaging met een vol procent een „schoktherapie" is, omdat de vorige verlagingen van een half procent weinig hebben uitgehaald. Het rentebesluit werd des te meer verwacht omdat de jongste gegevens erop duidden dat het de Amerikaanse economie in het vierde kwartaal ook niet goed is gegaan. Produktiecijfers, detailhandelsomzet, consumptieve uitgaven en aanvragen voor een werkloosheidsuitkering gaven allemaal aan dat er sprake is van een zeer trage economische groei.

beurs

Moeilijk

AMSTERDAM – De daling van de Amerikaanse dollar met drie cent heeft de Amsterdamse effectenbeurs vrijdag parten gespeeld. Aanvankelijk leken de koersdalingen op het Damrak nog wel mee te vallen, maar de meest voor de dollar gevoelige fondsen zoals de internationals kregen het gaandeweg de dag steeds moeilijker. De koersindex moest met name daardoor 2,1 punt terug naar 187,9. De stemmingsindex sloot op het laagste punt van de dag op 86,6, een verlies van 0,6 punt.

De omzet kwam in Amsterdam vrijdag op f 1913 miljoen, waarvan f 775 miljoen in aandelen. De obligatiemarkt gaf koersafwijkingen naar beide zijden te zien van een paar cent.

Bij de internationals viel het eerst nog wel mee, maar in de loop van de dag moest er flink terrein worden prijsgegeven. Kon. Olie raakte f 2,60 kwijt op f 140 en Unilever moest f 2,80 terug naar f 169,20. Philips zakte een gulden naar f 29,50. KLM en Akzo wisten het echter tot een winst van twee kwartjes te brengen.

Grootste verliezer bij de grote fondsen was Hoogovens, die het koerspeil 4 procent zag dalen van f 45,20 naar f 43,40. VNU zag zich f 1,20 ontgaan op f 69,50. DSM, aansprakelijk gesteld voor de ramp in het Botlekgebied, verloor f 1,60 op f 89,90.

Bij de weinige winnaars stak HCS boven alles uit. Met een winst van f 0,15 op f 1,50 kwam er ruim 11 procent op de koers. HCS was woensdag gekelderd met twee dubbeltjes tot f 1,35.

De opschorting van de notering van Grasso bleef vrijdag gehandhaafd. De strijd om het bezit van het noodlijdende Bossche bedrijf lijkt nu goed te zijn ontbrand. De Duitse Gea ligt daarbij voor op Begemann, nu de bonden zich achter Gea hebben opgesteld.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	41,80	41,70
ABN Amro A.in F.	78,20	78,00
AEGON	118,70	118,30
Ahold	75,70	75,10
Akzo	126,90	127,40
Alrenta	189,20	189,30
Amev cert.	49,70	49,60
Bols cert.	42,80	42,80
Borsumij W.cert.	55,50	55,00
Bührm.Tet. c.	38,70	38,10
DAF	21,50	21,10
Dordtsche Petr.	131,90	129,10
DSM	91,50	89,90
Elsevier cert.	99,60	99,40
Fokker cert.	28,50	28,40
Gist-Broc. cert.	30,80	30,50
HCS Technology	1,35	1,50
Heineken	152,00	151,60
Hoogovens nrc	45,20	43,40
Hunter Douglas	57,50	57,00
Int.Müller	53,50	55,00
Int.Ned.Gr. c.	45,10	45,10
KLM	39,20	39,70
Kon.Ned.Papier	44,70	43,70
Kon. Olie	142,60	140,00
Nedlloyd	52,30	52,50
Océ-v.d.Gr.	59,80	59,60
Pakhoed cert.	41,00	40,00
Philips	30,50	29,50
Polygram	39,50	39,90
Robeco	91,80	90,80
Rodamco	55,20	55,20
Rolinco	92,50	91,50
Rorento	69,60	69,40
Stork VMF	40,40	40,20
Unilever cert.	172,00	169,20
Ver.Bezit VNU	70,70	69,50
Volmac Softw.	22,90	23,30
VOC nrc	40,40	39,40
Wessanen cert.	77,80	77,80
Wolters-Kluwer	59,50	59,10

Avondkoersen Amsterdam

KLM 39,80-40,50 (39,70)
Kon.Olie 139,90-140,70 (140,00)
Philips 29,40-29,50 (29,50)
Unilever 169,00-170,00 (169,20)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	48,50	48,50
ABN AmroHld.prf.	6,00	5,99
ACF-Holding c.	31,20	30,70
Ahrend Groep c.	119,00	121,00
Asd Options Tr.	10,40	10,10
Asd. Rubber	3,40	3,40
Ant. Verff.	430,00	–
Atag Hold. cert	112,00	111,90
Athlon Groep	44,00	46,00
Athlon Groep nrc	41,00	42,00
Aut.Ind.R'dam	84,50	84,50
BAM Groep	85,20	85,50
Batenburg	119,00	119,00
Beers	115,00	114,00
Begemann	119,70	120,00a
Belindo	346,00	346,00
Berkel's Patent	1,09	1,07
Blydenst.-Will.	32,00a	31,50
Boer De, Kon.	202,00	202,00
Boer De Winkelb.	75,70	75,80
Boskalis Westm.	22,40	22,20
Boskalis pref.	24,50	24,50
Braat Beheer	32,00	–
Breevast	10,90	11,30
Burgman-Heybroek	2500,00	2500,00
Calvé-Delft pref	812,00	812,00
Calvé-Delft cert	1103,00	1095,00
Cindu Intern.	130,00	130,00
Claimindo	332,00	332,00
Content Beheer	22,80	22,80
Credit LBN	30,00	30,00
Crown v.G. cert.	140,00	140,00
CSM	85,20	85,50
CSM div.91/92	–	–
CSM nrc	85,90	86,10
CSM nrc div.91/92	–	–
DAF cert.	18,50	18,00
Delft Instrum.	23,90	23,80
Desseaux	39,40	39,40
Dorp-Groep	39,00	38,50
Draka Holding	22,20	22,20
Econosto	25,20	25,50
EMBA	219,00	219,00
Eriks Holding	82,00	80,00
Flexovit Int.	66,00	66,00
Frans Maas cert.	77,50	76,50
Gamma Holding	93,00b	94,00
Gamma pref.	5,65b	5,65b
Getronics	28,30	28,30
Geveke	37,70	38,00
Geveke div'92	33,90	33,70
Giessen-de N.	100,00a	100,00a
Goudsmit	37,50	37,50
Grasso's Kon.	96,00	–
Grolsch	180,50	180,00
GTI-Holding	195,00	197,00
Hagemeyer	122,20	123,00
idem div'91	123,50	–
HAL Trust B	12,90	12,90
HAL Trust Unit	12,90	12,90
HBG	198,50	195,00
Heineken Hold.	134,10	133,00
Hoek's Mach.	228,00	228,00
Holl.Sea S.	0,42	0,42
Holl. Kloos	418,00	408,00
Hoop Eff.bank	6,90	6,90
Hunter D.pref.	2,30	–
IHC Caland	55,40	55,20
Kas-Associatie	33,50	33,50
Kempen & Co	9,10	9,10
Klene's Suikerw	798,00	798,00
Kondor Wessels	30,00d	29,80
KBB	72,20	71,50
Kon. Sphinx	50,40	48,60
Koppelpoort	395,00a	394,00
Krasnapolsky	195,00	190,00
Landré & Gl.	49,00	50,00e
Macintosh	36,90	37,00
Maxwell Petr.	113,20	113,20
Moeara Enim	1180,00	1160,00
M.Enim OB-cert.	15000,00	14800,00
Moolen Holding	35,50	36,00
Mulder Boskoop	55,00a	–
Multihouse	4,90	4,90
Mynbouwk. Werk.	363,00	363,00
Naeff	475,00	–
NAGRON	48,50	48,50
NIB	587,00	586,00
NBM-Amstelland	8,60	8,80
NEDAP	375,00	374,00
NKF Holding	190,00	187,00
Ned.Part.Mij	50,40	50,40
Ned.Springst.	7050,00	–
Norit	19,60	20,40
Nutricia GB	143,80	144,00
Nutricia VB	152,50	151,50
Nijv.-Ten Cate	88,30	88,40
Omnium Europe	8,50a	8,50a
Orco Bank cert.	71,00	71,50
OTRA	295,50	286,00
Palthe	50,00	50,00
Philips div.'92	30,50	30,10
Pirelli Tyre	18,90	18,00
Polynorm	124,00	124,00
Porcel. Fles	143,00	143,00
Randstad	37,80	37,80
Ravast	30,40	30,40
Reesink	65,00	66,50
Samas Groep	34,60	34,60
Sarakreek	14,50	14,90
Schuitema	1599,00	1599,00
Schuttersveld	51,50	51,00
Smit Intern.	42,30	41,80
St.Bankiers c.	15,90	15,90
Stad Rotterdam c	39,00	38,80
Telegraaf De	86,50	86,00
Textielgr.Twente	83,50	83,50
Tulip Computers	19,80	19,40
Tw.Kabel Holding	120,00a	119,80
Ubbink	67,50	67,50
Union	64,00	64,00
Un.Dutch Group	3,50	3,50
Vereenigde Glas	430,00	436,00
Verto cert.	28,00	27,80
Volker Stevin	58,50	59,50
Vredestein	14,30	14,20
VRG-Groep	45,00	44,70
Wegener Tijl	234,00	234,00
West Invest F.	19,50a	19,50a
West Inv.F. wb	114,00f	114,00f
Wolters Kluwer	234,00	235,50
Wyers	31,10	31,10

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	75,00	73,50
ABN Amro Amer.F.	63,70	62,60
ABN Amro Eur. F.	67,00	66,20
ABN Amro Far EF.	52,20	51,40
ABN Amro Liq.Gf.	160,20	160,30
ABN Amro Neth.F.	80,00	79,00
ABN Amro Obl.Gf.	171,40	171,50
Aegon Aandelenf.	31,60	31,30
Aegon Spaarplus	5,20	5,20
ABN Beleg.fonds	56,90	56,40
ALBEFO	50,20	50,10
Aldollar BF $	26,20	26,30
Alg.Fondsenbez.	217,00	217,00
Alliance Fund	10,50	10,50
Amba	10,80	10,70
Amro North Am.F.	61,00	60,40
Amvabel	75,40	74,90
Asian Tigers F.	57,50	56,70
Asian Select. F.	49,80	49,80
Austro Hung. F.	3,90	–
Bemco RentSel.	55,00	55,00
Bever Belegg.	3,30	3,30
CLN Obl. Div. F.	105,70	105,70
CLN Obl.Waardef.	111,00	110,90
Delta Lloyd Inv.	27,20	27,20
DP America Gr.F.	32,30	31,90
Dp Energy.Res.	43,00	–
EGF Investm.	127,00	127,00
EMF Rentefonds	65,20	65,30
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	48,00	48,00
Esmeralda part.	33,30	32,90
Eur.Ass. Trust	6,20	6,20
EMS Growth Fund	102,00	102,40
EMS Income Fund	100,80	101,00
EMS Offsh. Fund	100,80	100,90
EOE Dutch St.IF	290,00	287,50
Eur.Growth Fund	47,20	47,50
Euro Spain Fund	5,80	–
Far East Sel.F.	53,60	53,60
Gim Global	50,30	50,50
Groeigarant	1,57	1,59
Holland Fund	67,20	67,00
Holl. Eur. Fund	45,70	45,00
Holl. Obl.Fonds	119,90b	120,00
Holl. Pac. Fund	100,00	98,00
Holl.Sel.Fonds	79,80	79,50
Innovest	81,00	80,00
Interbonds	530,00	533,00
Intereffekt 500	30,00	30,00
Intereffekt wt	104,00	100,10
Investa part.	66,80	66,00
IS Himal.Fund $	7,40	–
Jade Fonds	141,70	139,20
Japan Fund	17,60	17,60
Jap.Ind.Alpha F.	8200,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	7000,00	–
Korea Pac.Tr. $	9,00	–
Mal.Capital F.$	5,60	–
Mees Obl.Div.F.	113,50	113,10
Mexico Income F.	21,50	–
MK Int.Ventures	9,50	9,50
Mondibel	74,70	74,70
Nat.Res.Fund	1140,00	1140,00
Nedufo A	123,00f	123,00a
Nedufo B	124,00	124,00
NMB Dutch Fund	40,70	41,00
NMB Geldmarkt F.	53,71	53,72
NMB Global Fund	44,10	43,20d
NMB Oblig.Fonds	35,10	35,10
NMB Spaard.F.	100,40	100,43
NMB Rentegr. F.	115,20	115,20
NMB Vast Goed F.	38,20	38,20
New Asia Fund	6,00	–
Nomura Warr. F.	1,10	0,75
Obam, Belegg.	230,80	228,00
OAMF Rentefonds	13,00	13,00
Orange Fund	19,70	19,70
Pac.Dimensions	79,10	79,50
Pac.Prop.Sec.F.	29,80	29,80
Pierson Rente	110,90	111,10
Postb.Belegg.f.	55,60	55,60
Postb.Verm.gr.f.	53,10	53,20
Prosp.Int.HIP $	3,90	–
Rentalent Bel.	144,30	144,40
Rentotaal NV	34,60	34,60
RG Divirent F.	48,10	48,10
RG Florente	112,10	112,20
RG SP Groen	53,70	53,60
RG SP Blauw	50,00	50,00
RG SP Geel	46,60	46,40
Rodin Prop.$	90,00	90,00
Rolinco cum.p	70,50	70,80
Schrod.Int.Pr.F	29,50	29,50
Sci/Tech $	14,00	14,00
Technology Fund	19,20	19,20
Tokyo Pac.Hold.	212,00	–
Trans Eur.Fund	74,60	74,50
Transpac.F.Yen	305,00	300,00
Uni-Invest	15,10	15,10
Unico Inv.Fund	75,30	75,30
Unifonds DM	30,00	30,00
Vaste Waard.Ned	65,10	65,20
Vast Ned	108,70	108,70
VIB NV	60,00a	60,00
VSB Mix Fund	50,30	50,20
VSB Rente Fonds	107,80	107,80
WBO Intern.	66,70	65,60
Wereldhave NV	114,00	114,70
Yen Value Fund	81,00	80,20
ZOM Florida F.$	46,40	46,40

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	29,50	29,50
ABF	106,80	106,80
Berghuizer Papier	46,50	45,60
Besouw Van cert.	60,00	–
Biogrond Belegg.	10,90	10,90
Comm.Obl.F.1	96,10	–
Comm.Obl.F.2	96,00	–
Comm.Obl.F.3	96,20	–
De Drie Electr.	11,80	11,80
Delta Ll.Dollarf.	62,50	62,70
Delta Lloyd ECU	60,10	60,20
Delta Lloyd Mix	57,70	57,50
Delta Lloyd Rent	56,60	56,70
Delta Lloyd Vast	55,20	55,20
Dico Intern.	90,00	90,00
DOCdata	6,60	6,60
Dutch Take Ov.T.	44,50	44,50
Ehco-KLM Kleding	37,50	37,70
E&L Belegg.1	64,20	64,00
E&L Belegg.2	70,70	70,50
E&L Belegg.3	105,20	105,20
E&L Belegg.4	74,80	74,70
E&L Kap.Rente F.	102,40	102,40
Free Record Shop	27,50	27,20
Gaia Hedge I	107,90	109,20
Geld. Papier c.	68,00	67,70
German City Est.	46,30	46,70
Gouda Vuurvast	75,20	74,20
Groenendijk	45,70	45,70
Grontmij	49,50	49,20
HCA Holding	46,00	46,20
Helvoet Holding	37,00	37,00
Hes Beheer	37,00	37,00
Highlight Dev.	17,00	–
Homburg cert.	1,10e	1,15a
Inter/View Eur.	3,20	3,00
Kühne+Heitz	41,00	41,30
LCI Comput.Gr.	5,70	5,80
Melle, van nrc	46,00	40,00a
Nedcon Groep	38,50	39,10
Nedschroef	88,50	88,50
Neways Elec.	5,80	5,60
New Eur.Htls DM	20,50a	20,00a
Newtron Hold.	1,70e	1,70
Pan Pac. Winkel	10,40	10,40
Pie Medical	4,90	4,90
Simac Techniek	11,90	12,00f
Sligro Beheer	45,70	45,70
Suez Gr.Fund	50,20	50,20
VHS Onr. Goed	1,70	1,60f
Vilenzo Int.	37,20	37,20
Welna	238,00	238,00
Wereldhave	4,30	–
Weweler	34,50	33,60

Wall Street

Wall Street	v.k.	s.k.
allied signal	36 7/8	37 5/8
amer.brands	40 1/4	40 7/8
amer.tel.tel	38 1/2	38 3/4
amoco corp	47 3/8	48 1/8
asarco inc.	18 3/4	19 1/2
bethl. steel	11 3/4	12
boeing co	42 5/8	43 1/2
can.pacific	17 3/8	–
chevron	67	67 1/8
chiquita	34 3/8	34 3/8
chrysler	10	10
citicorp	9	8 5/8
cons.edison	26 7/8	27 5/8
digit.equipm.	50 3/4	49 1/4
dupont nemours	45 3/8	45
eastman kodak	45	44 1/2
exxon corp	58 3/4	59
ford motor	24 3/8	25
gen. electric	68 1/8	69 3/4
gen. motors	26 7/8	27 3/8
goodyear	46 3/4	46 3/8
hewlett-pack.	48	48 5/8
int. bus.mach.	84 7/8	85 1/2
int. tel.tel.	50 1/2	51 3/4
klm airlines	22 5/8	23 3/8
mcdonnell	67	66 5/8
merck co.	153 3/4	154 1/2
mobil oil	65 3/8	66 3/8
penn central	24	25 1/8
philips	17 1/2	17 1/8
primerica	33 1/4	34
royal dutch	80 5/8	81 1/4
sears roebuck	34 1/8	33 7/8
sfe-south.pac.	11 7/8	11 7/8
texaco inc.	57	57 1/2
united techn.	46 7/8	47 7/8
westinghouse	14 3/4	14 1/8
whitman corp	12 1/2	12 1/2
woolworth	23 5/8	23 5/8

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,690	1,810
austr.dollar	1,29	1,41
belg.frank (100)	5,31	5,61
canad.dollar	1,460	1,580
deense kroon (100)	27,45	29,95
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,08	3,33
finse mark (100)	40,00	42,50
franse frank (100)	31,35	34,10
griekse dr. (100)	0,86	1,06
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	13,75	15,45
jap.yen (10.000)	132,00	138,00
joeg.din.t/m 100	–	–
noorse kroon (100)	27,10	29,60
oost.schill. (100)	15,75	16,25
port.escudo (100)	1,16	1,34
spaanse pes. (100)	1,67	1,83
turkse pond (100)	0,0275	0,0435
zweedse kr. (100)	29,30	31,80
zwits.fr. (100)	124,25	128,75

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,75105-1,75355
antill.gulden	0,9640-0,9940
austr.dollar	1,3385-1,3485
belg.frank (100)	5,4685-5,4735
canad.dollar	1,51175-1,51425
deense kroon (100)	28,905-28,955
duitse mark (100)	112,6650-112,7150
engelse pond	3,2165-3,2215
franse frank (100)	32,935-32,985
griekse dr. (100)	0,9320-1,0320
hongk.dollar (100)	22,3250-22,5750
ierse pond	2,9985-3,0085
ital.lire (10.000)	14,855-14,905
jap.yen (10.000)	136,420-136,520
nwzeel.dollar	0,9433-0,9533
noorse kroon (100)	28,595-28,645
oostenr.sch. (100)	16,0070-16,0170
saudi ar.ryal (100)	46,5750-46,8250
spaanse pes. (100)	1,7625-1,7725
surin.gulden	0,9615-1,0015
zweedse kr. (100)	30,780-30,830
zwits.frank (100)	127,140-127,190
e.c.u.	2,2865-2,2915

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)		
algemeen	190,00	187,90
id excl.kon.olie	180,90	179,60
internationals	196,30	192,80
lokale ondernem.	184,70	184,20
id financieel	132,10	131,90
id niet-financ.	235,50	234,70

CBS-herbeleggingsindex (1983=100		
algemeen	270,50	267,50
id excl.kon.olie	243,30	241,50
internationals	291,30	286,10
lokale ondernem.	247,80	247,20
id financieel	194,80	194,40
id niet-financ.	299,00	298,00

CBS-stemmingsindex (1987=100)		
algemeen	87,20	86,60
internation	82,20	80,60
lokaal	87,80	87,40
fin.instell	88,90	88,70
niet-financ	87,70	87,30
industrie	97,30	96,60
transp/opsl	96,80	96,30

Goud en zilver

Goud onbewerkt 19,790-20,390, vorige 20,000-20,600, bewerkt 21,990 laten, vorige 22,200 laten.

Zilver onbewerkt 175-245, vorige 185-255, bewerkt 290 laten, vorige 300 laten.

Dow Jones

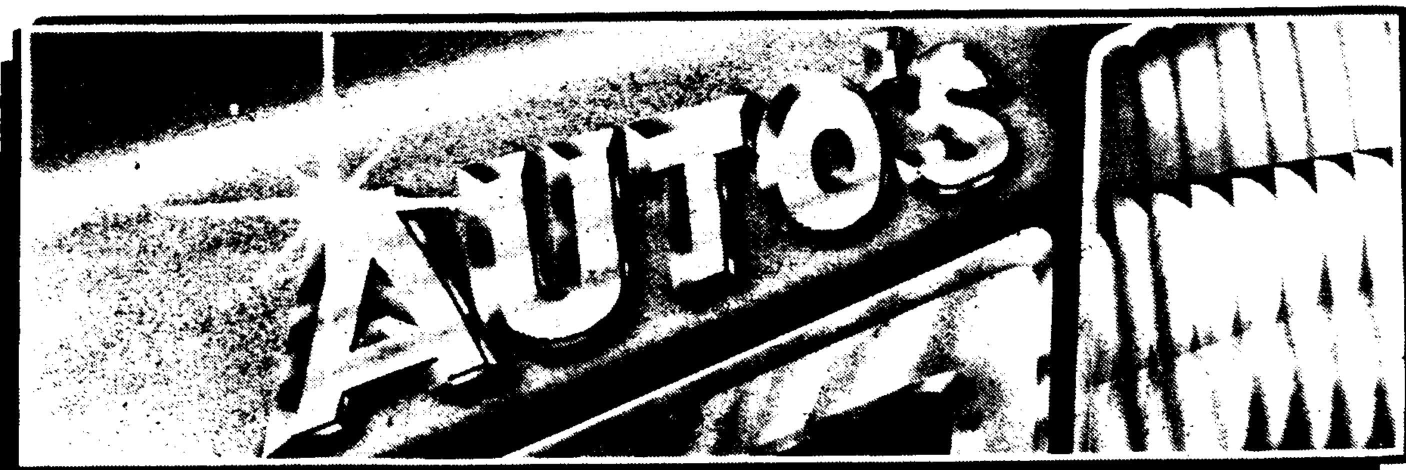
Industrie 2.934,49

+ 20,13

OPTIEBEURS

	serie		omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c jan	37,50	600	4,50a	4,40
d/fl	p dec	180,00	272	4,00	6,70
dsm	p jan	90,00	327	1,40	1,90
dsm	p apr	85,00	1116	2,00	2,50
eoe	c dec	260,00	347	12,00b	10,40a
eoe	c dec	265,00	295	7,50	5,40a
eoe	c dec	270,00	690	2,70	0,40
eoe	c jan	270,00	633	7,00	5,30
eoe	c jan	275,00	963	3,70	2,80
eoe	c jan	280,00	324	1,90	1,30a
eoe	p dec	270,00	851	0,40	0,10
eoe	p dec	275,00	2229	2,60	4,70
eoe	p dec	280,00	2108	8,00	9,60
eoe	p dec	285,00	500	13,00a	14,60b
eoe	p jan	265,00	448	1,70a	1,80
eoe	p jan	270,00	1753	2,70a	3,20
eoe	p jan	275,00	925	4,60	5,70b
eoe	p jan	280,00	1637	7,80	9,00
eoe	p jan	285,00	283	11,60	13,00
fokker	c apr	30,00	365	1,90a	1,20
hoog	p jan	45,00	356	1,50	2,30
hoog	p jan	47,50	611	2,80	4,20
ing	c jan	45,00	275	1,20	1,10
ing	c apr	47,50	293	1,50	1,20
ing	c j94	47,80	398	5,00	4,90
ing	p jan	45,00	840	1,00a	0,80
ing	p apr	45,00	507	1,50	1,30
klm	c dec	40,00	746	0,20	0,30
klm	c jan	40,00	290	1,30	1,60
klm	p dec	40,00	290	1,00	0,10
klm	p jan	40,00	344	2,00	1,30
nedl	c jan	50,00	275	3,80a	4,00
phil	c dec	30,00	390	0,60a	0,10
phil	c jan	30,00	806	1,30	0,80a
phil	c apr	30,00	652	2,50	2,20a
phil	c o94	45,00	520	2,40	2,30
phil	p jan	32,50	274	2,60	2,90b
phil	p o93	30,00	271	3,10	3,50
olie	c jan	130,00	1063	14,50a	12,00a
olie	c jan	140,00	562	5,00	3,50a
olie	p jan	135,00	400	0,70a	0,50
olie	p jan	140,00	590	1,30	1,90
olie	p jan	180,00	1300	37,20	39,50b
top5	c jan	520,00	347	18,00	15,00
top5	p dec	530,00	606	1,00a	0,10
top5	p dec	550,00	483	16,50a	18,80
top5	p jan	530,00	277	5,90	6,50
top5	p jan	550,00	432	17,50	19,00b
unil	c jan	140,00	820	33,00	31,50a
unil	p jan	190,00	720	18,00	20,10b

a = laten	g = bieden + ex-div.
b = bieden	h = laten + ex-div.
c = ex-claim	k = gedaan + h
d = ex-dividend	l = gedaan + g
e = gedaan + bieden	vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten	sk = slotkoers gisteren

Volkswagen

VW GOLF diesel, '82, APK 5-'92, 5-bak, goede auto, ƒ 4.250,-. Tel. 045-244947.

VW GOLF GTi antr.met. 100.000 km, 1985, ƒ 13.500 Tel. 040-515556.

Te k. VW GOLF 1600 GLS bwj. '78; VW Passat 1600 bwj. '78, beiden APK gek. samen ƒ 1.500,-. Tel. 045-742683.

Te k. VW GOLF 1.3 CL, bwj. '84, i.z.g.st. pr. ƒ 8.800,-. Tel. 04492-5358.

VW JETTA 1.3 C, bwj. 1985, mooi en goed, APK 9-'92, ƒ 6.750,-. Tel. 045-751387.

Te k. VW DERBY GLS 80, goed en zuinig ƒ 1.650,-. Tel. 045-227395.

VW GOLF Four diesel bwj. 6-'88, APK t/m 6-'92, vr.pr. ƒ 5.000,-. Groenenborgstr. 20, Schinnen.

GOLF Turbo diesel '88 LM velgen, serv. boek. Met. lak, schadevrij, ƒ 18.750,-. Tel. 046-524256.

Te k. VW SCIROCCO GLi, '78, APK 12-'92, vr. pr. ƒ 2.250,-. Tel. 045-425253.

Te k. VW JETTA, bwj.'81, Diesel, 3-drs., radio, APK gek., kl. zilver, vr.pr. ƒ 2.650,-. Tel. 045-241907

Te k. VW GOLF 1300, bwj. '81, APK 11-'92, ƒ 3.250,-. 045-453572.

VW GOLF 1600 LS automaat, i.z.g.st., bwj. '82, pr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-255578.

Te k. VW GOLF diesel, bwj. '82, APK gek., vr.pr. ƒ 3.950,-. Tel. 045-324915.

GOLF L '80 moet weg weg. omst. groen.mett. nette auto ong.ƒ 2.100,- 045-314215.

VW GOLF 1300 Sprinter model '81, bwj. '80, auto in perf. st., 97.000 km, roestschadevrij, APK 6-'92, zien is kopen, ƒ 2.475,-. Tel. 045-221808.

Te k. GOLF Diesel, bwj. '81, APK '92, zeer mooi, vr.pr. ƒ 4.250,-, inr. mog. Tel. 045-455700.

VW POLO Fox 1300, 1989, zwart, get. glas, 22.000 km, pr. ƒ 13.900,-. Tel. 045-710844

VW GOLF diesel 1.6 bwj. '84, 5-drs., iets spuitw., ƒ 7.500,-; VW Golf 1.6 S, bwj. '82, zeer snel. Verl. Lindenlaan 23 Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

VW GOLF GLS aut. bwj. '78, km.st. 73.000, APK 11-'92. Tel. 045-313863.

VW Golf 1800 GTI, 6-'88, metallic groen, 60.000 km, ƒ 19.950,-. Tel. 04906-1387

VW PASSAT station, variant CL 66 KW, 3-'89, wit, LPG, ƒ 26.950,-. Tel. 04906-1387

VW PASSAT 1900 diesel, stationcar, 4-'90, rood, ƒ 31.950,-. Tel. 04906-1387

Te k. zeer mooie GOLF GTI, bwj. '83, acc., verl., bbs uitgeb., sportv., 1800 cc, 5-bak boardcompt., APK '92, ƒ 6.950,-. Ehrensteinerstr. 5, Kerkrade.

VW GOLF 1.8 GL inj., 5-drs. lichte achterschade, 1989, ƒ 12.950,-. 040-515556.

Te k. GOLF GTI, rood, bwj. '79, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-415460.

Te k. VW-GOLF GTI 1800, bwj. '83, zr. veel acc. o.a.: schuifk.dak l.m.vlg., rood i.z. g.st. ƒ 9.250,- 045-741045

KERSTSHOW

zaterdag 21 december
Ook op zondag
22 december geopend

JURGEN AUTOCENTRUM
Langheckweg 32-40, Kerkrade
(ind.terrein Dentgenbach)
NISSAN

Volvo

VOLVO 343, bwj. '82, i.z.g. st., vr.pr. ƒ 2.150,-. Tel. 043-611557.

Te k. 3x VOLVO type 66 DL, aangepast voor invalide bwj. '79-'80-'81, pr. va. ƒ 400,- tot ƒ 1.500,-. Tel. 04498-54319.

VOLVO 340 '84, 5-drs., div. extra's, in pr.st., ƒ 4.400,-. Tel. 046-512138.

VOLVO 440 GL, kl. blauwmet., bwj. nov. '88, div. extr. spoiler, alu. vlgn. etc. perf. staat, ƒ 17.500,-. Tel. 045-270286.

Te koop VOLVO 440 DL, bwj. 4-'89, 54.000 km, ƒ 18.500,- incl. acc. Tel. 046-513543.

Sprookje te k. Perf. onderh. VOLVO 740 GL aut. kl. wit, bwj. '85, LPG, schuifd. autoradio/stereo, nwe. bnd. 2 jr. oude accu. 04754-82558.

Te k. VOLVO 340 diesel, 5-bak, 4-drs. grijsmet. i.z.g.st. bwj. '85, ƒ 5.750,-. Tel. 046-747737.

Te k. VOLVO 360 GLEi, bwj. '84, standaard schuifdak, radiocass. 4 boxen, alu velgen, electr.ramen, ƒ 7.000,- Tel. 046-515895.

Te k. van Volvomed. Volvo 460 GLI AUTOMAAT, bwj. nov. '90, kl. beige met., 6.800 km., veel acc., ƒ 34.500,-, tel. 045-259497.

Te k. VOLVO 343 DL, bwj. '78, APK 8-'92, ƒ 1.000,-. Tel. 045-415969.

Te k. Volvo 740 D, bwj. '85, i.perf.st., APK tot dec. '92, inr. mog. Tel. 045-752547.

VOLVO 245 GL stationcar, 10-'83, LPG onderbouw ƒ 9.950,-. Tel. 04906-1387.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Diversen

Voor ƒ 750,- t/m ƒ 1.500,- waarde
plukt u zelf uit de boom
bij Gottgens Sittard
bij aankoop van een occasion boven ƒ 10.000,-.
Geldig t/m 31-12-'91. Haspelsestraat 20, Sittard.

Combi's bij Auto Limburg :

Ford Siërra 2.3 D Spec. Combi v. extra's .. 1989 ƒ 24.500,-
Ford Escort 1.6 D CL Combi 5-drs. .... 1988 ƒ 15.750,-
Mits. Lancer 18 GL D Combi blauwmet. .... 1989 ƒ 19.750,-
Mits. Lancer 18 GL D Combi stuurbekr. .... 1987 ƒ 15.750,-
Mits. Lancer 15 GL Combi wit .... 1987 ƒ 15.750,-
Nissan Bluebird 2.0 LX Combi stuurbekr. .. 1989 ƒ 19.750,-
Citroën BX 16 TRi combi wit alle extra's .... 1989 ƒ 22.500,-
Uw vertrouwd adres: AUTO LIMBURG,
Mauritsweg 126, Stein. Tel. 046-338474.

Stationcars

Renault 21 Nevada Break, GTS 1987
Opel Kadett 1.7 diesel LS 5-drs, div. extra's 1989
Opel Omega Turbo Diesel CD intercooler 1989
Opel Omega 1.8 beigemet. 1989
Opel Rekord 2.0 GLS beigemet. 1987
Opel Kadett 1.6 D 5-drs. wit 1988
VW-Passat variant met gas 1989
Mitsubishi L300 2.3 D lang, hoog 1987/1988
Mercedes 309 lang perf. staat 1987
Garantie, inruil en finaniering mogelijk
Autobedrijf Ad van Neer
Zandweg 160, Heerlerbaan (naast Vroedvrouwenschool).
Tel. 045-416023.

Auto KALDEBORN wij betalen ƒ 400,- tot ƒ 30.000,- voor uw auto!! 045-411572

Wij geven het meeste voor uw AUTO! U belt, wij komen! 045-422610, ook 's avonds.

Wacht niet met kopen wacht met betalen!!!

Nissan Stanza 1.5 1983
Citroën Visa 11 RE speciaal 1983
Renault 5 TL 1985
Citroën BX 14 1985
Citroën BX 16 TRi lm-velgen spoiler 1986
Citroën Visa 1100 1986
Citroën BX Leader 1986
Nissan Micra 1.0 automaat type 1987
Citroën 1.9 diesel 1988
VW Golf 1.3 GL special 1987
Opel Kadett 5-drs. Sedan december 1987
Mitsubishi Lancer 1.5 GLX 1988
Peugeot 309 XL 1.3 1988
Ford Fiësta 1.4 i 1989
Opel Kadett 1.3 GL 1989
Seat Ibiza XL 1.2 1989
Citroën AX 1.4 GT lm-velgen spoiler 1990

Speciale aktie-auto

Citroën BX 19 GTi 1988
Citroën BX 19 GT met schuifdak 1986
Uitstel van betaling, max. ƒ 10.000,- tot juni 1992.

Autobedrijf SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
De aktieve Citroën dealer in Zuid-Limburg!

Bovag Autobedrijf May Crutzen

Citroën XM V6 24-valve groenmet. 11.000 km. 1991
Citroën XM V6 blauwmetallic 1990
Citroën BX 19 GTi blauwmet. 7.000 km. 1991
Citroën BX Break 19 TZI blauwmet. 1991
Citroën BX 16 TGI blauwmet. LPG-onderbouw 1990
Citroën BX 19 TZI grijsmetallic 1991
Citroën BX 19 TRS Break rood 1986
Citroën BX 19 TRD blauw met schuifdak 1985
Citroën BX 14 RE wit 1985
Citroën BX 14 TGE grijsmet. 3.000 km. 1991
Citroën AX 1400 diesel grijsmet. 4.000 km. 1991
Citroën AX 1100 inj. rood 6.000 km. 1990
Citroën AX 1100 E wit 1988
Citroën CX 2500 TRD Turbo schuifdak grijs 1988
Citroën CX 25 GTi break familiale wit ABS 1987
Citroën CX 22 TRS zilver schuifdak 1986
Citroën CX 25 GTI Turbo zwart schuifdak 1987
Citroën Visa 1400 TRS rood 1985
Renault Alpine V6 Turbo zwart 1988
Renault 9 GTL blauw 1983
Mini 1100 zwart 14.000 km. 1991
Seat Ronda zilver 1984
Mits. Pajero Turbo diesel wit 66.000 km. nov. 1989

Hobby auto's

Peugeot 203 1953
Daf 46 1969
Citroën Mehari 1971
Citroën Visa Cabrio 1985
Inruil, garantie en financiering mogelijk.
Hunsstraat 33, 6367 JJ UBACHSBERG. Tel. 045-752121.

Nieuw in Limburg!

AUTOBEDRIJF RODENBURG

Valkenburg

Broekhem 46, 6301 HJ. Tel. 04406-16668. Fax. 13565.

Mercedes 190 D diamant uitv.	1989	ƒ 39.950,-
BMW 735i automaat	1987	ƒ 39.950,-
Mercedes 300E automaat	1986	ƒ 36.950,-
Mercedes 190D 2.5 automaat	1986	ƒ 34.950,-
Mercedes Benz 200 TD blauw	1986	ƒ 33.950,-
Audi 80 2.0E zilvermetallic	1989	ƒ 29.950,-
Mercury Sable V6 aut. station	1988	ƒ 29.950,-
BMW 324 Turbo Diesel	1988	ƒ 29.950,-
Audi 90 2.3E	1987	ƒ 27.950,-
Peugeot 405 GRD Break	1989	ƒ 25.950,-
VW Golf GTD	1988	ƒ 23.950,-
Mercedes 190E wit	1984	ƒ 21.950,-
Opel Kadett GSi 2.0 rood	1987	ƒ 21.950,-
Peugeot 205 XS 1.4 rood	1988	ƒ 16.950,-
Citroën BX 19 TRS	1988	ƒ 15.950,-
Audi 100cc 2.3 wit	1986	ƒ 15.950,-
Ford Siërra 2.0 GL automaat	1987	ƒ 14.950,-
Opel Kadett 1.6 D stationcar	1988	ƒ 14.950,-
Mazda 626 GLX 2.0 diesel LTD	1987	ƒ 14.950,-
Honda Civic Shuttle 1.5 GL	1986	ƒ 13.950,-
VW Golf 1.8 GTS	1985	ƒ 13.950,-
Opel Manta 2.0 GSI uitv.	1986	ƒ 13.950,-
Toyota Corolla HB 1.3 DX 12V	1986	ƒ 11.950,-
Lancia Y10	1988	ƒ 11.950,-
Renault 25 TS LPG	1986	ƒ 11.950,-
Fiat Uno 60 S rood	1988	ƒ 10.950,-
Ford Orion 1.6 Bravo	1985	ƒ 9.950,-
Peugeot 205 XR Van-uitv.	1987	ƒ 9.950,-
Seat Ibiza GL	1987	ƒ 9.950,-
Peugeot 205 XL	1985	ƒ 8.950,-
Citroën Visa 11 RE bordeaux	1986	ƒ 6.950,-
VW Jetta 1.6 D	1983	ƒ 6.950,-

Motorfiets

Honda CM 450 E	1984	ƒ 5.950,-

INRUIL-GARANTIE-FINANCIERING-LEASING mogelijk
Wij zijn geopend van ma. t/m zat. 9.00-18.00 uur.
Donderdag tot 21.00 uur.
Valkenburg-Voorschoten.

BMW bij Toyota Mengelers
BMW 520i, 7-'88, 76.000 km., 1e eigenaar, silvermetallic, ƒ 10.000,- org. BMW acc. Pr. ƒ 42.600,-.
12 maanden First Class garantie.

Audi bij Toyota Mengelers
Audi 80 SR 2-'90, 32.000 km, 1e eigenaar, antr. grijsmetallic, ƒ 10.600,- org. audi acc., pr. ƒ 36.700,-.
12 maanden First Class Garantie
Audi 80 1.8, 8-'88, wit, ƒ 23.500,-.
12 maanden First Class Garantie.

Volvo bij Toyota Mengelers
Volvo 240 GL 8-'89, 21.000 km., 1e eigenaar, silvermetallic nieuwprijs ƒ 52.000,- nu ƒ 33.400,-.
12 maanden First Class Garantie

Exclusief bij Toyota Mengelers
Toyota MR II Twin Camm 16 Valve, 3-'89, 37.000 km., Super rood, 1e eigenaar, nieuwpr. ƒ 52.000,- nu ƒ 34.700,-. 12 Maanden First Class Garantie.
Incl. grote beurt, APK keuring, Auto-Pas en ANWB keuring
☎ 045 - 31 88 88

Wij betalen ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO met vrijwaring. 045-423063

OPGELET, gevr. voor export, pers. en bedrijfsauto's in alle prijsklasses v.a. ƒ 500,- . Schade of defect geen bezw. Contant geld. 045-727742 b.g.g. 723076.

GEVRAAGD auto's v.a. bwj. '80, ook schade met RDW vrijwaring. Tel. 045-423199/427835.

GOLF LX '83; Escort, 5-drs, '83; Escort XR3 '82; Kadett '82, Corolla '81; Golf diesel GT '82; Alfa 2.0 '83. Alles APK, fin. mog. 04499-3398.

Audi 80 1.8i S '90 ƒ 29.750,- Volvo 440 GL 12.000 km '90 ƒ 26.500,-; Chevrolet Corsica LT excl. autom. airco enz. '89 ƒ 32.000,-; Ford Scorpio 2.0 CL '88 ƒ 19.500,-, '89 ƒ 23.000,-; Ford Scorpio 2.0 GL autom. '86 ƒ 19.750,-; Ford Siërra 2.0i CL Sedan '90, ƒ 24.750,-; Ford Siërra 2.0 Sedan Special '89 ƒ 17.900,-; Ford Siërra 1.6 Sedan Spec. '90 ƒ 23.750,-; Ford Fiësta 1.1i CL 3-drs. '90 ƒ 16.900,-; Ford Siërra 1.6 CL Sedan '89 ƒ 21.750,- Ford Escort 1.6 CL 3-drs. '87 ƒ 11.900,-; Opel Omega 2.0i LS '89 ƒ 25.000,-; Opel Manta 2.0i GT 3-drs. '89 ƒ 23.500,-; Renault 25 TX '88 ƒ 23.900,-; Citroën BX 1.4 Palmares '89 ƒ 16.900,-; Citroën BX 1.4 RE '88 ƒ 14.500,-; Fiat Croma 2.0 CHT '87 ƒ 12.750,-; Lancia Y10 Fire '89 ƒ 12.500,-; Volvo 340 1.7 DL '86 ƒ 11.000,-; Peugeot 405 GLi LPG '90 ƒ 24.250,-; Mazda 626 2.0 Coupé GLX '90 ƒ 26.500,-; Mazda 626 LX HB '90 ƒ 23.900,-; Mazda 323 1.6i GLX 3-drs. '90 ƒ 22.500,-; Mazda 626 1.6 LX 4-drs. aut. '85 ƒ 9.750,-. Inr., financ. en Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation P. van DIJK & Zn, Hompertsweg 33 Landgraaf. 045-311729.

Opel KADETT 1.2 LS '86; Ford Escort 1.6 CL nw. type '86; Ford Fiësta nw. type '85 Seat Ronda 1.2 GL '84; Ford Escort 1.1 Laser 5-bak '84; Mitsubishi Galant 2.3 Turbodiesel GLX '84; Ford Escort 1.6 L 5-drs. '83. Garantie-service-inruil-financiering. Autobedrijf Dortangs, Altaarstr. 2, Schinnen 04493-2211

LOVEN Heerlen BV biedt aan zeer interessante occasions: Mazda 626 Sedan GLX 1.8 '88; Mazda 626 Sedan 2.0 GLX '88 met stuurbekr.: Mazda 626 Sedan 2.0 LX Diesel '84; Mazda 626 coupé 2.0 GLX 12 V, 8-10-'87 nw. mod.; Mazda 626 Coupe 2.0 GLX '88 div. opties weinig km; Mazda 626 HB 2.0 GLX LPG '88; Mazda 626 HB 2.0 GLX met stuurbekr. '88; Mazda 626 HB 1.6 Limited '85; Mazda 626 HB 2.2i LX '88 met stuurbekr. airco cruisecontroll Amerik. uitv.; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 HB 1.3 LX autom. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX 5-drs. automaat '89; Opel Kadett 1.2 S '85/'86; Opel Kadett 1.3 S '86/'88; Ford Fiësta 1.4i '89; Ford Escort 1.4 CL '89; Ford Siërra 2.0 Laser '85; Ford Siërra 2.0 GL met LPG '86; Ford Siërra 1.6 Laser LPG '85; Honda Civic 1.3 L '86; Honda Civic aut. '82/'83; Lancia Y10 Touring '86; Mitsubishi Colt 1.5 GLX '87; Mitsubishi Galant 1800 GL '88; Nissan HB 1.5 GL '85; Peugeot 405 SRi 1.9 9-10-'87; Peugeot 205 GR 1.6 aut met stuurbekr. schuifdak 6-11-'87; Volvo 340 GL '88; VW Golf CL 1.6 '87. Diverse goedkope inruilauto's: Ford Capri 1.6 '79 ƒ 3.500,-; Hyundai Pony '82 ƒ 2.750,-; Opel Kadett1.3 '80 ƒ 2.750,- Eigen financiering APK keuringsstation. Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

Fura GL 60.000km, '84
Marbella GL rood '88
Terra diesel '90
Ibiza GLX 1.2i '91
Malaga GLX 1,5i '91
Toledo GLX 1,8 '91
Ford Fiësta 3-drs '83
Ford Escort 3-drs '86
Ford Siërra 3-drs '86
Opel Kadett 1,6S 3-drs '87
Opel Kadett 1,3i 3-drs, '89
Opel Kadett 1.7 D 5-drs. '89;
Renault 11 TL 5-drs '85
Honda Civic 3-drs '84
VW Golf 1600 3-drs '87
VW Golf 1,6 diesel 3-drs '81
Jeep CJ 7 hardtop '84
Nissan Kingcab 2,5D '92
Autosport
Schelsberg 175, Heerlen
Tel. 045-725507.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Citroën BX 16 RE '89 ; Toyota Corolla 1.8 GL diesel '85; Eend 2CV6 '84; Rover 3500 Van der Plas '83 Citroën Axel 12 TRS '85; Suzuki Bus geel kent. '83; Mercedes 200 D '78; VW Golf Diesel 5-drs. '80; BMW 323i 168 pk, zeer apart '81; Nissan Cherry 1.3 L 12-'82; VW Golf GTi 5-bak sportw. '82; VW Golf diesel '82; Porsche 924 i.z. g.st. '76; Volvo 343 GL autom. '80; Nissan Sunny '83; Ford Escort 1.3 L '81; Opel Kadett Caravan 12 S '80; Mitsubishi Colt GL '82 Mini 1000 '78; Opel Manta CC 2.0S autom. '80; BMW 316 LPG '82; VW Jetta 4-drs 1.6 S '80; Ford Taunus 16 L '80 ƒ 950,-. Inkoop, verkoop financiering, div. inruilers. Akerstraat Nrd 52C Hoensbroek. Tel. 045-224425. Geop. van 10.00-18.00 uur, zaterdag 10.00-17.00 uur.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Alfa 33 1.5 Ti '88; Suzuki Carry bus '86; Suzuki Swift GLS '88; Suzuki Alto autom. '88; Suzuki Alto '88; Suzuki Alto '82; Nissan Micra 1.0 GL '87; VW Golf '83; VW Golf Memphis '88; VW Polo '86; BMW 323i '83; BMW 318i '85; BMW 316 '84; BMW 315 '83; Fiat Panda 5-bak '87; Nissan Sunny SLX 1.6 Coupé '89; Honda Accord '88; Opel Rekord 2.0 S '85; Ford Fiësta 1100 '85; Ford Fiësta '85; Toyota Tercel '82; Ford Taunus '80; Mazda 323 '83; Porsche 924 '78. Autobedrijf REUBSAET, Op de Vey 47-49, Geleen. Tel. 046-744944. Uw adres APK keuring. Alle auto rep.

Mercedes 190 D 12-'88 1e eig. ƒ 41.000,-; 190 D '87 ƒ 29.000,-; Audi 100 CC 2.3i m. '89 1e eig. ƒ 23.000,-; 80 S '88/'90 v.a. ƒ 19.500,-; 80 D '88 ƒ 21.000,-; BMW 524 6 t.d. '88/'89 1e eig. ƒ 39.500,-; 520i aut. '88 1e eig. ƒ 37.500,-; 520i '86 ƒ 12.750,-; 525i/525 E '83/'85 v.a. ƒ 7.500,-; 320i touring '89 1e eig. ƒ 34.000,-; 316/318i '84/'87 v.a. ƒ 9.000,-; 732i '82 ƒ 7.750,-; Opel Omega 3000 sport '88 1e eig. ƒ 28.500,-; Omega 2.0 GLi aut. '89 1e eig. ƒ 21.750,-; Omega combi '88 1e eig. ƒ 20.750,-; Omega 1.8 S/2.0i '88/'90 v.a. ƒ 14.000,-; Senator 2.5i aut. '88, 1e eig. ƒ 26.500,-; Senator 3.0 '84/'86 v.a. ƒ 7.500,-; Kadett 1.7 D '90 1e eig. ƒ 19.500,-; Kadett GLD 5-drs '88 1e eig. ƒ 15.750,-; Kadett 1.2/1.3/1.6 '84/'89 v.a. ƒ 6.000,-; Kadett cabr. '81 ƒ 9.750,-; Omega 2.3 turbo D GLS '88 ƒ 18.500,-; VW Passat 1.8 CL '89 1e eig. ƒ 24.750,-; Golf CL D '86/'89 v.a. ƒ 12.000,-; Golf 1.3/X 1 '86/'89 v.a. ƒ 10.000,-; Passat D/Jetta '84/'85 v.a. ƒ 6.500,-; Golf GTi '77 excl. uitv. ƒ 4.500,-; Alfa 75 1.6/1.3/2.0 '86/'88 v.a. ƒ 11.500,-; 33 '87/'89 v.a. ƒ 10.500,-; Ford Siërra GLD '87/'90 v.a. ƒ 12.500,-; Siërra sedan '84/'90 v.a. ƒ 6.000,-; Siërra 2.3 D combi '88 1e eig. ƒ 17.750,-; Scorpio 2.0i DOHC '90 ƒ 21.750,-; Scorpio 2.0 GL '86/'89 v.a. ƒ 12.000,-; Capri 2.3 S excl. uitv. '80 ƒ 9.500,-; Escort 1.3/1.6/1.6D '82/'89 v.a. ƒ 4.000,-; Escort aut. '85 ƒ 8.250,-; Escort combi 1.8 D '88 1e eig. ƒ 14.750,-; Fiat Uno S IE '91 1e eig. ƒ 16.500,-; Tipo IE '90 1e eig. ƒ 17.750,-; Panda Fire '88 1e eig. ƒ 8.900,-; Croma CHT '87 1e eig. ƒ 12.750,-; Ritmo Silver '88 1e eig. ƒ 8.250,-; Peugeot 309 GTi 1.9 '89 1e eig. ƒ 23.500,-; 405 GR Break 1.9 '89 1e eig ƒ 25.500,-; 405 GR '88/'89 v.a. ƒ 16.500,-; 205 Junior '87 ƒ 10.000,-; Renault 19 GTR '89 1e eig. ƒ 17.750,-; 21 GTL '86/'88 v.a. ƒ 10.000,-; 11 GTX '86 ƒ 8.250,-; 25 GTS/GTX '85/'90 v.a. ƒ 7.500,-; Citroën BX Break TRD Turbo '88 1e eig. ƒ 18.250,-; BX Turbo D '89 ƒ 19.500,-; BX Palmares '88 1e eig. ƒ 13.750; BX '84/'88 v.a. ƒ 5.000,-; CX GTi aut. '87 ƒ 14.500,-; Toyota Celica 16 V '85 ƒ 8.500,-; Mazda 626 2.0 D combi '89 1e eig. ƒ 23.500,-; 626 GLX D '88 v.a. ƒ 17.000,-; 626 GLX '86/'89 v.a. ƒ 9.500,-; 626 2.0 coupé '88 1e eig. ƒ 18.750,-; 323 GLX '85 ƒ 7.500,-; RX 7 '80 ƒ 7.750,-. Tal van goedkope inruil auto's. Direkte 100% financiering. Han van SINTMAARTENSDIJK, Trichterweg 109, Brunssum. 045-229080.

Te k. CITROËN Visa Club 2 cyl. benz. verbr. 1 op 17, 5-drs. APK 12-'92, bwj. '83, pr. ƒ 2.750,-; Volvo 345 5-drs., bwj. '82 met acces. APK 4-'92, i.z.g.st. Pr. ƒ 3.450,-. Tel. 04498-54319

Te k. gevr. AUTO'S '79-'85. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel. 046-337810. Ook 's avonds.

Te koop gevraagd PERSONEN-AUTO'S en alle type bedrijfsauto's. Autobedrijf Loek Schaepkens te Klimmen. Tel. 04405-2896.

Saab 9000 turbo '89 ƒ 34.500,-; 900 GLS '84 ƒ 6.000,-; Volvo 440 GLT '89 1e eig. ƒ 22.500,-; 480 ES '87 ƒ 21.000,-; 740 GLE '84/'89 v.a. ƒ 11.000,-; 245 GLD combi '83/'85 v.a. ƒ 9.500,-; 240 GL '84/'85 v.a. ƒ 7.500,-; 340 '83/'89 v.a. ƒ 2.750,-; Honda Aerodeck 2.0 '86/'89 v.a. ƒ 13.500,-; Accord '86/'88 v.a. ƒ 12.000,-; Integra aut. '87 1e eig. ƒ 14.750,-; Mitsubishi Colt GLX '85 ƒ 7.750,-; Galant GL '88 ƒ 16.750,-; Nissan Bluebird '88/'89 v.a. ƒ 12.500,-; Cherry '85 ƒ 7.500,-; Sunny combi D '85 ƒ 7.000,-; Lada 2105 '90 1e eig. ƒ 7.250,-; Skoda 105 S '87 ƒ 3.500,-; Hyundai Stellar '85 ƒ 4.750,-; Suzuki Jeep SJ 413 '86 ƒ 11.500,-; Daihatsu Carry '83 ƒ 2.750,-; Lada Samara 1.3 '88 1e eig. ƒ 7.900,-; Porsche 944 aut. '84 ƒ 32.500,-; 924 '80/'85 v.a. ƒ 10.000,-. Tal van goedkope inruil auto's. Direkte 100% financiering. Han van SINTMAARTENSDIJK, Trichterweg 109, Brunssum. 045-229080.

Autobedr. Loek Schaepkens OPRUIMING: Opel Kadett 13i '90 nw.st. ƒ 19.900,-; Manta A speciaal uitgeb. ƒ 4.950,-; 3x Ascona 16S '83 v.a. ƒ 3.950,-; 3x Ascona '80 automaat en schakel v.a. ƒ 850,-; Ford Siërra automaat topconditie '84 ƒ 7.250,-; Fiësta nw. model '84 ƒ 6.950,-; Escort 1300 laser '83 z. mooi ƒ 5.950,-; Escort 1300 GL autom. ƒ 1.250,-; Alfa Romeo Sprint 1,5 Velois '82 ƒ 3.950,-; Giulietta 1,6 '81 ƒ 2.500,-; Renault 30 TX alle extra's '82 ƒ 3.500,-; Renault 9 GTS '82 ƒ 4.950,- Renault 9 Louisane '85 ƒ 8.500,-; Suzuki Jeep SJ 410, prima staat, cabrio, ƒ 8.500,-; 5 x Volvo 345 GL schakel plus autom. v.a. ƒ 1.250,-; Plm. 75 occasions tegen opruimprijzen. Klimmenderstr 110, Klimmen. Tel. 04405-2896.

Van Bovagbedr. goede INRUILERS met plm. 1 jr APK: VW Polo '78 ƒ 975,-; Honda Accord Sedan '80 ƒ 1.250,-; R5 TS '81, ƒ 1.500,-; R5 GTL '82 ƒ 2.750,-; Mini 1000 '80 ƒ 1.750,-; VW Golf diesel '82, Hunnecum 38, Nuth.

Sloopauto's

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel.045-254049.

RAPIE Stiba lid vraagt loop-sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-519637/046-512924

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Bedrijfswagens

Te k. Nissan CABSTAR gesl. bak, 1.800 kg laadverm., voor alle rijbew. 04459-2922

Te k. VW LT met open laadbak, bwj. '79, APK tot 5-12-'92, in pr. st. 045-213424.

Ford ECONOLINE bus, 6 cyl LPG, '81, APK 10-'92, ƒ 3950,- Hunnecum 38 Nuth

Ford SIËRRA 2.3 Diesel Station, 8-'89, grijs kenteken, metallic, ƒ 15.950,-. Tel. 04906-1387

Fiat DUCATO Diesel, 9-persoonsbus, 11-'87, wit, ƒ 17.950,-. Tel. 04906-1387

VW TRANSPORTER turbo diesel, 12-'89, wit, 70.000 km, ƒ 14.950,- excl. Tel. 04906-1387

VW GOLF Diesel 1988, 90.000 km. grijs kenteken, ƒ 13.950,-. Tel. 04906-1387

CITROËN Visa RD 1.7 Diesel, 12-'88, grijs kent. ƒ 8.950,-. Tel. 04906-1387.

Te k. MERCEDES 307D bwj. '83, APK tot 1993, pick up. Anjelierstr. 69, Heerlen.

PEUGEOT 205 XA diesel 8-'88, grijs kenteken, wit, ƒ 12.950 incl. 04906-1387

Onderdelen/acc.

Te k. 4 WINTERBANDEN en velgen voor BMW 3-serie Tel. 045-256546.

Te k. Golf GTi BLOK 1600, lopend te horen. Tel. 045-210072.

Te k. RH velgen 7 j. 195/15-50, pr. ƒ 1.000,-. Ehrensteinerstr. 5, Kerkrade.

KLASSIEKE BMW-onderdelen nodig? bwj. 1958 tot 1985. Bel 046-745726

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Motoren

Te k. SUZUKI 250cc GN, z.g.a.n., bwj.'88, met 2 koffers, km.st. 4.000, vr.pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-441356

Te k. HONDA Shadow 600 VT, bwj. '89. Tel. 04750-11228.

Te k. YAMAHA 535, bwj. '89, i.z.g.st. Tel. 04750-11228.

Te k. YAMAHA 700, bwj. '89, i.z.g.st. Tel. 04750-11228.

VERBOUWINGSUITVERKOOP! Uitzoeken. Gebruikte onderdelen en '91 kleding met hoge kortingen. Tevens occasions met speciale premies. Moto-shop Gulpen, Rijksweg 59. Tel. 04450-2451 (wpl. 2429).

Te k. HONDA CR 500, bwj. '89, vr.pr. ƒ 3.500,-. Inr. andere motor mog. Tel. 045-210072.

Te k. BMW R65, bwj. '80, met kuip en zijkoffers, z.g.a. nw. ƒ 8.500,-. 045-326560.

Te k. CROSSMOTOR Honda 250, bwj. 1991, weg. omstand. Zaterd. 12-16 u. Brandstr. 45, Einighausen.

HONDA GL 1100, techn. 100%, bwj.'81, spuitwerk; Honda GL 1000 HP, in perf. st., geh. origineel, bwj.'75, tel. 045-229236

Let op!!! Nieuwe partij SHOPPER met grote winterkorting. Tel. 045-229236

Te koop CROSSMOTOR CR 500, bwj. '87, pr. ƒ 2.550,-. Tel. 045-422025.

(Brom)fietsen

A.s. Zondag open
Cycles John Willemsen Bocholtz
Zondag geopend van 10.00 - 17.00 uur.
Maandag geopend van 10.00 - 20.00 uur.
* ATB-ers opgelet!! Vandaag en maandag Shimano SP[illegible] schoenen type 030 plus pedalen m. 737 setprijs nu ƒ 2[illegible]
* Opruiming Thermo Jacks ƒ 70,- en ƒ 99,-
* ATB, wielrenschoenen en shirts 25% tot 50% korting
* Overjarige fietsen 10% tot 25% korting
* Giant, Cadex, CFM1 met Shimano XTR
* Cannondale Delta V 2000
JULIANASTRAAT 2, BOCHOLTZ. Tel. 045 - 440169.

Gezocht oude HONDA bromfietsen, 4-takt, ook defect. Tel. 045-727637

ATB Liefhebbers. De nieuwe XTR groep nu bij ons voor ƒ 1.499,-. Math Salden Sittard.

SHOWPRIJZEN: Shimano Ultegra STI groep ƒ 925,-; Shimano Dura Ace STI groep ƒ 1.475,-; Vredestein racer ƒ 14,75; Binnenbanden ƒ 5,00 per stuk, 3 stuks voor ƒ 12,95; Draadvelgen Mavic open cd ƒ 40,-; Spaken Hoshi per 100 stuks ƒ 25,-; Sedis ketting ƒ 10,-. Math Salden, Limbricht. Vrijdag 27 december koopavond!!!!!!!

ATB liefhebbers opgelet! De Nieuwe XTR groep nu ƒ 1.499,-; XT groep o.m. ƒ 799,-; STI schakelset nu ƒ 89,-. Math SALDEN Sittard. Donderdagavond koopavond!!!!!!!

SHOWPRIJZEN voor ATB of wielrenner. Winterkleding met 20% tot 50% korting. Vrijd. 27 december koopavond. Math Salden Limbricht

Giant-Koga-Gazelle-Raleigh FIETSEN 1992 uit voorraad leverbaar. 1990-1991 extra korting. Div. gebr race- en ATB fietsen. Bert Rekers, Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Te k. Puch MAXI, i.z.g.st. met verzek., pr. ƒ 400,-. Tel. 045-320185.

Te koop SPARTAMED, ½ jaar oud, z.g.a.n., ƒ 1.000,-. Tel. 045-452543.

Te k. YAMAHA DT, i.z.g[illegible] rood/zwart, 1988, pr.n.o[illegible] Tel. 045-417356.

EINDEJAARSPRIJZEN. Onze prijzen géén lo[illegible] Vespa Ciao PRO ƒ 1[illegible] korting; Suzuki T5[illegible] ƒ 1.000,- korting. M[illegible] Salden Limbricht.

Te k. HONDA MTX, [illegible] 1988, i.z.g.st. Tel. [illegible] 312051.

Te k. HONDA MTX, bwj. [illegible] z.g.a.nw. pr. ƒ 900,-. [illegible] 043-478344.

Te koop RACEFIETS [illegible] versn.; rollerbank Tacx. [illegible] 04492-3683.

Te k. VESPA Ciao, i.z.g[illegible] ƒ 550,-, na 17.00 uur. He[illegible]renweg 280, Heerlen.

Te k. YAMAHA DTR 50, b[illegible] '91, en verz., ƒ 2.15[illegible] Vespa Ciao met sterw. [illegible] verz. ƒ 750,-. Tel. 0[illegible] 465133 b.g.g. 461930.

Koopje ZÜNDAPP CS 50, [illegible] uitst. staat., Panneberg 6[illegible] Hoensbroek.

Te k. PUCH Maxi Special, [illegible] nw.st., met verzek., 6 m[illegible] 200 km. Tel. 045-231120.

Voorverkoop VUURWE[illegible] t/m 28 dec. Bert Rekers, Wi[illegible]lemstr. 85, Heerlen. Te[illegible] 045-726840.

Te k. Gazelle HERENFIE[illegible] Tel. 045-423970.

Wintersport

Te k. 2 paar SKI'S e[illegible] schoenen mt. 40 en 45 Al[illegible]mic. Tel. 045-316537.

Vakantie en Rekreatie

Caravans/Tenten

SPECIALE AANBIEDINGEN
tijdens KERST en NIEUWJAARS SHOW

GRUAU Caravans
Compleet met voortent, reservewiel en gasfles
met kortingen tot ƒ 4.000,-

Exclusief dealer van o.a.
ERIBA Touring en Nova modellen
ESTEREL - Klapcaravan, Primeur voor Limburg
PREDOM - polyester caravan, vanaf ƒ 6.195,-
BOBCAT - Hefdakvouwwagen

EN NATUURLIJK
Vouwwagens
Toonaangevend in Limburg met de topmerken:
TRIGANO
met 3.2 mtr. diepe voortent, nu al vanaf ƒ 5.295,-
SCOUT
een onverwoestbaar Nederlands topprodukt

Kortom te veel om op te noemen
Dit moet U gezien hebben!

Kom éèns kijken in Koningsbosch!

Camping Cars Ridderbeks
Prinsenbaan 180, 6104 RS Koningsbosch (Echt)
Telefoon: 04743-2213

Lid BOVAG en ANWB Bondsverhuurder
Feestdagen gesloten.

Te k. HOBBY Luxe 420 bwj. '90, badr., vaste w.c., nieuwe voort., tel. 04498-54664.

Te k. TEC Weltbumler 495, toiletr., Brand voortent 1987. Tel. 04498-54390.

Te k. STACARAVAN leng[illegible] 12m met spits dak, 2 slpk[illegible] en ligbad. vr.pr. ƒ 11.500,- Tel. 045-211514.

Voor Piccolo's
zie verder pagina 12

Grote Limburgs Dagblad-puzzelactie

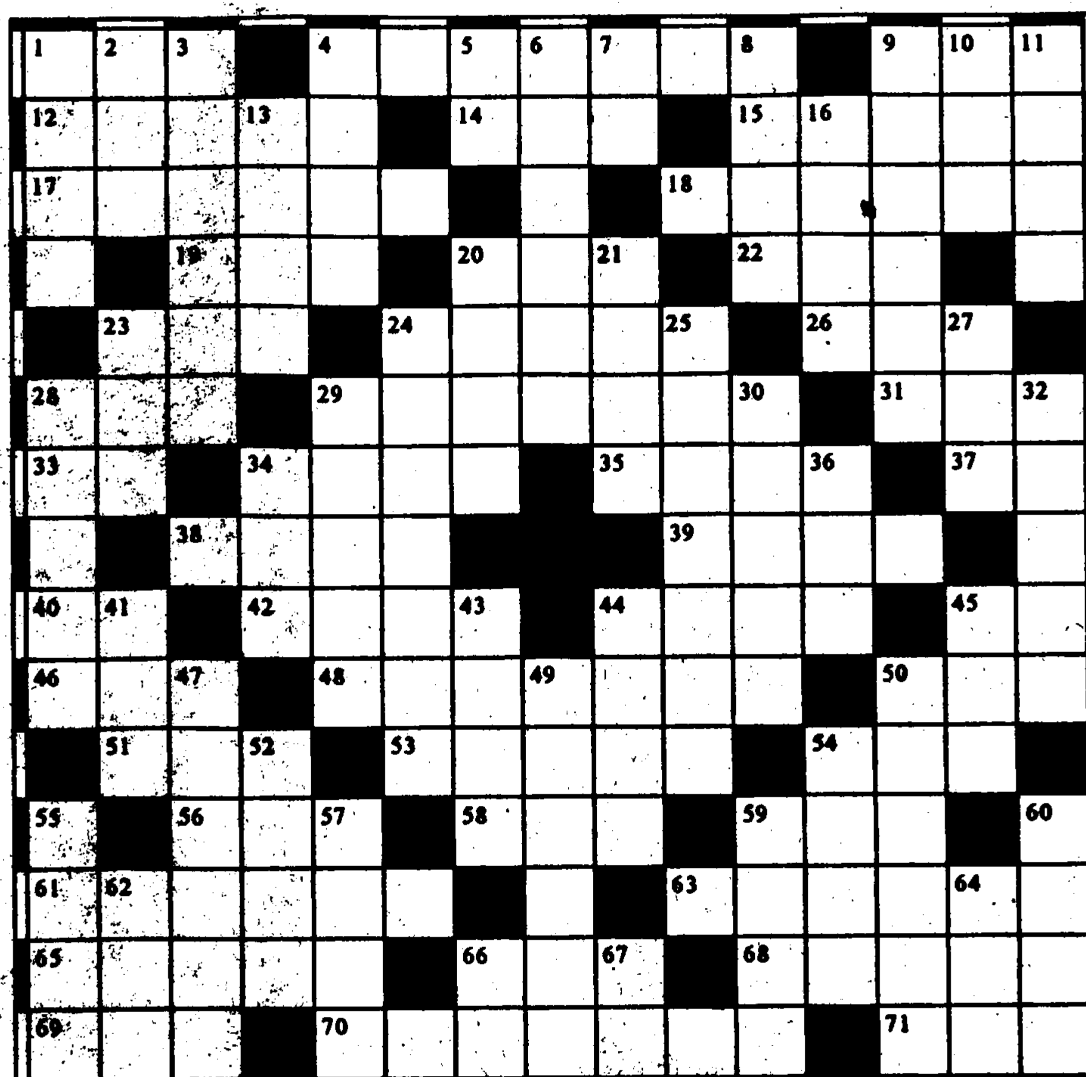
Zo kunt u deelnemen

PER GIRO OF BANK:
Schrijf de oplossing op een giro/bank-overschrijving onder het woord "Mededelingen" en maak minimaal *f* 3,– over naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad Postbank: 19 75 600
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

PER BRIEFKAART:
Noteer aan de linkerkant van de briefkaart uw naam, adres en woonplaats. Vermeld tevens de oplossing van de betreffende puzzel. Behalve de gewone frankering plakt u tenminste *f* 3,- aan postzegels bij. U stuurt de briefkaart naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

Voorwaarden: om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet per giro of bank ten minste drie gulden zijn overgemaakt of op de briefkaart naast het gewone porto ten minste drie gulden extra aan geldige postzegels zijn bijgeplakt. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wilt. Hoe meer inzendingen, hoe meer kansen op een prijs. Bovendien geeft u meer steun aan de goede doelen van [illegible] geen abonnee te zijn. Medewerkers van Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. mogen meepuzzelen, maar komen niet in aanmerking voor het winnen van een prijs. Per giro deelnemen is het voordeligst, aangezien dit geen extra (porto)kosten met zich meebrengt. Het overgemaakte bedrag komt geheel ten goede van de Puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaarten moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT. De oplossingen en de einduitslag zijn gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen die ook de prijstrekkingen verricht.

PUZZEL NUMMER 3

Horizontaal: 1. plaats in Frankrijk; 4. grappenmaker; 9. plaats in België; 12. omwentelingslichaam; 14. vis; 15. verder in de tijd; 17. van een merkteken voorzien; 18. daarna; 19. plaats in Drenthe; 20. groente; 22. wortel; 23. op grote afstand; 24. kleur; 26. windrichting; 28. hoen; 29. korte vuurmond; 31. sneeuwschaats; 33. spil; 34. Duitse munt; 35. stekelig dier; 37. voegwoord; 38. glas bier; 39. vogel; 40. getij; 42. tijdperk; 44. verzoek; 45. persoonlijk voornaamwoord; 46. zeehond; 48. op geen enkele plaats; 50. schrijfgerei; 51. spoedig; 53. gebak; 54. vurig aanhanger; 56. loot; 58. luchtvaartmaatschappij; 59. harde kern; 61. van een mat voorzien; 63. plaats in Limburg; 65. zich recht verheffend; 66. nauw; 68. interest; 69. heks; 70. zonderling en grillig van vorm; 71. uitstekend strookje.

Verticaal: 1. behoeftige; 2. strafwerktuig; 3. lijn; 4. Belgische kiezelzandsteen; 5. rivier in Noord-Brabant; 6. lat op het dakbeschot; 7. jongstleden; 8. buigzaam; 9. plaats in Friesland; 10. wortel; 11. rivier in Italië; 13. berggeel; 16. plaats in Zuid-Jemen; 20. Engels eiland voor de Franse kust; 21. jongensnaam; 23. waterdier; 24. afbeelding; 25. deel van een cirkelomtrek; 27. in orde; 28. beestje na een feestje; 29. lange nekharen; 30. al; 32. in elkaar; 34. meisjesnaam; 36. watering; 41. het bieden; 43. rijstbrandewijn; 44. begroeide zijkant van een weg; 45. de mensen; 47. broekophouder; 49. hoffelijk; 50. octrooi; 52. tegen; 54. rij; 55. plaats in de Sowjet-Unie; 57. nakomeling; 59. bloembed; 60. snavel; 62. atmosfeer overdruk; 64. Griekse letter; 66. omroepvereniging; 67. persoonlijk voornaamwoord.

Oplossing puzzel nr. 3

Als u de hele puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 64 - 28 - 25 - 53 - 19 - 2 achter elkaar zetten.

U leest dan een woord dat tevens de oplossing van onze puzzel vormt. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren, **samen met het nummer van de puzzel,** want u hebt dit nog nodig aan het einde van onze uit 20 ronden bestaande puzzelactie.

Bewaar daarom ALLE oplossingen!
De oplossing voor puzzel 3 moet vóór 2 januari 1992 in ons bezit zijn.

Doe mee en steun de goede doelen

20 weken lang publiceren wij op zaterdag een puzzel waaraan u kunt deelnemen en een kans maakt op de wekelijkse geldprijzen en de **hoofdprijs van *f* 5000,–**

De opbrengst van de puzzel gaat naar goede doelen, 75% is bestemd voor Het Limburgs Instituut voor kinderrevalidatie 'Franciscusoord' te Valkenburg en 25% van de opbrengst is bestemd voor de Stichting Jo Hansenprijs te Meerssen

Inlichtingen:
Voor inlichtingen kunt u tijdens kantooruren telefonisch terecht onder nummer **045 - 739911.**

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 2 december 1991 aan het bestuur van het Limburgs Instituut voor Kinderrevalidatie "Franciscusoord" te Valkenburg vergunning verleend onder nummer L.O. 910/130/188.91.

De wekelijkse prijzen

Eerste prijs f 1000,-

Tweede prijs f 300,-

Derde prijs f 150,-

Vierde prijs f 100,-

Vijfde t/m tiende prijs f 50,-

Prijswinnaars puzzel no. 1 Oplossing: CIRKEL

1e prijs
Fam. M. In 't Groen-de Wijs
Blijdestein 28
6132 CS Sittard

2e prijs
G. van Kampen
Marktstraat 169
6431 LN Hoensbroek

3e prijs
Mej. E. Klinkers
Bethlehemstraat 32
6418 GK Heerlen

4e prijs
Mevr. G. Pluymen-Jacobs
Dolberg 10
6343 AK Klimmen

5e prijs
Mevr. Gerarts
Touwslager 32
6444 LC Brunssum

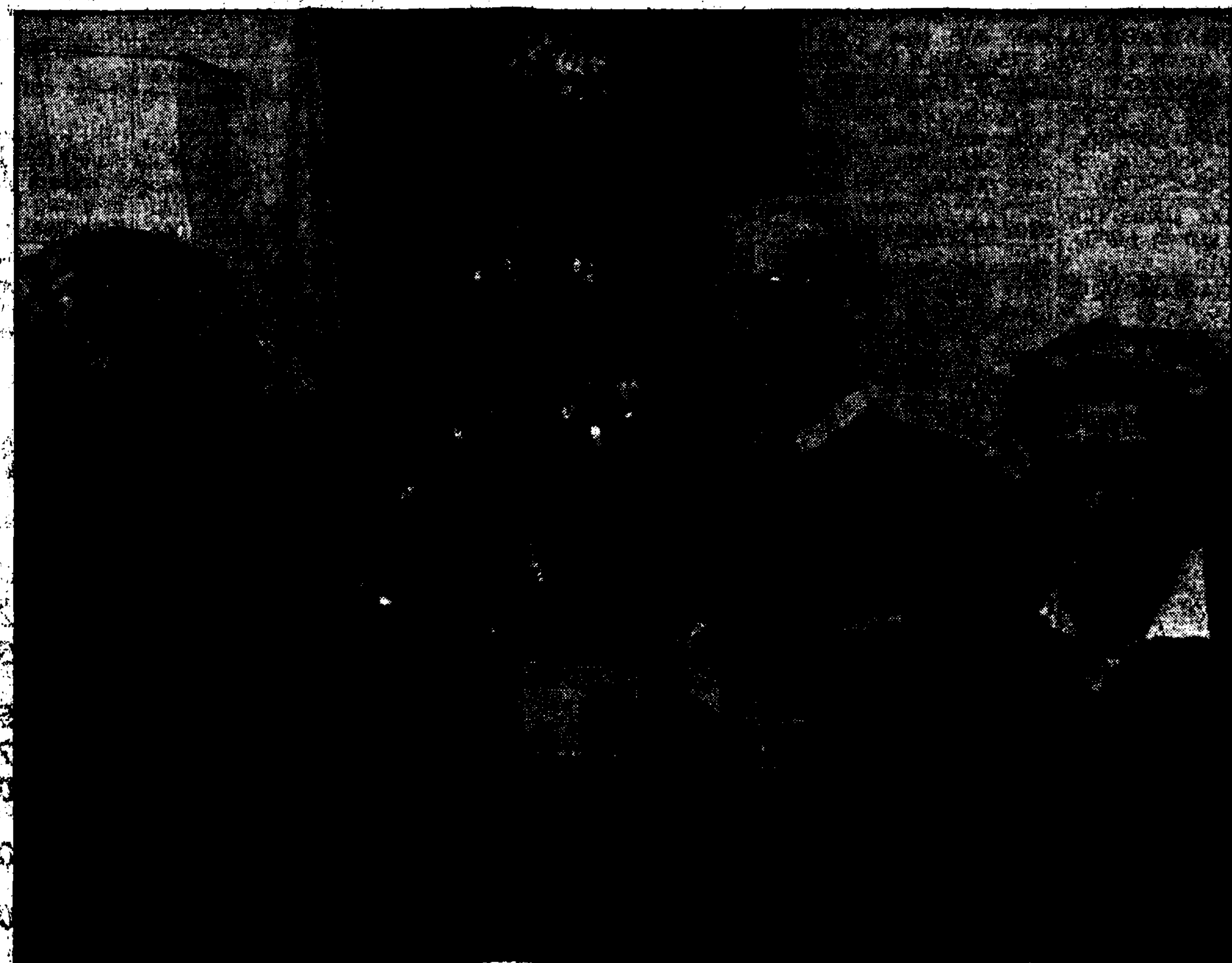
6e prijs
Fam. J. Paquay-v.d. Heyden
Churchillstraat 26
6441 JT Brunssum

7e prijs
Fam. J. Jaskowiak-Monsuwe
Hunsstraat 37
6367 JJ Ubachsberg

8e prijs
Fam. J. Roeters
Wijngaardskamp 23
6121 KC Born

9e prijs
Fam. J. de Groot-Riggelink
P. Ecrevissestraat 19
6136 JD Sittard

10e prijs
Mevr. J.G.A. Hendriks-Simons
Trigonlaan 14
6413 LP Heerlen

● *Hoofd PR en Promotie van het Limburgs Dagblad Karel van Knippenberg reikt het eerste puzzelduizendje uit aan mevrouw Roberdina in 't Groen, terwijl haar man lachend toekijkt.*
Foto: PETER ROOZEN

Het eerste duizendje

SITTARD – De eerste trekking door notaris Muijters van de eerste Limburgs Dagbladpuzzel van dit puzzelseizoen was heel toepasselijk ook meteen de eerste prijs. Dat mevrouw Roberdina in 't Groen uit Sittard ook voor de eerste keer een prijs won in een puzzel maakt het toeval rond de eerste puzzeltrekking compleet.

Dat de deelnemers aan de grote Limburgs Dagbladpuzzel niet onbekend zijn in de wereld van de puzzel mag duidelijk zijn. Roberdina in 't Groen mag zich scharen onder de verwoede puzzelaars, hetgeen blijkt uit de superdikke woorden- en puzzelboeken, die onder handbereik verspreid in de kamer liggen.

De familie In 't Groen verhuisde in 1950 van Kaatsheuvel naar Zuid-Limburg, waar echtgenoot Martin jarenlang werkzaam was als technisch ambtenaar bij het Fonds Sociale Instellingen. De hoofdprijs is voor het echtpaar een leuke afsluiting van het jaar. Naar alle waarschijnlijkheid zal het geld worden gebruikt voor een vakantie in eigen land.

Vliegende Brigade actief vanuit Franciscusoord

Hulp voor 'onhandige' kind op gewone school

DOOR JAN DIEDEREN

HOUTHEM - Er zijn kinderen op gewone scholen die, zonder direct gehandicapt te zijn, toch een achterstand hebben in hun motoriek. Zulke 'onhandige' kinderen hebben meer moeite met schrijven, knippen of plakken dan andere kinderen. Ze vallen zonder aanwijsbare oorzaak of stoten zich op onbegrijpelijke wijze aan een tafel of ander meubelstuk. Fietsen of zwemmen krijgen ze niet of maar heel moeilijk onder de knie.

Als die problemen zich voordoen kijkt men niet meer zoals in het verleden lijdzaam toe maar trekken onderwijzer of ouders, soms ook een arts, aan de bel. En dat gebeurt bij de zogeheten 'Vliegende Brigade' van het Franciscusoord, waar een deel van de opbrengst van de Limburgs Dagblad-puzzelactie naar toe gaat. Die brigade, een werkteam waarin onderwijskundigen, een ergotherapeut en een fysiotherapeut zitten, komt dan in actie. In eerste instantie wordt bekeken of er werkelijk sprake is van een lichamelijk probleem in lichte vorm. Als dat inderdaad het geval is wordt actie ondernomen.

„Wij proberen eerst inzicht te krijgen in het probleem," zegt Sieneke Vrieze, die als onderwijskundige de leiding heeft van de Vliegende Brigade. Deze brengt een bezoek aan de school om het kind met de problemen een tijdje zorgvuldig te observeren. Dan volgt er een onderzoek in de gymnastiekzaal of andere ruimte: het kind moet allerlei bewegingen maken en houdingen nadoen en wordt daarbij niet alleen door de deskundigen van de brigade bekeken maar ook door de ouders. „Die zien soms sneller wat er fout gaat," is de ervaring van de onderwijsspecialiste.

Aan de hand van observatie en onderzoek, alsmede een ingevuld vragenformulier buigt het team zich over het probleem en wordt er vervolgens een advies uitgebracht aan ouders en school. Vaak kunnen de problemen worden verholpen met gerichte aandacht van school en ouders zelf. Soms ook heeft een kind een extra steuntje nodig en komt het in een medisch circuit terecht. Soms wordt er een beroep gedaan op een (neuro)psycholoog. Een enkele keer zijn de achterstandsproblemen bij een kind te wijten aan de situatie thuis en wordt maatschappelijk werk ingeschakeld. „Wij proberen een zodanig advies te geven dat de school ermee verder kan. De school moet zelf de oplossing leveren. Dat doen wij niet," benadrukt Sieneke Vrieze.

De Vliegende Brigade werd verleden jaar gevormd en startte de werkzaamheden op 1 augustus 1990. Sindsdien zijn er bijna zestig aanvragen behandeld. Opvallend is dat die tot nu toe vooral jongens betroffen van zes en zeven jaar. Sieneke Vrieze vindt dat wel gunstig omdat het nog niet een leeftijd is waarop er veel verbeterd kan worden aan het kind.

De leidster van het team benadrukt dat het werk van de Vliegende Brigade een aanvulling is op dat van de schoolbegeleidingsdiensten. „Gelukkig is dat in onderlinge gesprekken ook ingezien. Aanvankelijk zagen de schoolbegeleidingsdiensten ons als concurrenten, maar zij weten nu dat wij op een heel specifiek terrein kinderen helpen."

Het initiatief is vooralsnog uniek in Nederland. Daar mag men dan wel trots op zijn, het heeft als nadeel dat er geen (overheids)geld voor beschikbaar is. „Maar wij vonden het zo belangrijk gezien de vraag vanuit de scholen dat we toch maar gestart zijn," zegt directeur Jan Castelein van het Franciscusoord. Hij beseft dat het project wel een ton per jaar kost en dat er vooralsnog tot augustus van volgend jaar wordt doorgegaan. „Het betekent doodsimpel dat we 200.000 gulden uitgeven, die we niet hebben."

Volgens Castelein wordt allerwege waardering uitgesproken voor het project. „Ook door de politiek in de personen van kamerleden als Frissen en Hermes. Ze hebben toegezegd om geld los te weken bij de minister." Jan Castelein hoopt dat zij erin slagen een structurele financiering van de grond te krijgen, zodat de Vliegende brigade ook na augustus 1992 erop uit kan gaan in Zuid-Limburg en soortgelijke teams ook elders in het land aan de slag kunnen.

Vakantie

Caravans/Tenten

Zo goed als nieuwe

Sta-caravans

Beckers heeft beslag weten te leggen op een aantal luxe sta-caravans van bouwjaar 1990.
Deze ex-verhuur sta-caravans verkeren in nieuwstaat en beschikken over 3 slaapkamers, een bad/toiletruimte, een ruime keuken en riante woonruimte. Beckers biedt deze stacaravans kompleet ingericht en met alle apparatuur aan voor slechts ƒ 19.500,- (levering april 1992).
Kom vandaag nog naar onze showroom en vraag alle informatie!
Haast u, want het aantal is beperkt.
Inruil mogelijk. Gunstige financieringsmogelijkheden.

Beckers Sittard

Handelsstr. 31 (Handelscentr. Bergerweg) 6135 KL Sittard. Tel. 046-580858.

Attentie

Nu de Chateau en Homecar ex-verhuur caravans met duizenden guldens korting in de aanbieding. RALON CARAVANS Brommelen 58 A, Geulle. Tel. 043-645079.

Te huur

staanplaatsen voor caravan op jaarbasis à ƒ 1.500,-. Landhuisjes p.wk of maand. *Midden 5000 ha. ongeschonden bos-, heide- en duinlandschap; ruime wandel- en fietsgelegenheid; meerdere interessante daguitstappen mogelijk!

natuurzwembad

in drinkbaar water, sneeuwwit strand; zonnige terrassen; vis- en roeivijvers, bar en restaurant.

Vier sterren camping "de wouterbron"

Kattebeekstr. 1, 3680 Opoeteren Belgisch Limburg Tel. en fax. 09-32-11854300.

CARAVANSTALLING in Heerlen vanaf ƒ 200,-. Verhard, afgesloten en bewaakt. Tel. 09-32.11722307.

Te k. diverse Hobby PRESTIGES, alle geh. compl. 6.10m, 5.10m, 5.20m, 4.80m, 4.35m. 040-621474.

Te k. WINTERVOORTENT met pvc-dak, merk mehler, voor caravan van 4m, omloop plm. 8.30m. Tel. 045-271137.

Te k. gevr. TOURCARAVANS v.a. bwj. 1980. Tel. 04492-5296.

Kerst en NIEUWJAARSSHOW, va. 21 dec. 1991 t.m 4 jan.1992 Van Wilk, Beyerland, Sprinter, Vitesse, Quartz en Award tour caravans. Ruime keuze in gebruikte caravans en vouwwagens, tevens een uitgebreide onderdelen-accessoires en camping shop. Ook alles voor uw wintersport met caravan. Nu speciale kerst- en nieuwjaars-aanbiedingen. Voor verhuur, service en kwaliteit is uw adres De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141 ind. park. nrd. Sittard. Tel. 046-513634 op zon. en feestdagen gesloten.

Te huur kampeerauto's en CARAVANS bij V.O.F. 't Wieleke, Gezellenbaan 5, 5813 EA Ysselsteyn. Tel. 04785-1669 b.g.g. 1310.

Campers

Te huur kamper- en caravanstalling. Bouwen, verkoop, huur en verhuur kampeerwagens. Gebr.JACOBS Hommerterweg 278, Amstenrade. 04492-2942.

Op vakantie lekker vrij en ongedwongen, huur dan een camper bij V.O.F. 't Wieleke, Gezellenbaan 5, 5813 EA Ysselsteyn. Tel. 04785-1669 b.g.g. 1310.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Portugal

Algarve Winterzon Promotie

1 week Carvoeiro luxe **** app. en vlucht v.a. ƒ 560,-
Bel voor info en prijslijst: B.B.M. Leisure International: Tel. 045-214079

(Huis)dieren

Handtamme en pratende PAPEGAAIEN, ook baby's. Anane, Bleijerheidestr. 10 Kerkrade. Tel. 045-351340. Inruil voor kweek mogelijk. Zondag 22 december open van 13.00 tot 17.00 uur.

In- en verkoop van goede sport- en recreatiepaarden. Stal de blauwe Steen, Rob JOOSTEN, tel. 045-242864.

Sier-eend-GANS-fazantstomme pauw-AM. wilde kalkoenen (brandnetelverdelgers). 04499-1499.

Te k. engelse gladhaar FOXTERRIERS en bouvier met stamboom. 04742-2209.

Prachtige BOBTAILPUPS ingeent. en ontwormd, met garantie. Tel. 04923-62960 b.g.g. 04137-9406.

Te k. DOBERMANNS pups en berner-sennen pups. Tel. 08866-2483.

Te k. 9 wkn oude PUPPY Labrador. Tel. 04454-3696.

Voor ser. gegad. teg. kleine verg. af te halen: 2 lieve KATTEN, zijn graag buiten, gewend aan kind. en honden. Tel. 045-417333.

Jonge ZEEBRAVINKJES ƒ 8,- per paar. Tel. 045-426891.

Rustig tehuis gezocht voor cruizing WELSHTERRIER, reef 1 jaar. Tel. 045-426891.

Te k GOLDEN RETRIEVERPUPS met stamb., ingeent en ontw. Tel. 04241-1549.

Te k. mooie Duitse DOGGERPUPS met stamboom, zwart en gevlekt. D.D. kennel, van 't Oemseler Heem. Tel. 04404-1490.

Te k. PUPS van div. gr. en J. honderassen, ook bast. allen ing. en ontw. plus garantie. Tel. 09-3211863809.

Te k. Duitse HERDERPUPS met stamb., geent en ontw. Te bevr. 045-224767.

Te koop WESTHIGHLANDWHITETERRIER pup, teefje 10 weken, met stamboom, ingeent en ontwormd. Tel. 04765-3171.

Kennel v.d. Kronkelhoeve Siberische HUSKY-PUPS met stamboom. 046-751985

Te k. Duitse Staande DRAADHAARPUPS met stamb. Tel. 045-257296.

Te k. AIREDALE Terrierpups met stamb., ingeent en ontwormd, pr. ƒ 750,-. Tel. 046-756103.

Jonge DISCUSVISSEN van kweker, min. 4 st. à ƒ 17,50. 045-323280 Schaesberg.

Te koop vette GANZEN. Winthagen 28, Voerendaal. Tel. 045-751936.

AIREDALETERRIERPUPS, met stamb. ingeent en ontw. Tel. 04128-1050.

Te k. Mechelse HERDER, 7 mnd. oud, goed waaks. Tel. 04492-3421.

Te k. mini YORKSHIRETERRIERTJES, met garantie. Kennel Oos Heim Tel. 04404-1527.

Te k. Duitse HERDERPUPS 2 reu-tjes, 8 wkn. met stamb Tel. 045-241610.

Te k. Golden RETRIEVERPUPS met stamboom, ouders HD-vrij, met garantie. Tel. 04977-81117.

Te k. Golden RETRIEVERPUPS met stamb. ingeent en ontw. Tel. 04138-72443.

Te k. 2 zeer mooie DOBERMANNPUPS (teefjes), 4 mnd. met prachtige stamb. pr. ƒ 750,-. Tel. 08866-3151

Te k. nest SCHIPPERKE en nest zwarte bouviers, met stamboom. Vader kamp. afstamm. Mertens, Putveestr. 14, Montfort. 04744-1677.

Te koop Western ZADEL maat pony. Tel. 045-241609

Te k. mooie YORKSHIRE-Terriers, ingeënt en ontwormd. Tel. 045-351527.

Te koop gestroomde BOXERPUP 8 weken oud, Tel. 04764-1540.

Te k. zwarte en zilvergrijze DWERGPOEDELS, ingeënt en ontwormd, klein soort, tel. 04750-16590.

Te k. Perzische KITTENS met st.boom van M.K. Tel. 04750-27106.

Pracht. Franse BULLDOGPUPS, stamb. ingeent, ontw Lid. HBC. Tel. 040-853824.

Te koop PONY stokmaat 127. Thull 19A, Schinnen. Tel. 04493-2888 toestel 10.

Gratis af te halen BOUVIER, 7 jr. oud, goed waaks, niet geschikt voor kinderen. Tel. 04492-5210 na 15.00 uur.

Goed tehuis gezocht voor jonge HONDJES, (geen handelaren). Aan de Voegelstang 11, Landgraaf, 045-323487

Te k. nestje zwart-rode TECKELS, geent en paspoort. 04754-81549.

SCHAPENBOKKEN te koop Tel. 04405-2524

Te k. blonde LABRADORPUPS uit prima ouders, ingeent en ontw. pr. ƒ 400,-. 04130-65075.

Te k. zeer mooie BOUVIERS, Pekineesjes en Dobbermanpups. Tel. 04498-57096.

Div. tamme en sprekende ARA'S, rose en geel-kuifkakatoes, grijze roodstaarten en amazones, tev. inruil en inkoop en gespreide bet. mog. Morgen van 11.00-17.00 uur geopend. Fa. Handels, Pr. Mauritslaan 2, 6191 EG Beek.

BOEMERS, Yorksterriers, dwergpoedels, Perzische katjes. Walem 11 A, Schin op Geul. Tel. 04459-1237.

Kennel Woolyball's heeft momenteel prachtige BOBTAILPUPS te k. met stamboom. Inl. A. Lamers. Tel. 045-314173.

Wegens ruimte gebrek gratis af te halen 3 mooie KATTEN, kater 1½ jr.; kater ½ jr.; poesje 5 mnd. Tel. 045-722175

Te koop YORKSHIRE TERRIERTJES, zeer klein en mooi. Tel. 046-371833.

Te k. mooie BOOMERHONDJES pups ingeent en ontwormd. Tel. 040-863946.

Te k. pups van Golden Retrievers, COLLIES, Bouviers Labradors, Keeshonden, Maltezers, Teckels en Yorkshires en Boomertjes. Tel. 04958-91851. Beide kerstdagen gesloten.

Te k. gevraagd blonde BOUVIER, Cocker-spaniël of Poedel. Tel. 045-321231.

Te k. BERNER-SENNENPUPS met stamboom, ing., ontw., getat., ouders HD-vrij Tel. 04990-72723.

Te k. Golden RETRIEVERPUPS 1e worp, ingeënt, ontwormd met stamboom. Tel. 04138-76084.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. Golden RETRIEVERPUPS met stamb., ingeënt en ontwormd. 04113-1403.

Te koop YORKSHIRETERRIERS pups, met stamboom. Tel. 045-232294.

Rijles

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen. Inl. 04750-32428. Niet geslaagd geld terug. Vr. naar onze voorwaarden.

Rijlessen Autorijschool Thijs MAYNTZ rijksgediplomeerd. Voor een goede en gunstige rij-opleiding! Ieder die zich voor 1 januari 1992 aanmeld voor een rij-opleiding cat. B (schakelauto) krijgt de eerste tien rijlessen à ƒ 30,- (75 min.) en de aanvraagkosten voor een rij-examen gratis!! (Normale lesprijs ƒ 40,- per 75 min.) Tel. 045-440994. Gespecialiseerd in het opleiden en slagen voor rijbewijs cat. B Schakelauto!!

Haal uw RIJBEWIJS in 3, 6, 9 wk. Hoge slaagkans. U lest in een BMW. Examen in Heerlen of Geleen; ook 8-daagse rijopleidingen, vrachtauto, aanhangwagen. Inl. Bovag rijschool Th. van Bentum Hoensbroek, tel. 045-217487.

NIEUWJAARSAANBIEDING!! de eerste 10 autorijlessen ƒ 30,- per les. Autorijschool Peter Boersma. Tel. 045-256663

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Huwelijk/Kennismaking

Iedere vrijdag, zaterdag, maandag, dansen voor iets ouder publiek, vanaf 21.00 uur. 's maandags 10 consumptiebonnen voor ƒ 16,-.

Tev. 1e en 2e Kerstdag geopend en Oud- en Nieuwjaar

vanaf 21.00 uur.

Bar Dancing De Fontein

Schandelerboord 7, t.o. Kerk Meezenbroek Heerlen.

Chalet, Korneetstr. 25a, Treebeek/Brunssum. 045-211375.
1e en 2e kerstdag gesloten, Dinsdag 31 december a.s.

"Grandioze Sylvesterparty"

Optreden Peggy en Richard en div. artiesten. Incl.: drank, warm en koud buffet. 1 januari a.s.

Groot Nieuwjaarsbal

Donderdag alleenstaandenbal, DJ Ed. Aanv. 21.00 uur. Kaarten in voorverkoop.

Aids infolijn

Bel gratis

06-0.22.22.20

Maand. t/m vrijd. van 14.00 tot 22.00 uur.

Homo lesbisch... en op zoek naar een relatie:

Idemdito

Stg. Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, Delft, 015-136631. Erkend door Raad van Toezicht.

(ONT)SPANNEND UIT? binnen 24 u. in blind date? BEL: 04990-60628 de afsprakenmaker van Zuid Nederland

Meeting Point

Nieuw en uniek in Limburg Buro Efficiency voor een

"Open Date"

Op stap met een onbekende Gezellig uit eten, theater, discotheek, film, museum, popconcert, winkelen etc. Maand. dec. en jan.

Gratis inschr.

Info.: tel. 04406-16253

Zoek(t) u/jij een VRIEND-(IN)? Word(t) lid van de Christelijke Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392 2130 AJ Hoofddorp.

Jonge man 30 jr. zoekt VRIENDIN tussen 26 en 32 jr. Kind geen bezw. Br. met foto's worden op erew. beantw. o.nr. B-0055 L.D., Postb. 2610, 6401 DC Hrln.

Weduwnaar z.k.m. WEDUWE, lft. 68/70 jr. Br.o.nr. B-0060, L.D. Postbus 2610, 6401 DP Heerlen.

ALLEENSTAANDEN, werkgroep 't Gulikshoes, Agricolastr.-Ophoven 1, Sittard, organiseert a.s. zond. en 2e kerstdag een dans- en contactavond. Zond. 29 dec. is er geen dansen. Bewijs verplicht. Inl. 046-747962.

J.man 32 jr. gesch. z.k.m. lieve VROUW, kind g. bezw. tot 35 jr. v. ser. relatie. Geen uitg.type. Wie durft? Br.o.nr. B-0065, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Reisgenoten, (pen)vrienden uitgaan/aktiviteiten, relatie. Info gratis REISGENOTENKRANT: Pb. 15, 5600 AA Eindhoven. Ook: Interrail en 1001 alleengaandenreizen.

Iedere zaterdag en zondag gezellige dans- en contactavond voor boven de 30 jaar, in de kelderbar LA CHALET in Treebeek. DJ Richard, zaal open 20.00 uur. Iedere donderdag alleenstaandenbal. Chalet Treebeek, Korneetstr. 25a. Tel. 045-211375.

Heb plaats voor een jongere VROUW als lichtpunt in mijn leven. Ben midden veertig, nauwelijks verouderd, 1.80 m., sportief, academisch gevormd en gewaardeerd. Br.o.nr. B-0003 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen

J. MAN, zkt. intelligente, enthousiaste jonge vrouw die makkelijk te ontmoedigen is of jonge vrouw die eerzuchtig, eerlijk en spontaan is. Br.o.nr. B-0037 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen

MYRA bemiddelingsburo, vele tientallen Poolse vrouwen met in alle leeftijden hebben net als u eenzame feestdagen. Als U een fijne partner zoekt voor het leven, maak dan eens een afspraak. Bel nu 045-229 448. Wij zijn officieel ingeschreven.

Café dancing WINDROSE!! Akerstr. Nrd. 150, Hoensbroek. Geop. v. woensdag t/m zondag. 1e en 2e Kerstdag geopend vanaf 22.00 uur. Muziek voor elk wat wils.

Jongeman, 35 jr. gesch. zkt. ser. kennism. met MEISJE/vrouw 25 tot 36 jaar. Kinderen geen bezwaar. Brief met foto en tel. o.nr. B-0068, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

VROUW, 38 jr., zoekt bivrouw, met mede weten van man. Brieven aan: Postbus 2646, 6201 KA, Maastricht

Societeit Heerlen v. alleenstaanden, zaterdag CONTACTAVOND met D.J. Skippy in cafe St. Berb, St. Barbarastr. 115 Palemig-Hrl

Literatuur

Compl. nieuwe HONDENENCYCLOPEDIE van Lekturama, 23 delen. Tel. 045-244517, na 18.00 uur.

Opleidingen

Dansen

leer je pas goed bij

Danscentrum Weisscher

F.D.O. -gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A.D.B.
Wij starten half januari in

Geleen, Sittard, Nuth, Treebeek, Brunssum

met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco.
Ook 40plus (gehuwde) parencursus stijldansen.

Onthoudnummer: 04493-4343

Nu ook bij ons de allernieuwste danstrend

SOCA, HIP HOP, TAGO-MAGO en WHITE EMOTION

ANWB en Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & Zn voor al Uw rijbewijzen, motor, auto, vrachtauto, bus trekker en oplegger, auto en vrachtauto met aanhangwagen, opleiding voor alle chauffeursdiploma's. 045-321721 Landgraaf 8 en 10 daagse opleiding voor personenauto ook mogelijk. Startcursus chauffeursdiploma 28-12. Startcursus gevaarlijke stoffen 4-1-'92.

TECHTRAIN (computer) opleiding aan huis en in bedrijf. Tel. 046-377801.

Baby en Kleuter

Te k. BABY-SLAAPKAMER bruin/beige, compl. ƒ 750,-. Tel. 045-752619.

Te k. kinderledikantje met spijlen, HOEKCOMMODE, wit, kinderkleding t/m. m. 116, kleuterfietsje, z.g.a.nw. Tel. 045-319588.

Erkende Huwelijksbureaus

Woont u in Limburg

en zoekt u een partner? Nederlands grootste relatieburo geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen.

Ruim 80% vindt binnen enkele maanden een relatie.

Wilt U meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337
GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:..m/v
Adres:...
Woonplaats:...
Telefoon:..
St. Date, Houthemerweg 27, 6231 KS MEERSSEN.

Stichting Date

Niet zonder reden Nederlands grootste relatieburo.
Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van WVC.

PARTNERKEUZE VAN UITSTEKEND MAATSCHAPPELIJK NIVEAU

Stichting Mens en Relatie

Het bureau met het hoogste slagingspercentage, vastgesteld door Raad van Toezicht, ingesteld Min. WVC. Meer weten? Bel: Heerlen e.o.: 045-726539 Mevr. Luchtman. Roermond e.o.: 04750-15534 Mevr. Nabarro.
of vraag de GRATIS BROCHURE aan: Postbus 525, 6040 AM Roermond of Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.
GRATIS BROCHURE VOOR PARTNERZOEKENDEN
Naam:..m/v
Adres:...
Woonplaats:...
Telefoon:..
STICHTING MENS EN RELATIE Persoonlijke bemiddeling zorgvuldig en effectief.

Limburgs grootste bureau

Voor ingeschrevenen en introducees Nieuwjaars-Party!!!

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

KWALITEITSKEUKENS, topkwaliteit voor een normale prijs. R/J Handelsonderneming, Stationstr. 294, Nuth. Tel. 045-242602.

Te k. mooi BANKSTEL, 3-1-1 en zwaar eiken salontafel, samen ƒ 250,-. Keekstraat 16, Heerlerheide. Tel. 045-217503.

Zoekt u 2e hands MEUBELS? ook antiek (veel keus). Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

Te k. massief licht eiken EETHOEK, 85x1.40, 7 cm. blad met grijs led. zitt. vr.pr. ƒ 1.150,-. Tel. 045-273731.

Te koop BANKSTEL Lodewijk XIV-stijl, moet gestoffeerd worden. Tel. 045-221758, na 17.00 uur.

Te k. SALONTAFEL 70x 1.45m. marmerblad met houten onderstel, pr. ƒ 150,-. Hangolielamp, zeer mooi, pr. ƒ 125,-, alles in.g.st. Tel. 045-460106.

Te k. mooie massief eiken KAST, vr.pr. ƒ 650,-. Tel. 045-414895.

Tekke-Jomud oud 330x220 onbeschadigd, fijn geknoopt ƒ 3.500,-; BUCHARA oud 155x133 ƒ 700,- en 2 kleine antieke Brücken p.st. ƒ 350,-, tel. 045-217356.

Te koop TIENERKAMER. Tel. 04492-3683.

Te koop zwaar eiken BANKSTEL i.g.st. Prijs ƒ 500,-. Tel. 046-749359.

Te k. grenen WATERBED 2.10x2.00, incl. garantie en opzetten, pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-232298.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kapper/Cosm.

SCHOONHEIDS-massageped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-62939 of 66561.

Radio e.d.

Te koop Pioneer TAPEDECK RT707, ƒ 500,-. Tel. 045-725881.

Te k. luidsprekers B&W MATRIX 3, tel. 045-464309 na 18.00 uur.

Computers

Te k. RECOM AT 286, 40 MB HD, 2 FDD 512 KB VGA Kl. Multisync. pr. ƒ 2.100,-. Na 17.00 uur 046-523341.

Te koop IBM PC XT, 10 Mb Harddisk, 640 Kb intern geheugen plus software, pr. ƒ 800,-. Tel. 045-425474.

Te NINTENDO Game Boy en 3 spellen samen ƒ 250,-. Tel. 045-250015.

Te koop AMIGA 500 NL, 2½ MB. Tel. 045-251263.

Te k. COMPUTER Amiga 500, IMB plus 100 disk, ƒ 875,- z.g.a.n. 045-427228

AMIGA Software: het allernieuwste super snel bij U in huis, voor maar ƒ 2,- per disk. Stuur disk en postzegel en u ontvangt onze lijst. Satan-soft, Postbus 6065, 8902 HA Leeuwarden.

Computer kopen of verkopen? Bel advertentie-lijn 04492-5329.

TV/Video

Alleen deze maand!!!!

Nieuwe afstandsbediening voor uw TV ƒ 75,-

E en E electronica, Servatiusstr. 2, Brunssum, 045-231340

Te k. gevr. DEFECTE kleuren TV's vanaf '83 (typenr. vermelden) en def. VHS-video's. Tel. 045-723712.

KLEUREN-TV'S, zeer grote sortering v.a. ƒ 125,-. Ook recente tv's met teletekst en stereo. Reeds 25 jr. tv-occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. 045-724760.

Kleuren TV's 8-12 kan. v.a. ƒ 75,-. Afst.bed. v.a. ƒ 125,-, Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Stereo SATELIET install., var.geluid, 56 kan., afst.bed. met montage en gar. ƒ 799,-. Tel. 046-755067.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Huishoudelijke artikelen

Te k. Pfaff NAAIMACHINE 1½jr oud, nw.pr. ƒ 900,- nu vr.pr. ƒ 325,-. 045-724063.

Te koop Miele VAATWASSER 1 jr. oud, vrijstaand. Tel. 045-410053.

IJSKAST ƒ 95,-; diepvries ƒ 150,-; wasautom. ƒ 195,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-727759

Te k. weg. overcompl. DIEPVRIES Philips Whirlpool, 1½ jr. oud van ƒ 650,- voor ƒ 425,-. Bln. na 17 uur 04499-5719.

Te k.: Miele wasaut., droger, voll. gerev., va. 595,- met gar. 045-325819

Te k. KOELKASTEN va. ƒ 95,-; diepvrieskisten met ladenk. va. ƒ 195,-; was- en droogautom. va. ƒ 195,-; centrifuges va. ƒ 65,-; kooktoest. va. ƒ 75,-; KTV's va. ƒ 95,-; video's va. ƒ 195,-; CD-spelers va. ƒ 149,-; compl. geluidsinst. va. ƒ 250,-. Eigen techn. dienst, alles met volle garantie. Vriesko, Sittarderweg 136, Heerlen. Tel. 045-727342. Tev. verkoop-inkoop-opkoop.

Te k. stabiele KAST 3m, goed onderhouden, weg. plaatsgebrek. Tel. 045-353683/464414.

Kachels/Verwarming

Barbas inbouw-openhaarden

kachels - inzethaarden
Jac Köhlen
Rijksweg N 104 Sittard (bij ziekenhuis)
046-513228-514862.

Barbas inbouwhaarden

Kachels en schouwen

Arnold Opreij

HEERLEN, HEERLERBAAN 273
MAASTRICHT, BEATRIXHAVEN

Te koop div. electro heaters met 30% KORTING, nieuw; electra bekkum afkortzaag, nieuw ƒ 850,-. Tel. 046-525156.

Te koop gevraagd GEVELGASKACHELS met thermostaat. Tel. 04742-2183.

Hoog rendament ALLESBRANDER merk Wanders, geh. gietijzer uitgev., 3 mnd. oud, nw.pr. ƒ 2.000,- nu ƒ 1.000,-. Tel. 045-326648.

Te k. gevr. HOUTKLOVER. Tel. 04459-1360

Bel de Vakman

Bestaande PARKETVLOEREN: schuren, borstellen en verzegelen. Gratis prijsopgave. Tel. 045-740335.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

STOELMATTERIJ vern. rieten en biezen stoelen met gar. Bel. 045-418820.

U vindt Uw marmer- of TRAVETINVLOER dof of grauw, wij maken hem weer mooi. Bel voor onlichtingen: 04950-43704.

HATÉ Verwarming 045-463441, onderhoud, reparatie, installatie. Ook ontkalken van geisers en boilers, 24 uur service

Bedrijf gespecialiseerd in trappen, smeedijzeren hekken, kappen, dakconstructies, tuin- en raamdecoraties. Tel. 04499-3464, op zaterdag.

Uw KOELKAST, diepvries bedrijfskoeling, wasautomaat KTV, video of geluidinst. defect? Bel direct 045-726206. Geen voorrijtijden, korting op onderdelen, garantie op reparatie.

DAKCENTRALE Limburg, voor alle soorten dakwerkzaamheden en reparaties. Vraag vrijblijvend advies en prijsopgave. Gratis dakinspectie. Speciale winterkorting. Tel. 045-465285.

Mode Totaal

AGU THERMOJACKS, tot maat 48, ƒ 65,-. Ing. Blankenvoortstr. 6, Heerlerheide.

Muziek

Saxofoons v.a. ƒ 500,-; Dwarsfluiten v.a. ƒ 250,-;
Trompetten v.a. ƒ 250,-; Klarinetten v.a. ƒ 250,-;
Trombones v.a. ƒ 250,- enz. Ook huurmogelijkheden.
Eigen reparatieafdeling. Belt U voor informatie!!

Adams Thorn tel. 04756-1324.

SLAGWERK! Drumstellen va. ƒ 695,-; Trommen va. ƒ 100,-; Xylofoons en Mamba's va. ƒ 1.250,-.
Ook huurmogelijkheden. Eigen reparatieafdeling.
Belt U voor informatie!!

Adams Thorn tel. 04756-1324.

MUSIC HOUSE

DAAN SMIT BV

Maastricht Akerstr. 16 043 - 217428
Geleen Rijksweg Z. 124 046 - 754665

1200 meter² muziekplezier !!!

Meer dan 75 keyboards op voorraad!!, vraag om een vakkundige demonstratie, ook voor een goede occassion hebben wij een goede keus.
Geen problemen met de nieuwste midi/synthesizer/keyboard techniek, vakkundige product-specialisten staan u met raad en daad terzijde.
Met meer dan 200 electr. gitaren vindt u in iedere prijsklasse wel uw instrument, desgewenst aan uw wensen aangepast, gitaren en versterker vanaf ƒ 495,-.
Ruime sortering orgels (vanaf ƒ 1.495,-) en electr. piano's, occassions electr. orgels vind u bij ons al vanaf ƒ 150,-!!!
zolang de voorraad strekt.
VOOR AL UW MUZIEKINSTRUMENTEN, WIJ ZIJN DEALER VAN O.A. YAMAHA, ROLAND, KORG, AKAI, ELKA, TANNOY, ENSONIQ, HOHNER, CASIO, SONOR, IBANEZ, GEM FARFISA, LEM, ORLA, EL.VOICE, HILL, D&R, TAMA, PEURL.
Geopend van half tien tot zes, maandag gesloten.

Gas-hout-inzet-KACHELS. Einde-jaarsaanbiedingen. Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Te k. KLARINET merk Silversound, incl. koffer en standaard, slechts ½ jr. gebr., vaste pr. ƒ 600,-. Tel. 045-218515

Jacobs Music bv

ALLES OP MUZIEKGEBIED

Garantie tot 1997 bij aankoop 5-octaaf keyboard

vanaf ƒ 395,-:
gratis standaard
gratis adaptor
gratis hoofdtelefoon
5 jaar garantie

Kom kijken naar het nieuwe Solton MS 5 Multi synthesizer keyboard. De laatste innovatie in de professionele muziek. Elke dag koopavond; zondag geopend van 13.00-17.00 uur. Kerkstraat 111 A-B, Brunssum. Tel. 045-252615.

December-aanbieding:

leder keyboard v.a. ƒ 775,-
GRATIS stroom-adaptor (ƒ 25,- tot ƒ 49,-)
GRATIS hoofdtelefoon (ƒ 19,95)
GRATIS keyboardstatief (ƒ 79,-)

Yamaha keyboards ruim voorradig

5 JAAR VERTROUWDE STALMEIERGARANTIE

* SPAANSE GITAAR v.a. ƒ 99,-
* ELECTRISCHE GITAAR Strat. v.a. ƒ 298,-
ROLAND SC 55 Soundmodule aansluitbaar op ieder midi-keyboard ƒ 1.650,-

STALMEIER MUSIC

de muziekspecialist

HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK

Wil Bevers Saxofoons

in de mnd. dec. div. aanb. in goede gebr. saxofoons Belt u voor info: Markstr. 19, Linne. Tel. 04746-4976. Opentijd. woe.-dond. van 9-12 uur vrijd./zat. van 9-17 uur. Ook verhuur.

YAMAHA Clavinova. De beste prijzen van Nederland Bel van Urk Rotterdam 010-4363500.

JUKEBOXEN 50er en 60er jaren v.a. ƒ 600,-. Houthalen 09-32.11526034.

Te koop KNOPORGEL model Elka 405 Portable, niet veel gebruikt, compleet, ƒ 4.000,-. Info 045-411668.

NOTEN leren lezen, nu gegarandeerd binnen 8 weken, speciaal voor volwassenen. Bel nu 045-227834.

Te k. PIANO, merk Renn, notehout, vr.pr. ƒ 1.650,-. Tel. 045-412421.

Te k. KEYBOARD Yamaha PSR-2, z.g.a.nw. Tel. 045-719856 b.g.g. 04454-3729.

Top-100-Top-40 (rock) band zkt. ZANGER, rep. van 16-20 uur, tel. 04406-15569 (Freek).

Marshall gitaarversterkers 50 Watt ƒ 500,- en ƒ 750,- 046-756081 na 18 u.

Te k. 2 lege BAS-BINS voor twee keer 30 cm. luidsprekers ƒ 150,-. 045-750963.

Te k. CONTRABAS compleet zeer mooi, vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-228422.

PIANO'S te koop en te huur J. Somers & Zn. Pianohandel, Akerstr. 82, Heerlen. Tel. 045-713751.

PIANO Steinbach, bruin 107 cm. h. 10 jr. oud ƒ 3.500,-. Schepenstr. 22 Brunssum, 045-253235.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar het succes! Bel: 045-719966.

Te koop gevraagd

Voor al uw oude METALEN. Frans v.d. Loop Recycling/Methaalhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392

Te k. gevr. KINDERBOX. Tel. 045-353178

Voor Piccolo's zie verder pagina 20

Limburgs agblad voor ostelijk uidlimburg

Zaterdag 21 december 1991 ● Pagina 13

T LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. EF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, RKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

'Technopark' voor lto-scholen in regio Heerlen

EERLEN – De scholen voor Lager Technisch Onderwijs (lto) in ostelijk Zuid-Limburg an een opleidingscentrum opzetten dat een etere afstemming op behoeften in het bedrijfsleven moet garanderen. lto-scholen zijn vermeld in het zogeemde bestuursplatform K-7. Het project et 'Technopark Educatie K-7' en gaat 1,6 ljoen gulden kosten.

e scholen willen de lo-ale onderzoeken en iliteiten bundelen om beter martkgericht te kunnen werken. Uit contacten met het bedrijfsleven in de streek is namelijk gebleken dat er een tekort is aan adequaat opgeleide vakmensen.

Het project richt zich niet alleen op de reguliere opgeleide schoolverlaters, maar ook op de bij- en nascholing van werknemers. Het management van 'Technopark Educatie K-7' dient uiterlijk 1 augustus volgend jaar te worden ondergebracht bij de Stichting Technologie Centrum Limburg, waarin ook het middelbaar en hoger technisch onderwijs participeert.

De kosten van het project worden gedragen door het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen (550.000 gulden), de Europese Gemeenschap (450.000 gulden als Efro-subsidie), het bedrijfsleven in de regio Zuid-Limburg (250.000 gulden) en het ministerie van Economische Zaken (350.000 gulden uit het zogenoemde Voortgezet Regiobeleid 1991).

Armoede in Maastricht onder landelijke cijfers

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Ongeveer 9.000 personen in de gemeente Maastricht hebben een uitkering, of alleen aow of verdienen het minimum loon. Dat betekent dat acht procent van de bevolking langdurig in armoedige omstandigheden moet leven ten gevolge van een inkomenspositie onder, gelijk of in de buurt van het minimumloon. Recent onderzoek door de dienst Sociale Zaken heeft dit uitgewezen.

Landelijke onderzoeken leveren een percentage op van 10,23 procent van de Nederlandse bevolking, waar Maastricht beduidend onder blijft. Er moet echter rekening worden gehouden met de situatie in grote steden, waar aanzienlijk hogere aantallen uitkeringsgerechtigden wonen.

Het onderzoek in Maastricht werd ingesteld naar aanleiding van geluiden van de Raad van Kerken, die deden vermoeden dat Maastricht in dit opzicht veel negatiever scoorde dan andere gemeenten. Bij het onderzoek werden betrokken de uitkeringsgerechtigden abw, rw, ioaw, ioaz, wao, aaw, aow, aww; werklozen met een minimum nww-uitkering, personen die het minimumloon verdienen en personen met een andere leefsituatie zoals asielzoekers.

Een instituut in Tilburg is momenteel bezig met een aansluitend project, waarbij de Maastrichtse armoedestructuur verder wordt uitgediept. Wethouder Jan Hoen van Maastricht heeft dit gisteren bekend gemaakt tijdens de presentatie van het Maastrichtse 'strategieplan'. Gegevens uit dit onderzoek zullen worden gebruikt ten behoeve van de 'strategie-discussie', die de gemeenteraad medio januari zal houden. Daarbij wil men komen tot een totaal-visie op het gemeentelijk beleid voor de komende jaren, met doorzicht tot het jaar 2000.

In de discussie zal bij de behandeling van het thema sociale zorg de nadruk komen te liggen op de positie van de kansarmen in deze gemeente.

Consul vraagt om meer informatie

AKEN – De Nederlandse consul in Aken, Otto Eschweiler, dringt in een brief aan het Akener stadsbestuur aan op betere informatie van de Nederlandse bevolking over het geplande grensoverschrijdende industrieterrein en compostfabriek. De Akense gemeenteraad neemt daarover binnenkort een besluit.

Consul Eschweiler schrijft dat veel Nederlanders zich de laatste dagen tot hem hebben gewend, vooral met klachten over gebrekkige informatie en over afstemming van het Duitse en het Nederlandse beleid.

„Omdat niemand erbij is gebaat dat de verhouding onder de bevolking van het Duits-Nederlandse grensgebied wordt verstoord, verzoek ik u ook de Nederlandse betrokkenen goed te informeren", schrijft Eschweiler het Akener stadsbestuur. „Anders ontstaan wellicht een stemming tegen de voor de totale Euregio van belang zijnde grensoverschrijdende samenwerking."

Luchtkanalen Cannerberg worden schoongemaakt

Commandocentrum sluit poorten niet

AASTRICHT – Het NAVO-mmandocentrum in de Cannerberg bij Maastricht, waar asbest is aangetroffen, eft niet gesloten te worden. le gangen waardoor luchtkanalen lopen die met asbest behandeld worden hoongemaakt of afgesloten. kkages in de luchtkanalen rden hersteld. Voorts worden in het ventilatiesysteem lers geplaatst die het risico asbestbesmetting voorkon.

aanzetten van de ventilatoren gt volgens een TNO-rapport voor hoogde, ontoelaatbare, asbestcentraties. De kosten die met maatregelen zijn gemoeid worgeraamd op vijf tot zes miljoen den. Dat schrijft staatssecretaris Defensie, mr B. baron Van orst tot Voorst, in een brief aan voorzitter van de Tweede Kamer.

deze maatregelen volgt de atssecretaris de aanbevelingen van een ingesteld onderzoek or TNO.

de Cannerberg zullen wel geen eningen meer worden gehouden onderhoudspersoneel zal blijdt worden uitgerust met beschermde kleding en maskers. In de iode waarin de verbeteringen orden verwezenlijkt zal het overipersoneel voor verplaatsingen or de gangen voorzien worden halfgelaatsmaskers. In het commandocentrum werken (in vredesd) 150 mensen.

staatssecretaris is van mening de bevolen maatregelen de risivoor asbestbesmetting wegneen een veilige werkomgeving het personeel waarborgt. Het tris is, volgens de staatssecreris, ook in vredestijd van zo groot ang dat het niet kan worden geoten.

gebruik zal, in samenhang met structureringen binnen de NA-, tot uiterlijk eind 1994 worden oortgezet.

● *Het winkelcentrum, gezien vanaf het Emmaplein. De koepel op het dak is het restaurant. Helemaal rechts is een stuk van het Glaspaleis.*

Nieuw winkelcentrum in hartje Heerlen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Heerlen krijgt het komend jaar een vernieuwd winkelcentrum aan de Bongerd en het Emmaplein, pal naast het Glaspaleis en de Pancratiuskerk.

Zeer bijzonder is dat op het dak van het gebouw een restaurant komt met een terras, dat zicht biedt over een groot deel van het stadscentrum.

De Amsterdamse firma Cebloem en makelaar Zadelhoff geven het bestaande voormalige V&D-pand een totale face-lift. Er komt veel ruimte vrij in dit pand, omdat het Economisch College de huur heeft opgezegd.

Het plan voorziet in een transparante lift, die je vanaf de Bongerd kunt zien. In de kelder en op de begane grond maakt speelgoedzaak Bart Smit de grootste vestiging van Nederland.

Op de begane grond komt verder een passage, naar het model van 't Loon: breed, plaats voor kraampjes, roltrappen en een lichtkoepel. Voor het overige moeten er ongeveer vijf of zes kleine winkels komen. De zaken van Roeks & Meertens en Etos blijven waar ze nu zijn gevestigd.

De eerste verdieping is geheel gereserveerd voor Wibra. Op het dak komt dus het petit restaurant. De gemeente wil daar verder geen winkels toestaan om de plannen voor een 'shopper galery' op het Van der Maessenplein te beschermen.

De initiatiefnemers van het project willen ook de doorgang tussen het winkelcentrum en het Glaspaleis verbeteren. Nu zijn daar nog een trap en bloembakken, en door veel graffiti maakt deze hoek een desolate indruk. Er moet een open voetgangersdomein komen, breed, overzichtelijk en licht aflopend van Emmaplein naar de Bongerd.

Hubert W. wordt snel uitgeleverd

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De Duitser Hubert W. (51) wordt uitgeleverd aan zijn vaderland. De rechtbank in Maastricht heeft dat gisteren beslist. Duitsland had om uitlevering gevraagd omdat W. ervan wordt verdacht de fiscus voor een kwart miljoen mark te hebben opgelicht. Ook moet hij nog 219 dagen uitzitten van een gevangenisstraf van in totaal twaalf jaar. Die werd W. opgelegd voor ruim 150 gevallen van oplichting en bedrog.

De Duitser haalde afgelopen zomer de Limburgse kranten toen hij aankondigde een bedrag van 15 miljoen gulden te investeren in de gemeente Echt. W. ontvouwde plannen om op het plaatselijke industrieterrein een drukkerij/uitgeverij te beginnen die op den duur aan 115 mensen werk zou bieden. Bovendien wilde hij in Echt van een leegstaande school een congrescentrum maken en een groot aantal woningen bouwen. Maar de Duitser werd al snel ontmaskerd als een fantast.

Nu de rechtbank de uitlevering toelaatbaar vindt, zal W. snel op transport worden gesteld naar zijn vaderland.

Opnieuw negatief ambtsadvies over DNA-laboratorium

GELEEN – De ambts-adviseur van de Raad van State blijft bij zijn standpunt, dat de provincie nooit een vergunning voor een DNA-laboratorium op het DSM-complex in Geleen had mogen verlenen, en dat deze vergunning dus geschorst moet worden.

Volgens de adviseur in een tweede ambtsadvies aan dit rechtscollege is bij de vergunningverlening ten onrechte geen aandacht besteed aan gebeurtenissen van buitenaf, waardoor genetisch gemanipuleerde organismen in de buitenlucht kunnen ontsnappen. Hij sluit de kans dat dit gebeurt niet uit, en geeft zelfs in een praktijkvoorbeeld aan hoe het laboratorium beschadigd zou kunnen worden.

Verder stelt de adviseur vast dat DSM ook tijdens de hoorzitting vorige maand niet heeft besteden dat al eerder gegevens bekend waren over de risico's voor de omgeving, en dat het bedrijf evenmin ontkent dat bij het ontwerp van het laboratoriumgebouw met bepaalde risico's rekening gehouden is. De provincie zegt echter, dat geen aandacht is besteed aan het risico dat organismen kunnen ontsnappen, omdat dit toch geen effect voor de omgeving zou hebben. Volgens de adviseur hadden deze risico's wel in kaart gebracht moeten worden.

Ghanezen met hasj aangehouden

LANDGRAAF – Een patrouille van de douane heeft donderdagavond omstreeks negen uur twee Ghanezen aangehouden op de Palenbergerweg in Rimburg. Het tweetal had 1270 gram hasj op zak. Een van de Ghanezen toonde de patrouille een Nederlands paspoort. Bij nader onderzoek bleek dit niet van hem te zijn.

Volgens de douane wilden de Ghanezen de verdovende middelen naar Duitsland brengen. Het tweetal is naar het Landgraafse politiebureau gebracht voor verhoor.

Sanering 'Laura' medio 1992

KERKRADE – De provincie hoopt in juni volgend jaar te kunnen starten met de aanpak van de verontreinigde omgeving van het Laura-terrein en de overige mijnterreinen. Dat heeft gedeputeerde Tindemans aan de leden van de Vaste Commissie voor Milieu, Verkeer en Waterstaat in een draaiboek over de aanpak van de mijnterreinen laten weten.

Na de behandeling van het plan door GS in mei aanstaande zal een verzoek naar het ministerie van VROM gaan om financiële middelen ter beschikking te stellen.

Tevens starten in die periode de aanvullende onderzoeken van de mijnterreinen bij 't Eikske, Zeswegen en Domaniale.

Man gestorven aan overdosis

HEERLEN – De Duitser Lutz Frohwein (22) die afgelopen weekeinde dood werd gevonden in een woning aan de Oude Molenweg in Heerlen, is vermoedelijk overleden aan een overdosis verdovende middelen. Dat heeft een onderzoek uitgewezen.

Overvaller aangehouden

VALKENBURG – Dank zij een goed signalement heeft de rijkspolitie de man weten te achterhalen die woensdagavond een ouder echtpaar in de Bernhardlaan heeft beroofd en donderdagmorgen een 74-jarige sigarenwinkelier overviel. Het blijkt een 19-jarige Valkenburger te zijn die gistermorgen in zijn huis werd gearresteerd. De jongeman, die pas drie weken in Valkenburg woonde, bekende ook op 10 december een overval te hebben gepleegd in een automatenhal aan de Plenkertstraat. Hij wordt maandag voorgeleid aan de officier van justitie.

Man in hoofd gestoken

MAASTRICHT – Een 50-jarige man uit Hoensbroek is gisterochtend op de Kleine Gracht in Maastricht in zijn gezicht gestoken. De DGD bracht de man met een grote wond boven zijn oog over naar het Academisch Ziekenhuis Maastricht.

De twee daders verdwenen in de richting van Havezathe toen ze werden gezien door een getuige. Voor ze vluchtten, beroofden ze het slachtoffer nog van zijn jas met daarin zijn bankpasje. Het slachtoffer en de twee daders zouden samen uit zijn geweest in Heerlen. Die tocht wilde het tweetal in Maastricht voortzetten.

Diefstal auto tijdens proefrit

MAASTRICHT – Een tot nog toe onbekende man heeft eergisteren een Nissan Patrol van een Maastrichtse garage gestolen tijdens het maken van een proefritje. Een medewerker die in Zutendaal (België) uit de auto gegooid, waarna de man spoorloos verdween. De man meldde zich bij de garage aan de Duitse Poort met een Audi. Die auto liet hij bij het bedrijf achter. Het voertuig was eerder deze week gestolen in Maastricht.

Drughandelaar 2,5 jaar in cel

MAASTRICHT/KERKRADE – De Maastrichtse rechtbank heeft Martin G. (40) uit Kerkrade veroordeeld tot een celstraf van twee jaar en zes maanden wegens handel in heroïne en cocaïne. Officier van justitie mr Ummels had vier jaar tegen de man geëist.

Justitie beschouwt G. als de rechterhand van sexclubeigenaar Cor S., de leider van een grote Zuid-limburgse drugbende. S. zit momenteel samen met nog twee mannen en een meisje uit Kerkrade vast in Oostenrijk op verdenking van de smokkel van vijf kilo cocaïne. Het kwartet staat daarvoor op woensdag 15 januari terecht voor het Landesgericht in Graz.

Tijdens de zitting vorige week ontkende G. hardnekkig dat hij zich met drughandel bezighield. Hij zei dat hij alleen wel eens heroïne kocht voor zijn verslaafde vrouw. Maar de officier van justitie beschikte over een stapel verklaringen van getuigen die de Kerkradenaar allemaal omschreven als een spil in de organisatie.

Volgens hen was G. de man die de heroïne en cocaïne bij de kleinere dealers afleverde en later het geld kwam innen.

Toestand slopers redelijk stabiel

BUNDE – De twee bouwvakkers die donderdag in Bunde ernstig gewond raakten tijdens sloopwerkzaamheden aan het voormalig pand van de Monfortstichting, maken het naar omstandigheden redelijk.

De 50-jarige P.v.D. uit Maastricht is inmiddels naar de medium care-afdeling van het Maastrichtse academisch ziekenhuis overgebracht. De 27-jarige H.D. uit Meerssen onderging gisteren nog een spoedoperatie en zal waarschijnlijk vandaag naar de medium care-afdeling van het ziekenhuis verhuizen.

Over de oorzaak van het instorten van de vloeren kon de politie gisteren nog geen mededelingen doen. In verband met de veiligheid is de voorgevel van het gebouw gestut en zal het achtergedeelte nog voor de feestdagen worden gesloopt.

Geboren 18-12-1991

KEVIN

Zoon
van Mieke en Jos
Weerts-Tomeeen
Putweg 13
6343 PD Klimmen
Vleeswarenbedrijf
Weerts BV

Als leven lijden wordt,
komt de dood als een verlossing.

Met grote droefheid, doch ook met grote dankbaarheid jegens O.L. Heer hem als lieve man, goede vader en opa te hebben gehad, geven wij kennis dat heden van ons is heengegaan voorzien van de h.h. sacramenten, op de leeftijd van 83 jaar,

Hendrik Stijkel

echtgenoot van

Nellie Grothues

In dankbare herinnering:

Heerlen: P.L. Stijkel-Grothues
Nuth: Albert en Ethie Stijkel-van Tilburg
Rob en Isabelle
Hillie en Rob
Vaesrade: Annie en Zef Erkens-Stijkel
Maurice
Peter en Julia
Nuth: Henk en Jacqueline Stijkel-Suylen
Petra, Caroline
Familie Stijkel
Familie Grothues

Heerlen, 19 december 1991
Corr.adres: Europalaan 9, 6361 CV Nuth

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 24 december as. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Passart - Hoensbroek, gevolgd door de begrafenis op de centrale begraafplaats aan de Randweg.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens de avondwake van maandag 23 december as. om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.

U kunt afscheid nemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek; bezoekgelegenheid dagelijks van 14.00 tot 15.00 en van 19.00 tot 20.00, zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Zwaar werden de dagen
en lang duurde de nacht.
Hoe moeilijk is het vechten
bij het ontbreken van de kracht.
Maar ondanks je verlies
van de strijd om het leven,
heb je ons een heel stuk
geluk en liefde gegeven.

Na een leven dat in het teken stond van goedheid en besorgdheid voor echtgenoot, kinderen en de medemens, is op de leeftijd van 60 jaar, in de vrede van Christus, vrij plotseling van ons [illegible] voorzien van de h. sacramenten, onze [illegible] note, moeder, schoonmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Elly Boumans

echtgenote van

Martin Kuipers

Schimmert: M. Kuipers
Schimmert: Annet van Houten-Kuipers
John van Houten
Heerlen: Noël Kuipers
Helma van Wahrenij
Heerlen: Paula en Wiel Lenfkens-Boumans
Wenstenrade: Joop en Bertie Boumans-Schoenmakers
Familie Boumans
Familie Kuipers

6333 AJ Schimmert, 19 december 1991
Klein-Haasdal 77

De plechtige eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 24 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Schimmert.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.

Avondmis maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen. Bezoek dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Na voorzien te zijn van de h. sacramenten in het verzorgingshuis „Elvira", waar zij de laatste jaren met veel liefde verzorgd werd, hebben wij afscheid genomen van onze moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Anna Servais-Mertens

weduwe van

Victor Servais

Haar leven bestond uit liefde en zorg, [illegible]
Zij is 86 jaar geworden.

In dankbare herinnering:

[illegible]: Elly Peters-Servais
[illegible] Peters
Venlo: [illegible]-Servais
[illegible]
[illegible]
Familie Mertens
Familie Servais

[illegible], [illegible] december 1991
De Gijselaar 10
Corr.adres: [illegible] 40
6446 [illegible] Brunssum

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 24 december om 11.[illegible] uur, in de parochiekerk van St. Lambertus te [illegible], gevolgd door de begrafenis op de begraafplaats Imstenrade-Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

U kunt afscheid nemen in een van de rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Je handen hebben voor ons gewerkt.
Je hart heeft voor ons geklopt.
Je ogen hebben ons tot het laatst gezocht.
Rust nu maar uit.

Dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft betekend, geven wij met droefheid kennis, dat na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor hem betekende, van ons is heengegaan, mijn lieve man, mijn zorgzame vader, schoonvader, zoon, onze dierbare broer, zwager, oom en neef

Alexander Hubertus Bremen

echtgenoot van

Petronella Maria Janssen

Hij overleed, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 57 jaar.

Brunssum: N. Bremen-Janssen
Brunssum: Monique en Peter Dehing-Bremen
Familie Bremen
Familie Janssen

6441 SN Brunssum, 19 december 1991
Vossenleen 28

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op maandag 23 december om 11.00 uur in de dekenale kerk H. Gregorius de Grote in Brunssum, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats aan de Merkelbeekerstraat.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Alex zal bijzonder worden herdacht in de avondmis van zondag om 17.45 uur in eerdergenoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela in Heerlen, Grasbroekerweg 20.

Gelegenheid tot rouwbezoek zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden hadden, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede dat, toch geheel onverwacht, van ons is heengegaan, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Sibilla (Billa) Kockelkorn

weduwe van

Hermann Vos

Zij overleed, voorzien van het h. oliesel, in de leeftijd van 81 jaar.

Landgraaf
Ubach o. Worms: kinderen klein- en achterkleinkinderen
Familie Kockelkorn
Familie Vos

Bejaardencentrum Heereveld, 20 december 1991
Corr.adres: mevrouw Schuivens-Vos
Kapittelstraat 24, 6374 BR Landgraaf

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op maandag 23 december om 12.00 uur in de parochiekerk H. Jozef te Waubach - Landgraaf, waarna aansluitend crematie in het crematorium te Heerlen.

Bijeenkomst in voornoemde kerk, waar vooraf gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Voor vervoer van de kerk naar het crematorium is gezorgd.

Zondag 22 december zal moeder bijzonder worden herdacht tijdens het rozenkransgebed om 17.10 uur, waarna aansluitend avondmis.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.

Moehten wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, gelieve dan deze aankondiging als zodanig te beschouwen.

Bedroefd, maar in grote dankbaarheid voor wat zij voor ons geweest is, delen wij u mede, dat God tot Zich heeft genomen, onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Frederica Linke

weduwe van

Franciscus Snijders

Zij overleed in de leeftijd van 95 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Uit aller naam:
Kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Linke
Familie Snijders

Landgraaf, 20 december 1991
Corr.adres: Caumerweg 38, 6418 BC Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 24 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Barbara te Schaesberg-Kakert, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene maandag 23 december a.s. om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van de Verpleegkliniek te Heerlen, dagelijks van 15.00 tot 16.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

In de liefde en vrede van Christus is heden van ons heengegaan, voorzien van de h.h. sacramenten, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Elisabeth Verbruggen-Florax

weduwe van

Henk Verbruggen

op de leeftijd van 84 jaar.

In dankbare herinnering:
Kinderen en kleinkinderen
Familie Florax
Familie Verbruggen

Nuth, 19 december 1991
Valkenburgerweg 67
Corr.adres: Nuinhofstraat 64, 6361 BD Nuth

De uitvaartdienst en de begrafenis hebben in besloten familiekring plaatsgevonden.

Enige en algemene kennisgeving

Dankbaar dat wij hem zolang in ons midden mochten hebben, is, na een werkzaam, eenvoudig en gelovig leven, heden van ons heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, schoonbroer en neef

Jan Joseph (Sef) Petitjean

echtgenoot van

Anna Maria Hubertina Eussen

Gesterkt door het h. sacrament der zieken, overleed hij op 87-jarige leeftijd.

Geleen: A.M.H. Petitjean
Geleen: Louis Petitjean
Agnes Petitjean-Roebroek
Nicole en Peter
Geleen: Jacqueline Clerkx-Petitjean
Gerard Clerkx
Patrick en Chantalle
Ivo
Geleen: Guus Petitjean †
Anny Petitjean-Boesten
Roger
Monique en Jos
Henk Hendrix
Nieuwstadt: Wim Petitjean
Jessy Bouwens en kinderen
Familie Petitjean
Familie Eussen

Geleen, 19 december 1991
Mauritslaan 147
Corr.adres: Peschstraat 27
6166 CS Geleen

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben maandag 23 december as. om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Marcellinus en Petrus te Oud-Geleen, waarna de begrafenis op het parochiekerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Mede tot intentie van de dierbare overledene, zal een avondmis worden opgedragen zondag 22 december om 17.30 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis, Barbarastraat 1 te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Zijn 55-jarige verbondenheid met mama onderstrepend, hebben wij binnen 6 weken na haar overlijden, toch nog sneller dan verwacht, nu ook afscheid moeten nemen van

Leo G. de Rouw

ridder in de orde van Oranje Nassau
begiftigd met Pro Ecclesia et Pontifice
begiftigd met het Zilveren Kruis van verdienste van Polen

★ 18 maart 1909 Düsseldorf — † 20 december 1991 Brunssum

weduwnaar van

Elisabeth Nievelstein

Papa en opa van:

Brunssum: Goswin en Leny de Rouw-Penders
[illegible]
Klimmen: Gerard [illegible]
Rouw-Beusten
Léon-Paul, Nicole, Ghislaine
Brunssum: Marij en Ton Ferwerda-de Rouw
Ellen, Carol
Huizen (NH): Albert en Leny de Rouw-de Munck
Iva, Berith
Schlich (BRD): Ans en Hans Lipperts-de Rouw
Karin, Steffen, Erik
Nijmegen: Harry de Rouw

Brunssum, 20 december 1991
Verpleeghuis Schuttershof
Corr.adres: G.J. de Rouw
Klimmenderstraat 109, 6343 AA Klimmen

Papa ligt opgebaard in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis aan de Kochstraat te Brunssum. Bezoektijd: dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur.

Avondwake: heden zaterdag 21 december 1991 om 19.00 uur in de St. Gregoriuskerk aan de Dorpstraat te Brunssum.

De uitvaartdienst vindt eveneens plaats in de St. Gregoriuskerk op dinsdag 24 december 1991 om 11.00 uur. Aansluitend vindt om 12.30 uur de crematie plaats in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen.

Condoleren: schriftelijk in de kerk.

Met leedwezen geven wij kennis van het overlijden van de heer

L.G. de Rouw

oud-voorzitter van de Vereniging Ons Limburg

Gedurende vele jaren heeft hij zich ingezet voor de belangen van de leden-woningcorporaties van onze vereniging.

Tevens heeft hij op inspirerende wijze meegewerkt aan de totstandkoming van het NCIV, koepel voor woningcorporaties.

Wij zijn hem veel dank verschuldigd.

Het bestuur van de Vereniging Ons Limburg

Met verslagenheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van de heer

Leonard Goswin De Rouw

oud- en erevoorzitter van
de Woningvereniging Brunssum

Gedurende 35 jaar was de heer De Rouw bestuurslid van onze corporatie, waarvan 25 jaar voorzitter. Zijn inspanningen zijn van grote betekenis geweest voor de sociale volkshuisvesting in de gemeente Brunssum.

Ons medeleven gaat uit naar zijn nabestaanden.

De Woningvereniging Brunssum

---

† Frans van Montfort, 65 jaar, echtgenoot van [illegible], [illegible]straat 42, 6043 AC Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 23 december 1991 om 11.00 uur in de parochiekerk van de O.L.V. van Altijddurende Bijstand te Roermond.

† [illegible], [illegible] jaar. Corr.adres: Kerkweg 61, 6[illegible] [illegible]. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 23 december 1991 om 11.00 uur in de parochiekerk van de Moeder der H. Hoop te Maria-Hoop.

† [illegible], [illegible] jaar, weduwe van Jacobus Denix. Corr.adres: Burg. Geradtsstraat 16, Posterholt. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 23 december 1991 om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Matthias te Posterholt.

† [illegible], [illegible] jaar, weduwnaar van [illegible], [illegible], Geverdaal-hoeve 12. Corr.adres: [illegible]weg [illegible], 6241 NK Bunde. De uitvaartdienst zal plaatshebben op maandag 23 december om [illegible] uur in de parochiekerk van de H. [illegible] te [illegible]-Maastricht. Er is geen condoleren.

---

† Agnes Gadet, oud 87 jaar, weduwe van Sander [illegible], [illegible], [illegible] ternesslaan 3 D. Corr. adres: Maasdijk 61, 3620 Lanaken (B). Eucharistieviering in de parochiekerk van de H. Theresia te Maastricht op maandag 23 december om 14.00 uur. Schriftelijk condoleren in de kerk.

† Piet Schwanen, oud 53 jaar, echtgenoot van [illegible] Peters. 6225 CC Amby-Maastricht, Rembrandtstraat 12. De uitvaartdienst is heden, zaterdag 21 december, om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Walburga te Amby-Maastricht. Er is geen condoleren.

Wetend en aanvaardend dat hij door de Heer werd geroepen, geven wij kennis dat zaterdag 14 december van ons is heengegaan, onze vader, schoonvader, opa, mijn zoon, mijn schoonzoon, onze broer, schoonbroer, oom en neef

Hein Mehlkop

weduwnaar van

Fieny Franx

Hij overleed op 81-jarige leeftijd in het ziekenhuis te Kerkrade.

Landgraaf: Peter en Tiny Mehlkop-Berghans
Loes en Dean
Heerlen: Marianne en Hans Rutjens-Mehlkop
Marjolein, Annelies, Paul
Landgraaf: Leo en Ine Mehlkop-Helsen
Bart
Montfort: Hans en Marion Mehlkop-Kelderman
Rick en Daniëlle
Familie Mehlkop
Familie Franx

Landgraaf, 18 december 1991
Sleinadastraat 51
Corr.adres: Herik 9, 6374 RJ Landgraaf

Overeenkomstig zijn laatste wens, heeft de begrafenis in alle stilte plaatsgevonden.

Dankbetuiging

Aan allen die, op welke wijze dan ook, met ons hebben meegeleefd bij het overlijden en de uitvaart van onze moeder, schoonmoeder, oma, overgroot- en betovergrootmoeder

Ton Heijkamp-Looijs

betuigen wij onze oprechte dank.

Kinderen en kleinkinderen

Kerkrade, Hoog Anstel
December 1991

Op 24 december is het een jaar geleden dat wij afscheid moesten nemen van hem die ons zo dierbaar was, mijn lieve man en onze lieve vader

Jo Sijstermans

De eerste jaardienst zal plaatsvinden op dinsdag 24 december as. om 19.00 uur in de St.-Jan Evangelistkerk te Hoensbroek.

Ans Sijstermans
Marion
Roger en Yvonne

Wij allen hebben je mogen begeleiden in je laatste lev[illegible] dagen. Je was voor ons een lieve vrouw, fijne en zor[illegible] me moeder, dochter, zus, schoonzus, tante en nicht. [illegible] konden altijd op je rekenen. Wij zullen je missen.

Marie-Louise (Ike) van Dijk

echtgenote van

Ben Goossens

Voorzien van de laatste sacramenten overleed zij in [illegible] leeftijd van 56 jaar.

Sittard: Ben Goossens
Roy
Maasmechelen (B): Manoa en Jan
en haar vader A. van Dijk
Familie van Dijk
Familie Goossens

Sittard, 19 december 1991
Corr.adres: Marijkelaan 10, 6133 BA Sittard

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden dinsdag 24 december a.s. om 11.00 uur in de Christus Koningkerk te Sittard-Leyenbroek, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de algemene begraafplaats, Wehrerweg te Sittard.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De overledene zal herdacht worden in de h. mis op [illegible]dag 22 december om 11.00 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in het mortuarium van het Maaslandziekenhuis te Sittard. Bezoektijd dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Indien u geen kennisgeving mocht ontvangen, gelieve deze annonce als zodanig te beschouwen.

Je handen hebben voor ons gewerkt.
Je hart heeft voor ons geklopt.
Je ogen hebben ons tot het laatst gezocht.
Rust nu maar uit.

Verdrietig, maar vooral dankbaar voor het vele moois [illegible] zij in ons leven bracht, geven wij u kennis dat

Josina Johanna Maria Hakewessel

na voorzien te zijn van de h. sacramenten in de leeftijd van 76 jaar is overleden.

Heerlen: L.J.M. Hakewessel

6418 BN Heerlen, 20 december 1991
Holleweg 23.

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden [illegible] maandag 23 december om 9.15 uur in de parochiekerk [illegible] Andreas te Heerlen-Heerlerbaan, Palestinastraat, waar[illegible] om 10.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden [illegible] het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela te Heerlen, Grasbroekerweg 20.

Gelegenheid tot rouwbezoek zondag van 14.00 tot 15[illegible] uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te [illegible]ren, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Na een langdurige ziekte, nam God heden, [illegible] leeftijd van 68 jaar tot Zich, voorzien van de [illegible] sacramenten der stervenden, mijn dierbare [illegible] onze goede grootvader, overgrootvader, [illegible] schoonbroer, oom en neef

Arnold Van de Weyer

In dankbare herinnering:

Thailand: Jo Van de Weyer
en al zijn klein- en achterkleinkinderen
Familie Van de Weyer

Heerlen, 19 december 1991
Corr.adres: Zeskant 235, 6412 DZ Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebbe[n] maandag 23 december om 10.00 uur in de paro[chie]kerk van de H. Remigius te Simpelveld.

Aansluitend om 11.00 uur zal de crematie p[laats]vinden in het crematorium te Imstenrade-He[erlen].

Overtuigd van uw medeleven, is er geen con[dole]ren.

De overledene wordt herdacht op zondag 2[illegible] cember in de mis van 9.30 uur in voornoemde [illegible]

De overledene is opgebaard in het mortuarium [van] het De Weverziekenhuis te Heerlen; bezoe[k] 16.00 tot 17.00 uur.

Zij die kennisgeving mochten ontvangen, gel[ieven] deze annonce als zodanig te beschouwen.

In memoriam

21-12-1990 21-12-1991

Mijn lieve vrouw

Gera Vosdellen-van Heukelo[m]

Zij werd 39 jaar.

Tegelen: Frans Vosdellen
Soest: mam v. Heukelom

Corr.adres: F.J.H. Vosdellen
Schoolstraat 48, 5931 PB Tegelen

Dankbetuiging

†

Voor de vele blijken van deelneming onder[vonden] bij het overlijden van mijn man, onze vader [illegible]

Hans van Gelder

betuigen wij ieder onze oprechte dank.

Mevrouw M.S. van Gelder-[illegible]
kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst wordt [illegible] eerste kerstdag om 11.00 uur in de kerk [illegible] Theresia en Don Bosco te Laurad[orp].

---

†

De plechtige eerste jaardienst voor onze lieve [illegible] der en oma

Maria Gernaat-Schmid[t]

zal worden gehouden op zondag 22 decem[ber] om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.[illegible] en Norbertus te Kerkrade-Rolduckerveld.

Kinderen
en kleinkinderen

Kerkrade, december 1991

Vervolg familieberichten zie p[agina]

Zuidlimburgers hebben gevoel van onveiligheid

[DEN] HAAG - Zuidlimburgers hebben in vergelijking met andere Nederlanders een sterk gevoel van onveiligheid. Dit blijkt uit het rapport Criminaliteitsbeeld van Nederland van de directie Criminaliteitspreventie van het ministerie van Justitie, dat gisteren openbaar is geworden.

Volgens het rapport zijn Zuidlimburgers meer dan andere Nederlanders bang om alleen thuis te zijn en na tien uur 's avonds de deur open te doen. Ook hebben Zuidlimburgers een sterk gevoel dat er in hun woonomgeving enge plekken aanwezig zijn. In dit gevoel van onveiligheid zijn de Limburgers vergelijkbaar met de bewoners van Amsterdam, Rotterdam en Den Haag.

De onveiligheidsbeleving in Zuid-Limburg steekt sterk af tegen het beeld, dat de Midden- en Noordlimburgers van hun omgeving hebben. In dit deel van de provincie zijn de bewoners in huis niet banger dan in de rest van Nederland. Ook hebben zij niet méér angst om de deur na tienen 's avonds te openen.

Qua gevoel dat er enge plekken in de direkte omgeving liggen steekt Midden- en Noord-Limburg zelfs gunstig af bij de rest van Nederland.

Het rapport geeft landelijk het beeld dat vrouwen zich veel onveiliger voelen dan mannen. Bijna zeventig procent van hen durft na tienen de voordeur niet meer te openen en vijftig procent is bang alleen thuis te zijn. Justitie zoekt de verklaring in de angst van vrouwen om met seksuele bedoelingen te worden lastiggevallen.

Het gevoel van onveiligheid bij ouderen is het hoogst. Negentig procent van de vrouwen en bijna zestig procent van de mannen boven de 65 jaar durft de deur na tienen 's avonds niet meer open te doen.

Globaal genomen lopen inwoners van steden met meer dan 100.000 inwoners en forensengemeenten veel meer kans het slachtoffer te worden van criminaliteit dan inwoners van kleine steden en plattelandsgemeenten.

Alle 58-plussers worden ontslagen

Sociaal plan DSM in principe rond

Van onze redactie economie

HEERLEN - Bij DSM is een akkoord over het sociaal plan ophanden. Het Limburgse chemiebedrijf is gisteren flink tegemoet gekomen aan eerdere wensen van de vakbonden. Het plan is bedoeld voor zo'n 1300 tot 1500 DSM'ers.

De Unie BLHP, ABW en VHP zijn al in principe akkoord met het plan, de Industriebonden FNV en CNV leggen het zonder advies voor aan hun leden.

DSM gaat alle 58-plussers ontslaan via een 'ouderenregeling'. Voor jongere DSM'ers kan gedwongen collectief ontslag worden voorkomen. Het gaat bij de 'ouderenregeling' om ruim 700 mensen, die per 1 juli 1992 collectief ontslag krijgen aangezegd. DSM vult hun werkloosheidsuitkering tot de 60-jarige leeftijd aan tot bruto 85 procent van het laatstverdiende inkomen. Tussen de 60 en 65 wordt de uitkering aangevuld tot 75 procent.

De arbeidsplaatsen die de 58-plussers vrijmaken worden zoveel mogelijk intern opgevuld door andere 'boventalligen'. DSM neemt zo weinig mogelijk nieuw personeel meer aan.

Wie elders buiten DSM werk vindt, krijgt van het chemiebedrijf een vertrekpremie mee. 'Boventalligen' kunnen gebruik maken van outplacement om een andere baan te vinden. Lukt dat, dan krijgen ze een paar maanden salaris mee en als het salaris bij de nieuwe werkgever lager is, wordt dat door DSM aangevuld.

De ouderenregeling betekent een enorme besparing voor het ministerie van Sociale Zaken. Het ministerie bekostigt nu nog een VUT-regeling voor oud-mijnwerkers, de VVU. Er lopen nu nog 550 oud-mijnwerkers rond bij DSM. Door het ontslag van alle 58-plussers komen deze DSM'ers niet meer voor de VVU in aanmerking. En dus kan het ministerie van Sociale Zaken dat geld in kas houden. Daar staat tegenover dat het ministerie wel meer moet uitgeven aan werkloosheidsuitkeringen.

Geen juridische stappen tegen verlies van 600 PNL-banen

Provincie slikt afkoopsom

Van onze verslaggever

[M]AASTRICHT – Met 'het pistool op de borst' en onder de [zw]aarst mogelijke vorm van protest heeft het provinciebe[st]uur van Limburg gisteravond besloten zich neer te leggen [bij] de afkoopsom van 74 miljoen gulden die WVC-minister [d']Ancona heeft geboden als pleister op de wonde voor het [sch]rappen van de PNL-subsidies in de welzijns- en cultuur[se]ctor. Daarmee ziet de provincie af van de tot het laatst toe [o]verwogen juridische stappen tegen de zwaar omstreden [be]slissing van kabinet en Tweede Kamer.

[De] belangrijkste reden om de gang [naa]r de rechter niet meer te maken, [noe]men Gedeputeerde Staten het [feit] dat de Tweede Kamer zich eer[der] [...]eren niet of nauwelijks heeft [ver]zet tegen d'Ancona's eindbod.

[Bo]ardoor zijn in de ogen van de [pro]vincie haar juridische mogelijk[he]den tot praktisch nul gereduc[ee]rd. Bovendien zou zo'n uiterst [omv]ol rechtsgeding de toch al [lan]ge periode van onzekerheid voor [het] Limburgse welzijnswereld op [een] onverantwoorde manier verlen[gen].

[St]rafstemming

[Bij] de beslissing van GS, die gis[tera]vond in een haast historische [stra]fstemming door Provinciale Sta[ten] werd onderschreven, ging ner[ge]ns en urenlang telefonisch over[leg] vooraf. Enerzijds met de Lim[bur]gse gemeenten, anderzijds met [de] vier andere provincies die even[eens] door d'Ancona's bezuinigings[plan]nen worden getroffen. Ook laatst[ge]noemde partijen zien nu defini[tief] af van juridische stappen als [laats]te poging de bezuinigingen af [te] wenden. Die leveren d'Ancona [vanaf] ingang van 1993 alles bij elkaar [jaa]rlijks 56 miljoen gulden op.

[In] Limburg schrapt de WVC-minis[ter] jaarlijks 34 miljoen gulden, die [de] provincie in het kader van de [Per]spectieven Nota Limburg (PNL) [ontv]angt ter 'compensatie' van de [mijn]sluitingen. Daardoor is het nu [onv]ermijdelijk dat er tenminste zes[hon]derd arbeidsplaatsen zullen ver[dwij]nen bij allerhande gemeentelij[ke] en provinciale instellingen op [het] gebied van welzijn, sport en cul[tuur].

[Go]uverneur Mastenbroek maakte [het] niet mis te verstane bewoordin[gen] duidelijk dat d'Ancona het pro[vin]ciebestuur hardhandig en op een [ong]ehoorde manier met de rug te[gen] de muur heeft geplaatst. Door [het] eindbod van 74 miljoen – voor [de] provincies samen 120 miljoen – [dat] [re]chts tot 1 januari 1992 gestand te [doen], heeft de WVC-minister Lim[burg] bovendien onder een tijdsdruk gezet die zijn weerga in bestuurlijk Nederland niet kent, zo gaf Mastenbroek met zoveel woorden aan.

Ongenadig

De PvdA-bewindsvrouwe kreeg er dan ook van de anders zo diplomatieke gouverneur ongenadig van langs. „Vóór alles geeft de manier waarop de minister deze kwestie heeft behandeld en gepresenteerd aanleiding tot diepe verontwaardiging." Bovendien staat haar aanbod volgens Mastenbroek in geen enkele verhouding tot de catastrofale gevolgen.

Hoewel heen weinig anders restte dan het besluit van GS als verstandig te kwalificeren, lieten ook de voorzitters van zowel coalitie- als oppositiefracties niet na ongekend zware kritiek te spuien op de Haagse politiek. De eigen partijgenoten werden daarbij niet in het minst gespaard. Zo bestempelde PvdA-aanvoerster Odyle Wolfs de afkoopsom van haar Haagse partijgenote als 'ronduit afschuwelijk.'

Temeer daar het volgens haar 'veel te laag is om als provincie mee uit de voeten te kunnen, maar anderzijds te hoog om zomaar voorbij te laten gaan'. „Dus móeten we ons er wel bij neerleggen. Met de rug tegen de muur en met het mes op de borst."

Pistool

„De zoveelste overwinning voor de Randstad. Het beste bewijs dat CDA en PvdA in de Kamer de periferie laten voor wat die is," fulmineerde VVD-fractievoorzitter W. Wijnen. Groen Links-aanvoerster K. Kienhuis concludeerde dan ook dat het voor Limburg weinig zin meer heeft om nog bestuursovereenkomsten met het Rijk te sluiten. „Daar komt toch niets goeds van." Opmerkelijk was ook het vernietigende oordeel van fractieleider W.Deckx van Partij Nieuw Limburg. Hij vond dat GS met d'Ancona's pistool op de borst *überhaupt* niet aan de onderhandelingstafel had moeten plaatsnemen.

● *Kinderen van asielzoekers vierden gisteren alvast Kerstmis in het Missionair Centrum in Heerlen.* Foto: KLAUS TUMMERS

Groep vreest verlies aandacht na uitspraak rechter

Vietnamezen beëindigen hongerstaking nog niet

Van onze verslaggever

HEERLEN/ECHT – De 'Limburgse' Vietnamezen in de asielzoekerscentra in Echt en Spaubeek zijn allerminst van plan hun hongerstaking te beëindigen. De uitspraak gisteren van de rechter in Den Bosch, die uitwijzing van twee Vietnamezen uit Stevensbeek verbood, heeft daar geen verandering in gebracht. Ook niet dat een Vietnamees die in Echt verblijft, gisteren te horen heeft gekregen dat zijn procedure is geschorst. De Vietnamezen vrezen de publieke aandacht voor hun belangen te verliezen als ze zouden stoppen met de hongerstaking.

Het Missionair Centrum in Heerlen meldde gistermorgen dat twee met uitzetting bedreigde Vietnamese asielzoekers vanuit het AZC Echt waren ondergedoken, en dat voor een derde uit Spaubeek hetzelfde zou gelden. Gisternamiddag verklaarde adjunct-directeur van het AZC, Th. Kerens, dat hij niemand van de in totaal veertien Vietnamezen mistte.

Kerkasiel

Het Missionair Centrum Heerlen gaat nog in conclaaf met de St.-Landricusparochie Echt en de St.-Andreasparochie in Heerlen over mogelijk kerkasiel. Vooral ook omdat binnen enkele weken voor zes andere Vietnamezen de procedure rond hun asielaanvraag afloopt.

Uit sympathie met de Vietnamezen willen Nederlanders zich aansluiten bij de hongerstaking van de Vietnamese asielzoekers die nog in de AZC's verblijven.

Bij het Missionair Centrum bestaat het plan tot een 'estafette-hongerstaking', in groepjes van twee mensen die elkaar om de twee dagen aflossen.

Een van hen, die zondagmorgen naar Echt wil gaan, is zuster Xaverie Kerkhofs: „De Vietnamese asielzoekers voelen zich totaal verlaten. Een aantal mensen heeft zich al bereid verklaard hun solidariteit te laten blijken door zelf aan de hongerstaking deel te nemen.

Ook uit bewondering voor de enorme volharding bij de zwaarbeproefde Vietnamezen.

zullen kost wat kost hun beroep op Justitie doorzetten om hier te kunnen blijven."

Tsjechoslowakije

De weg van Tsjechoslowakije, waar de Vietnamezen eerder verbleven, lijkt afgesloten. „Helemaal zeker is dat niet, omdat ons ook berichten bereiken dat daar een amendement op de nationale wetgeving in voorbereiding zou zijn ten gunste van de asielzoekers", zegt Martin Janssen van het Missionair Centrum: „Vooralsnog is voor de Vietnamezen de weg terug niet mogelijk, omdat ze daar vrijwillig vertrokken zijn."

Het Missionair Centrum onderhoudt ook nauw contact met de kerkelijke organisatie Inlia in Groningen die een onderzoek van vier weken wil starten in Tsjechoslowakije dat duidelijkheid moet geven over de mogelijke terugkeer van de Vietnamezen naar dat land. De Raad van Kerken heeft inmiddels verklaard het plan van Inlia te steunen.

„Hong-Kong zou een veilige verblijfplaats zijn voor Vietnamese vluchtelingen, op grond van internationale afspraken met de Verenigde Naties. Maar het blijft onzeker of ze van daaruit naar hun land worden teruggestuurd," aldus Janssen.

Europese gelden voor Eurode-plan

HEERLEN – De financiering van de herinrichting van de Nieuwstraat/Neustrasse in 'Eurode', het gezamenlijke grensoverschrijdende project van Kerkrade en Herzogenrath is rond. De kosten van dit project bedragen 9 miljoen gulden. De helft hiervan zal van Duitse zijde worden bijgedragen. Voor de financiering van het Nederlandse aandeel dragen de gemeente Kerkrade, het Regio Programma voor Oostelijk Zuid-Limburg (de voortzetting van het PNL-beleid) en het Euregionale Fonds Ruimtelijke Ontwikkeling (EFRO), elk voor 1,5 miljoen gulden bij.

De bijdrage van het EFRO werd gisteren bekend gemaakt door de Stuurgroep van het Europese Stimuleringsprogramma Zuid-Limburg.

De Stuurgroep heeft tevens een EFRO-bijdrage toegekend van 335.000 gulden aan de Federatie Sociale Werkvoorziening voor een project dat de Limburgse toeleveringsindustrie op een hoger peil moet brengen.

Aan de Stichting 'Preuf Limburg', waarin toonaangevende Limburgse hoteliers/restaurateurs zijn vertegenwoordigd, werd 100.000 EFRO-guldens toegekend. Een bedrag van 30.000 gulden gaat naar twee praktijkgerichte trainingen voor startende ondernemingen in de industrie en de stuwende dienstverlening.

Heythuysen vindt geld in brievenbus

HEYTHUYSEN – Geadresseerd aan de burgemeester van Heythuysen hebben PTT-bestellers de afgelopen weken een aantal enveloppen met bankbiljetten bezorgd op het gemeentehuis in Heythuysen. In totaal gaat het om een bedrag van 3.600 gulden.

Van wie dit geld afkomstig is, kan ook gemeente-ambtenaar Hebben niet verklaren. „We vermoeden alleen, dat de gulle gever een oudere persoon is. Dat wordt afgeleid uit diens of haar handschrift. De brieven zijn enkele malen in Den Bosch op de bus gedaan. Maar ook een keer was het poststempel uit Roermond."

Eerder werden ook brieven bezorgd op het voormalige gemeentehuis van Baexem, gericht aan de burgemeester van die plaats. In die enveloppen zat voor meer dan duizend gulden aan bankbiljetten. Nog eerder kreeg ook de voormalige burgemeester van Grathem geld toegezonden.

De gemeenten Grathem en Baexem zijn per 1 januari jongstleden opgegaan in de gemeente Heythuysen. In briefjes, die bij het geld zaten, laat de schenker weten, dat het om vergoeding en/of tegemoetkoming gaat voor kapot gereden stoepranden of niet opschonen van beken.

De raad van Heythuysen heeft inmiddels een schenking van drieduizend gulden aanvaard. Indien nog 'donaties' van de onbekende binnenkomen, wil men in Heythuysen de bedragen in de kwartaalbegroting opnemen. Volgens Hebben wordt het ontvangen geld besteed aan hulp voor ouderenwerk.

Man gewond bij ongeval

NUTH – De 47-jarige uit Brunssum afkomstige bestuurder van een bestelbus is gistermiddag gewond geraakt bij een ongeval op de A76. De man raakte nabij Nuth, waar de weg van drie naar twee banen gaat, met zijn auto in een slip, vermoedelijk tengevolge van gladheid. Hij raakte daarbij een personenauto, bestuurd door een 60-jarige vrouw uit Geleen, in de flank. De bestelauto schoot links tegen de vangrail, die over een lengte van circa 20 meter werd vernield. De Brunssummer werd met een bekkenbreuk en diverse minder ernstige verwondingen opgenomen in het Heerlense ziekenhuis. De bestuurster kwam met de schrik vrij. Beide voertuigen werden zwaar beschadigd. Het verkeer ondervond twee uur lang hinder van het ongeval.

Luka Bloom in Sittard

SITTARD – Buro Pinkpop heeft voor het nieuwe jaar een aantal artiesten gecontracteerd die zullen optreden in de Stadsschouwburg in Sittard. Het zijn Luka Bloom, Tony Joe White en Ziggy Marley & the Melody Makers.

De Ierse bard, die dit jaar zoveel indruk wist te maken op Pinkpop, komt dinsdag 4 februari met een begeleidingsband naar Sittard. De voorverkoop voor dit concert start 4 januari. Tony Joe White, bijgenaamd de 'swampfox, is zaterdag 18 januari te zien. Kaartjes voor dit concert zijn vanaf zaterdag 28 december te koop.

Ziggy Marley, de zoon van de legendarische reggae-grootmeester Bob Marley, komt dinsdag 14 januari naar Sittard voor een optreden. De kaartverkoop begint vandaag. Verwachte concerten van buro Pinkpop zijn overigens: Golden Earring, vrijdag 31 januari in de Maaspoort in Venlo, Crowded House, donderdag 20 februari in het MECC in Maastricht en BB King, op 7 maart in het MECC te Maastricht.

Dankbetuiging

De vele blijken van belangstelling na het overlijden van

Ben Bemelmans

waren hartverwarmend. In deze moeilijke dagen was uw blijk van medeleven een enorme steun en gaf het ons een warm gevoel. Hiervoor onze oprechte dank.

Dora Bemelmans-van Boekel
Hans Bemelmans

De zeswekendienst vindt plaats in de parochiekerk O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Heilust op zaterdag 28 december 1991 aanstaande om 18.00 uur.

Dankbetuiging

Zoveel warmte en liefde, uitgedrukt in woorden, knuffels en muziek ... dat voelt heel bijzonder.

Ik wil dan ook, mede namens familie, iedereen hartelijk bedanken voor het medeleven bij het overlijden van

Harry Frings

De zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 28 december as. om 19.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Susteren.

Nellie Vos

Nieuwstadt, december 1991
R. v. Gelrestraat 60

Daar het mij onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die ik mocht ontvangen bij de begrafenis van mijn lieve echtgenote

Marianne Lebr-Grachten

betuig ik hierbij mijn hartelijke dank.

Jo Lebr

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op dinsdag 24 december as. om 22.00 uur in de parochiekerk van de Blijde Boodschap te Kerkrade-Chèvremont.

Bericht aan onze verbruikers

Wijziging tarieven

De gasprijs voor **kleinverbruikers** wordt per 1 januari 1992 verlaagd met **3,2** cent per kubieke meter, het vastrecht gas wordt verhoogd met ***ƒ4,20* per jaar.**
De elektriciteitstarieven en het bijbehorend vastrechtbedrag veranderen niet.

	Gastarieven per 1 juli 1991 excl. BTW	Gastarieven per 1 januari 1992 excl. BTW.
Vastrecht per aansluiting per jaar	ƒ75,00	ƒ79,20
Per m^3 voor verbruik tot 170.000m^3 per jaar	46,4 ct.	43,2 ct.

Op het kubieke metertarief zijn een MAP-toeslag van 0,43 cent per kubieke meter, een door de overheid vastgestelde brandstoffenheffing van 0,881 cent per kubieke meter en een naar tijd en plaats variabele calorische verrekening van toepassing.

Bovenstaande tarieven worden verhoogd met 18,5 % BTW.

De mate waarin de gasprijsverlaging op de jaarafrekening zal doorwerken is afhankelijk van de periode waarover wordt afgerekend. De jaarafrekening zal, behalve door de prijs, eveneens door de verbruikte hoeveelheden gas worden beïnvloed.

Maastricht, 21 december 1991

MEGA LIMBURG

Limagas NV, NV PLEM,
Energiedistributiebedrijven
Roermond (EBR)
Sittard (EBS)
Venlo (EPV)

academisch ziekenhuis Maastricht

azM

De poliklinieken, de prikdienst en het diagnostisch centrum zijn gesloten op:

vrijdag 27 december 1991

- De polikliniek Gynaecologie is **uitsluitend voor spoedgevallen** van 9.00 tot 13.00 uur telefonisch te bereiken onder nummer 043-87 48 00.
- De EHBO is normaal (24 uur per dag) geopend.
- Cardiologische patiënten kunnen zich via de EHBO bij de Eerste Hart Hulp melden.

Gevestigd per 1 december 1991 te Meerssen

M.A.E. Dirix-Teunissen
Huisarts

in associatie met:
Th.J.J.M. van Erp
J.W.Chr. Gielen
W.J.C.M. Heiligers
W.M.F. Ritzen
J.A.I.M. Swaans
H.L.M. Swerts
Huisartsen

Spreekuren volgens afspraak in de praktijken van dokter Heiligers, Stationsstraat 26 en dokter van Erp, Beekstraat 34, beide te Meerssen.
Een overzicht van de spreekuren op deze adressen kunt u afhalen bij de assistente van deze huisartsen.

Gevraagd:

DOKTERSASSISTENTE

voor halve dagen ('s ochtends)
Huisartsenpraktijk Nieuwstraat
Nieuwstraat 44
6431 KV Hoensbroek

Voor het opgeven van familieberichten voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

mededelingen

Gemeente Heerlen

Voor geboorte- en overlijdensaangifte is de Dienst Burgerzaken Heerlen geopend op 24, 27 en 30 december 1991 van [illegible] tot 12.00 uur.

Mededeling St. Laurentius Ziekenhuis

Onze poliklinieken zijn vrijdag 27 december 1991 gesloten.

ST. LAURENTIUS ZIEKENHUIS
Postbus 920
6040 AX Roermond.
Telefoon (04750) 8 22 22.

ST. LAURENTIUS ZIEKENHUIS

Poliklinieken gesloten op 27 december

De Wever-Ziekenhuis

Agrarisch opleidingscentrum in Roermond

VENLO – Agrarisch onderwijsdeskundige De Vries van de Wageningse Landbouwuniversiteit acht Roermond het meest geschikt voor de hoofdvestiging van het agrarisch opleidingscentrum Limburg. Horst en Heerlen zijn in het onderzoek genoemd als meest geschikte plaatsen voor nevenvestigingen. Venlo valt uit de boot.
De conclusies van De Vries sluiten aan bij de opzet die de Vereniging voor Voortgezet Onderwijs (VVOL) voor ogen stond. Zoals bekend heeft de medezeggenschapsraad van de Middelbare tuinbouwschool Venlo zich tegen deze opzet fel verzet. De onenigheid leidde tot het onafhankelijk onderzoek van De Vries. Het resultaat is voor alle partijen bindend. Volgende maand stelt het VVOL het plan definitief vast.

Geldtransport overvallen in Wellen

WELLEN – In de Belgische gemeente Wellen zijn in de nacht van donderdag op vrijdag twee agenten van een geldtransport overvallen. Dat gebeurde door twee mannen die met een nachtelijk geldtransport bij een spaarbank in het centrum stopten.

Tussen de vier mannen kwam het tot een worsteling. Een van de overvallers sloeg op de vlucht, de andere kon door de twee bewakers van het geldtransport in bedwang worden gehouden. De rijkswacht werd gealarmeerd en die was niet weinig verbaasd toen ze in de overvaller een 32-jarige collega uit hetzelfde dorp herkende. Al snel bleek dat de man, die overigens niet aangehouden werd, meer dan diep in het glaasje had gekeken.

De militaire aanklager van Antwerpen stelt een onderzoek in. Voorlopig staat niet vast of de overval beraamd was, dan wel een misplaatste grap moest voorstellen.

Steun voor Majors rol in Maastricht

LONDEN – De Britse premier John Major heeft gisteren de steun gekregen van het Lagerhuis voor 'Maastricht'. De uitkomst van de Europese top werd gesteund door 339 Lagerhuisleden, een meerderheid van 86.

Hoewel onder leiding van ex-minister Norman Tebbit een kleine revolte dreigde, stemden uiteindelijk maar zes Conservatieve parlementariërs tegen de regering. Twaalf anderen, onder wie ex-premier Margaret Thatcher, onthielden zich van stemming.
Er was enige verbazing over Thatchers stemonthouding. De ex-premier, die tegen verdere Europese samenwerking is, had zich aanvankelijk 'geestdriftig' getoond over het onderhandelingsresultaat.
Premier Major zei: „Dit is een uitstekende uitslag. Onze meerderheid (in het Lagerhuis) is gewoonlijk 88 en vanavond was het 86. Er is nu geen twijfel meer aan de opvatting van het Lagerhuis. Die opvatting is de onze."

Nieuw bestuur Vrouwenraad gekozen

ROERMOND – Mevrouw A. Jager-Werkhoven en mevrouw E. Janssen-Vallas zijn gekozen tot respectievelijk de nieuwe voorzitter en secretaris van de Limburgse Vrouwen Raad. De LVR is de koepelorganisatie van vrouwenverenigingen in Limburg en behartigt de belangen van meer dan 23.000 vrouwen.

Brinkman: CDA en PvdA nog niet in balans

DEN HAAG – De coalitiepartners CDA en PvdA hebben nog steeds geen onderling evenwicht gevonden. Het blijft week-in, week-uit zoeken naar die balans.

De coalitie is een verstandshuwelijk, al is de liefde tussen beide partijen wel groeiende. Dit zegt CDA-fractieleider Brinkman in de CDA-krant.

De CDA-voorman somt een groot aantal gevaren voor de samenwerking tussen CDA en PvdA op. 'Grote risico's' ziet Brinkman bij de sociale zekerheid. Zolang de PvdA blijft vasthouden aan het principe dat noodzakelijke veranderingen in het stelsel voor betrokkenen gecompenseerd moeten worden, 'wordt het alleen maar moeilijker', aldus Brinkman.

Vrouwelijke postbode overvallen in Beringen

BERINGEN – Een vrouwelijke postbode is vrijdagmiddag in Beringen overvallen. De vrouw werd door de overvaller op de grond geworpen en door hem geschopt en geslagen. De postbode weerde zich dapper en ging zelfs een gevecht aan met de overvaller, die een bivakmuts droeg. De overvaller kon aan de haal gaan met 70.000 Belgische frank. Hij werd een eindje verder door een medeplichtige opgewacht. Het duo vluchtte in een zilverkleurige VW Golf in de richting van Nederland. Het vermoeden is groot dat de overvaller een zekere S.G. is, een man van Turkse afkomst, die in België woont maar in Nederland al enkele keren in de gevangenis terechtkwam. De postbode hield aan de overval builen en blauwe plekken over.

officiële mededeli[ngen]

Gemeente Meerssen

De gemeente Meerssen is vo[...] mens op twee karakteristieke [...] ken van de bebouwde omg[...] kunstwerken te plaatsen. Ze za[...] het oog hierop binnen afzie[...] termijn overgaan tot het ver[...] van twee kunstopdrachten.
Kunstenaars die belangstelling [...] ben voor de vervulling van één [...] beide opdrachten, worden uit[...] digd documentatie van hun re[...] werk in te zenden. Deze docu[...] tatie geschiedt bij voorkeur in [...] vorm van 4 à 6 foto's met een [...] maat van niet groter dan A2.
De gemeentelijke kunstcom[...] zal het college terzake advisere[n].
De documentatie moet binnen [...] weken na datum van verschij[...] van deze advertentie gezonden [...] den naar:

Gemeentebestuur van Me[erssen]
t.a.v. hoofdafdeling III,
postbus 90,
6230 AB Meerssen

Veel rumoer in historische raadszaal

Gemeenteraad Aken soort Lagerhuis

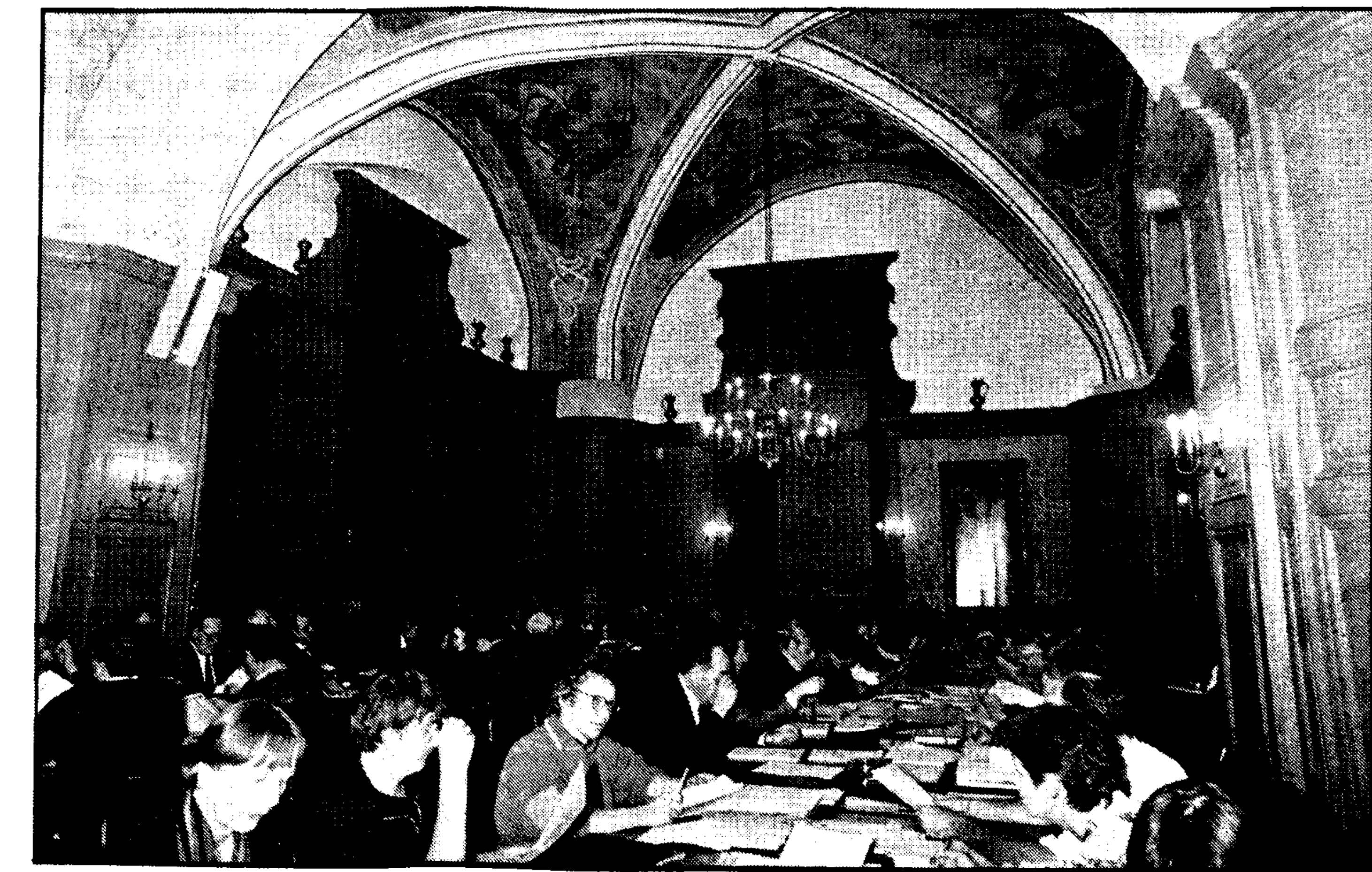
DOOR JOOS PHILIPPENS

AKEN – Aan onze kant van de grens worden de gemeentehuizen steeds moderner en zakelijker. Steevast nieuwbouw met veel neonlicht en overzichtelijke, ronde tafels.

De raadsleden passen zich perfect aan. Op vaak monotone wijze lezen ze hun thuis geschreven stukjes voor, die barsten van de ambtelijke taal. Een spreker wordt haast nooit onderbroken, en zo ja dan wordt eerst aan de burgemeester gevraagd of de interruptie alsjeblieft met diens goedvinden plaats mag hebben. Hebt respect voor elkaar!

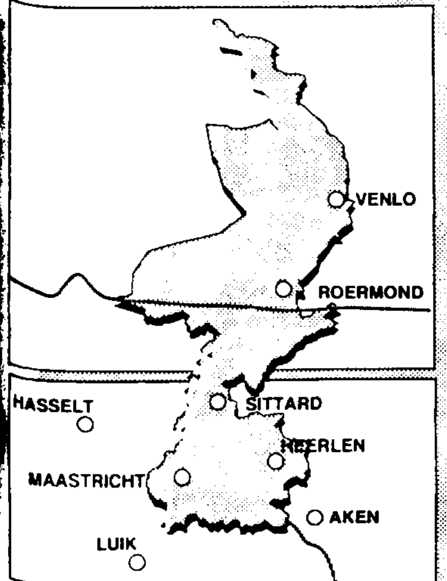
Met het beeld van de 'Gründliche' Duitsers voor ogen zou je dan ook verwachten dat deze nog een stapje verder gaan: een raadsvergadering bij onze oosterburen moet welhaast het summum van zakelijkheid en afstandelijkheid zijn. Zou je tenminste denken. Een blik tijdens de Akense raadsvergadering van afgelopen donderdag laat de schellen echter onmiddellijk van de ogen vallen.

Een prachtig gewelfd plafond met muurschilderingen van bijna het niveau Michelangelo. Ikonen en schilderijen aan de rustieke wanden, kroonluchters ook. Meteen bij het betreden van de Akense raadszaal duikt het vermoeden op dat alles wel eens heel anders zou kunnen zijn. De wirwar van mensen doet denken aan een groot gezamenlijk ontbijt in een kostschool.

● *De gemeenteraad van Aken. Rechts de coalitie, links de oppositie. Op de achtergrond probeert Oberbürgemeister de aandacht te trekken.* Foto: KLAUS TUMMERS

over de grenzen

Hapje

Er zijn twee langwerpige tafels. De rechter tafel is gereserveerd voor de coalitie van SPD en Grünen (30 zetels), terwijl de CDU/FDP-oppositie aan de linker tafel slechts een stoel minder bezet. Oppositie en coalitie zitten met de rug naar elkaar toe, de eigen fractiegenoten babbelen er gezellig op los. Hier en daar wordt doodgemoedereerd een hapje gegeten.

Om vijf uur maakt zich op de achtergrond een klein mannetje los uit het kluwen. Oberbürgemeister Jürgen Linden gaat achter zijn lessenaartje staan en probeert met stemverheffing en de hulp van een microfoon enige aandacht te trekken.

Er volgt een sprekerskwartiertje. Burgers mogen vragen stellen aan raadsleden of aan de Verwaltung, een team van hoge ambtenaren. „Bent u er zich van bewust dat Aken nu bij Bocholtz voor de deur poept!", roept een verontwaardigde spreker. Vervolgens moet de vragensteller zijn adres op een lijst schrijven. Te gelegener tijd krijgt hij schriftelijk antwoord.

Het agendapunt 'industrieterreinen' geeft even later een mooi staaltje Lagerhuis-vergaderen te zien. Op de twee tafels ligt om de meter een microfoon. Wie spreektijd heeft, pakt zo'n ding en tracht zo hard mogelijk pratend het rumoer te overstemmen.

Laf

Het onderwerp ligt nogal gevoelig. De verwijten gaan heen en weer. Vooral een SPD-raadslid uit Richterich krijgt de volle laag, omdat ze nu ineens vóór het omstreden industriegebied stemt. „Frau Schmidt, u bedient zich hier van laffe smoesjes," roept een CDU'er.

Allerlei SPD'ers schreeuwen terug dat de CDU beter naar het eigen zootje kan kijken. Hun medestander kloppen bij wijze van instemming met de rechter vuist ritmisch op tafel.

Vanaf de publieke tribune klinken kreten als 'Hij liegt', er gaan bordjes met 'NEIN' de lucht in. De Oberbürgemeister rinkelt om de haverklap met een fraai belletje. Drie uur lang dreigt hij de 'Ordnung' te zullern herstellen. Maar tot een ontruiming van de zaal komt het niet. „Och, laat dat mens op de publieke tribune maar raaskallen," meent een SPD'er.

De Euregio staat voor de deur, 1993 is nog maar een jaartje weg. Maar qua vergadercultuur is de kloof tussen Heerlen en Aken veel groter dan de tien kilometers op de landkaart.

De mening van

De Europese Commissie heeft een voorstel ingediend om de risico's bij het vervoeren van gevaarlijke stoffen te beperken. Gebleken is namelijk dat het aantal ongelukken bij dit soort transporten toeneemt.

Daarom wil de Commissie een aantal richtlijnen opstellen. In 'De Europese gemeente', een tijdschrift van de Raad der Europese Gemeenten en regio', lezen wij daarover het volgende:

„Met ingang van 1 januari 1994 zouden alle transportbedrijven van de Gemeenschap die gevaarlijke goederen vervoeren, een risicopreventiebeambte moeten aanstellen.

Deze beambte zou tot taak hebben acties voor te stellen en te bevorderen die wenselijk zijn om de veiligheid bij het vervoeren van gevaarlijke goederen te waarborgen, gaande van de selectie van voertuigen en de opleiding van personeel tot de verificatie van de naleving van de veiligheidsvoorschriften. Elk transportbedrijf dat instaat voor het vervoer van gevaarlijke goederen – zij het weg-, rail-, lucht- of zeetransport – zou een dergelijke beambte in dienst moeten nemen. De beambte moet houder zijn van een getuigschrift met een geldigheidsduur van 5 jaar, dat is uitgereikt door de bevoegde overheid die iedere lidstaat zal aanwijzen. Het getuigschrift zal worden afgeleverd na afloop van een vormingsperiode en mits de kandidaat slaagt voor het erkende examen over diverse thema's. Wanneer zich een ongeluk voordoet, dient de risicopreventiebeambte bij de door de lidstaat aangewezen overheid de exacte omstandigheden van het ongeluk te rapporteren."

Philaixrode

De postzegelverzamelaars lnags de grens van oostelijk Zuid-Limburg gaan samenwerken onder de naam 'Philaixrode'. De philatelistenverenigingen uit Aken, Herzogenrath, Kerkrade en Vaals willen onder die naam gezamenlijke activiteiten ontplooien. De eerste contacten ontstonden al in het begin van dit jaar, maar vorige maand kreeg de bundeling van krachten een definitief karakter.

Eerste gasten in voorjaar 1993 verwacht

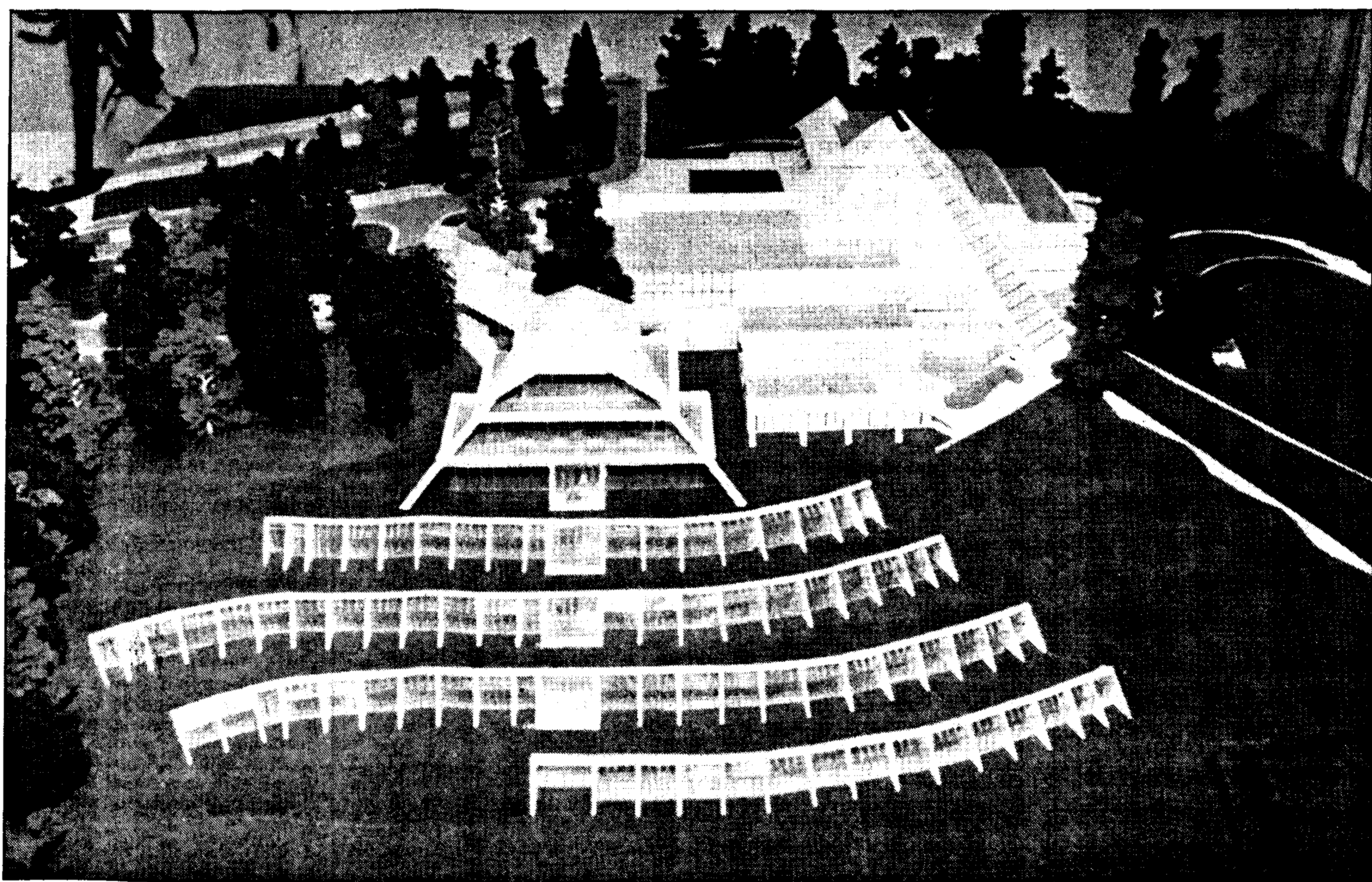
Bouw van Thermaetel vergt 17,5 miljoen

Van onze verslaggever

VALKENBURG – Op het landgoed 't Hoogt aan de Cauberg naast het kuurcentrum Thermae 2000 is gisteren de eerste schop de grond ingegaan voor de bouw van een kuurhotel dat de naam Thermaetel zal krijgen. Het is een project van 17,5 miljoen gulden, dat in het voorjaar van 1993 de eerste gasten zal verwelkomen.

Het Thermaetel is exclusief bedoeld voor kuurgasten die van de faciliteiten van het kuurcentrum gebruik zullen maken. Het zal dan ook volgens Thermaedirecteur Henk Verschuur niet concurrerend zijn voor bestaande hotels in Valkenburg of de regio, zeker niet gezien de kamerprijs van meer dan 200 gulden voor twee personen inclusief ontbijt.

Thermaetel zal zestig tweepersoons kamers of suites omvatten, alsmede een restaurantzaal en een verdieping voor kuurbehandelingen. De bouwwijze is uniek: van de zeven verdiepingen worden er vier weggewerkt in de bodem. In het schuin oplopende talud van landgoed 't Hoogt komen de verdiepingen met de kamers trapsgewijze boven elkaar te liggen. Het met teelaarde af te dekken dak van de ene rij vormt de tuin annex terras van de andere.

● *Zoals de maquette laat zien krijgt het Thermaetel dezelfde pyramidevormige aanblik als het kuurcentrum zelf. Van de onder de grond gelegen kamers zullen alleen de glazen puien te zien zijn. In het midden komt een met glas afgedekt trappenhuis waarin de diagonaal lopende lift.* Archieffoto: FRITS WIDDERSHOVEN

Lift

Uniek is volgens Verschuur ook de lift die de verschillende verdiepingen met elkaar zal verbinden. „Een diagonale lift, die nergens anders op de wereld te vinden is. De technische uitvoerbaarheid heeft heel wat hoofdbrekens gekost," zegt de Thermae-direkteur. Revolutionnair is ook de bouwwijze: een soort tunnelbouw waarbij gebruik gemaakt wordt van geprefabriceerde elementen. De bouwwijze heeft als voordeel dat bij niet te strenge vorst, tot ongeveer 5 graden onder nul, kan worden doorgewerkt.

Voor de bouw wordt een van de grootste kranen van Nederland ingezet. Het is een kraan met een hoogte van dertig meter en een giekengte van zestig meter, die tot nu toe werd gebruikt bij de nieuwbouw van het ministerie van VROM in Den Haag. Drie evenhoge kranen die daarbij ook werden ingezet blijven in Den Haag voor het nieuwe stadskantoor. Voor deze hoge kraan is gekozen om overal op het sterk geaccidenteerde terrein materiaal te kunnen aanvoeren zonder de natuur te schaden. Door de hoogte van dertig meter kunnen alle bomen worden gespaard.

Om de bouwkraan op zijn plaats te houden is een contragewicht nodig van maar liefst 300 ton.

De 17,5 miljoen voor bouw en inrichting worden globaal opgebracht door de aandeelhouders van Thermae 2000 (zeven miljoen), de banken (tien miljoen) en een IPR-subsidie (voorlopig een half miljoen). Volgens Verschuur is er heel veel vraag naar een kuurhotel bij Thermae 2000 van waaruit de gasten rechtstreeks naar de baden en de therapeutische afdelingen kunnen. Hij verwacht dat Thermaetel snel een bezettingsgraad tussen vijftig en zestig procent zal hebben.

Kinderen die niet van vader en moeder houden

'Alle liefde valt in bodemloze put'

DOOR HANS GOOSSEN

SITTARD – „Ik draai gewoon een knopje in mijn hoofd om en dan ga ik jullie treiteren." Klinkt niet bepaald kinderachtig, maar toch is het de taal van een kind. Met 'jullie' bedoelt de achtjarige Ralf zijn ouders.

De achtjarige Ralf lijkt niet in staat van zijn vader en moeder te houden. Iedere uiting van liefde en aandacht gaat hij uit de weg. Hij heeft zich nog nooit laten knuffelen door zijn ouders. Het enige contact is negatief. Hij daagt zijn vader en moeder constant uit, treitert hen het bloed onder de nagels uit en speelt zijn ouders voortdurend tegen elkaar uit. Elke poging tot 'normaal contact' lijkt bij voorbaat tot mislukken gedoemd.

„Het is net een bodemloze put. Alle liefde valt daarin, maar je krijgt niets terug. Het werkt net averechts," vertelt moeder Mieke. Samen met haar man Harry vecht zij niet alleen tegen de huizenhoge muur die haar zoon voor zijn ouders optrekt maar ook tegen het onbegrip van de buitenwereld.

Want die buitenwereld ziet een geheel andere Ralf. Een schattig jong met een stralende lach die iedereen voor zich in weet te nemen. Spontaan en vrolijk, genietend van de aandacht die hij krijgt.

Masker

„Och wat is het toch een engeltje." Harry en Mieke Jacobs kunnen wel door de grond zakken als zij weer met een dergelijke beschrijving van hun zoontje worden geconfronteerd. Zij weten wel beter. Eenmaal thuis laat het engeltje zijn masker vallen en verandert in een kleine satan die het gehele gezinsleven domineert. „Maar hij kan mensen echt inpakken," verzucht zijn moeder.

De triomfantelijke blik die hun zoontje hen toewerpt als hem weer een complimentje wordt gemaakt, drukt Harry en Mieke nog wat dieper in het moeras. Ralf heeft het weer voor elkaar: voor de buitenwereld is er niets mis met het kind, maar moeten de ouders zich eens na laten kijken.

Buitenwereld

Maar die buitenwereld ziet Ralf nooit zonder dat masker met die lieve snoet en die brede glimlach. De Ralf die zijn ouders het bloed onder de nagels vandaan treitert, hun leven tot een hel maakt, de Ralf die elke toenadering afwijst, die keihard zegt dat hij zijn ouders niet nodig heeft, die elke gezellige activiteit tot een nachtmerrie maakt, bestaat voor haar niet. Verzinsel van een stel 'overspannen ouders.' „Jullie zijn geen ouders," kreeg vader Harry zelfs al eens te horen toen hij gewag durfde te maken van de onhandelbaarheid van zijn zoon.

„Emotioneel gehandicapt," zo omschrijft Mieke haar zoon. Door het lezen van een artikel in het weekblad Flair kwam zij erachter dat zij niet de enige moeder op de wereld was die met dit probleem kampt. „Het was alsof een wereld voor mij openging. Het was net of Ralf in dat artikel werd beschreven, hoewel het jongetje in het artikel er veel erger aan toe was. Eindelijk wist ik wat er met hem aan de hand was."

De puzzel paste precies. Tal van gedragingen die Ralf in de loop der jaren had vertoond vielen plotseling op de juiste plaats. „Het gemene treiteren, het gebruiken van taal die niet bij een kind past, het vele praten over de dood, het zich anders voordoen bij anderen dan thuis, het zich laten knuffelen door wildvreemden, terwijl hij zich thuis niet laat aanraken," zo sommen Harry en Mieke een aantal symptomen op die door psychologen onder de noemer 'bodemloos gedrag' geschaard worden.

Symptoom

Een ander symptoom is de groeiachterstand. „Dat is het lichamelijke aspect van de emotionele handicap. De kinderen zijn zo druk bezig met observeren en manipuleren dat hun groei stagneert. Zij steken alle energie in negatieve dingen en daarbij pakken ze degene die qua natuur het dichtste bij hen staat," legt Mieke uit.

Het echtpaar Jacobs is er weliswaar vast van overtuigd dat hun zoon emotioneel gehandicapt is, maar de buitenwereld – inclusief de schoolpsycholoog – wil er nog niet aan.

„De schoolpsycholoog zegt dat het een interactie van het gezin is." Mieke verwijst naar hun tweede kind, een dochtertje. „De relatie met haar is volstrekt normaal. Er zijn totaal geen problemen."

Emotioneel

In Nederland wordt er tot nog toe van uitgegaan dat een emotionele handicap alleen bij adoptiekinderen of ernstig verwaarloosde kinderen voorkomt, vertelt Mieke. „Hun gedrag zou te verklaren zijn door het feit dat zij zich op een of andere manier ongewenst voelen. Maar bij biologische kinderen is men nog terughoudend met het erkennen van het bodemloos gedrag. In België is men wat dat betreft veel verder."

De oorzaak van de emotionele handicap bij Ralf voert Mieke terug op de spanningen tijdens de zwangerschap. „Hij was juist een heel gewenst kind omdat we eerder een gehandicapt kind hebben gehad dat is overleden. Hij kan zich niet ongewenst voelen."

Via de vrouw die in de Flair haar verhaal deed, namen de Jacobsen in België deel aan enkele gespreksgroepen voor ouders met bodemloze kinderen. „Dat geeft een enorme steun, dat je je ervaringen kwijt kunt zonder dat iemand meteen denkt dat het aan jou ligt."

„Zo kunnen we elkaar tot steun zijn. Want iedereen zegt wel 'wat zielig voor het kind', maar er moet ook eens aan de ouders gedacht worden."

● *Op verzoek van de betrokkenen zijn de namen veranderd.*

Gespreksgroep ouders emotioneel gehandicapt kind

SITTARD – Met hulp van het Steunpunt Zelfzorg Limburg wil de initiatiefgroep 'Bodemloos' een contactgroep opzetten van ouders met een emotioneel gehandicapt kind. Ouders die interesse hebben om daraan deel te nemen kunnen zich melden bij het Steunpunt Zelfzorg, Postbus 125, 6130 AC Sittard.

Waar de naam sovjetunie voor staat weet niemand meer. Gorbatsjov gaat noodgedwongen met pensioen. Op de sovjet-ambassade in Den Haag weet men niet welke vlag binnenkort te hijsen. En het woord 'communist' is haast verwisselbaar geworden voor 'misdadiger'. Zeker nu ons iedere dag nieuwe onthullingen over wanpraktijken in de voormalige heilstaat bereiken.
De positie van de communisten is niet te benijden. Wereldwijd hebben aanhangers van Lenin en Marx averij opgelopen. Ook in Nederland is het communisme nog nauwelijks verkoopbaar. Servie L'Espoir uit Brunssum weet van wanten. Hij is secretaris van de afdeling Limburg van het Verbond van Communisten in Nederland, de VCN.
Onbekenden gaan steigeren als ze horen dat hij communist is. Maar voor L'Espoir is de strijd van het proletariaat nog lang niet over. „We hebben nog steeds een klassenmaatschappij. Het kapitalisme heeft zelfs meer macht dan een aantal jaren geleden".

in het nieuws

Ondanks de ineenstorting van Sowjetunie:

Aantal communisten in Limburg blijft stabiel

DOOR BENTI BANACH

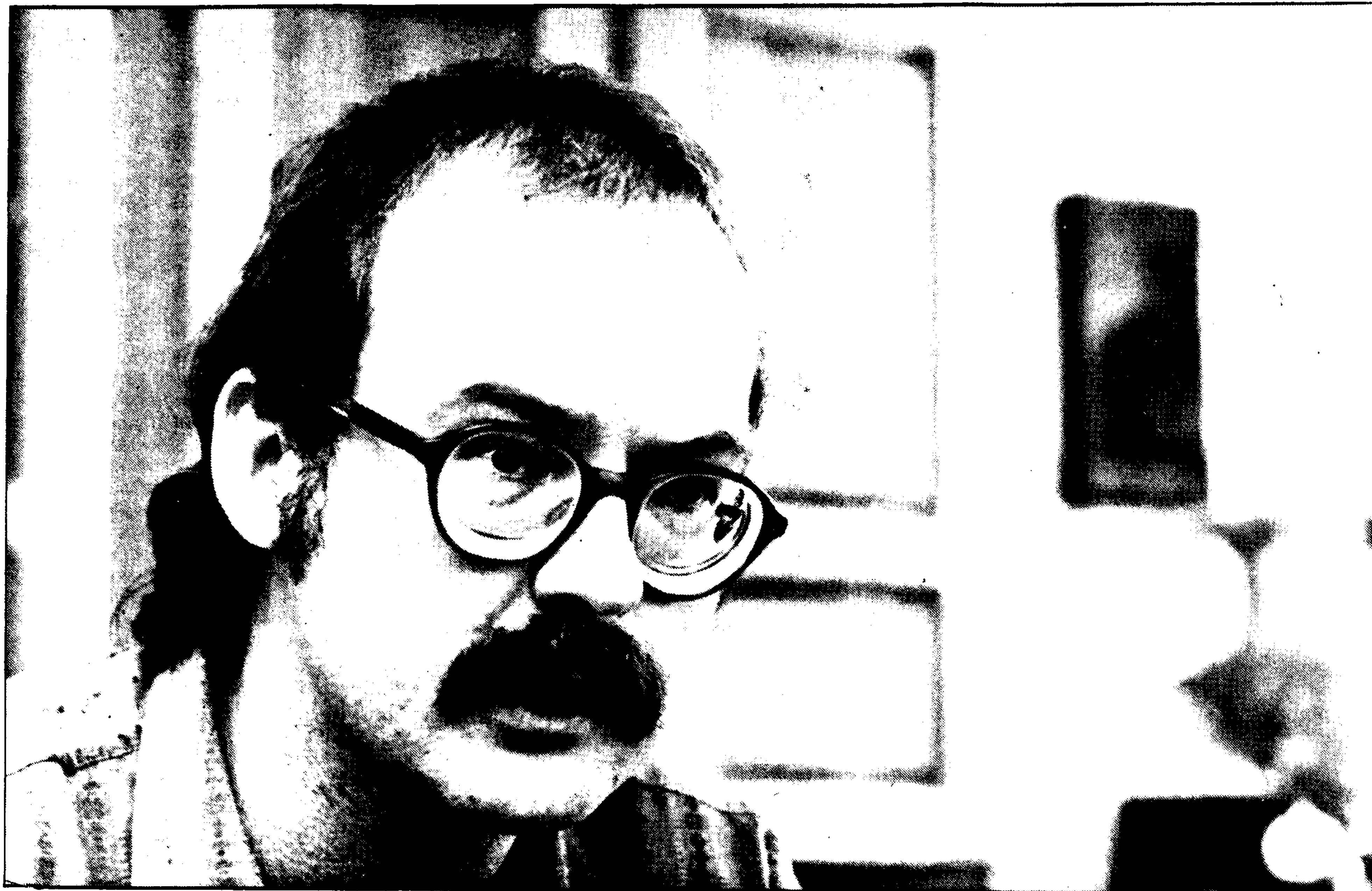
BRUNSSUM – De verzamelde werken van Marx, Engels en Lenin staan in zware ingebonden uitgaves keurig op een rij. Daar blijft het bij. Servie L'Espoir moet geen rode vlaggen of Lenin-bustes in zijn woonkamer. „Communisme is een politieke overtuiging, geen religie", legt hij uit. De ontvangst in de woonkamer van de Limburgse afdelingssecretaris van het Verbond van Communisten in Nederland (VCN) is joviaal. Koffie en koekjes worden geserveerd. Maar als het communisme ter sprake komt, wordt hij ernstig en laat hij nauwelijks nog stiltes vallen. Als doorgewinterde communist heeft hij moeite met de gang van zaken ten oosten van de Boeg. „De mensen leven daar nu in een instabiele maatschappij. De idealen van een betere maatschappij zijn ze kwijt. Oké, de oude machtsstructuren zijn omver geworpen, maar er is nog niets voor in de plaats gekomen."

Stabiel

Servie L'Espoir is in 1981 lid geworden van de Communistische Partij Nederland (CPN). Toen de CPN medio jaren tachtig het toneel werd van discussies over feministen en homo's, haakte hij met velen af. Volgens L'Espoir waren dat geen zinloze discussies, maar gelijkberechtiging voor vrouwen en homo's zijn voor hem niet het politieke hoofddoel van communisten. Hij stapte in 1986 over naar het nieuwe VCN, een partij van communisten die nog recht in de leer zijn.
De CPN heeft zichzelf opgeheven. De partij is inmiddels opgegaan in Groen Links. Het aantal overgebleven ware communisten is klein. In Limburg telt de VCN 20 tot 25 leden. Een stabiel aantal volgens de Brunsummer. Maar hij beaamt dat de communisten nooit een geweldige naam in Nederland hebben gehad. En nu zeker niet. „Alles wat links is, is in de verdrukking. Alle communistische partijen zijn in het defensief gedrukt. Toch kunnen ze nog veel betekenen. We zitten nog steeds in een klassenmaatschappij. Het kapitalisme heeft zelfs meer macht dan een aantal jaren geleden. Wij vechten nog steeds voor betere lonen, voor een goede CAO, voor de AOW", verdedigt de gedreven L'Espoir het bestaansrecht van zijn partij.

Slavernij

Wanneer onbekenden horen dat hij communist is, dan vallen terstond de woorden 'Honecker' en 'misdadiger'. L'Espoir verwijt hen kortzichtigheid. „De mensen geven weinig blijk van historisch besef. De tsarenmaatschappij van voor de revolutie wordt nu weer geromantiseerd, vooral het hofleven van toen. Maar men vergeet dat het communisme de slavernij, de honger en het analfebetisme heeft bestreden. En dat het communisme voor gratis onderwijs en gratis gezondheidszorg heeft gezorgd", aldus L'Espoir.
Dat er fouten zijn gemaakt in de sovjetunie, geeft de communist meteen toe. Voor de VCN is dat geen reden om de idealen de rug toe te keren. L'Espoir trekt van leer: „We moeten kijken naar de nieuwe maatschappij. We moeten de theorie van Marx verder ontwikkelen. Hij kon bij voorbeeld niet weten dat de hightech zou intreden. We moeten afstappen van het idee van centralisatie. We moeten het verschil tussen woorden en daden wegnemen; dat is in de sovjetunie te groot geweest."

● *'Ik zal wat minder streng kijken, anders denken ze dat ik een oude communist ben, die ze het graf in kijkt'.* Foto: KLAUS TUMMERS

Honger

Mede dankzij gorbatsjov, de eerste sovjet-leider met een menselijk gezicht, nam de druk van de Koude-Oorlog-ketel af. In de beginjaren van de Perestrojka profiteerden de communisten in Limburg daarvan. Servie L'Espoir herinnert zich een 1-mei-manifestatie. „Drie jaar geleden nog konden we op 1 mei met medewerking van de sovjet -ambassade honderd mensen op de been brengen in Heerlerheide. Toen konden we ons beter verkopen."
Het gesprek gaat verder over 'vrijheid'. L'Espoir houdt stand: „De mensen in Rusland mogen nu dan vrijheid hebben, maar ze hebben ook honger. En waar honger is, is geen vrijheid. De bedelprogramma's vind ik triest. Dat was vorig jaar nog niet nodig. Goed, het idee van vrijheid is veel waard. Maar wat is echte vrijheid? De vrijheid van de een mag niet ten koste gaan van de ander. Dat gebeurt in het kapitalisme. En onder het mom van vrijheid mag het Vlaams Blok mensen in elkaar trimmen. De term 'vrijheid' wordt vaak misbruikt."
Servie L'Espoir is ook gemeenteraadslid in Brunssum. Hij vertegenwoordigt de lijst Horselenberg, een partij voor arbeiders, zoals hij zelf zegt. De naamgever, Chris Horselenberg, is een begrip in Brunssum. Om tactische redenen blijft het woordje 'communistisch' dan ook afwezig in de naam van de lijst.
Maar dat L'Espoir de naam 'communist' verdient, lijdt geen twijfel. Hij ontspant zich als de fotograaf arriveert. „Ik zal wat minder streng kijken, anders denken ze dat ik een oude communist ben, die ze het graf in kijkt", lacht L'Espoir.

bioscopen

● HEERLEN
Royal: Hot Shots, dag. beh. di 15 17 19.30 en 21.30 uur, di alleen 15 uur. **Rivoli:** Drop dead Fred, dag. beh. di 19 en 21 uur. De Reddertjes in Kangoeroeland, dag. beh. di 14 en 16 uur, di alleen 14 uur. **Maxim:** All I want for Christmas, dag. beh. di 14.30 16.30 19 en 21 uur, di alleen 14.30 uur. **H5:** Fievel in het Wilde Westen, vr t/m ma 14.30 en 16.30 uur, di t/m do 15 uur, di do ook 13 uur, wo do ook 17 uur. Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. beh. di 16.30 19 en 21.15 uur, dag. beh. wo 14.15 uur. The Addams Family, dag. beh. di 18.45 en 21.30 uur, dag. beh. wo 14 uur. City slickers, dag. beh. di 21 uur. Curly Sue, dag. beh. di 16 18.30 en 21 uur, dag. beh. wo 14 uur. Terminator 2, dag. beh. di 18.30 uur. Doc Hollywood, dag. beh. di 16 18.30 en 21 uur. Bingo, vr t/m zo 14 en 16 uur, di t/m do 15 uur, di do ook 13.15 uur, wo do ook 16.45 uur.

● SCHAESBERG
Autokino: The naked gun 2 1/2, vr t/m zo 20 uur. Robin Hood; prince of thieves, vr t/m zo 22 uur, ma do 20.30 uur.

● MAASTRICHT
Mabi: Woensdag gesloten! Hot shots, dag. beh. di 18.30 en 21.15 uur, di alleen 14.30 uur, dag. beh. vr 13.30 en 16 uur, vr ook 14.30 uur. Drop dead Fred, dag. beh. di 18.30 en 21.15 uur, di alleen 14.30 uur, dag. beh. vr 16 uur, vr ook 14.30 uur. All I want for Christmas, dag. beh. di 18.30 en 21.15 uur, di alleen 14.30 uur, vr ook 14.30 uur, za t/m ma do 13.30 en 16 uur. De Reddertjes in Kangoeroeland, dag. beh. vr di 13 14.45 en 16.30 uur, di do 14.30 uur. The Addams Family, dag. beh. di 18.30 en 21.15 uur, di alleen 14.30 uur, vr ook 14.30 uur, za t/m ma do ook 13.30 uur. **Ciné-K:** Thelma and Louise, dag. beh. di wo 21 uur. **Cinema-Palace:** Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. beh. di 18.30 en 21.30 uur, dag. beh. wo 14 uur. Fievel in het Wilde Westen, dag. beh. wo 14 uur, dag. beh. di wo ook 16.15 uur. Curly Sue, dag. beh. di 18.45 en 21.45 uur, dag. beh. di wo ook 16.15 uur, vr t/m di en do ook 13.45 uur. City slickers, dag. beh. di 21.15 uur. The Fisher King, dag. beh. di 18 uur. **Lumière:** The unbelievable truth, dag. beh. di 20 uur. An angel at my table, dag. beh. di 20.30 uur. Delicatessen, dag. beh. di 22 uur.

● GELEEN
Roxy: The Addams Family, dag. beh. di 20.30 uur, za zo do ook 15 uur. **Studio Anders:** Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. beh. di 20.30 uur. De Reddertjes in Kangoeroeland, za zo do 15 uur.

● SITTARD
Forum: Hot Shots, dag. beh. di 20.30 uur, za zo wo do ook 14 uur. Doc Hollywood, dag. beh. di 20.30 uur. Fievel in het Wilde Westen, za zo wo do 14 uur.

● ECHT
Royal-MicroRoyal: Curly Sue, dag. beh. di wo 20.30 uur, zo t/m wo ook 15 uur. De Reddertjes in Kangoeroeland, dag. 15 uur. Point Break, dag. beh. di wo 20.30 uur.

● ROERMOND
Royal: Hot Shots, dag. beh. di 20.30 uur, zo do ook 16.30 uur. De Reddertjes in Kangoeroeland, za t/m do 14.30 uur. **Royaline:** Don't tell Mom the babysitter 's dead, dag. beh. di 20.30 uur, za t/m do ook 14.30 uur, zo do ook 16.30 uur.

in de theaters:

HEERLEN:
–**za.21/12:**Koninklijke Vlaamse Schouwburg 'Piaf', muziektheater.
–**za. 21/12:**Vincent Bijlo met 'De Knal van Half Zeven' (20.30 uur).
–**zo. 22/12:**Maastrichts Salon Orkest in Kerstsfeer (15 uur).
–**wo. 25/12:**Kerst-in (12 uur).

KERKRADE:
–**za. 21/12:**muzikale show door Ritmic Group.

MAASTRICHT:
–**za. 21/12 en zo. 22/12:**'Alles in de familie', klucht met Thei Dols, Will Wintjens, Gigi Wintjens en anderen.

AKEN:
–**za. 21/12:**'La Cage aux Folles', Herman/Fierstein (19.30 uur).
– **wo. 25/12:**'La Traviata', Giuseppe Verdi (19.30 uur).

Tenzij anders aangegeven beginnen alle voorstellingen om 20.00 uur.

Instituut eist plek binnen hulpverlening op

Yoga is meer dan op je hoofd staan

ELSLOO – Nog niet zo heel lang geleden was yoga voor veel mensen iets dat alleen beoefend werd door langharige hippies die in India geweest waren en de hele dag op hun hoofd stonden. Dit vooroordeel is de laatste jaren bijna helemaal verdwenen. Steeds meer mensen hebben belangstelling voor deze oosterse techniek en ook de gezondheidszorg toont, nadat de nodige argwaan overwonnen was, een groeiende interesse. „We begeleiden veel mensen die door psychiaters naar ons doorverwezen zijn, en dat is een duidelijk teken dat yoga als alternatieve hulpverlening bijna helemaal is geaccepteerd."

In een doodnormaal rijtjeshuis in Elsloo praten drie yoga-leraressen enthousiast over asana's en pranayama's, lichaamshoudingen en ademhalingsoefeningen, over hatha-yoga en raja-yoga. Bernadet Fretz mag zich sinds '85 als eerste in Nederland doctoranda in de oosterse psychologie noemen. Zij is een van de oprichters van Osmose, een instituut dat yoga-lessen geeft en opleidingen tot yogaleraar verzorgt.
Osmose kent, naast het hoofdkantoor in Den Haag, ook een afdeling Limburg, gevestigd in Elsloo. Het merendeel van de mensen die door artsen en psychiaters naar een yoga-leraar wordt gestuurd, heeft fobische klachten.
Fobieën zijn dwangmatige angsten die diep ingrijpen in het dagelijkse leven. De angst voor mensenmassa's en daardoor niet meer op straat durven, de vrees voor kleine ruimtes, en tot in het absurde bang zijn voor besmetting vormen een kleine greep uit de enorme verscheidenheid aan fobieën.

Angsten

„Yoga is een prima manier om fobielijders te helpen," zegt Fretz. „Wij leren mensen zich te ontspannen, waardoor het gemakkelijker wordt over je angst te praten en die te accepteren. Onze benadering is ook heel praktijkgericht, mensen met straatvrees nemen we, als het juiste moment daar is, mee die straat op.
Ieder mens heeft een innerlijke kracht, waarmee veel problemen opgelost kunnen worden. Het bewust maken van die kracht, dat is, eenvoudig gezegd, het belangrijkste dat yoga een mens kan leren."

José Swelsen leidt de afdeling Limburg van Omose en is hier full-time mee bezig. Na haar opleiding tot yoga-lerares in Den Haag keerde ze terug naar Limburg en geeft nu lessen in yoga en begeleidt zwangerschapsgroepen. Ze kwam met yoga in aanraking toen ze in een echtscheiding verwikkeld zat.
Haar toenmalige baan in de zwakzinnigenzorg riep veel spanningen op en „was erg zakelijk, onpersoonlijk naar de patiënten toe." Yoga leerde haar beter naar zichzelf en haar omgeving te kijken.

„De reguliere hulpverlening plakt mensen een etiket op, yoga daarentegen stelt het individu centraal. Wij zien mensen niet als patiënten, we willen de afhankelijkheid vermijden die optreedt tussen dokter en patiënt."

Beunhazerij

Het wantrouwen van de medische en psychologische wetenschappen mag dan bijna verdwenen zijn, 'toch wordt er nog steeds met een zekere scepsis naar yoga en aanverwante technieken gekeken.
Volgens Marianne Vroomen, medewerkster bij Omose, is dat niet helemaal onverklaarbaar: „Er zijn nogal wat beunhazen te vinden op de yoga-markt, die veel kwaad kunnen aanrichten. Mensen met alleen een basisopleiding denken dat ze al les kunnen gaan geven."

Aan het beoefenen van yoga kunnen wel degelijk gevaren kleven. Yoga kan tot extreme introversie leiden: mensen trekken zich geheel in zichzelf terug. „Of de totale fixatie op de goeroe, de leraar, waardoor mensen volkomen afhankelijk worden van gevaarlijke figuren als Bagwhan."
Sommige pranayama's, ademhalingsoefeningen, zijn gevaarlijk voor mensen met een hoge bloeddruk. Ook het gebruik van medicijnen in combinatie met yoga-oefeningen is niet van risico ontbloot. „Kennis van zaken is een noodzaak. Een patiënt geeft zich voor de volle honderd procent aan de yoga-leraar, en die moet daar voorzichtig en met respect mee omgaan," zegt Vroomen.

Beschermd

Tot nu toe is het beroep van yoga-leraar onbeschermd. De drie medewerksters van instituut Osmose pleiten voor een officiële status. „Om de beunhazerij tegen te gaan, zou de overheid beroepsopleidingen moeten opstarten.
Yoga is geen wondermiddel, er is nog veel onderzoek nodig. Maar daarvoor ontbreken op dit moment het geld en de leermiddelen."

● *Van links naar rechts Bernadet Fretz, Marianne Vroomen en José Swelsen: „Het beroep van yogaleraar moet beschermd worden."* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Huisarts H. Logister neemt na 33 jaar afscheid

'Patiënt is in de eerste plaats mens'

DOOR HATICE TOKGöZ

HEERLEN – Een mooi beroep met veel verantwoordelijkheden. Zo beschrijft de Heerlense huisarts H. Logister zijn 33-jarige loopbaan. „Immers, niets is moeilijker dan het genezen van mensen zonder fatale fouten te maken."

De taak van een huisarts gaat echter nog een stapje verder dan het genezen van een ziek lichaam. *De dokter* is voor veel patiënten niet alleen de 'genezer', hij is ook een soort familielid, een vertrouwenspersoon. Dat maakt het werk van een huisarts weliswaar zwaar, maar ook boeiend.

Huisarts H. Logister kijkt met een glimlach terug op zijn 33-jarige artsen bestaan. Er valt veel te vertellen over zijn loopbaan. In 1958 studeerde Logister af aan de Universiteit in Utrecht. Na zijn dienstplicht ging hij op zoek naar een eigen praktijk. „Dat was niet gemakkelijk, want er was toen een overvloed aan artsen", vertelt Logister.

Als jonge arts voelde hij er eigenlijk niks voor om in Heerlen te gaan werken. „Amsterdam was leuker voor een beginnend arts, maar in de praktijk bleek ook moeilijker 'zo in den vreemde'." Al snel liet Logister zijn droom om in de grote stad te gaan werken varen. In 1960 startte hij met zijn eigen praktijk aan de Welterlaan in zijn geboortestad Heerlen.

Voorzieningen

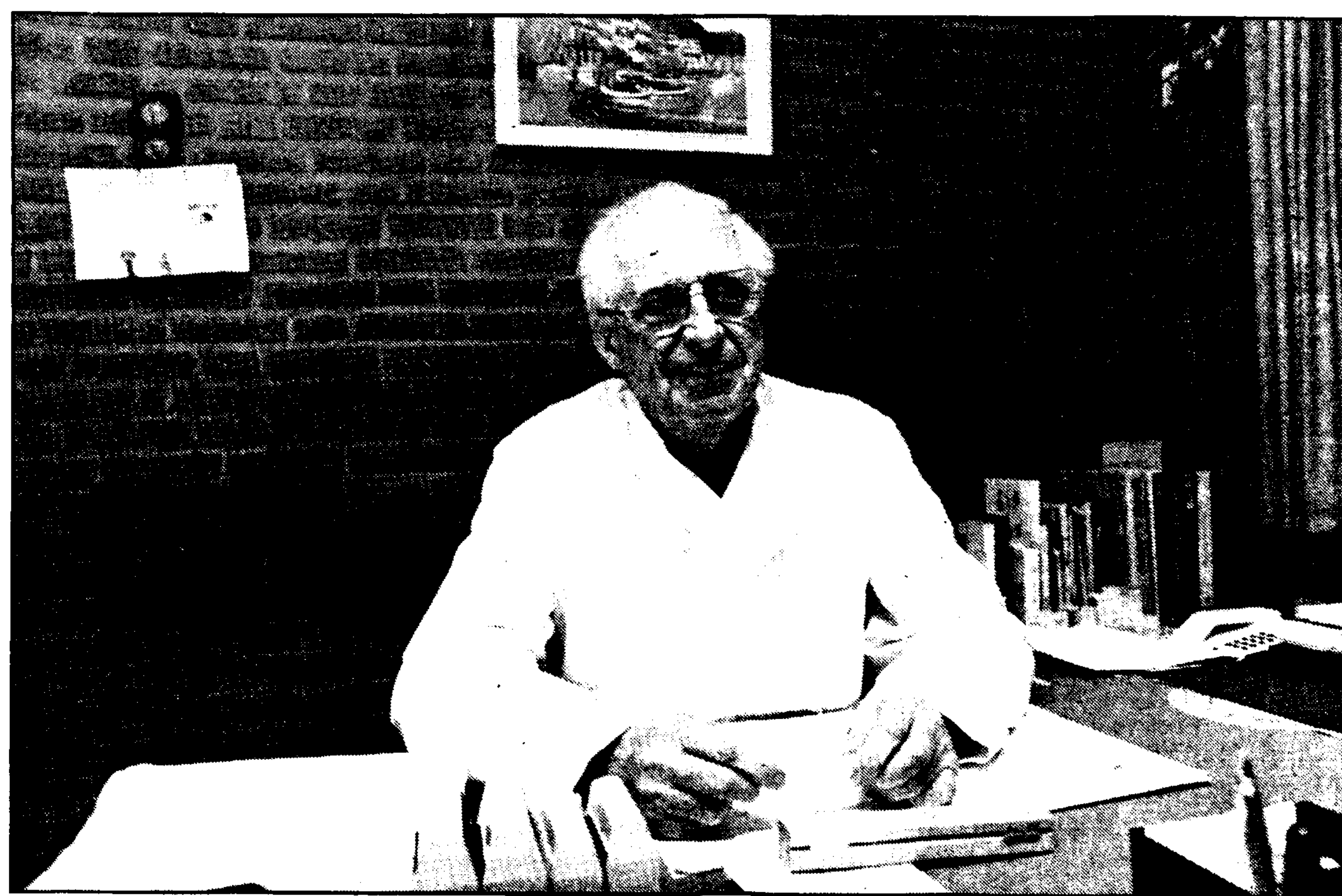
„Als arts had je in die tijd weinig voorzieningen. Apparaten die artsen vandaag de dag hebben, kon je in die tijd alleen in het ziekenhuis vinden. Zo had ik geen ECG (electrocardiogram). Nu is er geen dokter zonder dat apparaat", aldus Logister. Niet alleen aan apparatuur ontbrak het, ook aan medicamenten was er een tekort. Voor ziektes die op vandaag door een huisarts behandeld worden, werd je 33 jaar geleden doorverwezen naar een specialist. Logister: „Bloeddrukstoornissen en een lichte longontsteking behandel je nu zelf, maar toen..."

De contacten met zijn patiënten door de jaren heen, hebben in Logisters hart een onvergetelijke plek ingenomen. „Als arts moet je de angst en onzekerheid van een patiënt weg kunnen nemen. Een patiënt is in de eerste plaats een mens en zo heb ik ze ook altijd behandeld", zegt Logister.

Machthebber

Volgens de dokter voelden veel artsen zich in de jaren zestig 'als een machthebber'. „De patiënten slikten alles wat een arts zei als zoete koek." Overleg met een patiënt over een behandeling, of uitleg daarvan, was er niet bij. „Gelukkig zijn de mensen wat kundiger geworden op medisch gebied. Ze geloven niet meer in alles wat een arts hen voorhoud", zegt Logister. Hij is erg tevreden met het feit dat de dokters van vandaag verantwoording moeten afleggen aan patiënten.

In het ziektebeeld is in de loop van de jaren niet veel veranderd vindt Logister. De klachten van patiënten zijn over het algemeen hetzelfde gebleven volgens de arts. Logister merkt wel op dat het aantal patiënten dat naar de huisarts gaat, gestegen is. „Maar dat is niet erg. Als dokter moet je klaar staan voor mensen die misschien met onbelangrijke kwaaltjes langskomen. Als een arts dat niet kan opbrengen, dan heeft hij gewoon het verkeerde beroep uitgekozen."

● *H. Logister: „Een zwaar beroep met leuke herinneringen."* Foto: KLAUS TUMMERS

De grootste voldoening van Logister is de samenwerking met zijn paramedische collega's, zoals fysiotherapeuten, maatschappelijk werkers en wijkverplegers. Meer dan vijftien jaar heeft Logister gewerkt in het home-team in het Medisch Centrum aan de Ovidiusstraat. „Dat wilde ik altijd al, omdat je je taken als arts kunt verlichten. Vroeger kreeg ik ook patiënten met emotionele problemen, maar nu verwijs ik ze naar de maatschappelijk werker in ons team", aldus Logister.

De jaren zijn voor Logister té snel gegaan, maar hij heeft nergens spijt van. Het enige wat hij mist zijn de thuisbevallingen, maar de tijden zijn veranderd en vrouwen willen nu liever in het ziekenhuis bevallen. „Een stuk van de uitdaging is weg, dat is jammer. Ik herinner me nog de tijd dat ik élke week wel een bevalling had", vertelt hij.

En zijn echter genoeg herinneringen die 't allemaal weer goed maken. Zo vertelt Logister over een van zijn dierbaarste ervaringen, met een oude vrouw die op sterven lag.

„Ik ging naar de vrouw toe en zag dat ze stervende was. De vrouw voelde dat ik er was en deed haar ogen open. Met een heldere blik keek ze me aan en vroeg hoeveel kinderen ik had. Ik zei zeven. De vrouw glimlachte en zei toen 'nou dan heeft u ook weinig geslapen in uw leven'. Tien minuten later stierf ze met een glimlach om haar mond."

Met nadruk zegt Logister dat het artsenberoep niet gemakkelijk is. „Je wordt er ook zeer zeker niet rijk van." Ook heeft een arts bijna geen familieleven door de hoge werkdruk. Logister: „Ik ben mijn vrouw en kinderen dankbaar. Mij hebben ze altijd ten volle gesteund, hoewel ik voor hun bijna geen tijd had."

ontmoeting op zaterdag

Interesse oosterburen zou opvallend groot zijn

Teleport mikt op de Duitse markt

HEERLEN – De firma Burginvest en makelaar Zadelhoff gaan in Duitsland huurders werven voor het moderne kantorengebouw Teleport, dat in Heerlen moet verrijzen. Teleport moet een verzamelgebouw worden voor bedrijven op het gebied van informatica en telematica.

Er was uitgegaan van een pand van 6000 vierkante meter bruto vloeroppervlakte, dicht bij het NS-station. Daar had al rond de jaarwisseling de eerste spade voor de grond in moeten gaan.

Het contracteren van huurders blijkt echter moeilijker dan verwacht, mede omdat de grootste hausse in de informatica-industrie voorbij is.

Daarom is nu gekozen voor een half zo groot gebouw aan de andere kant van de kantorenboulevard (Vak C), en wel aan de Schakelweg, naast de nieuwbouw van Moret, Ernst & Young.

Tijdens een eerste, informatieve peiling onder Duitse bedrijven, heerste daar een opvallend positieve respons. Volgens R. de Vries van Zadelhoff bestond zelfs 'concrete interesse'.

De firma Burginvest, die Teleport wil bouwen, heeft nu een budget ter beschikking gesteld voor een uitgebreide mailing onder Duitse bedrijven. Deze worden vervolgens nog eens telefonisch benaderd.

Duitse bedrijven die te kennen geven te willen verhuizen naar de Heerlense kantorenboulevard of er hun vestiging voor de Benelux willen onderbrengen, worden dan persoonlijk door een makelaar bezocht.

Makelaar Zadelhoff verwacht dat rond mei/juni de resultaten van de wervingsactie zichtbaar worden.

● *Het bezoek van de schooljeugd werd door de bejaarden van Firenschat zeer op prijs gesteld.* Foto: KLAUS TUMMERS

Speciale kerstwens

KERKRADE – Alle zeventig leerlingen van basisschool 'De Belleboom' in Kerkrade brachten gisteren op de laatste schooldag voor de kerstvakantie een bezoek aan bejaardenverzorgingstehuis Firenschat in Terwinselen. De kinderen gaven in de aula een mini-concert. Vervolgens brachten 'De Belleboompjes' een kamerbezoek aan bedlegerige of slecht ter been zijnde bejaarden. Ook daar werden liederen gezongen en ontvingen de Firenschat-bewoners een persoonlijke kerstwens die varieerde van 'Veel geluk in het nieuwe jaar' tot 'Niet treuren, ben nooit meer eenzaam'.

Het bezoek van de school aan het verzorgingstehuis wordt door iedereen zeer op prijs gesteld.

„Volgend jaar gaan we weer. Het was prachtig. We maken er een traditie van", aldus Ad Jeurissen, onderwijskracht van de Belleboom.

Keerdenaar pleegt dertig inbraken

CADIER EN KEER – Een 19-jarige inwoner van Cadier en Keer heeft dertig auto-inbraken gepleegd, negen auto's en drie fietsen gestolen. Zijn werkterrein besloeg Cadier en Keer, Margraten, Bemelen en Maastricht. De rijkspolitie Eijsden/Margraten heeft de man deze week op heterdaad betrapt toen hij weer een auto wilde openbreken. De jongeman zou met enkele van de gestolen auto's op het sportveld hebben gecrosst.

Heerlenaar ruziet met Schinnen over aankoop 'gifpand'

Van onze verslaggever

HEERLEN/OIRSBEEK – Na jaren van slepende onderhandelingen ziet het er nog steeds niet naar uit dat de gemeente Schinnen op korte termijn de vredespijp kan roken met Heerlenaar W. Houben, eigenaar van een bouwvallig pand Dorpstraat 6 in Oirsbeek.

Deze ruïne, in de volksmond ook wel het 'gifpand' genoemd, en de bijbehorende grond wil de gemeente Schinnen kopen voor 30.000 gulden. Houben vindt dat veel te weinig en heeft Schinnen tot eind december de tijd gegeven met een beter bod te komen. Een gesprek met wethouder Duysens heeft niets opgeleverd.

„Houben heeft een hogere prijs gevraagd", zegt een woordvoerder van de gemeente Schinnen. „Daarover wordt binnenkort een ambtelijk advies uitgebracht aan burgemeester en wethouders."

Houben zegt geen zin te hebben om daar nog lang op te wachten. „Tot het eind van deze maand kunnen ze me bellen. Dan is het afgelopen en krijgen ze niks meer", zegt de Heerlenaar beslist. „Schinnen biedt veel te weinig. Nog niet de helft van het bedrag wat ze elders in Oirsbeek voor vergelijkbare grond betalen. Ze denken daar in Schinnen blijkbaar dat ze met een gek te maken hebben."

Krot

Het vakwerkhuis aan de Dorpstraat is in de loop der jaren een krot geworden. Het was eigendom van Houbens schoonouders. Een erachter gelegen garagebedrijf wilde het graag hebben om te kunnen uitbreiden, maar Houben verhuurde het aan een ander.

Daarop begonnen over en weer pesterijen, waarbij onder meer de woning werd beschadigd. Houben beschuldigt de gemeente Schinnen ervan bewust geen vinger te hebben uitgestoken.

Voorts heeft een onderzoek van de Technische Hogeschool Eindhoven in 1990 uitgewezen dat de grond onder de woning met oplosmiddelen en verfresten is verontreinigd. Mogelijk is hierdoor ook het grondwater verontreinigd. Met de resultaten van het onderzoek is tot nu toe nog niets gedaan.

OG-belasting ook voor woonschepen

MAASTRICHT – Het landelijk woonschepen overleg (LWO) heeft de Eerste Kamer dringend verzocht de wetswijziging, waardoor ook voor woonschepen in de toekomst onroerend-goedbelasting zal worden geheven, niet te accepteren. De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel al goedgekeurd.

Bewoners van woonboten betalen al havengeld voor gemeentelijke voorzieningen. OG-belasting betekent een dubbele heffing. Bovendien hebben woonboten een arbitraire economische waarde. Zij zijn namelijk niet ingetekend in een bestemmingsplan.

„Als men bewoners van woonschepen dezelfde behandeling wil geven als bewoners van huizen, dient men eerst het totale stelsel van rechten en plichten, subsidies en belastingen gelijk te trekken", aldus het LWO.

Maastricht telt ongeveer zeventig woonschepen, die gelegen zijn in de haven Boschpoort en daar 'gedoogplaatsen' innemen, maar ook langs de Maas, waar officiële ligplaatsen voorhanden zijn.

„De bewoners betalen liggeld aan Rijkswaterstaat", aldus een woordvoerder van de gemeente Maastricht. „De woonboten krijgen nutsvoorzieningen waar uiteraard voor moet worden betaald."

per persoon

Afscheid

HEERLEN – J.M. Severens heeft gisteren na 46 jaar afscheid genomen van verfgrossiersbedrijf Jac. Eyck in Heerlen. Hij gaat met pensioen. Severens begon in 1945 als jongste bediende en klom op tot bedrijfsleider.

Administrateur UTP in de vut

HEERLEN – F.J.A. Duchateau, administrateur van de Universiteit voor Theologie en Pastoraat in Heerlen, gaat per 31 december in de vut. Duchateau trad in '64 in dienst van het filosoficum, onderdeel van het toenmalige grootseminarie van het bisdom Roermond. Toen het filosoficum opging in de Hogeschool voor Theologie en Pastoraat, de huidige UTP, werd Duchateau belast met het beheer van het gebouw en de adminstratie. Gisteren heeft hij offcieel afscheid genomen van het UTP.

Koninklijk brons voor N. Erens

HEERLEN – Burgemeester P. van Zeil heeft gisteren aan N. Erens de bronzen eremedaille overhandigd, behorend bij de Orde van Oranje Nassau. Erens kreeg deze onderscheiding, omdat hij veertig jaar in dienst is bij Philips Nederland.

Ridderorde E. Janissen

LANDGRAAF – Waarnemend-gemeentesecretaris E. Janissen is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Hij ontving de bijbehorende versierselen uit handen van burgemeester H. Coenders.

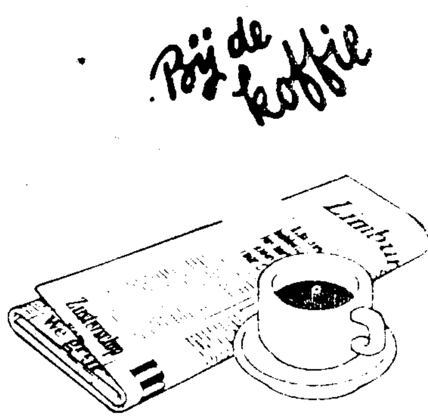
Janissen was achtereenvolgens hoofd P&O en Bestuurszaken, loco-secretaris en waarnemend secretaris. Hij maakt gebruik van de pré-vutregeling. Per 1 januari treedt de nieuwe secretaris J. Schutgens in dienst van de gemeente.

● *N. Erens*

● *E. Janissen*

Miniatuur

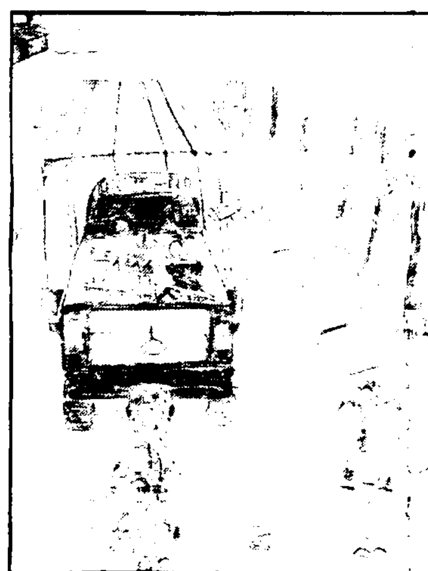
● *Het Limburgse miniatuurmuseum in Sint Geertruid hoopt rond de kerstdagen de tienduizendste bezoeker te begroeten. Het museum geeft een beeld van de Limburgse folklore. Geschiedenis en architectuur zijn tot uitdrukking gebracht in ruim honderd miniatuurgebouwen, op de schaal 1:25.*

Miniatuur (2)

● *Deze miniaturen zijn gemaakt door de heer Nelis uit Brunssum. Hij bouwde ruim veertig jaar aan zijn verzameling van kastelen, vakwerkhuizen, kerken, boerderijen en andere Limburgse objecten. In het museum is een maquette van een vuursteenmijn, gereedschap en producten uit die tijd en nog veel meer. De nieuwste attractie is de nagebouwde Brand bierbrouwerij. Voor wie niet de hele tijd thuis bij de kerstboom wil zitten.*

Verkeer

● *Als de ouderen niks doen aan verkeersveiligheid, dan nemen de kinderen wel het heft in handen. In het kader van het VEVO-project (Verkeerseducatie in het Voorgezet Onderwijs) hebben tientallen scholen in Limburg meegewerkt aan een samenstelling van een verkeerseducatief draaiboek voor de derde en vierde klassen van het Voorgezet Onderwijs.*

Verkeer (2)

● *Een creatieve lessuggestie is gekomen van de leerlingen van het Lambertuscollege in Kerkrade. De leerlingen hebben 185 tekeningen gemaakt over verkeer en verkeersveiligheid op straat. De tekeningen laten duidelijk zien hoe betrokken de scholieren zijn bij de verkeersproblematiek. Het regionaal orgaan verkeersveiligheid Limburg (ROVL) heeft de tekeningen uitgebracht als kalender. De mooiste tekening, eigenlijk zijn ze allemaal even mooi, werd gemaakt door de dertienjarige Roy Offerbeek. Samen met twee anderen mag hij in januari een dag meedraaien met de Kerkraadse politie.*

Verkeer (3)

● *Hopelijk leren de verkeersgangers via de kalender iets van de kinderen. Opvallend is dat de winnende tekening een jongen met walkman uitbeeldt. Roy heeft dus goed door dat dat gevaarlijk kan zijn. Ondertussen gaan de tien scholen, die samen de Project-Ontwikkeling-Groep (POG) vormen, gewoon door met ontwikkelen van nieuwe leermethodes. Nog steeds vallen er jaarlijks teveel verkeersslachtoffers in Limburg. Niet alleen de jongeren maken deel uit van de slachtoffers, de ouderen lopen net zo goed risico.*

Ritmic

● *De Ritmic Group treedt vandaag om acht uur op in het Kerkraadse Wijngrachttheater en morgen, zondag, vanaf twaalf uur 's middags in het centrum van Brunssum tijdens de koopzondag. Op 24 december luistert de Ritmic Group de nachtmis in de Gregoriuskerk in Brunssum op. Die begint om 22.00 uur. Niet alleen 'Santa Claus is coming tonight...' maar ook zeker het niet minder toepasselijke 'Feed the world.'*

Te koop gevr.

Gebr. SWINKELS zijn verhuisd naar De Beitel 74, Heerlen. Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oud ijzer/metalen. 045-422025.

De beste prijs voor POSTZEGELS, munten en goud. Postzeg. munthandel Palm, Akerstr. Nrd 208, Hoensbroek. Tel. 045-227855.

Gezocht oude HONDA bromfietsen, 4-takt, ook defect. Tel. 045-727637

Huis te koop gevr. in SPAUBEEK. Tel. 04404-2443

Braderieën/Markten

Maaslandse snuffelmarkt

Dr. Haubenlaan 87, Maasmechelen België, zondag open van 10-18 uur met show en attracties. Standplaats ƒ 1,50 p.m2 van 10-12 uur gratis toegang.

Kunst en Antiek

27-28 dec. grote antiekshow bij antiekhal Palmen-Heynen

Langs de Hey 9. Industriepark Nrd. Sittard. 046-510706.

Antiekbeurs in Gemeenschapshuis te Roosteren

Vrijdag 27 dec. van 17.00-21.00 uur, zaterdag 28 dec. van 11.00-17.00 uur, zondag 29 dec. van 11.00-17.00 uur. Antiek o.a.: meubels, verlichting, porcelein, schilderijen, koper, tin, etc.

INTERART antiek Simpelveld. Zeer grote keuze in strakke eiken limburgse, Duitse, Engelse meubelen o.a. kasten, eethoeken, vitrines, bureau's, salontafels. 800m2 antiek licht en donker grenen. Eigen restauratie en loogerij. Do. koopavond ma. gesloten. Irmstr. 64, Simpelveld. 045-443161.

Te koop gevr. antieke SPEELDOZEN en grammofoons. 043-649494.

Grootste keuze van Limburg Exclusieve bronzen verlichting met engelen en beelden uit eigen atelier. Antieke beelden, klokkenstellen en kleinmeubelen. Sjra VLEESHOUWERS en zn. Burg. v. Boxtelstr. 4, Limbricht. Tel. 046-515502.

WIJSHOFF Antiques biedt u op 1500 m2 een grote keuze aan in antieke kasten, vitrines, buro's, eethoeken, klokken, kachels en curiosa. Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend: dond., vrijd. zaterd. Zondag 22 dec. geopend.

Ant. BOUWMATERIALEN Dohmen, Klimmenderstr. 65 Klimmen. Tel. 04405-2337. Nu met de feestdagen grote keuze in decoratief kleingoed. Tevens verkoop van marmeren schouwen en hekwerken.

Te k. ant. SLAAPKAMER compl. plus jachtkast en een ant. hanglamp. 045-244629.

6 BIEDEMEYER stoelen; eng. hangoortafel; nat. opzetkast; Boeren-linnenkast, alles i.z.g.st. 04406-40050.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen en lampen, klokken enz. Nuth Dorpstraat 45 A, t.o. ingang kerk. Maandag open tot 2 1.00 uur. Tel. 045-243437. Een begrip voor de regio!

Te k. weg. overcompl. ant. BUFFETKAST. ƒ 250,-. Groenenborgstr. 20 Schinnen.

Van part. Nrc. Limb. eiken staande KLOK uit plm. 1810 heel apart en mooi, 5 jaar garantie, vr.pr. ƒ 5.750,-. Tel. 045-218922

Diversen

super feestmaandaanbieding

Nu 10 % extra korting op alle

Karcher 595 hogedrukreinigers!!

Profiteer nu, want deze aanbieding is geldig t/m 24 dec.!!

KERP B.V.

In de Cramer 31, Heerlen
Tel. 045-716951.

MILITAIRE dienst? Advies over uitstel of vrijstelling, bel Stichting Juridisch Advies Militaire en Dienstplichtzaken, Maastricht 043-215714

Te koop KERSTBOMEN v.a ƒ 5,-. H. Timmermans, Julianastr. 15, Merkelbeek.

Snel en goed uw auto gewassen bij Auto Services GOOIKER in 't Loon Heerlen, ook voor alle reparaties en APK. Belt U 045-740041 b.g.g. 751632.

INZETKACHEL(links model) gietijzer; kinderwandelwagen Teutonia en toebehoren t.e.a.b. Jagerspad 4, Landgraaf. Tel. 045-318414.

Wij zijn geopend met de feestdagen. 1e kerstdag vanaf 12.00 uur, en 2e kerstdag vanaf 10.00 uur. Café DU COMMERCE. Wij wensen U een fijne kerst, en een gelukkig 1992.

Gebit gebroken? Tandtechnische praktijk Hoonhout voor nieuwe gebitprothese en reparaties. Akerstr. Nrd 328, Hoensbroek. 045-228211. Kom eens langs voor een GRATIS controle aan uw gebitprothese. Ook tijdens de feestdagen.

Te k. BADGEYSER en verschillende stukken boeren antiek. Tel. 045-254050.

Carnaval

CARNAVALSSTEKEN voor Raad van Elf of Prinsenraad nieuw: rood/zilver, 13 stuks, vr.pr. ƒ 110,- p.st. Tel. 04405-2910

Te k. PRINS- of prinsessencape met 3 lange jurken. Tel. 04405-1263.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

06-lijnen

Erotel 06
Erotel dat is 't wel
320.320.20
50 ct. p. min.

prive sexkontakt
Maak een sexafspraakje met een lekker meisje of stel 06-320.322.33 - 50 ct p/m

Waarom wachten?
Zoek nu snel de vriend of vriendin van je dromen. Bel de afspreeklijn. 06-320.320.33 - 50 ct p/m

Hete meiden zijn op zoek
Porno Dating
06-320.321.44 - 50 ct p/m

bisex kontaktlijn
Ook trio sexkontakt
06-320.325.01 - 50 ct p/m

Meisjes zoeken kontakt!!
Sexadvertenties
06-320.325.80 - 50 ct p/m

Gewillige meisjes en hete vrouwen zijn op zoek!
Tippellijn
06-320.326.33 - 50 ct p/m

Sex voor twee
Direkt kontakt met meiden, vrouwtjes en stoere hete knullen.
06-320.330.90 - 50 ct p/m

Zoek jij een lekkere boy?
Homo Dating
06-320.330.95 (50 cpm)

Triosex-kontakt
06-320.330.92 (50 cpm)
ook voor partnerruil

Sex aan huis
Bel voor privé of escort
06-320.330.60 (50 cpm)

Direkt kontakt
Mannen en vrouwen bieden zich aan, stuk voor stuk snel je ze aan de lijn. Maak snel jouw keuze: Partnerruil 06-320.326.11; Triokontakt 06-320.322.16; Bi-sex 06-9570; Homo 06-9614 - 50 ct p/m

100 hete meisjes zoeken
Sexkontakt
06-320.326.66 - 50 ct p/m

Blonde Natasja
doet het met 2 buurjongens
06-320.327.77 - 50 ct p/m

Sexadressenlijn
Elke dag nieuwe adressen van hete dames/meisjes
06-320.328.00 - 50 ct p/m

Tessa is zo'n
lekker meisje
06-320.328.88 - 50 ct p/m

Hete meisjes willen een
Sexafspraak
06-320.320.44 (50 cpm)

Direkt snel Sexkontakt
sex-afspreeklijn
06-320.320.55 (50 cpm)

Gezocht: onderdanige boys en strenge mannen. Bel nu en je hebt direkt kontakt
SM voor twee
06-320.329.99 (50 cpm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (50 cpm)

**** SM-privé ****
De direkt apart kontaktlijn. Strenge afspraken
06-320.322.17 (50 cpm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of met een lekkere jongen 06-320.330.87 (50 cpm)

Sex Kontaktlijn
Luister naar hete meisjes die een lekkere jongen zoeken voor het vervullen van hun hete sexwensen.
06-320.330.66 (50 cpm)

Homo-jongens
Hoor ze lekker tekeer gaan,
06-320.330.88 (50 cpm)

Partnerruil
Direkt apart met mannen en vrouwen die zin hebben in een spannende sexruil!
06-320.330.91 (50 cpm)

Plezier voor 2
de manier om een vriend of vriedin aan de lijn te krijgen. Altijd succes.
06-9.500 (50 cpm)

Hete meisjes willen
Sexkontakt
06-320.330.42 (50 cpm)

*** Bi-sex privé ***
Zoek je 'n heet meisje of een lekker boy? Direkt afspreken ook voor trio 06-320.330.46 (50 cpm)

Zoek jij snel sexkontakt?
Tippellijn
06-320.330.79 (50 cpm)

**** Gay Privé ****
Jij wilt voor vanavond snel en discreet een opwindend afspraakje regelen? Bel dan Gay Privé, want daar zit je direkt apart, en als je met een andere boy wilt spreken druk je op de nul. Succes!!
06-320.322.75 (50 cpm)

Scheur de kleren van mijn lijf, ik heb
een hete bui!!
06-9665 (50 cpm)

Griekse Sex
Lisa draait z. om 50 cpm
06-320.325.55

Sexlijn 10
De Jongste 06-320.320.10
Liefje 06-320.321.10
Vriendin 06-320.323.10
Call-me 50 cpm

Val je voor dominante vrouwen 50 ct p/m
06-320.332.32

Bel je meesteres
Grieks Pornosex Grieks
Meisjes en vrouwen die je van achteren kunt pakken!! 50 ct p/m
06-320.320.62

Lady B
50 ct p/m 06-320.324.68 Meesteres. Lekker ruig! met een P-koker

Nymf Linda
Geniet van 2 kanten 50 cpm
06-320.320.14

Donkere vrouw 06-9640
Zapp Sex 06-9692
Harde praat 06-9691
Live met mij 06-9506
Volle vrouwen 06-9694

Kort en lekker
50 ct p/m

Haar mond stond wagenwijd open. Ze zakte door haar knieën. 50 ct p/m 06-96.46
Op z'n Frans

Griekse Porno
Marcha v. achter 50 cpm
06-9618

RIJPE DAME 38 jr.
live geraffineerd. 50 ct p/m
06-320.320.38

TopSex
2 handen vol 50 ct p/m
06-320.325.25

Sexlijn 10
Mixjes 06-320.320.50
Sexbox 06-320.325.30
Call-me 06-9639 ??

Ik ben een sexy donkere vrouw al war ouder 50 ct p/m
06-320.320.91

Vrouwen
Geen meisjes maar echte vrouwen.
1. Marrieta exotisch. 2. Nel mollige vrouw. 3. Claudia 38 jr. verpest buurmeid. 4. Paula werkt. 5. Harriet bordeelsex.
50 ct p/m 06-320.324.14

Sexbezoekje
Bij wulpse Annet. Trio!
06-320.320.95 (50 cpm)

Stoute sexafspraakjes Meisjes
Kontaktlijn
06-320.330.16 (50 cpm)

Wulpse Loesje
Hoor haar tekeer gaan
06-320.330.96 (50 cpm)

Monique
Ze trilt van sex-genot.
06-320.330.97 (50 cpm)

Homosex voor 2
Draai eerst 06-320, en dan:
SM Limburg 325.18
Jack Off Privé..321.16
Darkroom....324.16
Gay Pervers...329.16
Travestie...325.09
Transsexueel...321.36
Bi-sex....323.36
Jongens-sex.....325.19
Studenten-sex...327.56
50 ct p/m Pb. 75141 A'dam

Sex voor 2
hete jongens & meiden direct apart, 50 cpm
06-320.325.00

06 Gay Café Limburg
De box met al jaren lang de meest spannende afspraken! 50 cpm
06-320.327.55

Sex hot Sex.
Wij bemiddelen nog steeds gratis in sex. Ook escort en privé, live sexgesprekken 06-320.330.71 - 50 ct p/m

310 vrouwen
vertellen eerst op deze lijn wie ze zijn en wat ze in bed allemaal lekker en opwindend vinden. Als ze dat verteld hebben geven ze je 'n eigen geheime telefoonnummer aan je door.
06-340.310.10 (50 cpm)

Nieuw in Nederland, het
Tele-bordeel.
Zoek je een vrouw of meisje om alles te doen wat thuis niet kan of mag. Bel dan 06-320.320.87 50ct pm.

Adressen
van dames privé, clubs en escorts, de dames vertellen je zelf wat ze te bieden hebben en geven ook hun adres en telefoonnummer 06-96.85 (50 cpm)

Live - Sex
Bel ze en ontmoet ze
06-320.324.98 (50 ct p/m)

Haar mooie benen beven als ze de boeien voelt.
S.M. Life
06-320.340.22 - 50 ct p/m

Haar tanga
gaat los. Gaat hij het nu echt met haar doen???
06-320.330.17 - 50 ct p/m

Echt lesbisch
Of maar zo'n 50%. Voel je als vrouw behoefte aan contact met vrouwen? De box van vrouw tot vrouw.
06-320.327.78 - 50 ct p/m

Het brood, het gas, de huur, Wendy betaalt
alles in natura
06-320.326.92 - 50 ct p/m

Als hij zijn broeksriem zo gebruikt geniet Andrea
eindeloos
06-320.321.32 - 50 ct p/m

Ik heet Katja.
Ik heb het net ontdekt en kan er geen genoeg van krijgen. Bel me!
06-320.326.09 - 50 ct p/m

Maak je broek los en doe je ogen dicht, Lisa doet de rest
Lisa
06-320.331.02 (50 ct. p/m)

Heb je olie bij de hand? Dan weet je precies hoe het met
Vera voelt
06-320.331.09 - 50 ct p/m

Trio Sextrek?
06-320.326.56

Opini !!
500 vinden het heter, 360 zeggen het is abs. beter 200 ervaren het als banaal. Wat vind jij?
06-320.323.90 - 50 ct p/m

Lesbi Hard Porno
06-320.321.99

Je krijgt wat je wilt! in de enige echte
Sexmachine
nu! 06-320.326.80 - 50 cpm

EENZAAM..??
Bel Lenie voor sexgesprek. Bij mij is alles mogelijk.
06-320.324.96 (50 cpm)

Kontakten/Klubs

Privéclub Amorosso
Met Angela, Michelle, Deborah, Samantha, Melanie en NIEUW NIEUW: Tamars, Jolanda en Christien. Rijksweg Zuid 105, Geleen. Tel. 046-756335.

Paren en alleenstaandenclub
Villa Liberta Susteren
Woe. en vrijd. va. 21 uur voor paren en alleenstaanden. Zaterd. alleen paren, 21 dec. Body-painting. Vel mooie erotische shows. Alles gratis. Maaseikerweg 24, 300 mtr. v.a. A2, richting Susteren. Info: 04499-4928.

Maison d'amour Simpelveld
ook Thaise massage. Dr. Poelsplein 33, tel. 045-445120 Vrijdag, zaterdag en Sylvesteravond, paren en alleenst. parties met erotische shows. Op verzoek sturen wij u informatie over oudejaarsavond.

Ook in het nieuwe jaar
ƒ 50,- all in
Tel. 045-423608
PRETTIGE FEESTDAGEN!!

Porky's Pretpark!!
12 leuke dames aanwezig.
Nieuw Cindy en Anja
☎ 045-228481 / 229680
nu ook zaterdags open van 11.00-19.00 uur.

Villa Liberta
Groot int. dames olie worstelen! van 21.00 - 3.00 uur. 31 dec. silvesterparty voor iedereen. Maaseikerweg 24 300 m. v.a. A2, afslag Susteren, tel. 04499-4928.

Club Mirabelle Club Nirwana
Bekend van tv en faam!!!
Niet goed, geld terug-garantie i.p.v. luchtkastelen!!! Geen praatjes, maar gaatjes!! Erotische shows op verzoek! Klant-koning-service!! Meiden die aan de top willen staan!! Alles geheel vrijblijvend in ongedwongen sfeer. Open van 22.00 tot plm. 06.00 uur. Burg. Franssenstraat 4, Kerkrade. Tel. 045-427120 Nieuwstraat 147, Kerkrade. Tel. 045-463323.
*********Prettige Feestdagen wenst u *********

Privé Yvonne
Knappe sexy meisjes in Nylonkousjes. Kapelweg 4, Kerkrade. Tel. 045-425100. 7 dagen geopend, 11-24 uur, zondags van 15-23 uur.

Dolce Vita
Sexparty voor paren en alleenstaanden. Hedenavond in gezellig kerstsfeer met champagnegarderobe en speciaal van de kerstman voor iedereen een kerstgeschenk. Tot ziens in Dolce Vita, voor meer info tel. 04750-11876 Rijksweg 15, Linne

Relax bij:
Vanessa
Tel. 045-459992.

S.M. Rachel.
Slavin aanwezig.
Tel. 045-274810.

Meisje 18 jaar
b.z.a. voor escort.
Tel. 045-427473

Jamien
Af 10 uur, ook zat. en zond. Meisje gevr. 045-721759.

Er zijn vrouwen die vinden dat ze op
Sexueel
gebied te kort komen, bent U ook zo'n vrouw (leeftijd onbelangrijk) en wilt U daar iets aan doen, neem dan snel kontakt op. Uiterste discretie verzekerd. Br.o.nr. B-9913, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Relaxen bij:
Monique
Tel. 09-49241174527.

Nieuw Escort
Priscilla en snel bij u thuis of in hotel
☎ 045-428849

SM Anita
Tel. 04455-2596.
Tev. meisje gevr.

Escort
All night service v.a. 22.00-6.00 u 045-462257

Super Escort Moniek
☎045-725778.

Vandaag is het
LYDIA-DAG
11-18 u. 046-749662.

Sacha's Escort
V.a. ƒ 100,- all-in
Tel. 06-52980255.

Video-sex-club
Frimousses, ook met lieve meisjes. Open dag v. 11.00 -02.00u Zond. 14.00-02.00u Kl. Gracht 10, Maastricht.

"Cinderella"
Nieuwe meisjes verwachten U. Oude Rijksweg Noord 56, Susteren.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Roda JC - Vitesse (afg)

PSV	18	12	6	0	30	40 – 18
Feyenoord	19	12	6	1	30	28 – 10
Ajax	18	11	3	4	25	40 – 13
Vitesse	19	9	6	4	24	28 – 15
FC Twente	19	9	5	5	23	36 – 22
Sparta	18	7	7	4	21	29 – 29
Roda JC	19	8	5	6	21	26 – 25
Groningen	17	7	6	4	20	25 – 17
FC Utrecht	19	5	10	4	20	21 – 19
RKC	19	5	8	6	18	34 – 32
SVV Dordr	18	7	3	8	17	28 – 38
Willem II	18	5	5	8	15	19 – 25
MVV	18	4	7	7	15	16 – 24
Volendam	19	5	5	9	15	18 – 24
Den Haag	19	2	7	10	11	13 – 39
Fortuna S	18	1	8	9	10	16 – 29
Graafschap	19	3	4	12	10	17 – 33
VVV	18	1	5	12	7	17 – 39

Vandaag 19.30 uur
Fortuna Sittard - RKC
VVV - SVV/Dordrecht '90
Willem II - De Graafschap

Morgen 14.30 uur
Utrecht - Groningen
Twente - PSV
Sparta - MVV
Ajax - Feyenoord (14.00 uur)
Den Haag - Volendam

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur
Cambuur L. - RBC
Zeeland - NEC
Excelsior - Wageningen (19.00 uur)
Telstar - BVV Den Bosch
Go Ahead Eagles - AZ
Eindhoven - Haarlem
TOP - Zwolle
Helmond Sport - Heracles
NAC - Emmen
Veendam - Heerenveen

Heerenveen	22	13	3	6	29	52 – 31
Cambuur L	22	12	5	5	29	39 – 28
Telstar	22	11	6	5	28	57 – 36
NEC	22	10	6	6	26	38 – 26
RBC	22	10	6	6	26	39 – 30
Haarlem	22	11	4	7	26	35 – 34
Den Bosch	22	10	5	7	25	38 – 30
Wageningen	22	10	5	7	25	28 – 22
AZ	22	9	6	7	24	43 – 28
GA Eagles	22	9	5	8	23	37 – 34
Heracles	22	8	7	7	23	37 – 34
NAC	21	7	8	6	22	34 – 29
Veendam	22	8	5	9	21	27 – 32
Eindhoven	21	6	8	7	20	26 – 31
FC Zwolle	22	6	7	9	19	29 – 35
Excelsior	22	8	2	12	18	41 – 53
Emmen	22	5	8	9	18	23 – 38
Helmond Sp	21	4	5	12	13	27 – 48
TOP	21	3	6	12	12	25 – 46
Zeeland	22	3	3	16	9	23 – 53

Heracles, Cambuur en GA Eagles periodekampioenen

buitenland

DUITSLAND

De Bundesliga begint weer op vrijdag 7 februari.

BELGIË
Achtste finales beker

Club Brugge - Standard 0-1

Vandaag 20 uur
SK Beveren - V. Geel
AA Gent - St.Truiden
Club Luik - KV Mechelen
Beerschot - Eendracht Aalst
St.Niklaas - RWD Molenbeek
SK Lommel - Waregem

Morgen 15 uur
Tienen - FC Antwerp

De Belgische competitie wordt hervat op 11 januari.

fortuna-rkc

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Van Vliet

Fortuna Sittard (opstelling): Hesp, Maessen, Samuel, Mordang, Janssen, Usta, Barmentloo, Deckers, Sneekes, Driessen, Boogers. Reserves: Van Zwam, Losada, Custers, Taihuttu, Vergoossen.

RKC (opstelling) Teeuwen, Hutten, Nascimento, Peelen, Richardson, Brands, van Hintum, van Hoogdalem, Hoekstra, Decheiver, Luhukay.

vvv-svv/d'recht '90

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Houben

VVV (selectie): Roox, Verberne, Janfada, Rutten, Weerts, Rayer, Vanderbroeck, Smits, Driessen, Venetiaan, Haan, Van der Kaay, Gerestein, Orie, Graef, Custers.

SVV/Dordrecht (opstelling) Hiele, Boessen, Trustfull, Vonk, Mulder, Barendse, Simons, Gorré, van Wattum, Wouden, Refos.

sparta-mvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Kloeg

Sparta (opstelling) Edward Metgod, Veldman, van der Gaag, de Getrouwe, G. de Nooijer, Sandel, Faber, Valke, Vurens, D. de Nooijer, Helder.

MVV (selectie): Agu, Verhoeven, Thal, Benneker, Reijners, Delahaye, Joordens, Visser, Libregts, Bucan, Meijer, De Haan, Hofman, Lanckohr, Dikstaal, Fransen.

VVV lonkt naar Piqué

DEVENTER – VVV uit Venlo heeft ter versterking van zijn selectie contact opgenomen met Mario Piqué, de 25-jarige donker getinte middenvelder van de Go Ahead Eagles. De onderhandelingen tussen beide clubs uit Venlo en Deventer verlopen via Bob Maaskant. Een beslissing over deze tussentijdse transfer wordt dit weekeinde verwacht. VVV hoopt met Piqué de aanvalslinie te kunnen versterken nu een spoedige terugkeer van Frank Verbeek nog wel enige tijd kan duren. Hij sukkelt opnieuw met liesproblemen

Robert Kicken geopereerd aan enkelbanden

Fortuna Sittard wil RKC tactisch aanpakken

Van onze sportredactie

SITTARD – „De grasmat in De Baandert is goed bespeelbaar". Trainer George Kessler van Fortuna Sittard verwacht dat er vanavond gewoon gespeeld kan worden tegen RKC. Hij hoopt vooral dat zijn ploeg aanknoopt aan de prestatie van verleden week tegen PSV. „Dat duel heeft de jongens flink wat zelfvertrouwen gegeven". Fortuna zit in de lift, het elftal begint te draaien. Vandaar dat er vanavond (19.30 uur) gewoon gespeeld moet worden tegen RKC.

Kessler stuurt hetzelfde elftal het veld op, dat PSV verleden weekeinde aan het wankelen bracht. „Het is de laatste wedstrijd van het jaar en daarin mogen we niet teleurstellen. We willen verder bouwen op de prestaties van de afgelopen weken", zegt Kessler. Hij heeft zijn spelers evenwel gewaarschuwd voor de gevaarlijke counters van RKC. „Die ploeg is vrij snel, beweeglijk en heeft veel loopvermogen. Daarom moeten we tactisch clever spelen. Alles hangt af van de tactische speldiscipline en inventiviteit van Fortuna".

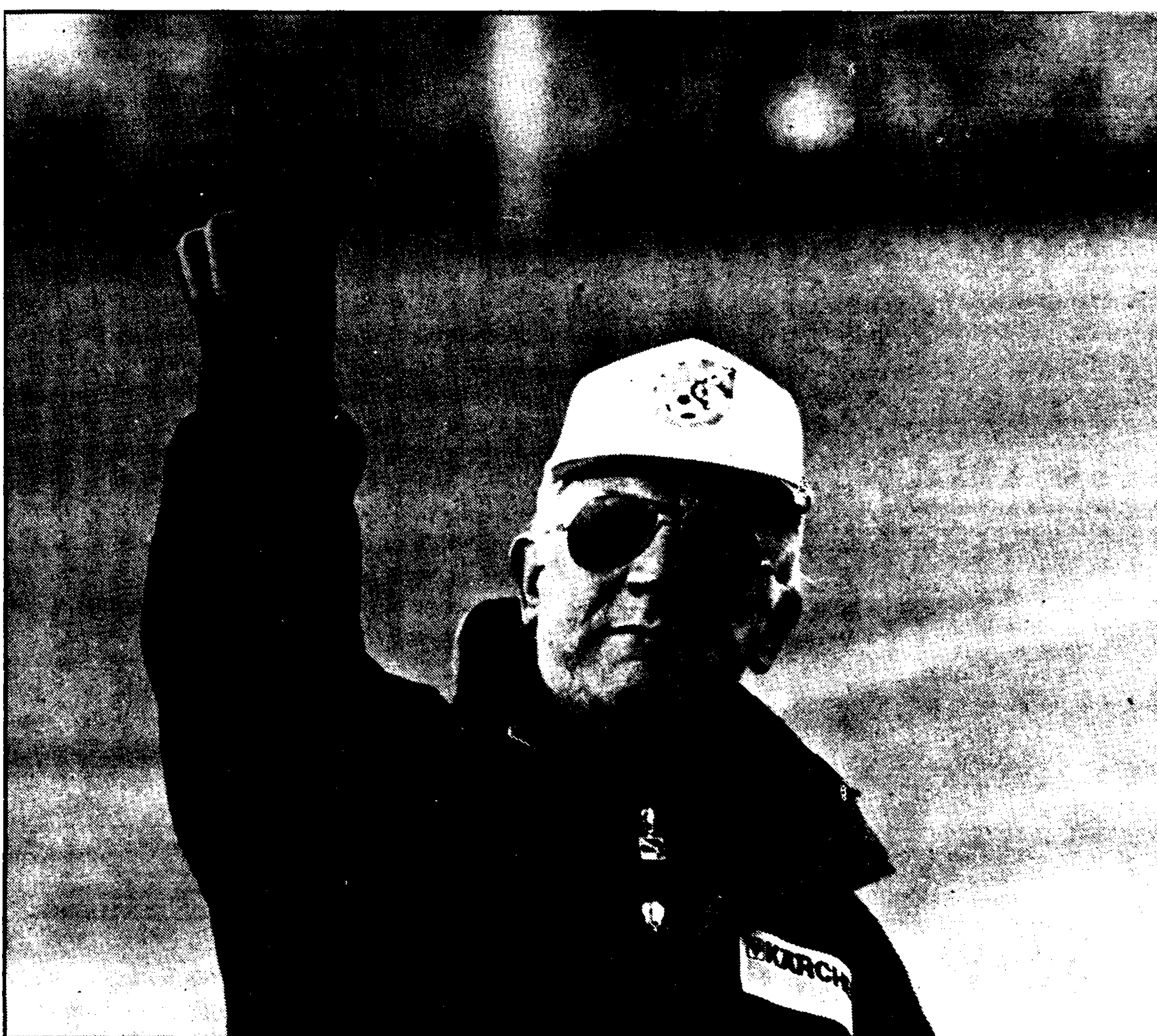
Szalma ontbreekt nog steeds in de selectie wegens een schorsing. Kicken is voorlopig uitgeschakeld door ingescheurde enkelbanden. Kicken liep de blessure op in het treffen met de reserves van RKC en heeft inmiddels al een operatieve ingreep ondergaan. Doufikar, afgelopen week ziek in bed, en Anton Janssen (blessure) zijn evenmin inzetbaar.

Fifty-Fifty

In Venlo schat men het doorgaan van de thuiswedstrijd van VVV tegen SVV-Dordrecht op vijftig procent. De grasmat in stadion De Koel wordt vanmorgen om half elf definitief gekeurd. Henk Rayer wacht tot dan met de samenstelling van zijn ploeg. Roger Polman is in elk geval nog steeds niet fit. Michel Haan (ex-Roda JC) maakt zijn debuut als centrumspits. Jos Rutten en Rob van der Kaay zijn licht geblesseerd maar horen wel tot de selectie van zestien. Henk Rayer over zijn tegenstander: „Het is een knap vervelende ploeg voor ons want we zijn de 6-1 afstraffing in de heenwedstrijd nog niet vergeten. Stel je voor dat Michel Langerak, die dinsdag jl. weer naar zijn thuishaven terugkeerde, er een paar bij ons inschiet.

Maar met of zonder Langerak de fusieclub uit Dordrecht is een van de betere ploegen uit de ere-divisie. Dat heeft Roda JC pas nog ondervonden".

● ZEILEN – De broers Ben en Jan Kouwenhoven hebben in Brisbane de vijfde race tijdens het WK zeilen in de 470-klasse gewonnen. In het algemeen klassement staat de tweeling op de tweede plaats.

● *George Kessler geeft aan hoeveel punten de wedstrijd tegen RKC moet opleveren.*

Beenbreuk voorspoedig hersteld

Jos Lansink klaar voor sprong naar OS

WEERSELO – Jos Lansink maakt tijdens het nationale concours hippique van Lisse, dat van 24 tot en met 26 januari wordt gehouden, zijn rentree in de ring. De 30-jarige ruiter uit Weerselo is herstellende van een ernstige beenbreuk, die hij 4 oktober opliep tijdens een evenement in Kopenhagen.

Lansink zal in februari voor het eerst internationaal actief zijn in een concours in de Duitse plaats Neumünster. „Sinds begin deze maand zit Jos weer in het zadel", aldus bondscoach Hans Horn, tevens werkgever van Lansink. „Zijn herstel verloopt voorspoedig. Maar niet alleen hij moet er weer inkomen. Datzelfde geldt voor de paarden Libero en Egano. Die missen natuurlijk ook wedstrijdritme."

Horn richt zich het komende jaar voornamelijk op de Olympische Spelen van Barcelona. „De wereldbeker is van secondair belang. Hopelijk wordt daar met de paarden Top Gun van Tops en Ratina Z van Raymakers ook rekening mee gehouden. Al heb ik het daar niet over het zeggen. Alles moet gericht zijn op Barcelona. Want in principe hebben we daar goede kansen in de prijzen te vallen."

● *Jos Lansink in actie. Een binnenkort weer vertrouwd beeld tijdens de concoursen hippique.*

Happel bondscoach Oostenrijk

WENEN – Ernst Happel wordt de nieuwe bondscoach van Oostenrijk. De inmiddels 66-jarige voetbaltrainer, die in 1970 Feyenoord als eerste Nederlandse club naar winst van de Europa Cup 1 leidde, volgt de teruggetreden Alfred Riedel op.

Het ja-woord van Happel, laatstelijk werkzaam bij landskampioen FC Tirol, kwam zelfs voor insiders van het Oostenrijkse voetbal als een complete verrassing. „Ik ben een patriot, maar geen idioot", had Happel enkele dagen geleden nog verklaard. Al in 1990 werd zijn naam in verband met de Oostenrijkse ploeg gebracht, toen bedankte hij voor de eer.

Behalve Happel had het bestuur van de Oostenrijkse voetbalbond de Duitser Horst Köppel en oud-international Kurt Jara voor de functie van bondscoach benaderd.

Hongarije

BUDAPEST – Emerich Jenei wordt bondscoach van het Hongaarse voetbalelftal. De 54-jarige Roemeen tekende vrijdag een contract voor vier jaar.

Jenei is de derde bondscoach dit jaar van de Hongaren. Zijn voorganger, Robert Glazer, zat slechts vier interlands op de bank. Hij kwam daarin niet verder dan twee gelijke spelen. Eerder in het jaar was Glazer al Kalman Meszöly komen vervangen.

Het grootste succes dat Jenei als oefenmeester boekte was het winnen van de Europese beker voor landskampioenen, in 1986 met Steaua. Bij de wereldtitelstrijd in 1990 in Italië was hij bondscoach van Roemenië.

Schotse league

GLASGOW – De ploegen in de hoogste Schotse voetbalklasse willen volgend seizoen een andere competitie-opzet. Tijdens een vergadering in Glasgow stelden de clubbesturen een brief op die de Schotse voetbalbond moet aanzetten tot enkele reglementswijzigingen.

Er wordt gevraagd om het reduceren van het aantal wedstrijden van 44 naar 36, terwijl het aantal clubs blijft gehandhaafd op twaalf. Nu wordt nog een dubbele competitie afgewerkt, elk team ontmoet de andere ploegen vier keer.

● *Ernst Happel, bondscoach.*

Gonnelien Gordijn lonkt naar Barcelona

Van onze correspondent
TOINE RAMAEKERS

WEERT – Haar debuut in de nationale zware toer had voor amazone Gonnelien Gordijn uit Weert tijdens het hippisch evenement in manege De IJzeren Man niet beter kunnen zijn. In haar streven om zich in de Olympische equipe voor Barcelona te rijden, liet zij bondscoach Henk van Bergen zien dat haar paard Olympic Ambush in Duitsland veel geleerd heeft. Het paard beschikt over enorm goede bewegingen en voor Gonnelien is het de kunst om dit ook op het juiste moment aan de jury te laten zien.

In de Intermediaire 2, waarin de Grand Prix combinaties starten, gingen enkele galopwissels de mist in en werd Ambush wat te kort in de hals gereden. Toch was haar proef goed genoeg voor de tweede plaats achter haar trainingsmaatje en vaste keus voor de equipe Ellen Bontje maar voor Nederlands kampioene Anky v. Grunsven.

In de Grand Prix en de Grand Prix special moet ze echt bewijzen dat ze bij de Nederlandse top hoort. Hierin start de 23 jarige amazone naast Ambush ook haar nieuwste troef Ideaal.

In de Intermediaire 1 deelde de Limburgse combinaties weer eens de lakens uit. Met Urlandie pikte Bernadette Gelissen 1000 gulden mee, terwijl Gonnelien Gordijn met Conquistador tweede en Jeanette Haazen met Bannzayir derde.

Vandaag beginnen de dressuurwedstrijden in het hippisch centrum van Dressuur- en Springstal De IJzeren Man in Weert om negen uur.

De Grand Prix staat vanaf 17.30 uur op het prgramma. Zondag wordt de Special vanaf half drie verreden.

Biljartrel bijna de wereld uit

NIEUWEGEIN – Het conflict tussen de Koninklijke Nederlandse Biljart Bond (KNBB) en de Vereniging van Grand Prix Spelers (VVGPS) is vrijwel zeker opgelost. Tijdens een vergadering in Nieuwegein werd donderdag een intentieverklaring getekend waarin de partijen elkaar beloven binnen enkele weken een definitieve overeenkomst te onderschrijven.

Handbaldames kansloos

DIEREN – Het Nederlandse vrouwenteam was gisteravond in Dieren in de eerste van twee oefenwedstrijden tegen een Sovjetrussische selectie kansloos. De cijfers 15-21 voor de bezoeksters gaven het krachtsverschil niet goed weer. De Oosteuropese vrouwen, die zaterdag opnieuw in Dieren als tegenstander fungeren, lieten nog tal van mogelijkheden ongebruikt.

De ploeg van coach Ton van Linder keek halverwege tegen een bescheiden achterstand aan: 7-10. De 500 toeschouwers moesten op een gegeven moment maar liefst een kwartier op een Nederlandse treffer wachten. Bij wereldkampioen Sovjetunie, met speelsters uit Kiev, Minsk en Moskou, ontbraken veel vrouwen uit de basis. Carla Kleintjens maakte vier treffers, Sonja van Velzen mikte drie keer raak.

Roda JC-Vitesse afgelast

KERKRADE – De voor gisteravond vastgestelde eredivisiewedstrijd Roda JC - Vitesse is vanwege de slechte gesteldheid van het terrein in Kerkrade afgelast.

Valse start IJshockeyers

ZOETERMEER – Het blijft tobben met het Nederlands ijshockeyteam. De ploeg van bondscoach Larry van Wieren sloot het vorige seizoen in mineur af met de zevende plaats bij de wereldtitelstrijd voor B-landen in Joegoslavië. De officiële openingswedstrijd van het nieuwe seizoen voorspelde opnieuw niet veel goeds voor Oranje. Nederland leed op de eerste dag van het vierlandentoernooi in Zoetermeer tegen het zwakker geachte Denemarken een pijnlijke nederlaag: 2-3. De periodestanden waren: 1-1, 0-2 en 1-0. De Olympische formatie van Polen had eerder titelverdediger Finland met 3-2 verslagen.

De mislukte ouverture kondigde zich al in de eerste periode (1-1) aan. De snelle openingstreffer van Geesink, na anderhalve minuut vanaf de blauwe lijn in een overtal situatie, kreeg geen passend vervolg. Doelman Mark O'Brien was kansloos op een slimme inzet van Heinz Ehlers, de topscorer van het laatste WK voor C-landen in Kopenhagen. In de vijftiende minuut van de tweede periode (0-2) ging het fout aan Nederlandse zijde. Eerst scoorde Carlsen met een (houdbaar) afstandschot in een man-meer situatie, amper twintig seconden later profiteerde Arvidsen van de defensieve chaos bij Oranje: 1-3.

In de laatste periode knokte Nederland tevergeefs voor een positief resultaat. Meer dan een treffer van Louwers, op aangeven van Collard, leverde het grote overwicht niet op.

FCD Roermond wint topper

ROERMOND – In de landelijke tweede divisie F zaalvoetbal heeft koploper FCD Roermond de topper tegen achtervolger Fermonia Boys met royale cijfers gewonnen, 6-2. Door deze zege verstevigde de Roermondse ploeg de koppositie aanzienlijk. In de eerste divisie C haalde H. Meyers fors uit tegen hekkensluiter FC Brunssum, 8-1. De score liep overigens pas in de tweede helft zo hoog op. In Brabant eindigde de topper tussen Hooghuis Sport en Bunga Melati in een remise, 2-2.

In de Roermondse derby tussen FCD Roermond en Fermonia Boys kwam de koploper zeer snel op voorsprong, waarna het lange tijd duurde voor de gasten zich hervonden. Vlak voor tijd nam Roermond definitief afstand door in een overtalsituatie twee maal te scoren. Wat Fermonia na de pauze ook probeerde, de uitblinkende Roermondkeeper Peters was nauwelijks te verschalken. In deze klasse won VTV Vaals zijn uitwedstrijd bij Amicitia met 6-7.

1 C: H.Meyers-FC Brunssum 8-1, Hooghuis Sport-Bunga Melati 2-2.
De stand: 1. Bunga Melati 11-18 2. Wierts/de Haantjes 11-15 3. Hooghuis Sport 11-15 4. Schoenenreus 11-14 5. Molier Intramast 11-14 6. H.Meyers 11-12 7. Bouwfonds 11-11 8. v.d.Zande 10-8 9. Dousberg 11-8 10. Briksske 11-7 11.Tongelreep 11-6 12. FC Brunssum 11-2.

Tweede divisie F: FCD Roermond-Fermonia B. 6-2, Amicitia-VTV Vaals 6-7.
De stand: 1. FCD Roermond 11-20 2.DC H. Anders 11-16 3. Fermonia B. 11-14 4. SZV 11-14 5. Cosmos 11-12 6. Bouwkompas 11-12 7. EJA 11-11 8. VTV Vaals 11-11 9. Bastings 11-6 10. Amicitia 11-6 11. Perey 11-6 12. 't haofke 11-4.
Hoofdklasse zuid: Egor-Bouwfonds 2 7-3.

Ajax-voorzitter Michaël van Praag:

'Kritiek op Van Gaal volkomen onterecht'

DOOR JAN MENNEGA

AMSTERDAM – Michael van Praag acht Ajax dit seizoen „best wel" in staat de Uefacup te winnen. Hij zou ook apetrots zijn als de Europa Cup III in de uitpuilende prijzenkast van de roemrijke Amsterdamse club zou kunnen worden bijgezet. Maar het ultieme doel van de 44-jarige voorzitter van Ajax ligt verder. „Wij streven de top na en daarmee bedoel ik halve finales en finales van de Europacup I. Of wij de EC I ooit nog weer kunnen winnen? Ja, waarom niet? Met dit team is dat nog niet mogelijk. Dat is nog te jong en nog niet voldoende uitgebalanceerd. Maar we zijn nog niet aan het eind van ons latijn."

Met technisch directeur Louis van Gaal is de zoon van wijlen Jaap van Praag (legendarisch voorzitter van Ajax in de periode 1964-1978) in zijn nopjes. Hij vergelijkt de man die Leo Beenhakker op 28 september opvolgde, zelfs met Rinus Michels in zijn jonge jaren. „Bij het Ajax van destijds, met Cruijff, met Keizer, met Cootje Prins, stelde mijn vader toen ineens ene Rinus Michels aan als trainer. En wie was dàt toen dan wel. Maar we weten allemaal waartoe de aanstelling van Michels geleid heeft. Ik zie dat met Louis ook wel gebeuren."

Van Praag stelt niettemin vast dat Van Gaal zich bij zijn entree als technisch-directeur van Ajax wat te „voortvarend" heeft gepresenteerd. „Ik heb daar ook met Louis over gesproken en hij vindt dat zelf ook. Hij had beter rustig kunnen blijven en de mensen zelf laten ontdekken wie hij is. Dan was het allemaal wat soepeler gegaan. Maar dat neemt niet weg dat wij hem een verschrikkelijk goede trainer vinden. Hij heeft goede didaktische eigenschappen. Hij heeft grote inzichten hoe een voetballer moet functioneren. En hij kan ook heel goed communiceren binnen een vereniging. Voor ons was het een geschenk uit de hemel dat Van Gaal er was toen Leo Beenhakker naar Real Madrid vertrok."

Van Praag heeft zich geërgerd aan de emmers vol hoon en kritiek die Van Gaal over zich heen kreeg. „De kritiek heb ik niet als terecht ervaren. Ik vind, wat iemand ook doet, je moet hem op zijn minst een tijdje de kans geven zichzelf waar te maken en zich te profileren. Hij heeft de wind tot dusver ook niet meegehad. Denk aan de affaire-Van 't Schip, waar hij niks aan kon doen. Denk ook aan het vertrek van Jan Wouters naar Bayern München, waar hij óók niks aan kon doen. Maar ik denk dat de storm nu wel wat geluwd is."

De vraag werpt zich op of er voor een trainer bij Ajax wel te werken valt, zolang Johan Cruijff nog ergens op deze aardkloot als trainer actief is. Als het even niet draait bij de Amsterdamse club roepen de supporters al in koor om de terugkeer van 'de verlosser' en moet de huidige trainer in vliegende vaart 'oprotten'. „Cruijff," oordeelt Van Praag zal in Nederland op twee plaatsen altijd blijven ronddolen; als Ajax speelt en als het Nederlands elftal speelt. Leo Beenhakker heeft datzelfde ook meegemaakt. Maar ik denk dat Van Gaal, dat iedere trainer die bij Ajax werkt, incalculeert dat er om Johan Cruijff zal worden geroepen. Het wordt pas vervelend als we dat intern ook gaan denken en roepen. Maar dat doen we niet."

Van Praag zegt niet wakker te zullen liggen van de ooit onvermijdelijke transfer van Dennis Bergkamp, hoezeer hij het vertrek van de sterspeler ook zou betreuren.

„Het is bij Ajax altijd al zo geweest dat de beste voetballer na verloop van tijd wordt weggekocht en dat zal ook altijd zo blijven. Maar daarom leggen wij het hoofd nog niet moe in de schoot. Als Bergkamp een keer gaat, en we weten dat dat moment komt, dan kijken wij eerst in onze eigen mand. En als blijkt dat we in eigen gelederen niemand hebben om hem te vervangen, dan zullen wij een vervanger van elders aantrekken. Maar voorlopig voetbalt Dennis nog bij ons en ik hoop dat dat nog lang mag duren."

● Ajax-voorzitter Michaël van Praag vindt het vertrek van Leo Beenhakker (rechts) geen ramp. Hij ziet in diens opvolger Louis van Gaal (inzet) een nieuwe Rinus Michels.

Ministerie in Spanje houdt wielerfusie tegen

MADRID – Het Spaanse ministerie van financiën blijkt de samenwerking tussen de wielersponsors Festina en PDM, in de weg te staan. Volgens Miguel Moreno, manager van de Lotus-formatie, is een fusie niet mogelijk wegens de fiscale wetgev ing in Spanje.

„Het Spaanse ministerie van financiën kan op dergelijke korte termijn op wettelijke gronden geen goedkeuring geven aan een project van dergelijk economisch gehalte tussen Spanje en Nederland". Met het voltooien van de procedure zou ten minste anderhalve maand zijn gemoeid. „Dan is het februari en is het wielerseizoen al begonnen", aldus Moreno die de fusie als „niet onmogelijk, maar op zijn minst zeer, zeer moeilijk" bestempelt.

Insiders vermoeden evenwel dat het afhaken van Festina nog andere oorzaken heeft. Naar verluidt is het opzetten van een wielerploeg in Spanje aftrekbaar van de belasting. Zodra een Spaanse sponsor zich evenwel met een buitenlands initiatief inlaat, vervallen de fiscale voordelen.

trainerscarrousel

BERG EN TERBLIJT - De voetbalvereniging VV Berg uit de 3e klasse heeft het contract met oefenmeester Jan Rutten met een jaar verlengd.

HEERLEN - De 4e klasser Coriovallum heeft het contract met trainer Rob Ramaekers met een jaar verlengd. Ramaekers gaat in juli 1992 zijn 3e seizoen in bij deze Heerlense vereniging.

SCHINVELD – Vierde klasser Schinveld en trainer Winand Kohl beëindigen hun samenwerking aan het eind van de huidige competitiejaargang.

MEIJEL - Trainer Leo Janssen uit Blerick verlaat de tweede klasser RKMSV aan het einde van dit seizoen.

HEYTHUYSEN - Wim Slangen uit Echt en de V.V. Heythuysen hebben besloten het contract na het lopende seizoen met een jaar te verlengen.

LEVEROY - Op medisch advies heeft trainer Frans Gommans besloten met onmiddellijke ingang als oefenmeester bij de vierde klasser S.V.Leveroy te stoppen.

URMOND – Hub van Weijde verlaat op het eind van dit seizoen vierde klasser Urmondia. Van Weijde is dan drie jaar in dienst geweest van de Urmondse vereniging.

Amateurs halen in

HEERLEN – Behalve de vier bekerduels is voor morgen een inhaalprogramma vastgesteld bij de amateurs. In 1F worden drie wedstrijden afgewerkt. Zo zal Limburgs koploper FC Vinkenslag ontvangen en ongetwijfeld warm onthalen. De Brunssummers staan immers op de vierde stek van beneden en zullen uit een ander vaatje moeten tappen om niet op een degradatieplaats terecht willen komen. Chevremont en Roermond, beide middenmoters, zullen elkaar in Kerkrade ontmoeten. De winnaar van deze confrontatie kan heel voorzichtig naar boven kijken. Sittard-Eijsden tenslotte is voor de thuisclub van groot belang. Punten zijn namelijk erg welkom in verband met de strijd tegen de degradatie. Eijsden daarentegen bezet de derde plaats en wil deze positie zolang mogelijk bekleden.

Van Bekhoven OS-kandidaat

DEN HAAG – De Koninklijke Nederlandse Schutters Associatie wil het Nederlands Olympisch Comité voorstellen Jack van Bekhoven voor deelname aan de Zomerspelen in Barcelona te nomineren. De KNSA ontving deze week een wild card van de Union International de Tir (UIT) voor een schutter op het onderdeel luchtgeweer mannen. Eerder werden op het onderdeel kleiduiven skeet en luchtgeweer vrouwen al twee quotumplaatsen behaald waarvoor Hennie Dompeling en Jolande Swinkels door het NOC zijn genomineerd.

sport kort

● SCHAKEN – Nigel Short heeft het eerste Engelse schaakkampioenschap veroverd. Short, op de ELO-lijst de bestgeklasseerde schaker buiten de gedesintegreerde Sovjetunie, versloeg Michael Adams.

● IJSHOCKEY – De 22-jarige ijshockeyer Nicolej Vakurow is definitief terug naar zijn land. De Rus kreeg geen toestemming om dit jaar nog voor Meetpoint Eaters te spelen. Wel heeft de Geleense club een optie voor twee jaren. Vakurow komt in april 1992 terug om zijn contract voor het seizoen '92/'93 met Meetpoint Eaters te bespreken.

● VOETBAL – Morgen om 14.00 uur wordt in sportpark Kraaiveld in Linne de beslissingswedstrijd gespeeld tussen Thorn en SVH '39 uit Herkenbosch om het periodekampioenschap in de vierde klasse F. Beide ploegen behaalden in zeven wedstrijden 9 punten en hadden een gelijk doelsaldo.

● KERSTLOOP – Voetbalvereniging Havantia uit Meers/Stein houdt tweede kerstdag de jaarlijkse Havantia-kerstloop. Start en finish op het sportcomplex aan de Heuvelstraat. Er wordt gelopen in de volgende categorieën: senioren 5,5 of 11 kilometer, veteranen vanaf 40 jaar 5,5 of 11 km en jeugd van 12 tot en met 15 jaar 5,5 km. Inschrijfgeld voor de jeugd een rijksdaalder, voor volwassenen vijf piek. Start om half elf (5,5 km) of elf uur (11 km). Inschrijving is mogelijk tot net voor de start.

Vierde partij tegen Ivantsjoek afgebroken

Jan Timman geeft de moed niet op

HILVERSUM – Ondanks de schijnbaar hopeloze achterstand tegen Ivantsjoek in de KRO-tweekamp weigert Jan Timman genoegen te nemen met risicoloze remises. De Oekrainse grootmeester leidt door winst in de eerste en tweede partij en remise in de derde met 2 1/2 - 1/2. De vierde partij - weer één van buigen of barsten - werd op de 62ste zet afgebroken in een voordelige stand voor wit (Ivantsjoek).

In deze partij greep Timman terug op de sterk vertakte Sosonko-variant van het Koningsindisch, waarbij tot en met de 24ste zet de partij Ivkov - Marjanovic (Bad Portoroz '79) werd gevolgd. De karakteristieken waren duidelijk: wit poogde op de damevleugel tot actie te komen, zwart loerde op koningsaanval.

Timman week met 25 ...b6 van de theoretische voorbeelden af en ging onvervaard tot actie over. Ivantsjoeks antwoord: a5 inplaats van Pa3 was waarschijnlijk niet het sterkste. Timmans stukoffer op de 29ste zet veranderde het bord in een kolkende zee. Het uitrekenen van de ingewikkelde varianten vergde zoveel tijd, dat beide spelers in tijdnood geraakten. Achteraf meende Timman, dat hij op de 33ste zet met Pf6-h5 inplaats van Lh6 een winnende voortzetting miste. Op de 41ste zet had Ivantsjoek het met b4 sterker kunnen doen. In de afgebroken stelling hebben beide spelers een vrij-pion, waarbij die van Ivantsjoek al tot de zevende rij is opgerukt.

Het zettenverloop van de vierde partij (Wit: Ivantsjoek, zwart: Timman) was:

1. d2-d4, Pg8-f6, 2. c2-c4 g7-g6, 3. Pb1-c3 Lf8-g4, 4. Pg1-f3 0-0, 5. e2-e4, d7-d6, 6. Lf1-e2, e7-e5, 7. 0-0, Pb8-c6, 8. d4-d5, Pc6-e7, 9. Pf3-e1, Pf6-d7, 10. Pe1-d3, f7-f5, 11. Lc1-d2, Pd7-f6, 12. f2-f3, f5-f4, 13. c4-c5, g6-g5, 14. Ta1-c1, Pe7-g6, 15. c5xd6, c7xd6, 16. Pc3-b5, Tf8-f7, 17. Dd1-c2, Pf6-e8, 18. a2-a4, h7-h5, 19. Pd3-f2, Lg7-f8, 20. Dc2-b3, Tf7-g7, 21. h2-h3, Pg6-h4, 22. Tc1-c2, a7-a6, 23. Pb5-a3, Lc8-d7, 24. Tf1-c1, Ta8-b8, 25. Pa3-c4, b7-b6, 26. a4-a5, g5-g4, 27. f3xg4, Pe8-f6, 28. Pc4xb6, h5xg4, 29. h3xg4, Ph4xg2, 30. Db3-h3, Pg2-e3, 31. Ld2xe3, Tg7-h7, 32. Dh3-g2, f4xe3, 33. Pf2-d1, Pf6-h5, 34. h4xg5, Th7-g7, 35. Pb6xd7, Tg7xg2+, 36. Kg1xg2, Dd8xd7, 37. Pd1xe3, Lf8-h6, 38. Pe3-g4, Lh6-g5, 39. Tc2-c7, Dd7-a4, 40. Tc7-c4, D4xa5, 41. Pg4-f2, Da5-e1, 42. Tc4-c8+, Tb8xc8, 43. Tc4xc8+, Kg8-g7, 44. Tc8-c2, Lg5-h4, 45. Le2-f3, Kg7-h6, 46. Tc2-e2, De1-c1, 47. Pf2-g4+, Kh6-g5, 48. Pg4-e3, Kg5-f4, 49. h5-h6, Dc1-c8, 50. Pe3-f5, Dc8-d8, 51. Te2-e3, Lh4-g5, 52. h6-h7, Lg5-f6, 53. Lf3-e2, Lf6-h8, 54. Le2-d3, Dd8-c7, 55. Te3-f3+, Kf4-g5, 56. Tf3-g3+, Kg5-f6, 57. Tg3-h3, Dc7-c1, 58. Pf5xd6, Dc1xb2+, 59. Kg2-f1, a6-a5, 60. Pd6-c4, Db2-a1+, 61. Kf1-e2, a5-a4, 62. d5-d6 afgebroken. stand: wit: Ke2, Th3, Ld3, Pc4, pionnen d6, e4, h7, zwart: Kf6, Da1, Lh8, pionnen a4, e5.

● Jan Timman, twee punten achterstand.

sport in cijfers

BILJARTEN

Sibbe, toernooi: Pereboom-Köhl 4-2, Van Hoei-Van Daal 4-2, Gerrits-Hendriks 4-2, Ruwette-Spierts 6-0. Beste prestaties: Hendriks en Gerrits, libre, in 3 beurten; Hendriks en Ruwette 38/2 in 3; Ruwette 57/2 in 1.

ZEILEN

Brisbane. WK 470 Mannen, vijfde race: 1. Kouwenhoven/Kouwenhoven, 2. Hunger/Schmidt, 3. Spone/Skouly, 11. Schutte/Schutte, 13. Bergeyck/Bos, 28. Stavenuiter/Stibbe. Stand: 1. Hunger/Schmidt 19 punten, 2. Kouwenhoven/Kouwenhoven 51,7 p, 3. Montefusco/Montefusco 51,7 p, 8. Schutte/Schutte 73 p, 10. Bergeyck/Bos 81 p, 18. Stavenuiter/Stibbe 106 p, 49. Wolters/Deutz 189 p. Vrouwen, vijfde race: 1. Bover/Martin (Sp), 2. Jarvis/Tribe, 3. Moskalenko/Poholsjik, 17. Kramer/Stavenuiter, 18. Ammerlaan/Nadorp. Stand: 1. Moskalenko/Poholsjik 27,7, 2. Peters/Bulle 29,7, 3. Isler/Healy 33,1, 13. Kramer/Stavenuiter 75, 33. Ammerlaan/Nadorp 138.

PAARDESPORT

Londen. Concours hippique. Springconcours tabel A, 1,60 m: 1. Skelton (GB met Everest Werra) 0 strafpunten/34,55 seconden, 2. Michael Whitaker, Henderson Mon Santa 0/34,72, 3. Cassan, Genesis 0/36,39, 10. Zoer, Olympic Wendela 4/35,61. Springconcours tabel A, 1,50 m: 1. Slothaak (Dld, met Optiebeurs John Blunt 0/37,13, 2. Michael Whitaker,Henderson My Messieur 0/40,26, 3. Harris, Paradise Peppermill 0/40,48, 21. Zoer, Olympic Cordilio 7/52,03. Springconcours tabel C, 1,45 m: 1. Sloothaak/Optiebeurs Pater 41,68 seconden, 2. Michael Whitaker/Henderson My Messieur 41,68, 3. Marle Edgar/Everest Unique 41,96, 5. Zoer/Walliby 42,49. Twee fasenparcours: 1. Beerbaum (Dld. met Almox Rasman 0/20,32, 2. Sloothaak/Optiebeurs John Blunt 0/20,69, 3. Frühmann (Oos) Bockmann's Lamor 0/20,86, 5. Zoer/Olympic Wendela 0/21,19.

Weert, dressuurwedstrijden in manege De IJzeren Man. Zwaar 1: 1. Annemarie Derks met Barok D, 2. Leida Strijk met Darwin V, 3. Jan Rensen met Durban, 4. Anouk Lambrichts met Conquistador, 5. Leida Strijk met Disconto. ZZ-L: 1. Inge v. d. Schaft met Diva, 2. Tine Hofman met Cadence, 3. Sabine Ansems met Zermat, 4. Jeanette Zuylen met Big Flossy, 5. Barabra Koot met Controversie. Intermediaire 1: 1. Bernadette Gelissen met Urlandie, 2. Gonnelien Gordijn met Conquistador, 3. Jeanette Haazen met Bannzayir, 4. Tineke Bartels met Mexican Duphar, 5. Rien v.d. Schaft met Brillant. Intermediair 2: 1. Ellen Bontje met Larius II, 2. Gonnelien Gordijn met Olympic Ambush, 3. Anky v. Grunsven met Olympic Bonfire, 4. Els Janssen met Zazou, 5. Anne v. Olst met Chevalier.

HANDBAL

Den Haag. Handbalgala. Mannen, eerste dag: poule A: Hermes - St Otmar 20-24.

IJSHOCKEY

Zoetermeer. Vierlandentoernooi, eerste speelronde Polen-Finland 3-2 (0-2 0-0 3-0). Doelpunten Polen: Tomasik, Adamiec, Puzio. Finland: Varvio, Lehterä. Toeschouwers: 100. Scheidsrechter: Hoekstra (Ned). Strafminuten: Polen 4, Finland 8.

Jaspers vol goede moed

TOKIO – Dick Jaspers speelt vandaag in de voorronde van het vijfde en laatste toernooi om de World Cup driebanden tegen de Fransman Robert Weingart. Bij winst ontmoet de Nederlander vervolgens de Belg Raymond Ceulemans, de favoriet voor het prolongeren van zijn mondiale titel. „Een lastige jongen, maar ik moet hem wel de baas kunnen", zo omschrijft Jaspers zijn eerste opponent. „Maar daarna wordt het pas echt interessant".

Jaspers bewaart goede herinneringen aan zijn voorgaande duel met Ceulemans, eerder dit seizoen bij zijn World Cup-debuut in Gent.

„Toen heb ik hem verslagen. Daarna heeft hij drie keer de finale bereikt, ja, maar ik heb goede hoop dat het nu weer zal lukken hem het leven zuur te maken. Ceulemans moet winnen om hier wereldkampioen te kunnen worden, ik hoop van die extra druk op zijn schouders te kunnen profiteren."

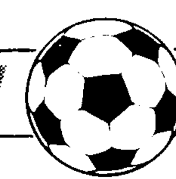
Trip naar Algerije onzeker

BUNNIK – Het Nederlands Handbal Verbond zal waarschijnlijk een trainingsstage in Algerije afzeggen.

Voor de mannen van bondscoach Guus Cantelberg wordt een vervangende stage en wedstrijden gezocht. De mannen zouden het Noordafrikaanse land van 27 januari tot 5 februari bezoeken. Voor de vrouwen staat in februari een trainingsstage in Algerije op de agenda.

Het NHV wordt afgeschrikt door de politieke onrust die in de aanloop voor de verkiezingen is ontstaan.

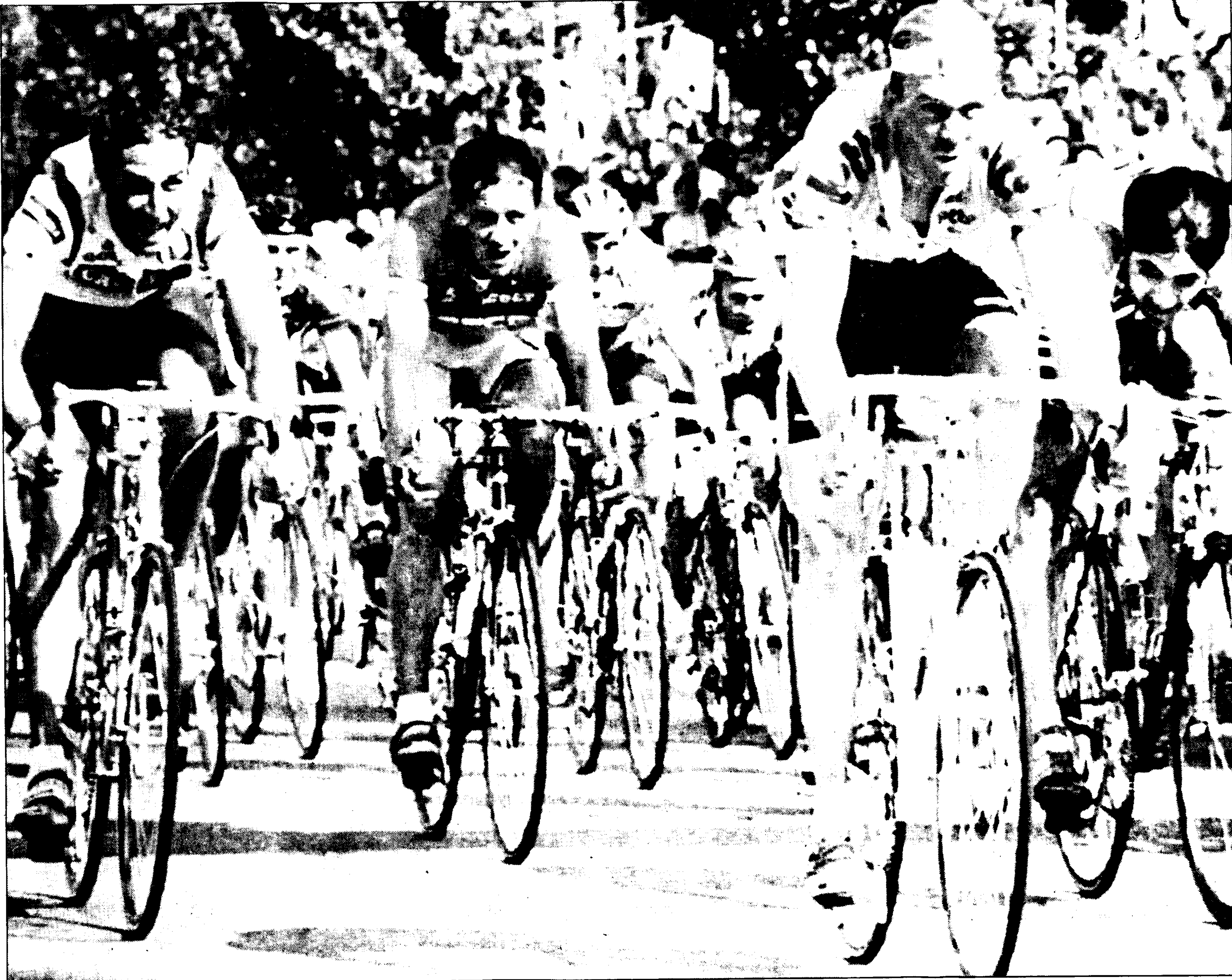
De eerste ronde van de verkiezingen is op 26 december; de (mogelijk) tweede in januari. De trainingsstage is gepland op minder dan twee maanden van het toernooi kwalificatietoernooi om het wereldkampioenschap, eind maart in Oostenrijk.

Vanuit de garage en het veld naar een toppositie in de klassiekers

De goede gok van Johan Museeuw

COMBLOUX – Een jaar of acht geleden dacht Johan Museeuw, dat zijn toekomst als wielrenner vooral in het veldrijden lag. Een aardige bezigheid. Hij kon het bovendien goed combineren met het werk als automonteur in de garage van zijn vader én de aanwezigheid in wegwedstrijden. Dat hij in deze laatste sector zelfs doordrong tot de Belgische selectie was desondanks niet direct een reden om hem een gouden toekomst te voorspellen. Aan beloftevolle jongeren heeft de wielersport nooit gebrek gehad. Toch liep het in dit geval anders. De zoon van vroegere profrenner Eddy Museeuw werd een topper. Momenteel bezet de kopman van de Lottoploeg zelfs de vijfde plaats op de ranglijst van de FICP, de profsectie van de internationale wielrenunie. Alleen Bugno, Indurain, Chiappucci en Chioccioli hebben méér punten. Mottet, Rominger en (in elfde stelling Maassen) volgen. In Combloux, aan de voet van de Mont Blanc waar hij en zijn teamgenoten een week bijeen waren ter voorbereiding op alweer een nieuw seizoen, vertelde Johan Museeuw over zijn doorbraak en zijn ambitie. Het verhaal van een sympathieke 26-jarige Vlaming, die met vrouw en zoontje in Gistel woonachtig is.

● *Ontknoping in het Kampioenschap van Zürich, enkele maanden geleden. Na ruim 240 kilometer geeft Johan Museeuw (rechts) de concurrentie het nakijken. Zijn eerste succes in een wereldbekerkoers is een feit.*

„Overigens had ik in deze tijd van het jaar liever thuis gezeten", zegt hij, „maar de ploegleiding beslist. Wij hebben met Lotto al een paar jaar een winterse campagne in Combloux. Langlaufen was steeds een van de bezigheden, maar dat is dit keer niet het geval. Sneeuw krijg je ten enemale niet op bestelling. Op de mountain-bike kun je echter ook veel aan je conditie doen, ofschoon ik alles noodgedwongen als toeschouwer moet meemaken. Het duurt namelijk nog even voordat het gips rond mijn linkerpols verdwijnt. De tijdelijke non-activiteit is een gevolg van een tuimeling, die ik bijna twee weken geleden maakte tijdens een training in de duinen aan de Belgische kust."

Het onfortuinlijke voorval is allerminst een reden om pessimistisch naar het nieuwe jaar te kijken. Johan Museeuw weet, dat hij op tijd hersteld is om weer voor de volle honderd procent aan de slag te gaan. Bovendien, wanneer je al enkele seizoenen prof bent zul je moeten beseffen, dat tegenslagen er zijn om overwonnen te worden. De glorie van de triomf die er op volgt, is des te groter.

„Ik hoef maar terug te denken aan de voorbije Tour de France", zegt hij. „Op het moment, dat ik ziek naar huis ging zag ik het niet eens meer zitten in de wielersport. Ik heb toen zelfs uitlatingen gedaan, dat ik de fiets aan de kant zou zetten en dat ik de kost liever wilde verdienen in de garage van mijn vader. Geloof me, ik liep echt met zo'n gedachte rond. Achteraf begrijp ik, dat je in een dergelijke gemoedstoestand al gauw tot zo'n uitspraken komt. Na een weekje vacantie keek ik alweer verlangend uit naar een terugkeer in het peloton. Ik soigneerde mij optimaal. Een maand later won ik het Kampioenschap van Zürich, mijn eerste succes in een wereldbekerkoers."

De ontgoocheling in de voorbije Tour de France had niet alleen met de plotselinge ziekte te maken, die hem noodzaakte om nog vóór de Alpenetappes naar huis te gaan. Er was in het begin van la Grande Boucle ook een eindsprint geweest waaraan Museeuw een kater had overgehouden.

„Het is de eerste om toe te geven, dat je vaak je meester vindt in een massasprint. De manier waarop ik in de betreffende etappe echter door Abdoesjaparov werd gehinderd was niets anders dan een boevenstreek. Als ik niet tijdig in de remmen trek gebeuren er ongelukken. Ik reed bijna al tegen het dranghek. Naderhand heb ik Abdoesjaparov zo goed en zo kwaad mogelijk als het taalprobleem het toeliet, duidelijk gemaakt wat hij allemaal uitgespookt had. Erg overtuigend was zijn excuus niet. 'In iedere massasprint gebeurt het een en ander', zei hij. Daarmee vertelde hij niets speciaals, maar er zijn grenzen vind ik. Niettemin staat sindsdien voor mij vast, dat ik bij een soortgelijke situatie in de toekomst anders handel. Ik zal niet meer direct naar de remmen grijpen. Wat het resultaat is, zien wij dán wel weer."

De affaire met Abdoesjaparov was voor Museeuw al voorafgegaan door een paar andere teleurstellingen. In het prille begin van de Tour kampte hij met problemen aan zijn zitvlak. Daarna eindigde hij twee keer als tweede. Dit soort klasseringen is weliswaar de moeite waard, maar alles draait uiteindelijk om de eerste plaats. Verliezen in een massasprint doet ook extra pijn, als je terugdenkt aan een jaar eerder waarin je wél twee keer op het hoogste podium terechtgekomen bent. Als een van de twee overwinningen bovendien behaald worden in de afsluitende etappe naar de Champs Elysées voel je je pas echt in de zevende hemel."

De sprint van een compact peloton, soms honderd, vaak nog meer renners sterk is een adembenemende bezigheid, zeker voor de mensen in de buurt van de eindstreep of de kijkers aan de TV. Wat laatstgenoemde groep desondanks niet of nauwelijks ziet, is de werkelijke gang van zaken in het als een sneltrein richting aankomstplaats denderende veld. De belangen die op het spel staan zijn groot, de zenuwen zijn tot het uiterste gespannen. Daarnaast heb je rekening te houden met obstakels als vluchtheuvels, tramrails, haakse bochten, noem maar op. Duwen, trekken, wringen en vloeken om toch vooral maar niet uit kansrijke positie te worden gemanoevreerd vormen een telkens weer terugkerende gebeurtenis.

„Toch blijf ik erbij, dat het op weg naar de knelpunten in de klassiekers linker is dan in de laatste meters van een vlakke rit. Alleen, de sprint lijkt nu eenmaal gevaarlijker", zegt Museeuw, „al heb je natuurlijk altijd rekening te houden met gebeurtenissen zoals ik meemaakte met Abdoesjaparov. De meeste risico's liggen desondanks tijdens de voorbereiding op de ontknoping. In een Tour de France-etappe of andere rittenkoers begint de aanloop eigenlijk op zo'n veertig kilometer van het einde. Als je uit de eerste rangen van het peloton weggeduwd wordt is het zaak om weer zo snel mogelijk de goede positie te zoeken. Reken er op, dat zoiets kracht, durf en behendigheid vergt. En je hebt de hulp van je ploegmakkers nodig."

De aanwezigheid van teamgenoten in de finale van een koers is altijd belangrijk. Je hebt meer tactische mogelijkheden dan de concurrentie, ofschoon je in zo'n geval ook het ploegbelang boven persoonlijke ambitie moet kunnen stellen.

„Ik heb met dit laatste nooit problemen", aldus Museeuw. „In Rund um den Henninger Turm op 1 mei dit jaar hadden wij ons met een viertal Lotto-renners in de kopgroep genesteld. Traditiegetrouw moesten op het aankomstparcours in Frankfurt nog een paar plaatselijke ronden worden afgelegd. Wij spraken af, dat wij het niet uitsluitend op mijn kansen in de eindsprint zouden laten aankomen. Er moest om beurten gedemarreerd worden, waardoor de concurrentie gedwongen was telkens achter de aanvaller uit onze ploeg te gaan jagen. De demarrage van Johan Bruyneel bleek beslissend. Ik werd tweede. Het doel was bereikt."

Toen Museeuw tijdens zijn laatste jaar als amateur - het was in 1987 - vooral door uitstekende verrichtingen in Ronde van Oostenrijk en de hooggewaardeerde Italiaanse rittenkoers Giro delle Regioni een profcontract verdiende, durfde hij er niet eens aan te denken dat hij ooit de top zou bereiken. Ten eerste was er de bescheiden instelling van de persoon zelf; daarnaast was wielrennen voor hem ook nog steeds een prettige bezigheid.

Als het niet zou lukken op de weg, kon hij het nog altijd in de cross proberen. Bovendien, voor andere werkgelegenheid hoefde hij niet naar elders. Hij kon immers gewoon weer bij vader Museeuw in de garage aan de slag.

„De jaren voordat ik beroepsrenner werd hadden ook in ander opzicht een voordeel. Ik beschikte nog over reserves, omdat ik niet al vanaf het begin een profloopbaan had nagestreefd. Ik debuteerde bij ADR, de ploeg die onder leiding stond van José de Cauwer. Op zijn aanraden ging ik al in mijn eerste profseizoen mee naar de Tour de France. Ik keek er met enige angst tegenaan, maar achteraf is het een goede beslissing geweest om de wedstrijd op mijn programma te zetten. Ik leerde er een hoop. Ik werd sterker en kon daardoor mijn grenzen verleggen. Dat is mij allemaal van pas gekomen."

De finish van de eerste Tour de France waaraan Johan Museeuw deelnam bereikte hij niet. Op weg naar Limoges, eindpunt van de achttiende rit, verdween hij uit koers. Aan de overwinning van Eddy Planckaert in het puntenklassement had hij desondanks een groot aandeel. Goede klasseringen in Ronde van Luxemburg (zevende), Parijs-Brussel (zevende), Grote Prijs Isbergues (tweede), Ronde van België (twaalfde) waren eveneens verrichtingen om met vertrouwen aan zijn tweede jaar in de hoogste categorie te beginnen.

De start van dat seizoen was desondanks niet om over te juichen, maar dat had te maken met knieproblemen, die zich openbaarden tijdens de Ronde van Valencia. Museeuw was in de daaropvolgende weken vaker bij de dokter, dan in de koers. Eenmaal hersteld stormde hij naar zijn eerste belangrijke winst als beroepsrenner. Hij won de GP van de Deutsche Weinstrasse. Daarna nam De Cauwer hem weer op in de ploeg voor de Tour.

„Zoals in 1988 mijn steentje bijdroeg aan het veroveren van de groene trui door Eddy Planckaert, was ik in het daaropvolgende jaar heel nadrukkelijk deelgenoot van een veel groter succes. Wij hadden Greg Le Mond, de winnaar van de Tour, in onze gelederen. René Martens, Johan Lammerts en ik waren de enige renners van ADR, die aan de zijde van Le Mond in Parijs arriveerden."

Dat de Amerikaan naderhand zijn belofte niet nakwam om Museeuw op te nemen in vooral de Franse criteriumcarrousel, was uiteraard een minder prettige nasmaak, maar zoiets gebeurt in het cyclisme. Je hebt het te accepteren, of je trekt je conclusies. In het onderhavige geval leed Museeuw niet ál te erg onder de „vergeetachtigheid" van Le Mond. De vele criteria zouden zijn gretigheid wellicht hebben gesloopt. Omdat hij slechts af en toe in de mallemolen van de rondjesdraaierij plaatsnam, had hij voldoende krachten overgehouden om zich op de najaarsklassiekers te concentreren.

Het kwam zijn verdere ontwikkeling ten goede, ook als tijdrijder. De doorbraak naar zijn huidige plaats in de wielerhierarchie was toen nog maar een kwestie van tijd. Jean-Luc Van-

door **WIEL VERHEESEN**

denbroucke, chef d'equipe van Lotto, pikte hem na afloop van het seizoen 1989 op bij het ter ziele gaande ADR-team. Bij zijn nieuwe werkgever begon hij meteen voortvarend. In het prille begin van 1990 trok hij naar de Ronde van de beide Amerika's. Het tweede deel daarvan werd verreden op de Venezolaanse wegen. Daniël Wyder, de Zwitser, deed in dit tweede deel van de wedstrijd precies hetzelfde als in het eerste, dat op de zonnige wegen van Florida plaatsvond. Hij eiste de overwinning op, maar met de tweede plaats in Venezuela vestigde Johan Museeuw toch de aandacht op zich. Terug in Europa ging het steeds beter. De twee dagprijzen in de Ronde van Frankrijk kregen nog meer cachet door ritwinst in Driedaagse De Panne, Ronde van de Oise, Vierdaagse Duinkerken, etcetera. Het scheelde slechts weinig of hij had toen al de top-tien van de mondiale puntenrangschikking bereikt. De twaalfde plaats mocht er desondanks wezen.

„Ploegleiders stonden bij mij op de stoep", zegt hij. „Ik kon kiezen uit welgeteld zes aanbiedingen. Ja, er waren er ook bij uit Nederland. Wélke teams het waren laat ik liever in het midden. Ik heb er niet aan gedacht om op een van de voorstellen in te gaan. Ten eerste was ik nog contractueel aan Lotto verbonden, ten tweede heb ik het in deze vriendenploeg naar mijn zin en ten derde ben ik pas zesentwintig."

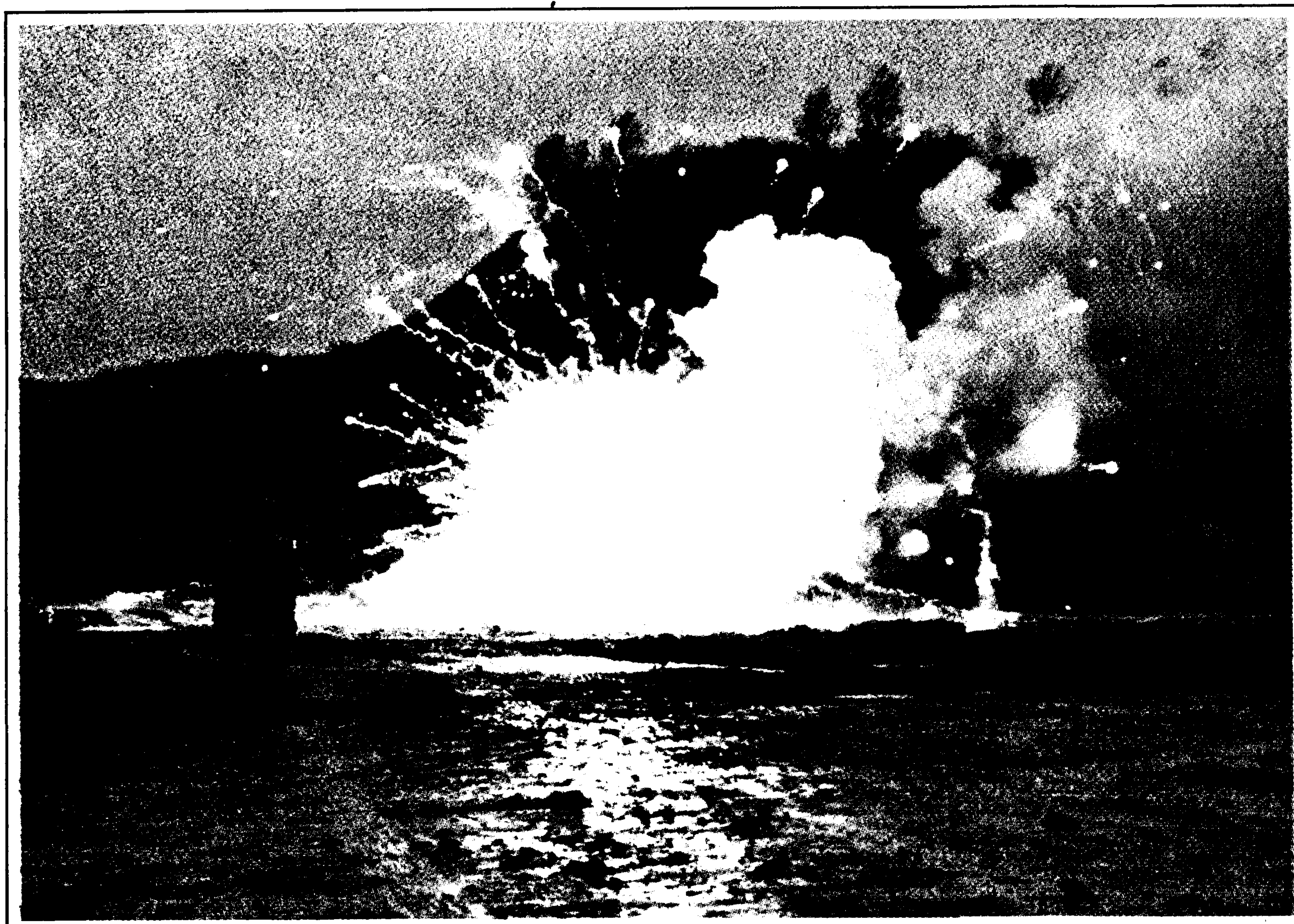
Museeuw kijkt liever naar het eerstvolgende seizoen, dan naar hetgeen eventueel over twee of drie jaar te gebeuren staat.

„Ik ben een man voor de klassiekers", herhaalt hij. „Vergelijk mij daarom asjeblief niet met een sprinter als Van Poppel. Hem zie je alleen als rittenkaper in de Tour of een andere wedstrijd. Ik wil uiteraard eveneens in dit soort werk oogsten, maar elders liggen grotere prijzen. Ronde van Vlaanderen en Parijs-Roubaix, om er maar twee te noemen."

Johan Museeuw, de crosser en automonteur van weleer, mag terecht aanspraken mag maken op succes in de belangrijkste koersen van het jaar. Zijn staat van dienst is er om een en ander te verduidelijken. Anderszins werd het ook nog eens onderstreept. Toen een paar weken geleden de Belgische profs de collega moesten kiezen, die in hùn ogen 's lands beste wielrenner was, honoreerden zij Museeuws kwaliteiten. Zij riepen hem uit tot nummer één en zetten Eric van Lancker, die toch twee wereldbekerwedstrijden had gewonnen (Wincanton Classic en de GP in Montreal) op de tweede plaats.

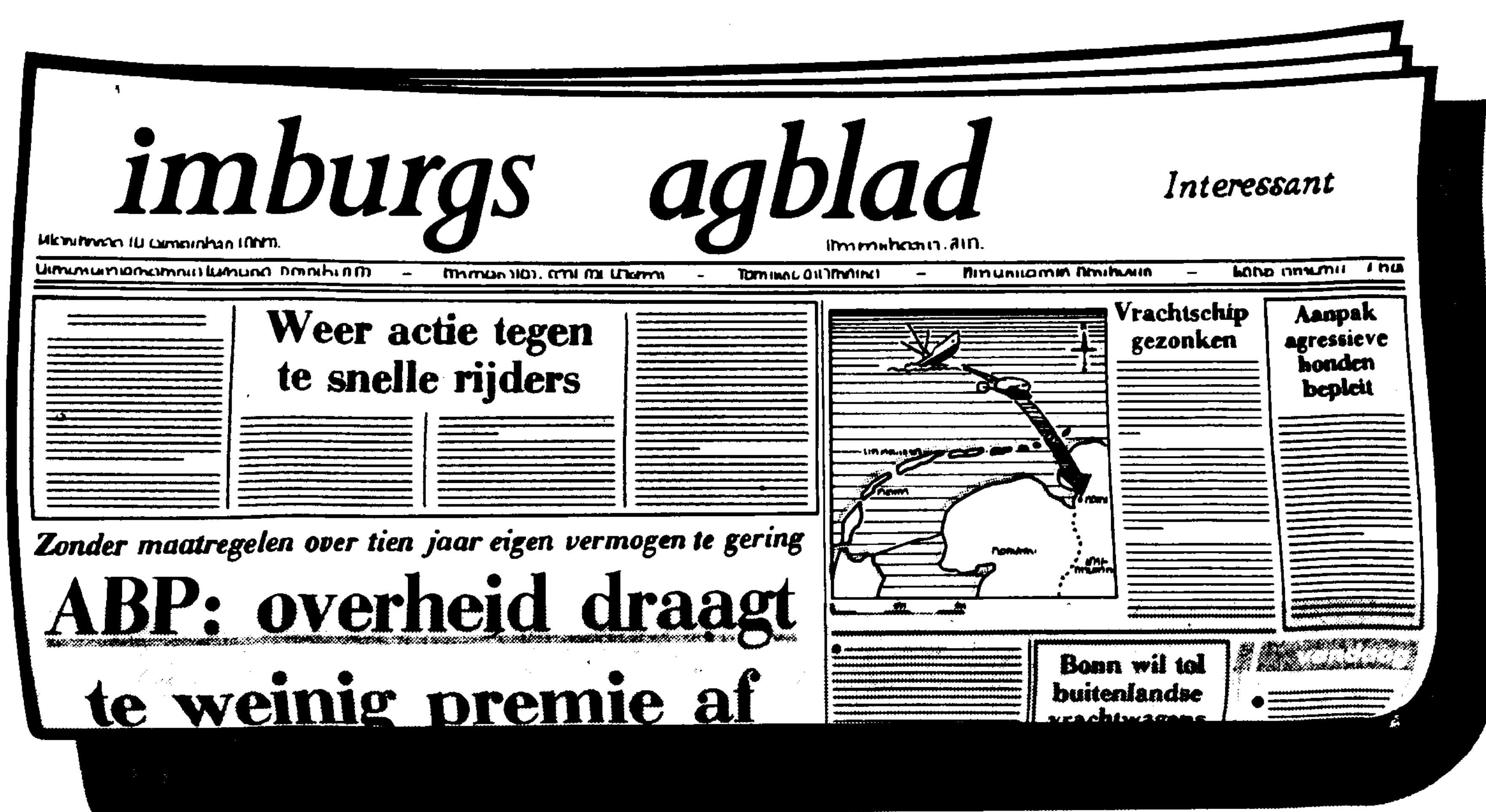

● *Johan Museeuw, in enkele jaren naar de top.*

Het staat allemaal in het Limburgs Dagblad.

Nog geen abonnee?

De duidelijke krant.

Van bezigheidstherapie tot gat in de markt

De komst van de efficiënte, zuinige maar zo prozaïsche elektrische loc leverde de stoomlocomotief uit aan de snijbrander en degradeerde 'reizen' tot 'verplaatsen'. Wat aan de schrootplaats ontsnapte, slijt de oude dag in een museum. Het deel dat als rijvaardig museumbestand voor het nageslacht is aangekocht, ziet door gebrek aan gedegen onderhoud maar zelden het daglicht. Door de hereniging van de beide Duitslanden is voor het probleem van 'groot onderhoud' een oplossing aangedragen.

Het Reichsbahnausbesserungswerk Meiningen behoort tot de laatste in bedrijf zijnde lijnwerkplaatsen voor stoomlocomotieven in West-Europa.

Museumstichtingen in diverse landen, waaronder die in Oostenrijk, Luxemburg en Nederland vertrouwden dit bedrijf hun locomotieven toe voor het achterstallig onderhoud. Stoom Stichting Nederland liet onlangs zijn loc '01 10 75' overbrengen voor een 'total revision'.

● *Een oude werkplaats met een nieuwe toekomst: de assemblagelijn van locomotiefwielen.*

Deutsche Reichsbahn

Reichsbahn-ausbesserungs-werk

Een tweede leven voor stoomlocomotieven

DOOR STEPHAN WESTRIK

Meiningen an der Werra, zoals het geografisch te boek staat, ligt met zijn 26.000 inwoners in het 'groene hart van Duitsland', de deelstaat Thüringen. Halverwege de Bundesstrasse no 1, die Eisenach met Bamberg verbindt. Tegenwoordig zorgeloos bereikbaar. Wie nu de oude grenscorridor Eisenach passeert ziet, als uiting van de nieuwe orde, een nagelnieuw tankstation naar West-model. Voor het overige is er weinig meer te zien van wat ooit een streng bewaakte grens was. Op een verlaten wachttoren na is alles neergehaald. Veel verder lijkt de vernieuwing nog niet te zijn gekomen. De stad Meiningen is dan ook geen lichtzuil voor de welvaart. Toegedekt met zwavellucht uit bruinkoolwinning maakt de stad op bezoekers een verouderde, starre en hopeloos afgeleefde indruk.

Ook bij het Reichsbahnausbesserungswerk is alles oud: gebouwen zowel als machinepark. De verraste bezoeker is eerst onder de indruk van de mensen die hiermee kunnen werken. En niet minder van het feit dat met – of ondanks – deze pensioengerechtigde produktiemiddelen het bedrijf al sinds 1914 de reputatie verschaft die in dit land met trots wordt vermeld: germaans vakwerk!

Gevraagd naar het 'hoe en wat' van dit geheim, antwoordt bedrijfsingenieur Rommel met een licht schouderophalen. Dan vallen termen als 'plan-economie', 'heilig moeten', 'inventiviteit' en 'eeuwige machinereparatie in eigen beheer'.

We zijn terug in de tijd. Aan de fabricageplaatjes is het te zien: de jaargangen 1934, '36 en '39 aan walswerken en speciaaldraaibanken zijn hier heel normaal. En dit is geen museum. Hier werken mensen anno 1991 met een infrastructuur die de geest van een ver verleden ademt. Toch is het niet zo onlogisch: ook stoomlocomotieven horen nu eenmaal tot dat tijdperk, en wie een stoomlocomotief wil restaureren zal toch veel gereedschap nodig hebben uit de tijd waarin ze werden gebouwd.

Maar het ziet er naar uit dat deze werkplaats uit het museum een nieuwe toekomst ziet gloren. Het Reichsbahnausbesserungswerk (RAW) Meiningen zal in de toekomst niet de sanering ten offer vallen maar de centrale lijnwerkplaats voor stoomlocomotieven in het verenigde Duitsland blijven. Eerste resultaat is er al: de opdracht voor de revisie van een tiental stoomlocs uit het westelijk deel van Duitsland en daarbuiten.

Bedrijfsleider – 26 dienstjaren – Herrmann reageert hierop met: „En dan te bedenken dat wij met de nostalgie-locs ons jaren achtergesteld hebben gevoeld bij de werkplaatsen, die de lawaaiige Russische dieselloc met de bijnaam 'Taiga-trommel' in onderhoud kregen... Ons werk had alles weg van een bezigheidstherapie. Niet onaangenaam; maar destijds een aantasting in onze beroepseer. Naar zich nu laat aanzien is het een heus gat in de markt."

Voor de draaischijf bij de halfronde locomotievenloods staat een doodmoede stoomloc als slordig neergeschreven grafschrift. Hij stamt uit de serie 52 van de Deutsche Reichsbahn. In zijn jeugd rolden zijn raderen voor een 'Sieg' die niet doorging, maar nog geregeld stof tot een discussie geeft. Oud en gebrekkig wacht de voormalige oorlogsloc nu op een totale revisie. Wat voor de leek een tot de schroothoop veroordeelde oudgediende lijkt zal na de op vierduizend man-uren geraamde revisie, aan een tweede jeugd beginnen. Tot lering en vermaak van een groeiend stoomminnend publiek.

Eén uit een reeks locomotieven die hem vooraf gingen is de '01 10 75' uit de stal van de Stoom Stichting Nederland in Rotterdam. Onder dit fabrieksnummer werd deze driecilinderlocomotief in 1939 bij Orenstein & Koppel in Berlijn gebouwd als 'snelloper' in het personenvervoer op Duitse baanvakken. Kolengestookt tot 1950, daarna oliegestookt nadat de geklonken ketel was vervangen door een gelaste. Niettemin werd hij in 1975 bij de Deutsche Bundesbahn als onrendabel afgedankt. Daarna verdween de loc voor jaren van het netvlies. Woordvoerder Hartshooren, van de Stoom Stichting Nederland (SSN): „Deze voor onze stichting en Nederland unieke aanwinst hebben wij te danken aan een particuliere schenker. Gebrek aan financiën en aan mogelijkheden voor rigoreuze revisie, noodzaakte ons jarenlang de gigant op dood spoor te houden..."

Dit is nu verleden tijd. Als eerste buitenlandse museumstichting wist de SSN een contract af te sluiten met de RAW-Meiningen voor de algehele revisie van deze loc. Het benodigde budget van 250.000 gulden werd door sponsors bijeengeschraapt. In juni ging het gevaarte naar Meiningen en daar werd met de werkzaamheden een aanvang gemaakt. Van machinistenhuis tot rookkast en van loopwerk tot en met de 286 steunbouten toe is deze machine met een rijvaardig gewicht van 200 ton, uiteen genomen.

Een intensieve ketelrenovatie volgde en het besturingssysteem op kolenstook is in ere hersteld. Vierduizend uur 'sleutelen' hebben hem letterlijk en figuurlijk nieuw aanzien verschaft. Daar staat hij te glimmen: ontsnapt aan het slopersschavot! Afgelopen zaterdag was het de dag van de 'afnemerproefrit' van de '01 10 75', waarmee de eerste buitenlandse opdracht was afgesloten; dat was tevens de officiële overdracht aan de eigenaar, de SSN. De echte 'maidentrip' volgt in het weekeinde van 9 op 10 mei 1992.

Met loopwielen van twee meter doorsnee en een vermogen 'aan de haak' van 2500 pk die een kruissnelheid van 140 km per uur mogelijk maken, zal deze moloch als publiekstrein door het landschap trekken op het traject van Rotterdam-Maastricht-Duitse Eifel naar Luxemburg. Op de tweede dag het retour via de Ardennen-Maastricht naar Rotterdam. Voor hen, die het zintuigelijk genot aan zijn dierlijk aandoende kracht van snuiven, hijgen en geuren willen vasthouden, een unieke gelegenheid de magie te ondergaan die schrijvers, schilders, dichters en filmmakers inspireerden tot klassiekers in de kunst en cultuur.

Belangstellenden kunnen tot 16 januari kaarten voor de rit op rood pluche bestellen. Voor donateurs van de SSN bedraagt de prijs 329,- en voor de overigen 349,- gulden. Inlichtingen bij de stichting op zaterdagen tussen 10.00 uur en 17.00 uur; tel. 010-41466691.

● *De '01 10 75' uit Rotterdam: na vierduizend manuren weer vrolijk op de rails.*

● *Wielen die veel rails hebben gezien. Hier 'liggen' ze op de reservebank.*

Foto's: JO BRONCKERS

Consumentenbond voor mal en dwaas in kennis en kunde

DOOR THEO HAERKENS

De Stichting Skepsis ziet zichzelf graag als consumentenbond voor mal en dwaas in de wereld van kennis en kunde. Niets is te dol, elk spraakmakend verschijnsel is het waard kritisch te worden onderzocht. Of het nu gaat om geestverschijningen, reïncarnatie, astrologie, ufo's of andere zaken die het gezond verstand tarten. Met smaak verhaalt voorzitter De Jager over de successen die zijn organisatie heeft geboekt. Zo af en toe is er echter ook tegenslag, want niets is zo moeilijk te weerleggen als flauwekul.

Denkkracht en persoonlijke moed kan de medewerkers van de stichting Skepsis niet worden ontzegd. In de strijd tegen bijgeloof, pseudo-wetenschap, en ordinaire ladenlichterij laat de Skepsis geen middel onbeproefd om de waarheid boven water te krijgen. Dat een bestuurslid van de stichting onlangs een poging het eigen gelijk te halen – 'iedereen kan over gloeiende kolen lopen' – moest bekopen met een paar lelijk verbrande voeten, geldt dan ook als niet meer dan een bedrijfsongevalletje.

Prof. dr C. de Jager, voorzitter van Skepsis, glimlacht als hij daaraan terugdenkt. Het leedvermaak dat een ogenblik in zijn ogen twinkelt, weet hij echter snel te onderdrukken. „Het was natuurlijk dom. Hij had nooit zo snel zijn kousen en schoenen moeten uittrekken om als eerste over die kolen te lopen."

De betrokken artiest, Rosti Rostelli, is een gladde jongen die zich uiterst bekwaam uit een netelige situatie redde, De Jager zal dat niet ontkennen. „Onze man mocht niet tegelijk met de anderen door het vuur lopen, want dat zou de demonstratie zogenaamd verstoren. In werkelijkheid ging het natuurlijk om wat anders. Iedereen kan over gloeiende kolen lopen. Die geestelijke voorbereiding is echt onzin." Het nut van deze exercitie schuilt niet in de mentale krachten die nerveuze debutanten zo opdoen, onthult hij, maar eenvoudig in het afkoelen van de buitenkant. „Er vormt zich een isolerend korstje dat niet meer brandt en daar kun je rustig overheen lopen. Onze man had dat allemaal keurig bedacht en berekend, maar hij was te ongeduldig."

Betreurenswaardige bijkomstigheid was natuurlijk dat de kermende wetenschapper eerder het charisma en de geloofwaardigheid van Rostelli bevorderde dan aantastte, zoals de bedoeling was. De Skepsis-voorzitter erkent dat ruiterlijk. Dat anderen ondanks de begeleiding van de magiër, even later ook nog lelijke schroeiplekken opliepen, was een wat schrale troost.

Volksvoorlichting

Dit voorval geeft aardig aan hoe lastig het is bedrog aan te tonen en bedriegers te ontmaskeren. Skepsis – een organisatie met 700 sympathisanten – worstelt eigenlijk voortdurend met dit probleem. De club van wetenschappers, die in 1987 werd opgericht om tegenwicht te bieden aan de veelal lucratieve praatjes van handopleggers, astrologen, wonderdokters, natuurgenezers en andere charlatans – 'we hopen te doen aan volksvoorlichting' – kampt zelf ook met de beperkingen van de wetenschap. Flauwekul weerleggen is namelijk niet eenvoudig.

Neem de misvattingen over de geneeskunde. Als de officiële wetenschap het laat afweten, zoeken mensen hardnekkig naar alternatieven, die zich de laatste tijd in groten getale aanbieden. Zo is het De Jager een doorn in het oog dat de markt voor homeopathie een steeds hogere vlucht neemt. „Het vervelende is dat het niet werkt, maar vaak wel helpt," zegt hij enigszins cryptisch. Het idee dat het helpt is vaak voldoende om de patiënt beter te maken.

Iedere arts weet dat sommige patiënten al beter worden van een pepermuntje. Natuurlijk werkt dat niet bij een gebroken been, maar bij min of meer vage klachten lijkt het niet zoveel uit te maken wat mensen mee naar huis krijgen. „Het is de magie van de witte jas, net zo iets als het dansen van de medicijnman."

Hoe dat precies werkt, is niet bekend. Feit is wel dat mensen zich soms al beter gaan voelen als er serieus aandacht is voor hun klachten. De ceremonie van de gebedsgenezer of het oude vrouwtje dat aan handopleggen doet, kan dan gemakkelijk de indruk wekken buitengewoon heilzaam te zijn. „Maar of ze ook werkelijk beter worden, is natuurlijk de vraag." De Skepsis-voorzitter wijst er op dat veel lichamelijke ziekten nauw samenhangen met de geestelijke conditie. „De helft van de kwalen waar mensen aan lijden is ingebeeld. Van de andere helft geneest tachtig procent toch wel, ook al doe je er niets aan. En voor de huisarts is het steeds opnieuw de vraag of de patiënt die nu voor hem staat, er een is uit de resterende twintig procent."

Volgens de officiële wetenschap werkt een medicijn pas als dat onomstotelijk is vastgesteld. Dubbelblinde experimenten, waarbij de patiënt noch de arts weet of er een echte pil of een fop-pil wordt gebruikt, zijn daarbij een geliefd instrument. Homeopaten doen daar niet aan. Zij gaan ervan uit dat klachten te maken hebben met de particuliere eigenaardigheden van de individuele patiënt. Zij geloven heilig in de heilzame werking van brandnetelsoep of het donkere aftrekseltje van bermplanten. Officiële toetsing van de werking van deze middelen, behoort dus niet tot de mogelijkheden. De enige eis die de overheid eraan stelt met het oog op de volksgezondheid, is dat de middelen in elk geval geen schade aanrichten.

Ziek

Skepsis ziet zichzelf graag als een consumentenbond voor mal en dwaas in de wereld van kennis en kunde. Niets is te dol, elk spraakmakend verschijnsel is het waard kritisch te worden onderzocht.

Geestverschijningen, telekinese – de idee dat de mens met geestkracht in staat is voorwerpen te verplaatsen – astrologie, ufo's en allerlei andere zaken die het gezond verstand tarten. Met smaak verhaalt De Jager over de successen die zijn organisatie inmiddels heeft geboekt.

Het wegblijven van een Franse duivelskunstenaar bij 'Het Zwarte Gat', een tv-programma van Veronica gespecialiseerd in paranormale verschijnselen, doet hem nog steeds zichtbaar plezier. De man zou in het programma demonstreren dat hij voorwerpen kon laten bewegen zonder ze aan te raken. „Aanvankelijk wilde hij niet meewerken. Maar toen hij merkte dat de programmamakers het ook een goed idee vonden, gaf hij schoorvoetend toe. Uiteindelijk meldde hij zich ziek en hij moet nog steeds komen."

Dat laatste is volgens de voormalige hoogleraar geen wonder. „We hadden drie tafeltjes voorzien van trillingsmeters. Op een ervan lagen een paar blokjes onder een glazen stolp en op een tweede tafeltje lagen ze onder een vergiet. Het derde tafeltje was bedekt met een dunne laag poeder en de blokjes die hierop lagen waren niet bedekt. De Jager glimlacht vergenoegd: „Hij mocht kiezen aan welke tafel hij wilde werken. Het enige wat wij vroegen was dat hij de blokjes van zich af zou laten bewegen."

Nadenken

De grijze hoogleraar kan uren praten over zijn passie. Wetenschap is wetenschap en dus dient er nagedacht te worden over al wat zich om ons heen afspeelt. „Wetenschap is: je verstand gebruiken en uitgaan van de waargenomen werkelijkheid," formuleert hij bondig en met een vriendelijk soort strengheid. „Als iemand steeds kaboutertjes en elfjes ziet en zijn buurman ziet ze niet, is het bewijs dat ze bestaan niet geleverd."

Tot zijn verbijstering heeft hij echter moeten ervaren dat veel mensen helemaal niet zo rationeel zijn ingesteld. Zelfs lijken ze af en toe teleurgesteld door de alledaagsheid van verklaringen voor in het oog merkwaardige verschijnselen.

De Jager begrijpt dat niet. In een radioprogramma kwam de vraag aan de orde waarom er in de middeleeuwen bij volle maan nogal eens een kerk afbrandde. „Dat lijkt raar, maar is het niet, omdat het op andere dagen eenvoudig te donker was om er heen te gaan. Als je een kerk met fakkels verlicht, is er altijd meer kans dat hij in brand vliegt. Toen ik dat zei, waren ze haast teleurgesteld."

De wetenschapper, van huis uit sterrenkundige, zit nu echt op zijn praatstoel. Het ene voorbeeld tuimelt over het andere. Huizen die afgebroken worden, omdat aardstralen de gezondheid van de bewoners zouden ondermijnen, wichelroedelopers die zwelgen in zelfvertrouwen maar niet in staat zijn aan te geven of er water door een ondergrondse buis loopt. „Ze hadden een slechte dag of zeiden dat ze gestoord werden door onze aanwezigheid," gnuift De Jager.

Vrolijkheid

De prestaties van helderzienden en paragnosten leiden slechts tot vrolijkheid. In de zaak-Gerrit-Jan Heijn, kwamen niet minder dan tweeduizend tips binnen. „Gelijkmatig over Nederland verdeeld kun je met zo'n aantal nooit verder dan acht kilometer af zitten van de plaats waar Heijn was begraven. Maar zelfs dat lukte niet, er is gewoon niets uitgekomen."

Ook astrologen kunnen in de ogen van de wetenschap geen goed doen. Serieus onderzoek verleidde een beoefenaar van dit mistige beroep tot de uitspraak: „Rationeel heb je misschien gelijk, emotioneel is het gelijk aan mijn zijde." De hoogleraar begrijpt best dat zo'n man zijn nering wil beschermen. Toch doet het hem veel genoegen dat een Amerikaanse zusterorganisatie erin is geslaagd een aantal bladen zover te krijgen dat ze aan hun horoscooprubriek een 'disclaimer' hebben toegevoegd: de mededeling dat de rubriek louter amusementswaarde heeft.

Met ufo's – 'de laatste tijd neemt de belangstelling daarvoor weer wat af' – is het al niet anders. Serieus onderzoek op dit vlak heeft tot nu toe niets opgeleverd. „Het lijkt me evident dat er elders in het heelal ook leven bestaat. Misschien zelfs wel intelligent leven." De Jager – die zich dertig jaar lang heeft beziggehouden met onderzoek van de ruimte – klinkt enthousiast. „Als we dat kunnen bewijzen is dat belangrijker dan de ontdekking van Amerika, of het werk van Copernicus." Hij pauzeert even om ze zien of de betekenis van zijn woorden wel goed doordringt. „Alleen: het is nog niet zover."

De opmerking: „Het lijkt wel of jullie niet willen dat er ufo's bestaan," die hem laatst werd toegevoegd, brengt de onderzoeker tot de bespiegeling dat mensen een grote hang hebben naar het onbegrijpelijke. Het raadselachtige, het ongekende heeft zijn eigen attractie en dat houdt men graag vast. Soms lijkt het er zelfs op dat het geloof in dit soort zaken de plaats heeft ingenomen van de religie. En dat is zo gek nog niet, 'want ook de officiële wetenschap stelt het voorstellingsvermogen van gewone mensen danig op de proef'.

● *Prof. C. de Jager, voorzitter van Skepsis, bij zijn sterrekijker.*

Spanjaarden doen massaal kerstinkopen in Frankrijk

DOOR RUUD DE WIT

Het met viltstift op een stuk karton geschreven 'Se habla Espagnol' wordt ook begrepen door de Catalaanse kopers. Met een duidelijk Frans accent, maar in foutloos Castiliaans staat de broodjesverkoper zijn cliëntèle van over de grens te woord. „Wij nemen alleen Spaanse bankbiljetten aan, met uitzondering van het 100 peseta-stuk. En u krijgt Frans wisselgeld terug."

Fransen zijn er op deze koude decemberzaterdag nauwelijks te bekennen in het centrum van de Auchan-winkelketen, iets buiten Perpignan, zo'n 25 kilometer over de Spaanse grens. Die kijken wel uit, want ze weten maar al te goed, dat 'hun' supermarkten in het weekend door de zuiderburen in bezit worden genomen. „Gisteren, toen de Spanjaarden een doordeweekse vrije dag hadden, was het hier een gekkenhuis," verklaart de manager. „We moesten de politie erbij roepen om het verkeer uit de knoop te halen. Er kon geen auto meer voor- of achteruit."

Winkelen in Frankrijk is al een aantal jaren een voordelig uitstapje voor de inwoners van Noord-Spanje, of het nu gaat om de west- of oostkant van de Pyreneeën. Want de tijden dat Spanje een eiland van goedkoopte in West-Europa was, liggen vele jaren achter ons. Sterker nog, de Spanjaarden moeten gemiddeld meer uitgeven voor levensmiddelen, drank, kleding en luxe-artikelen zoals hi-fi dan de overige EG-inwoners.

Wie Spanje alleen maar kent uit de Franco-tijd, toen duizenden Nederlanders hun auto na een vakantie aan de Costa Brava overbelastten met goedkope wijn, cognac en sherry, zal zich dat moeilijk kunnen voorstellen. Een simpele vergelijking tussen de prijzen die in Perpignan worden gerekend en een Pryca-supermarkt bij Barcelona zegt genoeg. Ariël scheelt drie gulden op een tweeliterfles en Noorse zalm veertig gulden per kilo. Maar ook vers vlees, kaas, huishoudartikelen en kleding vertonen grote prijsverschillen, zelfs als het produkt uit Spanje komt. Een fles Rioja Marques de Caceres 1986 kost in Perpignan 32,15 franc, terwijl voor dezelfde fles uit hetzelfde jaar in Barcelona in de supermarkt 650 peseta's moet worden betaald, wat een prijsverschil van om en nabij de twee gulden betekent.

Nog groter worden de verschillen bij fotocamera's, tv-toestellen, hi-fi-installaties, ijskasten en wasmachines. En niet te vergeten de mountainbikes of een simpele kinderwagen. Die prijsverschillen lopen op tot enige honderden guldens per artikel.

De manager van de Auchan-supermarkt schat, dat 15 procent van zijn jaaromzet door Spaanse klanten wordt opgebracht. Met uitschieters tijdens de feestdagen en in de decembermaand, wanneer de Catalanen van over de grens in de meerderheid zijn. „Daarom hebben we speciale folders in het Spaans en zorgen we ervoor dat er voldoende cassières zijn die Spaans en Catalaans spreken." Volgens de manager van Auchan zijn het niet zozeer de duurdere artikelen die hun weg naar Catalonië vinden, maar de alledaagse spullen. „Een tv of ijskast is toch wat moeilijker mee te nemen en zorgt voor problemen bij de douane. Het enige grote artikel dat met vrachtwagens dagelijks opnieuw moet worden aangesleept, is de mountainbike. Een eenvoudige fiets met dezelfde Shimano-versnelling kost hier ongeveer 25.000 peseta's, zo'n 500 gulden. In Spanje ligt die prijs driemaal hoger."

Wie denkt dat alleen inwoners van de grensstreek naar Perpignan komen om daar hun inkopen te doen, komt bedrogen uit. Op het immense parkeerterrein rond het winkelcomplex van Auchan of in de parkeergarages in het centrum van Perpignan hebben de auto's met een nummerbord uit Gerona - Gerona ligt circa 75 kilometer van Perpignan - weliswaar de overhand, maar veel nummerborden beginnen met de B van Barcelona.

Dat illustreert ten overvloede hoe flink het prijsvoordeel bij een goed gevuld winkelwagentje wel moet zijn, want Barcelona ligt ruim 175 kilometer van de Roussillon en de tol voor de snelweg kost ruim 50 gulden voor de heen- en terugweg. De manager van Auchan: „Die kosten heb je er bij een mountainbike wel uit en de rest wordt als pure winst beschouwd. En vergeet niet, dat veel Spanjaarden dit als een dagje uit beschouwen."

Erg gelukkig zijn de middenstanders uit de grensstreek niet over het grote prijsverschil, maar veel kunnen ze er niet aan doen. Middenstanders kopen bepaalde produkten zelf ook in Frankrijk, omdat de inkoopprijzen in eigen land hoger liggen dan wat ze ervoor in de Franse supermarkt moeten betalen. Dezelfde situatie doet zich voor in Spaans en Frans Baskenland, waar voor de inwoners van San Sebastian en Irun het boodschappen in Biarritz en Bayonne eveneens voordeliger is. In Frans Baskenland wonen trouwens nogal wat Spaanse Basken, omdat daar de huizen veel goedkoper zijn.

Het waarom van dit zoveel duurdere Spanje wordt vooral op de rekening van de toetreding tot de EG geschreven. Dat had een economische 'boom' tot gevolg in het na veertig jaar Franco achtergebleven Spanje, maar ook een aantal negatieve effecten zoals overbesteding, grote vraag naar luxueuze importgoederen en een inflatie van ruim vijf procent. Dat heeft Barcelona en Madrid duurder gemaakt dan bijvoorbeeld New York. Veel zal er trouwens het komende jaar niet veranderen, omdat Barcelona olympische stad is, Sevilla de wereldexpo organiseert en Madrid de culturele hoofdstad van Europa is, met alle gevolgen van dien voor het prijsniveau.

Dit houdt tevens de vraag levendig, die iedere buitenlander zich tijdens een bezoek aan Spanje stelt: „Hoe kan een Spanjaard dit allemaal betalen?" In vergelijking met soortgelijke situaties tussen andere Europese landen hebben de Spanjaarden bij terugkeer op Spaanse grondgebied van de douane weinig te vrezen. De meeste artikelen die zij in Frankrijk voordelig kopen, vallen buiten de verplichting om aan te geven. Wie de lange rijen auto's bij de grens van La Junquera heeft gezien, weet dat er voor de enkele douane-ambtenaar – die wegens de aanstaande openstelling van de EG-grenzen toch al voor zijn baan vreest – ook geen beginnen aan is om alle auto's te controleren.

'Elke keer gewoon een beetje verliefd worden'

Het aantal seksadvertenties in de gedrukte media neemt hand over hand toe. Naast reclame voor 06-lijnen verschijnen ook steeds meer contactadvertenties. In nauwelijks verhullend taalgebruik bieden privéclubs en escortbureaus hun diensten aan.

Club Merci, gelukkig kerstfeest, prettig nieuwjaar, ook het volgend jaar zijn we weer voor U daar.

De meningen over seksadvertenties lopen flink uiteen, maar welke mensen verschuilen zich eigenlijk achter deze annonces?

door

MONIQUE PARREN

● *De escort belt aan: meestal plezier in het werk.* Foto: KLAUS TUMMERS

De telefoon gaat tweemaal over. Met een zacht 'hallo' pakt bemiddelaar en escort Ton van bureau Elvira de hoorn op. Even luistert hij, maar dan begint hij onbedaarlijk te lachen. Met een triomfantelijk gezicht zet Ton de luidspreker aan. Het zware gehijg aan de andere kant van de lijn laat niets aan de verbeelding over. „Dat bedoel ik nou, waar vraag is moet je aanbod geven en hier is duidelijk vraag."

Stiekem. Hét sleutelwoord in de ondoorzichtige wereld van prostitutie, escortbureaus en seksclubs. *Het Leven* kan het daglicht immers niet verdragen. Ons gezamenlijk geweten zorgt ervoor dat dit ook zo blijft. Tóch schieten de seksclubs als paddestoelen uit de grond. De bedrijfstak floreert als nooit tevoren. Ton: „Bepaalde mensen kunnen niet meer met elkaar praten over seks. Er is geen openheid in de relatie. Die huwelijken gaan kapot door het seksleven, of beter gezegd door het ontbreken ervan. Wij bieden een helpende hand. Bij ons kunnen mannen én vrouwen discreet terecht."

Ton's woning in de Heerlense wijk Molenberg is stille getuige van zijn professie. Vanaf een foto op het dressoir lacht een vrouw met ontbloot bovenlichaam de bezoeker toe. Een wit-rose tube met de fraaie naam 'penisex' ligt naast de telefoon op een bijzettafel. Ook het ultraviolet lampje om geld op echtheid te controleren ontbreekt niet.

De bureauhouder (45) noemt zichzelf geen pooier; bemiddelaar is hem liever. „De escorts krijgen de helft tot zestig procent van de opbrengst. Ook zijn ze vrij om te bepalen hoe vaak ze *het* doen en met wie."

Geld

Ton heeft de beschikking over dertig vrouwen en drie mannen, inclusief hijzelf. De escorts werken allen vrijwillig. „Ik ga niemand dwingen," zegt Ton stellig. Volgens de bemiddelaar bestaat er genoeg belangstelling voor een baan als escortboy- of -girl. Trefwoorden: 'contact met mensen' en een 'leuke bijverdienste'. „De maatschappij nodigt uit tot luxe leven, maar daarvoor moet je ook geld hebben. Vooral veel bijstandsmoeders of vrouwen van wie de man een minimum-inkomen heeft werken 'zwart' als escort. Voor de afbetaling van een nieuwe koelkast, televisie, vakantie... en zo is er op den duur steeds iets anders."

„Mensen die een beroep doen op bureau Elvira zijn niet verknipt en ook niet geestelijk gestoord," benadrukt Ton. De klanten van het escortbureau komen uit alle lagen van de bevolking. Ze hebben één gezamenlijk kenmerk, hun seksuele wensen worden thuis niet ingewilligd en vaak ook niet geaccepteerd.

Is seks dan zó belangrijk in een relatie? De bemiddelaar meent van wel. „Maar weinig mensen kunnen leven zonder seks. Zelfs invaliden, die verlamd zijn of impotent, doen een beroep op ons, al is het alleen maar om toe te kijken. Seks is niet het allerbelangrijkste, maar wel een voorname brandstof voor de motor van het huwelijk."

De 'escort' kan maar moeilijk begrijpen dat echtparen niet openhartig tegen elkaar durven zijn. „Je bent samen getrouwd, 'eerlijk onderweg' noem ik dat. Waarom zou je dan je wensen niet kenbaar kunnen maken. Waarom kan een man of vrouw niet zomaar een escortbureau bellen?"

Nuance

In de praktijk ligt die vraag iets genuanceerder. Niet iedereen kan immers verkroppen dat zijn of haar levenspartner met iemand anders naar bed wil. Ook lang niet elke vrouw begrijpt bij voorbeeld dat haar echtgenoot 'ineens' behoefte heeft aan een minnaar van het mannelijk geslacht. Daarom vinden deze contacten meestal plaats in het geniep.

De telefoon staat roodgloeiend bij bureau Elvira. Bemiddelaar Ton zit vooral in de avonduren bij het toestel. Overdag werkt hij als graficus. Op deze woensdagavond is maar één mannelijke escort op pad. „Het is vrij rustig, want er is voetbal op de televisie." Ton kent zijn pappenheimers.

Hijgers

Negen van de tien telefoontjes zijn afkomstig van 'grapjassen'. Hele scheldkanonnades krijgt Ton naar zijn hoofd geslingerd. Ook hijgers melden zich met enige regelmaat. Als dat die avond voor de tweede keer gebeurt, verliest Ton zijn geduld. In onvervalst plat: „*Draai dich toch eine wiekser.*"

Serieuze klanten worden netjes te woord gestaan. Ton vraagt naar de specifieke wensen, die worden vastgelegd op een 'klantenkaart', en hij zoekt daarbij de juiste man of vrouw. Het merendeel van de – vrouwelijke – escorts werkt thuis. „Kinderen naar school, de man uit werken," verduidelijkt Ton. De vrouwen staan geregistreerd in een fotoboek. De klanten betalen bureau Elvira voor de bemiddeling bij een adres. De escort bepaalt zelf een uurtarief en mag dat geld ook houden.

Niet alleen financiële motieven bewegen mensen om *Het Leven* in te gaan. Een klein gedeelte van de mannen en vrouwen is volgens Ton 'gewoon verzot op seks'. „Sommige vrouwen gaan het vak in, omdat ze een hekel hebben aan mannen, bij voorbeeld na een echtscheiding of als blijkt dat manlief vreemd gaat," meent Ton.

De klant is koning bij bureau Elvira. „Iedereen kan hier in principe kopen wat 'ie wil, maar ik probeer het zo netjes mogelijk te houden. Daarbij hoort ook een leuke sfeer en speciale aandacht voor elke klant. Het gaat niet alleen om het nummertje maken. Voor de escort niet en voor de klant niet. Juist van dat mensonwaardige imago moeten we af."

Aids

Condooms zijn een 'must' bij de escorts. Ton is zich terdege bewust van het gevaar van Aids. Nog dagelijks wordt de bemiddelaar geconfronteerd met personen die willen vrijen zonder condooms. „Er zijn nog steeds mensen die gewoon niet willen weten wat Aids is. Vragen of ze niet een beetje zonder mogen. Onbegrijpelijk, die ziekte is niet alleen voorbehouden aan grote steden als Amsterdam, ook deze regio komt vroeg of laat aan de beurt."

Een uurtje escort-service kost een kleine honderd gulden. Dat is vrij goedkoop als we Ton mogen geloven. In de regio Roermond Eindhoven betaal je al gauw het dubbele, zegt de bureauhouder. De prijs voor een hele avond of een nacht is ongeveer tweehonderd gulden.

Het vak is niet altijd even leuk voor de escorts. „Sommige meisjes komen na elke afspraak kotsmisselijk thuis. Daartegen is maar een remedie, stoppen!" Ton ondervindt geen geestelijke of lichamelijke problemen van zijn vak. De escort: „Soms moet je je verstand gewoon even op nul zetten. Als de vrouw je niet aanstaat, probeer het spul dan maar eens omhoog te krijgen."

Ton heeft op dit moment geen levenspartner. In de praktijk blijkt zijn beroep moeilijk te combineren met een vaste relatie. „Ja, een vrouw moet het bureau natuurlijk wel accepteren. Doen alsof is er niet bij, want dan loopt een relatie gegarandeerd op de klippen."

Grof gezegd heeft Ton meestal plezier in zijn werk. Zijn vrouwelijke klanten behandelt hij als vriendinnen. Natuurlijk is het belangrijk dat een vrouw zich bij hem op haar gemak voelt. Ton heeft zo zijn eigen manier om het ijs te breken. De donkerharige escort zakt onderuit in de bank en slaat zachtjes op het vrije plaatsje naast hem. Met een vette knipoog: „Schatje, kom eens lekker naast me zitten..."

De escort schakelt zijn gevoel niet uit tijdens het werk. „Om dit vak goed te kunnen doen moet je elke keer gewoon een beetje verliefd worden. In de eerste plaats gaat het om de vrouw, maar als mijn klant leuk en aardig is kom ik zelf ook klaar."

Niet elke prostituee gaat het zo gemakkelijk af. De 20-jarige Leo uit Heerlen heeft ruim een jaar gewerkt als escort voor vrouwen én mannen. Vooral dat laatste zorgde voor flinke emotionele problemen. Leo: „Ik ben geen homo maar hetero, dus het verwennen van mannen ging mij niet zo goed af. Natuurlijk bepaal je zelf wat wél en niet gebeurt, maar toch..."

Stoppen

Een klein half jaar geleden besloot Leo om te stoppen. Spijt van zijn vroegere werkzaamheden heeft hij niet. „Dank zij de escortservice ben ik een stapje hogerop gekomen." Leo werkt nu als bemiddelaar, 'puur voor de centen'. Ander werk ziet de Heerlenaar niet zitten. „Dit is vreselijk leuk. Je maakt allerlei dingen mee en hebt een hoop vrijheid. Ik ben eigen baas."

In het huis van de Heerlenaar geen 'hulpmiddelen', alleen het antwoordapparaat licht een tipje van de sluier op. Een vrouw die de woning juist verlaat wordt van top tot teen opgenomen door een voorbijganger. Zijn verstolen blikken volgen haar tot bij de auto. Hoezo stiekem?

Ton en Leo vergelijken zichzelf met een sociaal werker. „We komen tegemoet aan andermans wensen en behoeften," zegt Leo. De bemiddelaar van bureau Elvira gaat nog een stapje verder. „De klanten vertellen ongevraagd hun hele levensverhaal, dus we voorzien ook in een stukje nazorg." Zelf vindt Ton dát de leukste kant van het vak. „In het begin is elke klant terughoudend, maar dat verandert als snel. Wat ze op hun hart hebben komt er meestal ook uit."

De klanten weten dat hun geheimen veilig zijn bij het escortbureau. Ton: „Om die reden doen ook veel mensen met een lichamelijke handicap een beroep op ons bureau. Mannen met een stoma' (kunstmatige darmuitgang) 'durven zich niet goed in hun blootje te laten zien. Hier dansen ze naakt door de kamer, dat is toch fantastisch! Deze mannen hoeven niet langer meer alleen genoegen te nemen met erotische programma's op de televisie."

Programma

Veel van deze blootprogramma's spelen in op de 'verboden fantasieën' van mannen en vrouwen. De *goegemeente* zegt deze programma's niet te bekijken, maar ondertussen scoort de seks op de late uurtjes flinke kijkcijfers. De bureauhouder heeft een uitgesproken mening over erotiek op tv. „Veel mannen die naar seksprogramma's kijken wordt vooral door vrouwen verweten dat ze zich daaraan opgeilen. Dat is een foute benadering," meent Ton stellig.

Vaak komen vrouwen niet voor hun ware gevoelens uit. „Het lijkt wel alsof ze niet willen voelen." Die houding wordt hen opgedrongen door de burgerij, verklaart Ton. „De Limburger is een *moelejan*, vooral over anderen. Een vrouw mag tegenwoordig niet meer proberen om de juiste man te vinden. Zodra ze twee mannen over de vloer heeft gehad wordt die vrouw ogenblikkelijk betiteld als beddekruipster, maar waarom is een man die hetzelfde doet altijd een stoere bink?"

Volgens de escort *durven* veel vrouwen daarom niet eerlijk te zijn voor zichzelf. „Zo'n erotische uitzending kun je ook zien als een impuls voor je seksleven. Ga met je vriendje of echtgenoot in je zondagse ondergoed voor de buis zitten, zet een fles wijn op tafel en láát dat programma de aanzet geven..."

ander-
zijds

Banken

DOOR PETER STIEKEMA

Toch een merkwaardig fenomeen, die banken. Eerst zeuren ze je jarenlang de kop gek om toch vooral een rekening bij ze te openen en als nagenoeg iedereen in dit land een rekening heeft, moet je voor het bezit daarvan gaan betalen.

Het doet een beetje denken aan de ontdekking van de gasbel van Slochteren. Daar kwam plotseling gratis gas in grote hoeveelheden uit de bodem en iedereen moest van de overheid 'aan het gas', omdat het zo schoon en zo goedkoop was. Toen bijna elke inwoner van dit land een gaskachel of een gas-cv had aangeschaft, schoot de prijs als een komeet omhoog, gebruikte de overheid de consument als melkkoe en werd de gasprijsverhoging een jaarlijks terugkerende verkapte belastingmaatregel.

Iets dergelijks proberen de banken nu ook. Voor het bezit van een rekening hoef je nog net niet te betalen, maar als je er geld vanaf wil halen wel, want dat is de banken nu veel te duur geworden en schijnt hen ernstige zielepijn te veroorzaken.

Nu moet ik eerlijk zeggen dat ik me dat wel kan voorstellen. Persoonlijk ben ik ook nogal aan mijn (weinige, laat dat vooral duidelijk zijn) geld gehecht en ik heb bepaald een afkeer van lieden die mij dat steeds uit de zak proberen te kloppen. Ik bedoel, als ik ergens voor moet betalen, kost me dat geld en ik heb meteen een rotgevoel aan mijn portemonnee.

Maandelijks krijg ik van de firma waar ik voor werk een indrukwekkende brief toegestuurd, met daarop linksboven, zo op het eerste gezicht, een best aantrekkelijk bedrag. Rechtsonder vind ik wat er daadwerkelijk op mijn bankrekening wordt bijgeschreven en dat ziet er aanzienlijk minder rooskleurig uit. Duidelijk is dat er onderweg een overval is gepleegd. Mijn bruto-salarisbrief is geplunderd door de rijksoverheid, meer specifiek de fiscus, en het schamele overschot wordt op mijn bankrekening gedeponeerd, waar ik het dus binnenkort netjes moet laten liggen, want als ik eraan wil komen moet ik er voor betalen.

Een jaar of wat geleden kreeg je van die bank zelfs nog rente over de rekening, waarop je salaris werd gestort, maar die regeling is alweer een paar jaar verleden tijd. Reden: het werd de banken te duur, omdat jij als individuele rekeninghouder de bank teveel tijd kostte en tijd is nu eenmaal geld in deze kapitalistische maatschappij. Het was derhalve nog maar een kwestie van (weinig) tijd of de banken zouden geld gaan vragen voor het beheren van je rekening.

Vorige week was het dus zover. De Rabobank beet de spits af, zoals dat heet, maar de andere banken zullen ongetwijfeld spoedig volgen. Dat hebben de heren bankiers uiteraard wel afgesproken want op de een of andere manier zijn ze allemaal commissaris bij elkaars banken, dus dat zit wel snor. Hoezo kartelvorming?

Ook de redenering die aan dit snode plan ten grondslag ligt is te mooi om waar te zijn; mr L. Overmars, directeur van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB): „Het betalingsverkeer kost de banken handen vol geld. De banken moeten de consument nu duidelijk maken hoe duur het betalingsverkeer is en hoe de kosten zijn verdeeld. Een rekening presenteren voor geld halen is een stapje in de richting om de klant van die hoge kosten bewust te maken."

Hallo, bent u daar nog? Ooit zo'n fraai staaltje van naar jezelf toe redeneren gehoord? Alleen de Postbank schijnt voorlopig nog niet van plan te zijn mee te doen, dus die bank zou wel eens een interessant alternatief kunnen gaan vormen. Wedden dat als we allemaal ons geld bij die dure banken weghalen er ineens heel anders gereageerd gaat worden?

Ik zal wel ouderwets zijn, maar mag ik mijn geld voortaan weer wekelijks om vrijdagmiddag vijf uur in een net bruin loonzakje uit handen van de directeur persoonlijk ontvangen? Of zou die daar ook geld voor gaan vragen?

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

DELA is de grootste Vereniging in Nederland voor het verzekeren en verzorgen van begrafenissen en krematies. Verspreid over het land zijn 1,75 miljoen Nederlanders aangesloten. Het jaarlijks premie- en beleggings-inkomen bedraagt f 200 miljoen. Het bedrijf telt circa 300 medewerkers.

DELA verzorgt en regelt jaarlijks 14.000 uitvaarten met eigen uitvaartverzorgers. DELA streeft een optimale kwaliteit na bij haar dienstverlening. Voorts beschikt DELA over krematoria in Geleen, Vlijmen, Helmond en over een twintigtal Uitvaartcentra.
Voor het krematorium Geleen bestaat de vacature van:

BEHEERDER KREMATORIUM (V/M)

Aan het krematorium is tevens een uitvaartcentrum verbonden. Het krematorium is gedurende zes dagen per week geopend, hetgeen inhoudt dat de beheerder volgens rooster ook op zaterdagen dient te werken.

Functie-inhoud:
De werkzaamheden van de beheerder bestaan o.a. uit:
- leidinggeven aan de medewerkers van het krematorium;
- verzorgen van krematies alsmede de daarbijbehorende dienstverlening;
- ontvangen en begeleiden van nabestaanden van overledenen en bezoekers;
- regelmatig zelf begeleiden en voorgaan in uitvaart-plechtigheden in het krematorium;
- administratief beheer van het krematorium.

Functie-vereisten:
Kandidaten voor deze functie dienen te beschikken over:
- een vooropleiding op middelbaar niveau;
- een op de dientverlening gerichte vakopleiding op minimaal MBO-niveau;
- aantoonbare leidinggevende en organisatorische ervaring;
- uitstekende representatieve en klantgerichte vaardigheden;
- leeftijd tussen de 30 en 45 jaar.

Kandidaten dienen woonachtig te zijn in Geleen of nabije omgeving, danwel bereid te zijn te verhuizen.

Informatie en sollicitatie:
Nadere inlichtingen over deze functie kunnen telefonisch worden ingewonnen bij de heer F. Kater, Hoofd Uitvaartcentra/Krematoria, telefoon 040-601601. Kandidaten voor deze functie kunnen hun schriftelijke sollicitatie tot uiterlijk 7 januari 1992 richten aan de Afdeling Personeelszaken van DELA, Postbus 522, 5600 AM Eindhoven, onder vermelding van vacaturenummer 91-32 op de enveloppe.

DELA
De grootste koöperatieve uitvaartvereniging.

Hazenapoor 18
postbus 7167
6035 AD Maasbracht (NL)
fax 04746-5573
K.v.K. Roermond nr. 17882

NEMAASKO B.V.
is een jong en dynamisch handelsbedrijf met vertegenwoordigingen van Liebherr-grondverzetmachines, Yanmar-minigravers, TCM-heftrucks, Ammann-Duomat-bodemverdichters, Hyrack-compactloaders en Nemaasko-minikranen, waarbij serviceverlening zeer hoog in het vaandel geschreven staat.

is op zoek naar ...

EEN ERVAREN HEFTRUCKMONTEUR M/V

Kwaliteit, klantgericht denken en handelen, technisch inzicht, servicegevoeligheid, 100% inzet en motivatie zijn voor u vanzelfsprekend.

Heftrucks (LPG, diesel en elektro) zijn voor u een open boek.

Als u aan deze eisen meent te voldoen, dan bent u voor ons de ideale persoon die de service en het onderhoud aan onze heftruckvloot gaat verzorgen en die de relatie en communicatie met onze clientèle op hoog niveau blijft houden.

Het salaris wordt bepaald door uw eigen ervaring en kundigheid. Vanzelfsprekend behoren goede secundaire arbeidsvoorwaarden en een goedgeoutilleerde servicebus tot het standaardpakket.

Bent u deze persoon, stuur dan uw schriftelijke reactie binnen 10 dagen, t.a.v. de directie. Voor informatie kunt u zich wenden tot de hr. Könitzer, tel. 04746-2138, of 's avonds 04746-4325.

SUPER

Met SPOED gevraagd

VULPLOEG-medewerkers m/v

om te werken op dinsdag- + donderdagavond v.a. 18.00 uur. Leeftijd min. 18 jaar.
Ben je geïnteresseerd om in 'n leuk team te werken, schrijf een brief met gegevens, naam + tel.nr. naar Super Hamelsley 239, 6137 BR Sittard, t.a.v. dhr. Delahaye.

Neem maar van mij aan dat het leuk werken is!

brema-air

Brema Air B.V. te Maastricht maakt deel uit van Expamet International PLC te Londen. Het bedrijf heeft in de afgelopen jaren een gedegen positie opgebouwd op het terrein van ontwerp, produktie en installatie van luchtkanalen, in m.n. de utiliteitsbouw. In Nederland is Brema Air marktleider, internationaal richt men zich momenteel met succes op België, Frankrijk en Duitsland, in totaal omvat het bedrijf 200 medewerkers. Investeringen, professioneel management en de integrale kwaliteitszorg zijn de pijlers waarop Brema Air zijn toekomst bouwt. De snelle groei van de onderneming vergt een versterking van het managementteam, met name op het terrein van de produktie, daarom zoeken wij voor onze opdrachtgever een (m/v)

Produktiemanager

die op basis van een integrale benadering inhoud geeft aan het begrip leverbetrouwbaarheid.

De functie:
- U bent verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de afdeling Produktie en Logistiek (ca. 60 werknemers in dagdienst, waaronder een assistent produktiemanager en 4 voorlieden).
- U bent verantwoordelijk voor de optimalisering van het produktieproces op zowel korte als lange termijn.
- In samenwerking met o.a. de afdelingen Verkoop, Planning en Werkvoorbereiding draagt u zorg voor een verdere optimalisering van het totale bedrijfsproces.
- U levert een belangrijke bijdrage aan de realisatie van de doelstellingen van de Integrale Kwaliteitszorg.
- U maakt deel uit van het managementteam.

Brema Air vraagt:
- Opleiding en/of ervaring op HTS niveau (b.v.k. werktuigbouw) gekoppeld aan relevante produktie-ervaring.
- Leidinggevende ervaring in een omgeving waar leverbetrouwbaarheid centraal staat.
- Kennis en ervaring ten aanzien van integrale benadering van het produktieproces.
- Relevante automatiserings-kennis.
- Goede kennis van de moderne talen.
- Leeftijd ± 35 jaar.

Brema Air biedt:
- Een spilfunctie in een sterk expanderend bedrijf.
- Een bedrijfsfilosofie die ruimte biedt voor de eigen ontwikkeling als professional.
- Een concurrerend arbeidsvoorwaardenpakket.

Bent u degene die Brema Air kan ondersteunen bij zijn (internationale) expansie, schrijf dan een korte brief met c.v. aan
Mercuri Urval B.V.,
Vrijthof 50-51,
6211 LE Maastricht,
onder vermelding van referentienummer 41.7444.
Voor telefonische informatie: 043-251291.

Mercuri Urval

DE GROOTE MOLEN

De Groote Molen is sinds 1972 in de bakkerswereld actief als een gerenommeerde en zelfstandige producent van industriële en ambachtelijke meelprodukten. Inkopend in geheel Europa en verkopend in de Benelux, heeft dit servicegerichte bedrijf een even sterke reputatie opgebouwd als grootste Nederlandse groothandelaar in uiteenlopende meel- en bloemsoorten. De Groote Molen kent een aantal locaties: het Belgische Maasmechelen (fabriek en opslag), het Nederlands-Limburgse Meerssen (watermolen als waterkrachtstroom-leverancier aan het openbare net) en Mechelen (watermolen én toeristische attractie) en het in de voormalige DDR gelegen Grimma (produktie). De betrouwbare dienstverlening van de ruim 20 medewerkers reikt verder dan een uiteindelijke snelle levering per (eigen) trucks én binnenvaartschip, maar omvat bijvoorbeeld ook het geven van ondersteunende adviezen aan brood- en banketbakkerijen. De Belgische produktielocatie neemt binnen de internationale activiteiten een centrale plaats in. Voor deze nabij de Nederlandse grens gelegen plant zoekt De Groote Molen een m/v

algemeen bedrijfsleider

manager die het accent legt op structuur en optimalisatie

U geeft leiding aan de ca. 16 medewerkers van de Belgische plant. In samenwerking met de bedrijfsleider, de chef planning en de quality manager werkt u aan het verder structureren van de technische afdeling, planning- en transportactiviteiten, de administratie en verkoop.

Steevast heeft u daarbij het vizier gericht op het personeelsbeleid, de totale kwaliteitszorg en financieel-economische indicatoren. Tevens verricht u ondersteunende taken voor de commerciële activiteiten van de directeur, voor wie u - indien nodig - als plaatsvervanger zou kunnen optreden. Het zwaarste accent legt u evenwel op de interne organisatie.

Profiel
In de uitvoering van de dagelijkse activiteiten weet u feilloos prioriteiten te stellen, daarbij rekening houdend met het lange termijn-perspectief. Het optimaliseren van mensen en middelen vormt voor u een belangrijk thema. U bent creatief, tactvol, hebt open oog en oor voor de mensen en bent steeds besluitvaardig. Kortom, u zorgt dat u "het gedaan krijgt". Nadere profielschets:
- tenminste HBO-niveau;
- opleiding en stevige leidinggevende ervaring in de technische of produktiesector;
- ervaring in maalderij- of bakkerswereld is een pre;
- aantoonbare financieel-economische affiniteit;
- talenkennis is wenselijk; Frans is een pre;
- leeftijd ca. 35-50 jaar.

De Groote Molen - door insiders vaak betiteld als de "Robin Hood van de branche" - is een expansief bedrijf, waar in een informele en goede sfeer hard gewerkt wordt. Honorering is in overeenstemming met de functie-eisen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met drs. Hans Donners MBA van Bureau Van Overveld, tel. 043-256070/650483. Uw sollicitatie (met vermelding van MOLEN en vergezeld van een cv) kunt u binnen 3 weken sturen naar Bureau Van Overveld, Postbus 721, 6200 AS Maastricht. Bureau Van Overveld heeft meer dan 35 jaar ervaring op het vlak van mens en organisatie, Vanuit de verschillende vestigingen zijn er intensieve werkrelaties met gelijkgestemde Belgische en Duitse adviesbureaus voor werving en selectie. Bureau Van Overveld is lid van ...

WERVING EN SELECTIE - PSYCHOLOGISCH ONDERZOEK - TRAINING EN OPLEIDING

MAASTRICHT — VAN OVERVELD mens & organisatie — EINDHOVEN AMSTERDAM

Hobru

Bij Hobru Algemene Bouw bv te Heerlen-Hoensbroek zijn in verband met de uitbreiding van de activiteiten de volgende functies vacant:

Hoofd m/v Planontwikkeling & Acquisitie

Hobru is de houdstermaatschappij van de bouwbedrijven Hobru Algemene Bouw bv en Hobrisol bv te Heerlen-Hoensbroek, WEB Bouwbedrijf bv te Eindhoven en Aannemersbedrijf Gebrs. Peters bv te Brunssum.

De omzet van deze bedrijven bedraagt circa f 55 miljoen. Bij de bedrijven werken ongeveer 150 mensen. De bouwbedrijven zijn werkzaam in de utiliteitsbouw, de woningbouw, de renovatie, de restauratie en klantenwerk (de kleine bouwopdrachten). Projecten worden verworven via aanbestedingen, onderhandse opdrachten en via de (turn-key) ontwikkeling van bouwplannen.

... en het initiëren van ... van bestemmingsplannen ... projecten, woningbouw, ... opererend goed en ... ten samen met ... project- ...

- het le... contact... betrokken ...

Assistent Inkoper

Taak:
- het onder leiding van een zelfst... inkoper verrichten van de inkoopwerkzaamheden voor bouwprojecten.

... bouwkunde; ... enkele jaren ervaring als inkoper bij een bouw...; leeftijd tot 30 jaar.

Heeft u belangstelling voor een van bovengenoemde functies, schrijf dan een brief aan Hobru Algemene Bouw bv, postbus 200, 6430 AE Hoensbroek, t.a.v. de heer M. Lasseuw die voor telefonisch overleg bereikbaar is onder nummer 045-225500, toestel 274 en privé 045-228857.
Uw reactie wordt uiteraard strikt vertrouwelijk behandeld.

Bank geeft blind krediet op populariteit van supersterren

De 'sterrenwachters' van Hollywood

nneer ben je een echte filmster? ls je onze secretaresses onbedoeld van t werk houdt," grijnst Brian Jamieson, boomlange pr-man van Warner Stu- s in Burbank (Californië), wat jaartjes eden.

t naar zijn secretaresse die, net als haar colle- in een open hok vlak naast zijn kantoordeur g typt. En verduidelijkt: „Normaliter hoor je ze afdeling het gebruikelijke lawaai van rin- de telefoons, ratelende schrijfmachines plus roezemoes. Op een mooie middag viel het p dat het van achter uit steeds stiller werd. onderlinge stilte kwam mijn kant op. Nieuws- liep ik mijn kantoor uit en zag Rutger Hauer erdaad, die blonde beul uit Holland – over de ing lopen. Langs welke secretaresse Rutger iep, iedereen hield op met werken en keek na. Dan ben je een STAR, zeker weten. Ver- even niet dat we bij Warner heel wat sterren de vloer krijgen. Onze secretaresses zijn dus t gewend."

★ ★ ★

anekdote, waarbij je bijna spontaan het Wil- mus gaat neuriën. Maar toch is Rutger Hauer n 'bankable star'. Uitsluitend afgaand op ers naam zal geen bank ter wereld een filmpro- ent krediet geven. Wat niks wel zeggen over acteertalenten. Hollywood wordt nu eenmaal geerd door boekhouders, vaak vermomd als ducent.

lke filmster is het meest geliefd? Dat is de ham- g. Dat hij/zij ook de sterren van de hemel speelt, is mooi meegenomen, maar niet noodzakelijk. De moraal van 'Hollywood' is zo dun als een dollar. Zolang de kassa maar rinkelt, mag de filmsterren twinkelen.

Meer dan ooit letten de 'sterrenwachters' van Hollywood ook op de uitstraling in de rest van wereld. Waarom keurt Frankrijk films met Tom Cruise ('Top gun' en 'Rain Man') geen blik waardig, terwijl hij in Japan grote sterren als Sean Connery doet verbleken? Hoeveel flops kan Bruce Willis zich in Amerika nog permitteren, voordat ook het buitenland afhaakt? Waarom blijft Duitsland in de rij staan voor Whoopi Goldberg, terwijl haar films het in de rest van de wereld nog geen twee weken volhouden? Is het wel verstandig om Robin Williams in een serieuze film te stoppen zolang het publiek hem alleen accepteert in komedies, al dan niet melodramatisch? Hoe reageert Japan op nieuwe sterren?

Deze wat bange vragen worden ingegeven door de groeiende invloed van de recettes uit het buitenland op het budget van Amerikaanse films. Van de zes miljard gulden die vorig jaar door de Amerikaanse filmindustrie zijn verdiend, is bijna vier miljard afkomstig uit landen buiten Amerika en Canada. Japan is de toetssteen voor de rest van de wereld. Tikt een film, made in Hollywood, daar aan, dan is internationaal succes verzekerd.

Producenten peilen voortdurend de populariteit van sterren. En vragen zich vervolgens af of het wel verstandig is om bijvoorbeeld Sally Field, wier faam bij de bank hooguit 12 miljoen gulden oplevert, een hoofdrol te geven in een film waarvoor een budget van 60 miljoen gulden nodig is. Inderdaad, dat is verre van verstandig. Kim Basinger, Glenn Close, zelfs Cher, brengen meer geleend geld op tafel.

'Hollywood Reporter', het vakblad van de Amerikaanse vermaaksindustrie, heeft onlangs een onderzoek verricht naar de populariteit (= bankwaarde) van zowel mannelijke als vrouwelijke filmsterren. Noem het de 'Dow Jones Index' van Hollywood.

Wie momenteel wereldwijd breed en onbedreigd aan de top pronkt, is niet zo'n verrassing: Arnold Schwarzenegger, direct gevolgd door Mel Gibson,

door HANS TOONEN

Tom Cruise en Sean Connery. Ook Harrison Ford en Jack Nicholson behoren tot de uitverkorenen, op wier naam elke bank blind miljoenen dollars krediet geeft.

Bij de vrouwen prijkt Julia Roberts op eenzame hoogte. Op gepaste afstand volgen Michelle Pfeiffer, Kim Basinger, Meryl Streep, Cher, Glenn Close en Jodie Foster.

Tegenover deze supersterren staan natuurlijk ook sterren die dan pas schitteren als het script met een gouden pen geschreven is. Of opfleuren temidden van andere, meer bankwaardige collega's. Deze categorie verbleekte/stabiele/riskante sterren loopt uiteen van Don 'Miami Vice' Johson, Michael Caine, Ted Danson, Jack Lemmon, John Travolta, Kiefer Sutherland tot Steven Seagal, Paul Newman, John Cleese en Nick Nolte.

Opvallend bij de dames is de lage 'geldwaarde' voor Elizabeth Taylor en Mia Farrow, toch twee klasse-actrices. Verder blijkt de bank ook niet zo onder de indruk van Jane Fonda, Bette Midler, Whoopi Goldberg, Jamie Lee Curtis of Susan Sarandon. Wat nog eens onderstreept dat talent niet of nauwelijks meetelt in deze 'Dow Jones Index' van Hollywood.

Staat Japan braaf maar meteen in de rij voor films met Schwarzenegger, Michael Douglas en Stallone, in Frankrijk blijft het hemd nader dan de rok: Gerard Depardieu is het meest 'popi', gevolgd door Jack Nicholson en Mel Gibson. Schwarzenegger staat er pas zesde. Voor de Fransen kan Clint Eastwood niet stuk. Julia Roberts, Meryl Streep en Jodie Foster stralen er het hardst. In Duitsland laat de nummer een zich niet moeilijk raden: Arnold Schwarzenegger, helaas geboren in Oostenrijk, maar zijn Amerikaanse accent klinkt de Duitsers overbekend in de oren. Julia Roberts, Michelle Pfeiffer maar ook Whoopi Goldberg zijn er zeer geliefd.

★ ★ ★

Of er in Nederland ook een kerstboom met filmsterren valt op te tuigen.

„Eerlijk gezegd niet. En de reden is typerend voor onze samenleving: wie boven het maaiveld uitsteekt, wordt afgeschoten. In zo'n land durft toch geen ster te schitteren."

Fred de Haas heeft recht van spreken. Als directeur van de stichting Holland Film Promotion in Amsterdam prijst hij op menig internationale filmbeurs documentaires, animatiefilms en speelfilms, made in Holland, aan. „Voor Hollywood telt Nederland ook niet mee. We hebben maar te nemen wat wordt aangeboden. Populair is zeker Kevin Costner. Vóór 'Dances with Wolves' was hij hier echter nauwelijks bekend. Met Schwarzenegger, Robert de Niro en sinds kort ook met Robin Williams, krijg je de Nederlander wel naar de bioscoop. Bond-films en de avonturen van Indiana Jones lopen altijd gesmeerd."

Naar sterren van eigen bodem wordt nauwelijks opgekeken. „Renée Soutendijk noch Monique van de Ven wordt ster-allure gegund. Waarom niet? Omdat we gewoon doen al gek genoeg vinden. Vandaar de uittocht van echt talent zoals Paul Verhoeven en Jan de Bont naar Amerika. Michael Douglas bijvoorbeeld is helemaal weg van De Bont. Hij wil geen andere cameraman dan Jan, met wie hij tal van films heeft gemaakt."

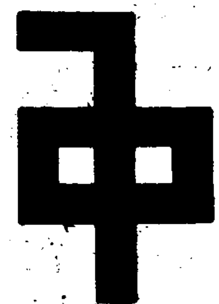
En Jeroen Krabbé, onlangs de tegenspeler van Joan Collins en Barbra Streisand, dan? Is hij niet de Superster der Lage Landen?

Fred de Haas zucht diep: „Zodra Jeroen in een film opduikt, gaat de vaderlandse filmpers extra kritisch zitten kijken. Hij mocht het eens wagen boven het maaiveld uit te steken."

En 'onze' Rutger dan?

„Ook zijn populariteit is afhankelijk van het meest recente succes. Je bent in dit land zo goed of zo slecht als je laatste film."

Zolang secretaresses van Warner Bros in Hollywood echter nog naar Hauer opkijken, blijft zijn ster in neon oplichten.

A. PLOEM & ZN B.V.

A. Ploem & Zn B.V. te Kerkrade is sinds 1930 een middelgroot totaalinstallatiebedrijf in het uitvoeren van:
- *centraleverwarmings- en luchtbehandelingsinstallaties;*
- *sanitaire installaties;*
- *elektrotechnische installaties.*

Ons marktsegment is te vinden bij goede en vaste opdrachtgevers:
- *utiliteitsbouw;*
- *industrie;*
- *woningbouw.*

Wij zoeken ter versterking van onze calculatie-afdeling:

calculator/ werkvoorbereider m/v

Onze belangstelling gaat uit naar mensen met ruime ervaring op MTS-WTB-niveau die vervolgens de MIT-cursus hebben gevolgd of vergelijkbaar niveau.
U bent verantwoordelijk voor het opstellen van offertes aan de hand van tekeningen en bestekken of het bestuderen van opdrachten in de concrete praktijk.
In de opdrachtfase bent u verantwoordelijk voor de vergelijking van de opdracht met de offerte.

Tevens zoeken wij ter versterking van onze service-afdeling een:

servicemonteur

Functie-eisen:
- MTS-E-opleiding of
- LTS-I- of LTS-E-opleiding met diverse applicatiecursussen;
- aanvullende opleiding als servicetechnicus;
- ruime ervaring op het gebied van centrale verwarming, luchtbehandeling en sanitair.

T.b.v. onze nieuwe afdeling [illegible]service:

zelfstandig elektromonteur

Functie-eisen:
- LTS-E-opleiding met diverse applicatiecursussen (WEV-opleiding);
- uitvoering van kleine calculaties.

Voor deze vaste banen zijn goede secundaire arbeidsvoorwaarden. Een prima salaris is vanzelfsprekend.

Heeft u interesse in een modern bedrijf met een goede teamgeest als collega mee te werken, dan verzoeken wij u telefonisch of schriftelijk te solliciteren tijdens kantooruren op onderstaand adres:

A. Ploem & Zn B.V.,
[illegible],
[illegible] 31-[illegible],
6461 ET Kerkrade. [illegible]

SMEETS

Officiële General Motors-dealer, Opel en Isuzu, voor Maastricht en omstreken zoekt wegens uitbreiding een

1e monteur

voor de functie van meewerkend, plaatsvervangend chef werkplaats.

Wij vragen: keurmeester APK, praktijkervaring, elektrotechnische kennis, klantvriendelijk en flexibel optreden.

Wij bieden: prima salariëring in overeenstemming met de functie, goede werkomstandigheden, opleidingsmogelijkheden bij General Motors.

Belangstellenden kunnen hun sollicitatie met pasfoto richten aan Smeets-Opel t.a.v. dhr. Luyks, Griend 2, 6221 AJ Maastricht, tel. 043-252250.

---

gemeente Landgraaf

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Sierra

Sierra Chemical Europe B.V.
Nijverheidsweg 5, 6422 PD Heerlen
Postbus 2702 - 6401 DE Heerlen
(Netherlands)

Tel.: 045-424141
Fax: 045-421386
Telex: 56793 ace nl
K.v.K. Heerlen, nr. 27868

Sierra Chemical Europe B.V. is een dochteronderneming van Grace-Sierra Horticultural Products Co., Milpitas (USA). Sierra produceert en verkoopt hoogwaardige kunstmeststoffen, waaronder Osmocote en Peters, die worden toegepast in de professionele tuinbouw.

In Heerlen zijn de volgende afdelingen gevestigd:
- produktie;
- kwaliteitscontrole en R&D;
- financiële administratie.

Het verkoopkantoor is gevestigd in De Meern.

Voor de vestiging in Heerlen zoeken wij een

DIRECTIESECRETARESSE m/v

Behalve alle voorkomende secretariaatswerkzaamheden ten behoeve van directie en staf en het assisteren van het management bij diverse activiteiten zal ook de coördinatie binnen het centrale secretariaat tot haar taken behoren. Voor de vervulling van deze veelzijdige en zelfstandige functie zoeken wij een directiesecretaresse met:
- afgeronde VWO- en secretaresse-opleiding;
- enkele jaren ervaring;
- goede kennis van het Nederlands, Engels en Duits in woord en geschrift.

Als u geïnteresseerd bent in deze functie, verzoeken wij u uw sollicitatie, uiterlijk binnen 14 dagen, te richten aan:

Sierra Chemical Europe B.V.
Nijverheidsweg 5, 6422 PD Heerlen, t.a.v. de heer J. Lambie

Bakkerij Hendriks

Hendriks Bakkerijen Roermond BV

is een moderne brood- en banketbakkerij met ruim 45 medewerkers. Onze dagverse produkten vinden voornamelijk via grootwinkelbedrijven hun afzet in Nederland en Duitsland.

Wij willen op korte termijn in kontakt komen met een

storings- en onderhoudsmonteur

die in staat moet zijn het preventief onderhoud en reparatie van de gehele produktie-installatie uit te voeren en die het aanpakken van nieuwe technische projekten als een uitdaging ziet.

Funktie-eisen zijn:
- MTS-wtb of gelijkwaardig nivo;
- ervaring t.a.v. werktuigbouwkundig onderhoud;
- een aanvullende opleiding/kursus op elektrotechnisch gebied.

Kandidaten worden geacht binnen redelijke afstand (ca. 20 km) van het bedrijf te wonen.

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan Hendriks Bakkerijen Roermond, Schipperswal 36, 6041 TC Roermond.

Voor nadere informatie kunt u telefonisch kontakt opnemen met de heer J. van Grunsven, tel. 04750-31314.

Bakkerij Hendriks maakt deel uit van Quality Bakers.

Open universiteit

[illegible]

coördinator gebruikers contacten (m/v)

[illegible]

coördinator systeemonderhoud en -ontwikkeling (m/v)

[illegible]

projektleider/informatie analist (m/v)

[illegible]

database administrator (m/v)

[illegible]

systeemprogrammeur centrale systemen (m/v)

[illegible]

netwerkbeheerder centrale faciliteiten (m/v)

[illegible]

Ou

Collectie van Heerlense verzamelaar Defauwes te zien in Arnhem en Amsterdam

DOOR CATHARIEN ROMIJN

Voor de Heerlense kunstverzamelaar Jacques Defauwes blijft 'het Westen' altijd trekken. Hoewel zijn wortels in Sibbe liggen en de Limburgse kunstenaar Lei Molin hem op het pad van de beeldende kunst zette, rijdt de Defauwes liever duizend kilometer naar het Noorden dan honderd naar het Zuiden. Naar het kunstenaarsdorp Bergen in Noord-Holland, waar hij via Lei Molin eind 1981 voor eerst de schilder/beeldhouwer Jaap Mooy ontmoette. Tot aan de dood van de kunstenaar in 1987 onderhielden deze twee mannen een hechte vriendschap. Defauwes raakte zo geïntrigeerd door beelden, schilderijen en tekeningen van Mooy dat hij het werk begon te verzamelen. Die drift resulteerde in een gigantische collectie. Een uniek document waarin de levensloop, de gedachtengang van deze geestverwant van Lucebert, Constant en Appel verborgen ligt. Een groot deel van Defauwes verzameling is op dit moment in twee musea tentoongesteld.

● *Zeilenmodel van Jaap Mooy uit 1972 op het dakterras van Jacques en Miny Defauwes.*

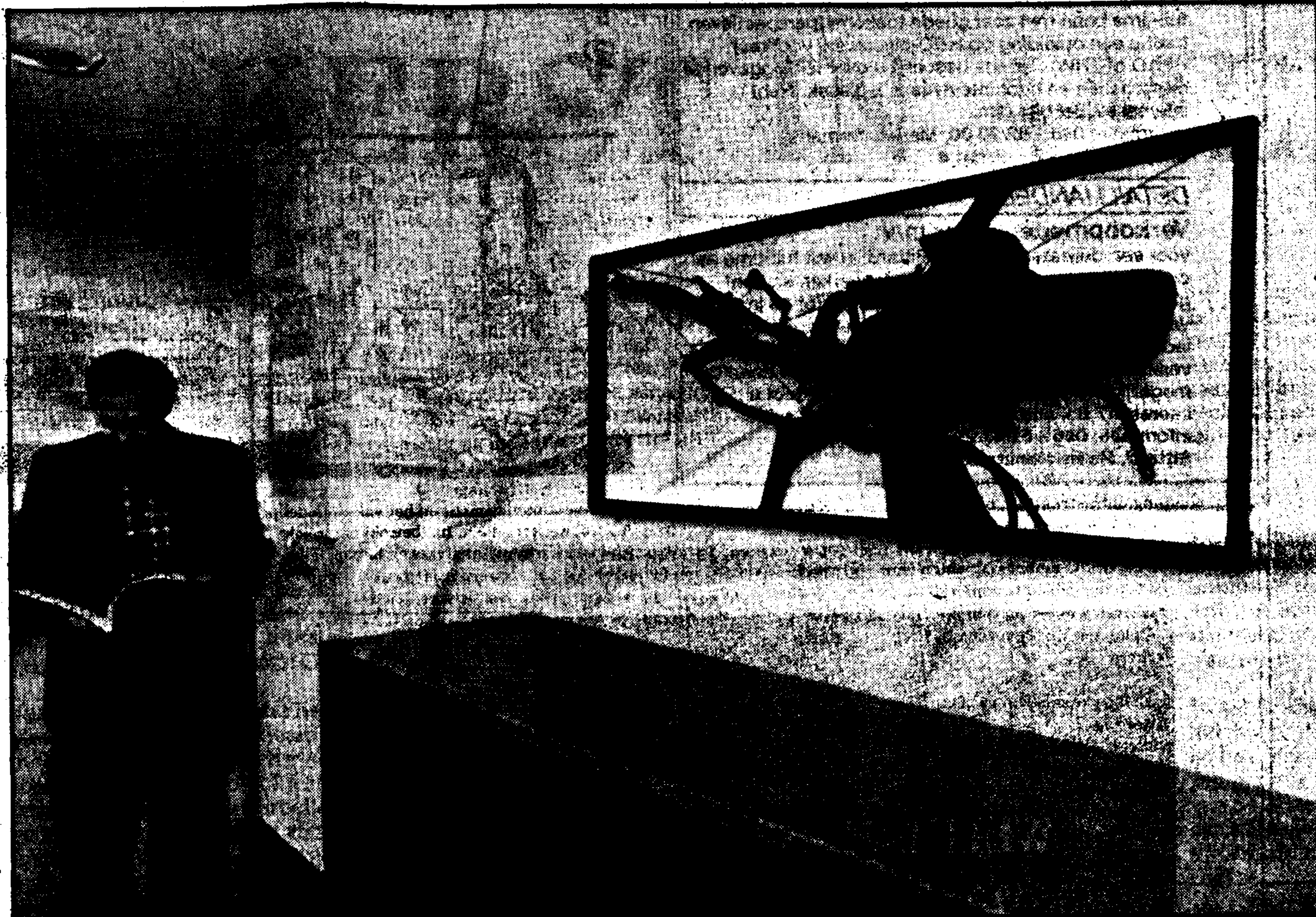
'Als ik Jaaps werk kocht stond de tijd even stil'

In het centrum voor beeldende kunst De Zonnehof in Amersfoort is tot en met 12 januari een compleet overzicht van Mooys werken te zien. De schrootbeelden van ijzerafval waarmee hij in de jaren vijftig en zestig zijn naam als beeldhouwer in binnen-en buitenland vestigde. Zijn surrealistische collages en kijkkastjes. De gouaches, tekeningen uit Mooys Cobraperiode. En grote zwart-witte doeken uit de jaren zeventig. Het Stedelijk – het museum waar Mooy in 1958 zijn eerste eenmanstentoonstelling kreeg – presenteert tot en met 26 januari tekeningen uit de jaren 1981-1987. Maatschappij-kritische verbeeldingen maar ook lieflijke naakten met één potloodlijn op papier gezet. Het werk – in blokken getoond – heeft een seriematig karakter waarin de kunstenaars onuitputtelijke werkdrang tot uiting komt.

„Bij Jaap Mooy bestond de hoofdzaak uit tekeningen maken. Exposeren was bijzaak, betekende oponthoud. Hij voelde dat het einde eraan kwam en met een expositie was hij weer een half jaar kwijt," vertelt Jacques Defauwes. Hij is bijzonder tevreden over de twee tentoonstellingen. Als lid van de Jaap Mooy Stichting heeft de Heerlenaar met Tineke Mooy, de vrouw van de kunstenaar, de beeldhouwer Marius van Beek, Thijs Chanowski en de Bergense burgemeester Ritsema naar deze exposities toegewerkt. Bovendien verscheen er in samenwerking met de conservator van De Zonnehof, Paul Coumans, een boek over Mooy. Defauwes vindt het 'goed' dat het werk van Jaap aan de vergetelheid wordt onttrokken. Alhoewel hij in de expositieruimten toch 'het verhaal' mist dat zijn eigen huis vertelt.

Dat huis liet Defauwes twee jaar geleden in Heerlen bouwen. Zijn bedrijf, een orthopedisch schoenmakerij, was dringend aan uitbreiding toe. Hij gaf architect Louk Lutteke de opdracht een huis rond zijn collectie te bouwen. Dat resulteerde in lichte, ruime vertrekken en een enorm dakterras. Een ideale omgeving voor de beelden en tekeningen van Jaap Mooy.

Eind 1981 leerde Jacques Defauwes de Bergense kunstenaar kennen. „Dat was in de periode dat Lei Molin in IJmuiden ateliers begon te bouwen. Lei had altijd een groot gevoel voor vakmensen en toen ik hem vroeg naar goed werk, bracht hij mij in contact met Jaap Mooy. Ik heb toen de schrootsculptuur 'De Visjager' gekocht. Dat was nog een hele discussie want ik wilde eigenlijk het zeilenmodel hebben van het beeld dat hij maakte voor de Kamer van Koophandel in Rotterdam. Een combinatie van een schip en een vliegtuig, maar mijn vrouw Miny vond dat geen echt beeld." Die schade werd echter snel ingehaald want een ander zeilenmodel pronkt inmiddels op het dakterras in Heerlen.

● *Een van de schrootsculpturen uit 1964, gemaakt van ijzerafval en zeilen waarmee Jaap Mooy zijn naam als beeldhouwer vestigde.*

Foto's: DRIES LINSSEN

„Maar mijn eerste dingen heb ik van Lei Molin verzameld. Toen was ik rond de achttien jaar en bevriend met Leis broer. Dat waren prenten die hij zelf drukte. Van mijn moeder mocht ik ze niet op mijn kamer hangen." Hij lacht. „Toen Lei van Valkenburg naar Bloemendaal en later naar IJmuiden verhuisde bleven wij contact houden. Via hem kwam ik bij andere kunstenaars terecht. Bij Theo Kuijpers, Jon Marten en Gérard van den Eerenbeemt. Toen had ik al het gevoel dat ik van één kunstenaar wilde verzamelen. Tot mijn ontmoeting met Jaap Mooy waren dat werken van Lei. Van de periode 1966-1981 heb ik ongeveer twintig tekeningen en schilderijen."

In Jaaps werken vond hij echter 'de absurde vitaliteit' die hij als schoenmaker ook ervoer. „Ik werk altijd met mensen die nooit kunnen lopen op schoenen die bijvoorbeeld Jan Jansen ontwerpt, maar ik wil mijn klanten wel het idee geven dat zij daarop voortgaan. Dat kan natuurlijk niet en dus heb ik een gigantisch probleem. Jaap Mooy voelde dat ook zo in zijn werk. Datzelfde conflict tussen de dingen die je maakt en de dingen die je zou kúnnen maken herkende ik in zijn werk. Dat sprak mij aan. Bij Jaap was zijn werk altijd conflictueus. Het krenkt, maar het juicht ook. Uit zijn werk spreekt zoiets van: er bestaat helaas niets anders dan deze wereld maar toch moeten wij proberen er iets goeds mee te doen. Zijn tekenlijn is anarchie. Dat voelde ik intuïtief aan maar dat zag ik toen nog niet. Ik wist niets van kunst en kocht net zoals iedereen omdat ik iets mooi vond. Nu is dat anders. Ik heb door Jaap Mooy een soort bagage gekregen, een doorkijk waardoor ik het veld overzie. Door onze briefwisseling trap ik niet meer zo makkelijk in de esthetische vallen van de kunst."

Die brieven heeft hij allemaal in dikke klappers bewaard. Het zijn er honderden. „Wij schreven en belden elkaar dagelijks. Ik wist dat hij 's morgens om vijf uur naar de BBC luisterde. Dan was ik al op mijn werk en dan belden wij even. Soms wel vijf keer op een dag. Hij stuurde ook heel vaak tekeningen op. Dan kreeg ik een pakket met tientallen kleine werken. En een keer in de zes weken ging ik naar Bergen. Voor een leuke dag aan zee of op zijn atelier. Daar dronken we een pilsje en keken we tekeningen. In het begin was dat voor mij voornamelijk vrijblijvend kijken, maar naderhand kende ik hem zo goed dat ik de tekeningen kon lezen. Jaap liet mij alles zien en ik wilde eigenlijk alles hebben. Verzamelaars zijn hebbers."

Toch wil hij zijn verzameldrift niet omschrijven als een soort gekte. „Het is een soort bezorgdheid om het werk te laten bestaan. Net zoals natuurliefhebbers de orchideeën in het Gerendal willen behouden of de zeehonden in de Waddenzee. Ik denk dat verzamelaars mensen zijn die beseffen dat geld eigenlijk een toegevoegde waarde heeft. Misschien is het ruilen van geld voor een tekening, grond, of wijn een drang om er iets bijzonders voor terug te krijgen. Als ik Jaaps werk kocht, maakte dat zo'n indruk op mij dat de tijd even stil stond. Dat zijn momenten die in je herinnering gegrift staan zoals je huwelijksdag en de geboorte van je kind. Zijn tekeningen verwijzen naar het leven, naar de lach van een kind, het spel tussen mannen en vrouwen. Jaap vraagt in zijn werk of jij dat ook hebt beleefd. Of jij je die situatie ook kunt voorstellen. Als de beschouwer dat niet kan, dan is zijn kunst niet te begrijpen."

denkwijzer

WIMS TELEFOONTJE

DOOR RENÉ DIEKSTRA

Het is zondagavond, kort bij negen. Ik zit in volle vaart te schrijven als de telefoon gaat. „Ja hallo?" fluister ik afwezig in de hoorn die ik automatisch heb opgepakt.

„Hallo! Hallo! Hallo!" klinkt het dreigend ritmisch van de andere kant. „Met Wim de Bie hier. Je weet natuurlijk wel waarvoor ik bel. Kunnen we even?"

Meteen gaat in mijn linker hersenhelft de alarmschel over. Als Wim begint met 'kunnen we even', dan kan ik meestal de rest van de avond aan de honden voeren.

„Oh Wim," zeg ik meer vertwijfeld dan assertief, „we kunnen nou echt niet even."

„Wat nou, we kunnen echt niet even?! Natuurlijk kunnen we... Wat ben je aan het doen dan?"

„Luister Wim, dat leg ik je nog wel eens uit. Maar het komt nu niet uit. Ik heb echt geen tijd."

„Geen tijd, geen tijd! Daar geloof ik geen ene sodemieter van. Jij bent natuurlijk boos, gewoon hartstikke stinkende boos en daarom wil je niet praten."

„Boos? Hoezo boos? Wim, waarom zou ik boos op je zijn? Ik ben toch nooit boos op je!"

„Precies. Precies! Dat is 't 'm nou net. Jij wordt nooit boos, jij. En dat is niet normaal, weet je dat. Weet je wat ik zou willen dat je nu met mij zou doen? Dat je me nu, acuut, door de telefoonlijn zou sleuren, de kleren van mijn lijf rukken en me de huid vol schelden: 'tele-trut dat je bent, kerstkreng, lingerie-lijk'..."

„Maar Wim, alsjeblieft. Waar heb je het in godsnaam over? Waarom zou ik dat doen? In al die jaren dat ik je in therapie heb gehad, heb ik nog nooit aanstoot aan je genomen. Behalve dan die keren dat je jezelf als psychologe verkleedde. Maar goed, dat hebben we toch ook wegbehandeld. Waarom zou ik dan nu tegen je tekeer moeten gaan? Wat heb je gedaan dan dat je je zo masochistisch aanbiedt?"

„Wat ik gedaan heb? Maar snap je dat dan niet? Ik ben vanavond weer teruggevallen. Weg, al die jaren dat het goed is gegaan, alles wat je me geleerd hebt, in één klap weg... Oh God, hoe heb ik toch zo zwak kunnen...?"

Terwijl de tekst wegvalt, stijgt aan Wims kant van de lijn gejank op als van een wolf in een biechtstoel. Zoals altijd toen hij nog patiënt bij me was, begint ook nu mijn hart weer voor hem te smelten. Tegelijk begin ik ook te balen als een stekker, want als het zo doorgaat gaat mijn avond wel mooi naar de filistijnen. Maar ik begrijp dat Wim me niet voor niks belt, dat hij gerustgesteld wil worden, dus zeg ik met een stem vol empathie:

„Wim, ik zweer je, wat er vanavond ook gebeurd is, en ik weet werkelijk niet waar je het over hebt, het zit goed tussen ons en dat blijft zo. En als jou iets dwars zit, dan maken we een afspraak en dan praten we daar samen over. Heus, ik vind het ook vervelend, maar nou kan het echt niet."

„Maar waarom nou niet? Weet je, als ik het nu niet met je kan uitpraten, dan doe ik vannacht geen oog dicht. Wat heb je dan te doen? Ben je met iemand anders in gesprek soms?"

„Nee Wim, ik zit te schrijven en ik moet dat afmaken, echt."

„Maar wat heb je voor belangrijks te schrijven dat voorgaat boven een mens-in-nood, een mens die zijn hoogmoed niet heeft kunnen bedwingen, die zich als een valse profeet aan het volk heeft vertoond, die niet tevreden kon zijn met zijn eigen plaats. Waarom wil ik altijd zijn wat ik niet kan...?

„Wim, luister. Ik heb net een paar nieuwe psychische stoornissen ontdekt en als ik ze nou niet gauw opschrijf ben ik ze morgen weer kwijt."

Die laatste mededeling heeft het effect van een shot doping.

„Nieuwe psychische stoornissen? Nee werkelijk? Vertel eens gauw... Oh nee, wacht even, moment."

Ik hoor de hoorn met een klap op de grond vallen, gevolgd door een tafel of een stoel en een Amerikaanse term voor iets dat je niet met je moeder mag doen.

„Nou, vertel op," klinkt het even later hijgend, „ik zit startklaar, pen en papier in de aanslag."

„Wait a minute Wim, ik ben hier zelf nog niet uit. En om er dan al tegen jou over te beginnen. Als ik je een beetje ken, en dat is echt niet kwaad bedoeld hoor, maar dan weet morgen het halve land 't. En als je dan ook zelf weer de psychologe gaat zitten spelen, dan denkt iedereen dat we almaar problemen zitten te verzinnen die er niet zijn."

„Erewoord. Geen kik van mij daarover totdat ik er zelf ook alles van weet, de dingen tot op de bodem hebt uitgezocht. Je weet hoe genuanceerd ik ben. Dat heb ik toch ook gedaan toen jij mij voor het eerst het bestaan van relatieproblemen hebt duidelijk gemaakt. Ik geloofde er in het begin ook geen hout van. Trouwens, de meeste mensen denken nog steeds dat het een verzinsel is. Dat heb ik ze vanavond nog eens duidelijk ingewreven."

„Hoezo: 'heb ik ze vanavond nog eens duidelijk ingewreven'?"

„Nee niks, doet er niet toe. I promise, geen woord erover tegen wie dan ook. En luister, ben ik je ooit echt afgevallen? Nee toch. Ik mag me dan wel eens laten gaan, maar dat is zwakheid, de aard van het Bie-beestje zogezegd. Dus waar ben je nou bang voor? Maar ik ben altijd zo nieuwsgierig naar wat jij nou weer ontdekt hebt..."

„Vooruit dan maar. Maar jij zweert dat het geen holle belofte is want anders, Wim, loop ik voortaan met een boog om je heen."

„Je mag alles met me doen wat je wilt als er ooit nog een ongenuanceerd woord over jouw vak en mijn redding van m'n lippen valt."

„Nou, ik heb dit weekeinde drie nieuwe stoornissen ontdekt. De eerste is wat ik noem de Pre-traumatische Stress Stoornis, de PSS. Dat is een stoornis waarbij mensen ervan overtuigd zijn, juist omdat hen nog nooit iets traumatisch is overkomen, dat dat zeer binnenkort gaat gebeuren. Nog nooit in de geschiedenis hebben zo veel mensen het zo goed gehad. En dat is nou net wat de PSS-patiënt zo ongerust maakt. De voornaamste symptomen zijn: om de paar weken een hele serie ziekenhuizen afbellen om te horen of er soms familieleden of vrienden zijn opgenomen; paniek-aanvallen als het woord recessie in de krant staat; steevast op zaterdag de personeelsadvertenties uitpluizen voor het geval hij of zij ooit ontslagen mocht worden of op de fles zou gaan; alle satiro-shows afkijken voor het geval het eens over hen mocht gaan; het in december aanvullen van de persoonlijke collectie aan lijfrente-, pensioen-, arbeidsongeschiktheids-, risico-, of levensverzekeringen."

„Verrek, dat is zo. Het stikt van die mensen. Verder?"

„Ik heb de laatste tijd ten minste twee gevallen gezien van ejaculatio postcox."

„Wacht even, dat gaat me te vlug, ejaculatie wat...?"

„Postcox, Wim. Komt vooral voor bij mensen die te veel sexboeken lezen waarin het gerief van de ander het hoogste goed is. Gevolg is dat ze niet tot orgasme kunnen komen voordat hun partner er geweest is. Dat wordt overigens pas een probleem als ze iemand anders ontmoeten die aan dezelfde stoornis lijdt."

„En verder?"

„De Soap-Opera Persoonlijkheidsstoornis, de SOP, Wim. Zie je bij mensen die met elkaar over niks anders meer kunnen praten dan hun relatie: zullen we de relatie opzeggen?; zullen we naar een psycholoog gaan?; verwachten we te veel van elkaar?; maken we wel genoeg ruzie? Omdat ze het samen nooit eens kunnen worden over het antwoord op die vragen, besluiten ze dat wachten op de aflevering van volgende week nog het minst schadelijk is."

„Schitterend, wat een vak! Oh God, daar voel ik het weer, ik moet terug naar de studi... Hoe was het ook weer: PSS, Postcox en SOP. Dat moeten ze weten. Sorry, sorry, maar ik bel heus nog voor een afspraak."

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Het NCIV, koepel voor woningcorporaties, is een landelijke organisatie van instellingen, werkzaam ten behoeve van de volkshuisvesting. Binnen de organisatie werken ongeveer 450 medewerkers aan de belangen van de ruim 400 aangesloten leden. Diensten worden verleend op bouwtechnisch, financieel-administratief en algemeen-organisatorisch terrein.

Uw toekomstige werkomgeving is het NCIV-regiokantoor Limburg te Heerlen. Dit regiokantoor bestaat uit ongeveer 150 medewerkers die met elkaar de dienstverlening verzorgen voor de 70 aangesloten woningcorporaties in de provincie Limburg. De verschillende diensten worden verleend vanuit de Accountantsdienst, Technische Dienstverlening en Algemene Dienstverlening.

Binnen de Accountantsdienst is een vacature ontstaan voor een full-time

financieel-economisch adviseur (m/v)

met als standplaats Heerlen.

Taakomschrijving

U adviseert en begeleidt woningcorporaties op het gebied van financieel-economische aangelegenheden, volkshuisvestings-[illegible] regelingen, alsmede social[illegible]e wetgeving. Daarnaast voert u, in opdracht [illegible] woningcorporaties dan wel in samenwerking [illegible] andere kanto[illegible]plines, risico-analyses en/of haalbaa[illegible]sonderzoeken uit. Te[illegible] adviseert u in dit verband in[illegible] (nieuwe) activiteiten van woningcorporaties.

Functie-eisen

U heeft [illegible] bedrijfseconomische opleiding bij voorkeur op academ[illegible] niveau dan wel HBO-niveau, aangevuld met enige jaren r[illegible]ante werkervaring in een adviesfunctie bij een dienstverlene[illegible] organisatie. U bent vertrouwd met spreadsheet- en tekstve[illegible]kingsprogramma's. Aangezien deze functie veelvuldige co[illegible] met woningcorporaties en overheidsinstanties met zich mee[illegible] zijn goed ontwikkelde mondelinge en redactionele vaard[illegible] vereist. U bent in staat uw vakkennis op een praktische w[illegible]lantgericht toe te passen en u beschikt over visie en ambiti[illegible] functie verder vorm en inhoud te geven. Daarnaast is een [illegible]gvaardige instelling noodzakelijk. Verder verwachten w[illegible]lfstandig als in samenwerking met andere disc[illegible]

[illegible]waarden

Wij bieden een gevarieerde en zelfsta[illegible] ruimte om met een grote mate van eigen ve[illegible] te werken. Het salaris ligt tussen ƒ 3.829,- en ƒ 6.005,- bruto per maand en is afhankelijk van opleiding en ervaring; verdere uitgroei is mogelijk. Daarnaast kunt u rekenen op 8% vakantietoeslag, 8% kerstgratificatie en 7,5 % arbeidstijdverkorting en uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden. Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.

Nadere informa[illegible]

Voor meer inlichtingen kunt u zich wenden tot het hoofd van de Accountantsdienst, de heer C.J.N. Cools RA, telefoon (045) 72 78 78, 's avonds (043) 43 33 84. Het NCIV is gesloten van 23 december 1991 tot en met 3 januari 1992.

Sollicitaties

Uw schriftelijke sollicitatie dient u te richten aan NCIV bv, regiokantoor Limburg, Postbus 40, 6400 AA Heerlen, ter attentie van mevrouw J. Hamers, personeelsfunctionaris.

---

laco-geurten b.v.

Laco-Geurten B.V., een jong en dynamisch bedrijf welke zijn activiteiten richt op de import, verkoop en produktie van revalidatietechnische artikelen. Voor onze importafdeling, waarin zich een produktlijn voor rolstoelen en badliften bevindt, zoeken wij op korte termijn een

MARKETING MANAGER

wiens taak het zal zijn zorg te dragen voor:

- doelgerichte marktanalyse;
- opstellen en uitvoeren van creatieve marketing-activiteiten;
- het opstellen en bewaken van toegekende budgetten;
- opzetten van promotie-activiteiten;
- het adequaat afhandelen van verkooptechnische activiteiten met onze verkoopgroep.

Voor een goede vervulling van de functie zijn nodig:

- HBO-niveau en/of een gedegen marketingopleiding (nima B);
- praktische instelling;
- goede contactuele eigenschappen en organisatorische vaardigheden;
- systematische en doelgerichte werkstijl;
- beheersing van Duitse en Franse taal;
- technisch inzicht;
- representatief voorkomen;
- leeftijdsindicatie 25-35 jaar.

Voor nadere informatie kan contact worden opgenomen met de heer W. Hanssen, hoofd van de afdeling verkoop, 045-713598.
Uw schriftelijke reacties kunt u richten aan:
Laco-Geurten B.V., Frankenlaan 1, 6419 BT Heerlen.

---

tempo-team
uitzendbureau

KANTOOR

Account manager m/v

voor een van onze relaties in Sittard. Wij zijn op zoek naar een commercieel onderlegd manager. U gaat onder meer contact onderhouden met klanten en nieuwe contacten realiseren. Daarnaast onderhoudt u ook contact met de chauffeurs. Voor deze interessante full-time baan met zeer goede toekomstperspectieven, hebt u een opleiding op HBO-niveau (bij voorkeur HEAO of THW). Tevens beschikt u over leidinggevende capaciteiten en hebt interesse in logistiek. Hebt u interesse? Bel ons dan.
Informatie: 046 - 52 20 80, Mara Offermans
Sittard, Roermolenstraat 4

DETAILHANDEL

Verkoopmedewerker m/v

voor een delicatessezaak in Sittard. U wilt full-time aan de slag, houdt ervan zelfstandig te werken en kunt goed met mensen omgaan. Leeftijd: 18 tot 35 jaar. Verkoopervaring; liefst in vergelijkbare branche, of in ieder geval kennis van verschillende kaassoorten is vereist. Bij gebleken geschiktheid biedt deze baan de mogelijkheid tot een vast dienstverband. Hebt u interesse? Bel ons.
Informatie: 046 - 51 42 22, Gabby Lückers
Sittard, Roermolenstraat 4

Eka Nobel bv
Nobel Industries

Eka Nobel b.v., gevestigd te Maastricht, produceert natriummetasilicaat en benzylalcohol. Het personeelsbestand omvat 57 medewerkers. Eka Nobel b.v. maakt deel uit van Nobel Industries, een multinational met world wide 23.000 medewerkers.

Voor een, onder joint venture met AKZO/PQ Silica en Liof, te bouwen di-silikaat fabriek, zijn wij op zoek naar een:

PRODUKTIECHEF (m/v)

Funktie-eisen:
- H.T.S.-er C.T.;
- produktiegericht denken en werken;
- beheersing van de engelse en duitse taal;
- enige jaren leidinggevende ervaring in een chemisch produktiebedrijf.

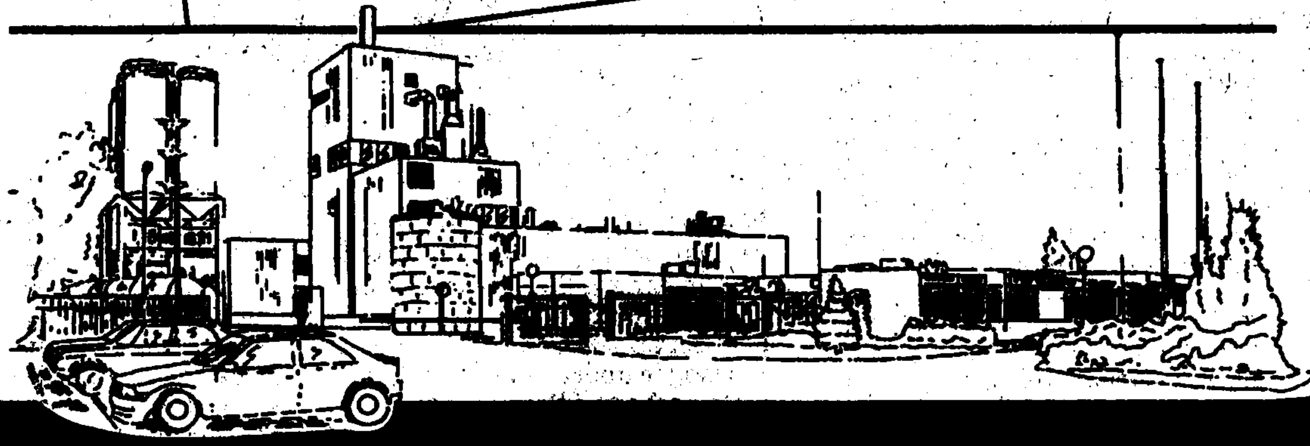
Funktie-inhoud:
- in de bouw en opstartfase zal hij zich vooral bezighouden met het bestuderen van het produktieproces en het overdragen van deze kennis aan de procesoperators;
- na opstart is hij verantwoordelijk voor het goed funktioneren van deze fabriek;
- in samenwerking met de R&D afdeling dient het produktieproces verder te worden ontwikkeld;
- bij toerbeurt zal hij wachtdienst hebben.

Plaats in de organisatie:
- de produktiechef rapporteert aan het hoofd produktie;
- hij geeft leiding aan de procesoperators;
- in zijn funktie wordt hij bijgestaan door een assistent.

Arbeidsvoorwaarden:
onze primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met de eisen, die aan een modern bedrijf kunnen worden gesteld.

Sollicitatie:
u kunt uw sollicitatiebrief vóór 3 januari a.s. richten aan:
Eka Nobel b.v.
Ankerkade 111
6222 NL Maastricht
telefoon: 043 - 635353.

FVR-Stein

HAMBOSKLINIEK

De Hambosklinieк in Kerkrade is een verpleeghuis voor somatische patiënten. Tot de 215 bewoners behoren zowel ouderen als lichamelijk gehandicapte jongeren. Naast de verpleegafdelingen heeft de Hamboskliniek ook een dagbehandeling.
De Hamboskliniek maakt deel uit van de Stichting Verpleegtehuizen en Bejaardenzorg Kerkrade (SVB). De doelstelling van deze Stichting is het bieden van zorg op maat voor ouderen in Kerkrade en omgeving.

De Stichting Verpleegtehuizen en Bejaardenzorg Kerkrade heeft de uitvoering van een aantal ondersteunende en administratieve taken, in samenwerking met de Stichting St. Jozefziekenhuis en de R.K. Stichting Moederschapszorg, opgedragen aan de Stichting ZVBM.

Binnen de Hamboskliniek ontstaat met ingang van 1 januari 1992 een full-time vacature voor een

Hoofd Bezigheidstherapie m/v

Taak/functie:
het hoofd bezigheidstherapie geeft leiding aan het personeel van de afdeling.
Hij/zij organiseert en coördineert de werkzaamheden, is verantwoordelijk voor de gang van zaken binnen de afdeling, ziet toe op de uitvoering en bewaakt de voortgang en kwaliteit van het werk.
Betrokkene begeleidt groepen en individuele patiënten bij activiteiten.

Selectie-eisen:
Opleiding: relevante H.B.O.-opleiding of M.B.O.-A.B. met aanvullende relevante opleidingen.
Ervaring: ruime ervaring in het werkgebied; ervaring in het leidinggeven.
Persoon: goede contactuele eigenschappen; in staat zijn om in teamverband te werken.

Salariëring:
salariëring geschiedt conform F.W.G. in salarisschaal functiegroep 45 en bedraagt minimaal ƒ. 2.674,- en maximaal ƒ. 4.091,- bruto per maand bij een full-time dienstverband.
Voor de overige arbeidsvoorwaarden is de C.A.O. voor het Ziekenhuiswezen van toepassing.

Inlichtingen:
inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij mevrouw M. Vromen, hoofd medisch/paramedische dienst, telefoon: 045 - 457041.

Sollicitaties:
belangstellenden worden verzocht binnen 10 dagen schriftelijk te solliciteren bij de heer W. Hendrix, personeelsconsulent van de Centrale Personeelsdienst van de Stichting Z.V.B.M., Markt 52, 6461 ED Kerkrade.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de procedure.

WELKE MANAGER MAAKT IN 1992 ÈCHT EEN NIEUW BEGIN BIJ PHILIPS?

Op 1 januari 1992 maakt Philips in Heerlen een nieuw begin. Op dat moment wordt namelijk de organisatie Technical Support and Services (TSS) operationeel. Do[illegible] dan vanuit één [illegible]n [illegible]atie [illegible]bricage- [illegible] installatie- [illegible]punt biedt TSS [illegible]p tot eindprodukt. [illegible]e organisatie, in het [illegible] produktie infrastructuur, [illegible]acilitaire diensten aanbieden [illegible]bouw- en terreinbeheer, bedrijfs- beveiliging, material handling [illegible] data processing, mi[illegible] leveren van be[illegible]

MARKETING [illegible]GER

Uw functie

Allereerst bent u verantwoordelijk voor de verwerving van nieuwe opdrachten zowel binnen de Philips organis[illegible] bij andere bedrijven. Als lid van het [illegible]nagementteam speelt u een belangrijke rol bij de profilering en positionering van TSS op de markt. Daartoe bewaakt u voortdurend de match tussen het dienstenpakket van TSS en de behoeften vanuit de markt. U bent dan ook de aangewezen persoon voor het vaststellen, formuleren en implementeren van het marketingplan. Bovendien stelt u de jaarplannen op voor de te realiseren bedrijfsresultaten.

Uw profiel

In deze functie past een man of vrouw die een HBO-diploma Werktuigbouwkunde aanvult met commerciële ervaring in een industriële omgeving.
Iemand met ondernemersbloed en veel initiatief. Een resultaatgerichte, besluitvaardi[illegible] is even onmisbaar als [illegible] de Engelse en [illegible] de regionale [illegible] Leeftijd tussen de [illegible]

Uw sollicitatie

Spreekt de functie u aan, dan kunt u voor meer informatie contact opnemen met de heer Ir. A.H.P.M. van der Put, bedrijfsleider TSS, telefoon (045) [illegible] [illegible] richten aan Personeel & Organisatie TSS, t.a.v. de heer drs. E.J.M. van Helmond, Jan Campertstraat 5, 6416 SG Heerlen.

WITH YOU - WE'LL MAKE IT

PHILIPS

KERST IN AMERIKA

DOOR HENK DAM

Als er ergens ter wereld uitbundig kerst wordt gevierd, dan is het wel in Amerika. De Nederlandse tv laat daar rond de feestdagen onvermijdelijk een glimp van zien. Maar achter de suikerzoete beelden gaat een bikkelharde werkelijkheid schuil. Lees onder uw eigen boom het kerstverhaal van schijn en wezen.

Het was een paar dagen voor Kerstmis. Er werd op de deur geklopt, en daarachter bleek een grijze dame te staan met een plastic bordje vol koekjes in diverse kerstmotieven zoals sterren, dennebomen en Santaclausen.

„Ik woon daar," zei ze, terwijl ze schuin naar de overkant van de straat knikte, „En ik ben een hele slechte buurvrouw geweest, want ik heb me nooit voorgesteld en ook nooit iets van me laten horen. En dat, terwijl u al weer hoelang hier woont?"

„Een half jaar," zei ik.

„Een half jaar. Kunt u nagaan. Daarom heb ik deze koekjes voor u gebakken. *Merry Christmas to you and your family.*" En weg was ze. Het was heel aardig, de koekjes waren prima, maar we hebben de buurvrouw nooit meer gezien. En dat, terwijl we na die korte ontmoeting toch nog een half jaar op hetzelfde adres woonden.

Pas later konden we van het mea culpa van onze buurvrouw een beetje chocola maken. Het had te maken met de, in Nederlandse ogen, zwaar overdreven manier waarop Amerikanen hun kerstfeest vieren.

De buurvrouw had voldaan aan een van de ongeschreven regels waaraan Amerikanen met de kerst gehoorzamen: ze had warme gevoelens getoond voor de mensen in de buurt. Dat die mensen haar eigenlijk niets konden schelen, was bijzaak. Het was kerst, en dus was ze 'een goede buurvrouw' geweest.

Het is alsof er in het Amerikaanse collectieve onderbewustzijn een ideaalbeeld bestaat van hoe kerst zou moeten zijn, waaraan iedereen uit alle macht probeert te beantwoorden. Het probleem daarmee is, dat het ideaal uit een tijd stamt die voorbij is.

Want het ideaalbeeld schrijft bijvoorbeeld voor, dat kerst gezellig met het gezin wordt gevierd. Man, vrouw, twee kinderen, knusjes voor het knappende haardvuur. De realiteit is dat 23 miljoen Amerikanen alleen wonen, en dat een kwart van Amerika's 65 miljoen kinderen in een een-ouder gezin leeft.
Het ideaal wil, dat kerst een tijd van *community spirit* is, gemeenschapszin. Maar steeds meer wijken van Amerika's grote steden zijn kille en zelfs gevaarlijke oorden geworden waar iedereen zo weinig mogelijk met elkaar te maken probeert te hebben.

Het ideaalbeeld gaat uit van mensen die elkaar kleine cadeautjes geven om op die manier hun genegenheid te tonen. Maar in werkelijkheid is het geven en zoeken van cadeautjes een door de commercie genadeloos opgezweepte, frustrerende, aan harde materialistische en sociale wetten gehoorzamende hindernisloop geworden.

Nog even dit stukje amateur-sociologie afmakend: omdat ideaal en realiteit zo weinig met elkaar te maken hebben, wordt er bij het leven gecompenseerd. Als het huis gezellig wordt gemaakt, wordt het meteen van onder tot boven, van voortuin tot achterdeur, volgehangen met kerstspullen.

De 'band' bestaat uit acht aan de kerstboom op te hangen poppetjes met elk een stokje in hun hand, alsmede twee *real brass* belletjes aan weerszijden. Die poppetjes zijn met een elektrisch snoer aan elkaar verbonden.

Wie nu de stekker in het stopcontact steekt, hoort de poppetjes een reeks van maar liefst 35 kerstliedjes spelen, doordat ze om beurten met hun stokjes tegen hun belletjes slaan. Kwestie van een knappe chip. Kosten: 70 dollar.

Wie de boom af heeft, kan aan de rest van het huis beginnen. Aan de deuren hang je kransen dennetakken, opgesierd met strikjes en namaak-appels. Je koffiekoppen vervang je door koppen met het vette hoofd van Santa.

Je douchegordijn haal je weg, en ervan in de plaats komt een douchegordijn met rendieren. In de [illegible] zet je kleine namaak-kerstboompjes compleet met hele kleine balletjes neer. Op tafel komt een peper- en zoutstel, vermomd als mister en mrs. Claus.

Wie echt hart voor z'n kerst heeft, steekt op de dag zelf z'n dochters in fluwelen feestjurkjes en z'n zoontjes in kleine smokinkjes. De vrouw des huizes doet oorbellen en nylons met kerstmotief aan, de man een kerst-stropdas, terwijl hij onder z'n zondagse pak een onderbroek draagt die geheel bedrukt is met Santa's kreet 'Ho-Ho-Ho.' En dat alles uiteraard in de kerstkleuren rood en groen.

Drukte

Omdat de Amerikanen zo onverstandig zijn niet in Sinterklaas te geloven en daarom niets aan 5 december doen, hebben ze op de 25ste, naast alle drukte die kerst toch al met zich meebrengt, ook nog eens de ellende van de cadeautjes.

Ook hier baat overdaad. Vorig jaar gaf de gemiddelde volwassene in Amerika 850 dollar aan kerstcadeautjes uit, zo'n 1600 gulden. En omdat het om een gemiddelde gaat, waarbij dus ook veel echt arme mensen zitten, wordt in *suburbia* door de bank genomen nog veel meer uitgegeven.

Het is een praktijk die langzaam geheel uit de hand gelopen is. Wie de relevante literatuur doorneemt, ontdekt dat tot het begin van deze eeuw alleen kinderen kleine presentjes kregen. Daarna gaven ook volwassenen elkaar aardigheidjes.

Die aardigheidjes werden spoedig aardigheden en daarna kostbaarheden. Al in de jaren twintig werd gezegd dat de Amerikaanse economie door twee evenementen in gang wordt gehouden: oorlog en Kerstmis.

Oorlogen zijn er niet zoveel, maar elk jaar is het kerst, en veel warenhuizen en andere neringen boeken 25 tot 40 procent van hun jaarwinst in de kerstperiode. Het is dan ook, alweer naar Nederlandse normen gemeten, onvoorstelbaar wat Amerikanen elkaar geven. Video's, camcorders, magnetrons, het vliegt de deur uit. Auto's zelfs. Dat laatste doet denken aan iets dat vrienden uit het zeer rijke stadje Scarsdale (bij New York) ons een paar jaar geleden vertelden. Ze zeiden dat ze een paar kersten geleden een onstuimig huilend vriendinnetje van hun dochter aan de deur hadden gehad.

Wat bleek, toen het meisje eenmaal was uitgesnikt? Haar ouders hadden het bestaan haar een twee jaar oude BMW voor haar kerst te geven, in plaats van een nieuwe. „Hoe kan ik daarmee nu naar school? Iedereen lacht me uit," had ze geklaagd.

Al die zich ophopende energie wordt daarom besteed aan het bestrijden van de partner, alsmede zijn/haar familie, gesnurk, manier van sinaasappels eten, enzovoorts, enzovoorts. Het is bijna een wonder dat zoveel Amerikanen na de kerst nog bij elkaar blijven.

Sneeuw

Het is een koud kunstje om de kerstmythe nog verder te ontrafelen. Die sneeuw bijvoorbeeld, dat klopt vaak ook niet. Het westen van het land kampt al jaren met grote droogte, en dus valt er niet alleen haast geen regen, maar ook geen sneeuw.

Aan de oostkust, vanaf Washington naar het zuiden, valt in een gemiddelde winter niet veel meer sneeuw dan in Nederland, de kans op een witte kerst is dus gering. Het hele zuiden van het land ligt te dicht bij de Kreeftskeerkring voor sneeuw.

Dan die 'kostbare spijzen en dranken'. In de meeste Amerikaanse gezinnen wordt met de kerst kalkoen gegeten. En kalkoen is goedkoop (1 tot 1,50 gulden per pond) en bovendien ordinair gevogelte met veel te veel vlees zodat je nog tot in januari broodjes koude kalkoen, kalkoensoep, kalkoensalade, kalkoenchili en kalkoencurry moet eten. Een béétje Amerikaanse kalkoen weegt, schoon aan de haak, namelijk al gauw tien kilo – dat eet je niet zo maar even weg.

Wat de drank betreft die daarbij wordt geschonken: het gaat bijna altijd om Amerikaanse wijn. Daar wil ik niet chagrijnig over doen, maar ik weet zeker dat Hubrecht Duijker menige Amerikaanse wijn geen goede neus vindt hebben. Of prettige afdronk. Of zelfs maar speelse souplesse.

Kersttooi

Je staat soms met open mond te kijken naar de huizen van je Amerikaanse vrienden met de kerst. Elke kamer staat vol kerstspullen, van het toilet tot de keuken. En dan is vaak ook nog eens de hele tuin, met behulp van vele honderden lampjes, in kersttooi gebracht.

Want met een eenvoudige kerstboompje, zoals in Nederland, daarmee ben je er hier niet. Het sóórt kerstbomen dat in Nederland wordt verkocht, kan sowieso al niet.

Dat soort bomen, met hun korte, harde naalden die na – en vaker nog vóór – de kerst massaal afvallen, is goedkoop (15 tot 20 dollar) en wordt daarom alleen in huizen van minvermogenden aangetroffen. In *suburbia* heersen andere waarden.

Want wie wil meetellen, koopt een boom met langere, zachte naalden die niet afvallen, en die gauw 45 dollar kost. Je hebt ze ook met hele lange naalden die bij bosjes bij elkaar staan. Erg sjiek zijn verder bomen met blauwgroene naalden. Voor een beetje boom heeft men het dan wel over 70 dollar.

Ook over het sóórt versieringen waarmee de boom wordt opgetuigd, wordt nagedacht. In *suburbia* kun je niet zomaar een ratjetoe van allerlei nog uit het ouderlijk huis meegenomen ballen in je boom stoppen. Nee, je gebruikt versieringen die naar kleur en thema bij elkaar passen.

Je hangt bijvoorbeeld alleen maar zelfgestrikte strikken en zelf in elkaar gezette stoffen Santaclausen aan de dennetakken. De patriottische boom is dit jaar ook erg in zwang, met vlaggen en andere versieringen in de kleur van de Stars and Stripes.

Uiteraard gaan er snoeren met honderden, al dan niet flikkerende, al dan niet gekleurde, lampjes in. Om de kerstsfeer nog verder op te stuwen, kun je uit een aantal fittingen de lampjes verwijderen, en daar een kerstbal in stoppen, waarvan dan onderdelen gaan bewegen.

Zo kun je een treintje in een kerstbal eeuwig rondjes laten draaien, stoplichten [illegible] andere kerstbal laten verspringen. Weer een stapje verder [illegible] Santa's Musical Band' die sinds dit jaar te koop is.

Als er koekjes en taarten worden gebakken (net als vroeger!) gaat dat gelijk in mammoet-hoeveelheden. Als er cadeautjes worden gegeven, kost dat gelijk een vermogen, en krijgt zelfs de verste neef en de saaiste collega iets.

Als er, kortom, in Amerika kerst wordt gevierd, gaat dat zo overdadig dat je na de 25ste december geen Sentekloos meer kunt zien, geen Dzjingelbels meer kunt horen. Het gewone, alledaagse bestaan, met al z'n tegenvallers en onvriendelijkheden, is dan ineens weer een verademing.

Gezin

Genoeg gefilosofeerd. Het wordt tijd om in details te treden. Laten we allereerst teruggaan naar het ideale gezin van hierboven, vader, moeder, twee kinderen, voor het knappend haardvuur.

Ze hebben zojuist gegeten, aan een tafel die doorboog onder de kostbare spijzen en dranken. Nu zijn ze spelletjes aan het doen, en gezellig dat het is! En het gevoel van intens welbehagen neemt alleen nog maar toe als het buiten zachtjes begint te sneeuwen...

Dit is, zonder overdrijven, het archetypische beeld dat de gemiddelde Amerikaan van zijn kerst heeft. Je hoeft alleen maar naar Amerikaanse tv-series of Amerikaanse films te kijken om het beeld tot spugens toe voorgeschoteld te krijgen.

Maar hoe is het echt? Om een idee van de werkelijke kerstsfeer te krijgen, een citaat uit het boek *Unplug the Christmas Machine* van Jo. Robinson en Jean Coppock Staeheli, dat adviezen geeft aan mensen die af willen van een kerst waarbij de maat overmaat is.

In het boek wordt een vrouw aan het woord gelaten die klaagt dat zij en haar gezin elke kerst weer dezelfde sleur volgen. „Op de avond van de 24ste ben ik in de keuken aan het koken, terwijl alle anderen tijdschriften lezen of tv kijken," zegt ze.

Ze vervolgt: „Dan eten we. Dan helpen een paar mensen me met afruimen en dan is het terug naar de tv. De volgende dag maken we de pakjes open. Dan maak ik het ontbijt. We ruimen af. Dan is er weer tv en weer sportbladen. En dan ben ik weer in de keuken, om het diner te maken."

Nee, kerst is vaak niet gezellig en doet vaak niets voor de saamhorigheid binnen het gezin. Integendeel: statistieken tonen aan dat het aantal echtscheidingen in dit land altijd vlak na de kerst een piek vertoont.

Voor wie wat van de alledaagse structuur van het Amerikaanse gezinsleven, in met name *suburbia*, de gegoede buitenwijken van de grote steden, afweet, komt dat niet als een verrassing.

Want de kerst is, omdat de Amerikanen er zoveel aan doen en er zo'n enorm grote [illegible], een tijd vol stress. Voor echtelieden die toch al geen al te nauwe band met elkaar hebben, is dat vaak net de spreekwoordelijke druppel.

Maar belangrijker is nog dat in nogal wat gezinnen in *suburbia* man en vrouw volstrekt langs elkaar heen leven. Om de veel te hoge hypotheek op hun veel te dure huizen te kunnen betalen, moeten ze allebei werken.

Amerikaanse werkgevers verwachten meer van hun werknemers dan Nederlandse, de sfeer op het werk is ook harder en concurrentiegericht, en dus is er weinig vakantie, maar veel overwerk. 's Avonds wordt er thuis snel gegeten, wat tv gekeken, en vroeg geslapen, want de volgende ochtend om zeven uur moet de kleine alweer naar de crèche.

Weekeinden gaan op aan boodschappen doen, gras maaien, football kijken, met het zoontje naar de speeltuin gaan en nog wat boodschappen doen. Intensief, betekenisvol contact tussen man en vrouw is zo niet mogelijk. Veel te druk.
En dan komt ineens de kerst. *Een hele dag niets te doen!*
Niets te werken, alle winkels dicht – de enige dag van het hele jaar waarop dat in Amerika gebeurt. Dat is voor menige workaholic niet uit te houden.

Recessie

Deze studie naar Amerikaanse kerstgebruiken eindigt met een positieve noot. Het ziet er ernstig naar uit dat dit jaar de overdaad, althans op het gebied van cadeautjes kopen, niet verder zal toenemen, [illegible] verminderen. Het is het heilzame gevolg van de recessie die thans in het land woedt.

Uit een peiling blijkt, dat 47 procent van de Amerikanen dit jaar minder voor kerstaankopen wil uitgeven dan vorig jaar, tegen 24 procent die denkt meer uit te geven. In termen van geld betekent dat, dat de gemiddelde Amerikaanse volwassene dit jaar 100 dollar minder zal uitgeven dan vorig jaar.

Het betekent misschien dat deze kerst de nadruk wat meer zal worden gelegd op de werkelijke betekenis van 25 december, en wat minder op dwangmatig consumptief gedrag. Dat zou winst zijn. Maar de winkeliers in dit land denken alleen maar aan hun verliezen, en zijn in paniek aan het raken.

Ze proberen van alles om de klanten toch nog naar hun zaken te krijgen. De warenhuizen van de Hartmarx Corporation bijvoorbeeld hebben hun 150.000 beste klanten een videotape gestuurd waarin hun waren worden aangeprezen uit angst dat de vroeger gebruikelijke catalogus direct in de prullenmand verdwijnt.

[illegible] catalogus van de warenhuisketen Neimann Marcus dit jaar voor het eerst geen peperdure, maar volslagen nutteloze geschenken staan zoals een Chinese jonk of een paar kamelen.

[illegible] peperduur cadeau. Het gaat om de burgerversie van de [illegible] Hummer de personen[illegible] de Amerikanen in de [illegible]oorlog zoveel nuttige [illegible] bewees. 'Prima op ruw terrein', aldus de catalogus. De prijs van het ding: 58.000 dollar.

Voor wie dat te begrotelijk is, zijn er de gewone winkels die allemaal nu al aan hun uitverkoop begonnen zijn. Normaal worden de overgebleven kerstballen, kerstlampjes, kerstkleding en wat dies meer zij pas op 26 december verramsjt, maar dit zijn geen normale tijden.

Dus wie een namaak-kerstboom nodig heeft van 2,50 meter [illegible] met 1480 takjes [illegible]: bij W[illegible] 58,90 dollar in plaats van [illegible] dollar.

Uitverkoop

Wat doet iemand die gaat verhuizen en de transportkosten wil drukken? Juist, die laat zo veel mogelijk achter. En als je denkt dat die spullen nog te goed zijn om bij het grof vuil te zetten, dan probeer je ze te verkopen.

Zo ongeveer moeten ook de generaals van het Sovjetleger in de ex-DDR hebben gedacht. Een paar dagen geleden hebben ze namelijk in de oude Duitse garnizoensstad Potsdam, onder de rook van Berlijn, een verkoopshal geopend waar ze ongeveer alles verkocht wordt wat het leger niet meer nodig heeft.

Het is even zoeken, want ook al zijn er intussen meer dan 150.000 soldaten teruggkeerd naar moedertje Rusland, in en rond Berlijn barst het er nog van. Maar na een zwerftocht dwars door straten en kazernes, die een paar jaar geleden gegarandeerd zou zijn geëindigd met minimaal een arrestatie en maximaal een kogel, is het doel bereikt. Achter een in smerig grijs geverfde vervallen poort, bewaakt door twee brave *moesnjiks*, Russische dienstplichtigen, zwaait kolonel Vladimir Petoetsjov de scepter over de uitverkoop. Er is niet veel te doen vandaag en dus heeft hij wel even tijd.

Wapens verkoopt hij niet. Wel gasmaskers, rubberboten, ABC-beschermpakken, en pilotenhelmen, maar vooral bouwmaterialen. En hij weet dat zijn aanbod gemiddeld een derde kost van wat er in de groothandel voor wordt gevraagd. De zaken lopen niet slecht, meldt de kolonel, maar het zou toch nog wel een ietsie pietsie beter kunnen. Van de opbrengst worden in de Sovjetunie huizen gebouwd voor terugkerende militairen. Wie bij Vladimir Petoetsjov koopt, steunt in feite dus een goed doel.

Wat loopt het best in deze bizarre uitverkoop? De kolonel hoeft niet lang te denken: camouflagepakken voor 30 mark per stuk. Maar ook generaalspetten liggen goed in de markt.

Het Sovjetleger schijnt over een onuitputtelijke voorraad te beschikken, want deze rood bebiesde hoofddeksels worden al sinds de val van de Muur in grote getale afgezet door straathandelaars bij de Brandenburger Poort en het vroegere Checkpoint Charly. De kolonel heeft de wetten van het kapitalisme snel geleerd: „Bij mij zijn ze veel goedkoper. Hier krijg je er een voor een tientje. Daarmee kunnen we de Turken in de stad makkelijk beconcurreren." Hij heeft gelijk. In het centrum doen de petten tussen de 25 en 35 mark.

Maar een filiaal van de Red Army Shop onder de Brandenburger Poort zien de Russen niet zitten. Het roemrijke Rode Leger mag dan wel veel van zijn glans verloren hebben, zo open en bloot op straat deze vreedzame nederlaag toegeven, gaat toch nog iets te ver.

En dus zullen koopjesjagers zich moeten vervoegen bij kolonel Vladimir Petoetsjov, Brentanoweg-hoek Tieckstrasse in Potsdam. Openingstijden: woensdag tot vrijdag van tien tot vijf. Haast is er niet bij, want Petoetsjov blijft open tot de laatste soldaat is vertrokken en dat is in 1994.

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

centrale voor pleeggezinnen
wilhelminastraat 30, sittard 046-523123

De CENTRALE VOOR PLEEGGEZINNEN te Sittard is een door de overheid gesubsidieerde instelling met als taken: voorlichting, werving, voorbereiding, selectie en ondersteuning van pleegouders. Ons werkgebied omvat de hele provincie Limburg.

In samenwerking met instellingen, werkzaam op het terrein van de jeugdhulpverlening, worden pleegouders gezocht voor kinderen die tijdelijk niet thuis kunnen wonen.

Onze instelling telt momenteel 9 medewerk(st)ers. Vanwege de wens van één van onze medewerksters om part-time te gaan werken zoeken wij op korte termijn een

pleegzorgwerker (m/v)
voor de functie bemiddeling en bestandsbeheer (24 uur per week)

Inhoud van de functie:
- bemiddeling tussen vraag en aanbod (2 vaste kantoormiddagen);
- contacten onderhouden met andere hulpverlenende instellingen over actuele verzoeken om pleeggezinnen;
- het volgen van de lopende pleeggezinsplaatsingen middels telefonische contacten met het pleeggezin;
- het bouden van evaluatiegesprekken na afloop van een pleeggezinsplaatsing door middel van huisbezoeken;
- intensieve samenwerking met collega's, die aspirant-pleeggezinnen (groepsgewijs) voorbereiden en ondersteunen.

Functie-eisen:
- leeftijd tussen 25-45 jaar;
- opleiding op H.B.O.-niveau, b.v. H.B.O.-m.w. of M.O. Pedagogiek;
- ervaring in de jeugdhulpverlening;
- in het bezit van rijbewijs;
- gezien de samenstelling van het team geven wij, bij gelijke geschiktheid, de voorkeur aan een mannelijke collega.

Salaris:
Salarisinschaling volgens de CAO Jeugdhulpverlening, schaal 71/89 (op full-time basis, excl. 8% vakantietoeslag, minimaal f 3.138,- en maximaal f 4.458,-).

Schriftelijke sollicitaties tot 10 januari 1992 richten aan mevr. Jeanny de Heus, bureauhoofd van de Centrale voor Pleeggezinnen, Postbus 5174, 6130 PD Sittard.

---

auto caubo V.A.G Audi
Uw partner voor al uw autozaken.

Volkswagen- en Audi-dealer met 2 vestigingen in Zuid-Limburg zoekt vóór zijn vestiging Valkenburg

1e monteur (m/v)
Functie-eisen:
- in bezit van diploma 1e monteur;
- diploma APK keurmeester;
- bekendheid met auto-elektronica.

monteur (m/v)
Functie-eisen:
- in het bezit van diploma monteur motorvoertuigen V.A.M. of M.T.S. autotechniek;
- diploma A.P.K. keurmeester.

Gegadigden met ervaring in V.A.G.-branche genieten de voorkeur, doch dit is geen vereiste.

Voor nadere en vertrouwelijke informatie kunt u bellen met de heer R. Caubo, tel. 04406-15041.

Auto Caubo
Neerhem 25, 6301 CD Valkenburg

Valkenburg 04406-15041 Maastricht 04455-1592 2271

HOENS INDUSTRIEEL
Meer dan 25.000 produkten voor industrie en bouwwereld

Hoens Industrieel, gevestigd in Geleen, is een gerenommeerd handelshuis dat uit voorraad meer dan 25.000 produkten levert voor industrie en bouwwereld. Hoge kwaliteit van produkten èn van de logistieke dienstverlening, een gedegen kennis van de markt en optimale after-sales service zijn de belangrijkste pijlers van het succes. Het resultaat van het bedrijf wordt gerealiseerd door circa 70 medewerkers.
Momenteel heeft Hoens Industrieel ambitieuze plannen voor verdere groei in de Euregio. De kwaliteit van de interne organisatie (afstemming van logistiek, commercie en after-sales service) is daarbij van cruciaal belang. Tegen deze achtergrond wil men de organisatie versterken met een

Kwaliteit geen toeval

DIRECTEUR ... ZAKEN M/V ... KWALITATIEF ... ONDERSTEUNT

U rapporteert rechtstreeks aan de Algemeen Directeur en bent verantwoordelijk voor een efficiënt en effectief functionerende interne organisatie. U stuurt en coördineert de werkzaamheden van onder meer de afdelingen Inkoop, Verkoop, Magazijn, Service Werkplaats en vormt samen met de managers van deze afdelingen het MT. U adviseert de Algemeen Directeur met betrekking tot strategie en beleid, levert een stevige bijdrage aan de verdere euregionale ontwikkeling van het bedrijf en u ondersteunt medewerkers en management in de meest brede zin van het woord.

Voor deze uitdagende en veelzijdige functie zoeken wij een bedrijfskundige van academisch of HBO-niveau. U beschikt over ruime managementervaring, die u bij voorkeur opdeed bij een middelgroot handels- of logistiek bedrijf. U hebt zich daarbij een ondernemer pur sang getoond: een commerciële, innovatieve en resultaatgerichte instelling en een groot motiverend en stimulerend vermogen. Uw ideeën getuigen niet alleen van visie en inzicht in de markt, maar zijn ook reëel en praktisch van aard. Enthousiasme en overtuigingskracht zijn voorts onmisbare eigenschappen, evenals een scherp oog voor kwaliteit. U beheerst de moderne talen en uw leeftijd ligt rond de 40 jaar.

Uw schriftelijke reactie kunt u sturen naar KPMG Klynveld Management Consultants, Vlotstraat 10, 6417 CB Heerlen, t.a.v. de heer A.T.H. Crijns, MSc. die u tevens telefonisch nadere informatie kan geven. Telefoon 045-716905 of privé 046-522112.
Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure. Uw gegevens worden strikt vertrouwelijk behandeld.

KPMG Klynveld Management Consultants

Integrale dienstverlening bij bemanningsvraagstukken door synergie van activiteiten op het gebied van interimmanagement, werving & selectie, opleiding, training en consultancy. Advisering en begeleiding van (internationale) projecten en opdrachten op het terrein van o.a. doorlichting, structurering, implementatie van veranderingen, honorering en overige arbeidsvoorwaarden, functiewaardering, reorganisatie. Vestigingen in Amsterdam, Arnhem, Deventer, Eindhoven, Heerlen, Rotterdam en Utrecht. Lid OAWS.

ONDERWIJS GEEFT WERK
VOOR MEER INFORMATIE:
terre des hommes
TEL. 070-363 79 40
Bel ook mee!
GIRO 646900

Open universiteit

De Open universiteit is een zelfstandige rijksinstelling voor hoger afstandsonderwijs. Binnen zeven productgroepen worden cursussen ontwikkeld over zeven leergebieden welke kunnen worden gecombineerd tot programma's waarvoor diploma's op HBO- en WO-niveau worden verleend. Het cursusmateriaal (schriftelijk, audiovisueel en computerondersteund) wordt ontwikkeld in multidisciplinair samengestelde teams waarin vakinhoudelijk deskundigen van binnen en buiten de Open universiteit samenwerken met onderwijskundigen en mediakundigen. De begeleiding van deze cursussen vindt plaats vanuit 18 over het land verspreide studiecentra. De afdeling Informatie en Automatisering ressorteert rechtstreeks onder het College van bestuur. De afdeling heeft tot doel: het adviseren over, begeleiden van en participeren in projekten - geïnitieerd vanuit de informatiebehoeften van de gebruikers - binnen de Open universiteit, centraal en decentraal, binnen het raamwerk van de informatieplanning en het mede uitvoering geven aan het automatiseringsbeleid, het zorgdragen voor het beheer van automatiseringsmiddelen die het voorzien in de informatiebehoefte inzake omvang en financiële effecten van het uitgevoerde automatiseringsbeleid. De afdeling Informatie en Automatisering (I&A) is gebouwd rondom een viertal taakgebieden die elk door een coördinator worden begeleid. Deze taakgebieden zijn: Gebruikers Contacten, Exploitatie, Systeemonderhoud en -ontwikkeling, Beheers- en Projektondersteuning (BPO). Het taakgebied Gebruikers Contacten staat als informatiecentrum voor projekten en voorzieningen ten dienste van gebruikers. De ontwikkelings- en planningsgerichte taken zijn ondergebracht in overlegvormen waar de coördinatoren deel van uitmaken.

In 1991 is de afdeling gereorganiseerd; ze verkeert thans in een opbouwfase. De nieuwe afdeling I&A heeft ruimte voor het aantrekken van onderstaande medewerkers:

2 produktie-begeleiders (m/v)

(in volledig dienstverband, een van deze functies is voorhande tijdelijk tot 1-1-1994).
vacaturenummer: LID 91008

Plaats in de organisatie: de produktie-begeleider ressorteert onder het hoofd I&A; in de dagelijkse praktijk rapporteert de funktionaris aan de coördinator taakgebied exploitatie; de produktie-begeleider is belast met de zorg voor de voortgang van de centrale gegevens-verwerkende processen. De funktionaris is het eerste aanspreekpunt voor de gebruiker wat betreft in exploitatie genomen toepassingen. In de funktie vindt in voorkomende gevallen advisering van collega's en aansturing van extern ingehuurde capaciteit plaats. Bijzonderheden: het taakgebied omvat 7 formatieplaatsen. Een deel daarvan ... Van de kandidaat wordt ondersteuning verwacht ten behoeve van de coördinator, in de ontwikkeling van het taakgebied. In 1992 wordt door het taakgebied zorg gedragen voor de implementatie van een nieuw centraal computersysteem (onder IBM VM/ESA) en van ORACLE-software in een gedistribueerde omgeving.
Taken: het, in overleg met gebruikers, voorbereiden, plannen en bewaken van alle verwerkingsopdrachten; het beheren van programma bibliotheken en het verlenen van advies aan gebruikers en ontwikkelaars; het coördineren van het totale centrale verwerkingsproces en het deels uitvoeren (operating) daarvan.

OU

Eisen:
Kennis: MBO- (MEAO, MTS) of gelijkwaardig; kennis van systeembeheer en -uitvoering.
Ervaring: minimaal 3 jaar in een verwerkingsorganisatie.
Vaardigheden: accuratesse; analytisch denkvermogen; stress bestendigheid/service gerichte instelling.
Omstandigheden die de funktievervulling beïnvloeden: In staat zijn om onder druk te werken. Bereid om in roosterdienst (schema vroeg/laat) en incidenteel in het weekend te werken. Belangstelling om zich verder te ontwikkelen in de richting van systeembeheer.
Salaris: het salaris voor deze functies ligt - afhankelijk van opleiding en ervaring - op maximaal f. 3.869,- bruto per maand bij volledig dienstverband (schaal 7 BBRA 1984).

Verzocht wordt om bij de sollicitatie aan te geven of de belangstelling uitgaat naar de vaste of tijdelijke funktie.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij P.J.S. Boon RI en dhr. H. Starmans, tel. 045-762420.

Arbeidsvoorwaarden en procedures voor deze functies geldt de rechtspositie overeenkomstig rijksrichtlijnen. Het personeelsbeleid van de Open universiteit is gericht op gelijke kansen voor mannen en vrouwen. Ter bevordering van een evenwichtige man/vrouw-verhouding in de organisatie wordt vrouwen uitdrukkelijk verzocht te solliciteren. De Open universiteit beschikt over kinderopvang.

Schriftelijke sollicitaties vergezeld van curriculum vitae insenden voor 10 januari 1992 onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop, en richten aan het College van bestuur van de Open universiteit t.a.v. de afdeling Personeelszaken, postbus 2960, 6401 DL Heerlen.

---

bcM

bcM heeft plaatsingsmogelijkheid voor een

ADMINISTRATIEF MEDEWERKSTER M/V

Functieomschrijving:
- Typen en zelfstandig verzorgen van correspondentie
- Telefoonbediening
- Archief en administratieve werkzaamheden

Bezwaren:
- Een voltooide M.E.A.O.-opleiding
- Om kunnen gaan met tekstverwerkingsapparatuur
- Leeftijd 20-25 jaar

Uw schriftelijke sollicitatie, vergezeld van een recente pasfoto, ... leeftijd, opleiding en ervaring en dient gezonden te worden aan:
bcM Postbus 117, 6200 AC Maastricht.

bcM is een bouwbedrijf hoofdzakelijk werkzaam in de utiliteitsbouw en woningbouw.
bcM
BV Bouwcombinatie Maastricht
v/h Cremers
Kommel 18, Maastricht
Telefoon 043-217141

KASDORP
ELEKTROTECHNISCHE APPARATEN GROOTHANDEL

Kasdorp B.V. is een middelgrote elektrotechnische groothandel in Limburg en Brabant.
Door het voeren van A-merken en een snelle levering, hebben wij een toonaangevende positie bereikt.
Ter versterking van onze verkoop buitendienst zoeken wij een:

JONGE DYNAMISCHE VERKOPER M/V

Taak: [illegible]
Profiel: opleiding MTS-E of equivalent; ervaring in verkoop buitendienst ...
Wij bieden: zelfstandige en afwisselende baan; toekomstperspectief in een groeiende organisatie; gedegen interne en externe opleidingen; goede honorering en secundaire arbeidsvoorwaarden.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen richten aan:
KASDORP
ELEKTROTECHNISCHE GROOTHANDEL B.V.
[illegible]

---

bcM

bcM heeft plaatsingsmogelijkheid voor een

[illegible]

voor woningbouw- en utiliteitsbouw-projecten
Functieomschrijving:
- Het zelfstandig leiden van een project van planning tot oplevering

Bezwaren:
- Opleiding MTS-niveau
- Leeftijd 25-45 jaar
- Minimaal een 5-tal jaren gedegen ervaring
- Leidinggevende capaciteiten
- ...

Aan de man die aan deze eisen voldoet, bieden wij een honorering en secundaire arbeidsvoorwaarden welke de belangrijkheid van zijn functie onderstreept.

...
bcM Postbus 117, 6200 AC Maastricht.

bcM is een bouwbedrijf hoofdzakelijk werkzaam in de utiliteitsbouw en woningbouw.
bcM
BV Bouwcombinatie Maastricht
v/h Cremers
Kommel 18, Maastricht
Telefoon 043-217141

---

globe | globon

De Globe produceert op moderne industriële wijze gietijzeren onderdelen voor o.a. de automotive-industrie, grondverzetmachines, landbouwwerktuigen, compressoren en machinebouw. Tot onze vaste opdrachtgevers behoren vooraanstaande ondernemingen in Europa, omdat wij kunnen voldoen aan hun eisen van kwaliteit, levertijd, maatprecisie en betrouwbaarheid. De Globe heeft produktiebedrijven in Belfeld, Weert en Hoensbroek. Hoofdkantoor en modelmakerij zijn eveneens in Belfeld gevestigd. Met verkoopkantoren in Nederland, België, Duitsland en Engeland en een totaal personeelsbestand van bijna duizend medewerkers behoort De Globe tot de toonaangevende Europese ijzergieterijen. De Globe B.V. maakt deel uit van de divisie Industriële Toelevering van de Hoogovens Groep.

De Globe B.V. roept voor Globon Hoensbroek kandidaten op voor de funktie van

CHEF PRODUKTIE-ADMINISTRATIE (M/V)

Globon produceert op sterk geautomatiseerde wijze nodulair gietwerk in middelgrote en grote series. De produkten worden voornamelijk geleverd aan de zwaardere transportindustrie.

Funktie-inhoud:
- de chef produktie-administratie geeft leiding aan 8 administratieve medewerkers;
- het takenpakket: produktieplanning, orderbehandeling, modellen- en voorraadbeheer, uitval- en verzendadministratie, uurverantwoording, verzamelen en ordenen van kwantitatieve gegevens m.b.t. voorgenomen investeringen, budgetsamenstelling en mankrachtplanning.

Bij de uitoefening van zijn funktie zal hij/zij worden ondersteund door de centrale dienst financiën en administratie.

Funktie-eisen:
- de voorkeur gaat uit naar kandidaten op H.B.O.-niveau, bij voorkeur HEAO-BE;
- enige ervaring op het gebied van leiding geven en administratieve automatisering is gewenst;
- ook is werkervaring in een produktiebedrijf een pré.

Arbeidsvoorwaarden:
De Globe B.V. biedt een uitstekend primair en secundair arbeidsvoorwaardenpakket, conform de C.A.O. voor hoger personeel in de Metaal- en Elektrotechnische industrie.

Sollicitatie:
Uw sollicitatie, met daarin het gewenst salarisniveau, aangevuld met een curriculum vitae, zien wij gaarne tegemoet.
Een psychologische test zal ook deel uitmaken van de procedure.
Sluitingstermijn: 10 januari 1992.

Uw sollicitatie kunt u richten aan:
Globon B.V.
T.a.v. dhr. H. Butink - chef personeelszaken
De Koumen 2, 6433 KD Heerlen - Hoensbroek

Prof. Van Praag: 'Wij zijn erop achteruitgegaan'

Dertien procent Nederlanders balanceert op armoedegrens

DOOR YVONNE ZONDEROP

Meer dan één op de tien huishoudens in Nederland is arm. Om precies te zijn: dertien procent van de Nederlanders die een inkomen genieten eindigt op of onder de armoedegrens. Van de Limburgs Dagbladlezers blijkt overigens 13,4 procent op de grens van de armoede te balanceren, nagenoeg overeenkomstig het landelijk gemiddelde derhalve.

DE STAAT VAN HET LAND... ARMOEDE

HOE OUD ZIJN DE ARMEN ?

18 t/m 34 jaar	35 t/m 54 jaar	55 t/m 64 jaar	65 jaar en ouder
14,6 %	16,2 %	5,5 %	6,5 %

WAAR WONEN DE ARMEN ?

grote stad meer dan 100.000 inwoners	middelgrote stad 50.000 tot 100.000 inw.	kleine stad 20.000 tot 50.000 inw.	plaats 5000 tot 20.000 inw.	dorp minder dan 5000 inw.
11,3 %	10,9 %	13,5 %	15,2 %	17,7 %

● GPD infographic [illegible]

Dit blijkt uit de grootscheepse enquête die veertien regionale dagbladen, waaronder deze krant, in het pinksterweekeinde onder hun lezers hielden. Vergeleken met enkele jaren geleden lijkt het aantal arme mensen toegenomen. Of, zoals professor B. van Praag, wetenschappelijk begeleider van de GPD-enquête het omschrijft: „Wij zijn in Nederland misschien toch wel iets achteruitgelopen."

In zijn algemeenheid kun je stellen dat werkende mensen niet tot de armste groepen in de samenleving behoren. Mensen met een uitkering balanceren gemiddeld gesproken veel vaker op de armoedegrens. Maar toch varieert de feitelijke koopkracht van werknemers in Nederland enorm, zo blijkt uit de enquête.

Onder hogere employés en directeuren van bedrijven is het aantal armlastigen verwaarloosbaar. Maar onder geschoolde en ongeschoolde arbeiders is de armoede schrikbarend hoog. Maar liefst een kwart van de mensen die zichzelf als arbeider omschrijven zit op of onder de armoedegrens. Bij land- en tuinbouwers moet één op de vijf als arm worden gekenmerkt. Vermoedelijk wordt het beeld bij deze groep wat vertekend doordat zij meerdere kinderen hebben en een partner die geen of vrijwel geen eigen inkomen binnenbrengt.

Zelfstandigen en mensen met een vrij beroep wijken niet af van het gemiddelde beeld. Zo'n 12 tot 13 procent van hen leidt een armoedig bestaan. Ze zijn daarmee beter af dan mensen die als huisvrouw of huisman door het leven gaan; 30 procent van deze laatste groep leeft op of onder de armoedegrens. De grootste groep armlastigen treffen we aan onder dienstplichtigen en studenten. De helft van deze mensen is arm, zelfs al hebben ze meestal geen kinderen te verzorgen.

Rijke bejaarden

Ook onder mensen die een uitkering krijgen varieert de welvaart enorm. Zo blijkt dat gepensioneerden helemaal niet zo vaak arm zijn als doorgaans wordt aangenomen. 'Slechts' 4,7 procent van de gepensioneerden voldoet aan de bij dit onderzoek gehanteerde armoede-definitie. Kennelijk beschikken veel bejaarden tegenwoordig toch over een aanvullend pensioen(tje), zodat ze boven de armoedegrens blijven. Daarnaast trekken de vutters, die zichzelf ook als gepensioneerd beschouwen, het niveau vermoedelijk iets omhoog.

Onder werklozen heerst wel veel armoede: 38,5 procent van hen heeft de helft of minder te verteren van het gemiddelde inkomen in ons land. Bij arbeidsongeschikten is die situatie – vooralsnog – iets minder schrijnend. Ruim 19 procent van de wao'ers leeft in armoede. Maar dat percentage zal ongetwijfeld oplopen als de kabinetsplannen inzake de wao van kracht worden.

Relatief

Armoede is overigens een zeer relatief begrip. Het inkomen dat iemand geniet is lang niet de enige maatstaf om zijn of haar welvaart vast te stellen. Een alleenstaande die het minimumloon verdient gaat niet door voor een kapitalist. Maar toch kan zijn koopkracht groter zijn dan die van de kostwinner met een goede baan die vijf monden te voeden heeft.

Over de omschrijving van het begrip armoede is in de wetenschappelijke wereld al jaren veel te doen. Onderzoekers slaan elkaar om de oren met definities waar allemaal wel iets voor te zeggen valt. En waar dus ook allemaal wel iets op valt af te dingen.

Zo ook met de definitie die professor B. van Praag, verbonden aan de Rotterdamse Erasmus Universiteit, koos om de armoede vast te stellen onder de Nederlandse bevolking. Het begrip dat hij hanteert levert een schrijnend beeld op. Daar waar de Raad van Kerken onlangs het aantal arme huishoudens in Nederland nog op tien procent schatte – uitgaande van het aantal mensen dat een minimuminkomen ontvangt – komt Van Praag met zijn definitie tot eerder genoemde slotsom dat 13 procent van de Nederlandse huishoudens op of onder de armoedegrens leeft.

Kinderen

Dat komt onder meer doordat de definitie ruimschoots rekening houdt met de kosten van kinderen. Om het begrip 'armoede' te bepalen vroeg men allereerst naar het totale netto-inkomen van de ondervraagden, dus inclusief bijverdiensten, vakantiegeld of kinderbijslag. Dat totale bedrag werd gedeeld door het aantal leden van het gezin. Daarbij werd de volgende maatstaf aangelegd: de eerste volwassene geldt voor 1, de tweede volwassene voor 0,7 en ieder kind tot en met 16 jaar voor 0,5. Al deze zogeheten 'equivalenten' bij elkaar opgeteld werden gedeeld door het beschikbare inkomen. De uitkomst geeft dan een feitelijk beeld van de koopkracht die de eerste volwassene heeft.

Volgens deze definitie spreekt men van armoede als dit feitelijk beschikbare inkomen de helft of minder bedraagt van het gemiddelde inkomen dat in Nederland wordt verdiend. Het heeft [illegible] met deze definitie [illegible] kinderen [illegible] armoedegrens belanden, vooral als de partner geen eigen inkomen heeft. Alleenstaanden daarentegen zullen niet zo snel als 'arm' worden gebrandmerkt. Ze hoeven hun inkomen immers niet met huisgenoten te delen.

Arbitrair

Deze definitie is geen persoonlijke vondst van Van Praag. Hij wordt al jaren gebruikt door de Europese Gemeenschap om de feitelijke welvaart van de burgers vast te stellen. Van Praag is de eerste om toe te geven dat de gehanteerde begripsomschrijving allesins arbitrair is. „Je kunt je afvragen of in deze definitie de kosten van kinderen niet te hoog worden ingeschat. Ook de bepaling van de armoedegrens is arbitrair. In deze definitie is iemand arm als hij minder dan 50 procent heeft van het gemiddelde inkomen in ons land. Maar waarom ligt die grens niet op 60 procent of op 40 procent?"

[illegible]

Kinderbijslag

[illegible]

> **Verantwoording enquête**
>
> De verhalen op deze pagina zijn gebaseerd op de resultaten van de enquête 'De Staat van het Land', een nationaal opinie-onderzoek waar tienduizenden lezers van vijftien regionale dagbladen, waaronder het Limburgs Dagblad, het afgelopen voorjaar aan hebben deelgenomen.
>
> De enquête is opgezet en uitgevoerd door de Gemeenschappelijke Pers Dienst (GPD) in Den Haag, in samenwerking met de Rijksuniversiteit Leiden en de Erasmus Universiteit in Rotterdam. De resultaten zijn verwerkt onder leiding van de Leidse psycholoog prof. dr R. Diekstra en de Rotterdamse econoom prof. dr B.M.S. van Praag.
>
> Alle genoemde cijfers en conclusies komen voort uit antwoorden op vragen [illegible] de periode vóór Pinksteren 1991. Volgens de beide wetenschappers is er echter geen reden om aan te nemen dat de resultaten op dit moment niet meer zouden gelden. [illegible] representatief worden genoemd voor de Nederlandse bevolking.

Dorpelingen armer dan inwoners stad

Bij het begrip 'armoede' denken mensen vaak aan de grote stad. Vooral gemeentebesturen van grote steden luiden immers de noodklok over de dreigende verpaupering. Daarmee hopen ze meer geld los te peuteren bij de Rijksoverheid. Maar, zo blijkt overduidelijk uit de GPD-enquête, de armoede concentreert zich helemaal niet in de grote steden. Juist op de platteland zijn de meeste armen te vinden.

Maar liefst 17,7 procent van de dorpsbewoners in Nederland valt onder de armoede-definitie die professor Van Praag voor de GPD-enquête hanteert. Van de inwoners van een kleine stad geldt 13,5 procent als 'arm'. Ruim vijftien procent van mensen die opgeven in een 'plaats' te wonen blijken onder de armoede-definitie te vallen. Inwoners van grote en middelgrote steden steken daarbij relatief gunstig af: 11,3 procent van de grootstedelingen gaat door voor 'arm' en 'slechts' 10,9 procent van de inwoners van middelgrote steden verdient dit predikaat.

Ook het idee dat arme mensen voornamelijk in de oude binnensteden zouden wonen blijkt onjuist. Van alle mensen die opgeven [illegible] centrum van hun woonplaats [illegible] blijkt 13,7 procent onder de armoede-definitie te vallen. Van mensen die in een [illegible] wonen geldt 12,1 procent [illegible].

Klein rechts en klein links populair bij armen

Arme mensen hebben weinig het algemeen [illegible] de grote politieke partijen die in Den Haag [illegible] uitmaken. Bij de laatste verkiezingen voor de Provinciale Staten, lieten relatief veel arme lands[illegible] De mensen die wel naar de stembus [illegible] veel vertrouwen te hebben in de [illegible] grote partijen.

[illegible]

STANDPLAATS: Boedapest. Reina Hellinga

Diefstal

Ik houd niet van vooroordelen. Ik probeer me er in elk geval overheen te zetten. Toen we onlangs met de auto naar Polen gingen, heb ik niet geluisterd naar al die waarschuwende stemmen in mijzelf.

Je hoort de meest afschrikwekkende verhalen over wat ze in Polen met westerse auto's doen. Ze stelen ze, ze breken ze open en ze vernielen ze. Volgens de Poolse politie is vijftig procent van de westerse wagens in dat land uit diefstal afkomstig.

Dat geldt vooral voor de duurdere prijsklasse. Vorig jaar verdwenen er in Berlijn zeventien Porsches. Toevallig rijden er sinds die tijd zeventien van die luxe karretjes in Polen rond.

Bovendien is er een zeer levendige export van gestolen auto's van Polen naar de Sovjetunie. En zodra zo'n wagen een keer de Russische grens over is, verdwijnt hij in het niets in dat enorme land. De Sovjet-politie heeft wel wat anders te doen dan auto's opsporen.

Maar goed, aan dit soort diefstalverhalen kleeft meestal veel overdrijving. Ze vertellen je ook altijd verschrikkelijke dingen over het lot van westerse auto's in Roemenië. Maar behalve een halfslachtige poging om onze kofferbak open te maken, is ons daar nooit wat overkomen.

In Bulgarije hebben we wel eens twee mannen liggend onder de auto aangetroffen. Ze waren lyrisch over de kwaliteit van de bodemplaat en [illegible] ook over de rest van de wagen. Maar het ergste wat ons daar overkomen is, is dat een jongen de auto ongevraagd heeft gewassen, waar hij natuurlijk wel geld voor wilde.

[illegible]

Dat was maar goed ook. We zullen wel heel veel geluk hebben gehad [illegible]

[illegible]

Dank zij de Poolse [illegible]

[illegible]

Zondag geopend van 11.00-17.00 uur

Wij wensen u prettige feestdagen en een voorspoedig 1992

Meubelen, slaapkamers, keukens, woningtextiel, in modern en klassiek

Openingstijden:
ma. t/m vr. 9.00-18.00 uur
zat. 9.00-16.00 uur
donderdag koopavond

MEGROMA meubelen

BEATRIXHAVEN MAASTRICHT
GALJOENWEG 35, TEL. 043-630505
Volg bord BEATRIXHAVEN Wijk 22

Limburgs Dagblad **piccolo's** Voor meer resultaat!

Als u ons voor 12 uur 's ochtends belt, staat uw **PICCOLO** de volgende dag al in het Limburgs Dagblad.

Bel 045-719966

BELLEN MET Z'N DRIEËN

PAK HET TOESTEL OP EN JE HEBT EEN TWEEDE HOORN

In 7 verschillende dessins, 1 jaar garantie, verkoopprijs ƒ 149,-

swatch twinphone

Verkrijgbaar bij Primafoon en de Bijenkorf.

DE 2-IN-1 TELEFOON HEET TWINPHONE

---

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

De afdeling woninginrichting en projecten van Berdenmeubelen in Heerlen heeft het vreselijke druk, en zoekt ter uitbreiding van het team een

ALL-ROUND WONINGSTOFFEERDER

met de benodigde ervaring in het vak, leeftijd tot 40 jaar, gemakkelijk in de omgang met mensen, en in bezit van rijbewijs BE.
Ook hebben wij nog een vacature voor een:

LEERLING-STOFFEERDER

van 18-25 jaar, om binnen het bedrijf te worden opgeleid. Een LTS'er heeft een streepje voor.

Belangstelling voor een van deze jobs? Maak dan een tel. afspraak voor een sollicitatiegesprek: tel.045-712373.

berden MEUBELEN
GEGARANDEERD 'T GOEDKOOPSTE IN KWALITEITS MEUBELEN
VENLO-BLERICK, PONTANUSSTRAAT 30 - HEERLEN, PROMENADE 12
ROERMOND, WILLEM II SINGEL 25 - VENRAY, GROTE MARKT 12

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten.

Techn. Buro
ELEKTRO
GAS
C.V.
SANITAIR
TELEFOONSYSTEMEN
v.d. Beucken b.v.

Ten behoeve van onze servicedienst vragen wij voor spoedige indiensttreding:

1 cv-servicemonteur
1 cv-monteur m/v
1 elektromonteur

Ook WAO'ers die willen herintreden en deze funktie op part-time basis willen uitoefenen, kunnen solliciteren.

---

b.v. Sporthuis **QUANJEL**

Wie zijn wij? Sporthuis Quanjel: de toonaangevende sportzaak in het centrum van Geleen met een zeer breed assortiment aan sportartikelen van o.a. bekende merken.

Wat zoeken wij? Een **PART-TIME VERKOOPSTER** M/V (±25 uur per week).

Wat vragen wij?
- Een creatieve en enthousiaste persoonlijkheid.
- Een flexibele instelling.
- Goede communicatievaardigheden.
- Opleiding op middelbaar niveau (bijvoorbeeld MDS).
- Leeftijd tussen de 25 en 30 jaar.
- Enige verkoopervaring is gewenst.
- Affiniteit met de sport.

Wat bieden wij? Een interessante en afwisselende functie in ons verkoopteam, waar collegialiteit en teamwork hoog in het vaandel staan.

Schriftelijke sollicitaties, met recente pasfoto, kunt u sturen aan de directie van: ***b.v. Sporthuis Quanjel, Rijksweg-Centrum 64-66, 6161 EH Geleen.***

SBA HOLDING BV

SBA HOLDING BV is een dynamische onderneming met aktiviteiten in binnen- en buitenland. De aktiviteiten omvatten civiele techniek, cultuurtechniek, groentechniek, bodemsanering, winning van delfstoffen en projectontwikkeling.
In de hieronder genoemde werkmaatschappij is de volgende functie vacant:

SBA GROENTECHNIEK BV

Vestigingsplaats: Roermond
Werkgebied: Venlo-Heerlen
Aktiviteiten: Aanleg, beheren en onderhouden van bossen, landschappelijke en stedelijke groenelementen. Aanleg en onderhoud van recreatieterreinen.

Funktie: **Uitvoerder**

Funktie-eisen: Cultuurtechniek/groenvoorziening MBO of vergelijkbaar niveau.
Ruime ervaring in een gelijksoortige funktie.
Leidinggevende en organisatorische capaciteiten.
Goede sociale en contactuele vaardigheden.
Funktioneren in teamverband.
Het geheel zelfstandig kunnen uitvoeren van kleinere en grotere projecten.
Verslaggeving, kostenbewustzijn en administratief inzicht behoren tot het takenpakket.

Werkgebied: Zuid-Limburg

Indien u geinteresseerd bent in een boeiende baan bij een jonge, dynamische onderneming kunt u reageren op bovenstaande vacature. Uiteraard zijn salaris en secundaire arbeidsvoorwaarden in overeenstemming met de belangrijkheid van de funktie. Uw schriftelijke sollicitatie met curriculum vitae kunt u richten aan:

SBA Holding BV
Schelsberg 111-113
6413 AC Heerlen

Uw sollicitatie zal vertrouwelijk behandeld worden.

Hoe komt een detaillist aan sponsors voor zijn reclame-campagne?

Bel Cebuco 020-6242316 en informeer naar het effect van Co-adverteren

Co-adverteren
Verhoog de werking van uw reclamegulden

INFOLIJN KINDERMIS-HANDELING
06-8381*
*20 cent per minuut
Over sommige geheimen moet je praten.

LEES DE KRANT NOG MAAR 'NS GOED. NA 1 JANUARI KAN HET MISSCHIEN NIET MEER.

SIRE
JE BENT EEN RUND ALS JE MET VUURWERK STUNT.

Van anti-muggenlicht en donkere kleuren tot klassieke candela

Kaarsenverkoop blijft stijgen

aarsen zijn nog ouder dan de bekende weg naar Rome. In t graf van de Egyptische farao Toetanchamon werden al pritieve kaarsen gevonden. Werden deze van bijenwas geaakt, tegenwoordig worden door gespecialiseerde bedrijven dere grondstoffen gebruikt, zoals stearine. Een van de dste fabrikanten van kaarsen is het bedrijf 'Gouda' in Wadnxveen, met een marktaandeel in Nederland van ongeveer procent. In ons land werden dit jaar twintig procent meer arsen verkocht dan vorig jaar. De totale verkoop steeg naar ,5 miljoen kilo.

het industrieterrein in Waddinxen staat een modern gebouw ar op ambachtelijke wijze kaarn worden gemaakt. Kerstmis is in tocht, maar 'Gouda' heeft de ukste tijd al achter de rug. Directr M. Schaaf: „Gewoonlijk wern hier ongeveer veertig mensen, ar van september tot december akelen we zo'n twintig mensen tra in. Dat wil niet zeggen dat we die periode alles voor de kerst oduceren, want dat doen we het le jaar door."

t het steeds drukkere tijden woren voor het Waddinxveense beijf, blijkt uit de almaar groeiende rkoop van kaarsen. Dit jaar wist ouda er ruim negentien miljoen te ten, twee miljoen meer dan vorig ar, en niet alleen de traditionele itte, rech-toe-recht-aan-kaars. Er n kaarsen in allerlei kleuren en aten op de markt. Schaaf: „Waren et vorig jaar vooral pastelkleuren s lila en zalm die populair waren, valt de consument voor bordeaux en donkergroen, de wat donkere kleuren. Ze zijn bijna niet aan e slepen".

Toch blijft het aandeel van kaarsen met een verfje beperkt. De klassieke witte candela maakt nog altijd zestig procent van de markt uit. Volgens Schaaf blijft de witte kaars populair omdat zij in elk interieur past.

Gezelliger

Volgens de directeur zijn er verschillende oorzaken aan te wijzen voor het groeiende gebruik van zijn produkt. „De Nederlander heeft steeds meer geld. Bovendien wil hij het in zijn huis steeds gezelliger maken. Zo wordt er bijvoorbeeld ook steeds meer wijn verkocht." Als de mensen over minder geld beschikken, kopen ze ook minder kaarsen. Dat gebeurde bijvoorbeeld in 1984. De combinatie van weinig koopkracht en de hoge prijs die het Waddinxveense bedrijf moest betalen voor de belangrijkste grondstof stearine, maakte het tot een moeilijk jaar. „Met een combinatie van nuchtere bedrijfsvoering en het aanspreken van de financiële vetlaag zijn we er bovenop gekomen," aldus Schaaf. Nuchterheid is iets wat het bedrijf tekent. Toen enkele mensen bij 'Gouda' aanklopten om de grootste kaars ter wereld te maken en zo een plaats in het Guinnes Book of Records te verwerven, zei Schaaf nee. „We zagen niets in zo'n poging. Wat is er nu zo bijzonder aan de grootste kaars ter wereld?"

Gouda probeert met nieuwe produkten zijn marktaandeel te vergroten. Zo bracht het deze zomer een zogenaamd anti-muggenlicht op de markt. Kaarsvet in een glazen potje met een citroenluchtje. Het licht van de kaars en de frisse geur moeten muggen aantrekken die vervolgens het loodje leggen in het vlammetje. En voor Kerstmis bracht het bedrijf luxe geschenken als kant-en-klare kerststukjes op de markt.
Het zijn niet alleen nieuwe produkten waarmee de consument wordt bestookt, ook oude produkten wordt nieuw leven ingeblazen. Het kleine kaarsje voor de kerstboom is terug. „Ze werden vroeger altijd gevaarlijk gevonden. Ik kan me nog herinneren dat bij mij thuis een emmer water naast de boom stond als er brandende kaarsjes in de boom zaten. Tegenwoordig hebben steeds meer mensen een kunstboom, die minder brandgevaarlijk is."

● *Zestig procent van de kaarsen die de fabriek verlaten is klassiek wit, het aandeel van de pastelkleurige kaarsen blijft beperkt.* Foto: KLAUS TUMMERS

Studie naar ondergronds bouwen

Op initiatief van Grondmechanica Delft slaan beleidsmakers en technologen de handen ineen, om meer vaart te zetten achter ondergronds bouwen in Nederland.
Vergelijkende studies zullen worden verricht naar boven- en ondergronds bouwen bij nieuwe projecten. De leidende rol is hierbij toegedicht aan ir J. Slagter van Rijkswaterstaat.
Met name zal het verschil in indirecte kosten als gevolg van bouwactiviteiten in verschillende varianten worden onderzocht. Ook zullen voordelen ten aanzien van geringere overlast tijdens de bouw en schade aan het milieu onderwerp van studie zijn.

Sansevieria van oubollig naar modern

De gedachte is even wennen. De oubollige Sansevieria, die je vrijwel alleen nog maar tegen kwam in Belgische cafes, komt terug. De lange groene bladeren met geel randje duiken tegenwoordig weer op in trendy interieurs.

Het Bloemenbureau Holland prijst de Sansevieria of Vrouwentong nu ook nog als 'luchtzuiveraar'. „Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat planten een zeer belangrijke bijdrage kunnen leveren in het terugdringen van lucht- en waterverontreiniging zowel binnen als buiten. Stoffen als nicotine, benzeen en carbon dioxide worden door groene planten 'opgegeten'. Juist de Sansevieria blijkt een van de betere planten te zijn als het om luchtzuivering gaat."

Of het de trendsetters die hun interieur met deze aparte plant verfraaien om de zuivere lucht is begonnen, is maar de vraag. Overigens zijn er naast de bekend sprietachtige soort ook kortbladige Sansevieria's. Er bestaan meerdere soorten in groene, geelbonte en witbonte variëteiten. Met namde de groenbladige soorten hebben niet veel licht nodig.

'Actief opstellen voor passende huisvesting'

Heerma wil onderzoek woonwensen ouderen

Gemeenten, woningbouwverenigingen, zorginstellingen, lokale verhuurders en makelaars moeten zich samen met lokale ouderenorganisaties actief opstellen om tot adequate huisvesting van ouderen te komen. Ook de mogelijkheden om ouderen desgewenst zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen, dienen daarbij goed bekeken te worden.

Dat schrijft staatssecretaris Heerma (Volkshuisvesting), mede namens minister D'Ancona (WVC), in een brief aan de gemeenten. Heerma wil onder meer onderzoek naar de leefsituatie en woonwensen van ouderen, naar de geschiktheid van de bestaande woningvoorraad voor de huisvesting van ouderen en naar lokaties binnen gemeente of regio die voor ouderen geschikt zijn.
Tussen nu en het jaar 2020 zal het aantal 55-plussers toenemen van 3,3 naar 5,4 miljoen mensen. Het aantal personen ouder dan 75 jaar stijgt van 0,8 tot 1,2 miljoen. Vooral de groep alleenstaande oudere vrouwen neemt toe. Na 2035 zal de vergrijzing naar verwachting stabiliseren.

Ouderen wensen in het algemeen niet al te grote, goed toegankelijke gelijkvloerse woningen. De huizen moeten niet al te veel onderhoud vergen en liggen in een omgeving waar voorzieningen als winkels, postkantoor en openbaar vervoer makkelijk bereikbaar zijn. Ouderen tussen 55 en 64 jaar tonen ook belangstelling voor koopwoningen.

Vooral voor mensen boven de 75 is een goede afstemming nodig tussen de huisvesting en de dienst- en zorgverlening. Daarbij blijken zich momenteel nog de nodige knelpunten voor te doen. Meer en beter gestructureerde samenwerking tussen de diverse lokale partijen en de ouderen zelf kan hierin verbetering brengen, aldus staatssecretaris Heerma.

Staal weer 'in' naast hout, kunststof en natuursteen

Efficiënt werken op mooi keukenblad

Een keuken kiezen is meer dan alleen het uitzoeken van kleur en materiaal van de kasten. Hoewel dat voor de meeste keukenkopers wel het begin is. Maar je koopt een keuken niet alleen op het mooie uiterlijk, doch tevens om er dag in dag uit (efficiënt) aan te werken. Toch kunnen ook al die praktische facetten wel degelijk een prachtig effect hebben. Neem alleen maar eens de talloze mogelijkheden op het gebied van werkbladen.

Het meest toegepast is nog steeds het kunststof blad, op een drager van spaanplaat of multiplex, verkrijgbaar in een keur aan kleuren en dessins. Tegelbladen worden vaak gekozen in een eiken of rustieke keuken. Bladen van massieve kunststof, acrylaten of polyesters, hebben een heel eigen karakter, zoals het enigszins op marmer lijkende corian, dat in allerlei fraaie dessins verkrijgbaar is. Ook is er nog met glasvezel versterkte kunststof, een bikkelhard materiaal, gemakkelijk in onderhoud en en in diverse kleuren leverbaar.

Staal

Roestvaststaal is weer helemaal in, sinds het uiterlijk van de professionele keuken een trend is. Dit materiaal is er in verschillende uitvoeringen: glad, in een wafelmotief of fijn geëtst. Het kan erg veel verdragen. Dat kunnen de hierboven genoemde materialen trouwens eveneens, maar voor alle werkbladmaterialen geldt: ook al schrikken ze niet van een hete pan, zo van het vuur kun je er beter niets langdurig op laten staan.
Veel furore maken momenteel ook massief hout en graniet. Graniet straalt luxe uit en deze natuursteen is dan ook vrij prijzig. Wie de voorkeur geeft aan een 'warm' materiaal zal misschien voor hout kiezen. Er is de laatste tijd een toenemende vraag naar massief houten werkbladen. Massief hout, vooral in geolie-de uitvoering, is een prachtig materiaal voor bladen, hoewel het evenens aan de prijzige kant is.

Wie de warmte van hout wil, maar zich niet de luxe kan permitteren het hele werkblad in dit materiaal te laten uitvoeren, kan uiteraard kiezen voor een hakblok van massief hout. Tegenwoordig worden die hakblokken en snijplaten vaak in het werkblad geïntegreerd, verschuifbaar of vast gemonteerd.

Beuken

U kunt ook tussen twee (goedkopere) werkblad-delen een houten werkvlak laten monteren. Dat kan in een hoek van een L-vormig blad of gewoon tussen twee recht doorlopende delen. Een nieuwe ontwikkeling is de massief beuken tussenbouw-unit, 60 mm dik. Deze steekt ongeveer 2 cm boven de rest van het blad uit, waardoor je voor het snijden, hakken en andere voorbereidende werkzaamheden een prettig verhoogd werkblad hebt.

Het combineren van verschillende materialen maakt het mogelijk een werkblad uiterst creatief en doelmatig te ontwerpen. Ook door een heel ander materiaal voor spoelbak of spoelunit te kiezen kan een speelse en praktische werkoplossing verkregen worden. Soms kunnen spoelbakken in hetzelfde materiaal gekozen worden als het blad, en vaak worden die bakken dan zó geïntegreerd dat een volkomen eenheid ontstaat. Dat geldt o.a. voor roestvaststaal, corian en andere massieve of met glasvezel versterkte kunststoffen. Bij kunststof op een drager van spaanplaat of multiplex spreekt het al min of meer voor zichzelf dat hierbij voor het spoelcentrum naar een ander materiaal moet worden uitgeweken.

Roestvaststaal, dat het al een tijd lang moest afleggen tegen diverse kunststoffen en email-uitvoeringen, past nu weer helemaal in het keukenplaatje. Het kiezen van een werkblad compleet met spoelunit en accessoires zoals afdruiprek, snijplank, uitgietbakje en nog veel meer, is een zaak van plussen en minnen. Van kijken naar: wat is prachtig en is dat ook praktisch? En wat gaat me dat kosten?

Doordat het werkblad werkelijk een thema is met talloze mogelijkheden en creatieve variaties, is het wel aan te raden naar een keukenspecialist te gaan die van wanten weet. Die u kan bijvoorbeeld vertellen waarom een kookplaat uit ergonomische overwegingen eigenlijk lager moet zijn dan het werkvlak.
De fabrikanten van bladen en hun toeleveranciers hebben onlangs de handen ineengeslagen en het Platform Keukenwerkbladen opgericht. Het doel is niet alleen onderlinge uitwisseling van kennis, men wil op den duur komen tot uniformering van garantievoorwaarden en onderhoudsvoorschriften.

Voorlichting over deze materie staat in de infokrant 'Alles over uw ideale keukenwerkblad', verkrijgbaar bij keukenzaken en de Adviesdienst Platform Keukenwerkbladen, postbus 155, 4600 AD Bergen op Zoom.

● *Moderne keukens worden meestal uitgevoerd met een kunststof werkblad.* Foto: CHRISTA HALBESMA

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN? VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16
Heerlen
Tel.: 045-711617

Limburgs Dagblad **woonpiccolo's**

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

WONINGRUIL. Ruim woonhuis, 3 slpkmrs. en garage Roermond huur ƒ 570,- p.m. tegen ruim 1-pers. app. in C-Sittard. 04750-24469.

Jong stel zkt. te KERKRADE of omg. beneden- of bovenwoning. Tel. 04459-1791

Te h. gevr. met spoed in MAASTRICHT-Centrum 3 of 4 kamer appartement of woning. Tel. tussen 17.00 en 18.00 uur 04750-32082 of 030-870790.

Te huur gevraagd GARAGE of kleine loods. Tel. 045-227395.

Vrouw 25 jr. werkend zoekt ETAGE met gebr. v. keuk., etc. omgeving Brunssum. Tel. 073-211654.

WOONRUIMTE/kamer(s)/appartement te h. gevr. door heer. Br.o.nr. B-0067, LD, Postb.2610, 6401 DC Hrl.

Te h. gevr. z.s.m. woonhuis VAALS of omg. Aken. Tel. 04750-20846.

Jong paar zkt in Kerkrade, Eygelshoven, Landgraaf, Nieuwenhagen of Schaesberg, HUIS of woning te huur. Tel. Duitsland 0949/24064108.

Te h. appartement te HOENSBROEK, m.i.v. 1 jan.'92. Tel. 045-210020

Te huur HEERLEN, eengezinswoning met 3 slaapk., c.v., in wijk Schaesbergerveld. Huur ƒ 725,- p.mnd., per 1-1-'92. Br.o.nr. B-0035 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Gemeub. APPERTEMENTEN te huur, gestoff./gemeub. met 1 slpkmr. aparte w.c. met badk. incl. gas/water/licht ƒ 750,- p. mnd. 045-241592/244240.

NUTH. Bedrijfsruimte (ca. 750 m2) en/of kantoorruimte (ca. 245 m2). Gunstige ligging en huurprijs! Huurprijs op aanvraag. Mak.kantoor Janssen 046-335840.

Te huur te ROERMOND, zelfst. woonruimte, woonk. keuk. 2 slpkmrs. douche, toilet, kelder, achtert. parterre, direct te aanv. Huur ƒ 650,- p.mnd. Br.o.nr. B-0062, L.D. Postbus 2610, 6401 DP Heerlen.

Te h. BENEDENWONING met slpk. woonk. keuk. douche, wc. en kelder, bergr. 045-257090. Lfst. na 17 uur.

App. te h. centr. MAASMECHELEN, 2 slpks., berg., terr., gar., geinst. keuken, nieuwb . Tel. 09-32-11772436 of 11767624.

OIRSBEEK. Te huur 1-pers. luxe appartement, huur ƒ 800,- per mnd. all-in. Tel. 04492-3164.

* * * Huizenkopers opgelet ! * * *

Voor een veilige aankoop, een snelle taxatie en de beste hypotheek: Uw ideale partner en adviseur!

VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
NVM

Van de Pas. de makelaar van de koper!

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Wij zoeken dringend

voor onze klanten, huizen in Kerkrade, Landgraaf, Simpelveld, Bocholtz en Vaals!
Bij alle klanten voor wie wij tot nu toe succesvol bezig waren bedanken wij ons bij deze nogmaals van harte.

Immobilien Van Lier/ Radermacher GmbH

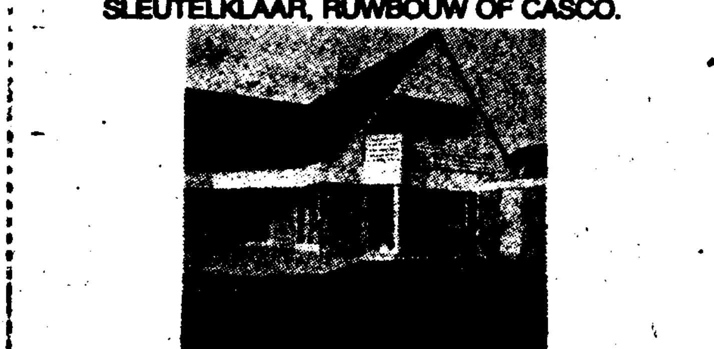
Tel. 0949-24073017 van 9.00-13.00 uur.

Hypotheken net even beter!!

VAN OPPEN BV, Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543.

fortwoningen: een klasse apart

Je eigen huis in houtskeletbouw; flexibel bouwen in: SLEUTELKLAAR, RUWBOUW OF CASCO.

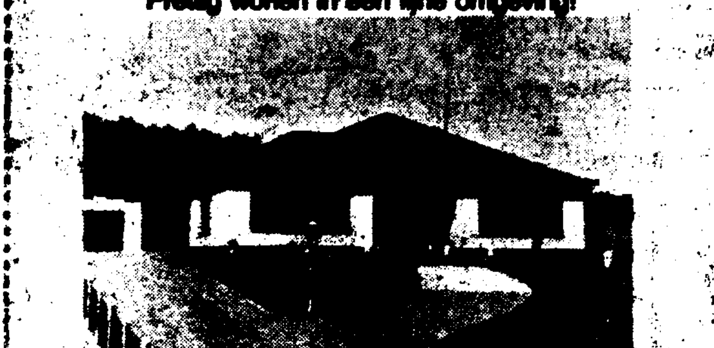
VOOR MEER INFORMATIE:

Bouwkundig Adviesburo Prevoo

Boschweg 1, Bunde. Postbus 35, 6240 AA Bunde. Tel. 043-646563.

Bree-Opitter (Belg. Limb.)

TE KOOP:
Modern en ruim landhuis met garage en alle comfort, rustig gelegen nabij een prachtig natuurgebied (Itterdal). Prettig wonen in een fijne omgeving!

INLICHTINGEN: na 19.00 uur. 0932-1146.3623

Zalig Kerstfeest

en

Gelukkig en gezond 1992

wenst U, tevens met een dank voor het genoten vertrouwen en voor de goede bemiddeling.

Immobilien Partner van Lier-Radermacher GmbH

Tel. 09-4924073017.

Hoensbroek, Opbraakstraat 26.

Modern halfvrijst. split-level woonhuis met carport en fraai aangelegde tuin. Ind. hal, toilet, eetkamer/keuken met nieuwe inrichting, woonkamer, studeer/hobbykamer, 3 slpkmrs en badkamer. Het gehele pand is geïsoleerd en verkeerd in een prima staat van onderhoud.
Vraagprijs ƒ 165.000,- k.k.
Inl. van OOST assurantiën V.O.F., Juliana Bernhardlaan 8, Hoensbroek. Tel. 045-224241 b.g.g. 045-218062.

Doenrade

Aan binnenplaats grenzende garage (130 m2) met te renoveren bovenwoning, achterom te bereiken tuin. Ind. bovenwoning: portaal, keuken, woonkmr., 2 slpks., badkmr., zolder. Prijs ƒ 89.000,- k.k.

Heerlen

Ruim halfvrijst. woonhuis met grote tuin (505 m2). Ind.: b.g. ruime hal, grote woonkamer, eet/keuken, bijkeuken, badkmr., toilet. Kelder. Verd.: 3 ruime slpks., vaste trap zolder alwaar 2 slpks., c.v., Prijs ƒ 112.000,- k.k.

Schinveld

Goed gerenoveerde sfeervolle halfvrijst. woning met behoorlijke tuin. Ind.: hal, kelder, woonkmr., keuken, bijkeuken, toilet, badkmr. Verd.: 2 slpks., vaste trap zolder alwaar 2 slpks., c.v. Prijs ƒ 130.000,- k.k.

Maaseik (B)

Goed gelegen bungalow met garage en rondom tuin (582 m2). Ind. b.g.: hal, toilet, ruime woonkmr., geïnstal. keuken, 2 slpks waarvan 1 met bad, zolder met mog. div. kamers, volledig onderkelderd, c.v. Pr. ƒ 200.000,- k.k.

Brunssum

Ruim zakenpand (voormalig café met via aparte opgang te bereiken bovenwoning) met tuin. Ind. b.g.: 110 m2 bedr.ruimte, toiletten, kelder. Bovenwoning best. uit: woonkmr. geïnstal. keuken, badkmr., 3 slpks, c.v., goed onderhouden! Prijs ƒ 210.000,- k.k.

Livac B.V.

Akerstraat Nrd. 11, Brunssum. Tel. 045-220550.

Bingelrade
Monumentale Carré-boerderij

Geerstraat 2/hoek Dorpstraat: Geheel gerestaureerde Limburgse carré-boerderij (beschermd monument) met rustieke binnenplaats, schuur en stallen, mooie tuin (opp. 2.400 m2). Ind. o.a. mooie hal, woonkmr. met plav. vloer en open haard, gewelfde kelder, mooie woonkeuken met authentieke inrichting, waskeuken, 2 slpks, 2 badkmrs. grote zolder, c.v. Prijs ƒ 430.0000,- k.k.

Paul Crombag Onroerend Goed

Limbricht. Tel. 046-580087

Hoensbroek

Vraagprijs totaal ƒ 150.000,- k.k.
Woonhuis ƒ 105.000,- k.k.
Loods ƒ 45.000,- k.k.
Woonhuis met loods en verdere aanhorigheden.

Indeling

Sout.: pr. keld. Beg. gr.: hal, gesch. winkelr., toilet, loods, achteringang; 1e Verd.: woonkmr., keuken, studeerr., toilet fraai dakterras. 2e Verd.: overloop, bet. toilet, 3 slpks, compl. badkamer. ALGEMEEN: representatief karakteristiek woonhuis. Een object met legio mogelijkheden. Onderhoudstoestand GOED. Huuropbrengsten mogelijk.
KAN GESCHEIDEN WORDEN AANGEKOCHT.
Voor bezichtiging en/of meer informatie:

Steens/De La Haye/Wald/Dogge:

Tel. 045 - 223434

Uw huis verkopen met behulp van de **echte makelaar**
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Te koop
Gevraagd Bouwgrond
en/of sloppanden
Vlotte afwikkeling mogelijk
Tel. 045-220550.

Vaesrade

te k. gunstig gel. vrijstaand woonhuis met tuin, c.v., garage, kelder en zolder, bwj. '65. Inl. 046-750789.

Te k. gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobilien, tel. 045-414015

Te k. WOONHUIS in Munstergeleen. Tel. 04404-2484 na 19 uur.

Te k. te Brunssum TUSSENWONING, rustig gelegen, kelder, woonkamer keuken, 4-slpk., garage en grote tuin; vr.pr. ƒ 115.000,- Tel. 046-610057.

Te koop gevraagd in het gebied gelegen tussen Noord-Maastricht/Valkenburg/Born een WONING o.a. 4 slpkms en kelder, in de prijsklasse tot ca. ƒ 200.000,-. Tel. 04492-1630.

SCHINVELD, Bouwbergstr. 28, goed onderh. vooroorlogs huis op va. 769m2. grond, ƒ 140.000,- k.k. Wijman & Partners 045-728671

SCHINVELD, Bouwberg 118, eengezinswoning in prima staat met 2 slpkmrs. achtertuin met auto bereikbaar, ƒ 98.000,- k.k. Bij 100% financ. ca. ƒ 650,- p. mnd. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

VAESRADE, Rozenstr. 56, mooi gelegen vrijstaand modern landhuis op perceel van ca. 800m2. Zeer luxueuze afwerking, ƒ 287.000,- k.k. Wyman & Partners. Tel. 045-728671.

HOENSBROEK, Bergstr. 15 hoekhuis met garage, 3 slpkmrs. badk. met ligbad-douche-2e toilet. Huis is voorzien van hardhouten kozijnen met dubb. glas, ƒ 115.000,- k.k. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

SCHAESBERG, Goed gel. halfvrijst. zogenaamde (mijnwerkerswoning). vr.pr. ƒ 75.000,- k.k. Aanv. 1-2-'92. Tel. 045-711500.

Te k. LANAKEN-Smeermaas (B) op 5 min. van M'richt. Vrijst. appartementenblok, 8 app. in opbouw, 1-2 slpks., reeds 4 app. verkocht. Woonkl. mei '92. te bezicht. tel.afspr. 0932-11465882 of 0932-11611622 na 18.30 u.

Te k. vrijst. WOONHUIS in Munstergeleen op ruim perceel. Tel. 04404-2484, na 19 uur.

BRUNSSUM represent. Semi-Bungalow wit, Merkelbeekerstr. 57 royale living 100m2 (woonk. en half open keuken) 1 privékantoor, 20 m2 en 1 wacht-, muziek-of hobbykamer 12m2, 3 slpkrs en geh. vrije bovenverd. 65 m2, 2 voll. inger. badk., garage 50m2, ruime oprit, afz. pl. v. carav./boot/ paardentrailer, opp. 1050m2 bwj '75, ƒ 439.000,- k.k., aanv. i.o. Tel. 045-253608/255554

15 jaar vaste rente! 8,9% of 9,1% Bel. 045-712255. Na kant.uren Dhr. J. Wetsels 045-440731. STIENSTRA Hypotheek Service.

OBBICHT, Past. Meullenersplein 1, te koop vrijst. woonhuis. 04498-54358.

Te koop halfvrijst. woonhuis, direct te aanvaarden, vr.pr. ƒ 127.500,- k.k. Nagelbeek 22, SCHINNEN. Tel. 045-253144 / 045-241117.

HOENSBROEK, Lichtenbergstr. 38 halfvrijst. woonhuis met garage en berging. Ind.; hal, toilet, keuken, woonk., 3 slpks., douche, kelder, zolder. Vraagprijs ƒ 129.000,-k.k. Inl. van Oost Assurantiën V.O.F. Juliana Bernhardlaan 8, 6432 GW Hoensbroek. Tel. 045-224241 b.g.g. 045-218062.

HEERLEN/Zomerstraat 2 (nabij centrum). Ruim halfvrijst. herenhuis met zijgang, kantoorruimtes, 4 slpkrs, zolder, kelder, c.v. Pand biedt veel ruimte en veel mogelijkheden, ƒ 159.000,- k.k. Tel. 046-742550 Jos Storms O.G. Geleen.

Gemmenich, Beneheide, gelegen bij het mooie Drielandenpunt, bouwen wij solide prachtige bungalows. Kijkdagen zat. en zond. van 14.00-16.00 uur. Aannemer HENS, tel. 09-3287659512.

Exclusieve VILLA Spaanse stijl te koop te Hasselt, Limburg, ƒ 1.000.000,-. Tel. 09-3211361754 Mevr. Kerkhofs

Mooi vrijst. woonh., uitst. onderh. en afgewerkt, rustig geleg. aan de rand v. HEERLEN-Landgraaf, bwj. '78. Ind.: hal, woonk. met openhaard 32 m2, luxe witte keuk. met compl. install., 3 slaapk. met parketvloer, waarv. 1 met vaste wastafel, bet. badk. met ligbad, douche en 2e toil., grote besl. zolder, garage met berging. huis geh. voorz. van rolluiken, deels electr. Hete lucht verw., tuin, terras ged. overdekt. Vr.pr. ƒ 199.000,- k.k. Inl. 045-724541. Zat. na 12 uur, zond. 10-16 uur. Ma t/m vrij van 9 tot 16 uur.

HEERLEN. In centrum gelegen kantoor- of winkelpand (230 m2) geen horeca! en bovengelegen kamers. Vraagprijs ƒ 350.000,-k.k. Mak.kantoor Janssen 046-335840

KLIMMEN. Schoolstr. 28, 1960, circa 1700 m2. Vrijstaande bungalow op groot perc. plm. 1700 m2, living met parketvl., keuken, 4 slaapk., badkamer, soust. met garage, 2 hobbykeld., terrastuin met tuinhuis. Pr. ƒ 350.000,- k.k. Tel. 046-378648.

MUNSTERGELEEN, Burg. Dohnerstr. Ruime halfvrijst. woning met garage, terras, kelder, woonk. 12 mtr., aparte keuken incl. app., 3 slaapk., badk. ligbad en 2e toilet bidet, optimale privacy. Koopr. ƒ 179.000,- k.k. 046-525318.

SCHINVELD. Bedrijfspand met bovenwon. met eigen ingang. Centraal gelegen, grote etalage-pui; evt. ook horeca. Vraagpr. ƒ 198.000,-k.k. Mak.kantoor Janssen. Tel. 046-335840.

SPAUBEEK, Const. Hugostr.12. Bungalow, degelijke bouw, goed geïsoleerd, tuin, ruime garage, living 51 m2 met schuifpui n. patio, woonkeuken, 2 event. 3 slpks, mooie badk. Vraagpr. ƒ 365.000 k.k. 046-378646.

HOENSBROEK, Oranjeboomstr. 2 (Passart-Zuid) halfvrijst. hoekpand met garage, tuin, 3 slpkmrs. zolder, kelder, serre. Keurig pand op leuke ligging, ƒ 123.000,- k.k. Tel. 046-742550 Jos Storms O.G. Geleen.

Te koop luxe APPARTEMENT 2 en 3 slpks, terras, ingeb. keuken, badkamer, wandmeubel, grote living tot opp. 120 m2. Gelegen Rijksweg Rekem. Maasl. Bouwpr. 0932-11716383.

Te huur in NUTH kantoorruimte, 2 kamers afm. 4.00x 5.00, met toilet en keuken. Te bevr. Installatiebedrijf Reneman, De Keumen 86, Hoensbroek. 045-232136.

Te huur voll. ingericht pand t.g.v. plm. 200 m2. Te gebruiken voor horeca, winkel en/of kantoor. Dit pand is gelegen i.h. centr. v. Heerlen op A1 lokatie, gelijkvl., veld. parkeergelegenh. aanw. Zeer lage HUURPRIJS en de inventaris en voorzieningen zijn voor een zeer lage prijs over te nemen. Schrijf voor inlichtingen of bel tijdens kantooruren: Van Melik Food Groep t.a.v. dhr. van Kooten, Postbus 5224, 6401 GE Heerlen. Tel. 045-229322.

GRAAFMACHINES huur of koop je bij Brouwers/BBIS! Maastricht 043-684444, Heerlen 045-411930, Wijlre 04450-2220.

Nieuw 1e k. BALKHOUT, 63x160 ƒ 6,61 p.m. 75x175 ƒ 8,60 p.m. 75x200 ƒ 9.83 p.m. incl. BTW. Impreg b.v., In de Cramer 18, Heerlen. Tel. 045-717733.

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Gevraagd kleine en grote partijen NAAMSE-STEEN, tegels en stoepranden van 1 m2 tot 30 m2. Tel. 043-215905, na 18.00 uur.

Te k. ZETBANK 3 in 1 m. toebeh. en draadsnijmachine tot 2" m toebeh. Alles in 1 koop. Tel. 04492-1518.

Te k. wit, aluminium, PANTSER br.xh. 2.70x2.15 m., ƒ 400,-. Tel. 045-228422

Te k. KANTOORUNIT met WC en keukenblok op kontainerbalken. Div. zeekontainers ook evt. met kontainerbalken; Schaarhoogwer 8 mtr.; Platenwals; Kolomboormach. Mc2 tot Mc5; draaibanken; Kantbank 80 ton Agregaat 28 KVA; div. lasapp. alu. deuren 3.5 x 3.5 mtr. Partij Stapelsteiger; Bouwlift; JCB Laad-graaf comb. Minigraver Trilwals. Handelsond. J. Smeets, Dries 27, Neer. 04759-1373

Te k. traktoren MF 133 en Deutz D40 met Frontlader Kormick 524 John Dheere 2020, David-Brown 40 PK, Agria Frees met veegbezem hydr. kraantje ATLAS z.g.a. nw. Veegbezem voor traktor of heftruck, grote en kleine motorjapanner, 10 st. div. trilplaten, trilwals JCB, Laad-graafcomb., minigraver, zware 2-wielige wagen met rolbodem. Handelsond. J. Smeets, Dries 27, Neer. Tel. 04759-1373.

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Uw huis op dit formaat in de krant kost meestal minder dan een maand hypotheekrente en verkoopt sneller, want:

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.

VERKOCHT

TIK TAK

LOOPLAWAAI

Doe er iets aan! De Nederlandse Stichting Geluidhinder helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van lawaai in en om huis. NSG, Postbus 381, 2600 AJ Delft. NSG

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten.

TOPDESIGNKOLLEKTIES IN ÉÉN GIGANTISCH DESIGNCENTRUM AAN DE WOONBOULEVARD HEERLEN!

B&B Italia - deSede - Montis - Leolux - Cassina - Moroso - Behr - Molteni - Rolf Benz Forum - Arflex - Artifort - Gelderland - Cappelini - Tonon - Pastoe - Arco - Metaform - Hennie de Jong - Kartell - Rosenthal - Durlet - Interstar - Ligne Roset - JAB - Sahco Hesslein - Ghyczy - Ploeg - van Besouw - Flos - Artemide - Arteluce - Saporiti - Young - Tecno - Möller Design - Gallina - Banz Bord - Danskina - Frighetto - Jori.

De Sede DS 17

Designmeubelen worden doorgaans aangeboden in interieurboetieks van bescheiden formaat. Design House doorbreekt deze traditie en brengt de kollekties topmerken kompleet bij elkaar in één gigantisch designcentrum.

Aan de Meubelboulevard in Heerlen vindt u het absolute neusje van de zalm op designgebied. Het gevoel dat daarbij hoort... dat zult u toch persoonlijk moeten komen ervaren. Tot gauw!

Design HOUSE

Morgen, zondag 22 december geopend van 10.00 - 17.00 uur

In de Cramer 188 - Woonboulevard Heerlen. Telefoon 045 - 754200.
Openingstijden: Maandag 13.00 - 18.00 uur. Di. t/m vr. 9.00 - 18.00 uur. Za. 9.30 - 17.00 uur. Donderdag koopavond.

Wintertuin maakt furore

Wie van een tuin houdt wil daar misschien wel eens graag in werken maar daarna ook in kunnen zitten om van het resultaat te genieten. Dat valt in ons lage land aan de zee echt niet mee. Je kunt maar zo weinig buiten zitten.

Vooral in het voorjaar, als we naar de zon snakken, is het vaak te guur als er geen goed beschut plekje is. De serre, orangerie, wintertuin, of hoe je het ook maar wilt noemen, maakt daarom de laatste jaren furore, en past ook in de trend van het 'wonen in de tuin'.

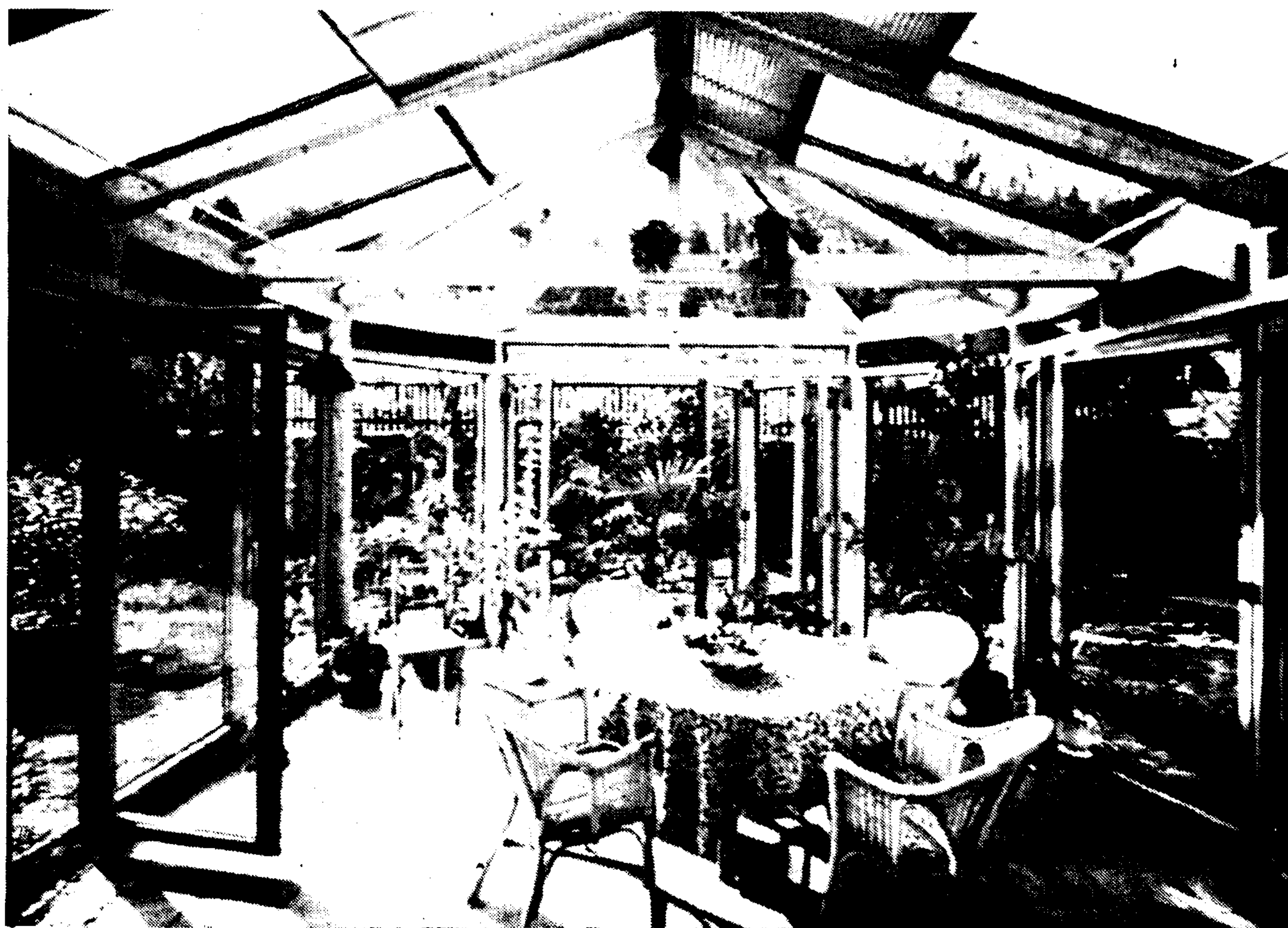
De steeds luxueuzere terrasstoelen kunnen meer en meer als woonmeubelen beschouwd worden, want we willen ook ook op het terras en in de tuin net zo comfortabel zitten als in de woonkamer. De gemakkelijke stoel staat er wel, maar het klimaat hebben we niet in de hand.

Door tussen kamer en tuin een soort van kamertuin (ook wel tuinkamer geheten) in te richten, kun je het hele jaar door veel langer en vaker van de tuin genieten. Via de glazen pui heb je, in een aangenaam verwarmd vertrek, onbelemmerd uitzicht op de tuin.

Zelfbouw

Op het gebied van serres is er tegenwoordig van alles verkrijgbaar. Tussen de eenvoudige aanleunkas, die tegen de buitenmuur geplaatst wordt, en de veelhoekige serre met schuifdakelementen ligt een wereld aan mogelijkheden voor wie de leefruimte wil uitbreiden. Er zijn ook uitgekiende zelfbouwsystemen. Bovendien zijn er allerlei ventilatiesystemen om bij warm weer een frisse wind door het glazen huis te laten waaien.
Er is ook speciale zonwering, bijvoorbeeld plissés, die probleemloos tegen het glazen dak aangebracht kan worden en desgewenst in één baan kan doorlopen tot op de vloer.

Wie er in het magere voorjaarszonnetje anno 1992 al meteen warm bij wil zitten doet er goed aan zich nú al te oriënteren op het gebied van glazen en kunststof bouwmogelijkheden. In de grote tuincentra zijn meestal wel collecties van aanleunkassen en serres te vinden.

● *Een luxueuze serre met schuifdakelementen.*

Fabrikant belooft bezuiniging van 85 procent

Eenvoudig apparaat voor waterbesparing

Water uit de kraan lijkt de gewoonste zaak van de wereld en niemand realiseert zich eigenlijk wat het met veel technische inventiviteit geproduceerde leidingwater kost. Het gemiddeld verbruik ligt rond de 50.000 à 60.000 liter per persoon per jaar, en dat is een flinke slok. Ook in geld, zo rond de 180 gulden per 100 'kuub'. Een groot deel van dit kostbare produkt gaat verloren. Zuiniger, of liever: bewuster omgaan met water spaart niet alleen de portemonnee van de consument, maar heeft ook een gunstige invloed op het beheer van natuur en milieu.

Er zijn in de afgelopen jaren al vele methoden bedacht om verspilling van water tegen te gaan. Een onlangs in Nederland geïntroduceerd apparaatje (de Gorodal 2000) levert daartoe een waardevolle bijdrage.
Het is een apparaatje dat op de kraanuitloop geplaatst wordt. Hij is voorzien van een 'voelerpen'. Wanneer die in verticale stand staat sluit hij de toevoer van water (ook als de kraan geopend is) helemaal af. Wil je een glas, pan of afwasbak vullen, of de tandenborstel gebruiken, dan duw je die voelerpen opzij en het water gaat stromen.

De fabrikant betoogt dat dit systeem tot 85 procent waterbesparing kan opleveren. In de Verenigde Staten is het apparaat onder de naam Tap-It al lang bekend en het Amerikaanse tijdschrift Good Housekeeping heeft de werking getest. De bevindingen komen overeen met wat de fabrikant zegt. Waarbij uiteraard moet worden aangetekend dat de besparing, variërend van 44 tot zelfs 90 procent, alleen geldt voor het tappunt waarop de Gorodal is aangebracht.

De meest intensief gebruikte tappunten zijn de keukenkraan en die van de wastafel in bad- of slaapkamer. Met de kraanknop open laat de uitloop geen water door zo lang de voelerpen verticaal hangt. Bij aanraking, met de hand, een glas of fluitketel, komt de waterstroom onmiddellijk op gang en de toevoer sluit meteen weer af zodra hand of voorwerp onder de kraan weggehaald wordt. Bij gebruik van warm water levert dit systeem bovendien ook nog besparing op energie.

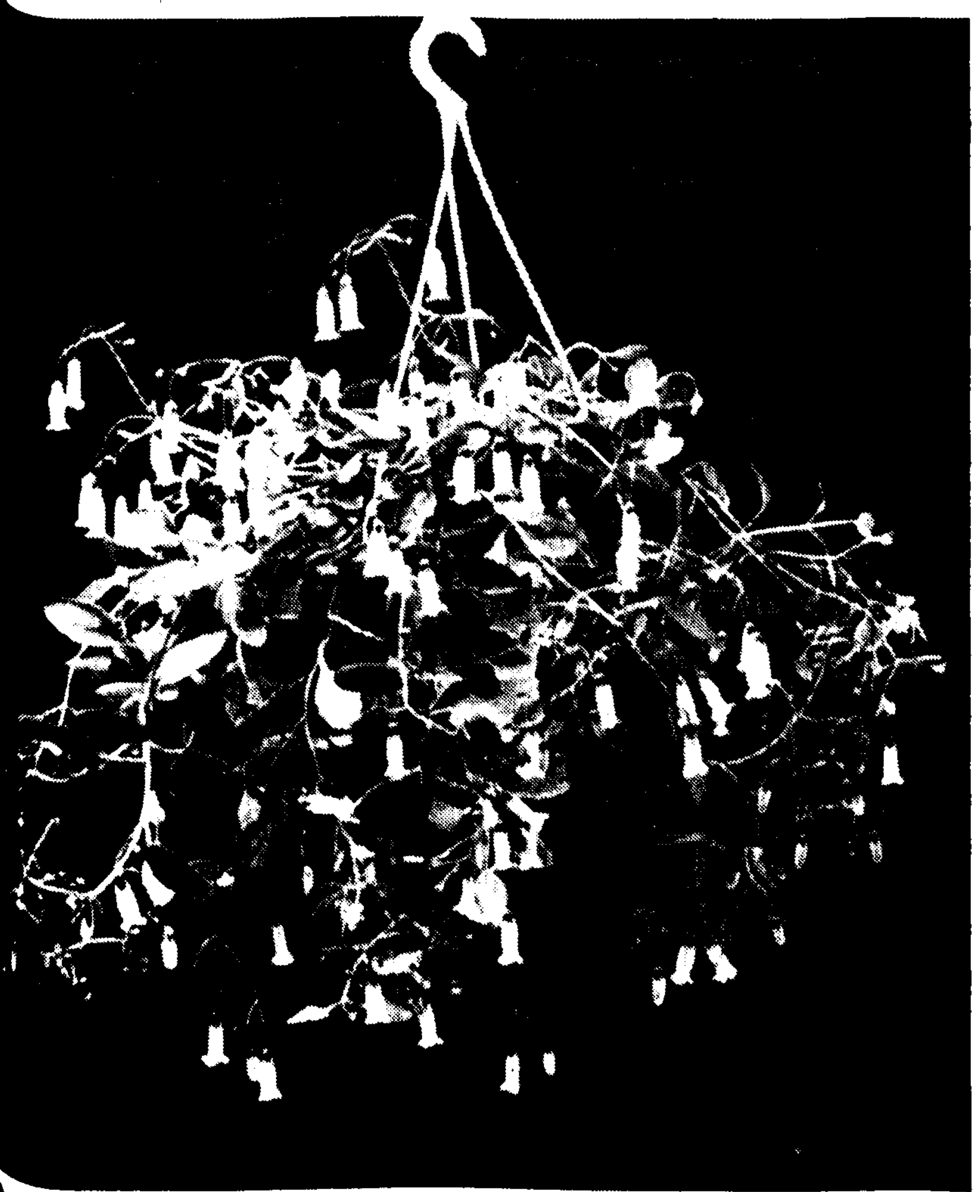
Lekvrij

De Gorodal is heel eenvoudig te monteren: bestaande mousseur (straakbreker) van de kraan verwijderen, het apparaatje plaatsen en goed vast draaien. Het is geschikt voor kranen met zowel in- als uitwendige schroefdraad. Weliswaar is het niet de uitgesproken bedoeling om een van het apparaat voorziene kraan permanent in open stand te houden, maar kwaad kan dat niet. Indien goed gemonteerd maakt de Gorodal zelfs de kraan absoluut lekvrij, en dat kan op zich ook al een besparing van enkele duizenden liters water per jaar (per tappunt) opleveren. De aanschafprijs, f. 29,50, is snel terugverdiend. Het is overigens wel een kwestie van 'even wennen' aan het gebruik.

De importeur heeft nog andere waterbesparende produkten in het assortiment, zoals een douchestopper en een wc-waterbespaarder. Ook bij deze waterverslinders kan verspilling fors teruggedrongen worden.
Voor meer informatie: Artisan Almelo, 05490-10881.

● *Gorodal 2000, de automatische 'waterstopper'. Bij aanraking, met de hand, een glas of fluitketel, komt de waterstroom onmiddellijk op gang en de toevoer sluit meteen weer af zodra hand of voorwerp onder de kraan weggehaald wordt.*

● *Tessa, een rijk bloeiende Kalanchoë-hangplant.*

Kalanchoë als hangplant

Iedereen kent de onverwoestbare Kalanchoë als kamerplant. Je zet hem op een lichte plek, je geeft hem matig water en als hij uitgebloeid is gooi je hem weg. De rassen die tot de zogeheten Blossfeldiana-groep behoren staan op de tweede plaats in de top-tien van de kamerplanten.
Vroeger waren er alleen rode rassen, met tamelijk kleine bloemen. De kwekers zijn er echter in geslaagd planten met grotere bloemen te kweken en in veel meer kleuren: gele, oranje, lila, zelfs witte en creme-witte zijn erbij gekomen.

Er verschijnen ook steeds nieuwe rassen. Er zijn nu zo'n 200 verschillende soorten die onderling gekruist kunnen worden. Daarmee houden veredelaars in ons land, maar ook in de Verenigde Staten, Duitsland en Denemarken zich bezig. Soms ontstaat er dan een cultuurvariëteit die niet meer zo op de bekende Kalanchoë lijkt. 'Tessa' is er zo een. In plaats van de vlezige, ei-ronde blaadjes en de rechtop staande blaadjes van K. blossfeldiana, tooit Tessa zich met bloemen die aan lange stelen neerhangen en met blaadjes die sterk op Hoyablad lijken.

Tessa is voortgekomen uit een kruising van K. manginii, afkomstig van Madagascar en K. gracilipes. 'Moeder' manginii is een soort die eveneens lange bloemstengels produceert, maar die buigen niet zo ver door als die van 'dochter' Tessa, met veel hangende, rozerode bloemen. Aanvankelijk groeien ze wel omhoog, maar al gauw gaan de takken hangen, zoals het een hangplant nu eenmaal betaamt.
Binnenkort verschijnen ze weer in de bloemenwinkels. Prachtige planten die niet graag in de felle zon staan, ondanks hun succulente herkomst. Hangend voor een raam op het oosten of westen voelen ze zich lekker. Geef niet te veel water en doe daar, zo lang de bloei duurt, eens per twee weken wat kamerplantenmest bij.
We kennen de Kalanchoë's nog niet zo heel lang. Pas in 1928 bracht de Duitse zaadhandelaar en succulentenkenner H. Blossfeld planten die hij van Madagascar meegenomen had in cultuur. De kleurrijke nieuwe rassen dateren uit de jaren zestig. Wie 'groene vingers' heeft kan proberen Tessa na de bloei over te houden.

EEN BETER MILIEU BEGINT BIJ JEZELF

DOE MEE SCHRIJF MEE BEZUINIG MEE

Stooktabel week:
van zondag: 8 december t/m zaterdag: 14 december 1991

Bij een normaal jaarverbruik in m^3 van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 13 oktober 1991 (meterkaart kolom 5)
800	35	ƒ 19,95	220
900	39	ƒ 22,23	248
1000	44	ƒ 25,08	275
1100	48	ƒ 27,36	305
1200	52	ƒ 29,64	331
1300	57	ƒ 32,49	359
1400	61	ƒ 34,77	386
1500	66	ƒ 37,62	415
1600	70	ƒ 39,90	442
1700	74	ƒ 42,18	472
1800	79	ƒ 45,03	501
1900	83	ƒ 47,31	528
2000	88	ƒ 50,16	557
2200	96	ƒ 54,72	612
2400	105	ƒ 59,85	666
2600	114	ƒ 64,98	724
2800	123	ƒ 70,11	779
3000	132	ƒ 75,24	835
3300	145	ƒ 82,65	919
3600	158	ƒ 90,06	1005
3900	171	ƒ 97,47	1086
4200	184	ƒ104,88	1170
4600	202	ƒ115,14	1282
5000	220	ƒ125,40	1399
5500	242	ƒ137,94	1535
6000	264	ƒ150,48	1675
6500	286	ƒ163,02	1815

Tip: Tochtstrips. U stookt niet voor de vogels!!!

Tv-loep biedt beter beeld

Van onze verslaggever

Oudere mensen kunnen de ondertiteling op het televisescherm vaak niet meer zo goed lezen. Ze willen of kunnen niet direct een nieuw tv-toestel kopen. Om de favoriete programma's toch goed te blijven volgen kunnen ze gebruik gaan maken van een soort televisieloep.

De CT-Scope-loep, een produkt van World Supply International in Diemen, kan heel eenvoudig voor het tv-scherm (of computerbeeldscherm) worden aangebracht dank zij een handige schuifconstructie.

De tv-loep kàn het beeld maximaal anderhalf maal uitvergroten. Het scherm filtert bovendien alle ultraviolette lichtstralen uit het beeld. Dat is niet alleen beter voor de ogen; het levert ook een mooi beeld op. Voor het meest optimale resultaat adviseert de fabrikant de tv-loep tien centimeter vóór het beeldscherm te plaatsen.

Het is verder een handig hulpmiddel voor schooltelevisie. Meerdere leerlingen kunnen tegelijk naar het programma kijken.

De tv-schermvergroter is leverbaar in vijf verschillende maten en geschikt voor beeldschermen van 30 tot en met 82 cm (12 t/m 33 inch) en kost, afhankelijk van de grootte, tussen 95 en 299 gulden. De CT-Scope tv-loep is te koop bij radio/tv speciaalzaken of te bestellen bij World Supply in Diemen, telefoon 020-6002097.

overzicht hypotheekrente

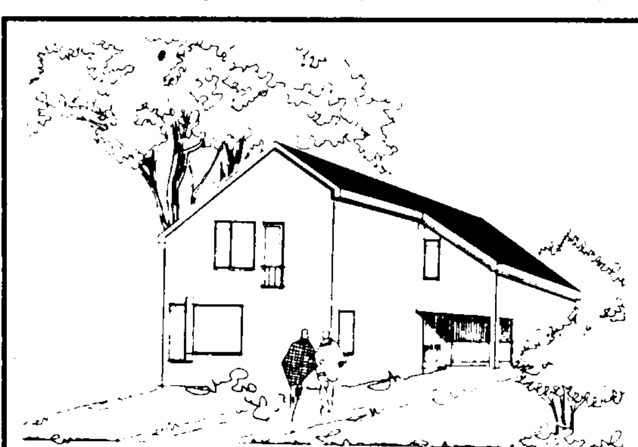
Hypotheekrente 17 december 1991

De rentetarieven op de kapitaalmarkt zijn de afgelopen week licht gedald. Invloed op de hypotheekrentetarieven heeft dit echter niet gehad. Wij noteerden geen wijzigingen.

				rentepercentages		
Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,94**	**3,92**
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,94**	**3,92**
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	**1,00**	**10.20**	**6,23**	**4,15**
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
ABP	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,75**	**3,77**
ABP	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,75**	**3,77**
ABP	spaarhyp.	15 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,75**	**3,77**
ABP	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,30**	**6,35**	**4,92**
ABP	ann. hyp.	10 jaar	**1,00**	**9,30**	**6,35**	**4,92**
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	**1,00**	**9,70**	**5,92**	**3,91**
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	**1,00**	**9,70**	**5,92**	**3,91**
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	**1,00**	**9,40**	**5,69**	**3,73**
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	**1,00**	**9,30**	**5,62**	**3,67**
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	**1,00**	**9.40**	**5,69**	**3,73**
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,20**	**6,28**	**4,87**
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	**1,00**	**9,10**	**6,21**	**4,82**
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,99**	**3,96**
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,90**	**6,06**	**4,02**
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	**1,00**	**9,40**	**6,42**	**4,97**
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	**0,25**	**9,70**	**5,86**	**3,87**
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	**0,25**	**9,70**	**5,86**	**3.87**
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,40**	**5,65**	**3,67**
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,60**	**5,80**	**3,79**
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	**1,00**	**9,20**	**6,28**	**4,87**
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,30**	**6,35**	**4,92**
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,90**	**3,86**
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	**1,00**	**9,70**	**5,92**	**3,91**
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	**1,00**	**9,70**	**5,92**	**3,91**
NMB	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,94**	**3,92**
NMB	spaarhyp.	10 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,94**	**3,92**
NMB	ann. hyp.	1 jaar	**1,00**	**9,50**	**6,49**	**5,03**
NMB	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**6,56**	**5,08**
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,70**	**5,91**	**3,90**
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	**1,00**	**9,70**	**5,91**	**3,90**
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	**1,00**	**9,90**	**6,05**	**4,01**
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	**1,00**	**9,40**	**6,30**	**4,87**
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**6,37**	**4,93**
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,97**	**3,94**
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	**1,00**	**9,80**	**5,97**	**3,94**
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	**1,00**	**9,80**	**5,97**	**3,94**
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	**1,00**	**9,40**	**6,42**	**4,97**
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	**1,00**	**9,60**	**6,56**	**5,08**
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,72**	**3,73**
Spaarbank Limburg	spaarhyp.	7 jaar	**1,00**	**9,60**	**5,80**	**3,79**
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	1 jaar	**1,00**	**9,10**	**6,21**	**4,82**
Spaarbank Limburg	ann. hyp.	5 jaar	**1,00**	**9,30**	**6,35**	**4,92**
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,74**	**3,76**
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	5 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,76**	**3,78**
Zwolsche Algemene	ZA-hyp plan	10 jaar	**1,00**	**9,50**	**5,76**	**3,78**

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

TE KOOP

4 riante landhuizen te Eygelshoven.
Op unieke ligging. Folder op aanvraag.
Prijzen v.a. *f* 275.000,- v.o.n.

Heerlen-Welten
De Kommert 75
Patiobungalow, met losse garage, entree met toilet, living ca. 40 m² met open haard en schuifpui naar patio. Hoger gelegen open keuken met installatie, bijkeuken en drie slaapvertrekken. Badkamer met ligbad, douche, dubbele v.w. en tweede toilet.
Prijs *f* 235.000,– k.k.

Hoensbroek
(gemeente Heerlen)
Stationsstraat 120
Halfvrijstaand woonhuis met zijentree, royale hal mettoegang naar woonkamer, keuken en studeer/slaapkamer. Vanuit de keuken is een betegeld terras bereikbaar (69 m²). Op de verdieping bevindt zich een saunaruimte, wasruimte, badkamer en drie slaapkamers.
Prijs *f* 115.000,- k.k.

Hoensbroek
(gemeente Heerlen)
Stationsstr. 116-118
Café-bar met discoruimte, voorraadruimte en keuken. Separateingang naar een achttal appartementen, allemet woon-/slaapkamer, open keuken en doucheruimte.
Prijs *f* 285.000,- k.k.

Kerkrade-Bleijerheide
Bleijerheiderstraat 53/53a
Ouder, ruim woonhuis met kelder. Begane grond met woonkamer, keuken en complete badkamer. Op deverdieping is een tweede woonruimte met woonkamer, keuken en twee slaapvertrekken. Geheel nieuwe badkamer met ligbad, douche, v.w. en tweede toilet.
Prijs *f* 125.000,– k.k.

Landgraaf
Exdel Parklaan 7
Vrijstaande bungalow op 2000 m² grond. Ind. o.a. inpandige garagemet prov.kelder, L-vormige living met tuinkontakt, dichte keuken, twee slaapkamers en aanbouw met separate woonunit.
Prijs *f* 325.000,- k.k.

Partij-Wittem
Hub. Ortmansstraat 12
Halfvrijstaand woonhuismet inpandige garage, rustige ligging en metzorg aangelegde tuin. Entree met garderobe, woonkamer en open keuken met witte plavuizen vloer. Keuken met kunststof installatie en bergruimte onder de trap. Tussenportaal met gastentoilet en trap naarde verdieping, alwaar drie slaapkamers en betegelde badkamer met douche, vaste wastafel en tweede toilet. Bergzolder.
Prijs *f* 179.500,- k.k.

TE HUUR GEVRAAGD

Kerkrade-Centrum
Hoogwaardige kantoorruimte, ca. 300 m², met parkeerruimte.

Wij wensen iedereen prettige kerstdagen en een gelukkig 1992

ABC Makelaardij

Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
tel. 045-71 20 40, A.J.M. Sijstermans

Pickée, Van Huis Uit Aktief!

BRUNSSUM: Vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Gelegen aan de rand van het centrum. Ind. **souterrain:** div. berg- en hobby-ruimtes **Part. en 1e verd.:** woonk. met parketvloer, keuken, groot terras, 4 slpk., badkamer. Prijs *f* 199.500,- k.k.

EYGELSHOVEN: Prachtig gelegen halfvrijstaande woningen met gas-c.v., garage met extra bergruimte en mooie tuin (op 't zuiden gelegen). Uitstekend geïsoleerd; ankerloze woningscheidende muur. Ind. o.a. L-vormige woonk. met keuken (tot. ca. 43 m²). Bijkeuken, berging; 3 slks., badk. met o.a. ligbad en douche; vaste trap naar de zolder. Grote hobbyruimte (mogelijkheid 4e slpk.). Koopprijs vanaf *f* 244.000,- v.o.n.

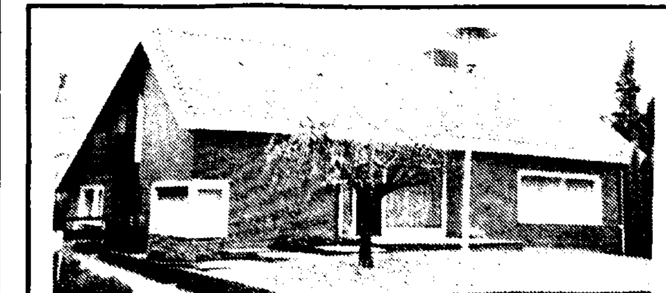

HEERLEN-ZUID: vrijstaand herenhuis aan de buitenrand van het centrum. Rustig en blijvend goed gelegen. Ged. geïsoleerd. Uitstekend onderhouden. Ind. o.a. **Sout.:** ook van buitenaf bereikbaar, grote garage, waskeuken, 2 slpk., badk. **Beg.grond en 1e verd.:** royale living (ca. 78 m²) met leistenen vloer, openhaard-partij. Luxe keukeninst. met app., 2 slpk.,luxe badk. met o.a. ligbad en douche. Prachtig aangelegde tuin (zuid-westen) met diverse terrassen. Prijs *f* 465.000,-k.k.

HEERLEN: rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Geheel geïsoleerd en uitst. onderh. Ind. o.a. U-vormige woon-/eetkamer met parketvloer; keuken met een goed uitgevoerde keukeninst. met app.; bijkeuken, vier slpk., badkamer en zolder (vaste trap). Prijs *f* 198.500,- k.k.

HEERLEN: woonhuis met gas-c.v., garage/berging en tuin. Ind. o.a. provisie-kelder, woonkamer en suite, serre en keuken. **1e verd.:** 3 slpk., badkamer. **2e verd.:** 2 zolderkamers en zolderruimte. Vraagprijs *f* 128.500,- k.k.

HEERLEN: te koop 16 autoboxen (bouwjaar ca. 1967). Gemiddelde huuropbrengst ca. *f* 11.520,- per jaar. Vraagprijs: *f* 105.000,- k.k.

HULSBERG: vrijstaande semibungalow met praktijkruimte, olie-c.v., inpandige garage (2 auto's). Rondom tuin (1187 m²). Uitstekend onderhouden. Ind. o.a. **souter.:** provisie-, was- en hobby-ruimte. **Parterre:** royale hal; L-vormige woonk., eetkeuken, slpk., badk. met o.a. ligbad en douche, 2 kantoorruimten (gescheiden entree), ook als slpk. te gebruiken. **1e verd.:** 2 gr. slpk., zolderruimte. Prijs *f* 420.000,- k.k.

KERKRADE-SPEKHOLZERHEIDE: woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Ind. o.a. provisiekelder, woonkamer, keuken, 3 slpk., badkamer. Zolder. Vraagprijs *f* 129.000,- k.k.

KLIMMEN: prachtig gelegen vrijstaand landhuis met gas-c.v.; 2 garages (inpandig); zwembad en grote, goed aangelegde tuin (totaal 2.091 m²). Ind. o.a. **sout.:** 2 garages, berg-, wijn- en provisieruimte. **Part.:** royale hal, L-vormige woonk. met open haard (± 50 m²), eetkeuken, bijkeuken, 2 kantoorruimten. **1e verd.:** drie slpks., badk., zolderruimte. Prijs op aanvraag.

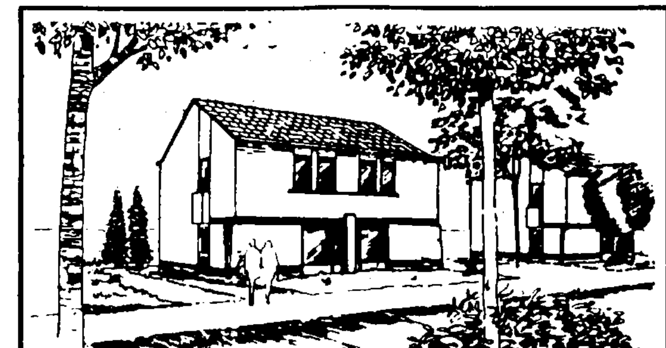
NIEUWENHAGEN: Vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en tuin. Grotendeels voorzien van kunststof ramen met dubb. begl.; rolluiken. Ind. o.a. provisiekelder, woonkamer (40 m²), eetkeuken met een complete keukeninstallatie met app., 3 slpk., badkamer, grote zolderkamer en bergruimte. Prijs *f* 169.500,- k.k.

NUTH: Landelijk gelegen voormalige boerderij met gas-c.v., binnen-erf, tuin en weilanden (totaal ruim 1 ha). Dub. begl., dak geïsoleerd, Ind. o.a. wijnkelder, grote woonkamer, keuken, eetkamer, 3 slpk., grote badkamer. Zolderruimte. Vraagprijs *f* 365.000,- k.k.

SCHAESBERG-NABIJ CENTRUM: tussengelegen woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Pand is achterom bereikbaar. Ind. o.a. woonkamer, keuken met app. Tuinkamer. **1e verd.:** 4 slpk., alle met muurkast. **2e verd.:** vliering. Prijs *f* 119.000,- k.k.

PREMIE-A SCHAESBERG: nog 1 kavel, goed gelegen (nabij Eikske), met gas-c.v., berging en tuin (garage mogelijk). Indeling: entree, hal, woonkamer, keuken en berging. 1e verdieping: 3 slaapk. en een badkamer. 2e verdieping: ruime zolder bereikbaar via een vliezotrap. Muren, dak en beganegrondvloer zijn geïsoleerd. Dubb. beglazing in woonk. en keuken. Door de premie-A-regeling 1991 is de woning blijvend betaalbaar. Prijs *f* 133.950,- v.o.n. (excl. renteverlies). Premie-A-subsidie max. *f* 41.000,-.

SCHAESBERG: Vrijstaand landhuistype (bouwj. 1981) met gas-c.v. en inpandige garage en mooi aangelegde tuin. Rustig en blijvend goed gelegen. Muren en dak geïsoleerd. Duurzaam uitvoeringsniveau. Goed onderhouden. Ind. o.a. woon-eetkamer met plavuizenvloer en open haard, keukeninstall. met app. Drie slpks., ruime badk. met o.a. ligbad en douche. Gescheiden toiletruimte. Zolderberging. Koopprijs: *f* 298.000,- k.k.

SCHAESBERG: vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage en goed aangelegde tuin. Rustig en goed gelegen. Bouwjaar 1989. Degelijk en goed verzorgd uitvoeringsniveau. Uitstekend onderhouden. Ind. o.a. woon-/eetkamer met parketvloer; luxe keukeninst. met app., bijkeuken, werkkamer (logeerkamer), doucheruimte met toilet. **1e verd.:** drie slaapk., badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs *f* 330.000,- k.k.

SCHAESBERG: Uitstekend onderhouden woonhuis met gas-c.v. en tuin. Bouwjaar 1982. Geheel geïsoleerd, ged. dubbele begl. Ind. o.a. ruime woonkamer, keuken, bijkeuken berging, 3 slpk., badkamer en zolder. Prijs *f* 150.000,- k.k.

SCHAESBERG: Ruim vrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage (2 auto's), tuin en groot terras (ged. overdekt). Pand grenst aan bosje. Ged. kunststof kozijnen en dubb. begl. Goed onderh. Ind. o.a. 2 kelders, L-vormige garage, hobbyruimte, werkkamer en toilet. **Part.:** ruime hal, toilet, L-vormige woonkamer met parketvloer. Bet. keuken met inst. en app. **1e verd.:** 3 slpk., waarvan 1 met vaste wastafel. Bet. badkamer met ligbad en douche, 2 vaste wastafels en toilet. Koopprijs: *f* 298.000,- k.k.

SCHINVELD: prachtig gelegen vrijstaande semi-bungalow met gas-c.v., prachtige tuin (gedeeltelijk bostuin), dubbele beglazing en geïsoleerd pannendak. Ind. o.a. royale hal, speels ingedeelde living (ca. 65 m²) met open haard, goed ingerichte dichte keuken, bijkeuken, berging, 4 slpks., studeerkamer, werkkamer, zolder, hobby-ruimte. Prijs op aanvraag.

NVM Hypotheek-shop

Een onafhankelijk advies:
- **wat kan en mag ik betalen;**
- **welke hypotheek past bij mij;**
- **welke bank is voor mij het voordeligste;**
- **extra mogelijkheden voor tweeverdieners.**

Deze vragen en nog veel meer kunnen wij, dankzij de automatisering, u haarfijn beantwoorden.
Waar u ook koopt, informeer eerst bij ons zonder kosten naar uw mogelijkheden.
Wij regelen de zaak voor u perfect.
Een 30-jarige ervaring staat borg voor deskundig en betrouwbaar advies.

NVM Hypotheek-shop

BEDRIJFSPANDEN MET WOONRUIMTEN

BRUNSSUM - centrum - Julianastraat: TE HUUR: winkel: oppervlakte ca. 69 m². Huurprijs *f* 875,- per maand excl. btw.

BRUNSSUM: Hartje centrum. Twee winkel-kantoor-units te huur of te koop. Oppervlakte ca. 120 m²/125 m². Souterrain: ca. 65 m²/100 m². Huurprijs: *f* 1900,-/*f* 2000,- per maand excl. btw. Vraagprijs voor beide units *f* 495.000,- k.k.

BRUNSSUM: halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., 2 garages, tuin en bedrijfsruimten. Gescheiden verkoop mogelijk. Bedrijfsruimten zijn verhuurd. Woning geheel gerenoveerd en gemoderniseerd. Ind. o.a. royale hal, woonkamer, speelkamer (kantoor), eetkeuken met compl. keukeninstallatie, 4 slpk., badkamer, wasruimte, zolder (vaste trap). Vraagprijs *f* 280.000,- k.k.

HEERLEN-ZUID: kantoorpand (voormalig woonhuis, geheel als kantoorpand ingericht). Gelegen aan de buitenrand van het centrum, goed bereikbaar. Ind. o.a. royale hal met receptie, 7 kantoorruimten, toiletgroep, keukentje, archiefruimte (totaal ca. 215 m²). Prijs *f* 195.000,- k.k.

KERKRADE-WEST - Spekholzerheide: centrum. Winkel met woonruimte, gas-c.v. en tuin. Goed onderhouden. Geïsoleerd. Ind. o.a. winkel ca. 40 m². Kantoorruimte ca. 13 m², werkruimte ca. 13 m². Woning: woonkamer, ruime eetkeuken-kamer, wasruimte, twee slaapkamers, ruime badkamer met o.a. ligbad en douche. Prijs: *f* 185.000,- k.k.

KERKRADE-CENTRUM: winkelpand (ca. 55 m²) met magazijn, werkruimte en bovenwoning. Vraagprijs: *f* 145.000,- k.k.

NIEUWENHAGEN: Aan drukke doorgangsweg gelegen, gedeeltelijk gerenoveerd winkel-woonhuis met gas-c.v. en garage. Ind. o.a. winkel (38 m²), magazijn (20 m², kan bij winkel getrokken worden), woonkamer (36 m²), woonkeuken, berging, badkamer, vier ruime slks., zolder. Vraagprijs: *f* 139.000,- k.k.

BOUWGROND

KERKRADE-WEST: bouwterreinen vanaf ca. 500 m² tot 650 m². Koopprijs vanaf *f* 60.000,- k.k.
KERKRADE-BOUWTERREIN: perceelsoppervlakte 433 m². Prijs *f* 45.000,- k.k.
SCHAESBERG-MOLT: bouwterrein 1463 m². Vraagprijs *f* 210.000,- k.k.

Wij wensen u fijne en sfeervolle kerstdagen

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale.

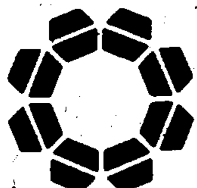
Maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur. Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 15.00 uur.

En verder volgens afspraak.

Heerlenseweg 22, 6371 HS, postbus 31193, 6370 AD Landgraaf.

Pickée makelaardij bv
045-326767

STREEKGEWEST
OOSTELIJK ZUIDLIMBURG

TAAKOPDRACHT AFVALVERWERKING

Storttarieven en aanbiedingsprocedure regionale stortplaats te Landgraaf met ingang van 1 januari 1992

Met ingang van 1 januari 1992 zal op de regionale stortplaats te Landgraaf een weegbruginstallatie in gebruik worden genomen. Vanaf deze datum zullen de aangeboden hoeveelheden afvalstoffen worden gewogen en de te betalen stortrechten gebaseerd zijn op het daadwerkelijk vastgestelde gewicht.

STORTTARIEVEN 1992

Het Algemeen Bestuur van het Streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg heeft in zijn openbare vergadering van 16 december 1991 besloten de storttarieven 1992 als volgt vast te stellen:

a. Afvalstoffen, aangeboden door of namens gemeenten:

1. huishoudelijk afval en grof vuil	ƒ 30,--/ton (vrij van BTW)
2. overig afval	ƒ 30,--/ton (excl. BTW)

b. Afvalstoffen, aangeboden door derden
ƒ 50,--/ton (excl. BTW)

c. Afvalstoffen van particulieren, aangeboden door middel van:

1. personenauto's (kofferbak)	ƒ 5,-- (incl BTW)
2. personensuto's met 1 assige aanhanger	ƒ 10,-- (incl BTW)
3. personenauto's met 2 assige aanhanger	ƒ 15,-- (incl. BTW)
4. busjes met inhoud ≤ 5 m³	ƒ 15,-- (incl. BTW)
5. busjes met inhoud > 5 m³	via de weegbrug

De afvalstoffen vermeld onder c.1. tot en met c.4 worden niet via de weegbrug verwerkt. Op het stortemplacement is een aparte rijbaan aangelegd voor de voertuigen van de particuliere aanbieders.

Volgens de Wet op de omzetbelasting is het algemeen tarief van toepassing, thans derhalve 18,5%.

AANBIEDINGSPROCEDURE

Tengevolge van de ingebruikname van de weegbruginstallatie zal de procedure voor het aanbieden van afvalstoffen op de regionale stortplaats te Landgraaf ingrijpend wijzigen.
Deze wijziging hebben met name betrekking op:

Nieuwe registratiebonnen
Tegelijkertijd met de ingebruikname van de weegbruginstallatie zullen nieuwe stortbonnen worden ingevoerd. Deze zijn thans reeds verkrijgbaar op het stortemplacement. De richtlijnen voor het invullen van deze bonnen zijn eveneens verkrijgbaar op het stortemplacement.

Gebruik waardebonnen
Ten gevolge van de nieuwe procedure zijn de zogenaamde 'waardebonnen' vanaf 1 januari 1992 niet meer geldig. Deze kunnen tot 12 januari 1992 worden verzilverd bij de kassier van de gemeente Kerkrade. U kunt hier dagelijks terecht van 9.00-12.00 uur en van 14.00-16.00 uur.

Betaling stortrechten
Met ingang van 1 januari 1992 bestaat de mogelijkheid de verschuldigde stortrechten op factuur te betalen. Contante betalingen blijven van kracht voor de afvalstoffen die door particulieren worden aangeboden.

Weegprocedure
Alle weeggevens zullen worden geregistreerd met behulp van één computer. Voor 1 januari 1992 bestaat de mogelijkheid het tarragewicht van voertuigen en containers in deze computer te laten registreren. Na 1 januari 1992 zullen nog niet geregistreerde voertuigen en containers tweemaal gewogen moeten worden om het netto gewicht van de aangeboden afvalstoffen te bepalen.
Nadere informatie met betrekking tot het registreren van voertuigen en containers is verkrijgbaar op het stortemplacement.

Het stortemplacement is telefonisch bereikbaar onder nummer 045-311048

Heerlen, december 1991
Het dagelijks bestuur,

mr. J.J.G.M. Geukers, secretaris
P.H. van Zeil, voorzitter

Bij Koninklijk Besluit van 13 november 1991 is benoemd tot notaris te Heerlen:

Mr. P.J.N.T. Zeestraten

Mr. M.H.J.M. Tomlow
Mr. P.J.N.T. Zeestraten
notarissen

zullen in associatief verband, de notariële praktijk uitoefenen te Heerlen.

Kantoor: Akerstraat 77, 6417 BJ Heerlen
Postbus 201, 6400 AE Heerlen
tel. 045-717044, fax 045-719770

● Richard Schoonhoven: „Plan in grote lijnen gereed."

Naam 'Radio 3' wordt afgeschaft

AVRO, KRO en NCRV lanceren Station 3

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – AVRO, KRO en NCRV gaan vanaf 1 januari 1992 op Radio 3 één popzender vormen. De samenwerking heeft tot gevolg dat de zender voor het eerst sinds het ontstaan horizontaal geprogrammeerd wordt.

De namen van AVRO, KRO en NCRV zullen na 1 januari niet meer worden genoemd in de programma's. De zender gaat Station 3 heten. De drie omroepen hebben drie uitzenddagen per week achter elkaar: zaterdag, zondag en maandag. Station 3 zal worden geleid door één zender-manager. Wie dat wordt, is nog niet bekend. Het overgrote deel van de Radio 3-medewerkers van AVRO, KRO en NCRV, zal ook aan Station 3 meewerken.

Door de horizontale programmering zal een aantal programma's verdwijnen. De uitzendingen die blijven, keren iedere dag op het zelfde uur terug. Alleen 's avonds, tussen acht en negen uur, wordt van de horizontale structuur afgeweken. Op dat uur is op iedere dag een ander programma te horen. Met de horizontale programmering willen de drie omroepen de strijd met de commerciële zenders aanbinden.

Richard Schoonhoven, mediadirecteur bij de KRO en voorzitter van de werkgroep Radio 3 van de omroepen, hoopt dat de samenwerking tussen de publieke omroepen zich uitbreidt. „Wij hebben daarvoor in grote lijnen een plan gereed en zullen proberen de invulling daarvan voor februari af te hebben. Station 3 is alleen het begin."

„Station 3 moet een zender met een duidelijk profiel worden," vertelde Paul van de Lugt, KRO's chef Radio 3. „We zullen één uitgebreide muziekredactie gaan vormen. De presentatie van de programma's komt in handen van mensen die weten waar ze over praten, die verstand hebben van maatschappelijke ontwikkelingen. Op de zender zullen we aandacht besteden aan nieuwe trends in de muziek en goede cd-muziek. Betere nummers dan de makkelijk in het gehoor liggende 'moppies' die nu op de commerciële zenders te horen zijn. Maar we maken van Station 3 géén elitaire zender."

'Blij dat ik wat kan doen voor de Nederlandse artiesten'

Zaterdagavondshow met Sandra Reemer

DOOR ELS SMIT

VLIJMEN – Sandra Reemer heeft even een jetlag. Net terug van 'een vakantie naar Indonesië, die tegelijk een werkbezoek was'. Ze blijkt medewerkers van het Liliane Fonds te hebben bezocht. „Dat is een kleine organisatie in Vlijmen die zich inspant voor gehandicapte kinderen in landen van de Derde Wereld. Ik ben blij dat ik daarvan ambassadrice ben. Ik doe mijn best zo veel mogelijk propaganda voor hen te maken. Soms kunnen met in onze ogen weinig middelen kinderen worden genezen."

Maar er is weinig gelegenheid om uit te blazen, want het werk hier gaat ook door. Op 4 januari om half negen 's avonds, 'prime time', presenteert ze op RTL4 haar eerste 'Zaterdagavondshow'. Hierin wordt, volgens een aankondiging 'het wel en wee binnen de Nederlandse showbizz op de voet gevolgd'.

Sandra: „Ik ben blij dat ik een dergelijk programma mag presenteren. De achtergrond van het programma is om het Nederlandse muziekprodukt wat meer onder de aandacht te brengen. Dat valt vandaag de dag voor Nederlandse artiesten niet mee. Dat weet ik uit eigen ervaring." Ze loopt inderdaad al zo'n dertig jaar in het vak mee. Vroeg begonnen, in 1962 met 'Al de la' en 'Ik zweef aan mijn ballonnetje'. Daarna gekoppeld aan Dries Holten in het duo Sandra en Andres en na 1975 als soliste aan de slag, hetgeen resulteerde in een aantal langspeelplaten en een paar liedjes die een hit werden, zoals 'The party is over now' en 'La Colegiala'.

Waar zit de moeilijkheid om als Nederlands artiest aandacht voor je werk te krijgen?

„De mogelijkheden om je platen te promoten zijn beperkt. Zo zijn er bijvoorbeeld nauwelijks programma's op de televisie waarin het nationale produkt aan bod komt. Vroeger had je nog 'Toppop' en 'Op volle toeren'. Nu heb je alleen nog maar 'Nederland Muziekland', maar daarin wordt aan de hand van de hitlijsten gewerkt. Dus de artiesten die daarin optreden, hebben al een plaats veroverd."

● Sandra Reemer: „Het wordt een lichtvoetig, positief en gezellig programma."

„Voor de anderen, voor jonge mensen zijn er nauwelijks mogelijkheden om het publiek te laten weten dat ze er zijn. Dat is jammer, want dit is de laatste jaren een nieuwe lichting talentvolle mensen gekomen. Ik noem liever geen namen, want dan zou ik er misschien een paar vergeten en dat wil ik niet. Maar ik weet dat er een heleboel nieuw talent is."

„Een andere handicap voor jonge Nederlandse artiesten is dat je altijd moet opboksen tegen het geweld dat uit Amerika komt: de Amerikaanse produkten, wat een geld daarachter zit, alleen al voor promotie-activiteiten... Die mensen komen met video-clips.

Zo'n Michael Jackson maakt bij een song een clip van vijftien miljoen. Wat moet je daar tegenoverstellen, met die Nederlandse budgetten?"

„Het betekent in ieder geval dat je als Nederlandse artiest het enorm moeilijk hebt om je plaat een paar keer op de radio gedraaid te krijgen, om ermee op de televisie te verschijnen. En dat je een paar keer de gelegenheid krijgt je te laten horen, is belangrijk. Want er zijn liedjes die na een keer al blijven hangen, maar veel liedjes dringen pas nadat je ze een paar keer hebt gehoord door.

„De Zaterdagavondshow wil een bijdrage leveren aan de grotere bekendheid van wat Nederlandse artiesten doen. Trouwens, als een Nederlander of een Nederlandse groep het goed doet, maar ze zingen in het Engels, dan denkt menigeen dat het om buitenlanders gaat. De bedoeling van het programma is dat de mensen weer trots worden op wat in Nederland wordt gemaakt." In de show treden artiesten op, maar er zijn ook interviews en er wordt een overzicht gegeven van pas verschenen cd's en cd-singles.

„We zijn nog druk bezig over de formule te praten. De balans moet nog worden gevonden."

Verjaardagshow

De toon van het programma zal best lichtvoetig zijn.

„Beslist: positief, gezellig, per slot van rekening is het zaterdagavond half negen, allemaal vrij, tenminste: de meeste mensen hebben vrij."

De Zaterdagavondshow loopt tot eind maart. Maar begin april gaat Sandra ogenblikkelijk door met de presentatie van 'De Verjaardagshow'.

„Dat wordt een groter programma, breder van opzet. Het loopt al een tijdje in België en scoort daar hoog. We moeten het nog omzetten naar Nederlandse verhoudingen. Alles wat je bij verjaardagen kan verzinnen komt erin aan bod."

Tot het eind van het jaar worden de twee shows afgewisseld. In totaal staat Sandra Reemer dit jaar bij RTL4 geboekt voor 42 programma's. „Pffft." Daarbij begint ze een dezer dagen met de voorbereidingen voor een nieuwe cd. Haar vorige cd 'She's the one' is deze week in Japan uitgekomen. „Daar ben ik trots op, want het valt ook niet mee om op de Japanse markt door te dringen."

Sandra is niet van plan om in haar shows te gaan zingen.

„Nee, hooguit een keer als de nieuwe cd van me uitkomt. Het is een hartewens van me: een programma presenteren en daarin zelf zingen. Het zijn twee vakken, heel verschillende, die ik allebei doe. Maar het zit er dus voorlopig niet in. Je moet er ook natuurlijk een goed concept voor hebben en dat hebben we nog niet. Ik zou het zo graag doen. Ik merk ook dat mensen in het land dat van me verwachten. Als ik soms vertel, dat ik een programma ga presenteren, dan vragen ze vaak; o, en ga je dan ook zingen?"

Veertien afleveringen van 'Hoe voelen we ons vandaag'

Kluchtige toneelstukjes als tv-serie bij AVRO

DOOR ALE VAN DIJK

HILVERSUM – „Eigenlijk zijn het kluchtige toneelstukjes," zegt theaterproducent Hans Sleeswijk over de 14-delige comdy-serie 'Hoe voelen wij ons vandaag', die vanaf 2 januari door de AVRO-tv via Nederland 1 wordt uitgezonden. Ruim tien jaar geleden heeft de AVRO de serie ook al eens uitgezonden, maar toen met Nederlandse ondertitels. Want toen zagen we de van de BBC aangekochte serie 'Only when I laugh'.

„Een Nederlandse bewerking kon na tien jaar nog best, want de lotgevallen van drie patienten in een zaaltje van een ziekenhuis blijven leuk. De serie is absoluut niet verouderd. De afleveringen geven een tijdsbeeld van nu," meent Sleeswijk. De producent liet bovendien de teksten 'hedendaags en naar het Nederlands' bewerken door Barbara van Kooten.

Sleeswijk: „In Engeland werd de serie veel kluchtiger gespeeld dan wij in de Nederlandse bewerking laten zien. Maar dat heeft alles te maken met een andere opvatting van klucht, die wij hier koesteren. Ikzelf zie mijn tv-werk vooral in het verlengde van de theater-kluchten met Piet Bambergen in de hoofdrol, die ik in 't verleden op tv bracht."

Sleeswijk, ook producent van series als Ha, die Pa en Sjans, is van plan in de komende jaren zijn werk als theaterproducent steeds meer te verleggen naar het maken van tv-series: „Dat is de trend, hè, en daar pas ik me bij aan."

Voor de bezetting van de rollen in 'Hoe voelen wij ons vandaag' bewandelde Sleeswijk een Nederland nog niet betreden weg. Eerst werden drie hoofdrolspelers met uiteenlopende ervaringen gekozen: Eén uit een experimentele toneelgroep, één met veel filmervaring en één acteur met veel tv-ervaring. Vervolgens sloten de spelers zich een paar dagen op in een hotel op Schiermonnikoog. Ze lazen daar alle teksten en besloten op grond daarvan wie het best wie zou kunnen spelen. En zo komt het, dat we vanaf 2 januari wekelijks Johan Leysen zien als Rudie Finkers, Evert van der Meulen als Wouter Hille en Prigie Franssen als Bolke de Geer.

● Elsje de Wijn neemt in de nieuwe serie één van de gastrollen voor haar rekening.

Karakters

Drie mannen met heel verschillende karakters, die in een zaaltje van een provinciaal ziekenhuis wekenlang tot elkaar veroordeeld zijn. Ruzies, die variëren van 'wie mag er bij het raam liggen' tot 'wie heeft het recht verliefd te worden op de verpleegster of op de beroemde actrice (Adèle Bloemendaal), die toevallig het ziekenhuis bezoekt'. Stakingen van ziekenhuispersoneel, een hongerstaking van het drietal, stoppen met roken, het bezoekuur, alles was tien jaar geleden al aanleiding tot wat Sleeswijk onder 'kluchtige sitaties' verstaat.

Gastrollen

Als geneesheer-directeur verschijnt de ervaren theater- en tv-acteur Lou Landré, zoon van de oprichter van de TROS, regelmatig in beeld. Een rol voor ziekenbroeder is weggelegd voor Han Oldigs. In gastrollen zien we Elsje de Wijn, Gerda Havertong, Rosana van der Wagt, Gijs Scholten van Aschat, Yvonne van der Hurk en Karin Horst. Regisseur Jop Pannekoek: „Hoe je ook verder over de serie denkt, feit is, dat het tempo hoger ligt dan bij andere Nederlandse comedy-series. En dat is al een heel bijzondere prestatie."

Justine Paauw, hoofd afdeling Drama AVRO-tv: „Wij zeiden meteen 'ja' toen Sleeswijk afgelopen voorjaar met het idee bij ons kwam."

Sleeswijk: „En over de titel hoefden we niet lang na te denken. Wie kent dat zinnetje niet als dokter of zuster het ziekenhuisbed benadert: „En ...hoe voelen wij ons vandaag?'

'Alles in de familie'

MAASTRICHT – Voor de extra voorstelling van de klucht 'Alles in de familie', op zondag 29 december in de stadsschouwburg van Maastricht, zijn nog kaarten verkrijgbaar. Hiervoor kan men terecht aan de kassa. Telefonisch reserveren kan ook op nummer 043-293828. Alle eerder gemelde nummers zijn sedert gisteren vervallen.

● Voor Vivian Boelen en Eddie Keur kan de kerst niet meer stuk. Beiden zijn presentator geworden bij RTL4.

Vivian en Eddie nieuwe presentatoren bij RTL4

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM – Vivian Boelen en Eddie Keur zijn door RTL4 als presentator aangetrokken. Boelen gaat in het weekeinde samen met Jaap van Meekren het RTL4-nieuws presenteren. Eddie Keur wordt het nieuwe gezicht van het programma De reis van je leven.

Vivian Boelen heeft bij Veronica als omroepster gewerkt. Vanaf 1980 werkte ze freelance voor de NOS-radio, Teleac en de KRO. Op tv was zij het gezicht van het toeristische programma 'Lekker weg' en presenteerde zij Sport op Zaterdag en Brandpunt in de markt. Bij de start van TV 10 verbond zij zich aan het nieuwe station van Joop van den Ende. Toen dat station niet van start kon gaan, richtte ze zich weer op freelance werkzaamheden.

Eddie Keur begon in 1984 als presentator/d.j. bij de KRO en presenteerde daar voor de radio De Miniparade en de nachtshow Niemandsland. In 1988 stapte hij over naar Radio 10, waar hij twee seizoenen lang een radioprogramma maakte. Vorig jaar maakte Keur de overstap naar de televisie. Voor AVRO, TROS en Veronica presenteerde hij meer dan honderd afleveringen van de spelquiz Jackpot.

Ton Elias bij RTL4 terug met 'Vierde Kamer'

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Ton Elias keert terug als presentator/eindredacteur van het RTL4-programma 'De Vierde Kamer'. Dit politiek-maatschappelijk programma is op zondag 2 februari (23.00 - 23.50 uur) weer voor het eerst te zien, en wordt daarna tweewekelijks uitgezonden. Elias zal namens Het Parool aan het programma meewerken. Samen met Catherine Keijl, de andere centrale presentatrice, zal hij in de RTL4-studio in Hilversum elke aflevering een gast ondervragen.

De opzet van het programma is ietwat veranderd. Er komen niet alleen politieke, maar ook economische en maatschappelijke onderwerpen aan bod. Dat betekent dat niet alleen politici, maar ook mensen uit het bedrijfsleven en vakbondswereld als gast worden uitgenodigd.

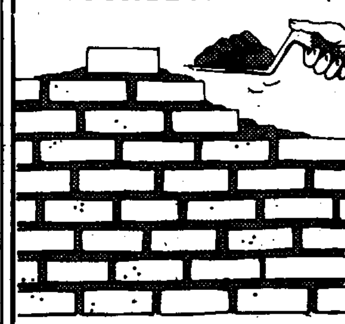
● Ton Elias presenteert het programma nu samen met Catherine Keijl.

DRAAG EEN STEENTJE BIJ! een school in het kinderdorp JOAO PESSOA BRAZILIË

Het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen zal in Joao Pessoa de bestaande kleuter- en lagere school uitbreiden. In de toekomst is de school ook bestemd voor de kinderen uit de sloppenwijken in de buurt van het kinderdorp. Teneinde ooit een verandering in de leefsituatie van deze kinderen te brengen is veel geld nodig. Het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen vraagt daarom uw hulp.

DOOR ƒ20.00 OVER TE MAKEN, KOOPT U SYMBOLISCH EEN STEEN VOOR DE SCHOOL.

U kunt dit bedrag overmaken naar Rabobank Heerlen, nr. 11.99.11.191 t.a.v. SOS-Kinderdorpen, schoolactie (girorekening Rabobank: 10.30.856). Inlichtingen: Mevr. I. Philips-Leufkens, Comité Heerlen SOS-Kinderdorpen. Tel.: 045-412736.

TARIEVEN GEWESTELIJKE AFVALVERWERKING 1992

Per 1 januari 1992 gelden op de beide regionale stortplaatsen de volgende tarieven (per los aangevoerde m³ en exclusief BTW, tenzij anders aangegeven).

GEWESTELIJKE AFVALVERWERKING MONTFORT:

1. basistarief	ƒ 10,81
2. bijzonder (IBC-)tarief	ƒ 16,22
3. tarief recyclebaar bouw- en sloopafval	ƒ 10,81
4. boetetarief ongesorteerd bouw- en sloopafval	ƒ 21,64
5. basistarief schone en verontreinigde grond	ƒ 25,32
6. bijzonder tarief verontreinigde grond	ƒ 37,98
7. tarief particulier aanbod < 1 m³	ƒ 5,22
8. klein chemisch afval afkomstig van bedrijven:	
8.1 afgewerkte olie per kg	ƒ 0,75
8.2 lege emballage per kg	ƒ 2,95
8.3 overig kca per kg	ƒ 3,50
9. na vooroverleg mag GRATIS aangevoerd worden: teelaarde, geschikt voor eindafwerking stortplaats.	

GEWESTELIJKE AFVALVERWERKING WEERT:

1. basistarief	ƒ 19,13
2. bijzonder (IBC-)tarief	ƒ 28,70
3. boetetarief ongesorteerd bouw- en sloopafval	ƒ 38,26
4. basistarief schone en verontreinigde grond	ƒ 25,32
5. bijzonder tarief verontreinigde grond	ƒ 37,98
6. tarief particulier aanbod < 1 m³	ƒ 5,06
7. na vooroverleg mag GRATIS aangevoerd worden: teelaarde, geschikt voor eindafwerking stortplaats	
8. klein chemisch afval van bedrijven en recyclebaar bouw- en sloopafval worden NIET geaccepteerd.	

Voor beide stortplaatsen geldt dat voor verdicht afval, bijvoorbeeld perscontainers, een extra opslag naar rate de verdichting wordt opgelegd.

N.B. aan deze beknopte samenvatting kunnen geen rechten worden ontleend. Nadere inlichtingen omtrent acceptatie en tarieven worden verstrekt door:
- medewerkers sector milieu en afval gewest-secretariaat; telefoon 04750-32073
- medewerkers Gewestelijke Afvalverwerking Montfort; telefoon 04744-1326
- medewerkers Gewestelijke Afvalverwerking Weert; 04950-18393

GEWEST MIDDEN-LIMBURG

BEDRIJFSBEËINDIGING

Schildersbedrijf W.H. Kapell, Geleen per 1 januari 1992.

Wij danken onze klanten voor het genoten vertrouwen en wensen u prettige feestdagen en een voorspoedig 1992.

Nederland 1

?.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.35 Wijnwereld - Spaanse wijnen. 8-delige cursus. Vandaag: Rioja.
16.00 ●● Journaal.
16.05 Hollands decor. Een wandeling of fietstocht n.a.v. een boek. Presentatie: Willem Nijholt. Afl.: Vlissingen.
16.15 Heb ik iets gemist? Hoogtepunten van AVRO programma's.
16.35 Jonge mensen op het concertpodium. Eerste deel uit het pianoconcert nr. 1 in bes opus 23 van Tsjaikovsky uitgevoerd door het Radio Symfonie Orkest o.l.v. Jan Stulen met Boris Berezovsky, piano. Herh.
17.00 Gophers. Tekenfilmserie. Afl.9: De invasie van de kakkerlakken.
17.25 Het geheim. 3-delige serie. Afl.1. Nicky en Roy blijven alleen thuis terwijl moeder naar het strand gaat. Als ze niet terugkomt, besluiten de jongens het geheim te houden.
17.40 Compliventjes. Serie. Afl.: Eend.
17.45 Ko de Boswachtershow. Natuur- en milieumagazine voor kinderen.
18.00 Boggle. Woordspel.
18.30 Sportpanorama. Sportprogramma.
19.00 Preview TV. Film- en videomagazine.
19.30 Growing pains. Comedyserie. Afl.: Recruiter. Carol wil niet op het college van haar ouders gaan studeren, maar liever op Columbia University. Haar ouders overspoelen haar echter met gelukkige herinneringen.
20.00 (●●+TT) Journaal.
20.25 Three men and a baby. Amerikaanse speelfilm uit 1987. Met: Tom Selleck, Steve Guttenberg, Ted Danson e.a.
22.10 Jasperina in het concertgebouw. Registratie van het concert van Jasperina de Jong. Deel 2. Herh.
23.15 Karel. Talkshow met Karel van de Graaf.
00.00 ●● Journaal.
00.05-02.26 Le salaire de la peur. Franse speelfilm uit 1952. Met: Yves Montand, Charles Vanel, Folco Lulli e.a.

Nederland 2

13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.16 Een duivels plan. Amerikaanse speelfilm. Met: Elliott Gould, Bill Cosby, Julie Budd e.a. Deel 1.
16.00 ●● Journaal.
16.08 Een duivels plan. Vervolg.
16.58 De kleine wijzer. Kennis-quiz met kinderen.
17.23 De jongen van Andromeda. Jeugdserie. Afl.4. De drie kinderen zijn verbijsterd als ze horen dat de Tarawera vulkaan in werkelijkheid een allesvernietigend wapen is dat alleen met de lichtgevende sleutel gestopt kan worden.
17.48 Museumschatten. Achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Vandaag: De kwaliteit van Rembrandt. Herh.
18.00 ●● Journaal.
18.18 (TT) Kassa! Consumentenprogramma.
18.57 Lingo. Woordspel.
19.23 Twaalf steden, dertien ongelukken. Serie over waargebeurde verkeersongelukken. Afl.: Terneuzen.
19.54 Flying doctors. Serie. Afl.: Prettige feestdagen. Vic reist verkleed als Kerstman met de vliegende dokters mee, terwijl Nancy in Coopers Crossing het feest voorbereidt.
20.45 (TT) Zeg 'ns AAA. Comedyserie. Afl.: Buys is back. Mien heeft het behoorlijk moeilijk met een mooie man, die bij Lydie en Hans op bezoek is.
21.13 Op leven en dood. Serie. Afl.: Hartslag.
22.15 Achter het nieuws.
22.48 Twee voor twaalf. Quiz.
23.32 Theater pittoresque mechanique. Muzikale wandeling door het leven en de carrière van Toon Hermans. Met: Gemma van Eck, Mauricе Hermans en Dick Rienstra.
00.15 Alien nation. Sf-serie. Afl.:(On) schuld. Matthew en George onderzoeken het toenemende drugsgebruik in een Nieuwkomerswijk. Betsy Ross wil harde maatregelen.
01.02 Natuurmoment. Vandaag: De kemphanen in de Bantpolder.
01.08-01.13 ●● Journaal.

Nederland 3

08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 ●● Journaal.
18.15 Sesamstraat.
18.30 Jeugdjournaal-extra.
18.55 Trekking van de lottogetallen.
19.00 Voorbij de zeven zeeën. Noorse film over een Pakistaanse jongen die verhuist naar Noorwegen. Deel 3 (slot).
19.28 Een bericht van de Wilde Ganzen.
19.30 24 uur per dag, 365 dagen per jaar. Serie over chemisch bedrijven. Afl.5 (slot): Petrochemische fabriek.
20.00 ●● Journaal.
20.25 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.
20.55 Mixed feelings. Documentaire van Karin Junger uit 1991 over haar reis naar Zuid-Afrika en een zwart-wit stel in de township Kutlanong.
22.00 ●● Journaal.
22.15 Studio sport.
22.45-22.50 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

07.00 Ochtendprogrammering.
08.00 Telekids. Kinderprogramma.
12.00 Get a life. Comedyserie.
12.25 A fine romance. Comedyserie.
12.50 For those I loved. Miniserie.
13.40 It nearly wasn't Christmas. Amerikaanse kerstfilm uit 1989. Met: Charles Durning, Beverly Rowland, Risa Schiffman, Ted Lange, Bruce Vilanch e.a.
15.15 Elvis '68 Special.
16.35 Doogie Howser. Serie.
17.05 Hoge ogen.
17.30 Tineke.
18.00 Nieuws.
18.15 Tineke.
19.30 Nieuws.
20.00 Mini playbackshow.
22.05 Hunter. Detective-serie.
23.00 Nieuws.
23.15 The in-laws. Amerikaanse komedie uit 1979. Met: Peter Falk, Alan Arkin, Richard Libertini, Nancy Dussault, Penny Peyser e.a.
01.05 Fright night. Amerikaanse horrorfilm uit 1985. Met: Chris Sarandon, William Ragsdale, Amanda Bearse, Roddy McDowell e.a.
02.50 Nachtprogramma.

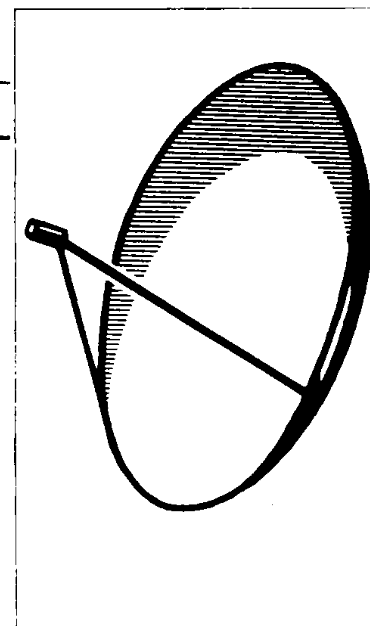
● *De 'cast' uit de film 'The in'-laws'. (RTL4 – 23.15 uur).*

België/TV 1

10.30 I.O. op zaterdag: 10.30 Toen Italië nog zong; 11.20 Veiligheid in en om het huis, afl. 2+3; 11.35 Taal en communicatie, afl. 1.
12.05-12.45 Babel. Wekelijkse nieuwsbrief voor migranten.
15.25 Schande over hem die kwaad denkt. Amerikaanse speelfilm uit 1947. Met: Cary Grant, Loretta Young, David Niven e.a.
17.10 Rechtvaardige ridder. Deense jeugdfilm. Met: Daniel Helmo, Line Kruse e.a.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak. Animatieserie. Afl.355.
18.05 Schoolslag. Spelprogramma.
18.40 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten: Luik, Reims, toeristisch journaal en agenda.
19.20 Joker en lotto, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal/Sport.
20.00 Kwislijn.
20.05 FC De Kampioenen.
20.35 De handen van een moordenaar. Engelse tv-film van Stuart Orme. Met: Edward Woodward, John Hillerman, Anthony Andrews e.a.
22.25 Kunst-zaken.
22.30 Sport op zaterdag.
23.00 Vandaag.
23.20 Little sweetheart. Amerikaanse speelfilm uit 1988 van Anthony Simmons. Met: John Hurt, Karen Young, Cassie Barrasch e.a.
01.00-01.05 Coda. Geestliches Wiegenlied, van Brahms. Uitgevoerd door het Trio Herman Roelstraete.

België/TV 2

18.00 Groot dictee der Nederlandse taal. Een aantal geselecteerde Vlamingen en Nederlanders onderwerpen zich aan een openbaar dictee. De jury verbetert, kwoteert en bespreekt de resultaten.
20.00-22.00 Sport extra. Handbal: European Handbal Trophy, België - Roemenië, live. Aansl. Duitsland - Nederland, samenvatting.

België/RTBF 1

10.00 Interwallonie. **10.30** Cursus Nederlands. Herh. **11.00** Cursus Spaans. Herh. **11.35** A la recherche de Noël. **12.00** Vidéothèque. Herh. **13.00** Journal. **13.10** Objectif Europe. **13.45** A toi de faire, Mignonne, film. **15.15** Ecran témoin. Herh. **16.35** Grand écran. Herh. **17.25** Félix. **17.55** Nouba nouba. **18.25** Gourmandises. **18.40** Télétourisme. **19.30** Journal. **20.05** Le jardin extraordinaire. **20.45** L'homme qui voulut etre roi, film. **22.50** Contacts. **22.55** Match I. **23.55-00.20** Nws.

België/Télé 21

12.30 Présence protestante. Herh. **13.00** La CSC. **13.30** Le coeur et l'esprit. **14.00** W Magazine. **14.30** Théatre Wallon: Batise a Bethleem. **16.05** Art 21: Les courts métrages de Jaco van Dormael (2). **16.35** Ceci n'est pas Mozart (3). Herh. **17.05** Sindbad. Herh. **17.35** Fourrures a fleur de peaux, doc. Herh. **18.30** Azimuts. Herh. **19.00** Les perles noires de la Caspienne, doc. Herh. **19.30** Journal. **20.00** Concert 21: Les Palata - negro-spirituals. **20.45** Ceci n'est pas Mozart (4). **21.15** Nws. **21.45-23.35** Non ou la vaine gloire de commander, film.

TV 5

07.00 Nws. **07.20** Corps accord, yoga. **07.35** Enseignement du Francais, cursus Frans. **07.55** Clin d'oeil. **08.05** Canadees Nws. **08.20** Nwsflits. **08.30** Nord-Sud. **09.00** Quebec inc. **09.30** Le club de l'enjeu. **10.00** L'art au monde des ténèbres. **11.00** Des trains pas comme les autres. **12.00** Nwsflits. **12.05** Reflets - images d'ailleurs. **13.00** Nws. **13.15** Horizon 93. **13.45** Ramdam. **14.15** Hotel. **14.30** Petit écrans, grands romans: Mozart (6). Herh. **16.05** Nws. **16.15** Flash varicelle. **16.45** Génies en herbe. Herh. **17.10** Félix. **17.40** Clips Radio 21. **18.15** Correspondances. **18.30** Nws. **18.50** Clin d'oeil. **19.00** Objectif Europe. **19.30** Belgisch Nws. **20.00** Thalassa. **21.00** Nws. **21.30** Les ritals, Franse tv-film uit 1991. **23.00** Nws. **23.20** Caractères. **00.20-00.50** Ramdam. Herh.

RAI UNO

06.00 Ochtend- en middagprogramma. **18.10** Notte rock hit parade. **18.40** Atlante. **19.25** parola e vita. **19.40** Almanacco. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.25** Sport. **20.40** Fantastico. **22.45** Linea notte. **23.00** Speciale TG1. **00.00** TG1 notte - che tempo fa. **00.30** Masquerade.

BBC 1

08.25 News. **08.30** Ovide. Afl.: The island rally. Herh. **08.40** Opposites attract. Afl.: Sea or sky. **08.50** The Jetsons. Afl.: Test pilot. Herh. **09.15** Chucklevision. Afl.: Oddball inventions. Herh. **09.35** Dungeons and dragons. Afl.: The girl who dreamed of tomorrow. Herh. **10.00** Going live! **13.12** Weer. **13.15** Grandstand: 13.20 WK Golf; 13.45 Paardenkoersen; 14.00 News; 14.05 Golf; 14.15 Paardenkoersen; 14.30 Skiën; 14.45 Paardenkoersen; 15.05 Paardesport; 15.55 Rugby League; 17.35 Final score. **18.05** News. **18.20** Tom en Jerry. **18.40** (TT) One to win, spel. **19.10** Noel's house party. **20.00** (TT) Bruce Forsyth's generation game, spel. **21.00** (TT) The house on Carroll Street, Amerikaanse speelfilm uit 1988. Met: Kelly McGillis, Jeff Daniels, Jessica Tandy e.a. **22.40** (TT) News en sport. **23.00** (TT) Howard: A new breed of hero, speelfilm uit 1986. Met: Lea Thompson, Jeffrey Jones, Tim Robbins, e.a. **00.45** WK Golf. **02.15-02.20** Weer.

BBC 2

09.05 Hopping down in Kent. Herh. **09.35** Bridge builders, reportage. Herh. **10.15** ■ The pace that thrills, Amerikaanse speelfilm uit 1952. Met: Bill Williams, Carla Balenda, Robert Armstrong e.a. **11.15** Christmas in America: A love story, Amerikaanse tv-film. **12.05** ■ Son of Kong, Amerikaanse speelfilm uit 1933. Met: Robert Armstrong, Helen Mack, Victor Wong e.a. **13.05** Carols from Devon. **13.10** Flowerpot men, serie. Herh. **13.25** ■ Dr. Finlay's casebook, The Gifts of the magi. Herh. **14.15** (TT) Eastenders. Herh. **15.15** Top of the pops. Herh. **16.00** The Queen. **16.05** (■+TT) It's a wonderful life, Amerikaanse speelfilm uit 1946. Met: James Stewart, Donna Reed, Lionel Barrymore e.a. **18.15** Steptoe and son. Herh. **19.00** Christmas night with the stars, compilatie. **20.00** News en sport. **20.15** Strangeways, doc.serie. Herh. **21.00** A stocking full of Christmas clichés. **21.30** Evacuees, tv-spel. Herh. **22.45** The Morecambe and Wise christmas show, compilatie. Herh. **23.45** ■ Hancock' half hour, Ericson the Viking. Herh. **00.15** The signal man, tv-spel. Herh. **00.55-02.50** (■+TT) The big sleep, Amerikaanse speelfilm uit 1946. Met: Humphrey Bogart, Lauren Bacall, John Ridgely e.a.

Sportnet

08.00 Ski verslag. **09.00** Documentaire Arnold Palmer. **12.00** World sport special. **12.30** NBA basketball. **14.00** Argentijns voetbal. **15.00** Ritmische gymnastiek. **16.00** Golf. **17.00** Powersports int. **18.00** IHRA dragracen. **19.00** Boksen. **20.00** WK rugby. **21.00** Autosport. **22.00** Golf. **00.00** IJshockey. **02.00** Boksen. **03.30** Britse formule 3000. **04.30** Argentijns voetbal. **05.30** Boksen. **06.30** Powersports int. **07.30-08.00** Eurobics.

Eurosport

09.00 Int. motorsport. **10.00** Rally Parijs-Kaapstad. **11.00** Saturday alive: Skiën om de Wereldbeker: Afdaling heren (12.30) en dames (11.00); Worstelen. Herh.; Alpine skiën (16.00); Handbal (18.00). **19.30** Int. motorsport. Herh. **20.30** Funboard special. **21.30** Rally Parijs-Kaapstad. **22.00** Boksen. **23.00** Wereldbeker skiën. **01.00-01.30** Rally Parijs-Kaapstad. Herh.

Super Channel

06.00 CNBC. **07.00** All mixed up! **12.30** Music news. **13.00** All mixed up! **14.00** Sport. **16.00** World sport special. **16.30** Video travel guides. **17.00** Youthquake. **17.30** All mixed up. **18.30** Travel magazine. **19.00** Videofashion. **19.30** East Europe reports. **20.00** Love and murder, film. **22.00** News. **22.30** Film Europe. Herh. **23.00** Hang loose. **23.30** Absolutely live. **00.30** The mix all night.

MTV Europe

07.00 Awake on the wildside. **11.00** The big picture. **11.30** US top 20 video countdown. **13.30** XPO. **14.00** Ray Cokes. **17.00** Yo! Raps. **18.00** Week in rock. **18.30** The big picture. **19.00** European top 20. **21.00** Saturday night live. **22.00** Partyzone. **01.00** Kristiane Backer. **03.00-08.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **09.00** World business this week. **11.10** Larry King. **12.40** Int. correspondents. **14.10** The big story. **15.10** Health week. **15.40** Moneyweek. **16.10** Science and technology week. **16.40** Style. **17.10** Showbiz this week. **18.40** Evans and Novak. **19.00** World business this week. **19.40** Newsmaker Saturday. **20.10** Healthweek. **20.40** Style. **21.10** Your money. **21.40** Int. correspondents. **23.40** Newsmaker Saturday. **00.40** Pinnacle. **01.10** The big story. **03.10** Showbiz this week. **05.10** The Capital gang.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau.
09.03 Länder-Mensen-Abenteuer: Die Hirten von Skyros, documentaire.
09.45 ●● Tele-Gym. Fitness. Afl.12.
10.00 Tagesschau.
10.03 Auslandsjournal.
10.45 ZDF-info Gesundheit.
11.00 Tagesschau.
11.03 ●● Geld oder Liebe. Quiz. Herh.
12.35 Umschau.
12.55 Pers-overzicht.
13.00 Tagesschau.
13.05 Europamagazin.
13.30 Sei kein Narr, aber sei trotzdem einer. Portret van de Estlandse schrijver Jaan Kross.
14.15 Sta(r)tisten. Verslag van de repetities van circus Krone.
14.30 ●● Kinderquatsch mit Michael. Kinder-praatprogramma. Gast: Sydney Youngblood.
15.00 (TT) Gesundheit!
15.45 Erstens. Met: Uschi Glas.
16.00 Disney Club. Met o.a.: Chip & Chap; Duck Tales; Ein perfektes Paar; Classic cartoon.
17.25 Hier und Heute unterwegs.
17.55 Tagesschau.
18.00 Sportschau-Telegramm.
18.10 Sportschau. Met Bundesliga-voetbal.
19.00 Markt.
19.30 ●● Elvis - King of Rock 'n Roll. Afl.: Der Preis des Ruhmes.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Mrs. Harris und der Heiratsschwindler. Toneelstuk van Ted Willis. Met: Inge Meysel, Ferdy Mayne, Karin Hardt e.a.
21.45 ●● Trekking van de lotto.
21.50 Tagesschau.
22.00 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.05 ●● Gala. Kerstgala. Met: Hans Werner Olm, Jacob Sisters, Marie-Luise Marjan e.a.
23.05 El perdido. Amerikaanse speelfilm uit 1961. Met: Rock Hudson, Kirk Douglas, Dorothy Malone e.a.
00.55 Flieh oder stirb! Amerikaanse speelfilm uit 1961. Met: Craig Hill, Elaine Edwards, Grant Richards e.a.
02.05 Tagesschau.
02.10-02.15 Z.E.N. Adventskalender: Die Herbergsuche.

Duitsland 2

08.30 Nachbarn in Europa.
09.00 Tagesschau.
09.03 Länder-Mensen-Abenteuer: Die Hirten von Skyros, reportage.
09.45 ●● Tele-Gym. Fitness. Afl.12.
10.00 Tagesschau.
10.03 Auslandsjournal.
10.45 ZDF-info Gesundheit.
11.00 Tagesschau.
11.03 Nachbarn in Europa.
12.15 ZDF Sport extra: Skien: Wereldbeker afdaling voor heren. Wereldbeker afdaling voor dames.
14.00 Diese Woche.
14.20 Mimmi. Serie. Afl.3: Frohe Weihnachten, kleines Schweinchen.
14.45 Guckloch. Een blik achter de schermen van de kerstserie Marco.
14.50 FM. Gevarieerd magazine. Thema: Werkende ouders: wat zijn de gevolgen voor de kinderen?
15.25 (TT) Diese Drombuschs. Serie. Afl.: Der Verlierer.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 Heute.
17.05 Länderspiegel.
17.50 Die fliegenden ärzte. Serie. Afl.: Die Liebesheirat. Wanneer de boerendochter Susan zwanger is, willen haar vader en broer dat Greg met haar trouwt. Kort daarop verliest Susan echter het kind en lijkt het huwelijk van de baan te zijn. Aansl. Kochen wie in Asien (VPS 18.15).
18.25 Die fliegenden ärzte. Vervolg. Aansl. Programma-overzicht. (VPS 18.50).
19.00 heute.
19.30 Insel der Träume. Serie. Afl.: Zwillinge auf leben und Tod. De tweelingzusters Charlott en Bettina zijn onafscheidelijk totdat Charlott verliefd wordt op Albert. Wanneer Bettina sterft, heeft Charlott vele vragen en gaat naar het droomeiland.
20.15 ●● Die Peter Alexander-Show 1991. Amusementsprogramma met Peter Alexander. Gasten: Larry Hagman, Karl Merkatz, Tom Jones e.a.
22.00 Heute.
22.10 Komm' zu uns ins Stadion! Sport '91, jaaroverzicht van Bruno Meyer. Aansl. Lotto. (VPS 23.29).
23.30 Stärker als alle Vernunft. Amerikaanse speelfilm uit 1962. Met: Jack Lemmon, Lee Remick e.a.
01.25 Heute.

Duitsland 3 West

12.55 Michael's klingender Adventskalender (21). **13.00** Cursus geschiedenis. Herh. **13.30** Cursus wiskunde. Herh. **14.00** Rückblende: Vor 75 Jahren: Dem deutschen Volke, reportage over de geschiedenis van deze tekst op de Rijksdag. Herh. **14.15** West 3 aktuell, met Blickpunkt Düsseldorf. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Gospel, Rock etc., gospelrock met Margaret Becker, Sweet Honey in the Rock, Iona en Take 6. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** ARD-Ratgeber Essen und Trinken: Das Festtagsmenü. **18.30** (TT) Die Sendung mit der Maus, kinderprogramma. **19.00** Aktuelle Stunde, regionaal programma met om 19.30 Sport im Westen. **20.00** Die Burgfrau von Namedy, reportage over het leven op de burcht Namedy bij Andernach. **20.30** Dieter Gütt - Ein Journalist, biografisch portret van deze journalist die in 1990 zelfmoord pleegde. **22.20** Spiele des Lebens, natuurfilmserie. Afl.12: Fortpflanzung. **23.05** Die Fussbroichs, documentaire over het dagelijks leven van het Keulse arbeidersgezin Fussbroich. Herh. **00.35** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

13.25 Michaels klingender Adventskalender. **13.30** Cursus geschiedenis. Herh. **14.00** Weihnachtsmärchen: Rotkäpchen, sprookje van de gebroeders Grimm. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Nimm's Dritte. **17.30** Geschichte der Oper, documentaire serie over de geschiedenis van de opera. Afl.6: Die deutsche Romantik. Herh. **18.00** Beim Wort genommen. **18.30** Das Südwest-Journal. **19.00** Lindenstrasse, serie. Afl.: Weihnachtswünsche. **19.30** Planet Erde, natuurfilmserie. Afl.: Die Nächte der tasmanischen Teufel. **20.15** Wiedersehen mit Brideshead, 7-delige serie naar de gelijknamige roman van Evelyn Waugh. Afl.4: Der verborgene Haken. **21.55** Nieuws. **22.00** Streit im Schloss, discussie over de Duitse psychiatrie. **23.30** Laatste nieuws. **23.32** Freistil oder die Seins-Maschine, vijf korte video-essays. **00.15** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 Tekenfilm.
06.15 Nozzles. Tekenfilm. Herh.
06.40 Transformers. Tekenfilm. Herh.
07.00 Märchen aus aller Welt. Serie. Afl.: Der Schmied.
07.30 Piff und Herkules. Tekenfilm.
08.00 Konfetti. Kindermagazine met de tekenfilms: Die Flintstone Kids; Yogi Bär. Herh.; Scooby Doo.
09.25 Klack. Kinderspelshow.
10.05 Tom & Jerry Kids. Tekenfilm.
10.30 Turbo Teen. Tekenfilm.
11.00 Marvel Universum. Met de tekenfilms: Der mächtige Thor; Das Land der fantastischen Drachen; Rude Dog und seine Bande; Spiderman und seine Freunde.
12.35 He Man. Tekenfilm.
13.05 Teenage mutant hero turtles. Tekenfilm.
13.30 Super Mario Brothers. Serie. Afl.: Der Weihnachtsmann kommt nach Flatbush/Star-Koopa.
13.55 Ragazzi. Muziekmagazine.
14.25 Sheriff Lobo. Misdaadserie. Afl.1: Die Mafia in Orly.
15.10 BJ und der Bär. Serie. Afl.: Der Todessprung.
16.05 Daktari. Serie. Afl.: Der Medizinman.
17.00 Der Preiss ist heiss. Quiz.
17.45 Action - Neu im Kino.
18.15 Wunderbare Jahre. Serie. Afl.: Die ungraubliche Weihnachtsmann.
18.45 RTL Aktuell.
19.20 Houston knights. Serie. Afl.: Schatten der Vergangenheit. Herh.
20.15 Der Geheimnisträger. Duitse speelfilm uit 1975. Met: Willy Millowitsch, Gunther Philipp e.a.
21.55 Alles nichts oder?! Show.
23.00 Liebesgrüsse aus der Lederhose I. Duitse erotische speelfilm uit 1972.
00.25 Die Insel der Tausend Freuden. Duitse erotische speelfilm uit 1977.
01.50 Vincent van Gogh - Ein Leben in Leidenschaft. Amerikaanse speelfilm uit 1956. Met: Kirk Douglas, Anthony Quinn, James Donald e.a.
03.45 Manuel. Amerikaanse speelfilm uit 1937. Met: Freddie Bartholomew, Spencer Tracy, Lionel Barrymore e.a.
05.40 Super Mario Brothers. Serie. Herh.

SAT 1

07.30 Guten Morgen mit SAT 1. **08.30** High Chaperral, Amerikaanse westernserie. Herh. **09.30** Wirtschaftsforum. **10.00** Cannon. Amerikaanse misdaadserie. Herh. **10.55** Von Herz zu Herz. Volksmuziek. Herh. **12.05** Glücksrad. **12.45** Bingo. Spelprogramma. **13.20** Fantasy Island. Amerikaanse serie. **14.10** ■ Vertauschtes Leben. Duitse dramafilm uit 1961. **15.35** Angesagt. **16.05** Zapp. Spelshow. **16.40** Pearl Harbor. Amerikaanse serie. **17.40** SAT 1 Blick. **17.45** ■ Addams Family. Amerikaanse griezelserie. **18.15** Bingo. **18.45** SAT 1 Blick. **18.50** Quadriga. **19.20** Glücksrad. Spelprogramma. **19.20** WetterNews. **20.15** Das Geheimnis der grünen Stecknadel. Duits/Italiaanse misdaadfilm uit 1971. **22.00** SAT 1 Blick. **22.10** Die Profis. Engelse misdaadserie. **23.05** Insel der Begierde. Griekse sex/misdaadfilm uit 1977. **00.35** Mach weiter, Emanuelle. Engelse sexcomedie. Herh. **02.05** Insel der Begierde. Herh. van 23.05 uur. **03.30** Programma-informatie/Videotext.

TV FILMS VIDEO

BRT 1
15.25 The Bishop's Wife.- Amerikaanse Kerstfantasie uit 1947 van Henry Koster over een zachtmoedige engel die op aarde landt. Met: Cary Grant, David Niven en Loretta Swift.

RTL Plus
20.15 Der Geheimnisträger. Kuno, een ietwat naïeve boekhouder in deze Duitse film uit 1975, wordt door de geheime dienst als koerier uitgekozen. Met: Günther Philipp, Willy Millowitsch en Brigitte Mira.

Nederland 1
20.25 Three Man and a Baby. Aardige Amerikaanse versie uit 1987 van Leonard Nimoy van de oorspronkelijke Franse film 'Trois Hommes et un Coffin'. Drie swingende vrijgezellen moeten plotseling voor een baby gaan zorgen. De drie vrijgezellen: Tom Selleck (Magnum), Steve Guttenberg en Ted Danson (Cheers)

Duitsland 1
23.05 The Last Sunset. Psychologische western uit 1961 waarin Cotton met zijn vrouw Doirothy Malone door de woesternij reist en de begeleiders Rock Hudson en Kirk Douglas in dienst neemt. Regie: Robert Aldrich.

● *Tom Selleck en Steve Guttenberg in 'Three men and a baby'. (Nederland 1 – 20.25 uur).*

RTL4
23.15 The In-Laws. Sjieke Amerikaanse komedie van Arthur Hiller uit 1979. Tandarts heeft het moeilijk met zijn aanstaande schoonvader die beweert een CIA-agent te zijn. Met: Peter Falk, Alan Arkin en Richard Libertini.

BRT 1
23.20 Little Sweethart. Onconventionele Brits/Amerikaanse thriller uit 1988 over een a-moreel meisje van 9 jaar dat gemakkelijk de stap zet van onopzettelijke afpersing naar moord. Met o.a.: Cassie Babasch, John Hurt en Karen Young.

Duitsland 2
23.20 Days of Wine and Roses. Moderne versie van 'Lost Weekend' nu van Blake Edwards uit 1962. Jack Lemmon speelt een man die met Lee Remmick trouwt en haar meesleurt in zijn alcoholverslaving.

Nederland 1
00.15 Le Salaire de la Peur. Franse film van Henri-Georges Clouzot uit 1952. Vier in Zuid-Amerika aan lager wal geraakte mannen accepteren de opdracht om vrachtwagens met de zeer explosieve stof nitroglycerine over 500 km langs onbegaanbare wegen te voeren. Met: Yves Montand, Charles Vanel en Folco Lulli.

Duitsland 1
00.55 You Have to Run Fast. Amerikaanse routine-thriller van Edward L. Cahn uit 1961 over een jonge arts die als kroongetuige moet onderduiken in een dorpje in de bergen. Met: Craig Hill, Elaine Edwards en Grand Richards.

RTL4
01.05 Fright Night. Onderhoudende, ouderwetse horror uit 1985 van Tom Holland. Teenager roept de hulp in van een tv-presentator van horror-films om een aardige, doch uitgekookte vampier, die bij de buren is ingetrokken, te doden. Met o.a. Amanda Bearse en Roddy McDowell.

radio

Radio 1
7.07 TROS Nieuwsshow (7.08 en 8.10 TROS Aktua en 7.30 Nws.). 11.05 TROS Kamerbreed. 12.05 TROS Aktua (12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t.b.v. land en tuinbouw). 14.05 TROS Aktua sport (17.05 en 18.10 TROS Aktua. 17.30 Nws.). 19.04 Coulissen. 19.30 Langs de lijn, sport en muziek. 22.02 Podium van de Nederlandse lichte muziek. KRO 22.45 Man & Paard extra. NOS 23.06 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Muzifax. 17.04 Levenslief en levensleed. 18.04 KRO's country time. 19.04 Glas in lood. 19.45 Geef het wachten niet op. 20.03 The Bands. 21.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3
7.04 Rabarbara. 8.04 Drie voor negen. 9.04 Gospelrock. 10.04 Popsjop. 12.04 Paperclip. 14.04 Popstation. 16.04 NCRV-zaterdag-sport. 18.04 De Avondspits. 19.03 Paperclip-radio. 21.03 Crossroads. 23.03-24.00 Late date.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Wakker worden... 8.00 Nws. 8.02 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhaus tijdelijk gesloten. 12.00 Muziek voor miljoenen: Kerstliederen. 13.00 Nws. 13.02 Veronica klassiek: I Musici met viool, cello en viola d'amore. 14.38 Veronica kamermuziek: Pianomuziek. 15.11 Nieuwe platen. 16.00 Lang leve de opera! M.m.v. de sopraan Renata Tebaldi. 18.00 Nws. 18.02 Avondstemming. 20.00 Nws. 20.02 KRO-klassiek. Holland Festival Oude Muziek Utrecht. Ars Nova Warschau. 21.00 Komposities van Henryk Mikolay Gorecki. 22.00 KRO-Literair: Camera obscura: Socrates. 23.00 Het orgel. 23.20-24.00 Laudate.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaartberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsein thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen....! 12.44 EO Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doro. 14.00 Forza! Radio, met om 14.00 Que Pasa; 15.00 Heart affair; 16.00 Down town. 17.00 Licht en uitzicht. 17.46 Postbus 51, Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen rasja (Er is hoop). 18.40 Hoda al-islam (Arabisch). 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00-23.00 Zaterdagavonduur.

Omroep Limburg
09.00 Postbus 94. 09.30 Limburg sport. 09.50 Postbus 94 (vervolg). 10.00 Het ei van St. Joost. 11.00 De Onderstroom. 12.00 Het evenement. 13.00 Overname landelijke zender. 17.00-18.00 Limburg Aktueel (kort) en Vrij Spel, popmuziek.

België/Radio 2
6.00 Nieuws 6.05 Welkom weekend. (6.30, 7.00 en 7.30 Nieuws) 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren met Somers en Verschueren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval. 11.30 Vlaamse top 30. 12.00 Radio 2 top 30. (13.00 Nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.10 Fris van Lefever met retromuziek en hits van vroeger. (18.00 Nieuws). 20.00 Hartelijk. Wensen en verzoeken van luisteraars (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (Nieuws om 24.00 en 05.00 uur).

België/BRF
(Nieuws om 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.30, 14.00, 16.00, 17.00, 18.30 en 21.00).
6.35 Radio-ontbijt. 7.15 Verzoekplatenprogramma (7.30 uit de regio; 7.45 agenda; 8.10 persoverzicht; 8.30 overpeinzing). 9.05 LP-Markt. 10.00 Top of flop. 12.00 Agenda voor Brussel, Aansl. Musik bei Tisch (12.15 agenda Ostkanton; 12.35 persoverzicht). 12.45 Aktueel. 13.00 Hitparade. 16.05 Contra-Re Jeugdmagazine. 17.05 Forum - Cultureel magazine. 18.00 Uit de regio. 18.10 BRF-Aktuell. 18.45 Filosofie en ethiek. 19.00 Saterday Night Rock Show. 21.05-21.10 Uitslag Belgische lottogetallen.

RTL Radio
6.00 Guten Morgen Deutschland. 8.00 Radio Shop. Muziek en actualiteiten. 12.00 Wunschhits zum Nulltarif. Verzoekplaten en groeten van luisteraars. 15.00 Der Sport Shop. Voetbal op zaterdag. 18.00 American Top 40. Aktuele hitparade USA. 21.00 Je t'aime. 24.00-6.00 Kuschelrock. De mooiste Love-Songs.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.07 in Unserem Alter. 9.00 Nieuws en weerbericht. 9.05 Musikpavilijon. 12.00 Nieuws en weerbericht. 12.05 Pop-report. 14.05 Orchester der Welt. 15.00 Café Carlton. 17.00 Der Tag um fünf, aansl. 5 Uhr Tee. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie. 20.00 Nieuws en weerbericht. 20.05 Solisten Parade. 22.00 Nieuws en weerbericht. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 41 Nederlandse Regionale Dagbladen . Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

WADDENEILANDEN

TERSCHELLING/AMELAND t.h. 1992 grote luxe stacaravans, 2-3 sl.kmrs., voll. inger. Tel. 05180-1581. Inl. vóór 12.00 en na 18.00 uur. WA-61R

GRONINGEN

Ontdek tijdens de feestdagen Groningen vanuit het EEMSHOTEL in DELFZIJL. Slapen en eten boven zee: uniek in Europa! Speciaal kerstarr. Info: 05960-12636. GR-61R

FRIESLAND

EEN TOP-ZEILVAKANTIE IN HEEG

Genieten van schone lucht en fris water bij de ANWB erkende zeilscholen, NJHC herberg 'it Beaken' (voor jeugd en gezinnen) en zeilschool Heegermeer (v.a. 21 jr.). Bel voor een folder 05154-2258/2363. FR-61R

Gaastmeer t.h. NWE ST. BUNGALOWS, 8 pers., vrijst. m. privé-aanl.pl. Rust. gel., dir. aan open vaarw. in uniek merengeb. Ook verh. platbodemschepen. Inl. (05154) 3386. FR-61R

OVERIJSSEL

HOLTEN. T.h. in de bossen van 'mooi Holten' rustig en vrij gelegen comf. bung's 4, 6 pers. dichtbij zwemb., veel fiets- en wandelmog.heden. Inl. tel.: 05483-63592. OV-61R

Holten. Vak.oord 'De Lindenberg' FOLDER '92 LIGT VOOR U KLAAR. Vraag gratis folder over de 33 vrijstaande in het bos gelegen vak.bungalows met alle comfort zowel in als buiten de bung., zoals ktv, incl-video, verw. zwembad, speeltuin, kantine, wasserette, midget-golf, sportveld enz. Nog mogelijkh. hoogseiz. In voor- en naseizoen 50-plussers belangrijke korting. Postweg 1, 7451 TS of bel 05483-61364. OV-61R

PONYPARK SLAGHAREN voor een onvergetelijke vakantie! Vakantiehuisjes voor week-, midweek- en weekendverhuur met gratis gebruik van ruim 40 fantastische attrakties, de nieuwe Wildwaterbaan, spannende westernshows, gezellige familieavonden en het unieke Fujibergbad voor sprankelend veel zwemplezier! Ga langs uw postkantoor of postagentschap en haal gratis de nieuwe vakantiefolder. Of bel 05231-3000. OV-61R

UTRECHT

MAARN, BUNG.PARK DE MAARNSE BERG. Gel. i.d. bossen. T.h. 4**** bung.'s (2-10 pers.). Ook v. w'kend/midw. Ook RUIME SEIZ./PASSANTENPL. Info: 03432-1284. UT-61R

ZEELAND

V.V.V. BROUWERSHAVEN

Voor nieuwe winterarrangementen.
Vraag folder! Tel. 01119 - 1940.
ZE-61R

ROOMPOT RECREATIE. Reserveer een winter- of zomervakantie aan strand en zee. Vraag de 36 pagina's grote brochure aan vol kampeer- en bungalowvakanties. Gratis toegang subtropisch zwemparadijs. 01107-4200.

VAKANTIE WONING SERVICE. Zeeland verhuurt (365 dagen) hele luxe bungalows met uitzicht op zeer comfortabele caravans. Bel voor de brochure: 01107-4290. ZE-61R

T.H. BUNGALOWS OP SCHOUWEN-DUIVENLAND a.h. Grevelingenmeer, enk. min. v. Noordzeestrand. Voordelige huurpr. Info (01119) 1866 of fax 1355. ZE-61R

NOORD-BRABANT

BAARLE-NASSAU, VAKANTIEOORD DE STEPPE 4-6 of 12 pers. vakantiehuisjes in land. bosr. omgev. Hoogseiz. ƒ 485.- p.w. kamp. tegen aantrekkelijke tarieven. Fam. park met voor ieder wat wils! Tel.: 04249-9246. HB-61R

VERRE VAKANTIES

Kibboets

Wonen en werken in een unieke samenleving 6 weken of 3 maanden al voor ƒ 1095 incl. retourticket en deelnemersmiddag vooraf. Maandelijks vertrek. Bel K-TOURS, telef. 020-6463331 ANVR/SGR. WV-61R

LIMBURG

tip

Welkom in: recreatieoord De Berckt

Vakantiepark
De Berckt is een schitterend gezinspark met veel mooie voorzieningen.

• subtropisch zwembad • particuliere bungalow- en caravanverhuur • kampeerplaatsen • verwarmd buitenbad • speeltuin • recreatieprogramma • kantine • restaurant • supermarkt • tennis • midgetgolf • manege •

Bel voor meer informatie: De Berckt
Baarlo (L) Tel. 04707 - 1547

glijbaan

'DE BOUSBERG' LANDGRAAF Z.-LIMBURG
**** gezinscamping met zwemb., speelt., tennis en volop georganiseerde recreatie in prachtig natuurgebied. Ook bung's. (snel boeken). Tel: 045-311213. LI-61R

GEZINSCAMPING 'De Ruige Hoek' verw. zwem- en speelbaden, speeltuin, tennisbaan, recr.team. Ook t.h. 5 pers. chalets. Maasbree (bij Venlo) 04765-2360. LI-61R

GR BRITTANNIË IERLAND

IERLAND

29 jaar SHAMROCK TOURS, het meest uitgebreide IERLAND-REISPROGRAMMA '92.
Dagelijks per vliegtuig en boot.
Programma bij uw A.N.V.R.-reisburo of:
Reisburo B.B.I. GRONINGEN, Vismarkt 30,
9711 KT Groningen, 050-180246/128318 (Lid SGR)
GB-61R

TSJECHOSLOWAKIJE

Voor wie eens wat anders wil...

TSJECHOSLOWAKIJE
gastvrij, grenzeloos mooi en... dichtbij! Vraag onze gratis autoreizenmagazine met 6 pag. verbluffend voordeel in bungalows, hotels, appartementen en op campings.
05700 - 35188
EURODYNAMIC (Garantiefonds)
TS61R

GOEDKOOPSTE WINTERSPORT
in ***hotel met zwembad kerst/krokus in Hoge Tatra ƒ 359.- HP (ook andere periode), sneeuwzeker, Balaton Travel, 073-425738.
TS-61R

SPANJE

GRATIS zomergids 10-daagse busreizen. App. v.a. ƒ 199, hotels v.a. ƒ 289. Boosten Reizen, lid SGR, tel. 045-227777. SP-61R

CAN BANAL
KAMPEREN WANDELEN
IN DE SPAANSE PYRENEEËN

Kamperen midden in de natuur. Wandelen, zwemmen, fietsen en genieten van moderne en Romaanse kunst en kultuur. Volledig verzorgde wandelweken. Vraag de brochure: 05700-14561. SP-61R

Hotel/app. Montemar Pineda Spanje

Het beste aan de Costa! Ma. en vrijd. per luxe touringcar 10, 13, 14 en 17 dagen l.o. en v.p. Bel nu voor informatie:

Van Hulst/Montemar
Tel. 073-124171. SP-61R

SPANJE vakanties per Royal Class bus. Vraag de nieuwe FOLDER van Nederlands scherpst geprijsde specialist, met reizen van april tot oktober 1992. Vast gereserveerde plaatsen in de bus, dus nooit dringen. Verdeling roken/niet roken. Zeer VOORDELIG door rechtstreekse verkoop. Lid Garantiefonds. Bel SOLMAR TOURS 040-460580. Ook voor Benidorm nog mogelijkheden in jan./febr. en maart. SP-61R

Costa Brava v.a. ƒ 210.-
Barcelona v.a. ƒ 210.-
Salou v.a. ƒ 225.-
Costa Blanca v.a. ƒ 250.-
Retourprijzen per pers.
(bijna) dagelijks naar Spanje, 29 bestemmingen.
Luxe bussen. Toilet - video - airco - royal class

Iberbus
(020) 6241010
SP-61R

AZIË

***** **Thailand rondreis v.a. ƒ 2.198**

14/22 dg. rondreis, veel zien en genieten, uitgerust terug. Ned. beg., 1e kl., vertr. elke week, 12-19/1 nog 6 pl. Tekkel Air, 070-3468700. *** febr. nog 16 pl. Zomerspec. 21 dg. vertr. 12 en 19/7 all-in ƒ 2.850. AZ-61R

Sri-Lanka ƒ 1425; 20 dgn hotel L.O. ƒ 1795; 8 dgse rond-tour ƒ 2395. Thailand ƒ 1339; 15 dgn *** hotel ƒ 1795. Schakel Travel & Tours, tel. (085) 649548. AZ-61R

VER. STATEN CANADA

GOEDKOOPSTE TICKETS

SCHAKEL TRAVEL & TOURS, tel. 085-649548.
VC-61R

USA/CANADA 1992
Brochure boordevol campers, auto's, hotels, vliegreizen, cruises, all-in- en combinatiereizen. Bel voor info:
Cadusa Reizen, Vinkeveen 02949-1635/3544
VC-61R

DIV. BUITENLAND

UW EXOTISCHE REIZEN IN STAND 1217: LITO

Mexico, Egypte, Turkije, India/Nepal, Indonesië ƒ 899 – ƒ 3275. Individueel of kleine groepsrondreizen: brochure? 071-142847 of kom naar de Bernhardhal. DB-61R

TUNESIË. In jan. 7 dg.hotel, h.p. v.a. ƒ 625, 15 dg. h.p. v.a. ƒ 750. Incl. vliegreis. DTS 04130-52708. DB-61R

MAROKKO. In jan. 7 dg. hotel, h.p. v.a. ƒ 1.025; 15 dg. h.p. v.a. ƒ 1.295 incl. vliegreis. DTS (04130) 52708. DB61R

SCANDINAVIË

NOORWEGEN 1992

25 jaar NORDIC TOURS per EIGEN AUTO & BOOT of per vliegtuig.
Uitgebreid programma bij uw A.N.V.R.-reisburo of
Reisburo B.B.I. GRONINGEN, Vismarkt 30,
9711 KT Groningen, 050-128318/180246.
SK-61R

GRIEKENLAND CYPRUS

CORFU zomer '92 vak.woningen 2-8 pers. vlak aan zee, v.a. ƒ 145 p.w. evt. ook vlieg- of busreis. NIEUW: 7-dgse vastelandtour, gratis folder. ROSS HOLIDAYS, tel. 05908-10019. Lid SGR. GC-61R

DUITSLAND

VOORDELIGE VAKANTIEWONINGEN
Een enorm aanbod van voordelige vakantiewoningen, pensions en hotels in de bosrijke gebieden van Duitsland voor liefhebbers van natuur, cultuur en sportieve ontspanning. Vanaf ƒ 230.- voor 2 pers./week tot ƒ 750.- voor 7 pers./week. Gratis (nieuwe) gids: ADE, afd. R., Postbus 400, 6710 BK Ede, tel. 08380-19563.

HOCHSAUERLAND

De nieuwste folders uit het populairste vakantiegebied van Duitsland

HOCHSAUERLAND
Kurz- und Ferienreisen '92

Hochsauerland-vakantiekompas
114 vakantieplaatsen
283 hotels/pensions/vakantiewoningen en -huisjes · budgetprogramma's
complete arrangementen
120 pagina's

Volledige informatie uit het land der duizend bergen voor onze Nederlandse buren met veel tips en ideeën voor een heerlijke vakantie in de vrije natuur.

IK BESTEL GRATIS:
☐ Kurz- und Ferienreisen '92 ☐ Wandern '92 ☐ Reiseideen '92

naam/voornaam
straat/huisnr.
postcode/woonplaats

Hochsauerlandkreis, Fremdenverkehr, Postfach 1460 / W4
D-5790 Brilon, tel. 09-49.2961.913229, fax 913247

DUITSLAND

Vakantiewoning met kerst en nieuwjaar in Sauerland.
(± 20 km van Winterberg)
Max. 6 personen.
Vanwege annulering tegen de lage prijs van DM 55 p.d.
Tel. 09-4929841776
Duits-Limburgse familie
José en Thomas Gersch

ODENWALD
Domicilie voor uw korte vakantie
„Landhotel Dachsrain"
Zwembad, sauna, sol., gr.ligwei, georganis. uitstapjes, wandeltochten m. drankje, barbecueavond. Afhalen v. station mogelijk! Tel.: 09-49-6163/2322 D-6128 Hassenroth

Hotel Grossfeld

Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best gestileerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktv, mini-bar, telefoon. Zwembad (29°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei. Tevens fietsverhuur.
Luxe 4-daags midweekarr. (3 n.) DM 255.- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Eveneens aantrekkelijke weekend- en 6-daagse arrangementen.
Hotel Grossfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-35 32 46 (NL) of 09-49 59 22 828 (BRD) voor gratis prospectus. Fax. 09-49 59 22 43 49

Oorspronkelijk vakantieland in het noordwesten

Er bestaat liefde op het eerste gezicht, die bij de tweede keer al vervliegt. En er bestaat genegenheid, die langzaam groeit en duurzaam wordt met een altijd verwarmende vlam. Van dien aard is de liefde voor het Emsland.
Emsland, het grootste district i.h. Bondsgebied, i.h. noordwesten van Niedersachsen, grenzend aan Nederland. Niet vermeld op de landkaarten v.h. internationale toerisme. Emsland, dat is vakantie zoals nauwelijks iemand het nog kent! Zonder status en zonder betonburchten, zonder de drukte van gevestigde vakantieparadijzen die de vakantiegangers fataal aan de stress van alledag herinneren, die ze eigenlijk wilden ontvluchten.
De liefde voor het Emsland kan op verschillende manieren beginnen: bij een weekendtrip bijvoorbeeld, waarbij de schoonheid van het landschap zich bij een zachte oogopslag openbaart. Bij een kort verblijf of een langere vakantie - en elke keer weer vliegen de dagen om.
Houdt u van sportief, of wilt u zich slechts ontspannen? Zich gewoon laten gaan? Alstublieft! In het Emsland is alles mogelijk!
Het Emsland heeft al veel te bieden, en ondanks dat is het gebleven zoals het altijd al was: een stil landschap met bossen, heide, veen met meren en rivieren, met stille dorpen en aantrekkelijke stadjes.
Emsland, zo zeggen vrienden, is liefde op het tweede gezicht. Verdere informatie kunt u aanvragen bij: Werbegemeinschaft Emsland. Tel.: 09-4959314442.

FRANKRIJK

LOURDES

In februari, mei, juni, juli, september en oktober.

Nationale Bedevaarten organiseert in 1992 weer vele Lourdes reizen, met en zonder medische begeleiding. Per vliegtuig, trein of met de bus. Denkt u erover (weer) eens mee te gaan? Stuurt u dan voor gratis prospectus de bon even naar onderstaand adres. Wij organiseren eveneens reizen naar Rome.

Nationale Bedevaarten

Naam: ....
Straat: ....
Plaats: ....
Postcode: ....

Postbus 273, 5201 AG Den Bosch,
Tel. 073-124233 (ma. t/m vr. van 9.00 tot 17.00 uur.)

Lot-Vallei camp. 'FLOIRAS'. Rustig klein terrein, direkt aan de rivier, kano/fietsverh. ter plaatse. Bel voor onze brochure 03402-65586. Tent/caravanverhuur. FA-61R

LA SALVETAT ** CAMPING GOUDAL, schitterende camping gelegen tussen 2 meren in het park Haute Languedoc. Verh. van sta-toercaravans, chalets. Petit rest., bar, winkel. Folder? 05179-2071, stand op Intern. Toeristenbeurs, 27, 28 en 29 dec. Friesl.hal Leeuwarden. FA-61R

Gids '92. SEJOUR EN FRANCE
Goede betaalb. vak.woningen. Veel keus.
Lid. SGR. Tel. (085) 257800. Gratis gids.
FA-61R

INDONESIË

Indonesië Tours '92/'93

De nieuwe brochure van dé Indonesiëspecialisten bij uitstek ligt voor u klaar! 112 pagina's kleurige informatie over onze VOLLEDIG VERZORGDE rondreizen, inclusief alle maaltijden, excursies en Nederlandse reisleiding.
Tevens hebben wij in dit programma rondreizen opgenomen naar India, Nepal, Thailand, Maleisië en Sri Lanka.

INFORMATIEVE DIA-PRESENTATIES INDONESIË

Iedere zaterdag dia-presentatie in Heemstede.
Ook komen wij in het land met onze diashow en wel in:

Eindhoven 4-1 + 19-1 + 30-1 + 6-2; Maastricht 2-2; Venlo 16-2; Heerlen 18-2.

Komt u ook? Bel ons even: 023-339151.
Vraag de brochure aan bij uw ANVR-reisburo of bij

De Boer & Wendel B.V.
dé Indonesiëspecialisten
Raadhuisstraat 53 – 2101 HD Heemstede – ANVR/GAR.FONDS/IATA
023-339151

23 dgn. elke week in 1992 een onvergetelijke vakantie in Bogor, Ceribon, Djokja, Kalibaru en Bali + vol pens. + excursies + retourticket KLM-GA. Voor maar ƒ 2750.-. Inl. St. 'HET SCHONE STREVEN' L'wd., 058-137706. IN-61R

** SMARAGD TRAVEL **
Java Bali 22/30 dgn. v.a. ƒ 3.500. Tel. 02280-12231.

Actieve RONDREIZEN Sumatra, Java, Bali, Lombok, Sunda eilanden, Sulawesi 22-34 dagen v.a. ƒ 2995.- incl. vliegreis, vervoer, eenvoudige hotels, etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser (071) 126400. Lid SGR. IN-61R

AZIË

RONDREIS India/Nepal 27 dgn. ƒ 2995.-. Rondreis Rajasthan 25 dgn. ƒ 2995.-. Rondreis Thailand 25 dgn. ƒ 2895.- incl. vliegreis, vervoer, hotels, etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser (071) 126400. Lid SGR. AZ-61R

WINTERSPORT

8-dgse SKIREIS Tsjechoslowakije. Busreis vol-pens. v.a. ƒ 395. Cross country langlauftocht v.a. ƒ 595. Interaction: 043-639230/639231.
WI-61R

DE WINTERSPORT-SPECIALIST
10 dgn. bus, halfpension en 7-dgse skipas v.a. ƒ 499 in Oostenrijk, Frankrijk en Italië. Vraag de brochure bij Bizz Travel: 050-144255 (lid SGR). WI-61R

OOSTENRIJK

GOEDKOOPSTE WINTERSPORT
Introduktieprijzen v.a. ƒ 328.- HP. Crocusvak. nog mog. Balaton Travel 073-425738. OS-61R

Wintersport
te huur sta-caravans in Tirol. Tel. (072) 128044/120485. OS-61R

DENEMARKEN

...dat is geen sprookje, dat is DENEMARKEN
Daar moet u zich thuis voelen!

TROLL TRAVEL, de Deense vakantiewoningspecialist, biedt u een ruime keuze uit meer dan 6000 woningen, verspreid over Denemarken. Er is keus genoeg, maar boek dan wél vroeg!
Vraag de uitgebreide katalogus aan en reserveer bij TROLL TRAVEL (lid ANVR-Reisorganisatoren en Stichting Garantiefonds Reisgelden).
Trollenstraat 8, 3332 JB ZWIJNDRECHT.
Telefoon 078-191780 of 195565. Telefax 078-191546.

Huur een Hytte in Noorwegen

Vraag de gidsen van de vakantiewoningspecialisten
Norsk Hytteferie
Fjordhytter
norske turist service
Noorwegenhuis
Herenweg 64, 2101 ML Heemstede
tel. 023-289856

VAKANTIEWONINGRUIL

Zonder dat u meteen forse bedragen voor een hotel, bungalow of appartement moet betalen toch genieten van een vakantie in een andere omgeving? Eenvoudig! Door vakantiewoningruil kun je er eens vaker tussenuit. Het IWB regelt ALLES voor u. Schrijf of bel voor info: IWB, Postbus 301, 8160 AH Epe. Tel. (05780) 14235. VW-61R

TURKIJE

MOOI TURKIJE

Elke week 7 retourvluchten, Schiphol/Beek v.a.

ƒ 450.-

* met hotelarr., week v.a.

ƒ 598.-

WARM CYPRUS

Temp. boven 20 graden.
La Holiday-Centre****
Bij Kyrenia, aan zee/comfort/entertainment

WEEK v.a. ƒ 998.-

Vr. gratis nieuwe zomervoordeelgids. Bel

SUPER-REIZEN
040-43.66.00
TU-61R

ÉÉN ADRES VOOR UW ADVERTENTIE IN 41 NEDERLANDSE REGIONALE DAGBLADEN.

VAKANTIE & RECREATIE

Voor informatie en reserveringen:
RDP, postbus 2,
1800 AA Alkmaar,
tel.: 072-196314 / 206 / 292, fax: 072-113295

OTHER SKYLINES

BUDGET A

vanaf retour

EUROPE
379.- Faro
425.- Rome
475.- Praag
485.- Izmir
735.- Tel Aviv

AFRICA
663.- Agadir
1320.- Dakar
1378.- Kenia

FAR EAST
1265.- Delhi
1335.- Bangkok
1895.- Hong Kong
2175.- Beijing
2475.- Sydney

AMERICA
695.- Montréal (B)
880.- Washington
895.- Curaçao
900.- Miami
1180.- San Francisco
1875.- Honolulu
1975.- Sao Paolo
(B) = vertrek vanaf Brussel

DETHLEFFS

MODELLEN 1992

Buitengewoon design met een bijzondere woonsfeer voor mensen die van een lichte en moderne caravan houden.
Nu in onze showhal.

tillemans rekreatie b.v.
Hoefland 19
Brunssum
tel. 045-270388

DE KERST-AANBIEDING VAN AVIS

Ga er rond de feestdagen op uit met Avis en ontvang een feestelijk kado!

Wanneer u in de periode van 13 december 1991 t/m 6 januari minimaal 3 dagen een auto van AVIS huurt ontvangt u een gewoon kado. U krijgt van AVIS maar liefst 3 hotelovernachtingen aangeboden met meer dan 300 mogelijkheden in Europa.
Vraag vrijblijvend informatie bij onderstaand verhuurkantoor.

A	Fiat Uno	80,-	H	Fiat Uno autom.	[illegible]
B	Ford Fiesta	90,-	I	Opel Vectra autom.	[illegible]
C	Ford Escort	100,-			
D	Ford Orion	105,-			
E	Opel Vectra	110,-			

*Prijzen per dag, all-in, excl. be...

AVIS

MAASTRICHT: Spoorweglaan 18, tel. 043-2523..
HEERLEN: Nobelstraat 12, tel. 045-740559

Epilepsie?
Zet jezelf niet buitensp...

Er over praten met elkaar helpt. Word lid.

(030) 66.0...

EPILEPSIE VERENIGING NEDERLAND
EPILEPSIE EN MAATSCHAPPIJ
Postbus 9840,
3506 GV Utrecht

mededelingen

Gemeente Heerlen

Vakantieplannen?
Zijn uw reispapieren in orde?
Voor paspoorten en rijbewijzen k... terec... bij de Dienst Burgerzaken in Hee... 24, 27 en 30 december 1991 va... 12.00 uur.

REKR. ONROEREND GOED

Villapark Weddermeer

KERSTSHOW

MODELWONING GEOPEND OP 27, 28 EN 29 DECEMBER!

VIJFSTERREN VILLAPARK VAN UITZONDERLIJKE KLASSE; STIJLVOL TOT IN DE PUNTJES!
Het villapark is gelegen in het natuur- en recreatiegebied de "Wedderbergen" en heeft o.a.: fiets/wandelpaden; zeil-, surf-, zwemwater; kinderopvang; grote speeltuin met kabelbaan; kano-verhuur; exclusief restaurant; kinderboerderij; sahara zandvlakte; fietsenverhuur; receptie; speelvelden; midgetgolf; waterfietsenverhuur; tennisbannen; etc., etc.
IN DE DIRECTE OMGEVING:
Jachthaven; maneges; winkelcentra; uitgaansmogelijkheden; musea; diverse pretparken; teleskimogelijkheden etc., etc.
ABSOLUUT HET MOOISTE VILLAPARK VAN GEHEEL NEDERLAND!
Privéstrand op eigengrond direct aan schoon en helder zwem-, speel-, zeil- en surfwater. Moderne luxe badkamer met spiegelwand geheel betegeld; kunststof ligbad en eerste klas sanitair. Complete luxe kwaliteits-inbouwkeuken met veel inbouwapparatuur. Buitenom nagenoeg geheel onderhoudsarm door gebruik van eersteklas kunststof materialen. Perfecte dak-, vloer- en muurisolatie en rondom isolatieglas. Standaard drie slaapkamers.

Alle kopers uit de eerste bouwfase dingen mee naar de totale korting van ƒ 100.000,- en genieten het voorjaar '92 al van de 5-sterren villa's.

De verhuur van dit unieke projekt is voor 1992 in handen van: VrijUit NL en Inter Chalet BRD

ƒ 159.900,-

90% HYPOTHEEK MOGELIJK!

MEER WETEN?
Vraag vrijblijvend de kleurenbrochure aan bij:

LDH VASTGOED
Den Helder, tel. 02230-35136 - Fax 02230-35145

Groningen op z'n best!

Nederland 1

11.00-11.55 Eucharistieviering. Op de vierde zondag van Advent vanuit Hazerswoude.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
14.40 Wijnwereld - Spaanse wijnen.
15.05 Het gezongen woord. Koor- en samenzang vanuit Dordrecht.
15.35 (TT) Spoorloos. Programma waarin mensen uit heden en verleden elkaar ontmoeten. Presentatie: Han van der Meer.
16.00 ●● Journaal.
16.07 Hersens op hol. Serie over het menselijk vernuft. Afl.2: Wis en waarachtig. Presentatie: Hans Böhm.
17.00 Anna. Duitse jeugdfilm. Met: Silvia Seidel, Patrick Bach, Jon Peterson e.a. Anna is een balletdanseres en heeft een invalide vriend, Rainer. Deze ziet met lede ogen aan hoe ze steeds meer betrokken raakt bij haar danspartner David en hoe een aanbod uit New York haar aan het twijfelen brengt over hun relatie.
18.30 (TT) Spoorloos. Vervolg.
18.35 Boggle. Woordspel met Dodi Apeldoorn.
19.00 Perfect Strangers. Comedyserie. Afl.: Eerlijk duurt het langst. Balki probeert via een advertentie de eigenaar van een doos geld op te sporen.
19.25 (TT) Waku waku. Quiz over dieren met Rob Fruithof. Panel: Donald Jones, Adeline van Lier, Corry Konings en Jan Rietman.
20.00 (●●+TT) Journaal.
20.12 (TT) Spoorloos. Vervolg.
21.10 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
21.50 Inspector Morse. Misdaadserie. Afl.: Het beloofde land (2). In verband met de heropening van een oude zaak zijn Morse en Lewis in Australië om de kroongetuige van een bankoverval op te zoeken. Diens oude kameraden zijn hem echter ook op het spoor.
22.45 A titre personnel. Praatprogramma met Milou van Sprang.
23.30 Man en paard. Verslag van de schaakttweekamp Timman - Ivantsjoek. Presentatie: Hans Böhm.
23.45-23.50 ●● Journaal.

Nederland 2

09.00 Dag meneer de koekepeer.
09.25 Bump. Tekenfilmserie. Afl.6: Bump wil helpen.
09.30 Argo. Serie. Afl.6: Uit logeren.
09.40 Het futiliteitenmuseum. Serie. Afl.6 (Slot): Het doosje lucifers.
09.55 Hoe zit dat en waarom. Informatief programma.
10.10 De grote Laura en Lena Fhijnbeenshow. Serie. Afl.12: Laura en Lena anders dan anders.
10.25 Zakken. Vuilvertelling. Afl.3: De moordzak.
10.55 Muziek op zondag: Song of the birds, Pablo Casals, portret.
12.00 TROS Voetbal Plus.
12.45-13.30 ●● De VARA matinee. Het BBC Welsh Symphony Orchestra o.l.v. Andrew Davis speelt het 5e pianoconcert van Beethoven. Met John Lill, piano.
18.00 ●● Journaal.
18.05 Paul Haenen vijf over zes. Cultureel-humoristisch programma.
18.40 Buren. Tweewekelijks overzicht van het leven van alledag.
19.00 The wonder years. Comedyserie. Afl.: Very Cutlip Christmas. Kevin verraad dat Cutlip wat bijverdient als Kerstman, ondanks zijn zwijgbelofte.
19.25 Onrust! Hyperrealistisch magazine. Vandaag: Nirvana, muziekspecial.
20.00 ●● Journaal.
20.10 Lava. Serie met sketches en humor van en met Kamagurka en Herr Seele.
20.42 Belevenissen. Tweewekelijks portret van een Nederlander om inzicht te krijgen in de mechanismen van de Nederlandse samenleving.
21.07 (TT) We zijn weer thuis. Serie. Afl.12 (Slot): Opkomst afkomst. Niel heeft het goed getroffen met haar uitgever, Simon kan het goed vinden met Hetty Hartsuiker en tussen Govert en Marjolein is het ook dik aan. Thijs wacht echter een onaangename verrassing.
21.40 Hetzelfde op een andere manier. Portret van Wim Kayzer over Dresden. Deel 2: Tussen verdriet en verveling.
00.10-00.15 ●● Journaal.

Nederland 3

08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.00 Jaouaz. Magazine in het Marokkaans/Arabisch.
10.30 Aktuël. Magazine voor Turken.
11.00 Intifada. Verslag van de Intifada bijeenkomst in Vlaardingen.
11.30 Omrop Fryslan Edukatyf: Dokumintere: De Hollanderwyk. (herh.).
12.00 Het Capitool. Analyse van binnen- en buitenlands nieuws.
12.45-12.55 Film van de Stichting Nederlandse Vrienden der SOS-Kinderdorpen.
13.00 Ruimtevaart. Voorlichtingsprogramma.
13.10 Italiaans voor beginners. Pronto, voorlichtingsprogramma.
13.20 De sterren. Voorlichtingsprogramma.
13.30 Effectief vergaderen. Afl.8.
14.00 Integraal magagement. Afl.4.
14.30 Graven voor de farao. Afl.7.
15.00-16.00 De gans van Cairo - W.A. Mozart. Tv-bewerking van 2 korte opera's van Mozart: Loca del Cairo en Lo sposo deluso. Uitgevoerd door het Vlaams Operakoor en Kamerorkest Transparant.
18.25 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.30 Sesamstraat.
18.45 Studio sport.
20.00 ●● Journaal.
20.10 Gerard Reve: Alleen op de wereld. Portret van deze schrijver.
20.46 Werther Nieland. Tv-film naar de novelle van Gerard Reve. Met: Joop Admiraal, Jacques Commandeur, Catherine ten Bruggencate, e.a. Regie: Peter Oosthoek.
22.00 ●● Journaal.
22.05 Oog in oog. Serie tv-spelen. Afl.6: De arrestatie van Jan Matterne.
22.32 Maria en Yusuf. Reportage over immigranten-kinderen en hun kijk op het Kerstfeest.
23.02 De gulden snede. Serie documentaires over de normen van kunstenaars en vormgevers. Vandaag: portret van de grafische ontwerpers Anthon Beke en Gert Dunbar.
23.32-23.37 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

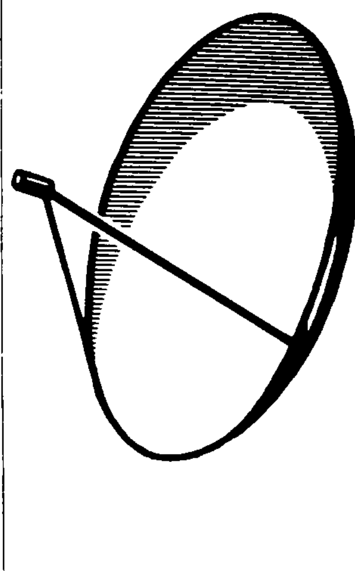
07.00 Ochtendprogramma.
07.30 The world tomorrow.
08.00 Telekids. Kinderprogramma.
11.00 Studio Rembrandt. Culturele talkshow.
11.50 Classique.
12.00 Match extra: Snooker.
13.40 Match extra: Handbal.
14.00 Famous Teddy Z.
14.30 The other side of the mountain. Amerikaanse speelfilm uit 1975, geregisseerd door Larry Peerce. Rolverdeling: Jill Kinmont: Marilyn Hassett. Dick Buek: Beau Bridges. Audra: Belinda J. Montgomery. June Kinmont: Nan Martin. Bill Kinmont: William Bryant e.a.
16.15 Snow magazine.
16.45 Match.
17.35 The Simpsons.
18.00 Nieuws.
18.15 Blos. Film- en videomagazine.
19.00 My two dads.
19.30 Nieuws.
19.50 Match: Voetbal.
20.30 Kerst prijzenslag.
22.00 Ursul de Geer. Talkshow.
22.55 Twin Peaks. Amerikaanse dramaserie.
23.50 Nieuws.
00.05 Dallas. Amerikaanse serie.
00.55 Soap. Amerikaanse comedyserie.
01.20 Nachtprogramma.

● *Marilyn Hassett in 'The other side of the mountain'. (RTL4 – 14.30 uur).*

België/TV 1

09.00 Samson. Kinderprogramma.
10.00 Chateau van Hove.
11.00 De zevende dag. Praatcafé.
13.15 Huizen kijken. Programma over bouwen, verbouwen en wonen.
13.30 Nieuwe avonturen van Heidi.
15.00 1 voor iedereen. Gevarieerd familieprogramma.
17.30 Bassie & Adriaan en de verdwenen kroon. Nederlandse serie.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik tak. Animatieserie.
18.05 Plons.
18.10 Merlina. Jeugdserie.
18.35 Meester, hij begint weer. Serie.
19.00 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Boekenwurm.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal/Sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Made in Vlaanderen: Alfa Papa Tango. Serie.
21.10 Tijd voor Koen. 1. Vrolijk kerstfeest, van Scott Joplin, Bart Peeters, Hugo Matthijsen.
21.35 De Pré historie. Montageprogramma met origineel archiefmateriaal. Terugblik op 1978 met opnamen van Meatloaf, Elvis Costello en Dire Straits.
22.00 I.Q. Quiz met denk- en weetvragen.
22.30 Vandaag/Sport.
22.50 Wie schrijft die blijft. Literair magazine.
23.30-23.40 Coda. Plastische kunsten.

België/Télé 21

14.00 Reflets. **15.00** Concert 21: Les Palata - negro spirituals. **16.00** Radio 21. 18.00 Félix. Cargo de nuit. Magazine. **19.30** Journal. **20.00** ■ En avant la musique, Frans/Italiaanse speelfilm. **21.30** Laatste nieuws. **22.00** Week-end sportif. **22.55** W Magazine. (herh.). **23.20-23.40** Coup de film.

België/RTBF 1

10.30 Terre et soleil.**11.00** Eucharistieviering. **12.00** Faire le point.**13.00** Act.**13.20** Labyrinthe, Amerikaanse film.**14.55** Genies en herbe.**15.35** Tekenfilm.**16.05** Nouba Nouba.**16.55** Doc.: L'Odyssee Africaine.**18.00** Autovision. **18.30** Sportweekend.**19.30** Act.**20.05** Loterire.**21.20** Pas si bêtes.**21.30** J.Edgar Hoover, tv-film.**23.25** Act.**23.45-23.55** Tribune économique et sociale.

België/TV 2

14.30-19.45 Sport extra. 14.30 Veldlopen: Crosscupwedstrijden voor dames en heren, rechtstreeks vanuit Mol. Commentaar: Yvan Sonck. 17.00 Handbal: European Handbal Trophy, finale rechtstreeks vanuit het sportcentrum in Brasschaat. Commentaar: Jan Noppe. 18.30-19.45 Snooker: World series 555 Challenge, samenvatting van de finale.

TV 5

07.00 Nws. **07.20** Corps accord. **07.35** Cursus Frans. **08.00** Clin d'oeil. **08.05** Canadees nws. **08.20** Nwsflits. **08.30** Feu vert. **09.00** Envoyé spécial. (herh.). **10.00** Planète musique.**11.00** Concours de musique du Canada 1991. **12.00** Nwsflits. **12.05** Sindbad. **12.30** Référence: Invité de TV5. **13.00** Nws. **13.15** L'école des fans. **14.00** Trente millions d'amis. (herh.). **14.30** Un chien écrasé, film. **16.05** Nws. **16.15** Correspondances. (herh.). **16.25** Sports loisirs. **17.30** Jours de guerre. **18.30** Nws. **18.50** Clin d'oeil. **19.00** Nord Sud. **19.30** Belgisch Nws. **20.00** Qu'avez-vous fait de vos vingt ans: Michel Platini. **21.00** Nws. **21.30** Minoie, tekenfilm. **23.00** Nws. **23.25** Cinerama. **00.25-00.55** Courts métrage et vidéo: Porte ouverte au CBA (1).

RAI UNO

06.00 Ochtend- en middagprogramma. **16.30** Domenica in. **18.05** TG1 flash. **18.10** 90 minuto. **18.40** Domenica in. **19.50** Che tempo fa. **20.00** Telegiornale. **20.25** Tg/Uno sport. **20.40** Danubio blu. **22.15** La domenica sportiva. **23.00** TG1 flash. **23.05** La domenica sportiva. **23.45** Zona cesarini. **00.30** TG1 notte - che tempo fa. **01.00** Fil o sport.

BBC 1

08.40 (TT) Seven little Foys, Amerikaanse speelfilm uit 1955. Met: Bob Hope, Milly Vitale, Angela Clarke e.a. **10.10** News. **10.15** The promise of His glory, serie. **11.00** Salute to Gregory Peck. **12.10** Scrooge, Engelse musical uit 1970. Met: Albert Finney, Alec Guinness, Edith Evans e.a. **14.00** News. **14.05** (TT) Ultra: Joy to the world, het kerstverhaal verteld door beroemde mensen. **15.00** (TT) EastEnders. (herh.). **16.00** Bread, comedyserie. (herh.). **16.50** (TT) Amazing animals, natuurfilmserie. Afl.: The zebra in your stable. **17.20** Some mothers do 'ave 'em, comedyserie. **17.40** (TT) Together with Cliff Richard, kerstmuziekspecial. **18.45** (TT) Merlin of the Crystal Cave, serie. Afl.: The raising of the stones. Slot. **19.15** News. **19.30** (TT) Songs of praise. **20.15** (TT) Last of the summer wine, comedyserie. Afl.: Situations vacant. **20.45** (TT) Planes, trains and automobiles, Amerikaanse speelfilm uit 1987. Met: Steve Martin, John Candy, Laila Robbins e.a. **22.15** News. **22.30** (TT) You rang, M'Lord?, comedyserie. Slot. **23.20** (TT) Everyman, documentaire serie. Afl.: Songs of longing. **00.10** WK golf, samenv. **01.40-01.45** Weer.

BBC 2

08.25 Tales of a wise king and the devil, serie. Afl.: Blowing up a storm. **08.30** Two by two, serie. Deel 1. (herh.). **08.45** Playdays: The tent stop. (herh.). **09.05** Bitsa, knutselmagazine. (herh.). **09.20** Telling tales. Vandaag: The Caliph's feast. **09.35** Babar, tekenfilmserie. Afl.: Ghost for a day. **10.00** ●● Blood and honey, serie bijbelverhalen. Afl.: David and the hairy man mountain. **10.20** (TT) Defenders of the earth, tekenfilmserie. Afl.: The Mind warriors (2). (herh.). **10.40** Blue Peter omnibus. **11.30** Dark season, sf-serie. Slotafl. (herh.). **12.00** Strangers, serie. (herh.). **12.25** Mozart from scratch, documentaire. Afl.1. (herh.). **12.50** The O-Zone, muziekprogramma. **13.30** Regionale programma's. **13.30** Mahler's Fifth Symfony. **14.50** Int. showjumping. **15.35** Donovan's reef, Amerikaanse speelfilm uit 1963. Met: John Wayne, Lee Marvin, Elizabeth Allen e.a. **17.20** Ski Sunday, skimagazine. **17.50** Rugby special. **18.45** My favourite year, Amerikaanse speelfilm uit 1986. Met: Peter O'Toole, Mark Linn-Baker, Jessica Harper e.a. **20.15** The natural world, natuurfilmserie. Afl.: Sounds of island. **21.05** Frontline doctors, documentaire over de Franse organisatie Médicin sans frontieres. **22.20** (TT) The color purple, Amerikaanse speelfilm uit 1985. Met: Danny Glover, Whoopi Goldberg, Oprah Winfrey e.a. **00.50** Tom Waits: Bigtime, concert. **02.20-02.55** Def II: Rapido, muziekmagazine. (herh.).

Sportnet

08.00 Golf. **09.00** IJshockey. **11.00** Spaans voetbal. **12.30** Motorsport. **13.00** IHRA Dragracen. **14.00** Matchroom boksen. **16.00** Golf. **17.00** Go. **18.00** Wintersportnieuws Olympische Spelen 1992. **18.30** VS Pro skiën mannen. **19.00** FIA Europees truckracen. **20.00** WK rugby. **21.00** Rallysport. **22.00** Golf. **00.00** NBA basketball.

Eurosport

09.00 Trans world sport. (herh.). **10.00** Sunday alive: Wereldbeker skiën; Car on ice; Cross country; E.K. Zwemmen; Acrobatisch skiën. (herh.).; Handbal (17.00-18.15/30); Skispringen (10.00-20.00). **21.00** Rally Parijs-Kaapstad. **22.00** Wereldbeker skiën. **23.30** Car on ice. (herh.). **00.00** Boksen. (herh.). **01.00-01.30** Rally Parijs-Kaapstad. (herh.).

Super Channel

06.00 The mix. **11.00** The hour of power. **12.00** The mix. **13.00** Die Welt von Morgen. **13.30** All mixed up! **15.00** It is written. **15.30** Touristic magazin. **16.00** World sport special. **16.30** Hang loose. **17.00** Youthquake. **17.30** The world tomorrow. **18.00** Business weekly. **18.30** Erf. **19.00** Videofashion. **19.30** Thai panorama. **20.00** The Sunday feature film. **22.00** News. **22.30** Absolutely live! **23.30** Film Europe. **00.00** All mixed up. **01.00** The mix all night.

MTV Europe

08.00 Awake on the wildside. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** The big picture. **14.30** Ray Cokes. **18.30** Week in rock. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 Minutes. **23.00** XPO. **23.30** Headbangers ball. **01.30** Kristiane Backer. **03.00-07.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthweek. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **12.40** Style. **14.30** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker Sunday. **17.10** Travel guide. **18.00** World business this week. **18.40** Int. correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** World report.

Duitsland 1

08.35 Disney Club. Gevarieerd kinderprogramma. (herh.).
10.00 Des Luxus goldener Boden. Serie ambachten. Afl.5.
10.15 (TT) Wir Deutschen. Documentaire serie. Afl.5.
11.00 Kopfball. Spelprogramma.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. Kinderprogramma.
12.00 ●● Presseclub.
12.45 Tagesschau. Met Wochenspiegel.
13.10 Weekoverzicht EINS PLUS.
13.15 ●● Musikstreifzüge: Die Primaballerina ist das Ensemble. Portret van het ballet van Nacho Duato.
13.45 Der Prinz von Pumpelonien. Marionettenserie. Afl.1.
14.15 Gefährliche Sehnsucht. Serie. Afl.3.
15.00 Tagesschau.
15.05 Der Dieb von Bagdad. Engelse speelfilm uit 1940. Met: Sabu, Conrad Veidt, June Duprez e.a.
16.50 Cartoons im Ersten.
17.00 ARD-Ratgeber: Geld.
17.30 Bilder aus der Wissenschaft. Reportage over medicijnen.
18.00 Tagesschau.
18.05 Wir über uns.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Serie. Afl.316: Mütter.
19.09 Die Goldene 1.
19.10 ●● Lieder zum Advent.
19.50 Weltspiegel.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 ●● Ein Kessel Buntes. Amusementsprogramma.
21.45 Kulturreport.
22.15 Tagesschau.
22.20 Hundert Meisterwerke: Die Muttergottes in der Rosenlaube, van Stefan Lochner. (herh.).
22.30 Obdachlose machen Mobil. Reportage over daklozen die aandacht voor hun problemen vragen.
23.15 Schrill und schräg. Portret van Walter B. uit het Keulse theater.
00.00 Die besten Jahre. Serie. Afl.: Noch einmal mit Gefühl.
00.55-01.00 Z.E.N. Krippen aus fremden Ländern: Die bunte Weihnacht von Peru.

Duitsland 2

08.45 Programma-overzicht.
08.47 Die Welt der Jahrhundertmitte. Documentaire serie. Afl.4. (herh.).
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Eucharistieviering.
10.15 Matinee: Schwerpunkt Trivialliteratur (2). Met: Gewitter unterm Tannenbaum, verhalen.
12.00 ●● Das Sonntagskonzert: Vorweihnacht in unserem Dorf, muzikaal kerstprogramma.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt!
13.15 Damals vor vierzig Jahren.
13.30 Siebenstein. Kinderserie. Afl.: Die Märchenmaschine.
13.55 Werner Fend: Mein Dschungelbuch. Natuurfilmserie. Afl.: Freundschaft mit den Urwaldtieren.
14.15 Karfunkel. Kinderserie. Afl.: Ich bin ein Kanake.
14.45 Guckloch. Een blik achter de schermen van televisieprogramma's.
15.05 Dresden, überleben mit den Musen. Oder: Wo Kohlenhändler Kunst sammeln.
15.35 Danke schön. Aansl.: Der grosse Preis (VPS 15.42).
15.45 Heute.
15.50 ZDF Sport extra . Met Alpineskiën: Wereldbeker slalom voor heren; Wereldbeker reuzenslalom voor dames. (ca. 17.00 heute).
18.00 Festliche Bläsermusik zum Advent. Adventsmuziek in de Alpen.
18.10 ML - Mona Lisa.
18.50 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.15 Sport am Sonntag. Met: Wereldbeker Skiën; Handbal: Duitsland-Sovjet-Unie.
19.30 Die Knoff-hoff-Show. Populairwetenschappelijk programma.
20.15 Die Strauss Dynastie. 6-delige tv-film van Marvin J. Chomsky. Met: Anthony Higgins, Stephen McGann, Lisa Harrow e.a. Afl.2.
22.00 Heute.
22.10 Die Welt der Jahrhundertmitte. Documentaire serie. Afl.5: östlich des Eisernen Vorhangs.
22.40 (■+TT) Der Glückspilz. Amerikaanse speelfilm uit 1965 van Billy Wilder. Met: Jack Lemmon, Walter Matthau, Ron Rich e.a.
00.40 Heute.

Duitsland 3 West

08.55 Michael's klingender Adventskalender (22). **09.00** Cursus Engels. (herh.). **09.30** Cursusinformatie. **10.00** Cursus natuurkunde. (herh.). **10.30** Cursus bedrijfseconomie. (herh.). **11.00** Hogwood dirigiert Haydn. **11.50** Murray Perahia spielt Frédéric Chopin. **12.00** Tele-Akademie. **12.45** School-tv. **13.15** Europa-Magazin. **13.40** West 3 aktuell. **13.45** Eisenbahnromantik. **14.05** Vier über uns: Loriot - Fernsehen auf dem Sofa (1). **14.50** African Queen, Amerikaans/Engelse speelfilm. **16.30** Fürst Pücklers Reise durch ägypten (1). **17.15** Halleluja-Jo. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Länder - Menschen - Abenteuer. **18.45** Streifzüge: Schloss Pillnitz. **18.58** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde (19.00-19.15 Sport im Westen). **20.00** Frizz - Geschichten aus Europa. **20.30** Die deutsche Schlagerparade. **21.15** West 3 aktuell. **21.20** Fussbroichs, afl.1. **21.50** Ich stelle mich: Rosa van Praunheim. **23.20** ■ Zum Zerreissen gespannt, Amerikaanse speelfilm. **00.50** Nws.

Duitsland 3 SWF

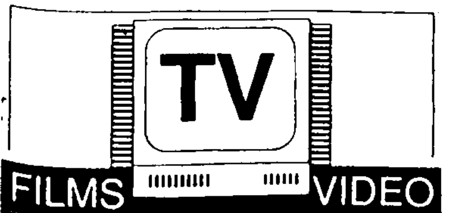
07.55 Denkanstösse. (herh.). **08.00** Cursus Frans. (herh.). **08.30** Cursus wiskunde. (herh.). **09.00** Cursus Engels. (herh.). **09.30** Cursusinformatie. **10.00** Cursus natuurkunde. (herh.). **10.30** Cursus bedrijfseconomie. (herh.). **11.00** Musik um elf: Haydn. **11.50** Murray Perahia spielt Chopin. **12.00** Tele-Akademie. **12.45** ■ Heisses Blut, Duitse speelfilm. **14.15** Fernsehen - Wiedersehen: Joseph Roth. **15.00** Auf der Suche nach dem geheimnisvollen Kristall, Amerikaanse speelfilm. **16.25** Michaels klingender Adventskalender. **16.30** Eisenbahnromantik, serie. **17.00** Der Eisenschmelzer des Führers, doc. (slot). **17.45** Leute, Leute, tv-jaarmarkt. **18.30** Das Südwest-Journal. **19.00** Die Deutsche Schlagerparade. **19.45** Gaudi Max. **20.15** Der verlorene Horizont, portret. **21.00** Nws. **21.05** Vivienne Westwood, portret. **21.55** Flutlicht. **22.50** Wortwechsel: Leibowitz. **23.35** Weisser Fleck. **00.18** Nws. **00.20** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 Turbo Teen. Tekenfilmserie.
06.20 Die Flintstone Kids. Tekenfilmserie.
06.30 Tom & Jerry Kids. Tekenfilmserie.
06.55 Yogi Bär. Tekenfilmserie.
07.20 Scooby Doo. Tekenfilmserie.
07.50 Li-La-Launebär. David der Kabauter, tekenfilm.
09.20 Balduin, der Sonntagsfahrer. Frans/Italiaanse speelfilm uit 1970 van Serge Korber.
10.55 Kunst und Botschaft.
11.00 Unternehmen Pferdeschwanz. Amerikaanse speelfilm uit 1964.
12.35 Major Dad. Serie. Afl.: Hochzeit auf Umwegen.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Serie. Afl.: Alias Vati.
13.30 Familie Munster. Serie. Afl.: Kredit-Karten Horror.
13.55 Ultraman - Mein geheimes Ich. Serie.
14.20 Bibel-Quiz. Quiz.
14.50 Weihnachten in den Bergen.
15.10 Aladin. Italiaans/Amerikaanse speelfilm uit 1986.
16.45 Kilometer 330. Duitse countryen truckermuziek.
17.45 Moment mal, Musik. Kerstmelodieën.
17.55 Chefarzt Dr. Westphall - Das turbulente Krankenhaus. Amerikaanse serie.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz.
20.15 Denver - Die Entscheidung I. Amerikaanse tv-film.
22.00 Spiegel TV.
22.40 Prime Time - Spätausgabe.
22.55 Schloss Pompon Rouge. Duitse comedyserie.
23.25 Playboy Late Night Show.
00.20 Schocktherapie. Amerikaanse tv-film uit 1987.
01.50 Vorhang auf. Amerikaanse speelfilm uit 1953.
03.40 ■ David Copperfield. Amerikaanse speelfilm uit 1935 van George Cukor. Met: Freddie Bartholomew, Frank Lawton, Edna May Oliver e.a.
05.40 Fürs Vaterland zu sterben. Amerikaanse speelfilm uit 1978/79 van David Greene met Ned Beatty, Carol Burnett e.a..

SAT 1

07.30 Mensch, Dino. Herh. **07.55** Ollies total verrückte Farm. Tekenfilmserie. Herh. **08.20** Thundercats. Tekenfilmserie. **08.45** Drops! Herh.**09.10** Weinachten in Deutschland. 4-delige serie.**09.35** Stille Zeit. Adventsfeest met Hans Clarin. Deel 2. **10.00** Tier + Wir. **10.30** Fluß am Tropf, waarom de Rijn in bed moet blijven. **10.55** So gesehen. **11.05** Vertauschtes Leben, Duits familiedrama. **12.45** Bingo. **13.10** Fantasy Island. Amerikaanse serie. **14.05** Kino News. **14.30** Sindbad und das Auge des Tigers, Engelse avonturenfilm. **16.30** Strandpiraten. **16.55** Drops. **17.30** Maria Schell: mein Weihnachten. **18.45** SAT 1 Blick. **18.50** Sportclub. **19.20** Glücksrad **20.05** WetterNews. **20.15** Die Rückkehr nach Eden. 3-delige Australische serie. Slot. **21.55** Sat 1 Wetter. **22.00** Schulmädchen-Report, Duitse sexfilm uit 1980. **23.30** Sat 1 Blick. **23.40** Der Gorilla, 13-delige Franse actieserie. **01.15** Schulmädchen-Report. Herh. **02.40** Programmaoverzicht en Videotekst.

RTL Plus
09.20 Sur un Arbre Perché. Frans/Italiaanse humor uit 1970 met Louis de Funeos, Geraldine Chaplin en Olivier de Funeos. Bij terugreis uit Italië neemt een zakenman een sjieke vrouw met schoothond en een lifter mee in de auto.

RTL4
14.30 The Other Side of the Mountain. Het tragische, waar gebeurde verhaal van skister Jill Kinmont in 1975 lâuwtjes verfilmd door de Amerikaan Larry Peerce. Met Marilyn Hassett, Beau Bridges en Belinda J. Montgomery.

Duitsland 3 West
14.50 The African Queen. Prachtige film van John Huston uit 1951 waarin zuiplap Humphrey Bogart en oude vrijster Katherine Hepburn de rivier de Congo op varen en zo-wel de elementen als de Duitsers (Het is begin 1941) bestrijden.

Duitsland 1
15.05 The Thief of Bagdad. Opmerkelijke Britse sprookjesfilm van Ludwig Berger uit 1940 over Sabu die de slechte tovenaar Veidt uitschakeld in een Duizend-en-eennacht-verhaal.

● *June Duprez en John Justin in 'The thief of Bagdad'. (Duitsland 1 – 15.05 uur).*

RTL Plus
15.10 Aladdin. De zoveelste versie, deze keer een Amerikaanse van de regisseur Bruno Corbucci uit 1986, van 'Aladdin en de wonderlamp'. Voor deze keer speelt het verhaal zich af in het heden. Met Bud Spencer, Luca Venantini en Janet Agren.

Super Channel
20.00 Snapshot (The Day after Halloween). Australische film van Simon Wincer uit 1979. Fotomodel valt op jong kapstertje en doet alles om haar van haar omgeving te vervreemden.

BBC 1
22.20 The Color Purple. Aangrijpende film van Steven Spielburg uit 1985 met in de hoofdrollen Whoopie Goldberg, Danny Glover en Oprah Winfrey. Jong negermeisje wordt uitgehuwelijkt aan een man waar ze niet om geeft en alleen bij haar zus vindt ze steun.

BBC 2
22.40 The Fortune Cookie. Bijtende Billy Wilder-komedie uit 1966 over een tv-cameraman die tijdens een rugby wedstrijd gewond raakt en de daarop volgende juridische perikelen. Jack Lemmon, Walther Matthau en Ron Rich spelen de hoofdrollen.

Duitsland 3 West
23.20 Tension. Rustig verlopend Amerikaans drama van John Berry uit 1949 waarin verlegen man, Richard Basehart, een grondig wraakplan opzet om zijn weggelopen vrouw, Audrey Totter, te straffen.

RTL Plus
00.20 Love Potion. Goedkoop thrillertje uit 1987 van Julian Doyle over een agent aan de heroïne verslaafde rijkeluisdochter die in een enge kliniek moet om af te kicken. Met Nancy Paul, John Rowe en Robert Ashby.

RTL Plus
01.50 The Band Wagon. Beschaafde musical van Vincente Minelli met in de hoofdrol Fred Astaire als uitgerangeerde filmster die zijn geluk beproeft op Broadway. Verder met: Cyd Charisse en Oscar Levant

radio

Radio 1
7.05 KRO's Ontbijtshow (7.30 Nws.). 7.53 Ter overweging. 8.08 Groot nieuws. 9.03 De verbeelding. 9.30 De andere wereld van zondagmorgen op één. 10.03 Wegwezen. 11.03 Ophef en vertier (12.30 Nws.). 13.08 Hier en nu. 14.03 Langs de lijn, sport en muziek (17.30 Nws.). 18.08 NOS Aktueel. 19.02 Van 0 tot 80. 20.02 Jazz uit het historisch archief; ca.20.30 NOS Jazzgeschiedenis. 21.02 American Songbook. 22.02 New age music magazine. 22.45 Man & Paard extra. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
8.02 Vroege vogels. 10.02 Tony van Verre ontmoet Bertus de Rijk (12). 10.30 Muziekmozaïek. 12.02 Nederlands op AVRO 2. 13.02 AVRO Radiojournaal. 14.02 Café op twee. 15.30 Mezzo. 17.02 De taalmeesters. 17.30 Tour de chant. 18.02 Album. 20.02 3 x bellen. 20.30 The great American songbook. 21.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3
8.02 Goudkoorts. 10.02 De wakkere wereld. 12.02 KRO-miniparade. 13.02 Het weeshuis van de hits. 15.02 KRO's hitweek. 16.02 Liefdeslijn. 18.02 De jonge honden. 20.02 Leidsekade live. 22.02-24.00 Op slag van maandag.

Radio 4
8.00 Nws. 8.02 Liefde op 't eerste gehoor. 9.00 Musica religiosa et profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Aspekten van de kamermuziek: The spirit of Gambo. 12.00 De Nederlanden. 13.00 Nws. 13.02 Diskotabel. 14.15 Concert op de zondagmiddag: Rotterdams Philharmonisch Orkest met sol. (Pauze: Praten over muziek) 16.30 Vokalise. Mis nr. 1 met het Kerstoffertorium Parvulus natus est nobis voor sol., koor en ork. van Fröhlich. 18.00 Nws. 18.02 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert: Maarten 't Hart over Dvorak (2). 23.00-24.00 Finale.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaartberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen op vijf. 12.00 Nws. 12.05 Het zwarte gat. (13.00-13.10 Nws.) 14.00 Radio Romantica. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Samenkomst. 17.58 Wilde ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Liturgie & kerkmuziek. 18.40 Vrouwen over vrouwen (Nederlands). 19.00 Nieuws in het Turks. 19.05 Nieuws in het Marokkaans/Arabisch. 19.10 Nieuws in het Berbers. 19.15 Nieuws in het Chinees. 19.20-22.20 Moluks kerstprogramma.

Omroep Limburg
9.00 Postbus 94, verzoekplaten. 11.00 Trefpunt, discussieprogramma. 12.00 Het Concert. 13.00 Overname Radio 1. 14.00-18.00 Omroep Limburg Sport.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie. 11.00 Kop of Flet. Personality-show van Michel Follet. 13.00 Nieuws. 13.10 Hittentit. Vlaamse hits van vroeger en nu. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten (17.45 Nationale Voetbaluitslagen). 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij, verzoekplaten (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF
6.35 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.05 Fröhlicher Auftakt. 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.00 Volkslieder. 11.05 Schlagersouvenirs. 12.35 BRF-Sonntagsmenü. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Domino - die Spielshow des BRF. 17.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00 Wunschkonzert. 21.05 Sportresultate vom Wochenende.

RTL Radio
6.00 Sonntag Morgen. 9.00 RTL-Sonntagsfrühstück. 11.00 Radio Shop, muziek en actualiteiten. 12.00 Hits der Woche, Top 30. 14.00 Happy Birthday. 17.00 Endsport. Rückblick auf ein Wochenende voller Sport. 18.00 Classic-Hits. Die grössten Hits, die besten Oldies. 21.00 Je t'aime. Das zärtliche Magazin. 24.00-4.00 Radio-Nacht. Die Nacht lebt.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? 17.00 Der Tag um Fünf, Chöre der Welt. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellackschätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie. 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

Woonboulevard Heerlen neemt u mee naar 'een andere wereld'. Een wereld waarin een schilderachtige Kerstsfeer hoogtij viert. Kerstbomen, sfeervolle verlichting, de geur van dennetakken, romantische achtergrondmuziek en het grootste aanbod van alles dat met uw huis-, tuin- en keuken te maken heeft.
Ja, dat is de ideale sfeer om uw Kerstinkopen te doen.

Een gezellige Kerstwereld, zo vlakbij,
Om te genieten van een gezellige Kerstsfeer hoeft u echt de grens niet over. Vlakbij huis heeft u uw eigen 'wereldstad'. Woonboulevard Heerlen. Centrale ontmoetingsplaats van nationale en internationale woonstijlen. Flaneer tijdens deze sfeervolle dagen gezellig over de ruime, in Kersttooi gehulde boulevard. Kijk, kies en keur in de grote showrooms va de 23 speciaalzaken en u waant zich in de gezelligste stad van de wereld...

I'm dreaming of a...
Misschien droomt u van een witte Kerst, misschien ook wel van een nieuwe keuken, een bankstel, een complete badkamer of slaapkamer, een nieuwe eet- tafel, kamerbrede vloerbedekking, sfeerverlichting een huis vol Kerstdecoratie. Waar u ook van droomt deze dagen, u kunt er zeker van zijn dat Woonboulevard Heerlen het heeft. Per slot van rekening zijn we niet zomaar d grootste en kompleetst Woonboulevard va Nederland

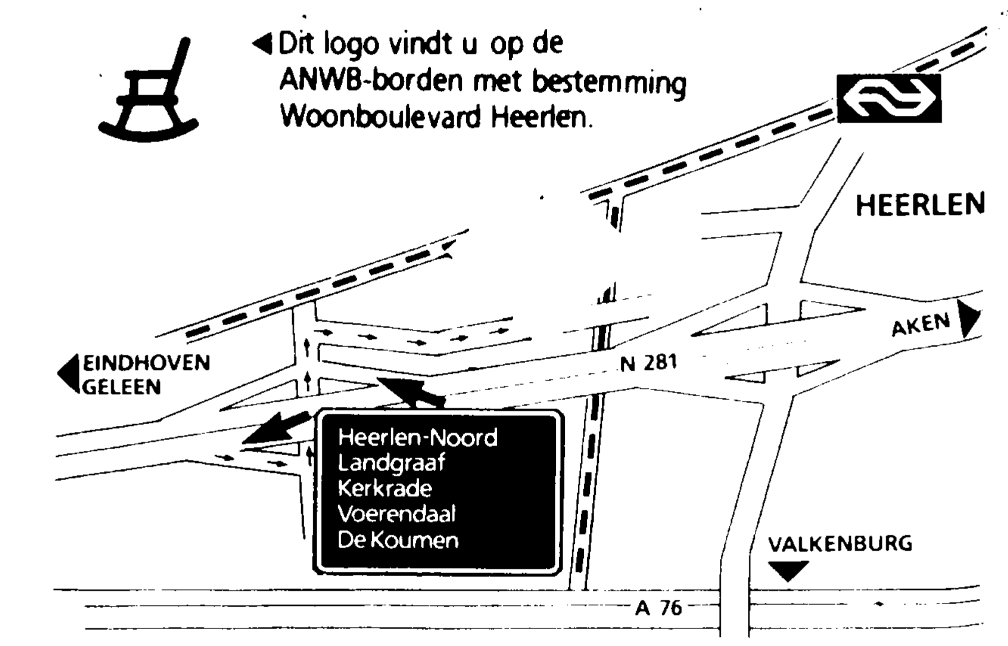

Even gezellig zitten...
In Lunchroom-Restaurant 'In den Heerlyckheit' kunt u genieten van een heerlijk kopje koffie, een drankje, een vers broodje of een warme maaltijd.

Bedrijventerrein 'In de Cramer' Heerlen-Noord.

DO 19 DEC	VR 20 DEC	ZA 21 DEC	ZO 22 DEC	MA 23 DEC	DI 24 DEC	WO 25 DEC	DO 26 DEC	VR 27 DEC	ZA 28 DEC	ZO 29 DEC	MA 30 DEC	DI 31 DEC

Trendhopper — Trend en kleur in je eigen interieur.
LUCKY LEDER (Specialist in zitmeubelen) — Als ook de prijs belangrijk is!!
skanland (grenen meubelen) — De specialist voor geloogd én blank grenen.
manou design — Internationale kollektie designmeubelen in manou, rotan en pitriet.
Hatema — Prima winkels voor tapijt en gordijnen.
Sanders (meubelstad) — U treft 't bij Sanders.
LEENBAKKER — Daar hou je 'n leuk huis aan over!
MONTEL — Exclusief en betaalbaar zitkomfort.
Brugman (keukens en badkamers) — De grootste kollektie keukens en badkamers.
carpet-land (Europa's grootste tapijtspecialist) — Europa's grootste tapijtspecialist.
oase (SlaapkamerSpeciaalzaken) — Maak van uw slaapkamer een oase
SCHOLS WONEN — Wonen op z'n mooist.
GAMMA — Doe het samen met Gamma.
DREAMS — Uitgeslapen slaapkamermode voor jong en minder jong.
KWANTUM (Waarom zullen we duur doen) — Woonplezier begint hier.
GOOSSENS (sfeervolle meubelen) — Sfeervolle zit- en woonkamermeubelen met een romantisch tintje.
ALNO KELLERHUIS — Topkwaliteit in keukens en service.
Topform (meubelen, van den Kommer woongroep) — Kreativiteit en aandacht voor het detail.
Design House — Interieurmogelijkheden zonder grenzen.
perida — Een bank van Perida. Je mooiste plekje op aarde.
PRAXIS (doe-het-zelf-center) — De voordelige, komplete doe-het-zelf-specialist.
intratuin — Groenplezier voor binnen en buiten.
In den Heerlyckheit — Even gezellig zitten met een hapje en een drankje.
fauteuilerie (voor uw „persoonlijke" fauteuil) — Grootste speciaalzaak in fauteuils 200 modellen.